

2013-01-01

Ma van január 1. Mégpedig 2013. Ezt se semmi leírni... Emlékszem, amikor még milyen furcsa volt a 2000. Most pedig még mellé jött egy 13-as is! Jól nézünk ki...

Tekintve, hogy nem gondolom, hogy sok ember lesz, aki a mai bejegyzést elolvassa (nekik azért BUÉK!), így nem igazán tudom, miről is írjak ma.

Legyen valami laza csevegés azokkal! :)

Szóval 2013... Lássuk, mire lehet számítani az idén.

Azon felül persze, hogy fogalmam sincs. :)

Lesznek macskák. Isztambulban mindig vannak macskák. Így 2013-ban is lesznek bőven. Talán kicsit többet szerepelnek majd a blogban is.

Persze lesz sok focis cucc is. Már jónéhány elő van készítve, csak a Karácsony miatt áttolódtak az új évre.

Lesz egy új török sorozat a magyar tv-ben! Mégpedig egy nagyon jó sorozat! :) De erről bővebben majd holnap. ;)

Lesz még nagy főzőcskézés is. Talán Árpi is beszáll majd a pogácsaformázásba. Meglátjuk. ;)

Tovább bővül az Isztambul wiki is. Most éppen gondok vannak a térkép programmal (kb. 6 hónapja már), így a látványosságok feltöltése áll. Viszont Edina ötlete volt, hogy az itt élő magyaroknak is legyen segítség az olyan dolgokban mint pl. mi a bánat az Apostille, vagy ki az a Noter, stb... Úgyhogy ha egyszer elkészült (ez nem 2013-ban lesz...), akkor majd a raki és dolmuş mellett olvasgathatjátok az albérlet izgalmait is. Na, ahhoz aztán tényleg kell majd a raki. :D

Kis szerencsével két metró is elkészül Isztambulban. Egyik a Boszporusz alatt, míg a másik az Aranyszarv-öböl felett fog haladni. Mindkettőt kipróbáljuk majd. ;)

Mi pedig folytatjuk a hősies küzdelmet az adminisztrációval. ;)

Lássuk, mi van még... illetve mi lesz még...

Bizonyára lesz majd pár világvége jövendölés megint, amelyekről mi nem fogunk írni. Bár ezek biztosan nem lesznek olyan érdekesek. Egyébként is kifogytunk a bűvös számokból. Még 3012. 12. 12 is kicsit furcsán fog kinézni a hármassal az elején. De talán addigra valaki feltalálja a 13. hónapot, és akkor majd a mostani 13. havi fizetés helyett (bár én olyat még nem láttam) be lehet majd vezetni a fizetés mentes 13. hónapot.

Cserébe viszont lesz majd egy gyűrűs és egy hibrid napfogyatkozás. Bár egyik sem látszik majd sem Törökországból, sem Magyarországról (gyűrűs: május 10, Csendes-Óceán, hibrid: november 3, Közép-Afrika). Viszont 2015. március 20-án lesz egy teljes fogyatkozás, ahol az árnyék sávja Izland és Nagy Britannia között fog elszárgulni. Ez már látható lesz egész Európában, és Törökországban is, mint részleges fogyatkozás. Érdekes felírni a naptárba! Majd 2017 augusztus 21-én lesz még egy izgalmas, ami áthalad az USA teljes területén. .

Ezen kívül tovább erősödik Szigetvár és Törökország kapcsolata. Bizonyára néhány újabb szerződést kötnek. Érdekes lesz őket is figyelni, és ellátogatni ebbe a magyar városba. :)

És még biztosan lesz sok minden más is, ami izgalmas. De ugye ez mindenkinek még meglepetés. :)

Lássuk mi az, ami biztos nem lesz.

Törökország nem indul az Eurovision 2013-ban. Erre mindenki mást mond, miért. Így mindenki gondoljon, amit csak akar. :) Mi viszont nem tudunk majd az elődöntőben a magyar csapatnak szurkolni. Így kérjük az illetékeseket, hogy erre való tekintettel küldjenek végre valaki olyat, aki tényleg jó.

Törökország 2013-ban sem lesz még az EU tagja. Talán megváltozik a vízum. Talán egyszerűbb lesz. Talán bonyolultabb. Minden esetre számológép legyen kéznél, mert szükség lehet rá. :)

Így most ennyi. BUÉK!

Gyerünk vissza aludni!

2013-01-02

2013. január 9-től minden szerda este, 21:20-tól az RTL Klub vetíteni fogja a Szulejmán című török sorozatot (eredeti nevén: Muhteşem Yüzyıl).

[caption id="" align="aligncenter" width="292"] Szulejmán sorozat (Muhteşem Yüzyıl) -
Forrás: Wikipédia[/caption]

A sorozat 2011.-ben indult Törökországban. Pontosabban Isztambulban, a Topkapı palotában. Ott élt, éldegélt, a még fiatal, erőtől és tettektől duzzadó Szulejmán szultán. Az első. A legnagyobb. A törvényhozó.

[caption id="" align="aligncenter" width="411"] Szulejmán szultán - forrás:
Wikipédia[/caption]

Bár ő ebben a pillanatban nemcsak egy hatalmas ország felett uralkodott, hanem egy nőekkel teli háremen is. Olyan nőknél, akik egymással azon versenyeztek, hogy ki lesz az elkövetkező szultán anyja. Ugyanis neki hatalmas befolyása lesz. Úgy is mondhatjuk, hogy ő lesz az akkor ismert világ ura. Míg a szultán persze úgy tudja, hogy mindent ő irányít, valójában anyja és feleségei irányítása alatt áll.

Tehát a háreemben a szokásos versengés zajlott, zajongott. Alant pedig a Boszporusz zajongott. Időnként egy-egy zsák is átkerült a fenti zajos részről a lenti, kevésbé zajos hullámokba. Ilyenkor mindig átalakultak a hierarchiák és a csapatok azáltal, hogy egy konkurencia rejtélyes módon eltűnt.

Szulejmánnak viszont elege lett az élő szappanoperából, és inkább bevásárló körútra indul. De miután kisebb nézeteltérése alakul ki a fizetések terén, ezért előkerülnek a kardok. Bölcs Szulejmán ágyút is vitt magával. És ha már odáig elcipelte, akkor használja is.

Míg a szultán keleten kalandozik, északról megérkezik az interneten rendelt nő: Alexandra Lisowska, ismertebb nevén Roxelana.

[caption id="" align="aligncenter" width="429"] Roxelana - Forrás: Wikipédia[/caption]

Ő persze nem akarja elfogadni, hogy csak úgy postán feladták, és kétszer rossz címre is vitték. Először öngyilkossággal próbálkozik. De a szállító vállalat nem engedi, hogy megsérüljön az áru (hiába, ez még a XVI. század volt), így nem engedélyezik neki az éhségstrájkot.

Hát ha nem, akkor nem. Roxelana a védekezés és megalázkodás helyett inkább támadásba lendül. Eldönti, hogy fiút fog szülni Szulejmánnak, és így ő lesz majd az Oszmán Birodalom legbefolyásosabb személye. Csakhogy van néhány probléma: Az egyiket úgy hívják, hogy Ayşe Hafsa Szultán. Ő nem más, mint Szulejmán anyja a Valide Szultán. Az ilyen státuszú

embereket szokás még anyósnak hívni.

[caption id="" align="aligncenter" width="330"] Ayşe Hafsa Szultan - Forrás:
<http://www.sanalda1numara.net/>[/caption]

Mire Szulejmán hazaér már áll a bál otthon. Így nem is marad túl sokat, inkább tovább is indul nyugat felé.

Vagyis indulna, de azért este még benéz a lányok közé. Pontosabban a lányok néznek ki hozzá, hogy egy hastáncos műsorral megszerezzék maguknak a Férfit. Látszólag béke van, holott most zajlik csak igazán a háború.

Szulejmán ekkor fedezi fel az új postát. Akitől pislogni is alig tud. El is nevez mindjárt Hürremnek, azaz fényességnek. Ezzel teljesen átalakulnak az erőviszonyok a háremben, és megkezdődik a kaland.

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Szulejmán sorozat (Muhteşem Yüzyıl) -
Forrás: RTL Klub[/caption]

A Szulejmán sorozat, melynek török neve Muhteşem Yüzyıl (Csodálatos évszázad) egyszerre követi Szulejmán (és így a világpolitika) és Hürrem (a hárembeli) történetet. A sorozat nagy siker nemcsak Törökországban, hanem 42 másik országban is. Köztük olyanok is, mint Görögország vagy Franciaország.

A sorozatban, történelemből adódóan, többször is megjelennek a magyarok. Leggyakrabban II. Lajosként (már a 3. részben!). No és persze Mohácsnál is. De a hárembe egy magyar lány is bekerül, aki előrelátóan egy kést is visz magával. Ő tud valamit.

De természetesen nem marad ki más fontos esemény sem. Így végre egy kicsit mi is megismerhetjük az Oszmán Birodalom legfontosabb időszakának történelmét. Nos és persze azt is, hogy valójában milyen élet zajlott a háttérben. Mert ott bizony zajlott! Nem csoda, hogy Szulejmán inkább vállalta a veszélyes hadjáratokat, minthogy otthon maradna. Bár kiderül, hogy nemcsak a női részlegben folytak az intrikák...

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Szulejmán sorozat (Muhteşem Yüzyıl),
Szulejmán - Forrás: RTL Klub[/caption]

Szulejmán szerepében Halit Ergenç, aki ahhoz képest, hogy 1494-ben született, még csak 43 éves lesz áprilisban. Nemcsak lovon ül karddal a kezében, hanem autóban is (dudál és mobil telefont a kezében), és még diszkóba is szokott járni. Ennek ellenére nem ő volt az, akit a taxisofőrünk majdnem elütött egy hónappal ezelőtt.

Halit Ergenç 1989-ben kezdte meg az Isztambuli Technikai Egyetemet, mint tengerész

mérnök, de úgy érezte, ez a dráma nem neki való, és inkább átment operát tanulni a Mimar Sinan Egyetemre. Hétvégenként számítógép kereskedőként és háttérénekesként dolgozott.

1996-ban fellépett a Dormen színházban, a Király és Én zenés darabban, és innentől kezdve elindult a színészi karrierje. Még New Yorkban is szerepelt a Zak Kalandjaiban.

A lányoknak rossz hír (azon felül, hogy egy egész háreme van), hogy Halit Ergenç 2007-ben és 2009-ben is megházasodott, és van egy fia is (ez mondjuk referenciának jó).

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Szulejmán sorozat (Muhteşem Yüzyıl), Hürrem - Forrás: RTL Klub[/caption]

Hürrem szerepében (itt nem lehet eldönteni, hogy akkor most ki is a méregkeverő boszorkány) Meryem Sarah Uzerli. Róla kevesebbet tudni. Németországban született (tehát mégsem Ukrajnában) 1983-ban, és tényleg nem tud jól törökül.

Meryem Sarah Uzerli 2008-ban kezdte meg a szerepléseit még német filmekben és sorozatokban, mint a Teljesen megzakkant hétvége (Das Total Verrückte Wochenende). E mellett egy halom díjat (pontosan 9-et) is összeszedett, ilyeneket mint az Arany Lepke. Ebből mindjárt kettőt is hazavitt (hátha az egyik eltörik).

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Szulejmán sorozat (Muhteşem Yüzyıl), Valide Szultán - Forrás: RTL Klub[/caption]

Valide Szultán, alias anyós szerepében egy igazi profi: Hilal Nebahat Çehre. Őt már ismerhetjük a sorozatból. Ott se a jóságos tündért játszotta. De a Szulejmán (Muhteşem Yüzyıl) részekben igazán kemény összecsapásokra számíthatunk. Ő egyébként a magánéletben egy kedves nőszemély. Kedvence a Hófehérke és 7 törpe. Azon belül is a boszorkány, amikor megmérgezi az almát.

Nebahat Çehre 1944-ben született. Így akár még a tényleges anyja is lehetne a Szulejmánt játszó Halit Ergenç-nek.

1960-ban megnyerte a Miss Turkey versenyt (). Mindjárt utána, 1961-ben a Yaban Gülüm (Vadrózsa) kapott szerepet. Majd pedig folyamatosan vagy a TV képernyőjén, vagy a filmvásznon tartózkodott. Összesen 107 filmben/sorozatban szerepelt. A teljes karrierje 2760 szót tesz ki a Wikipédián.

[iframe width="420" height="315" src="http://www.youtube.com/embed/5XxvEcsFVf4" frameborder="0" allowfullscreen]

No, és sikerült Lajost is megtalálnom. Lásd a fenti videón!

És persze rajtuk kívül még nagyon sokan vannak (és ki tudja nyomon követni, hogy most éppen ki melyik oldalon áll). Még VII. Kelemen pápa is beugrik pár alkalommal, és nem

azért, hogy szőnyeget vegyen (tényleg, a sorozatban nincs is szőnyegárus...).

No és ott van Mohács, ahol igencsak különleges csatajelenetet állítottak össze (azért sem árulom el, hogy ki nyert! :P). Az egyik nehézség az volt, hogy míg Mohács egy viszonylag sík terep, ilyet nem találtak egész Törökországban. Sőt, még akkorát sem, ami a legalább a kamerába beleférne. Így a rövid műhátter előtt alig pár métert tudtak a lovak vágatni, máris áttértek a hegyes szakaszba.

Tehát a számítógépes effektekkel bőven megfűszerezték a Szulejmán (Muhteşem Yüzyıl) sorozatot. Mégis, a ruházat lett a legsikeresebb.

Mióta 2011-ben elindul a sorozat, Törökországban számos helyen találkozni olyan ruhákkal, amelyek ötleteket merítettek az 500 évvel ezelőtti divatból.

Végezetül pedig itt a Szulejmán sorozat (Muhteşem Yüzyıl) magyar előzetese.

[iframe width="560" height="315" src="http://www.youtube.com/embed/-n_cvIsBYEw" frameborder="0" allowfullscreen]

Tehát ne felejtsetek, 2013. január 9-től minden szerda este, 21:20-tól!

2013-01-03

Törökországban a házhozszállítás minden cégnek az alap szolgáltatása. Nemcsak hogy a hamburgert lehet a gyorsétteremből hazarendelni, vagy , de még a sarki közértbe sem kell leugrani. Elég csak a kosarat leengedni.

Tehát Törökország a házhozszállítás nagymestere. Az ehhez kapcsolódó hűtőmágnesekből láthattok egy kis gyűjteményt is. Na de mi van akkor, ha mindezt ráadásul még nagyban is művelik?

Egy nemhivatalos statisztika szerint esőben megugrik a pizzafogyasztás. Mert ilyen időben senkinek sincs kedve kimenni. Ennek persze a pizzériák tulajdonosai nagyon örülnek, míg a motoros futárok már kevésbé...

Most Isztambulban is pocsék idő van. Esik. Vagyis most éppen nem. De talán mégis... Szóval nem az az idő van, amikor bárki is szívesen járná az utcákat egy kis bevásárlásra. Úgyhogy megnéztük, mi lenne, ha a bevásárlás jönne el hozzánk.

Természetesen már Törökországban is vannak olyan szupermarketek, amelyeknek a weboldalán el tudjuk intézni a bevásárlás. Sokkal inkább meglepő, hogy az egyik legismertebb áruházláncnak, a Migrosnak van ilyen szolgáltatása. Ugyebár a magyarországi nagyok internetes oldalán még hasonló sincs. mintha nem akarnák a vásárlók dolgát megkönnyíteni. Az egyikről még azt is tudjuk, hogy direkt szereti, ha az ügyfelek eltévednek...

Na de szerencsére nálunk mindez pont fordítva van. Felmegyünk a , belépünk, és pár perc alatt bevásároltunk. Van kereső, láthatjuk az akciós termékeket, stb.. Azaz minden úgy működik, ahogy működnie kell egy áruháznak 2013-ban.

Viszont mindez még izgalmasabb lesz, ha mobil telefonnal szeretnénk a bevásárlást lerendezni. Mert mondjuk állunk a dugóban (ez amolyan isztambuli folklór: kettőt balra, egyet jobbra, majd három dudálás). És arra gondolunk, hogy de jó lenne, ha este nem vacakolnánk a főzéssel, hanem lenne virsli, amit csak bedobunk a grillbe egy kis sajttal a tetején...

A is, ahol kényelmesen elvégezhetjük a bevásárlást. Így nem az üzletben töltjük az időt, ha már a dugóba úgylis beálltunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="307"] Migros bevásárlás[/caption]

Na jó, de azért tudjuk, hogy vezetés közben, mégha éppen dugóban állunk is, nem illik a telefont birizgálni. Lefoglalja az egyik kezünket, így ha valakivel éppen ordibálunk, mert elénk jött, akkor csak a másik kezünkkel tudunk a mondandónknak nyomatékot adni. Egy

kézzel pedig nem érdemes mutogatni, mert nem fognak komolyan venni minket...
Éppen ezért a programba egy speciális szolgáltatást is építettek: hangvezérlés. Nem kell pötyögni, elég csak elmondani, melyik sajtóból mekkora mennyiséget szeretnénk. Aztán bekerül a kosárba. Úgyhogy két káromkodás közben rendelhetünk pár kiló kávé-t is. Török tanulóknak jó móka a kiejtés gyakorlásnak. Főleg, amikor kiderül, hogy végül mi érkezik meg. ;)

A program egy igazi érdekességet is tartalmaz: vonalkód leolvasó!

Ennek a roppant hasznos funkciónak az eredeti célja az, hogy ha otthon készítjük össze a listát a bevásárláshoz, akkor ne kelljen a termékeket keresgélni. Sokkal egyszerűbb, ha leolvassuk az üres pelenkás zacskó oldaláról a vonalkódot. Ezzel a megoldással pedig roppant gyorsan tudjuk a kosarat telepokolni.

Persze egy vonalkód leolvasó ennél sokkal több mindenre is jó. Pl. ha a konkurens szupermarketben járunk, akkor mindjárt megnézhetjük, hogy hol olcsóbb a tej. Ha a konkurenciánál, akkor máris berakhatjuk az igazi kosárba. Ha viszont a Migrosban, akkor a virtuális kosárba dobhatjuk bele. Mire hazaérünk, már az is otthon lesz. És még cipelni sem kell!

XXI. századi cyber-randizók még ennél is izgalmasabb felhasználását is kipróbálhatják. Tegyük fel, hogy a piros lámpánál várakozik az ellenkező nemből (már persze ha valaki azt szereti) egy felettébb dekoratív egyén. Kezében pedig egy zacskó csípős paprikás chips. Ami legalább annyira kívánatos, mint az, aki éppen eszegeti. Telefonunkkal a kezünkben odalépünk hát, és megszólítjuk:

- Helló! De jó chipsed van! - mondjuk nagy hirtelen, és ping, már le is olvastuk a vonalkódot. A program pedig mindjárt be is rakta a kosárba.

A folytatás inentől több szálon is folytatódhat:

Meghívhatjuk út a lakásunkba, jelezvén, hogy otthon már várni fog 42 zacskó ebből a jóízű chipsből.

Gyorsan rendelhetünk mellé egy üveg bort is (a felkészültek még egy dobozzal berakhatnak abból is, amire egy esetleges éjszakai kalandnál szükség lehet).

Ha a randi mégsem jönne össze, akkor sem kell búsulni, mert otthon fog várni 42 zacskó eszméletlen jó chips, egy üveg bor (meg egy olyan doboz, amit inkább társaságban kellene elhasználni).

Amennyiben ez a vonalkódos megoldás a jövőben tovább fog fejlődni, és nemcsak az élelmiszereknél, hanem a ruháknál is előjön, akkor sok minden megváltozhat még.

Nem fogjuk hallani többé az alábbi kérdést:

- De jó kabátod van! Hol vetted?

Helyette majd ez lesz:

- De jó kabátod van! Muti a vonalkódot!

2013-01-04

2012 végére elkészült a Kolay Türkçe Török-magyar barátság klub török nyelvkönyve teljesen kezdő szintű diákok számára.

A Kolay Türkçe török nyelvkönyv írói között turkológus, tolmács-szakfordító, valamint anyanyelvi lektorok vannak. A könyv nemcsak a tanároknak nyújthat segítséget az órákon, de alkalmas önálló feldolgozásra is. Olyan diákoknak is ajánljuk, akik otthon önállóan szeretnének tanulni. Könyvünk egynyelvű, tehát minden instrukció törökül van, ami azonban nem nehezíti a feladatok megértését, hiszen az egyes példákból egyértelműen kiderül, hogy hogyan kell megoldani őket. A nyelvtanulásról szóló legkorszerűbb kutatások szerint akkor igazán hatékony a nyelvtanulás, ha a célnyelven történik, vagyis nem kell hozzá közvetítő nyelv. Ezt az alapvető nyelvtanulási elvet alkalmazzuk nyelvtanfolyamainkon, valamint török nyelvkönyvünk megírásakor is.

A sok éves tapasztalat alapján tudjuk, hogy mik azok a feladatok, amiket a diák szívesen végez el. Az évek során rengeteg kiegészítő anyagot készítettünk, amelyeket azonnal tesztelhettünk a diákokon, így pontos képet kaphattunk arról, hogy a diákok milyen típusú feladatokat oldanak meg szívesen.

Könyvünkben olyan feladatokat dolgoztunk ki, amelyek nemcsak hatékonyan segítik a nyelvtanulást, hanem élvezhetőek is. Az óráinkon élményszerűen, oldott hangulatban tanítunk, hiszen tudjuk, hogy a nyelvtanulásnak nem kell feltétlenül mindig komolynak lennie. Sokkal jobb nevetve és örömmel tanulni, mint szigorú szabályokat bemagolni. A közhiedelemmel ellentétben tanulhatunk nyelvet szórakozva is. A pozitív élmények hosszabban és mélyebben megmaradnak, nagyobb motivációt adnak, ezért tekintjük a nyelvtanulás alapjának a nevetést és a humort.

Török nyelvkönyvünkben rengeteg figyelemfelkeltő, feledhetetlen és vicces történeten, illetve feladaton keresztül tanítjuk meg a "komoly" nyelvtani szabályokat is. A könyv 1. részét olyan diákoknak is szívesen ajánljuk szókincsbővítés vagy csak egyszerűen szórakozás céljából, akik már nem kezdők, mert a történetek érdekesek, humorosak és összefüggőek. Mivel a könyvben több főszereplő is van, ezért érdemes az elejétől olvasni a történeteket. Egy-egy történethez több hanganyag is készül egy különlegesen fejlesztő módszerrel. A könyv alapját képező (külön szöveg-és hanganyag gyűjteményként is megvásárolható) módszer lényege az automatikus nyelvtanulás. Egy-egy szöveghez készül egy audió anyag, amelyet anyanyelvi beszélő olvas fel. A második hanganyag egy magyarázat az idegen szavakhoz török nyelven. A harmadik hanganyag pedig az ún. rövid kérdéses technikával készül, mely a beszéd fejlesztésére szolgál.

Mivel a feladatok önállóan is végezhetőek, ezért a diák egyedül, tanár segítsége nélkül is képes lesz arra, hogy törökül kommunikáljon. A Kolay Türkçe szöveg-és hanganyag gyűjtemény a török nyelvkönyv nélkül is kiválóan alkalmas a török nyelvű kommunikáció elsajátítására. A poénos rövid történeteken kívül komoly témákkal is foglalkozunk.

Természetesen nemcsak történetek, hanem nyelvtani gyakorlatok, dialógusok és egyéb fejlesztő feladatok is szerepelnek az egyes leckékben.

A könyv 89 oldalból áll, mely a legalapvetőbb nyelvtanokat, valamint a legfontosabb szituációs gyakorlatokat tartalmazza, amelyek a való életben is gyakran előfordulnak. A beszédtemák között szerepel a vásárlás, szobafoglalás, emberek jellemzése, öltözködés, évszakok, színek, ünnepek, közlekedés, stb., mely témákat próbáltuk könnyen emészthető stílusban feldolgozni.

A könyvön kívül egy 41 oldalas munkafüzet, szöveg-és hanganyag gyűjtemény, szószedet és relaxációs kiegészítő hanganyag is készült. A relaxációs hanganyagot azoknak ajánljuk, akik pihenés közben, magolás nélkül szeretnék megtanulni az egyes leckékben előforduló idegen szavakat. A relaxációs hanganyag gyakorlatilag hangos török-magyar szótár, azokkal a szavakkal, amelyek az egyes leckékben előfordulnak.

A Kolay Türkçe török nyelvkönyv és szószedet ára: 4000 Ft.

A Kolay Türkçe török munkafüzet ára: 2500 Ft.

A Kolay Türkçe szöveg-és hanganyag gyűjtemény ára: 2000 Ft.

A Kolay Türkçe relaxációs hanganyag ára: 1000 Ft.

Kiadványainkat az alábbi elérhetőségeken lehet megrendelni:

Email:

Skype: kolayturkce

2013-01-07

Külföldön élő (tartózkodó) magyaroknál gyakran látni, hogy blogokban, fórumokban nem használják a magyar ékezetes betűket.

Na jó, én sem szeretem a magyar billentyűzetkiosztást, az angol sokkal inkább kézre esik. De ma már annyira egyszerű beállítani, hogy nem illik arra hivatkozni, hogy nincsenek magyar betűim.

Éppen ezért összedobtam egy kis segítséget, hogyan hozzuk elő a magyar ékezeteket. No és persze akkor már azt is megmutatom, hogyan lehet török betűket előhalászni, ha esetleg valakinek erre lenne szüksége.

És még egy kis érdekességet is találtam a török F-billentyűzetről, hogy azok se unatkozzanak, akik ismerik ezeket a beállításokat. :) Ezt a részt kézzel kiemeltem, hogy mindjárt oda tudjatok ugrani. :)

Mielőtt belevágtam, sokat gondolkodtam, milyen legyen a Windows nyelve, amelyikhez a képeket használom. Magyar, török, vagy inkább kínai? Végül a inkább az angol mellett maradtam, hogyha egyedül nem megy, akkor azért csak sikerül valakit találni, aki ezen a nyelven felismeri, hova kell bökdösni.

Nos akkor elsőnek gyerünk az ablak jobb alsó sarkába, ahol az óra van. Itt kell lennie egy (operációs rendszertől függően) HU/TR/EN feliratnak.

Majd erre kattintsunk jobb gombbal, és válasszuk ki a Settings-et (magyarul: Beállítások, törökül: Ayarlar)

Előfordulhat persze, hogy nincs ilyen. Ebben az esetben a Start menüben nyissuk meg a Control Panel-t (Vezérlőpult, vagy Denetim Masası).

Itt keressük meg a Region and Language (Terület és Nyelv, Bölge ve Dil)-t. A feljövő új ablakban pedig válasszuk a Keyboards and Languages (Billentyűzetek és Nyelvek, Klavyeler ve Diller) fület. Majd pedig bökjünk rá a Change keyboards (Billentyűzetváltás, Klavye Değiştir) gombra.

És máris az alábbi ablakot kapjuk meg!

Ha szeretnénk, hogy a jobb alsó sarokban, az óra mellett is megjelenjen a nyelv, akkor a Language Bar (Nyelvi eszköztár, Dil Çubuğu) fülre kattintva jelöljük be legalul a Show text labels on the Language bar (Szöveg címkék megjelenítése a nyelvi eszköztáron, Dil Çubuğunda metin etiketi göster) négyzetet.

Ebben az ablakban láthatjuk, milyen nyelveken is tudunk gépelni. Az Add (Hozzáadás, Ekle) gombra kattintva tudunk újabb nyelveket bepakolni a rendszerbe (régén ehhez telepítő CD

meg balta volt szükséges)

Ebben a szép kis listában keressük meg a magyart. Persze annyi móka van, hogy a Windows beállított nyelve szerint lesznek az országok felsorolva. Ez angol gépen Hungarian lesz. Magyar gépen értelemszerűen magyar lesz (bár kicsi az esélye, hogy pont magyar gépen ne lenne magyar billentyűzet). Török gépen a Macar-t kell keresni. Valahol az M betű táján lesz. :)

Ha megvan, a sima Hungarian/Magyar/Macar-t válasszik ki (véletlenül se a 101-est!!!), majd nyomogassuk végig az OK stb... gombokat. És már készen is vagyunk. :)

Ugyan ebben az ablakban a török billentyűzetet is elővarázsolhatjuk. Ehhez természetesen a listából a Turkis/Török/Türkçe-t kell kiválasztani. Majd pedig jelöljük be az (Q)-t. A Q jelöli a nemzetközileg qwerty típusú billentyűzetet. Azért Q, mert az első betű q. Ez hasonlít legjobban a magyar billentyűzetre.

A török F-billentyűzetet 1955-ben İhsan Sıtkı Yener fejlesztette ki, speciálisan a török nyelvre. Vagyis a török nyelvben a betűk előfordulásának gyakoriságát vette figyelembe, és a szerint helyezte el. Így a leggyakoribb betűket a legkönnyebben elérhető helyre helyezte el (szembe a magyar billentyűzettel, ahol az összes ékezetes betűt a legritkábban használt kisujjal kell bökdösni). A török F-billentyűzet úgy lett felépítve, hogy a betűk begépeléséhez 49%-ban bal, míg 51%-ban a jobb kéz szükséges. Így nagyon kiegyensúlyozott lett.

Olyannyira, hogy 14 alkalommal sikerül a gyorsgépelési világrekordot megdönteni! Ennek ellenére sajnos a török F-billentyűzet mára a kihalás szélére került, mert nagyon más, mint a nemzetközi kiosztás, és így nehéz egyikről a másikra átszokni.

Végezetül még egy gyorstalpaló, melyik magyar gomb alatt melyik török betű található (és fordítva persze):

ö - 0
ü - *
ó - -
ő - ğ
ú - ü
é - ş
á - i
Á - İ
ű - ,
, - ö
. - ç
- - .
í - <
i - 1

Az â - hoz úgy jutunk hozzá, hogy SHIFT+3-at lenyomjuk, majd pedig megnyomjuk az a gombot. További móka, hogy ahol a magyar kiosztásban az i található, ott a török ı van.

2013-01-08

Ismét Petrától jött az ötlet.

Ő azt a kérdést tette fel (), hogy vajon hol lehet szarvast venni. No nem igazit, hanem olyat, amit ki lehet tenni a cég elé, vagy csak bepakolni a nappaliba a tv mellé.

Az ankarai boltokat nem ismerem, de bátran tudom ajánlani Isztambul bazárját, ahol ez sem lehetetlen. Sőt!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tehenet és kalózkapitányt tessék![/caption]

Bár azt előre el kell mondanom, hogy a kirakatban szarvas pont nem volt. De ennek az is lehet az oka, hogy azok éppen Ankarában turnéztak.

Viszont minden más tényleg megtalálható, amire csak (biztosan nincs) szüksége az embernek!

Isztambul bazárjában járunk. Természetesen az egyik hátsó utcában (lásd a térképen), pedig ennek a boltnak a turisták által járt övezetben van a helye. Hiszen ki ne akarna egy kalózkapitányt hazavinni? Van belőle álló, és ülő változat is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kalózkapitány álló és ülő változatban is[/caption]

Én az utóbbit javaslom, hiszen amikor repülővel megyünk haza, az ülő kalóznak már lesz saját ülése. Nem kell neki külön jegyet venni. Csak egy biztonsági övet kell kérnünk.

Azért készüljünk fel, hogy a stewardessnek lehetnek további kérdései a kampós kézzel és a falákkal kapcsolatban. Nyugtassuk meg, hogy a hajós kapitány uraság nyugodtan fog a helyén ülni, és senkire sem fogja a frászt hozni az út közben.

Nem kell izgulni az útlevel ellenőrzés miatt sem, hiszen néhány utcával lejjebb 5 perc alatt elkészítenek egyet a kapitány részére. Három útlevel esetén ajándékba kapunk egy vízumot és egy bögrét is.

Akinek viszont még ezek után is fenntartásai vannak egy kalózkapitány szállításával kapcsolatban, annak ajánljuk inkább a cápát. Nem gondolom, hogy bármely légitársaság szabályában szerepelne az, hogy tilos a gépre cápát felvenni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bruce Lee, cápa, szakácsot és még több kalóz[/caption]

Mint a kirakatban is látszik, az ókor rajongói is megtalálják a maguknak való márvány szobrokat. Bár ha már idáig eljöttek, akkor nem érdemes centurionál kevesebbel hazatérni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Centurio[/caption]

A bolt tulajja szerint (természetesen) bármilyen létező (történelmi) vagy kitalált figurát lehet kérni. Így akár (sima) szarvast, és rénszarvast is kérhetünk. Ha viszont ez igaz, akkor a foci rajongók a kedvenc játékosukat is elkészíttethetik. Nincs is annál jobb élmény, mikor a mérkőzést úgy nézzük végig, hogy az egész focis csapat ott ül kanapén, nemcsak a tv-ben szerepek.

Persze mindez időbe telik. Így ha nem tudunk várni, akkor inkább vegyünk egy akcióhős nénit.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Akcióhős néni[/caption]

Neki még az az előnye is megvan, hogy nem kell felvinni a repülőgépre. Elég csak utánakötni.

És természetesen, minden minden ilyenén, itt sem hiányozhat a Karib-tenger kalózzai sláger terméke sem: a csontváz kalózkapitány!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Csontváz kalózkapitány[/caption]

Úgyhogy aki Isztambulba érkezik 2013-ban, vagy a következő években, az ne is keresgéljen mini AyaSofya vagy Kék Mecset makettet. Irány a bazár sűrűje, és vegyünk valami igazán egyedi ajándékot!

2013-01-09

Mindig is szerettem volna egy olyan fotót készíteni, amikor az isztambuli nosztalgiavillamos a hóban van.

Tessék, most lett egy. Ráadásul az én képemen mindjárt a hóihar közepén áll!

Már csak egy hólapát kell, amivel kiáshatom innen magamat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ístiklâl Caddesi télen[/caption]

Amikor Törökországról olvasunk az utazási irodák reklámjaiban, akkor szó sincs arról, hogy itt rossz idő is lehet. Pláne nem hó, még inkább hóihar. De hát itt is van tél.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Galata torony télen[/caption]

Bár még csak most kezdődött, de már most komoly mennyiség pottyant (inkább zuhant) a nyakunkba. És mi még a belvárosban vagyunk, ahol a Boszporusz fűtő ereje is kifejti a hatását. A peremvidéken nem érdemes hólapát nélkül elindulni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete macska a fehér hóban[/caption]

Ilyenkor egyébként a közlekedés teljesen megáll ("nem voltunk felkészülve rá, hogy az idén is lesz tél" - ugye ismerős? :). De mivel a hó nemcsak úgy szépen szállingózik, hanem viharban jön, így a hajós közlekedés is teljesen megáll. Európa és Ázsia között csak a két híd marad összeköttetésként. Bár legutóbbi hóvihárban az egyiket le kell zárni a nagy szél miatt.

Úgyhogy a túlélő felszerelést érdemes a hólapát mellett fogkefével és pizsamával is kiegészíteni, hiszen nem lehet előre tudni, hol is sikerül majd aludni az éjjel. De amíg a kedvenc szappanoperákat meg lehet nézni, addig mindenki nyugodtan marad távol az otthonától.

Ilyenkor a diákok járnak a legjobban. Ők ugyanis automatikusan megkapják a hősünetet, hogy ne azzal kelljen vacakolniuk, hogyan is jutnak be az iskolában. Marad idő kipróbálni a nagymama új, négyzetméteres teflonbevonatú tepsijét, mennyire is jó szánkónak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tüskék a hó alatt[/caption]

Ami viszont izgalmas lehet, azok a . Erről egyébként is lehetne egy könyvet írni, hogyan próbálják meg a fogakat kihúzgálni, lefedni, lefesteni, leragasztani, lebetonozni, lefűrészelni a helyiek, miközben minden éjjel az önkormányzat új tüskéket rak az elveszettek helyére. Most viszont mindez eltűnik a hó alatt, ami új kalandokat hozhat az errehaladók életébe...

2013-01-10

Akik egy kicsit régebb óta vannak Törökországban, vagy rendszeres visszatérői, azok már tudják, hogy a nagyobb városokban össze lehet szedni mindent, ami csak a Karácsonyhoz kell.

Sokáig én is így gondoltam. Úgyhogy idén (vagyis az már tavaly volt, 2012-ben) ismét nagy lelkesedéssel vágtam bele a Karácsonyi előkészületekbe.

No de mire végül lett Karácsonyfánk, meg fel is díszítettük, addigra az évnek is vége lett. Sema azt mondta, egyszerűbb Magyarországra átugrani, mint még egy ilyen Karácsonyt összehozni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Standard B típusú Karácsonyfa[/caption]

Az egész történet ott kezdődik, hogy mi lelkesen költözünk. Így minden cuccunk valahol Ázsiában van. Az egyébként is vidám dolog, hogy nyár közepén kezdtük meg a költözést, amikor még nem volt hó. Most sincs, de bármikor lehet. Nekünk pedig minden téli cuccunk Isztambul másik végében van. No és persze a Karácsonyfánk is.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A régi fenyőfa[/caption]

Ennek a régi fenyőfának a legnagyobb előnye egyébként az (volt), hogy szó szerint össze lehetett hajtogatni. Így még akkor sem foglalt sok helyet, ha esetleg fel van díszítve, mert bármikor félbe lehetett hajtani. Csak hát szegényke nem nagyon bírta az olyan megpróbáltatásokat, mint egy helyben állni a sarokban. Inkább ledőlt egyet-egyet pihenni. Néha pedig szaltóval is megpróbálkozott az asztal széléről. Aztán az egyik lába elment vándorútra, a másikat Árpi kidobta az ablakon, a harmadikkal pedig nem tudom mi lett. Az is lehet, hogy megvan még valahol Ázsiában...

Na mindegy. Akármennyire is szép ez a fa (pedig nem), az idei évet egészen biztosan nem bírja ki. Meg egyébként sem tudjuk, merrefelé van. Úgyhogy kell egy új fa!

Egy új fát találni nem nagy kaland Isztambulban. Hiszen még nyáron is árulnak fenyőfát a nagyobb virágboltok. Most pedig, hogy szezon van, egyes szupermarketben ajándékba adnak egyet, ha veszünk 40 zacskó chipszet. És persze a bazár is tele van velük. Sőt! A bazárban bármilyen színű, alakú, méretű, és illatú fenyőfa(??) kapható.

Viszont, ha egy jó fát szeretnénk, amire büszkén felnézünk, és nem dől a nyakunkba, olyat már sokkal nehezebb beszerezni. Legjobb lenne kimenni az erdőbe egy baltával. De tekintve, hogy Isztambulban már így is alig maradt természetes erdő (meg úgy egyébként fa sincs már sok), ez mégsem olyan jó ötlet. Úgyhogy marad inkább a kutatómunka.

Ennél viszont sokkal egyszerűbb a fenyőfadíszet. Bár ebből egy egész ládára valót sikerült már összevásárolgatni, de az is Ázsiában van valahol... Úgyhogy ismét csak el kell merülni Isztambul sűrűjében.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt rejtőznek a Karácsonyfa-díszek[/caption]

Díszeket legegyszerűbben a találhatunk. Így itt kezdtem a kutatást. Persze akkor még fa nem volt, így nehezebb volt tervezni, hogy vajon elég lesz a 600 izzó, vagy kevés. Esetleg a fa összeroskad alatta. Nem is beszélve arról, hogy mekkora angyalokat, illetve gömböket tegyek rá.

Leginkább gömbből van a választék. A 2 cm-esőtől egészen a 80 cm-esig minden megtalálható! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gömbök[/caption]

Na tehát bevásárlási lista nincs, ötlet sincs, méret sincs, és idő sincs. Úgyhogy irány a bazár, aztán majd csak lesz valahogy! :)

Jó előre felkészültem, és azt tettem, ami a turistáknak nem ajánlott: kiürítettem a táskámat, és felpakoltam magamat készpénzzel. Az utóbbi azért csak módjával, mégsem akarom megvenni az egész kerületet.

Ráadásul a szokásossal ellentétben nem alulról, a kikötő felől, hanem felülről, a Fedett Bazár irányából közelítettem meg a Karácsony bazárt. Sőt! Bemelegítésként még a Fedett Bazáron is átmentem. De nem vettem szőnyeget. Pedig ha lett volna Mikulásos, akkor talán átgondolom az ajánlatot. Tényleg, a repülő szőnyeget lehetne ötvözni a télapó repülő szánjával. Az lenne aztán az üzlet!

Na de gyerünk tovább, a papír részlegre, amiből most a Karácsony részleg lett. Ezt úgy lehet felismerni, hogy már messziről várnak a Karácsonyfák. Ők viszont az eladókkal ellentétben, csak békésen állodognak és nézelődnek. Néha meg felborulnak.

Itt most nem a szokásos felfordulás várt, hanem a szokásnál nagyobb. Persze, hiszen mindjárt itt vannak az ünnepek, és mindenki rohan vásárolni! Pedig nem. Mindenki rohant elemes lámpát venni, ugyanis éppen nem volt áram. Még jó, hogy egy sarokkal odébb éppen az akkumulátor bazár található. Ott persze minden fényárban úszott.

Jól nézünk ki! A Karácsonyi részleg, ami ilyenkor úgy villog, mintha a Csillagok Háborúja filmet forgatnák, most teljesen sötét (ez lesz az a rész a Csillagok Háborújában, amikor éppen a sötét űrben mennek). Így azért nem lesz könnyű égősort választani... Meg egyébként is: Mikulásos legyen, vagy angyalkás?

Mivel a fa kérdése még nem dőlt el (reméljük, maga a fa sem fog eldőlni, csak a kérdés), így inkább egy köztes utat választottam, és lett egy sima 80-as izzósorunk. Szokás szerint rajta a felirat: 3 év alatti gyerekeknek nem szabad adni, mert lenyelheti. Mégis mit? Az izzósort?

Amikor be van dugva?

Na majd Árpival le kell ülni és megbeszélni, hogy ezt ne próbálja megenni. Meg amúgy a többi dolgot sem, ami a Karácsonyfán van. Pláne az angyalkákat.

Annyi kaland azért csak volt az izzóssal, hogy az eladó megkérdezte, hány raklappal szeretnél. Mondtam, hogy csak egyet, de az se láda legyen. Ilyenkor kicsit furcsán nézett rám. Mondta is pedig, ha 22 dobozzal veszek, ad ajándékba egy egész doboz elosztót. Ezzel pedig nemcsak a Karácsonyfát, de az egész mahalle (magyarul kerület) fényárba szökkenhetne. Köszönöm, nem akarunk szökkenni, és tényleg elég lesz egy darab izzóssal is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gyí Üstökös![/caption]

Mint az már szerepelt, ez a bazár azt az érzetet kelti, mintha csak egy kínai teherhajó eltévedt volna, és végül itt kötött ki. Csak a hajót azóta már eladták. Az áruk igencsak jelentős többséget tehát kínai. Ami persze nem baj, mert legalább olcsó, meg tele leszünk csillámporral. Csak annak a Mikulásnak ne esne le mindig az arca... Szóval itt max közepes kategóriás cuccokat találhatunk.

De azért vettem pár mosolygós hóemberkét.

Ha most átmegyünk a plázákba, akkor ott egy kicsit más dolgokat találhatunk. Sajnos már ott is csak kínai díszek vannak, és csak egy kategóriával jobbak. Viszont a bazárnál valamivel változatosabbak. Némelyikre azért ráírják, hogy a forgalmazó cég német, de a származási hely változatlan. De legalább drágább.

És van még egy fontos különbség: a bazár kimeríthetetlen (ezt bizonyítják a leesős arcú télapók is, amik nem akarnak elfogyni). Ezzel szemben a plázákban a legjobb dolgok már az első héten elfognak. Néha már az első napon.

Ráadásul nem tudom, mi volt az idén, de mindenki a plázákba akart menni, hogy Karácsonyfát vegyen. Az első alkalommal még csak a parkolóba nem tudtunk bemenni. Másodsorra már a közeli utcába sem fértünk bele. Harmadik alkalommal viszont kiszúrtunk mindenkivel! Reggel korán mentünk! Így nemcsak hogy találtunk parkolóhelyet, de még a boltokból sem kapkodták el az aznapi készletet.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mikulásos barátvörös készlet[/caption]

Ez azért nem jelentette azt, hogy mindjárt találtunk is Karácsonyfadíszet. Csak annyit, hogy a Mikulásos bögrekészletből még volt. És nem is az utolsót vettük meg. Hanem az utolsó előtti.

A díszekhez viszont már alaposabban fel kellett forgatni néhány boltot. Pontosabban a jobb díszekhez. Mert béna, de legalább drága gömbök mindenhol voltak. És csak azért nem esett le a télapó arca, mert egyáltalán nem volt rajta. Ilyenkor azért kevésbé érződik a pláza és a bazár között a különbség...

Végül az egyik bútorboltban találtunk angyalkát.

Amennyiben viszont szeretnénk elkerülni a bazári és plázai dömping termékeket, no és persze időnk is van a kutakodásra, akkor érdemes olyan helyre menni, ahol keresztény templomok is találhatóak. Hiszen itt van megfelelő kereslet. Mi több éve Kadikő virágárusait szoktuk ilyenkor átböngészni. Tavaly pl. nagyon cuki ejtőernyős Mikulásokat találtunk az egyik boltban.

A fenyőfa beszerzése viszont már nem volt ilyen könnyű. Nem akartunk a bazárban összecukható műfát venni, hiszen van már egy olyanunk a raktárban. Ráadásul az automatikusan magától is összecukódik. Úgyhogy csak futólag néztem meg, mégis mi a kínálat. Volt néhány igencsak érdekes is. De legjobbak mégiscsak a színkompozíciós elvű fák. Vagyis fehér fára fehér díszek, kék fára kék díszek kerülnek. Izgatottan várjuk a fengsuj típusú Karácsonyfákat!

Mi mindenképpen olyan fát szerettünk volna, ami cserepes. Azaz élő fát. De azért olyan méretben, hogy haza is tudjuk vinni. Esetleg időnként le lehessen vinni a parkba sétálni, vagy a haverokkal együtt el lehessen vinni a diszkóba.

Természetesen Isztambulban ehhez találunk megfelelő helyeket. A város szélén, vagy nagyobb üres helyeken hatalmas virág és fa üzletekre bukkanhatunk. És ha egy ilyen helyre elmegyünk, akkor garantáltan megtaláljuk a nekünk legmegfelelőbb fát, bokrot, erdőt, vagy amit csak akarunk. Egyetlen probléma, hogy ehhez is idő kell. Nekünk pedig az volt a legkevesebb.

Úgyhogy vissza a szupermarketbe, veszünk 40 zacskó chipszet, és máris megvan az ajándék Karácsonyfa. Persze a szupermarketben addigra már régen elfogyott a fenyőfa. No meg utólag kiderült, hogy egyébként is mű fát adtak volna. Ja, a reklámban más szerepelt? Kérem szépen, Photoshop, Photoshop... Szóval kérik az a 40 zacskó chipszet?

Ezek után nem kértük. Egyébként is fokhagymás-csípős-répa-izú volt, nem pedig valami izgalmas Mikulás-aromájú, vagy valami hasonló.

Nosza irány egy olyan barkácsbolt, mint a Praktikel. Még ha nem is találunk fát, akkor egyet mi magunk is összerakhatunk.

Mindjárt a kerti részlegbe mentünk, ahol a "kapuban" egy olyan fa várt, amit inkább a Hitchcock horrorfilmjében kellett volna felhasználni a madarak elijesztésére. Úgyhogy kerestünk egy eladót, remélve, hogy ő nem olyan ijesztő, mint a fa. Nem sikerült.

Mármint eladót találtunk, de akár őt is fel lehetne díszíteni. Sőt! Egy 800-as égősor még jól is tenne neki.

Kérdeztük, hogy van másik fa? Mutatott még néhányat.

Kérdeztük, hogy olyan is van, amit 18 éven aluliaknak is meg lehet mutatni anélkül, hogy utána pszichológust kelljen mellé kirendelni? Azokat már mind megvették. De tud ajánlani kaktuszt. Tüskéi annak is vannak...

Na jó, ha már nem lesz rendes fenyőfánk, akkor legyen valami hasonló. Úgyis itt vagyunk egy dupladzsungel közepén. Egyik a betonváros, Isztambul, másik pedig a páfrányokkal teli barkácsbolt. Igen! Itt is van egy páfrány, ami majdnem úgy néz ki, mint egy fenyőfa!

Gyors kérdés az eladótól, hogy mit eszik, mit iszik, hánykor kell lefektetni aludni, milyen mesét olvassuk elalvás előtt és milyen filmeket szeret, kell-e örökbefogadási szerződést kötni, stb... És már bent is volt a kocsiban.

Ott azért kiderült, hogy a 120 cm nem olyan kicsi, mint az üzletben látszott. Ráadásul az csak a magassága volt a drágának, nem pedig a szélessége. Nem elég, hogy elfoglalja a teljes hátsó sort, de útközben az összes lánynak integetett. Az összes ágával. Így pedig esélytelen volt, hogy hátrafelé bármit is lássak vezetés közben. Sokáig azért nem tartott ez az állapot, mert az egyik kanyarban a fa/páfrány meguntta, hogy csak hátul ücsörögjön egymagában, és előre jött a társaságba. Még a zene hangerejét is felcsavarta.

Az isztambuli közlekedésben az kevésbé zavaró, ha egy feldíszítésre váró karácsonyi páfrány kerül elő, minthogy a egy kevésbé ismert közép-anatólia szám kezd el teljes hangerővel bömbölni (ez a dalt egyébként egy magát helyesnek gondoló személy éneklí az anyukájáról, akinek van három tehene).

Szóval ilyen boldog és meghitt társaságban értünk haza. Még időben, mert lassan már kifutottunk az évből. A fát/páfrányt mindjárt be is állítottuk észak felé, mert úgy volt legkevésbé útban.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A karácsonyi páfrány már csak a díszítésre vár[/caption]

Ezek után kezdődhetett is a díszítés. Mindjárt az elején felkerültek az angyalkák.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Anygalka[/caption]

Majd utána jöhettek a többiek is.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Majdnem angyalka, manóka[/caption]

És persze nem maradhatott el a piros szívecske sem.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Piros szívecske[/caption]

Úgyis az újév miatt van. Nálunk még a fa is.

Közben rá kellett jönnünk arra, hogy a páfránynak komoly korlátai vannak a fenyőfával szemben. Lehet, hogy szereti a diszkót, de a díszeket nem lehet olyan mennyiségben ráaggatni. Még szerencse, hogy csak 80-darabos égősort vettem. Mert ha ennél is hosszabb lenne, egészen biztosan úgy összecsuklana a fa/páfrány, mint az esernyő

Minden esetre azért még éjfél előtt sikerült egy karácsonyfát/páfrányt összeraknunk.

Árpinak is tetszett, és nem akarta megenni az izzósort.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Karácsonyfa/páfrány[/caption]

ui:

Szerettem volna készíteni egy összeállítást is a "nem megszokott" keresztény vallásokról és a Karácsonyról. Tekintve, hogy a közelünkben egy rum (görög-Ortodox) és egy örmény templom is van.

El is mentem mindkettőbe. De az örmény templomot most kezdték felújítani (mondhatjuk, hogy megjött a "főnök" és most rendet rakott), míg a görög zárva volt (pedig vasárnap volt, és akkor azért nyitva kellene lennie).

2013-01-11

A törökök szeretik az egyszerűséget. És szeretik azt is, hogy egy teázás, kávézás "laza" körülmények között zajlik.

Az se baj, ha beesik a hó.

Bár a egyik-másik annyira "laza", hogy a hó nem is tud hova beesni.

Isztambulban található jópár "szuperlaza" büfé. Ezek elsősorban olyan helyen vannak, ahol jó a kilátás. Az pedig elfelejteti a közönséggel, hogy a székek nem aranyból vannak. Vagy ha esetleg egyáltalán nincsenek székek.

Az egyik ilyen közkedvelt hely a Pierre Loti, az Aranyszarv-öböl partján, a domboldalban. Ráadásul itt nemcsak a különleges panorámát élvezhetjük, hanem még az ilyen helyekhez képest különleges luxust is. Olyanok, mint asztal vagy szék. De még asztalterítő is van (természetesen kockás)!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pierre Loti[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pierre Loti kilátás az Aranyszarv-öbölre[/caption]

Nézz körül a Pierre Loti kiáltóban/büfében a !

Ennél még érdekesebb kilátás, még kevesebb luxussal Üsküdar, a Boszporusz partja.

Itt a teljes felszerelés néhány nagypárna a lépcsőn, napellenzős ernyők és korlátlan mennyiségű tea és szotyola. Fal, asztal, meg hasonló felesleges cuccok nincsenek is, nehogy zavarják Isztambul legjobb és legromantikussabb panorámáját:

Szemben ugyanis a Kislány-torony, majd pedig Isztambul történelmi városrésze látható: Topkapı-palota, AyaSoyfa, Kék Mecset, Szulejmán dzsámi, Galata-torony és tény minden, ami csak számít. Még a tartályhajóknak is lehet integetni!

Ráadásul a nap is ebbe az irányba szokta végezni az esti lemenetelét, ami különleges hangulatot ad. Olyannyira, hogy a fotósoknak saját szőnyegük is van (oda ezért már nem jár a nagypárna, csak egy sima bazári szőnyeg).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nagypárnás büfé[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] ...és a kilátás[/caption]

Nézz körül a Nagypárnás kiáltóban/büfében a !

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szuperegyszerű büfé[/caption]

A fentiek teljes ellentéte az Istiklál Caddesi mellett található hátsó utcai kisbüfé, ami az "ultra-laza" kategória erős képviselője. Itt ugyanis a szemközti falon maximum a McDonald's menüjét lehet nézegetni (szerencsés esetben azért a kilátásba bekerülhet valami barna, fekete, vagy szőke is). Ami azért se nem egy Aranyszarv, sem pedig egy Boszporusz és hajók sincsenek, csak néha konténerok.

Cserébe viszont nagyon lazán teázhatunk, kávézhatunk vagy vízipipázhatunk. Az ülőkészletben csak egy párna van benne. Napellenzőre nincs szükség, mert az időjárástól függően át lehet ülni a szemközti oldalra, az árnyékba. Esőben azért kicsit húzós a hely. De vészhelyzetben még mindig ott van a McDonald's (ahol van szőke is meg barna és fekete is).

A büfé egyébként most lett felújítva. A még mindenki egy újságpapíron ücsörgött. A menüben lehetett választani, hogy sport, belföldi, külföldi vagy bulvár hírekre szeretnénk lepihenni.

2013-01-14

Még mielőtt a januárnak vége lenne, egy összefoglaló, milyen is volt az szilveszter Isztambulban.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] BUÉK 2013[/caption]

Mindenek előtt meleg.

No nem azért, mert esetleg a lelkes ünneplők felgyújtottak valamit (bár azért ők is próbálkoztak), hanem mert tényleg jó idő volt. Végre egyszer nem fáztam kint az utcán éjfélkor! :)

Olyannyira jó idő volt, hogy még Árpit is kivittük a parkba hintázni meg kacsákat etetni. Ez azért nem a megszokott szilveszteri készülődés... :D

Nálunk egyébként is a fő készülődés egy visszafogott (csak törökös szemmel) főzés, no meg a . Én kaptam egy piros zoknit, hogy ezzel lépjek át az újévbe. :)

Szóval hatalmas felfordulás a konyhában, előkerül a kincstári fazék is, amibe akkora mennyiségű főzelék készíthető, amivel egy iskolát is el lehetne látni. Ez persze csak az előétel. Muszáj az asztal(oka)t úgy telepakolni, hogy az bármelyik pillanatban összeroskadhat (praktikussági okokból ezért esznek inkább a földről keleten).

Mindez persze meg is adta a szilveszter esti programot is: először is elkészíteni a vacsorát és tálalni. Majd megenni. És a végén eltakarítani a romokat. Az új évet mégsem illik piszkos tányérokkel kezdeni.

Kezd egyébként körvonalazódni, hogy a hajnalig tartó bulizás hogyan is alakulhatott ki: nem móka és kacagás volt az eredetileg, hanem mosogatás és takarítás. Mígnem valahonnan előkerült valami tömény "lelkesítésfokozó" folyadék, minek egyenes következménye lehetett a konyha felgyújtása, illetve levegőbe röpítése. Mindennek a szelídítettebb változata a tűzijáték.

Szóval túlestünk olyan vacsorán, ami legalább a következő év közepéig kitart. És ezzel már majdnem el is jutottunk az éjfélig. Csak így, lazán.

Mivel a tv-program itt is roppant unalmas volt (mindenből csináltak egy szilveszteri különleges részt, kivéve a (pedig az még akár érdekes is lehetett volna)), az idő pedig kellemes, így inkább kimentünk az utcára.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] BUÉK 2013[/caption]

Istanbulban természetesen korlátlan lehetőség van egy jó kis szilveszteri bulizáshoz. El lehet menni az İstiklâl Caddesi környékére, ahol egyébként sem szünetel az élet az olyan apróságok miatt, mint pl. hogy este van. Úgyhogy ez mindenképpen jó célpont lehet. Főleg azoknak, akik szeretik a tömeget.

Az İstiklâl Caddesi-n egy átlagos pénteki napon 3 millió ember fordul meg. Szilveszter éjszakáján pedig ennél is többen. A közvetítések alapján annyira megtelt, hogy tényleg már nem fért be több ember.

Mi éppen ezért nem is próbáltunk oda menni. Második alternatíva a Boszporusz-partja. Ez azért eléggé nagy, hogy itt mégiscsak kényelmesebben el lehessen férni. De azért nem árt azt sem elfelejteni, hogy mégiscsak december 31-a van, így azért itt tud hideg is lenni. De szél az mindenképpen.

Itt még egy olyan lehetőség is van (hivatalosan egyébként nincs), hogy átmenni a Boszporusz-hídon. Pontban éjfélkor. Az erre vágyók komoly forgalmi dugókat okoztak azzal, hogy a híd feljárónál megálltak, és kivárták az új év pillanatát.

Úgyhogy mi inkább egy lokális központot kerestünk az éjszakai randalírozásnak. Beşiktaş-ról lévén szó, a központban garantáltan van élet. Fejyaz biztosan találna is ott társaságot, mert mindenki fehér-fekete csíkos ruhában ünnepelte a következő évre várható mérközéseket. És persze nosztalgizáltak a korábban elért sikereken is.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] BUÉK 2013[/caption]

Mi más területet kerestünk.

Tradicionalisan a Taksim tér az, ahol mindig történik valami. Ott tüntetnek, ott ünnepelnek, ott szilvesztereznek, és ott. Így a buli helyszíne két részre oszlott: egyik ment az İstiklâl Caddesi-re, míg a másik a Taksim tér másik végére, Nişantaşı-ba. A két rész között komoly különbségek is voltak. Mondjuk úgy, hogy az İstiklâl Caddesi lett a fiatalosabba, szabadabban bulizósoké (mégiscsak az İstiklâl Caddesi jelentése Függetlenségi út), míg Nişantaşı-ban a megfontoltabban, inkább együnk_aztán_talán_még_táncolni_is_fogunk gondolkodásúak telepedtek meg.

Mi is az utóbbiakhoz csatlakozunk, mert hiába a január 1, Árpi aznap is 6:30-kor kell fel, így nem tanácsos sokáig kimaradni.

Nişantaşı sem volt rossz hely. Szépen fel volt díszítve meg minden. És azért itt is voltak annyian, hogy a központi Karácsonyfáig nem jutottunk el.

Mint később kiderült, jól választottunk, mert a központi tűzijáték is itt zajlott. Taksim-ban

nem volt ilyesmi. Ott csak a "home made" típusú rakéták röpködtek. Aztán tűzijáték után sipirc haza megkeresni azt a jó kis Tokaji bort. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] BUÉK 2013 (ez nem az én telefonom, én csak gerilla módon lefotóztam valakijét)[/caption]

2013-01-15

Egy igazi török focirajongónak sosem lehet elég.

Pedig van már , amit a rajongó ehét a nézése közben. Érdeemes is szurkolnia, hiszen mobil internet, ami jól jön a mellé. De a rajongói chips akkor is jó lehet, ha a haverokkal csak simán leülnek egyet kártyázni. Természetesen .

Na de lássuk inkább, hogyan indul egy focis reggel!

Hősünk, ki egyébként nagy rajongója a török focinak, reggel felébred a focis. Majd megnézi a hátha az éjjel történt valami fontos. Ezek után felkapcsolja a villanyt, mi mással, mint a focis. A teleföntöltő is ilyen focis konnektorba van bedugva egyébként. Majd pedig beteszi a sarokba a személyreszabott focis, és belebújik a focis papucsába. Ez még nem a focis, az majd később jön.

Ezután odamegy a szekrényhez, ahol a focis használva kinyitja a fiókot, hogy kivegye belőle a focis alsóneműt. Ez ugyebár függ attól, hogy ki milyen nemű, mert a török lányok is nagy foci rajongók ám, és van nekik is focis fehérneműjük.

Ha pedig előkészítette a ruháját, akkor irány a fürdőszoba, ahol a focis samponnal megmossa a haját, a focis ollóval levágja a körmeit, majd focis készlettel megborotválkozik, és a focis zsebkendőbe kifújja az orrát (ezek az), majd pedig kidobja a focis kukába.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Focis kuka[/caption]

A focis pizzamáját pedig szépen berakja a focis mosógépbe, ami garantálja, hogy a ruha színei megőrzik eredeti csíkozásukat.

[caption id="" align="aligncenter" width="584"] Fenerbahçe mosógép - Forrás: idofrm.org[/caption]

Mindezek után irány a konyha, ahol már várja őt a focis víz, mint a fiatalság forrása, hogy erőt adjon legyűrni azt a kellemetlen érzést, hogy a városban olyanok is élnek, akik az ellenségnek szurkolnak.

[caption id="" align="aligncenter" width="490"] Fenerbahçe víz[/caption]

Nincs más hátra, minthogy leüljön, és elfogyassza a reggelit. Amit pedig nem más, mint a focis szendvicssütőgép pirított Aslan-sárgára (Beşiktaş esetén koromfeketére).

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Fenerbahçe toast[/caption]

2013-01-16

Törökországban, mint már sokszor láthattuk, a bankok nem igazán hasonlítanak a magyarországiakra. Az csak az alap, hogy pl. az ATM használatért nem kell fizetni (így is van a bankoknak elég pénzük saját felhőkarcolókat építeni). De maga az ATM is egy kész mini-bank, ahol szinte minden banki műveletet végre lehet hajtani, nemcsak pénzt kivenni.

Ráadásul ha pl. befizetjük a gázszámlát (ehhez a számla vonalkódját csak meg kell mutatni az automatának), akkor az 0. másodperc múlva már meg is érkezik. De ugyan ez igaz, ha a pénzt rakunk be, akkor az is azonnal a számlán lehet, amit mindjárt fel is használhatunk (). És még nem is mindig van szükség a bankkártyára, elég csak az ujjunkat bedugni a gépbe, és máris megmondja kik vagyunk. Ha elégedett velünk, dől a pénz. Ha nem...

Mindezek után nem meglepetés, hogy a bankok mobil programjai is komolyan fel vannak szerelve. A török egyébként is komolyan gondolják a mobilitást, hiszen egy világ dől össze ha nem értesülnek arról, hogyha a szomszéd macskájának új frizurája vagy udvarlója van. Nem csoda, ha a Facebook használatban megelőzik az USA-t (a FB-on eltöltött idő alapján).

Így tehát minden török banknak van saját programja a mobil telefonokra. Ezek természetesen nemcsak az alapműveletekkel látják el a felhasználókat, mint számlakérdezés, pénzküldés, stb... hanem minden olyan banki szolgáltatással is, amiért az épületbe kellene bemenni, és ezzel megzavarnák az ott teázó személyzetet. Sőt, még többet is.

Az egyik különleges funkció, a mobilos pénzküldés.

Itt most ne arra gondoljunk, hogy bepötyögjük a másik fél számlaszámát, bár persze azt is lehet. Van ennél sokkal egyszerűbb módszer is! :)

Android telefonokra fejlesztették a nevű programot. Neve a bumm! szóból ered, ami Árpinak is a kedvence, mikor ledobja a nagyméretű színes képeskönyvet a földre, hogy ezzel szerezzen örömet az alattunk lakónak. A Bump úgy működik, hogy két telefont össze kell ütni (azért csak mértékkal, nem kell, hogy a telefon össze is törjön), minek eredményképpen (ha nem törtük össze a telefont) a két eszköz össze fog kapcsolódni, majd pedig címlistát, képeket, stb... tudunk átküldeni. Mindehhez pedig nem kell internet, wifi, adatkapcsolat, sem más egyéb. Csak a GPS legyen bekapcsolva.

A programírók szerint iPhone-al és más fejlettebb telefonokkal is működik, nemcsak Androiddal. De azt sajnos nem tudtam tesztelni...

Ezt a bump funkciót építették bele a török bankok a telefonos programjukba. Így ha a barátunk kölcsön szeretne kérni egy százast, akkor elég csak megütni a telefont. Mármint

az ő telefonját, nem pedig a barátunkat. És máris átkerül a pénz az ő számlájára.

Ez azért is jobb, mintha keresnénk egy ATM-et, kivennénk belőle a pénzt, és azt adnánk át, mert a kártyás vásárlással lehet mindenféle kedvezményeket kapni. E mellett pl. diszkóban is lehet használni, ha a barátunk meglátna valakit, akiből szeretne barátnőt faragni. Nem kell elgyalogolni a legközelebbi ATM-ig.

Csak aztán vigyázzunk, nehogy túlzottan feltöltött állapotban össze-vissza bumpoljunk a tömegben, mert akkor hamar lemerül a számlánk!

És még a hőmérsékletet is megmondja

2013-01-17

Még kitartóan a Karácsonyi kategóriába:

Találtunk mákos kalácsot Isztambulban!

Aztán kiderült, hogy mégsem... Pedig úgy hasonlított rá!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Majdnem mákos kalács[/caption]

Mindez a sarki péknél történt, ott sikerült felfedezni ezt a szokatlanul ismerős formát. Mégpedig jól felhalmozva.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Majdnem mákos kalács[/caption]

Meg kell hagyni, eléggé jól nézett ki, úgyhogy ez eladó intelmei ellenére (hogy mégsem mákos, az csak dísznek van a tetején) mégis vettem ettem. És haza is vittem, és még meg is ettem.

Pedig a mák tényleg csak dísznek volt rajta. A belsejében olívbogyó püré volt, ami a törökök kedvence, és az ilyen jellegű kalácsok fő alkotóeleme (a liszt után persze). Kár, hogy ennek ellenére nem lett jó.

Ennek oka pedig (azon kívül, hogy nem finom mákkal lett megtöltve) a tésztában keresendő. Talán csak a mi sarki pékünk (Kadiköy-ben sokkal jobb pékünk volt) nem tud olyan jó kalácsot készíteni. De az is valószínű, hogy eleve rossz receptet használtak.

Úgyhogy ha mákos kalácsot szeretnénk, akkor marad a hagyományos megoldás: sütünk egyet magunknak! :) Ráadásul jól el lehet játszani azzal, hogy . Azaz tényleg mákunk van. :P

2013-01-18

Úgy tűnik, mintha az utóbbi időkben megszáporodtak volna a földrengések Törökországban.

Legutóbb január 8-án, 16:16-kor volt egy a Égei-tengeren Çanakkale közelében. Az első hírek szerint 6,2-es erősségű volt, de később sikerült lealkudni 5,5-re, másnapra pedig egészen 5,0-ra. Szerencsére sem személyi sérülés, sem anyagi kár nem keletkezett. Viszont a rengést viszonylag távol, Isztambulban (330 km) és Izmirben (200 km) is lehetett érezni.

Szerencsére a földrengések nem lettek sűrűbbek, csak a hírek terjednek messzebbre, és gyorsabban. De azért nem árt ismét átnézni az alapokat.

Törökország területén gyakoriak a földrengések. Amikor ezt a bejegyzést írom, 57 apró földrengés volt az elmúlt 24 órában a Boszporusz Egyetem Földrengés Tanszéke szerint. Ebből a legnagyobb 4.6-os, az Égei tengeren. Az aktuális .

Sajnos néha ennél nagyobbak is előfordulnak., így nem árt, ha fel vagyunk készülve, ha már megelőzni nem lehet (bár megfelelő épületekkel azért lehet tenni valamit).

Elsőnek ismerjük meg az , amit a állított össze.

Közben pedig a Facebook csoporton előjött, hogy érdemes egy úgynevezett földrengés táskát összeállítani, amiben minden fontos dolog benne van. Veszély esetén csak ezt a táskát kell magunkkal vinni, és minden szükséges eszköz kéznél lesz.

A földrengés táska ötlete nem új. A török kormány többször is hangsúlyozta ennek a fontosságát. Egyes intézményekben (pl. iskola) vannak is ilyen készletek. Ennek olyannak kellene lennie, mint a poroltónak és az elsősegély csomagnak.

Földrengés táskát lehet venni is, de szerintem jobb, ha mi magunk állítjuk össze. Egyébként is érdemes időnként átnézni, és frissíteni a tartalmát.

Mielőtt azért elkezdünk bármibe jól bepakolni, gondoljuk végig, hol, és milyen körülmények között lehet szükségünk a földrengés táskára.

A táska legyen strapabíró és könnyen szállítható. Vannak már nagyon jó buldózerálló bőröndök is, de aligha fogunk tudni vele menekülni. Így inkább könnyen cipelhetőben gondolkodjunk, ami ellenáll az időjárásnak.

A táska tartalmát leginkább akkor fogjuk tudni használni, amikor kijutottunk az épületből, és a szabadban vagyunk. Ha a romok alatt rekedtünk, valószínűleg kevés esélyünk lesz

eljutni a táskáig. Erre az eshetőségre lehet kapni olyan karperecet, amin SOS gomb van. Megnyomása után jelzi a pozíciónak, és hangjelzést ad. Ez viszont már nem kerül be a táskába, hanem a kezünkön hordjuk.

Tehát a táska a földrengés utáni időszakban lesz hasznos. Itt is elsősorban az első 72 órára kell gondolni. Utána már rendeződik a mentőalakulat, minden szervezeten fog működni.

Még egyszer kiemelem, a a földrengés táskát esszészzerűen pakoljuk össze, és ne terheljük túl! Ajánlott maximális tömeg férfiaknak 15 kg, míg nőknek 10.

És akkor lássuk, mit is érdemes belepakolni!

Ivóvíz. Minél több, annál jobb. De azért tudjuk még futni vele.

Takaró. Meleg, de kis helyen elférjen, könnyű legyen szállítani.

Esőkabát. Ismét jól összehajtható.

Némi élelmiszer. Kis helyen elfér, magas az energiatartalma, és sokáig eláll. Ilyen lehet min csoki, mogyoró (nem sós), stb...

Elsősegély doboz, vagy ahhoz hasonló felszerelés: körszer, ragtapasz.

Elsősegély gyógyszer, mint fájdalomcsillapító.

Egyéb szükséges gyógyszerek, ha valaki rendszeresen szed valamit.

Egészségügyi adatlap (vércsoport, gyógyszerallergia, stb.)

Egy adag fehérnemű.

Egy kis adag tisztasági szett (wc-papír, női dolgok).

Papír, ceruza

Elemlámpa.

Kisméretű elemes rádió.

Pénz. Kis címletekben, több részre szétosztva.

Egy lista a fontosabb telefonszámokról.

Ismerőseink, hozzátartozóink listája, elérhetősége, esetleg fényképek.

Több funkciós svájci bicska.

Munkás kesztyű

Gyufa és gyertya

Személyi/útleveél másolat.

Síp

Gyerekek esetén a lista tovább bővül

Gyerek és hozzátartozók adatai

Családi fotó

Korosztálytól függő apró játék.

2013-01-21

Összegyűjtöttem egy halom programot, ami hasznos lehet azoknak, akik Isztambulban élnek, és Androidos telefonjuk van (iPhone-t nem tudok tesztelni, olyanokról pedig nem akarok írni, amit nem próbáltam ki).

Ebből sok program nemcsak Isztambulban, hanem Törökországban is használható (pl. hol van a legközelebbi nyitott patika), így nekik is ajánlom.

Sőt! Még a jövőendő Isztambul turistáknak is jól jöhet a lista, hiszen nem mindegyik program igényel aktív internet kapcsolatot. Sőt! Aki kocsival érkezik, annak kifejezetten ajánlom a navigációs programot.

Egyszer pedig lesz majd a blognak (meg a wikinek) is saját mobilos programja. Egyszer majd... ;)

Kezdjük az elején: közlekedés. Hiszen Isztambulban talán ez a legnehezebb. Nem elég ha egy térképünk van (szerencsére már GPS is van a telefonokban), mert az csak azt mutatja meg, hol vagyunk. Na de hova megyünk (ezt néha mi sem tudjuk), pláne hogy jutunk oda, még inkább hogy jutunk vissza!

Szóval ehhez a nagy kérdéshez ajánlok pár programot:

: Ez egy majdnem hivatalos Isztambul közlekedési program. Van benne hajó, busz, és sínen menő kacetok (metró, villamos, vonat) menetrend. Legnagyobb előnye, hogy minden egyben van benne. De azért 100%-ig ne bízunk meg benne!

: A neve ugyan az, mégis teljesen más (de ezt legalább törökül írták). Csak buszra szerintem ez a legjobb. Egyébként is a busz a kritikus, mert ott van az, hogy senki se tudja merre megy. Ha a forgalom úgy alakul, akkor még a sofőr sem... Az előzőhöz hasonlóan itt is van térkép a busz haladási útvonaláról (pontosabban a megállókról), így ha már a térképen megtaláltuk a célpontot, akkor megtalálhatjuk, hol is érdemes leszállni. Nagy előnye, hogy egyes buszok be vannak jelölve, merre is járnak éppen (azért van pár perces késése, mire végigmegy az adat a rendszeren).

Sajnos mindkettőnél a fő gond, hogy bár a Google Térképen megtalálja a célpontot (egyébként nem, de most mindegy), de a közeli buszmegállóról általában csak annyit ír ki, hogy buszmegálló. Így a fenti programokban hiába találjuk meg, hogy melyik megállóba melyik buszok járnak, ha a megálló nevét nem ismerjük. Hazataláláshoz viszont már szuper!

: Hajó esetén könnyebb a dolgunk, mert mégha itt sem olyan egyszerű megtalálni, melyik megálló hol van, nincs belőle olyan sok, amit ne lehetne egy tea mellett bemagolni. Ez a

program a hajók menetrendjét tartalmazza. Pontosabban az IDO hajóit. A konkurensekét nem. De azért így is jó tudni, hogy mikor kell elkezdni rohanni, hogy még elérjük az utolsó hajót, és ne kelljen úszni.

Ne dőljünk be az IDO hivatalos programjának, mert az ugyanis csak a kinyomtatott menetrend PDF változata. És ha bár pontos, nem ad többet, mint a papír változat (és még arra sem használható, mint ahol maga a papír használható).

: Ez már egy nagyon jó kis komplett metró program, ami még villamoshoz is jó (Isztambulban egyébként is kavaráss van, hogy mi metró, és mi villamos). Nemcsak hogy a menetrendet és a jegyárakat ismerhetjük meg, hanem segít megkeresni a legközelebbi metró lejárót is. E mellett csomó más infót is kapunk, pl. hol van lift, vagy más kiegészítő lehetőség, parkoló, stb.. És még egy segítséget is kérhetünk a személyzettől. A program a török nyelv mellett tud angolul, németül, oroszul, franciául és még arabul is. Ki melyiket szereti. :)

: Őt még nem teszteltük, így kíváncsiak vagyunk a visszajelzésekre. Vele a taxi-utunkat tudjuk megtervezni. És nemcsak az útvonalat, hanem az árat is. Persze mindez csak tájékoztató jellegű. Az ár ugyanis függ a dugótól és az útvonaltól is, mert úgyis eltévedünk.

: Kocsikázáshoz sok navigációs program létezik, de ő a legjobb, bár fizetős. Nemcsak hogy a robotnéni ismeri Isztambul (és egész Törökország) összes hátsó kisutcáit, de eleve több útvonalat ajánl fel. Mit szeretnénk: inkább főúton menni, vagy inkább a rövidebb úton. Ráadásul ha rossz fele fordultunk (ami kb. minden tizedik percben előfordul), a robotnéni mindjárt talál nekünk új útvonalat. És tényleg mindent ismer Isztambulban. Engem csak egyszer küldött be szembe az egyirányú utcába, de vagy negyvenen követtek. Tehát nem a térkép volt elavult, hanem a tábla.

Nagy előnye, hogy a térkép előre letölthető, így erősen ajánlott azoknak, akik kocsival érkeznek Törökországba.

És ha már autóval járunk Isztambulban, akkor egy kis gyakorlás a parkoláshoz: , , :)

: IBB, azaz Isztambul Önkormányzatának dugótérképe. Mivel önkormányzati, megbízható. Indulás előtt érdemes átböngészni, merre is van a leggyorsabb út. Ismeretlen okokból nem tölthető le a Google Play-ből, csak az IBB oldaláról. Ezért a telefonon engedélyeznünk kell a nem market programok telepítését.

: A Google orosz vetélytársa. Az IBB térképéhez képest sokkal részletesebb dugótérképet nyújt. Nemcsak a főutak, de egyes kisutak telítettségét is láthatjuk. Így jobban meg tudjuk tervezni, tényleg érdemes-e a hátsó úton menni, vagy keressünk egy rövidebb utat. E mellett hasonlít a Google Térképéhe. Panorama (StreetView) nézetben bekukkantunk a sarok mögé is. :)

Amennyiben a telefonunk török nyelvre van állítva, a program törökül fog beszélni velünk.

De ha magyarra, akkor egy lelkes Здравствуйте-al köszönt, és csak oroszul fog velünk társalogni. Így vagy török módban tanuljuk meg melyik gomb mire jó, vagy tanuljunk meg oroszul!

: Kezdőcsomag isztambuli újoncoknak. Ebben van minden, amire csak szükség lehet (alkudozó és kebabajánló funkciókat leszámítva): Nyitvatartó patika, közeli kórház, étterem, múzeum, stb... Sajnos a programot utoljára 2011. augusztusában frissítették, és max 3.1-es rendszeren fut. Kérdés, mi lesz a jövőre, és mennyire megbízhatóan naprakész.

: Az ügyeletes patikák listája. Mivel Törökországban éjszaka, és hétvégén is van gyógyszerári ügyelet, hasznos lehet tudni, melyik is van éppen nyitva. Ismerni kell hozzá a környező városrészeket, különben nem biztos, hogy a legközelebbit fogjuk megtalálni. Térképet nem mutat, de telefonszámot igen. Így ha valakinek éppen fáj a feje, mindjárt lehet ellenszert rendelni. :)

: Nem vitás, hogy éttermekhez, kávézókhöz és szórakozóhelyekhez a Fourasquare a legjobb. Bár nemzetközi program, Törökországban mindenki ezt használja, hiába van a török Mekanist, ami ugyan ezt tudja (a Mekanist nehogy kipróbáld!). Általában a tehetősebbek használják, ezért nem feltétlenül a legolcsóbb helyeket fogod megtalálni vele.

: De egyébként minek mennénk ki, ha egyszer a vacsora házhoz is jöhet. Szinte bármilyen ételt lehet rendelni róla (zsíroskenyér vöröshagymával nincs). Bár ha otthon vagyunk, miért nem a számítógépen rendelünk? Akkor mondjuk kérjük a mustáros kebabos pizzát a parkba!

: Mielőtt eltévednénk, vagy ha már megtörtént: mi van a közelben? Nemcsak érdekes turistahelyeket, és éttermeket, de rendőrséget, kórházat és más fontos helyeket is megtalálhatunk vele. Felhívom mindenki figyelmét, hogy Isztambul igencsak dimbes-dombos. Így a legközelebbi nem jelenti azt, hogy oda a legkönnyebb eljutni. Lehet, hogy át kell mászni 2-3 hegyen!

: Pénzkivételnél, és bazári randalfrozásnál elengedhetetlenül szükséges: hol van a legközelebbi ATM. Nemcsak bármely pénzkidó automatát jelzi, hanem lehet kedvenc bankra is szűrni.

: . Vele lehet a Migros szupermarketekben bevásárolni. Arra is nagyon hasznos, hogy a Migrosban egyébként összekevert árcetliket kihagyva direkt a vonalkódról leolvassuk a termék valódi árát.

: Ugyan az, mint a Migros program, csak éppen a hepsiburada.com.tr oldalon (ittvanminden) lehet böngészni és vásárolni, ahol tényleg majdnem minden van (macskás naptár nincs, sem pedig macskás zokni). A Migros programhoz hasonlóan ebben is van vonalkódleolvasó, amivel az utcán járva a nekünk tetsző dolgokat mindjárt be is rakhatjuk a kosárba.

Figyelem! Sem a jó nőknön, sem a menő (meg álló) autókon, de még a jóképű focistákon sincs vonalkód. Így ilyeneket nem lehet a kosárba pakolni.

: Kitartóan a vásárlás és bazározás kategóriában maradva itt egy hazugságvizsgáló. Mindig jól jöhet, de főleg alkudozásnál. ;)

: Rengeteg új arccal ismerkedünk össze. Főleg a rokoni összejöveteleken. Ez a program segít megjegyezni, kivel mikor hol és milyen körülmények között ismerkedtünk meg (éppen villámlott, amikor megláttam). Szükséges hozzá az program is. De az egyébként is egy nagyon szuper jegyzet és emlékeztető program. :)

! Földrengést mér nem tudunk előrejelezni. Sőt! Ez a program viszonylag későn jelez, mert végig kell futnia az adatnak a teljes rendszeren (szemben a médiával, aki Alit egy erős fogyókúra után elrejtette a seprűnyél mögé a földrengéskutató intézetbe, így mindenről azonnal értesülnek). Viszont a beállított szűrő alapján megmutatja a legutolsó földrengéseket a közelben. Még értesítést és kaphatunk (egy kiegészítő, amit a program maga tölt le), amelyik a földrengés erőssége alapján rezgeti a telefont és csipog ránk. Minden esetre segít kideríteni hogy a túlzott rakı fogyasztástól, vagy pedig egy közeli rengés miatt estünk be az asztal alá.

: Duna TV nélkül mit érek én? Dugóban várva megnézhetjük az esti Híradót. Az M1, M2, DunaTV, Duna World és Budapest TV nézhető rajta a magyar csatornák közül. A listában van még Nasa TV is.

Aztán vannak mindenféle turista programok. Érdeemes őket átböngészni, bár sajnos a legtöbb csak a fő turista részekre koncentrál. A az, ami többet nyújt. Ott távolabbi érdekességek is vannak.

Jó játék lehet még a , ahova ha bepakolsz pár réteget, akkor megmondja, milyen épületet nézel éppen most. Vagy pedig, hogy mennyibe is kerül, ha meg akarod venni. :D

Nagyjából ennyi, ami kifejezetten Isztambulós. De van még sok hasznos (, , , stb...) programom. Talán amit kiemelnék az az

2013-01-22

A Marmaray egy alagút a Boszporusz alatt.

A Marmaray egy metró, ami két kontinens kötött fog közlekedni.

A Marmaray egy mérnöki csoda!

A Marmaray a tenger alatt megy.

A Marmaray a szárazföld alatt is megy.

Vagyis ott még mindig nem megy, mert a szárazföld alatt mindig találnak valamit.

Amikor évszázadokkal először felröppent az ötlet, hogy kellene valami összekötés Európa és Ázsia között, akkor az ötletadó hamar egy zsákban találta magát, ami éppen lefele indult a Boszporusz feneké felé. A többiek pedig másnapra kijózanodtak. De azért nem mindenki felejtette el ezt a furcsa ötletet. Leonardo da Vinci is ott volt azon az éjszakai mulatozáson, és ő komolyan el is gondolkozott rajta, miként lehetne összekötni a két kontinens. Talán egy híddal?

Persze akkoriban még örülségnek tűnt egy ekkora vállalkozás. A probléma nehézségét mindenki a hídban látta, ami a Boszporusz felett átível.

Azóta épült egy híd a Boszporusz felett. És még egy. Sőt! Nemsokára lesz egy. Úgyhogy egy kontinenseket összekötő hídban már igazán semmi izgalmas nem maradt. Úgyhogy a változatosság kedvéért alagutat fúrnak. Mi lehet ebben a bonyolult? A Csatorna alatti is elkészült...

De azért a biztonság kedvéért előtte kipróbálták, tényleg olyan egyszerű-e. Először csak kicsiben (Ali két fia: Mehmedke és Musztafácska a homokozóban sikeresen átfúrt egy 30 cm-es dombocskát), majd pedig nagyobbban. És minden rendben is volt!

Úgyhogy el is kezdődhetett a fúrás!

Arra persze mindenki felkészült, hogy a Boszporusz alatti rész nem lesz olyan egyszerű, mint ahogy Mehmedke és Musztafácska a homokozóban prezentálta. Úgyhogy mindenki erre az 1.4 km-es szakaszra koncentrált. A szárazföldi rész rutin munkának számított, azzal nem foglalkozott senki. "Még reggeli előtt befejezzük!" Mondogatták viccesen.

Mindez még 2004.-ben történt, mielőtt elkezdtek volna ásni. Majd nagyon hamar kiderült, hogy ebédre sem lesz kész a szárazföldi alagút...

A tengeralatti szakasz 4 év múlva, 2008. szeptember 23-án befejeződött. Csak az a jelentéktelen kis szárazföldi szakasz az, amelyik sorozatosan ellenáll. Legkülönbélebb eszközöket küldi csatába.

Először még csak pár cserépdarab került elő (ezeket hívják nem szaknyelven kisköcsögöknek). Majd találtak még párat. És még párat. Majd 2012. végén összeszámolták őket. Majd meglepődtek, mert összesen 1.000,000 darab került elő.

És ezek még csak a kisköcsögök.

Ugyanis találtak még hajót is. Ez mondjuk nem olyan nagy meglepetés, mintha a sivatagban találtak volna, hiszen a metró mégiscsak az egykori kikötő területe alatt halad. Valószínűleg a korabeli földalatti szervezetek csempészték földalatti dolgokat a földalatti hajókon. De az is lehet, hogy csak a bizánci vámosok így akadályozták meg hogy mindenféle illegális császárokat csempésszenek be az országba. Esetleg csak a békés éjszakai fáklyás felvonulás békés éjszakai hajógyújtogatássá alakult át.

A lényeg tehát, hogy hajót is találtak. Mégpedig 36 darabot. Ebből 30 volt vitorlás (ma már vitorlátlan), 6 pedig gálya.

Már pedig az úgy mégsem lehet, hogy a föld és tengeralatti metró hajók között cikázzon. Így a hajókat össze kellett szedni, és el kellett onnan vinni.

Aztán találtak még mást is. Az úgynevezett egyéb kategóriát, ami se nem hajó, se nem kisköcsög. Szaknyelven őket egyszerűen csak leletnek hívják. Az ők csak összesen 40.000 darab lett.

De ebben nincsen benne .

És ez mind még nem volt elég!

Ahogy Alit kiásták, találtak egy templomot (Ali valószínűleg a templom előtti téren árulta a kebabot). Ahogy viszont a templomot kiásták, találtak egy falut. Miden jel szerint a térség legrégebbi falvát.

Most ott tartanak, hogy tanácskoznak. Ugyanis mi van, ha kiássák a falut, és találnak még valamit? Mi lesz a metróval, ha a a falu alatt megtalálják Atlantiszt?

2013-01-23

Aki még nem látta a James Bond 007 - Skyfall c. filmet, az ne olvassa tovább. Bár aki nem látta, inkább ne is nézze meg!

Ezek az új James Bond filmek egyébként is eléggé bénák, de a mostani az túltett az előzőn is. Pedig a közepén volt néhány jó gondolat, miszerint nem országok harcolnak, hanem csoportok vívják a csatát egymás között. Na de ami utána következett...

Minek kellett elmenekülni a világ végére, és bebújni egy házba, ahol nincs semmi? És mint ahogy kiderült, nem is sikerült megvédeni... Ráadásul aki magát crackereknek (hackernek) nevezi, minek megy fegyverrel egy üres ház ellen? Inkább küldött volna egy csoport adóellenőrt (lásd pl. filmet, aminek a pont Isztambulban játszódik.). Vagy ha már mindenképpen lövöldözni akar, akkor lőjön ki egy rakétát...

Na mindegy, az akciófilmek már csak ilyenek. A mi szempontunkból az az 5 perc isztambuli jelenet az érdekes.

Szóval James Bond kijön az épületből. Itt kezdődik a film. Miért ment Isztambulba, mit csinál ott, miért pont oda az egyáltalán nem derül ki. Igazándiból az sem derül ki, hogy Isztambulban vannak. Azt csak onnan tudjuk, hogy hetekig kerülgettük James Bondot a bazárban, amikor a forgatás zajlott.

Tehát a 007-es ügynök kijön az épületből.

[caption id="attachment_5256" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

Kijön abból az épületből, amire az van írva, hogy Deutsche Orientbank. A . Ez a Fűszer bazár mellett van. Erről egyébként van egy halom fényképünk, mert a mellette levő épületet (az alábbi képen a bal oldalt) mi restauráltuk.

[caption id="attachment_5257" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

Itt Bond és a nő, meg az autó elindulnak egy kis utcában. Pont még látják a rosszfiúkat is.

[caption id="attachment_5258" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

De a rosszfiúk egy ügyes húzással befordulnak jobbra, még mielőtt elérnének az egyesített Galatasaray-Fenerbahçe focisbolthoz. .

Majd pedig egy rövid kocsikázás (és a visszapillantó tükrök letörése) után befordulnak egy utcába balra. Mégpedig egy egyirányú utcába, de úgy, hogy nem mennek szembe a forgalommal, ami azért egy igazán nem várt fordulat.

[caption id="attachment_5259" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

[caption id="attachment_5260" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

Na most hol is van ez az utca? . Az egy dolog, hogy ez az előző utcával párhuzamos, és hátrafele kellett egyet teleportálniuk (azaz most is ugyan arra mennek, mint az előbb, de 200 m-el hátrébb vannak). Sokkal érdekesebb, hogy amikor leérnek a kisutcán, akkor újra a német bank előtt vannak.

Viszont innen már legalább egyenes az út a Yeni Cami előtti térig (még ha a dzsámit át is ugrottuk).

[caption id="attachment_5261" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

Itt ér minket a film első igazi döbbenete: Hát mi van itt?? Egy arab piac? Az egyébként üres (mármint török szemmel üres) teret betöltik a mindenféle cuccot áruló kofák. De ez még elmegy, hiszen este 10 után, amikor a rendőrök elmentek aludni, tényleg tele van a tér mindenféle árusokkal, de még ők se ennyire összevissza, rendezetlenül. Rádásul mindenki olyasmit árul, ami már messziről ordít: én kérem közel-keleti cucc vagyok.

Azért azt vártuk, hogy a XXI. század elejére már sikerült túlnőni ezeken a gyerekes világszemléleten, miszerint ahol dzsámi van, ott fűszert, szőnyeget, parfümöt és narancsot árulnak. Amikor este 10-kor hazamennek a rendőrök, akkor itt Mickey egeres tréninget, hamis Rolex órákat, kínai iPhone utánezeteket meg olcsó mobil töltőket árulnak. És persze nem hiányozhat az az elemes macska sem, aminek világít a szeme.

Na mindegy, menjünk tovább! James Bond is továbbmegy egy röpke lövöldözés után. Immár motoron.

[caption id="attachment_5262" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

Mindjárt találnak is egy sikátort, meg egy hant, ahova jól be lehet motorozni. A film szerint ez a Nagy bazár bejárata.

A valóságban természetesen nem ott járunk, hanem a Büyük Valide Hanı bejáratánál. .

Mindezek után felkerülünk a Nagy bazár tetejére.

[caption id="attachment_5263" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

[caption id="attachment_5264" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

[caption id="attachment_5265" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

Ha már James Bond ott járt, használjuk ki, hogy a Fedett bazárt olyan szögből láthatjuk, ahogyan csak nagyon ritkán: felülről. Amúgy mellékesen teljesen értelmetlen volt ezt a részt beletenni a filmbe. Semmi hatásvadász eredménye nem lett. Nem is látványos, csak azoknak, akik tudják mi ez. Nem is történik benne semmi. Ráadásul nem tart az egész még egy percig sem.

Miután a rosszfiú és a jófiú megelégette az UNESCO védelme alatt álló tetőszerkezet rongálását, úgy döntenek, hogy az egyik ablakkal is végeznek, hogy immár a bazár belsejében is száguldozhassanak. Ennek megint se füle se farka, mert mennek egy kicsit, aztán nem történik semmi. Nem is látszik semmi.

[caption id="attachment_5266" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

[caption id="attachment_5267" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

Ráadásul hirtelen kint vagyunk valahol. De nem tudjuk hogy hol. Helyette azt tudjuk meg inkább, hogy az angolok még Isztambulban is megpróbálkoznak a baloldali vezetéssel. Persze egy valódi Isztambulban nem menne ilyen könnyen a forgalommal szembeni vezetés! Elég hamar előkerülne egy minibusz, aki lepakolná őket az útról.

[caption id="attachment_5268" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

Innentől pedig vonattal megyünk tovább. Ahol is az egyik pillanatban még a város közepén vagyunk...

[caption id="attachment_5269" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

[caption id="attachment_5270" align="aligncenter" width="500"] James Bond - Skyfall[/caption]

... a másikban pedig már 150 km-el odébb, kint a káposztákkal telehintett mezőn.

Ezzel ki is jutottunk Isztambulból. A történet máshol folytatódik.

Kérdés az, hogy erre a pár percre (8 perc 30 másodperc, ha beleszámolom a vonatos jelenetből azt is, amikor még látszanak a házak) miért volt szükség a filmbe Isztambult is beletenni? Legyen benne valami egzotikum? Még utólag sincs semmilyen utalás, ami kiemelte volna a város fontosságát.

Még lehetne sorolni a filmben levő furcsaságokat (mint pl. ki az a hülye aki az összes kém adatait a laptopján tartja, és ki az a hülye aki egy ilyen hülyének odaadja ezeket a fontos adatokat), de ezt biztosan megtették már mások, más fórumokon. Mi csak Isztambult elemeztük ki.

Összesítve:

Láttuk a Fedett Bazárt felülről (tetszett). A filmben előkerült a Büyük Valide Hanı (kedvet kaptam a megnézésére), és teljesen értelmetlenül megrongáltak egy UNESCO épületet (ez már nem tetszett). A cikk-cakkban kocsikázással kapcsolatban semleges vagyok, mert az teljesen természetes egy ilyen filmben, bár Isztambulban van annyi változatos utca, hogy nem kell ugyan azt az egy épületet három felől körbekerülni.

2013-01-24

Egyszer már megpróbáltuk kibogozni ki ez a . Akkor nem túlságosan sikerült. De úgy tűnik rendeződik a helyzet. Vagy valami hasonló...

Rövid összefoglaló mi is ez az egész:

Törökországban az autópályák használatáért fizetni kell. Ez nem jó (meg nem szép dolog, meg miért is kell megállni az autópálya közepén egy értelmetlen kapunál), de a világon mégiscsak egy bevett szokás.

Azért, hogy ne kelljen a fizetéskor a visszajáróval vacakolni (meg hogy ne tűnjön el a pénz a pénztáros és a központ között, ami szintén egy nemzetközi bevett szokás) ezért nem lehet az autópályakapuknál készpénzzel fizetni. Csak autópálya kártyával. Ez a KGS, meg OGS és HGS. Ezekből a mozaikszavakból minden GS (Giriş sistem) jelenti a belépő rendszert (vagy inkább beguruló rendszert). A K, O, H pedig a módját, miként szeretnénk begurulni az autópályára.

A KGS az, amikor előre feltöltjük a kártyát, jó púposra, majd pedig a kapuhoz érve megállunk, és fizetünk. Igazándiból ez való (volt) a turistáknak, akik a határon megvették a kártyát, majd kedvükre száguldozhattak.

A török szemlélet viszont az, hogy az autó száguldozásra (no meg dudálásra) lett kitalálva. Micsoda örült ötlet, hogy az autópálya használata miatt meg kell állni. Igen, kebab meg tea miatt érdemes megállni, meg egy-két más dologért. De nem olyan dolgokért, mint autópálya beléptető kapu. Vagy mert egy tehén/kamion van az út közepén, hiszen azokat már messziről odébb lehet dudálni.

Nekik lett kitalálva az OGS. Ott ugyanis a kártyát nem kell megmutatni a kapunál, hanem elég csak a szélvédőre felragasztani, mint a matricát. Ebben azért van chip, meg a háttérben bankszámla, stb...

Most viszont megjelent a HGS (gyorsan átszáguldó rendszer). Ez sok szempontból hasonló a matricás rendszerrel. Csak ez nem időtartalomra szól. Turisták vehetnek papír matricát, amin 5 TL van. Ez egy picit több, mint egy Boszporusz-híd átkelés (4,25 TL helyett HGS-vel csak 3,4). Hosszabb utakra pedig ugyan úgy fel lehet tölteni, mint a KGS kártyákat. Első töltésnél minimum 30 TL-t. A feltöltést a postán (PTT) és az erre kijelölt helyeken tehetjük (a határon valószínűleg van ilyen). A kártya vásárlásához szükség lesz a forgalmira.

A HGS kártyákat 2012. szeptemberétől vezették be a forgalomba. Ezzel pedig megindult a visszaszámlálás a KGS kártyáknak. Az utolsó KGS kártyás autó 2013. január 31-én haladhat át a kapun. Onnantól már csak HGS és OGS lesz.

Elvileg a HGS mellett nincs szükség az OGS-re. Ezért az OGS sorsa kérdéses. A hírforrások nem egyértelműek vele kapcsolatban, miközben a bankok tovább árulják. Egyes hírek szerint megszűnik, mások szerint nem. Megint mások szerint pedig átalakul és megugatja a macskákat.

2013-01-25

A XX. század a találmányok százada volt.

Sok jó, meg rossz találmány született (persze az, hogy valami jó, vagy rossz, attól függ, hogy használjuk). Sok mindent ki lehetne emelni, amiknek sok mindent köszönhetünk. De talán az egyik legértékesebbnek a fényképezést, a videózást és a hangfelvételt lehetne mondani.

Miért is? Mert velük lehetségessé vált a történelmi személyeket megőrizni. Végre nemcsak festmény maradt fent a híres emberekről (és ugyebár egy festmény nem volt mindig hiteles), hanem a fényképük. És nemcsak, hogy a képet lehet ma már megörökíteni, de a mozgást is, és a hangot is.

Így a XX. század eleji embereknek már szerencsájuk volt. Legalábbis ebben a tekintetben. Vagy még inkább nekünk van szerencsénk, hogy jobban megismerhetjük őket.

Festmények, és rajzok eddig is voltak. Így azért valamennyire elképzelhettük, milyenek is lehettek a hősök (meg a rosszfiúk) a valóságban. Sőt! A modern technikáknak köszönhetően a csontok alapján is el lehet készíteni valakinek a 3D-s alakját.

De az, hogy milyen volt, amikor beszélt. Milyen volt a hangja... az csak a hangfelvevő feltalálása utáni időszaktól ismerhettük meg. Holott a beszédstílus nagyon, de nagyon sokat elárul az illetőről.

Szerencsére Atatürkről is megmaradt egy olyan videó, amiben a hangját halljuk.

Persze azóta majdnem 100 év telt el, és a korabeli film minősége sokat romlott. Ezért sem a kép, sem pedig a hang nem adja vissza a valóságot.

2010. októberében viszont a Mimar Sinan Szépművészeti Egyetem Mozi és Televíziós szakája számítógépes technikával felújította a filmet és a hangot is. Így előkerült Atatürk eredeti hangja.

[iframe width="420" height="315" src="http://www.youtube.com/embed/i_v_hpazGp8" frameborder="0" allowfullscreen]

A film 1936-ban készült, amikor Mustafa Kemal Atatürk a Nagy Török Nemzetgyűlésen beszél.

A film érdekessége, hogy egy elveszett tekercsről van szó, amit Prof.Dr. Şekeroğlu talált egy élelmiszerbolt raktárában 1975-ben. A professzor elmondása szerint éppen a boltba ugrott le (akkor még nem volt interneten rendelhető McDonalds), amikor egy gyereket látott az utcán a filmmel játszani. Amikor a kissrác látta, hogy a professzor a filmért érdeklődik, akkor természetesen azonnal felajánlotta, hogy 500 líráért eladja neki. De mivel nem volt ajándékbögre, a prof 250 lírára le tudta alkudni. Aztán pedig a gyerek megmutatta a

raktárat, ahol összesen 300 m-nyi film volt.

A film felújítását az egyetem a Kulturális és Turisztikai Minisztériummal közösen végezték. És mindent bevetettek, amit csak a jelenlegi technológiával lehetséges. A teljes projektben a számítógép több, mint 200 órán keresztül számolt.

A felújítás után előjött Atatürk eredeti hangja, ami nagy meglepetést okozott. Ugyanis hangja sokkal mélyebb és erősebb volt, mint az a közhiedelemben szerepel.

2013-01-28

c. könyvében említette, hogy Isztambul a városok királynője.

Ennél találóbbs nevet nem is lehetett volna találni a világ egyik legnagyobb városának.

A név egyébként nem is olyan meglepő, hiszen Budapestet szokták a Duna királynőjének is hívni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pest, a Duna királynője[/caption]

Ebbe néha szoktak olyat belemagyarázni, hogy Bécs a Duna királya, Budapest pedig a királynője. Utalva a Habsburg birodalomra, meg hasonlókra. Holott Budapest egész egyszerűen tényleg olyan, mint egy királynő.

És mi a helyzet Isztambullal?

Nos. Most, hogy már odahaza is zajlik a , így akár azt is mondhatjuk, hogy ő a hárem Úrnője!
:)

Persze a városok királyának nem lehet nevezni, mert a hivatalos lista szerint (melyik alapján Isztambulban "csak" 13,5 millióan laknak) a 21-ig a világ legnépesebb városai között. Az első helyen Tokyo-Yokohoma sziámi ikrek vannak (37.1 millió lakos), akik így a városok sógunjai nevet viselhetnék.

Viszont elnézve a sorozatot, roppant sok hasonlatot találunk a hárembeli nők és Isztambul között. Azt is mondhatnánk, hogy a város olyan, mint egy jól megtermett mediterrán háziasszony, aki helyet követel a Boszporusz mindkét partján. Nem mellőzve a déli vérmérsékletet, főleg ha az utakra gondolunk.

Ráadásul kifürkészhetetlen. Tele van titkokkal és meglepésekkel.

És mégis.

Fenséges.

Aranyszarv-öböl

Főnév X/e

e) A folyók, patokok, tengerek, óceánok, hegyek, dombok, síkságok stb. földrajzi neveit kötőjellel írjuk (kivéve, ha önállóan használjuk a szót: pl. Balaton, Balaton tó, Mátra, Mátra hegység), az első szót nagybetűvel, a második szót kisbetűvel írjuk, mert köznévi.

A törökök pedig Haliç-nak hívják, ami szarv-at jelent. Nincs benne sehol egy öböl sem.

Boszporusz-híd

182. A közterületek nevében a kis kezdőbetűs utca, út, tér, köz, híd stb. szót különírjuk az előtte álló névrészeiktől. – Az -i képzőt az ilyen nevek változatlan formájához tesszük hozzá.

Ha a híd szó valamely folyó nevével birtokos jelzős viszonyban van, kötőjellel kapcsoljuk: Tisza-híd (= a Tisza hídja), a Duna-hidak stb.

2013-01-29

Azt már megtanultuk, hogy a török focis örületnek nincs határa. És most nemcsak az aktív szurkolásra gondolok (amikor az illető hangjelzéssel és zászlólengetéssel adja tudtára a világnak, melyik csapatba is tartozik), hanem a passzív szurkolásra ().

Sőt! A passzív szurkolásnak sokkal több eszköze van.

Azt is tudjuk, hogy a kézzelfogható focis érdekességekben (, , , stb...) nagyon nagy a választék. De ugyanúgy kielégíthetjük focis éhségünket a mobiltelefonok terén. Nagyon-nagyon sok androidos programot találunk török focis témakörben

De ugye nem gondoljuk, hogy a kedves és drága focirajongó társunk mindezek után egy sima telefonon vagy tableten fogja a focis programokat használni?

Na ugye, hogy nem!

A Fenerbahçe Sport Klub is úgy gondolta, hogy ideje a rajongóit a XXI. századi elvárások szerint is összekötni. És megalkotta a Fenerbahçe Tabletet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fenerbahçe Tablet[/caption]

A NEIO 697 tablet került átalakításra a Fenerbahçe rajongók számára. Ebben egy Google Android 4.0.3 Ice Cream Sandwich (jelen esetben Fenerbahçe Sandwich) rendszer fut.

Természetesen nagyméretű, 9,7 inches képernyőn élvezhetjük a mérkőzés legizgalmasabb pillanatait. A kapacitív érintésérzékenységnek köszönhetően pedig két kézzel is nyomkodhatjuk. A cég egyik titkos informátora szerint már készül az a program, amivel élő adás közben benyúlhatunk, és odébb pöccinthejtük a labdát, ha az a kapu felért tartana. A 2.0-ás verzióban pedig még az ellenfél szurkolóját is kiemelhetjük a sorból, és kihajíthatjuk a tabletünkről.

A telefonon Wifi is található. De nem hiányozhat róla a 3G mobil kapcsolat sem. Így nem kell többé izgulnunk, hogyha beszorultunk Isztambul dugójába. Többé nem késsük le a mérkőzést.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fenerbahçe Tablet[/caption]

A mellett a Fenerbahçe tablet háza többszörösen megerősített, így magunkkal vihetjük a mérkőzésre. Ennek több előnye is van:

Már a mérkőzés előtt összedughatjuk a Face-búránkat a haverokkal, hogy akkor hol is

találkozhatunk

A mérkőzés alatt élő közvetítésben nézhetjük magunkat, ahogy a lelátón szurkolunk. A gólokat még az előtt megoszthatjuk a közösségi hálózaton, hogy azok megtörténtek volna. Amennyiben a gyaur kutyák nyeresre állnának, a tablet áramvonalas kivitelezése és pengeéles széle segítségünkre lehet a vérbosszú folyamán.

Nem utolsó sorban a tablet fel lesz szerelve Skype, MSN és minden más olyan eszközzel, ami csak összébb hozza a szurkolókat. Egy megneмерősített hírforrás szerint már készül az a speciális program, ami az e-maileket fogja vigyázni (FenerGuard), nehogy az ellenfél csapata valamilyen szurkolói levelet csempésszen be a postafiókunkba, hogy ezzel okozzon szívvrohamot nekünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fenerbahçe Tablet[/caption]

A Fenerbahçe tablet mellé kapunk egy csomó hasznos cuccot, mint sylust, csinos táskát, egy köteg kábelt, és egy asztali tartót.

Ez utóbbi használható arra is, hogy a legújabb focis képeket a munkahelyi asztalon lássuk, vagy kirakjuk a kocsmában középre és úgy nézzük a mérkőzést. Ilyenkor mindkét kezünkben foghatjuk a sört (vagy egyikben lehet a focis). De annak sem kell elkeserednie, aki a tablet hátulján foglal helyet. Ők kárpótolja a hátoldali ultramenő gravírozott Fenerbahçe logó.

Rendeld meg a Fenerbahçe Tabletet még ma a 749 TL-ért!

2013-01-30

Az ebru-t magyarul márványozásnak hívják.

Ennek lényege, hogy egy (látszólag) sima vizes tálba festéket csöpögtetünk, majd összevissza kavargatjuk. De csak ügyesen, hogy mindenféle katyvasz helyett inkább szép tulipánok, madarak és hasonló izgalmas és látványos alakzatok jöjjenek létre.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ebru (fotó: *BOOJOO*)[/caption]

Az ebru annyiban különbözik a "sima" márványozástól, hogy a törökök nemcsak gemoetriai vagy amorf alakzatokat hoznak létre, hanem felismerhető motívumokat.

Ha ilyet látunk, akkor valahol az első gondolatok között szerepel az is, hogy ezt én is meg tudom csinálni otthon!

Hősünk haza is megy - egyszerűség kedvéére most nevezzük csak Bélának (a Béle olvasóink hívják őt inkább Gézának). Amíg anyu nem látja mindjárt előveszi a legnagyobb fazekat, vagy egy jó méretűt tepsit, majd feltölti vízzel. Majd valahonnan szerez festéket (pl. a szomszéd építkezésről), és jól beleönti. Meg mellé, de anyu most úgy sem látja mi történt a szép konyhával. Különben is, most még feleslegesen izgulna, később még szebb lesz az!

A dolog valahogy mégsem úgy néz ki, mint Isztambul utcáin az ebru-festőknél láttuk... a festék sehogy sem akar úgy maradni a papíron. Meg egyébként is. De vajon miért nem?

Hősünk, alias Béla/Géza, úgy dönt, hogy talán mégis fel kellene lapozni az internetet, mit írnak róla. Ott ilyesmi van, hogy a víz fel van sűrítve. Ez vajon mit jelentez?

Hősünk - jobb híján - belelógatja a zokniját. Az egész készletet. Döbbenet látja, hogy bezzeg a zokni jól felvette a festéket. Az eddig szürke helyett most már mindenféle színes amorf alakzatok díszítik. De a felsűrítés nem járt eredménnyel. Ez így nem lesz jó...

Béla/Géza úgy dönt, hogy mielőtt anyu hazaérne, gyorsan kiönti az egész kotyvalékot. Egy gyors ötletből fakadóan a zoknikat pedig eladja (távolkeleti kézműves termék néven). Az így nyert pénzből mindjárt vesz egy jegyet Isztambulba, és visszaroohan kikérdezni az utcai árust, mi is a titka.

Aki persze nem árul el semmit. Csak mosolyogva mondja, hogy kell ám bele mindenféle gyökér, meg bikaszarv, és még sok minden titkos dolog.

Hősünk bánatában nem tud mit tenni. Betér egy közeli büfébe, hogy a török tea magas koffeintartalmába fojtassa a bánatát. Ahogy így ül, és már a 30. pohár teánál jár, meglátja a

szemközti kirakatban az ebru készítő csomagot.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ebru készítő csomag[/caption]

És mindjárt rohan is be a boltba, hogy megvegye a csomagot. Majd pedig vissza ki a reptérre, hogy még anyu előtt hazaérjen, és el tudja takarítani a romokat.

Otthon aztán nagy az öröm. Végre készíthetünk saját ebrut! Béla/Géza neki is áll a hétvégén.

Összekeveri az összevalókat. Nem keveri össze a nem összevalókat. Kever és kutyul.

Aztán...asztán..asztán... Hát ez még mindig nem olyan egyszerű!

A festék megvan. A papír sem málik szét mindjárt. Csak éppen az ábra valahogy mindig bénán néz ki. De hősünk ettől még boldog. Belátja, hogy még sokat kell gyakorolnia, hogy legalább a Diszkóból jöttem hazafele c. csendéletet megalkothassa, nemhogy pipacsokat tudjon ecsetelni. Viszont mindezt már otthon végezheti el, magától.

Itt a mese vége. :)

2013-01-31

Törökországban nagyon kreatív ételek vannak. Ezek legtöbbje igencsak finom is.

Viszont a pizza egy másik kategória. Ha létezik extrém sport, akkor a törökországi pizza az extrém konyha versenyszáma.

Törökországban, pontosabban Anatóliában már évszázadok (évezredek? - erről nem találtam adatokat) óta készítik a finom és ropogós úgynevezett török pizzát, amit Lahmancunak, és pidének.

Mind a kettő olyan, mint a pizza. Vékony kenyértészta, a tetején pedig valami finomság. Leggyakrabban darált hús.

A lahmanca a vékonyabb. Ő a közel-keletről származik. Gyakran csípős fűszerezésű a darált hús. Az olasz pizzával ellentétben nincs rajta paradicsomszós, bár a húsban azért előfordulhat. Maga a közel-keleti jellege is mutatja, hogy nem a paradicsom a jellemzője, hiszen az a mediterrán ételek fő alkotó eleme.

Az ő nagytestvére a pide. Szintén a közel-keletről származik. Így nála is a paradicsom nem tartozik a fő alkotóelemei közé. Sőt! A pide valójában csak a vékony kenyértésztát jelenti, üresen. A Ramazán (Ramadán) ünnepekkor elfogyasztott vékony tésztás kör alakú kenyeret is pidének hívják.

Az igazi "török pizza", a pide viszont hosszúka. A szélét behajtják, mint egy csónakot, hogy jól meg lehessen pakolni mindenféle finomsággal. Mondjuk sajttal. Nyamnyam!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Itt sült a pide[/caption]

Ezt a fantasztikus török ételt még Rumli is kipróbálta. Ayrannal természetesen. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Rumli és a pide[/caption]

Tehát Anatóliában már évszázadokkal az 1889-es olasz (modern) pizza felfedezése előtt volt saját pizzája. Ami nagyon is finom, főként laktató (egy kiadós pide evés után érdemes kétszer körbefutni Isztambult, hogy leadjuk az újonnan begyűjtött kalóriákat).

Éppen ezért, amikor az olasz pizza megérkezett Törökországba, akkor szembe találta magát az ősrégi Anatóliai pizzával. Nem is volt ezzel baj, mert a kettő jól elfér egymás mellett.

Csak hogy a törökök úgy érezték, hogyha nem pidét vagy lahmancut esznek, akkor az az étel legyen valami nagyon más. És ezzel megkezdődött a pizza kreativitási verseny.

Biztos ismeritek azt, amikor a pizza "technikai selejtes" szélét nem akarják üresen hagyni, hanem sajtot tesznek bele. Ha viszont már sajt kerül a szélébe, akkor miért ne lehetne virslit is belerakni? És ha már virslis a pizza, akkor adjunk hozzá mustárt is. Mustárhoz pedig jól

jön a sültkrumpli.

És ha már úgylis mindent összekeverünk, akkor mellé keverünk egy kis ezersziget salátaöntetet is. Ennyi már csak garantálja, hogy a "pizza" nem is hasonlítson a pidéhez.

De azért legyen törökös, ha már olaszos nem is. Így született meg a köftés pizza. Magyarul fasírtos pizza.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fasírtos pizza[/caption]

A pizza-extrémkonyha-kreativitásban egyébként is a Pizza Hut jár az élen. Ők ezt a köftés megoldást egyszer már eljátszották, évekkorábban. Csakhogy akkor még pizza alakját is hozzáigazították az különleges feltéthez.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fasírtos-sajtos-extrém-pizza[/caption]

Vajon akkoriban ekkora sikere volt a fasírtos pizzának, hogy újra elővették a régi bevált receptet?

2013-02-01

Isztambul néha olyan, mint egy nagy szomszédság. Egy hatalmas szomszédság. Ahol mindenki tud mindenkiről mindent. És ahol mindenki tesó.

Azt már a korábbi tapasztalatok megmutatták, hogy a . Alias Nagy Testvér, aki mindenkiről mindent tud, mindent be tud szerezni, és mindent el tud intézni.

Ha parkoló hely kell, akkor csak neki szólunk, és szerez egyet. Ha a legújabb focis hírekre vagyunk kíváncsiak, akkor is őt érdemes kérdezni (már a mérkőzés kezdete előtt tudja a végeredményt!). Ha arra vagyunk kíváncsiak, ki hangosítja fel a TV-t éjjel 3-kor, akkor ő tudja, ki az illető. De még azt is, hogy mi a kedvenc étele, és hányas cipőt hord. De ugyan úgy kérhetünk vásárlási tanácsokat, mit hol és kitől tudjuk legjobban megvenni.

Mondhatnánk úgy is, hogy ő a helyi Google, aki minden információval el van látva.

Csak hogy ennek megvan ám az ára: el kell menni hozzá hajat vágni. Mégpedig rendszeres időnként. Különben egyik nap azt vesszük észre, hogy más parkolt a kocsi helyére (a kocsit pedig valaki felhasználna sütőepsinek, mert éppen arra volt szükség). Vagy pedig egyik reggel a szomszédok kaszával várnak minket, amiért - szerintük - éjjel túl hangos volt a TV (mi pedig nem értjük, mert otthon sem voltunk).

Szóval vele mindenképpen jóban kell lenni.

De míg a fodrász elsősorban csak információforrás és központ, addig a zöldséges valóban a tettek embere. Ő ugyanis azon kívül hogy házhoz szállítja a banánt, vagy meglékeli a dinnyét ezernyi más dologgal is foglalkozik.

A fodrász azt tudja, hol van üres parkolóhely. A zöldséges viszont elviszi oda a kocsit, és beparkol. Akkor is, ha oda egyébként nem férne be a kocsi. Majd pedig a kulcs nála marad, hiszen valójában olyan helyre tette le az autót, amivel egy egész kerületet elzárt a külvilágtól. Úgyhogy időnként odébb kell állnia.

Egyben ő a csomagmegőrző is. Bármilyen értéktárgyat ott hagyhatunk nála.

Isztambulban egyébként is mindenki rohan. Nincs mindig idő arra, hogy megvárjuk, amíg az ismerősünk átverekedi magát a 40 km-es dugón. De nem is kell várni. Ha át akarunk adni neki valamit, akkor csak letesszük a zöldségesnél. A Zöldségesnél. Elég csak ennyit mondani a telefonba: ott van a Zöldségesnél. Azt mindenki tudja, ez mit is jelent. Legyen szó pár fontos szerződésről, könyvről, ékszerekről, vagy akár háziállatról.

De hagyhatunk nála pénzt is. Jobb, mint a bank. És megbízhatóbb. A szolgáltatás pedig csak

egy banánba kerül.

Sok zöldségesnek van úgynevezett zöld telefonszáma is. Oda lehet küldeni a faxot. Teljesen felesleges otthonra faxgépet venni, ha ilyennel a zöldséges is rendelkezik. Ha valaki faxot akar nekünk küldeni, akkor megadhatjuk neki a zöldséges számát. Az így beérkezett faxot kérhetjük felolvasva, vagy egy kosár uborkával együtt a lakásba felhozva is.

Tehát ő a zöldséges. Akivel szintén érdemes jóban lenni!

2013-02-04

Minden színháznak van saját fantomja. Minden alagútnak van saját macskája. És minden városnak van egy híres buszjárata.

Rómában ott van a 110-es busz, ami körbevisz a városon, és minden turistáknak ajánlani szokták. Budapesten pedig ott a 7-es busz, ami pedig azon felül, hogy átmegy a városközponton, egy kulturális járat is egyben. Főleg reggel, meg csúcsidőben, és este. Bár Budapest kitüntet helyzetben van, mert a 7-es busz mellett van a 6-os villamos, ami még híresebb.

Ezek után nem meglepő, hogy Isztambulban is van egy kiemelt járat.

Bár a fentiekkel ellentétben Isztambul nem az a város, ahova csak úgy be lehetne tenni egy olyan buszt, ami végigviszi a turistákat a legfontosabb látnivalók között. Azok ugyanis többnyire egy kupacban vannak a Kék mecset környékén. Mindazt pedig érdekesebb gyalog végigjárni, minthogy busszal próbáljunk meg bemenni a Fedett bazárba.

Szóval azon a területen inkább ne buszozzunk!

Az isztambuli 110-es busz is ezt a nézetet vallja. Inkább nem is próbálkozik a belvárossal. Mindjárt a turistanegyed széléről indul, a Taksim térről.

A különlegessége viszont az, hogy átmegy Ázsiába.

Sok útikönyv ajánlja, hogy a Taksim téren szálljunk fel egy buszra, és menjünk át vele Ázsiába. Csak azt nem írja, hogy melyik busszal. Sem pedig azt, hogy miután elküldött minket 60 km-e a külvárosba, akkor onnan hogyan jutunk vissza.

A 110-es busz viszont pont a megfelelő. Igaz, nem emeletes, de amikor majd a Boszporusz-hídon megy át, akkor már nem igazán fog számítani az a +2 m. Így is elég magasan leszünk a sikoltozáshoz.

Az isztambuli 110-es busz tehát elindul a Taksim térről, Európából. Átmegy a Boszporusz-hídon. A végállomás pedig Kadıköy, Ázsia. Innen könnyedén visszajuthatunk az európai oldalra egy hajóval (Karaköy, vagy Eminönü irányába). Persze miután körbenéztünk ezen az oldalon is, meg minden ismerősünknek hazaSMSztük, hogy letettük a lábunkat Ázsiába.

Természetesen a módszer visszafele is működik. Áthajózhatunk Ázsiába. Majd pedig miután jól megebédeltünk, megvacsoráztunk, akkor a 110-es busszal visszamehetünk a Taksim térre. Mégpedig át a Boszporusz-hídon.

A busz mindkét végállomása eléggé tele van (főleg Ikarus buszokkal). Így ha nem találjuk, akkor kérdezzük az otobüs yüzon-t. E mellett ne felejtsük el, hogy a Boszporusz híd nagyon népszerű. Naponta több millió autó szeret áthaladni rajta, hogy egy jót dudáljon a tenger felett. Így számítsunk arra, hogy az utazás meglehetősen hosszú is lehet! Akár több óra is!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kilátás a Boszporusz-hídról[/caption]

2013-02-05

Alig pár napja indult el az első éles tesztje az isztambuli elektromos busznak, máris sikerült lefotózni.

Igaz, a fénykép béna lett, de hát vezetni is kellett közben. Meg dudálni is. De a lényeg azért látszik a képen! :) A busz! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Elektromos busz Isztambulban[/caption]

Isztambulban hivatalosan 13,5 millióan laknak. Nem hivatalosan viszont legalább 17 millióan. Nincs mindenkinek autója, de azért így is sok van. Nagyon sok. Túlságosan is sok.

Egyenlőre a világ egyetlenegy országában sem sikerült megoldani, hogy ne legyenek forgalmi dugók. Viszont legalább annyit már elérhetünk, hogy mégse legyen tele a város a kipufogógázzal.

Isztambul már régóta próbálkozik különféle megoldásokkal. Pl. 2005-től kezdve kísérleteznek a bió-benzinnel. Ettől még mondjuk az Ikarusoknak ugyan olyan maradt az illatuk...

Most viszont, egy 2012-es megállapodás szerint megkezdődhet az elektromos buszok korszaka Isztambulban! A Doruk Electra cég által gyártott első busz már kint is van az utakon. Egyenlőre még csak teszt üzemmódban.

A fényképen a 28-as busz szerepel ami Beşiktaş kikötőből megy a Dolmabahçe palota mellett Edirnekapi-ba. Így egyik nap talán még sikerül is kipróbálnom! :)

Az isztambuli elektromos busz, a Doruk Electra, egy feltöltéssel 6-8 órán keresztül üzemelhet. Ez nem tűnhet túl soknak (főleg, ha ebből 5-öt a dugóban állva tölt). Viszont az elektromos motor álló helyzetben nem fogyaszt (így az az 5 órás dugóban állás inkább csak növeli az üzemidőt). Így elméletileg akár 280 km messzire is eljuthat a teljesen feltöltött busz. Valójában az akkumulátorok kímélése, az utasok szállítása, és a tesztlaboroktól nagyon távoli valóságos városi közlekedésben 170 km-es távolság lesz várható. Mindez 30-40%-al növelhető a beépített intelligens töltővel.

A busz feltöltéséhez nem kellene különleges eszközök, így a végállomásokon nem kell új infrastruktúrát kiépíteni. A leírás szerint "sima" háromfázisú ipari árammal fel lehet tölteni. Ennek előnye, hogy ha a busz nagyon valószínű esetleg kerülőúton megy, és lemerülne az akkumulátor, akkor valamelyik közeli kisiparosnál mindjárt fel lehetne tankolni. Ilyenre már láttunk példát, amikor az egyik önkormányzati útépítésnél bekopogtak Mari nénihez, hogy bedugják a fűrőt. A konnektorba természetesen, hogy legyen áram... Nem

félreérteni, na!

Az akkumulátorok ECE R100-01 biztonsági szabvány és minősítés szerint készült, így ütközés, agresszív fenyegetés, tűz, meg mindenféle brutalitások hatására sem fog kipukkanni. További biztonsági berendezés, hogy a busz maximálisan 70 km/h-val tud csak menni.

Dudáról, és beépített szappanopera-követőről nincs hír.

2013-02-06

Egészen jól állnak már a hidak Isztambulban, amelyiken majd a metró fog átsuhanni az Aranyszarv-öböl felett. Miután kisuhant az alagútból átsuhan az öböl felett, majd besuhan egy másik alagútba, hogy tovasuhanjon Aksaray felé.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Aranyszarv-öböl feletti metróhíd[/caption]

Úgy látszik, hogy Isztambul metróépítői megunták azt, hogy a Marmaray építésekkel már egy egész falut (templomostól, hajóstól és kebabár árustól) kicibáltak a föld alól, és még mindig találnak valamit. A metró építése pedig csak áll, áll, néha leül, meg elfogyaszt egy szendvicset, de csak nem akar elkészülni. Csak a tervezők. De ők is inkább csak kikészülnek.

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Aranyszarv-öböl feletti metróhíd - Forrás: <http://halicmetrokoprusu.com>[/caption]

Az Aranyszarv-öböl alatt éppen ezért inkább meg sem próbálják a metró átcsalogatni! Inkább felette viszik át. De azért ezt is úgy, hogy ne legyen unalmas: Egy elfordítható hídon keresztül.

[caption id="" align="aligncenter" width="540"] Aranyszarv-öböl feletti metróhíd - Forrás: <http://halicmetrokoprusu.com>[/caption]

Bár valószínűleg az elfordítható híd csak a mérnököket fogja lenyűgözni. A turistáknak már az is nagy élmény lesz, hogy az Aranyszarv-öböl felől rálátanak az óvárosra.

A fényképezés azért majd izgalmasabb lesz, hiszen a gépet még az alagútban, a sötétben elő kell készíteni, hogy amint kiérünk a napfényre, azonnal elkezdhessünk fotózni. Arról nincs infó, hogy a 936 m-es hídon (amiből 460 az Aranyszarv-öböl feletti rész) mennyi idő alatt ér át a metró. De bizonyára nem lesz elég, hogy kényelmesen fotózzassuk a különleges panorámát. Arról nem is beszélve, hogy amíg a metró az alagútban tartózkodik, nem sok támpontunk van, melyik irányba is lesz majd érdemes fotóztatni. Így amint beözönlik a napfény a vagonokba, és előnti a tágranyílt pupilláinkat, értékes másodperceket veszthetünk. Úgyhogy lesz majd kapkodás bőven!

[caption id="" align="aligncenter" width="540"] Aranyszarv-öböl feletti metróhíd - Forrás: <http://halicmetrokoprusu.com>[/caption]

De ha mégsem sikerülnek elsőre jó képet készíteni, akkor az öböl túloldali állomásán átszállhatunk a visszafele menő metróra, hogy újra próbálkozzunk. Akár egész nap oda-vissza metrózhatunk, míg el nem készül a tökéletes fénykép. Ugye milyen jó is a digitális fényképezőgép, hogy nem a nyaralás után hetekkel vesszük észre, ha nem sikerülnek a

fényképek!

Más részről, a szemfülesebbek eleve nem is a metróval próbálkoznak, hanem mindjárt gyalog mennek fel a hídra, ahol a hírek szerint 360-fokos panoráma várja a sétálókat.

[caption id="" align="aligncenter" width="540"] Aranyszarv-öböl feletti metróhíd - Forrás: <http://halicmetrokoprusu.com>[/caption]

Reméljük, tényleg így is lesz. Sajnos a hírek legtöbbje azt mondja, ki mennyi betont hova öntött. A pedig egyetlen link sem működik... Azért kis próbálkozással sikerült túljárni a rendszeren, így mind a , mind pedig a el tudtuk érni. És igen, lesz gyalogos közlekedésre lehetőség. És még egy megálló is várható, pont a híd közepén. Így a metróról leszálva mindjárt lehet majd pecázni. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="540"] Aranyszarv-öböl feletti metróhíd - Forrás: <http://halicmetrokoprusu.com>[/caption]

Még egy érdekesség is kiderült: Az Aranyszarv-öböl panoráma látványa UNESCO védelem alatt áll. A metró-híd fő tartóoszlopát eredetileg 82 magasra tervezték. De ebben a magasságban már ütközött volna az UNESCO tűrőképességével. Így gyorsan alacsonyabbra tervezték: 65 m. De még így is túl közel voltak a nagy úr lábához, ezért végül lealkudták 50 méterre.

Az első metró várhatóan 2013. szeptemberében fog a hídon átsurranni. Majd mi is megpróbálunk már aznap surranni egyet. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="540"] Aranyszarv-öböl feletti metróhíd - Forrás: <http://halicmetrokoprusu.com>[/caption]

2013-02-07

A törökök roppant barátságos egy nép. Itt mindenki a másokat nővérnek vagy bátyónak hívja.

Persze nekünk, magyaroknak sem kell szégyenkeznünk. Hiszen mi is családi beállítottságúak vagyunk. Sokat gondolunk az anyukákra. Főleg mások anyukáira, és az ő munkáikra.

Na de visszatérve a törökre!

A törökök nagyon barátkozósak. A városiak már kezdenek kicsit bebetonozódni, de azért még ott is bőven mindenki lelkesen barátkozik mindenkivel.

Akik viszont vidékről jöttek - és Isztambul főleg ilyenekből áll - azok pillanatok alatt új barátságokat alakítanak ki, bármilyen idegen környezetbe is érkezzenek.

Nálunk Apuka a kulturális missziófelelős.

A dolgok pedig általában így működnek:

Átme gyünk a város egy olyan részébe, ahol még nem jártunk. Ott lesz az épület, amit majd felújítunk.

Természetesen padlógázzal és sok dudálással, és még több eltévedéssel fogunk megérkezni az ismeretlenbe.

Míg mi az épületet vizsgáljuk át, addig Apuka a környéket deríti fel. Ez persze minden esetben a sarki büfénél kezdődik. És nem is kell tovább menni, mert minden információ ott összpontosul.

Mire mi végzünk az épület elsődleges felmérésével, Apuka már kiképezte magát idegenvezetőnek. Persze nem a műemlékeket tudja felsorolni, hanem a helyi praktikusságokat, mint bank, közért, hentes, stb...

De azért a helyi történelemből is felkészült. Így tudja, hogy kell keresni Ayşe nénit (alias Facebook), aki már 100 éve árulja a virágot és minden pletykát ismer 800 km-es körzetben.

Ezen kívül feltérképezi a büfé törzsközönségét is. Megtudja mindenkiről hol született, mi a foglalkozása az összes rokonnak, kit lehet a csapatba beszervezni, és persze ki tud jó házikolbászt szerezni.

Ha mindezzel megvagyunk, akkor kezdődik a büfé átformálása HQ-ra. Természetesen Apuka nem fog ehhez felállni, hanem a büfé fog úgy elmozdulni, hogy Apuka a legjobb helyen legyen: könnyen rálásson az épületre, szemmel tarthassa a munkásokat. No és persze látszódjon a TV.

Természetesen szükséges lesz a megfelelő "fogadó terem" kialakítására is pár széssel, ami extra asztal beiktatásával mindjárt tárgyalóvá is átalakítható.

Másnap, ha megint erre járunk, akkor alig lehet ráismerni a büfére. Addigra teljesen átalakult a cég lokális központjává. Még a büfé telefonját és a faxot is az Apuka használja...

2013-02-08

Persze törökösen.

Na de nem úgy, hogy töltjük magunkba a raki-t, mert akkor megvan az esély arra, hogy a focimeccs legizgalmasabb részeit az asztal alatt töltjük a Föld mozgásáról elmélkedve.

Helyette inkább adjuk meg a módját, és töltsük tele magunkat koffeinnel.

Ezt pedig mi mással lehetne jobban, mint török teával!

Persze a Trabzonspor-nak megvan erre a megfelelő Trabzonspor teája, hiszen ők a teaültetvények közül küzdötték fel magukat az élre. Sokak szerint ennük oka éppen a tea (A raki két főhazája, Rodostó (Tekirdağ) és Izmir csapatai meg sehol sincsenek. Az is lehet, hogy nem tudott felkelni az asztaltól).

Úgyhogy már ezért is érdemes, hogy mi is a teával próbálkozzunk.

Na de ha már a saját isztambuli csapatunknak nincs saját teája (nincs is hova ültetni, hacsak nem az erkélyen akarjuk nevelgetni), akkor már legyen saját teás pohara!

És így is lett!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Török focis teáskészlet[/caption]

Úgyhogy most már nyugodtan adagolhatjuk a folyékony koffeint magunkba a kedvenc csapatunk teás pohara révén. Nem kell többé attól félni, hogy elalszunk a focimérkőzés legjobb részénél, hiába is ordítanak harmincan mellettünk. A török tea biztosan megteszi majd a hatását!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török focis teáskészlet[/caption]

Mindamellett, hogy a teáspoharak a Különleges szimbólumokkal lettek ellátva megfelelnek a török teáspoharakra vonatkozó A, B, C, D, E és F minőségi kritériumoknak, kiegészülve - természetesen - a török focis cuccokra vonatkozó K, L és M igényeknek. A szabványokkal bővebben a bejegyzés végén foglalkozunk.

A focis teáspoharak nagyon csinos és felettebb praktikus dobozban találhatóak a boltokban. Így mindjárt magunkkal is vihetjük a mérkőzésre. Vagy akár egy olyan parkba is leülhetünk a szurkoló ismerőseinkkel, ahonnan jól láthatjuk a 400 m plazma kivetítőn zajló mérkőzést.

Függelék:

Török teáspoharak minőségi kritériumai:

A) a teáspohár nem repülhet ki a kézből, bárhogy is hadonászunk beszélgetés közben. B) amennyiben mégiscsak kirepülne, a pohár nem törhet össze, mégha ezért cserébe a falnak nyolcnapon túl gyógyuló sérüléseket is kell elszenvednie. C) a teáspohár megfelelő mennyiségű tea elfogyasztása után (a mennyiséget az Éjjel-nappal teát iszom szak-kamera havi közgyűlésén határozza meg) erotikus képzelgéseket indít be D) a teáspohár nem férhet be sem az orr-, sem pedig a füllukba. E) a teáspohár és a teás kistányér aerodinamikus kialakításának meg kell felelnie az 1951-es (majd 1972, 1999 és 2010-ben módosított) Repülő csészealj és társai kritériumainak. F) a teáspohárba rakit is lehessen fogyasztani.

A török focis cuccokra vonatkozó igények:

K) a csapatlogóval ellátott focis cuccot csak a saját csapat tudja használni.

L) amennyiben mégis az ellenség szeretné használni, akkor olyan rejtett funkcióknak kell megjelennie, amelyek kárt tesznek az ellenségben.

M) a focis cuccban legalább 14 olyan nem rendeltetésszerű használati funkciót kell elrejtteni (pl. röptetés), amivel a rajongó meg tudja védeni saját magát is társait.

2013-02-09

Úgy bánnak a külföldiekkel, ahogy mi is.

2013-02-11

Isztambulban, meg úgy egyébként is Törökországban tombol a kreatív építészet.

Ez azt jelenti, hogy mindig lehet valami érdekes meglepetésbe botlani. Ráadásul ilyen esetekben a mellékhelyiség tényleg csak mellékes lesz. Vagy csak elfelejtődik. Így viszont garantáltan nincs szem előtt.

Isztambulban nincs túl sok hely. De legalább sok ember próbál elérni. Aztán az a sok ember mind egyszerre akar elmenni mulatozni. Ezek után csodálkozunk, hogy nem fér be mindenki a mulatozóba? Pedig a tulaj mindent megtett, hogy sok hely legyen odabent. Még a WC-t is kirakta a lépcsőházba. Pedig hogy lehet az, hogy a lépcsőfordulóban van annyi hely, hogy a mellékhelyiség oda beférjen? Rejtély...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mellék egy helység, a lépcsőfordulóban[/caption]

Ez a kicsi, de annál fontosabb szobácska nem mindig kerül be a szórakozóhely/étterem/büfé belső részébe. Sok esetben kell valami extra helyen keresgélni. Vagy esetleg térképet és iránytűt kérni a pincértől, hogy odataláljunk. Az alagsorban a GPS mit sem ér.

Bár valószínűleg ez egy különleges tulajdonság a mediterránon, hiszen Spanyolországban is sok kaland ért már minket, amikor a szükség úgy hozta. Rómában pedig azt mondta a pincér, hogy menjünk ki a hátsó ajtón a sikátorba, és szembe kopogjunk be Mariohoz. Ehhez képest nem is olyan rossz, ha csak az alagsorba kell lemenni, vagy a lépcsőfordulóba, vagy pedig a tetőre a kémény mellé épített kis kunyhóba. Bár azt hiszem, a rekordot az vezeti, amikor egy vékony résen kellett átpréselődni a szomszéd épületbe. Így érdemes volt még ebéd előtt kimenni, mielőtt még túlságosan teleттük volna magunkat.

2013-02-12

Megtörtént a nagy török nemzeti számlálosdi. Megtudtuk végre, hogy összesen mennyien is vagyunk. Pontosabban vannak, mert engem nem számoltak bele. Árpit viszont igen.

A 2012-ben jól összeszámoltak minket itt Isztambulban. És kiderült, hogy sokan vagyunk. No azért nem olyan sokan, mint eddig gondoltuk, mert végül mégsem értük el a 15 milliót. De azért bőven 10 felett vagyunk.

Isztambulban pontosan 13 854 740 ember él. Nem számítva persze a turista kategóriában levőket. Bár lehet, hogy őket is hozzászámolták. Azóta persze már 2013-at írunk, így ez a szám már biztosan nem jó. Akár még 15 millióra is felduzzadhattunk (vagy inkább felduzzoghattunk).

A legutóbbi számláláskor, 2010-ben még csak 13 256 000-en voltunk. Persze akkor még nem számolták bele Árpit. Azóta több, mint félmillióval felduzzadtunk (negyed Budapest). És ennek köszönhetően a világ legnagyobb városainak listáján 2. helyezettel előbbre jutottunk. Így Isztambul a 19. legnépesebb város a világon!

Ezek után gondoljunk bele, hogyha tényleg minden lakosra 3 macska jut, akkor vajon mennyi szőrös-bajszos jószág nyávog a városban!

Magyarország a 2011-es népszámlálás szerint 9 982 000 (a 2012-es becslést szerint pedig 9 935 000) fő. Azaz maga Isztambulban 1,39-szer többen laknak, mint a teljes Magyarországon.

Isztambulban 39 kerület van. Ezek körül a legnagyobb 10:

Gaziosmanpaşa 1 013 000
Ümraniye 897 000
Küçükçekmece 785 000
Kadıköy 745 000
Bağcılar 719 000
Büyükkçekmece 683 000
Üsküdar 583 000
Bahçelievler 572 000
Kartal 541 000
Pendik 520 000

Érdekesség, hogy a Isztambul "belvárosa" nem tartozik a legnépesebbek közé. A történelmi belváros (Fatih) csak a 12. (423 000 lakos), míg az "olasz negyed", Beyoğlu a 23. (247 000 lakos). Bár még így többen laknak benne, mint Magyarország második legnépesebb

városában, Debrecenben (207 594).

Az egy érdekes összeállítást, miként változott Isztambul lakossága a történelem folyamán. Ebből néhányat összeválogattam:

Bizánc előtt (100): 36 000

Konstantinápoly alapítása után nem sokkal (361): 300 000

A nyugati Római birodalom bukása (és a Hagia Sophia megépítése) után (500): 400 000

Ezredfordulón (1000): 150-300 000

Mielőtt a keresztések elfoglalják Konstantinápolyt (1200): 150 000

A nikaiai császár Palailogosz Mihály visszaszerzi Konstantinápoly (1261): 100 000

A török hódítás előtt (1350): 80 000

Isztambul elfoglalásakor (1453): 45 000

Nem sokkal utána (1500): 200 000

Szulejmán idején (1550): 660 000

Az I. Világháború kitörésekor (1914): 1 125 000

A köztársaság korai időszakában (1924): 500 000

1950: 983 000

1970: 2 132 000

1980: 2 772 000

1990: 7 620 000

2000: 10 923 000

2010: 13 256 000

2012-ben persze nemcsak Isztambult számolták össze, hanem az összes várost. Nem meglepő módon Ankara lett Törökország második legnépesebb városa 4 338 620 lakossal (szintén turisták és macskák nélkül). Ugyan így nem meglepetés a harmadik hely hely sem, Ízmir 2 783 866 (külvárossal együtt 3 366 947) lakossal.

Ezzel pedig Törökországban összesen 75 627 384 ember él.

2013-02-13

Törökország területe 780 580 km².

Ezt most az egyszerűség kedvéért hívjuk csak nagynak.

De mintha mindez még nem lenne elég, Anatólia tele van hatalmas hegyekkel (felszínének 80%-a hegyvidék, legmagasabb pontja az Ararát-hegy (Ağrı Dağı), 5166 méterrel). Ahol pedig nem hegy van, ott olyan folyók kanyarognak, mint a Tigris és Eufrátesz, vagy a kevésbé ismert Kızılırmak.

Mint láthatjuk, Anatólia igencsak fel van darabolva. Ha két legény egyszerre lép ki a falusi viskó ajtajából, és az egyik balra, a másik jobbra indul, akkor legközelebb már csak Isztambulban futnak össze.

És akkor fel is kiált majd mind a kettő: földim!

Isztambul modern kori történelmében történt az az esemény, amikor a város lakossága egyik reggel arra ébredt, hogy ötmillióval többen lettek. Nem sokkal később pedig már tízzel.

Ezek az új emberek viszont már nem isztambuliak voltak, hanem Anatólia különböző helyeiről érkeztek. Akik ugyan arról a helyről érkeztek, és ugyan abban az időben, ők általában ugyan abba a városrészbe telepedtek le. Pontosabban ők maguk alakítottak egy városrészt. Ilyen pl. Yenibosna (új Bosznia), ahol bosnyák török kolónia él.

Az ő leszármazottjaik viszont már egészen biztosan nem maradtak meg a helyükön, hanem inkább átköltöztek máshova. Talán még a másik kontinensre is. Így akivel ő az új helyen találkozik, legfeljebb a szomszéd völgyből érkezhetett. De valószínűbb, hogy több száz kilométerről.

Érdemes módon viszont a törökök nagyon szeretik a saját városukat, hegyoldalukat, völgyüket. És bár az unokák talán sose jártak "otthon", de mégis büszkén emlegeti a származási helyüket. Olyan annyira, hogy ez még a személyi igazolványba is bekerült.

Amikor pedig ugyan annak a helynek két leszármazottja összefut, akkor nagyon megőrül egymásnak. Mintha két testvér lenne, aki régen látta egymást: Földim vagy tesó!

Az ilyen fellelkesültek gyakran extra kedvezményekkel járnak a termékek (főleg kebab) eladásakor. No és persze olyasmikkal, hogy mindketten átváltanak a helyi tájszólásra.

Mindezt követi a geológiai és történelmi elemzés. Kinek a nagymamája a völgy melyik végén

lakik, hány unokája van, és melyik mit is dolgozik. Majd pedig áttértnek a közgazdasági elemzésre, mint pl. de nehéz az élet, bezzeg Ayşe néni már 100 éve él boldogan kint a hegyekben...

Ami érdekes, hogy legtöbbször a furcsa rokoni kapcsolat még az előtt kiderül, hogy valamelyikük is megszólalna. Azt mondják, hogy látszik rajta, ki honnan is származik. Látszik a járásukból. Meg ahogy néznek. No és van, akinek az orrán. Tény, hogy egyes régiókban olyan orrot szokás hordani, amit mintha valaki téglával próbált volna kiegyenesíteni.

2013-02-14

Persze nem Valentin-nap, hanem Bálint-nap. Bár Törökországban nincs túl sok Bálin, így inkább Behlül-nap lehetne (a után). De ők inkább egyszerűen csak Sevgili günü-nek nevezik, ami Szerelem napját jelenti.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ístiklâl Caddesi - szívecskés villamos, papír menyasszonnyal és vőlegénnyel[/caption]

Természetesen, Isztambulból sem hiányozhat az amerikai örület, amikor is csináljunk üzletet ebből is. Főleg így, hogy olyan sok van még raktáron. No és persze a karácsonyi díszítést sem kell nagyon átalakítani. Elég csak pár szívecskét még hozzátenni, és máris szerelemben úszik a bolt!

Tehát itt a Bálint-nap. És Isztambul is feldíszítve várja. Bár annyira azért nincs teledekorálva, mint Karácsonykor, de azért 1-2 szívecske minden bolt kirakatába került. No és persze egy hatalmas felirat is, hogy éppen mi akciós a különleges alkalomból kifolyólag.

Sajnos az idén nem marad idő, hogy benézzünk a Papír bazárba, hátha az is átalakult Szívecskés bazárrá (de legalább Rózsaszín bazárrá, bár ha jobban belegondolok, ez mást is jelenthet), így nem derült ki, mi folyik ott. Helyette néhány plázába (pontosan 1,0 db.) sikerült bekukkantani.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Óriásszív a Metrocity bevásárlóközpontban[/caption]

Természetesen, ahogy ilyenkor illik, a boltok megpróbálnak mindent eladni, amit csak lehet. Meg amit csak találnak a raktárban. Sajnos viszont pont e miatt igazándiból semmi jó dolgot nem lehet találni. Vagyis jó dolgok vannak (van ahol a Mercedes autókat árulják akciósan), csak éppen olyanból nem találni sokat, aminek köze lenne a rózsaszín naphoz. Ami pedig van...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Csókos párna és szívecskés macik[/caption]

Bár az is lehet, hogy ők tudják, ilyen alkalommal valami szívhezszólót illik adni. Ha pedig azt nem is, legalább a hasunkhoz mondjon pár jó szót. Ezt abból gondoljuk, hogy a város tele van mindenféle szív alakú édességgel.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Szíves csokibolt - szíveskedjék megkóstolni[/caption]

Sőt! A megehető ajándéktárgyakból sokkal nagyobb a választék, mint a "sima" ajándékokból.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bálint-napi torta[/caption]

Sőt! Még a minősége is jobbnak tűnik, mint a nem ehető, speciálisan erre a napra készített ajándékoknak. A híradóban pl. bemutattak egy harisnyagyárat, amelyik teljes gőzerővel gyártotta a Bálint-napi zoknikat. Ebben mindössze annyi a különlegesség, hogy az egyébként szürke zoknira ráhímezték azt, hogy Seni seviyorum, azaz szeretlek. Eme - egyébként roppant fontos mondatot - ennél azért izgalmasabban is meg lehetett volna oldani. Inkább mégis maradjunk a süteményeknél. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bálint-napi édességek[/caption]
Egyébként Bálint-napra lehet macskát is venni. 20%-os kedvezménnyel!!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bálint napra macska eladó[/caption]

Sőt! Még TaxFree is van hozzá!

a

2013-02-15

Kivételes alkalommal ez most nem egy talalós kérdés (nyeremény hiányában egyébként sincs talalós kérdésünk), hanem egy kimondottan érdekes videoklip.

Mióta tudjuk, hogy a törökök még akár a , azt gondolnánk, hogy már semmivel sem lehet meglepetést okozni. Pedig ha így gondolkodunk, az csak azt jelzi, hogy még mindig nem ismertük ki a törököket. Hiszen a kreativitásuk határtalan ().

Legújabb kedvencünk a Bu ne ya? Ece Seçkin hölgytől.

Ezzel a címmel mindjárt egy rövid nyelvtani kitérőt is teszünk. A török nyelv ugyanis tele van olyan "szavakkal", amelyeket nem lehet lefordítani. Ezek pontosabban nem is szavak, hanem csak hangok, amiket nincs értelme lefordítani. Magyarul indulatszónak hívnánk őket. Törökről lévén szó, ez igencsak talaló kifejezés. Főleg akkor beszélhetünk indulatszavakról, amikor az úriember éppen a kocsiban ül, és nyomja a dudát.

A legismertebb török indulatszó a ya. Ejtsd (pontosabban nyögd, sikítsd, ordítsd, vagy csak fújjad): já. Annak ellenére, hogy akár még magában is használhatjuk, nincs önálló jelentése. Inkább amolyan nyomatékosító szó. Nemcsak azt mondhatjuk el, hogy itt várok rád. Hanem ennek az aprócska szónak a beszúrásával olyan jelentést hozhatunk ki a mondatból, hogy itt várok már rád egy órája biza, és úgy összefagytam, hogy már vésővel sem lehet az aszfaltról felvakarni.

Tehát ezt az aprócska szócskát nyomatékosításként, az érzelmeink és a kimondatlan gondolataink átvitelére használhatjuk. Alkalmazhatjuk bármikor, bármilyen mondatban. Békés beszélgetés közben, kiabáláskor, autó vezetéskor, parlamenti választáskor, de akár még alváskor is. Egy igazi, vérbeli török legalább tizennyolcezer különböző hanglejtésben tudja kimondani ezt a kétbetűs szót.

Ennek ismeretében most már le tudjuk fordítani a címet: A Bu ne? azt jelenti, hogy ez mi? Amint hozzáadjuk a ya szócskát, akkor a kérdőmondat mindjárt nem olyan lesz, mint amikor az ötéves gyerek rácsodálkozik az elefántra az állatkertben; hanem mint amikor az iskolai menzán kapjuk ugyan azt a zöldborsófőzeléket huszonhárom napja és megérdeklődjük a konyhás nénitől, hogy ez mégis micsoda.

Persze egy ilyen kérdés után a konyhás néni kirohan egy trancsírozó bárdal, hogy előadást tartson az ételek újrafelhasználásának praktikus és gazdasági okairól. No meg arról, hogy a mai fiatalok mégis milyenek. Mindezt pedig egy indiánhoz hasonló felkiáltással kezdi: of! Nem uff, hanem of, vagy off. De lehet még offf és offff meg offffffff is. Oof viszont semmiképpen sem.

Ezzel el is érkeztünk a dalunk másik fő indulatszavához, ami a refrénben fordul elő sokat.

Az of egy biztosító szelep, hogy a fel ne robbanjunk idegességünkben. A felgyülemlett gőzt így lehet kiengedni, ha éppen nincs kedvünk felrobbanni. Ezért lehet az of akár off, vagy ooooooooo is, attól függően, mennyire vagyunk már fent a plafonon. Elvileg egy Nobel-díjra váró török tudós elkészítette azt a matematikai formulát amivel a plafon irányába megtett magasságot (cm) ki lehet számolni az f-k darabszámaiból. Mindezzel pedig forradalmi újításokat lehetne bevezetni a török építészetbe, főleg a tetőszerkezet tervezése területén. Stockholmban viszont egyenlőre nem látják, mire lehetne ezt a különleges formulát használni a világ többi részében.

Egyébként található egy Of nevű városka (43 000 lakos) Trabzon tartományban. Sok találgatás van, miért is éppen így hívják a települést (görögül kígyót jelent, szibériai törökül pedig fegyvert, míg a helyi lakosok (láz) nyelvén egyszerűen csak falut). Holott valószínűleg amikor az egyik ősi családfeje arra járt, megunta a vándorlást, ledobta a hátizsákját, és azt mondta: of, én innen nem megyek tovább. És ezzel letelepült.

Egy ilyen hosszú kitérő után ideje visszatérnünk a dalra.

A refrén pontosan így hangzik: Bu ne ya, bu ne ya, off bu ne ya....

A fentiek alapján már könnyen lefordíthatjuk, bár sok különféle verzió is lehetséges, hiszen mind az of, mind a ya szavak helyére tetszés szerint választhatunk valami szaftos magyar kifejezést. Most maradjunk egy szolidabb verziónál. Így a refrén kb. ilyen lesz: Mi ez már, mi ez már, mi a fene ez már...

Nagyon jó kis refrén, amit sokszor fel lehet használni akár paródiákban, akár pedig csengőhangnak is, vagy pedig amikor a Windows összeomlik.

Ez az igazán fontos és szívhezszóló mondanivaló mellett a dal a szerelemről szól, ahogy az illik minden török számnál. Még a Facebook esetében is.

[iframe width="560" height="315" src="http://www.youtube.com/embed/Jq8XjbGKFDM" frameborder="0" allowfullscreen]

of kiengedni a gőzt, hogy fel ne robbanjon.

2013-02-18

...és amikor beléptünk a boltba, oldalról ránc támadt egy magyar dal...

És tényleg így történt!

Bementünk Isztambul egyik többemeletes könyves boltjába, hogy Árpának vegyünk pár új könyvet (természetesen kukásautókról, tűzoltókról, meg helikopterekről és madarokról szólót). Nagyban "teszteltük" a könyveket, hiszen az a jó, amit mi is tudunk élvezni (főleg ha 500 alkalommal kell felolvasni belőle, bár én a török szöveg helyet magyarul rögtönzők valamit), amikor egy új dal került a bolt zenelejátszójába.

Először még fel sem tűnt, hogy magyarul van. Mégis, milyen nyelven kellene, hogy daloljanak egy török könyvesboltban? Norvégul? De aztán Sema meguntta, hogy magyarul dúdolászok mellette már egy ideje, és rákérdezett, hogy szerintem milyen nyelven szól ez a dal. Mondtam, hogy magyarul. És valahogy nem akart beugrani, hogy ez azért nem általános dolog Törökországba. Szerencsére Sema pár boka rugdosással segített a dolgok beugratásában, vagy inkább berugdosásával.

Tehát még mielőtt a dal befejeződött volna, gyorsan felkerestük a kasszát, hogy megtudjuk, mi is szól éppen. Hátha valami különleges válogatás album, amiben magyar számok is szerepelnek. Vagy csak kiderüljön, milyen okból hallani magyar zenét egy török boltban. Esetleg melyik az a szerencsés együttes, akit még a törökök is ismernek.

Természetesen a kasszánál eladó nem tudott semmi. Ezt mondjuk nem is vártuk el, viszont kiinduló pontnak jó volt. Ő ugyanis tudta, hol található a dj. És mégscsak jobb, ha a helyi ember dönti be a raktár ajtót, mintha mi tesszük ezt. Egyébként is kellett egy idegenvezető, aki tudja az utat a dobozok között.

Szóval néhány szendvicsnyi bolyongás után már ott is voltunk a dj-nél. Akinél természetesen mp3-ban futott az összes dal. Ebből azért már lehetett volna sejteni valamit. De azért rákérdeztünk, hogy mi volt az a zene, ami az előbb ment. Ő pedig kikereste a listából, majd pedig több percen keresztül betünként nagy nehezen leírta nekünk az énekes nevét egy papír. Szép nyelv a magyar, főleg ha ékezeteket is kell írni. Aki ebben nem rutinos, egy darabig fordítgatja a papírt, hogy is lehetne jobban rátenni a dupla vesszőt az o betű tetejére. És vajon jó irányba görbül?

De ha már ott ült a számítógép előtt, megkérdtük, nézze már meg a rendszerben, hol is találjuk meg a CD-t. Így újabb percek teltek el, mire sikerült legépelni. Bár most az ékezetek kimaradta.

Sajnos viszont a boltban nem volt ilyen album. Ezért nem tudtuk megvenni. De a dj adott

egy tippet, mielőtt még visszaváltott volna az illegális zene-letöltő programra: próbáljuk meg a könyvesbolt internetes oldalán, hátha.

Hazamentünk, és megnéztük az online boltot. De nem volt ott sem.

2013-02-19

A fizika olyan, mint egy ország. Tele van törvényekkel. Ilyenekkel mint energiamegmaradás törvénye és hasonlók. No és persze ott van a vízszintes felület nem maradhat üresen törvény is.

Márpedig vízszintes felület van bőven! Még olyan sűrűnlakott helyen is, mint Isztambul. Úgyhogy ha ilyet találunk, használjuk is ki gyorsan. Tegyük rá mondjuk egy szekrényt. Vagy ha ilyen éppen nincs kéznél, akkor egy pohár török teát.

De csak egy percre, ameddig éppen más dolgunk van. Hiszen kár lenne ott hagyni a finom és még forró teát.

Tehát kell egy vízszintes felület, ahova pakolhatunk. Áh, itt is van egy. Pont jó lesz. Csak egy pillanatra leteszem ide a teámat...

[caption id="attachment_5380" align="aligncenter" width="450"] Török tea és teatartó[/caption]

2013-02-20

Az érdeklődők kedvenc kérdése: milyen külföldön élni? Mennyire fogadják el a magyarokat a törökök?

Ha átköltözzünk egy másik országba, akkor előbb-utóbb szembe kell néznünk a kulturális különbségekkel, amit kulturális sokknak is szokás hívni. Az egy dolog, hogy mi magunk miként dolgozzuk fel ezt a különbséget, mennyire vagyunk rugalmasak. Viszont nemcsak az adott ország okoz nekünk sokkot, de mi is rendszeren bekavarhatunk a helyiek mindennapjaiba.

Éppen ezért a legtöbb helyen nem túlságosan rajonganak a külföldieknek. Törökország többnyire nem ilyen, főleg Isztambul. Itt aztán az embereket nem igazán zavarja, ki honnan jött. És míg más országban úgymond elvárják, hogy úgy viselkedünk, mint a helyiek, a törököknél mindenki olyan furcsa maradhat, amilyen csak akar. Az egyetlen feltétel, hogy mi is fogadjuk el az ő furcsaságaikat. Sőt! Ha az úton ránk dudálnak, dudáljunk csak vissza lelkesen!

Éppen e miatt a neheze valójában a könnyebb. Míg Magyarországon ügyelni kell arra, hogyan öltözünk fel, hogyan viselkedünk, nehogy a szomszédok, ismerősök megszóljanak. Addig Törökországban (egy bizonyos határig) úgy viselkedhetünk, ahogy csak jól esik. Ígyis-úgyis mi leszünk a téma az utcában/kerületben/megyében. Majd hozzáírják a listához, hogy ilyen "furcsák" a külföldiek.

Na igen, a lista...

Ezzel együtt azért oda kell figyelni arra a bizonyos listára. Ugyanis, kicsi az esélye, hogy ugyan abban az övezetben (más néven a pletyka kerületben, ameddig a hírünk eljut) még egy magyar legyen rajtunk kívül. Azaz minden, amit teszünk, azzal Magyarországot képviseljük.

Ha pl. minden nap zöld papucsban megyünk dolgozni, akkor elterjedhet a híre annak, hogy Magyarország valami tengerparti hely, ahol munka után mindenki leugrik egyet szörfözni (pedig nem szörfözés az, hanem sörözés). Emellett bizonyára mindenki meg van zakkanva, amiért csak zöld papucsot használnak, és ennek az oka biztos a történelemben van. Innen pedig egyenes út vezet a további történetekhez, amiből majd valami középkori holland-magyar-portugál-kubai örökösödési háború bontakozik ki.

Éppen ezért elvileg nagyon oda kellene figyelni, hogy milyen irányárba kötjük a cipőfűzőt, vagy merre csíkos a zoknink. De valójában teljesen mindegy, mert törökök úgyse leszünk, hanem megmaradunk annak a furcsa külföldinek, akiről olyan jókat lehet pletykálkodni. Így meg legalább lesz témájuk a szomszédoknak, mi meg azt csinálunk, amit akartunk. :)

2013-02-21

Kint élőknek, és az otthon maradottaknak.

Itt a válasz a nagy kérdésre, hogyan is lehet pénzt hazautalni, vagy pedig Magyarországról Törökországba küldeni.

Számos megoldás van az országok közötti pénzküldésre, de szinte mindegyik pénzbe kerül. Ráadásul nem is csak pár forintba, hanem igencsak drágák.

Mi viszont találtunk egy megoldást, ami ha nem is minden országban, de a következők között működőképes megoldás: Ausztria, Azerbajdzsán, Bosznia-Hercegovina, Bulgária, Cseh Köztársaság, Észtország, Horvátország, Kazahsztán, Kirgizisztán, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Németország, Olaszország, Oroszország, Románia, Szerbia, Szlovákia, Szlovénia, Törökország és Ukrajna.

A listában szerencsére benne van Törökország és Magyarország is. :)

A módszer lényege, hogy az egy bizonyos bank az ATM használatakor nem számol fel extra költséget. Akkor sem, ha külföldön vesszük fel a pénzt, amennyiben ugyan annak a banknak az ATM-jét használjuk. Ez a bank pedig Magyarországon az Unicredit, míg Törökországban a Yapı Kredi.

A következőt kell tennünk:

Magyarországon betipegünk az Unicredit bankba, és nyitunk egy számlát. Ehhez pedig két kártyát is kérünk. Társkártyának hívják, vagy valami hasonlóknak. Lényeg, hogy két olyan kártyánk is legyen végül, amelyik külföldön is használható.

Majd pedig bekocogunk Törökországban a Yapı Kredi bankba, és ott is nyitunk egy számlát, és kérünk hozzá két kártyát.

Ha ezzel megvagyunk, akkor mindkét banktól egy-egy kártyát adjunk oda az otthoniaknak, egyet-egyét pedig tartunk magunknál.

Ezek után ha Törökországból szeretnénk pénzt küldeni Magyarországra, akkor csak annyi a dolgunk, hogy leugrunk a sarki Yapı Kredi ATM-hez, ahova berakjuk a pénzt. Ez nulla másodperc múlva már a számlánkon is lesz. Szólhatunk az otthoniaknak (SMS, Skype, Facebook, stb...), hogy levehetik a pénzt. A magyarországi ismerősünk pedig elmegy a Yapı Kredi kártyával a legközelebbi Unicredit ATM-hez, és kiveszi a pénzt. A legjobb az egészben, hogy míg mi török lírát pakoltunk fel a számlára, addig az otthoniak forintot fognak lepakolni. És a váltás is egészen jó. Az ATM használataért pedig nem kell fizetni semmit. És még gyors is! :)

Kisebbs eltérésekkel ugyan ez az út visszafelé is. Csak ugye Magyarországon még mindig a sci-fi kategória az, hogy az ATM-be pénzt is be lehet rakni. Így előbb el kell menni a legközelebbi bankfiókba (na nem mintha az ATM-el sűrűn lennének), mégpedig olyankor, amikor az nyitva van. És majd egy jó kis népi sorbanállás után berakhatjuk a pénzt a számlára. Ilyenkor még nem lehet küldeni az SMS-t, hanem várni kell egy ideig. De viszont utána a török oldalon máris le lehet menni a sarki Yapı Kredi ATM-hez (vagy csak) az Unicredit kártyával, és máris török lírában kivehetjük a forintot. :)

2013-02-22

Isztambul Törökország legnépesebb városa.

Isztambul Törökország legdrágább városa.

Isztambul a kebabárosok fellegvára.

Ezen nincs mit szépíteni. Isztambul drága város. És így az éttermek is drágák. Törökország bármely más táján jóval olcsóbban meg lehet ebédelni (kivéve persze a turistákra specializálódott nyaraló-hoteleket). Sőt! Sok helyen akár negyed annyiból is.

De azért, ha ügyesek vagyunk, akkor sikerül olcsón is megúszni az ebédet. Ha viszont nem... abba jobb nem belegondolni.

Elvileg már akár 1 TL-ből is jól lehet lakni. Csak éppen ezt a műveletet gyakran kell megismételni. Mondjuk naponta 7-8 alkalommal. Ami azért még mindig nem rossz.

Az 1 líra alatti (és körüli) ennivalók leginkább a perec családba tartoznak. Ilyen az utcai simit (0,5-0,75 TL), és a pogácsa. Pontosabban poğaç. A török pogácsát ne úgy képzeljük el, mint ami a mákszemmel vetélkedik. Igenis szép nagy darab. És egy darabbal (de kettővel már inkább, hárommal pedig biztosan) jól lehet lakni. Ennek darabja kb. 1 TL. Mellé pedig bedobunk még egy teát, hogy felpörgesse az adrenalint, és máris indulhatunk a városnézésre. Azokon a helyeken pedig ahol a pogácsát árulnak, ott a teának is jó ára van.

Oké, pogácsa, börek meg simit azért nem a legjobb választás ebédre. Néha igen, de minden napra semmiképpen. Legfeljebb reggelire. Tehát azért kb. 5 TL-ből nem ússzuk meg.

De egy picit többről már igen!

Ha szeretnék tartalmasat enni, de mégis olcsón, akkor a hátsó kisutcába menjünk be! Mindegy, hogy merre járunk Isztambulban, hiszen még a leggazdagabb negyedben is ott vannak az egyszerű dolgozó emberek, és nekik is kell enni valamit. Erre épültek ki a kifőzdék, ahol házias ételeket lehet olcsón, és nagy mennyiségben falatozni. Az ilyen hátsó éttermek legnagyobb előnye, hogy állandó a közönség, így nem lehet akármit eladni étel címszóval, szemben az utcai árusokkal. Úgyhogy a biztonsági foka egészen jónak mondható. Ezen felül igazi török ételt fogunk enni. Más dolog persze, hogyha nem tudunk törököül, akkor esélyünk sincs rájönni, hogy mi is a napi menü, és mit eszünk. De talán jobb is.

Az ilyen kifőzdékben a napi menü kellemesen olcsó. Olyan 5-7 TL körüli. Ha pedig nem a napi menüből választunk, akkor is még megúszhatjuk 10 TL alatt.

A 10 TL egyébként a hivatalos ebédhatár. Ennyi az, amit a munkavállalónak ajánlott a dolgozónak naponta adnia pl. sodexho formában. Tehát ez azt jelenti, hogy ennyiből mi is meg tudunk ebédelni, ha ügyesek vagyunk.

A 10 TL (pontosabban valamivel több, talán 10,70) nagyon egyszerűen lett meghatározva: ennyi a McDonald's alapmenü ára.

Viszont lehet, hogy ki akarjuk próbálni a kebabot, pidét, vagy valamelyik másik híresebb török ételt is. No, ők azért már drágábbak. Egy kebab, vagy pide olyan 11-13 TL körül kezdődik. A lahmanca viszont csak 4. Igaz, abból többet kell bepakolnunk, hogy tele legyen a pocakunk.

Tehát amolyan 12-15 TL + üdítővel még jók vagyunk. És a 20 TL-és határt sem léptünk még át! Bár jó ütemben közelítünk hozzá. Úgyhogy itt már legyünk óvatosabbak, mert most már könnyen elszállhatnak az árak.

Bár az igazi reptetés majd csak 20 TL felett kezdődik. 50 pedig bekapcsolnak a hajtóművek, 100-nál pedig már lehet integetni is.

Persze mindez az étteremtől is függ. Ahol a kebab ára nem haladja meg a 20 TL-t, ott nagyon sokat kell enni vagy inni, hogy elérjük a 100 TL-t. Viszont ha olyan éttermet választunk, ahol tengerből kihalászott élőlényeket is felszolgálnak, plusz még jó kilátás is van, meg egyébként is látszik rajta, hogy elegáns hely, ott könnyen megeshet, hogy a 100 TL csak a beugró összeg lesz.

2013-02-25

Érkezett egy papír a rendőrségtől, hogy sürgősen menjünk be hozzájuk. Itt az ideje ellenőrizni, hogy a házasságunk valódi, vagy pedig csak érdek.

No ez mindjárt érdekes is lett. Hiszen már 4 éve vagyunk házasok, és eddig ilyen nem kérdeztek. De ugye kiderült, hogy , így biztosan sok a külföldről besurranó ember. Én pedig tipikusan az az érdekházasság ember vagyok: EU-ból jöttem keletre, és még csak egy gyerek van, úgyhogy tényleg gyanús vagyok. Igaz, vannak dolgok, amik ellentmondanak ennek: a feleség nem szőke és kék szemű, szőnyegboltja sincs. És még én sem gazdagodtam meg semmiféle olajüzletben. Bár lehet, hogy pont e miatt gyanús?

Na mindegy, elmentünk a helyi rendőrségre. Nekik általában elég szép épületük van, ha olyan helyen vannak. Így már ezért megérte elkoccintatni hozzájuk. Ráadásul a vízummal ellentétben időpontot sem kellett kérni. Ebből akár olyan következtetést is le lehetne vonni, hogy az idelátogató tanulók nem mindegyike találja meg a szőke herceget kebabárust.

Hogy is néz ki egy ilyen házasság-felismerő tesz? Nagyon egyszerű: mindkét fél kap 1-1 lapot (rosszabb esetben egy egész dossziét), ahol jobbnál jobb keresztkérdések vannak. Nem az a lényeg, hogy igazat válaszoljunk, hanem, hogy egyformákat. Persze a feladat egyik feltétele az is, hogy nem szabad egymásnak segíteni.

A kérdések pedig ilyenek voltak, mint mikor és hol találkoztunk, kik a rokonok, stb... Tele olyan rózsaszín kérdéssel, amire egy igazi házasember azonnal tudja a választ, míg az érdekházasságbeli nem (az a kérdés NEM volt, hogy ki viszi le a szemetet). Ugye milyen könnyű?

Én persze mindjárt ott elakadtam, hogy mi a lakcímünk. Meg a telefonszámom. Ha tudom, hogy lesz ilyen kérdés, felírom a tenyeremre alkoholos filccel (azok a régi szép iskolaévek). De mint a rendőrbácsi elmondta nekem, ez még nem a kérdéshez tartozott. Egyébként ezek után megkérdezte, hogy tudok-e törökül írni. Igen, persze. És olvasni? Azt is. És meg is értem? Na, ezt legalább nem kérdezte meg. Talán jobb is.

Mint kiderült, ennél azért nagyobb problémák is előfordultak. Természetesen az első kérdéseknél: Mikor találkoztunk először? Ezt napra (de még órára pontosan is) tudom. Sema is. Viszont mit is értünk a találkozás alatt? Hát nem ugyan azt... Én azt írtam be, amikor az interneten először találkoztunk, és kezdtünk el beszélgetni. Sema pedig azt, amikor a valóságban találkoztunk először. A kettő között 7 hónap és 1000 km van. Ez ugye nem olyan sok még? :)

A többi kérdésnél szerencsére az értelmezésben is egyetértettünk, nemcsak a válaszokban. Egészen addig, míg a rokonok felsorolásáig nem jutottunk. Gondoltam rá, hogy beírok 2 Ali-

t, 3-4 Mustafa-t, és legalább 5 Ayşe-t, mert a kiterjedt rokonságban ilyen biztosan van. De aztán inkább mégse, hátha rákérdeznek, melyik ki. Vagy még rosszabb, ha kiderül, hogy a mi rokonaink az egyetlenek Törökországban, ahol se Mustafa, se Ayşe nincs. Úgyhogy elkezdtem erősen gondolkodni.

Mondják azt, hogy senki se ismeri a házastársa rokonait pontosan. Azaz elvileg a teszten úgy is meg lehet bukni, hogy túl jól ismerem a másik rokonait. Na, ez rám nem vonatkozik. Pedig tényleg lelkes tanuló vagyok, és próbálom valahogy legalább megérteni a rokoni hálózatot, de nem megy. A legtöbb név, akit ismerek, azokat Apuka szokta emlegetni. Ő viszont... hogy úgy mondja, nem az eredeti nevét használja mindenkinél, hanem egy másikat, amit akár becenévnek is lehetne hívni. Csak nem az. Ráadásul nem is mindegyiket illik leírni. Volt néhány, amire gondoltam, hogy talán nem káromkodás (ilyen, mint Favágó), és ráírtam, hátha...

A végén megtudtam, hogy is működik a rokoni kérdés ellenőrzése. Az ügyeletes rendőr a kész papírral odament a Semához, és megkérdezte, mennyire találtam el a rokonságot. Volt nagy nevetés. De aztán a Sema bólogatott, hogy igen, ők is rokonok, úgyhogy van remény, hogy átmentünk a teszten...

2013-02-26

Vagyis csak fenekelte volna, ha nem lép közbe a malacka!

Sárkányok és elrabolt királyné helyett modern mese focibábokkal!

A helyszín a nappali, ahol már jó sok mérkőzés lejátszódott. És nem mindegyik a TV-ben, és nem is mindegyik a fociról szólt. De a viszont igen. A téma pedig a világbajnokság. Bal oldalt, pontosabban a bal kézen Beşiktaş képviselőjében a sas. Míg a jobb kézen, a Fenerbahçe képviselőjében a csibe. Középen pedig valahol van egy labda is. Szemben pedig nem más, mint a tíz éven aluli rajongó közönség, aki nem tud várni az esti focimeccsig, máris látni szeretné az évszázad összecsapását. És már indul is a labda, először a Beşiktaş kapja el. De a Fenerbahçe is szorosan ott van. Óriási harc megy a labdáért, de aztán az egyik pillanatban máris lett egy góóóóóóóóó! A mai modern török gyerekeknek nem kell mindenféle rajzfilm. Ők focit szeretnének. Így a török játékboltok mindjárt ki is elégítik az igényeket, úgyhogy mire felnőnek, már ízig-vérig szurkolók lehetnek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş bábsas[/caption]

Kellő számú báb összegyűjtésével bármelyik mérkőzést le lehet játszani. De akár néhány extra játékos is beállítható a csapatba úgy mint Micimackó, Pinokkió, stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fenerbahçe bábcsibe[/caption]

A focis bábuk természetesen online megrendelhetőek, házhoz szállítással. E mellett nagy előnye, hogy villany nélkül is működik. Ha éppen elmenne az áram, akkor pillanatok alatt elővehetjük a csapatunkat, és máris folytathatjuk a mérkőzést.

A dolog különleges érdekessége, hogy a Beşiktaş sas olcsóbb, mint a Fenerbahçe csibe.

2013-02-27

Áprilisban tervezik megnyitni a budapesti Yunus Emre Intézetet: a török kulturális központ az Andrásy út 62. szám alatt várja majd a török nyelv, kultúra, történelem és művészetek iránt érdeklődőket.

Recep Tayyip Erdogan török miniszterelnök múlt heti budapesti látogatása alkalmával beszélt arról, hogy hamarosan török kulturális intézet nyílik Budapesten. Az intézet helyszínét már kiválasztották, és rövidesen meg is kezdi működését - közölte.

Kemal Gür budapesti török nagykövet az MTI-nek elmondta, hogy ankarai központtal a világ számos pontján működnek Yunus Emre török filozófusról elnevezett intézetek. Azért a középkori filozófusról nevezték el az intézetek hálózatát, mert Yunus Emre alakja a törökök számára a béke, a remény, a becsület és a tolerancia jelképe - magyarázta.

Yunus Emre (1238? - 1320?) a szúfi miszticizmus kiemelkedő alakja, aki nagy hatást gyakorolt a török irodalomra. Korának azon kevés költői közé tartozott, akik nem az irodalmi nyelvben megszokott oszmán-török nyelven írtak, hanem a beszélt nyelvhez sokkal közelebb álló szókincset használtak. Versei leginkább az isteni szeretetről és az emberi sorsról szólnak.

A Yunus Emre hálózatnak 25 központja működik, egyebek mellett Brüsszelben, Londonban, Tokióban, Kairóban, Varsóban, Bukarestben és több nyugat-balkáni városban.

A nagykövet úgy látja, hogy a gazdaság mellett a kultúra a két ország közötti kapcsolatépítés legfontosabb pillére, ezért a nagykövetség is szoros kapcsolatot ápol majd a kulturális intézettel.

Yaz Hakki, a budapesti intézet igazgatója azt mondta: a központ egyfajta híd lehet Magyarország és Törökország között, segíthet szorosabbra fűzni a kétoldalú kapcsolatokat és ahhoz is hozzájárulhat, hogy a magyarok és a törökök jobban megismerjék egymást.

Kemal Gür kiemelte, hogy már évek óta szeretnének kulturális központot nyitni Budapesten, mert a magyarok érdeklődnek Törökország iránt. Az ország a második legnépszerűbb üdülőhely a magyarok körében és történelmi okokból, a családi gyökereiket kutatva is nyitottak Törökország felé - vélekedett. Az intézet igazgatója hozzátette: persze a török szappanoperák is felkeltik az emberek érdeklődését.

A központ az Andrásy út 62. szám alatt nyílik meg, mindenképpen olyan helyszínt kerestek, amely közel van a város központjához, és könnyen elérhető - fejtette ki. Mint megjegyezte, hamarosan befejeződik az épület felújítása.

Már összeállt az intézet ez évi programja, a tervek szerint előadásokkal, koncertekkel, filmvetítésekkel, kiállításokkal, konferenciákkal és szemináriumokkal várják az érdeklődőket, továbbá török nyelvtanfolyamokat is szerveznek - közölte.

Úgy fogalmazott, hogy az intézet szoros kapcsolatban áll majd az ankarai központtal, amely a forrást biztosítja működéséhez és a terveiket is jóváhagyja. Ugyanakkor Ankara nem szabja meg, hogy milyen programokat szervezzenek a különböző városokban működő intézetek, hiszen azokat mindig az adott országnak megfelelően alakítják.

Kemal Gür arra is kitért, hogy a török kormányfő budapesti látogatásakor a magyarországi török kulturális örökség megőrzéséről írtak alá kölcsönös szándéknyilatkozatot.

Hangsúlyozta: Törökországnak más országokban is fontos a török műemlékek megőrzése, fürdők, mecsetek, könyvtárak és hidak megóvása, hiszen ezek építészeti szempontból is jelentős műemlékek.

2013-02-28

A törökök nem titkolják, hogy rajonganak minden olyan dologért, ami nem unalmas. Pláne, ha ezzel fel lehet egy kicsit dobni az egyébként egyhangú nappalit, fürdőszobát, WC-lehúzót, konyhát, mosógépet, mosószeres flakont, autóbust, közlekedési lámpát vagy útkereszteződést.

Számtalan arra, hogy a törökök miként dekorálják a közvetlen környezetüket. Legyen szó akár a lakásról, a járművükről, vagy kerületről. Hiszen nem hiányozhat még a konyhából sem egy jó sörényes szőnyeg, és természetesen minden vízszintes felületre kell valami csipkészet pakolni.

Persze csipkészet lehet a domború felületekre is pakolni, de az már más kategória.

Nem úgy, mint az útfestés! Aminek szintén az az egyik szerepe (sokat szerint az egyetlen), hogy vidámabb legyen tőle a város összképe. Hiszen milyen unalmas is lenne ha minden csak fekete lenne! Szerencsére ott vannak a színes lámpák, és a színes autók is. Az utóbbiak ráadásul még változatos hangeffektussokkal is bővítik a mediterrán színes összképet.

Viszont vannak olyan tárgyak, amik szintén a lakás részei, de csak ideiglenesen tartózkodnak ott. És itt most ne a nagymamákra gondoljunk! Bár ő is olyan, amit csak korlátozottan lehet dekorálni (egy-egy terítőt még rá lehet pakolni, de kínai vázát már nehezen), de ő mégsem az a kategória.

Itt most az olyan dolgokra gondoljunk, amelyek jönnek-mennek, nagyon, és rondák. Pl. a vizes palack. Bejön a lakásba egy nagy és kék és nagy és kerek és nagy palack. Ami igaz, hogy tényleg nem sok vizet zavar (csak tart), de mégis hogy néz ki ott a sarokban? Szerencsére már eléggé régóta kitalálták a megoldást: a , ami bármelyik piacon kapható mindenféle színben és mintában. Úgyhogy nyugodtan tudunk aludni, nincs a házban olyan négyzetcenti, ami egyhangú lenne.

Vagyis mégsem. Hiszen mi a helyzet a gázpalackkal? Az is egy nagyméretű, egyszínű tárgy, ami csak rontani tud az összképen.

Erre pedig mégsem lehet csipkét tenni, mert hátha meggyullad, és akkor kár lenne a csipkéért...

No de sebjaj, mert vehetünk eredeti izníki csempemintás gázpalackot is!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Törökmintás gázpalack[/caption]

Na, ez már egy olyan, amit szívesen odatesz az ember a gáztűzhely mellé! Arról nem is

beszélve, hogyha a levegőbe repülne, büszkén lehetne a török kultúra hírvivője, bárhol és érjen Földet/Marsot/Plútót.

2013-03-01

Ismét találtunk magyar nyomokat Törökországban. Mégpedig Magyarország füzetet. Persze mindjárt vettünk is belőle. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Magyarország füzet[/caption]

Ugyan ott, ahol a (aminek a címét sikerült elhagynunk), találtunk magyar füzeteket is. Pontosabban nem magyart (egyébként is üres, így mindenki olyan nyelven ír bele, amelyiken csak jól esik), mert nem Magyarországon gyártották őket.

Direkt lefotóztam csomagolással együtt, hogy látszódjon: Made in Korea.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Kétkulcsos korai Magyarország füzet[/caption]

Ami így persze ciki, pedig minden jel szerint a törököknek tetszik a parlamentes füzet, hiszen csak pár darab maradt, és az eladó elmondása szerint volt bőven. Van, amiből mi vettük meg az utolsó.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Magyarország füzet[/caption]

Azaz akárhogy is nézzük, ez egy eléggé jó reklám az országnak. Sőt, ha esetleg a magyarok készítenék, akkor még érdekesebb, még inkább turistacsalogató képeket lehetne az elejére, no meg a füzet belsejébe elhelyezni. A törököknél hatásos lenne egy Szigetvár, Pécs, és egy jó kis bevásárlós kép. :)

Mindenképpen jobb lenne, mint az alábbi füzeten, ahol a következő semmitmondó feliratot találjuk:

Ez az ország az EU része. Magyarország folytatja azon munkáját, hogy a turistákat boldoggá tegyék azokkal az élményekkel, amelyet a hely felkeresésével érnek el. Itt alacsony hegyeket, tavakat, folyókat és egyéb természeti csodákat fogsz látni, amit csak ez a hely nyújt.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Magyarország füzet[/caption]

Persze ennél szebben is le lehetne fordítani, de a lényegi tartalom nem változna. Holott annál azért több minden van Magyarországon, mint jó levegő és low mountains (alacsony hegység). Nincs is mountain, csak hill. Egyébként is ki akarna alacsony hegyet látni? Inkább írhatnának forest-et, azaz erdőt.

Na mindegy. Korea messze van, és az is csoda, hogy Magyarországról adnak ki füzetsorozatot, ha már a magyarok ezt nem teszik meg.

Kerüljük az önjelölt idegenvezetőket
Ne tisztítsuk a cipőnket
Ne menjünk magán Boszporusz túrákra

2013-03-02

A törököknél a teaivás egy szertartás. Nincsen igazi török tea igazi török teáspohár nélkül

A teáspohár, melynek alakja a nőt szimbolizálja. És aminek olyan a fogása, hogy még ha hadonászunk is vele, akkor sem repül ki a kezünkből.

Mindehhez pedig tartozik a teáspohár-alátét. A pohár és az alátét nélkül semmit sem ér a tea. No meg a nélkül sem, aki megissza. De mégis a tea, a pohár és az alátét együtt adják meg azt a hangulatot, hogy ellenállhatatlan vágyat érezzünk az aranybarna ital megivására.

Éppen ezért a teáspohár-alátétnek is megvan a maga tradicionális alakja és mintája.

A klasszikus az, amikor virágszerű, és a szélén arany csík van. Belül pedig küllőkhöz hasonlító piros csíkok, és török motívumok találhatóak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török tea, pohár és poháralátét[/caption]

Ez olyannyira a klasszikus török poháralátét motívum, hogy ez a legelterjedtebb. És az sem baj, ha nem porcelán a poháralátét, hanem műanyag. Sokkal fontosabb, hogy ott legyenek a jól ismert minták.

Persze lehet más fajta poháralátét, de az mégsem az igazi.

Kivéve ha a hagyományosnál díszesebb. Ilyen pl. az alábbi ízniki mintás tányér.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Izník csempe-mintás poháralátét[/caption]

Vagy akár ilyen jellegűt is találunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török teáspohár alátét[/caption]

És ha ügyesek vagyunk, más izgalmas tányérokat is találhatunk. :)

2013-03-04

Euro kaç para?

Azt mindenki tudja, hogy Isztambul két részből áll: Európa és Ázsia. Ami pedig középen van, az a víz.

És persze még sok más helyen is, mint Márvány-tenger, Fekete-tenger, és még az Aranyzarv-öböl is olyan hely, ahol vizet találni.

De ezeket nem ivásra használták az ókorban és a középkorban. De nem ám! Hanem inkább arra, hogy zsákokat dobáljanak bele. Persze mi értelmesebb lett volna üres zsákokat hajigálni a tengerbe, ha egyszer sokkal hatásosabb, ha teszünk is bele valakit. Mondjuk a megunt férjet, feleséget, szomszédot, vetélytársat, vagy csak egy unalmas követet a gyaurok földjéről.

De hát akkor mit ittak az isztambuliak/bizánciak?

No persze ez nem kérdés Dionüszosz földrészén... Inkább az a kérdés, hogy mit ittak akkor, amikor se rakı, se bor nem volt a közelben? Vagy még inkább az a kérdés, hogy honnan szerezték az ivóvizet.

A vízvezeték

Valens császár vízvezeték-hídja (török nevén Bozdoğan Kemeri), más néven akvadukt vagy aquadukt Isztambul egyik kiemelt látványossága. A hét hegy közül a közl a II.-t és a III.-t köti össze.

A vezeték eredetileg a mai Kağıthane területéről szállította az ivóvizet egészet a palotáig, ahol ma a Kék Mecset áll. Majd később tovább bővítették. A Valens vízvezeték-híd csak egy része a teljes vízvezeték rendszernek, melynek hossza 250 km. A legtávolabbi pontja Trákia területén található.

A beérkező vizet több száz földalatti ciszternában tárolták, mint pl. az . A tárolók kapacitása összesen több, mint egymillió köbméter

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Valens vízvezeték[/caption]

A Valens vízvezeték kb 29 m emelkedik ki a völgyből, így messziről is jól látszik. Alatta halad az Atatürk sugárút, így a híd lábai között komoly forgalom zajlik.

A víz ma is komoly kihívást jelent Isztambulnak. Bár az ókori vízvezeték ma már nem használják, de a földalatti vízvezetékrendszer ugyan azokon a helyen fut, és ugyan azokat a természetes víztározókat használja forrásnak.

Történelem

Konstantinápolynak már a virágkora előtt is nagy szüksége volt a vízre. Az első komolyabb vízvezetéket már Hadrianus római császár (uralkodott: 117-138) építette még a birodalom kettéválása előtt.

Amikor Nagy Konstantin újjáépítette Bizánc városát, ezzel a Keletrómai Birodalom új fővárosát alapította meg (ekkor még Nova Romanak, azaz Új Rómának nevezték). Ennek hatására a város lakosainak száma ugrásszerűen megnőtt, így mindenképpen szükséges lett a vízvezeték rendszert is felújítani.

Az nem tudjuk, hogy a ma látható vízvezetékhidat mikor kezdték el építeni, csak azt, mikor fejezték be: 368-ban, Valens császár uralkodása idején. Innen kapta a nevét. De a híd csak egy része a teljes, kb 250 km-es és több száz ciszternából álló vízvezeték rendszernek, ami szintén ebben az időben épült ki.

A késő római és a bizánci időkben, tüntetések alkalmával előszeretettel gyűjtöttak fel az emberek mindent, amit csak találtak (ekkor égett le a Hagia Szophia és a Szent Iréné bazilika elődjei is). A Valens akvaduktot is számos alkalommal megpróbálták felgyújtani, de ismeretlen okokból (vagy mert talán kőből volt, a tetején pedig nagy mennyiségű víz haladt) ez sosem sikerült. Helyette viszont számos épületet lebontottak a lázadók, amelyeknek a kövei jól jöttek az építkezésükre.

382-ben, I. Theodosius római császár egy új vonalat építtetet (Aquaeductus Theodosiacus), aminek a forráspontja a Belgrád Erdőben található.

A Bizánci Birodalom idejében, ahogy Konstantinápoly fejlődött, tovább bővítették a vízvezeték rendszert. Komolyabb történetek II. Theodosius, I. Justinianus és II. Justinianus bizánci császár idejében, amikor számos új ciszternát építettek, régiakat bővítettek ki, és újítottak fel.

A megnövekedett tárolókapacitásnak különlegesen eredményes haszna volt a 626-os avar támadás idején, mert akkor a hódítani vágyók egyszerűen elrekeszték a vízvezetéket még a városon kívül.

A Latin császárság ideje alatt (1204-1261) viszont Konstantinápoly lakosainak száma drámaian lecsökkent (kb. 300.000-ről 40.000-re). A hatalmas vízvezeték-hálózatra már nem volt szükség, és így elhanyagolták.

1403-ban egy spanyol úriember, Ruy Gonzáles de Clavijo éppen Timurt meg meglátogatni, hogy aláírást kérjen tőle. Ő megállt Konstantinápolyban is, majd beszámolt róla, hogy a vízvezeték még működik.

Miután Isztambult elfoglalták az oszmánok, II. Mehmed szultán felfújttatta a teljes vízvezeték hálózatot. A végpontot pedig a régi Bizánci palotáról átirányították az új Topkapı palotára.

1509-ben, a Nagy földrengéskor a Valens vízvezeték híd sérült meg, leszakadt egy darabja. Ezt II. Beyazit szultán kijavíttatta, és újabb részekkel bővítette a hálózatot.

Az Oszmán Birodalom idejében nem hanyagolták el a vízvezeték, hanem fokozatosan bővítették, köztük Mimar Sina, aki két újabb ággal bővítette a rendszert.

Végül a modern időkben teljesen átalakult Isztambul vízhálózata. Felépült a nagy vízelosztó központ, Taksim, így többé már nem volt szükség az ókori megoldásokra. Sok helyen a követ elhordták. Mára már az egykori kb. 250 km-es teljes hálózatnak kevés része maradt fent. A Valens akvaduktból 1912-ben egy ötvenméteres szakasz leszakadt. Ezt már nem újították fel.

Számok

Valens vízvezeték

Épült: 368-ban fejezték be

Hossza: 971 m (ebből 50 m hiányzik)

Magassága: 29 m

Szélessége: 7,25-8,24 m

Teljes vízhálózat

Hossza: 250 km

Szállítási kapacitása: 6.120 m³/nap

Tárolók: több száz földalatti ciszterna

Tárolási kapacitás: több, mint 1.000.000 m³

:)

2013-03-05

Ez még nem a vége, csak a vég kezdete.

Vagy legalábbis valami hasonlóan franko beszólással kellene kezdeni. :)

Folytatás és . És azt is mondhatjuk, hogy az első szakasszal meg is vagyunk, de a neheze még hátra van. És ismét egy pont a török adminisztráció javára.

Tehát megint összeszedtük a papírokat (). Külön szerencse, hogy nem járt még le egyik se, különben kezdenénk mindent előlről. Legutóbb egy olyan kellett, amivel igazoljuk, hogy az én országom (dejó, saját országom is van), azaz Magyarország elismerte, hogy házasok vagyunk. Szerencsére már a házasságunk után () mindjárt elindítottuk a honosítást, ami néhány nappal bőven tovább tart. Mindez persze apostille-al, és hivatalos fordítással.

Itt megjegyzem, hogy az apostille nagyon szép, meg jó ez a háromnyelvű házassági megszületési anyakönyvi kivonat. Csakhogy az évszámot kiírják rajta betűkkel is: pl. a 2010. december 24 így néz ki: kettőezer-tíz december huszonnégyszáztíz. Na ez a betűs kiírás már csak magyarul szerepel rajta, és az Apostille-on sincs rajta... Így pedig nekünk nem volt elég az angol-török fordítás (bocsánat, hivatalos fordítás, ami messze-messze nem ugyan az a macera, mint a sima fordítás ()), hanem ezért az egy mondatért kellett egy magyar-török hivatalos fordítót is találni.

Jó tudni, hogy nem minden Noter (közjegyző) van kapcsolatban hivatalos fordítókkal (nemcsak a noternek és a fordítónak kell hivatalosnak lennie, de a köztük levő kapcsolatnak. Meg annak is, aki tudja, hogy ők kapcsolatba vannak, meg annak is aki... nehéz ügy ez). És valamilyen oknál fogva Isztambul nem dúskál a hivatalos magyar-török fordítóknak. Úgyhogy ha az egy, aki a fél földrészt ellátja hivatalos fordításokkal éppen szabadságon van (vagy ő is éppen a nagymamát keresi valahol a hegyekben), akkor senki se lesz, aki lefordítja törökre, hogy ezerkilencszáznolcvanhat... Majd pedig az egész török adminisztráció törheti a fejét, hogy mit írtak ide a magyarok, amit nem akartak angolra lefordítani. És ebben a Google fordító sem fog nekik sokat segíteni.

Tehát ezzel a roppant fontos, de mégis haszontalan (mert ha fontos lenne, akkor angolul is ott lenne a papíron) információval jól a feje tetejére állítottuk a fél kerületet. Persze az se volt rossz, amikor felhívtak minket a Noterből, hogy mit kezdjenek ezzel az egy magyar mondattal. Mi meg nem értettük, hogy miféle magyar mondat van ott, ami nincs lefordítva. Mindjárt vissza is vágtunk rögtön, hogy ők olvassák azt rosszul (hiszen ki ne bízna hazája adminisztrációjában, ha egy jó kis telefonos kiabálásra van lehetőség, mindezt úgy, hogy a papír nincs is a kezünkben, így fogalmunk sincs, mi van odaírva, és mi nem). De végül valamit odaírtak, ami hasonlít is a magyar verzióra.

Szóval csak lett egy házassági papírunk is, apostille-al, meg fordítással, és sok sok pecséttel.

Mindeközben lejárt a vízumom, azt hosszabbítani kellett. No persze ezek után a tartózkodási engedélyt újra hitelesíteni kellett a Noternél (hiába, frissen jöttünk a rendőrségtől. Ők nem hitelesek, viszont pisztoly van náluk. Úgyhogy náluk van az igazság, bármi is legyen az). De azóta új év kezdődött, és rá kellett jönni arra, hogy jócskán felment a pecsétinta ára. Eddig 40 TL volt a hitelesítés, most pedig 200 felett fizettünk. De az is lehet, hogy nem kellett volna annyit kiabálni a telefonba...

Tehát megvan minden papírunk. Hajnalban el is mentünk a központba (Ennek ilyen szép neve van: İstanbul Valiliği İl Nüfus Ve Vatandaşlık Müdürlüğü), hogy megint első legyünk. Csak úgy, a biztonság kedvéért. Hajnalban egyébként nagyon jó Isztambulban kocsikázni. Minden sokkal közelebb van. Jó 30 perccel korábban érkeztünk, így még volt idő reggelit keresni. És még így is első lettünk.

Érthető okokból hamar sorra kerültünk. Az 1-es szám volt a miénk.

Beömlesztjük a lapokat. Jön is mindjárt a kedves kérdés: útlevel másolat, fordítás, hitelesítés?

No persze, ilyen is kell... És most? Hátra arc, és majd jövünk legközelebb? Ó dehogya! Pár utcára van egy Noter, ott lehet fordítani. Meg ha már úgyis megyünk, akkor vigyük el befizetési papírt is a Valikonakba (ez amolyan APEH-féleség, őrzik is fegyveres rendőrrel rendesen, nehogy valaki erőszakkal akarjon adót csalni). Ő majd addig megcsinálja a többi papírt. Ha kész vagyunk, jöjjünk vissza, és még sorba sem kell állni.

Nosza irány a Noter. Ők elmondták, hogy a fordítás nem náluk van, hanem adtak egy névjegykártyát, keressük meg a céget. A névjegyem ez is han volt, ami irodalabirintust jelent. Bemész egy szűk kapuba, majd hátsó kisutakon, lépcsőkön addig bóklászol, míg éhen nem halsz. Itt bizony nem segít a GPS. De aki már járt ilyen helyen, az tudja, hogy mindjárt a portással kell beszélni, aki megmutatja a rövidebb utat (balra azon az ajtón, ami nem látszik, és mindjárt ott is vagy. Nem kell körbe menni 2 km-t).

A néni, aki a fordítást végezte, megnyugtatóan, hogy csak 2 perc az egész. Neki úgyis van sablonja az ilyen útlevelekhez. Odaadtuk neki a kölcsön névjegykártyát, és leültünk. Pár perc múlva jött is a keresztkérdés: a kiállító hatóságnál ki az a KEK KH.

Hát én illet meg honnan tudjak? Én még a jó öreg BM központot ismertem, aki a petárdaelkobzástól kezdve az útlevelig mindent intézett. Biztos ez is valami új hivatal. Aztán ha rákeresünk az interneten, akkor előbb megváltozik a neve, minthogy a Google kidobja a találatot. Na de egy próbát megér. Meg is van! Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatala!

Na most ezt fordítsátok le törökre!

A weboldalon mindjárt van egy angol verzió is, ami így hangzik: Central Office for Administrative and Electronic Public Services. A fordító néni eléggé jól tud angolul, de amikor ezt meglátta, úgy döntött, hogy inkább maradjon az csak KEK KH. Valószínűleg nem volt elég hely a papíron, hogy mindezt kiírja (nekem is a blog jelzett, hogy kevés a memória, és inkább hanyagoljam az ilyen neveket). Én azért javasoltam, hogy tegye oda a webcímet is, lehessen a török kollégáknak miből házi feladatot adni hétvégi fordításokra.

Így végül lett fordításunk is. Hiteles! vagyis majd akkor lesz az, ha a Noter rádobta a pecsétet. Sajnos a 3. emeletről nem tudta rádobni, így fel kellett odáig mászni. De legalább az is hamar megvolt.

Vagyis a hiányzó papírunk már készen is van. Most irány a befizetés!

Ez se tartott sok ideig. Érdekessége, hogy mire leértünk a hegyről a 100 TL valahogy 200 lett. Nem értettük, de hát ez adminisztráció, nem érteni kell, hanem csinálni. Viszont mire elértünk a pénzbefizetős kapuhoz (mert azért előtte itt is kellett ide-oda rohángálni, pecsételni, stb...), addigra újra 100 TL lett. Útközben elveszett egy virtuális százaz... Ne menjünk bele a dolgokba, mikor és hogyan, meg miért....

Összesen még mindig nem kóvályogtunk 1 órát. Pedig mindenből kellett egy másolatot is csinálnunk útközben. Szerencsére Isztambulban a fénymásolók is olyan gyakran vannak, mint a kebabárusok, ezért a másolatok is elkészültek egy teányi idő alatt.

Most már mehetünk vissza a hegyre, hogy beadjuk az összes papírt. Beadtuk. A néni pedig azt mondta, hogy most már minden rendben van. És ha ő azt mondta, hogy jól van, akkor jól is van.

Következő lépés a várakozás. 6 hónapon belül (akár már holnap is) behívhatnak minket a tesztre.

2013-03-06

A cikkírás pillanatában a világ 49.659 hajói közül 241 tartózkodik Isztambul térségében.

Elvileg nemcsak a hajókat jelzi ki a program, hanem mindent ami úszik, így pl. a halászhajókat is. Csak éppen az isztambuli halászhajók jobban hasonlítanak a szárazföldi taxisokra: mennek mindenféle, és program legyen a talpán, ami követni tudja őket.

A oldalon egy interaktív térképet találhatunk a hajók mozgásáról.

Bár úgy tűnik, hogy nem minden vízi jármű került fel a térképre. És itt most nemcsak a halászhajókra gondunk, hanem pl. az utasszállító kompok közül is sok hiányzik. Viszont találhatunk jachtokat, vitorlásokat, és tűzoltóhajókat is.

Mégis, a legérdekesebb talán a Boszporusz áthaladó forgalma, a tankerhajók.

A szoros végén (Fekete-tenger, Márvány-tenger, attól függően melyik irányba halad éppen a forgalom), mintha egy tölcsért látnánk, ami magába szívja a hajókat. Míg a túlsó végén ott várakoznak a teherszállítók a bejutásra.

Érdemes megfigyelni az Atatürk reptér közelében (Yeşilköy) álldogáló hajókat is, aki valószínűleg a vámra, vagy a kipakolásra-betöltésre várnak.

Érdekes módon viszont nem a Haram kikötőnél halmozódnak fel a hajók, hanem más-más pontokon. Ennek oka, hogy a város már régen túlnőtt azon a méreten, amit a Harem ipari kikötő el tud látni.

De nem minden pont mutat teherhajót. Csak a zöld (teher) és a piros (tanker). A világoskék pedig a kiszolgáló hajókat jelenti. A sötétkék az utasszállító, míg a sárga a gyorshajó. A rózsaszín pedig a jacht és más luxushajó. Őket leginkább Fenerbahçe és Pendik közelében találunk.

Akinek van kedve, végig követheti a hajókat a Duna mentén is. A program azokat is kijelzi. Bőven találunk Budapest környékén is. :)

Hasonló program, amit már talán többen ismernek (a Malév csődjénél lett híres) a , ahol pedig élőben a repülőgépeket láthatjuk.

Flightradar
Budapest

2013-03-07

Isztambul város nevét mi, magyarok sz-szel, és m-mel írjuk. Míg pl. angolul már s-sel és n-nel, Istanbul. Sőt! Törökül is: İstanbul. Az í ugyanolyan, mint a magyar i hang. A törökök így szeretik írni. ☺

Az még rendben van, hogy az s betűt a magyarok miért írják sz-nek. Hiszen az az sz hang, amit a világon mindenki lustán és rosszul ír le, mert kifelejtí az z betűt. Nem úgy, mint a magyarok, akik becsületesen végigírják a hangokat..

Na de mi van az n betűvel? Az miért lesz a magyarban m? Pontosabban a többi ország miért nem tudja tisztességesen m-el leírni? Miért spórolnak, és n-t írnak?

Isztambul 6-8-10-12.000 éves történelme folyamán sok nevet viselt: Lygos, Bizánc, Augusta Antonia, Új Róma, Konstantinápoly, Polis (város), de még Konstantiniyye is volt, ami a Konstantinápoly arab (és oszmán) verziója. A helyiek nem babráltak sokat. Ők egyszerűen csak a Városban laktak. Ezt mutatja a bizánci név is, a Polis, ami görögül várost jelent. No persze nem volt nehéz "le-városozniuk" az akkori ismert világ legnagyobb települését. Főleg úgy, hogy a legközelebbi komolyabb városok is Itáliában voltak.

Egy történet szerint amikor a törökök elindultak a város elfoglalására, akkor II Mehmed megkérdezte az úton szembejövő emberkét: Honnan jössz? Ő pedig azt mondta, hogy a Városból. Ez hangzott úgy, hogy Isztambul. II Mehmed viszont Konstantinápolyt akarta elfoglalni, így egy másik úton ment, és jól el is tévedt. Amikor végül megtalálta a támadásának a célpontját, akkor olyan haragra gerjedt, hogy az utazót megfogta, és katapulttal visszahajította a városba. De addigra már rajta maradt a név, hogy Isztambul.

Érthető okokból a törökök nem fogadják el ezt a verziót.

Ők jobban szeretik az Islamból, azaz Iszlám város koncepciót.

Valószínűleg a város neve tényleg az Isztambul-ból ered, csak nem éppen úgy. Görögül εις την Πόλιν vagy στην Πόλη azt jelenti, hogy a városban, vagy pedig a városba. Azaz nem városból, hanem városba volt az a bizonyos mondat, ami megtévesztette II. Mehmedet. Így persze mindjárt érthető is le, hogy a szultán miért tévedt el: hiszen ő azt hitte, hogy a csúzliba való figura a városból jön, holott éppen oda tartott. Magát a görög szót egyébként isztimbolin-nak kell ejteni. Azaz már itt is M-el kellett ejteni. Ez bizonyítja, hogy mi magyarok írjuk le helyesen.

Sokáig (450 év) maguk a törökök sem tudták, hogy hívják kedvenc városukat. Mert ők szerettek rá úgy gondolni, mint az elfoglalt Konstantinápolyra, ahol őfényessége szultán nagyúr trónol. Így olyan neveket írtak a hivatalos dokumentumokra, mint be-Makam-ı

Darü's-Saltanat-ı Kostantiniyyetü'l-Mahrusâtü'l-Mahmiyye.

Na de ilyen nevű várost hogy keressen az eltévedt vándor? Mi lett volna, ha Tolditól is azt kérdezték volna, merre van be-Makam-ı Darü's-Saltanat-ı Kostantiniyyetü'l-Mahrusâtü'l-Mahmiyye? Sőt! A tiszteknek (pl. Isztambul katonai parancsnoka) sem lehetett ilyen hosszú nevet adni, mert akkor nem fér mellé az olyan jelző, mint oroszánbátorságú. Meg egyébként is a reggeli névsorolvasás is estig tartott volna.

Így mindenki mindenféle nevet használt, csak ne kelljen ilyen hosszan beszélni. Így volt Dersaadet, mint a Boldogság Kapuja (ezt valószínűleg a Háremre értette a névadó, bár ha tudta volna, mi folyik odabent, akkor inkább a Cselszövés és Hátbaszúrás Kapuja nevet adta volna, vagy Derâliye, ami Fényességes Kaput jelent. Vagy a magyaroknál gyakran használt Bâb-ı Âlî, ami a Fényességes Portát jelenti.

Ez persze a hivatalos elnevezés volt. Az egyszerű emberek (is ilyenből voltak többen) hazamentek, és ránéztek a kapura. Az nem volt se fényességes, és mögötte sem a boldogság, hanem a házisárkány várakozott, így ők inkább mellőzték ezt a nevet. Maradtak inkább az egyszerű vándor változatánál: Isztambul, vagyis Város, ahol élek.

Mások, mint a Vikingek, amikor erre jártak a déli bevásárló turizmusukkor, akkor ámuldoztak, hogy ez aztán mekkora egy város. El is nevezték Batár Nagy Városnak, ami az ő nyelvükön Miklagard volt. Száz év múlva pár bátor harcos ismét el akart ide látogatni, mert az asszony otthon kiadta, hogy hozzanak neki arany ékszer, és velük senki sem mert vitatkozni. Csakhogy addigra már Európa számos nagy városa viselte a Miklagard viking nevet, így Isztambul helyett inkább Londont fosztották ki.

A szlávok, perzsák és arabok viszont inkább úgy nevezték Bizáncot, mint a Város, ahol a Császár székel. Így lett szlávul Tsarigrad, perzsául pedig Kayser-i Zemin, míg arabul Rümıyyat al-kubra.

Tehát valahol minden nyelvben Város volt a város.

Ami végül elterjedt, az az Isztambul volt. Le is írták szép M betűvel.

Vagyis hát nem írták le M betűvel, mivel ilyen nem volt az oszmánban. M hang volt, csak ilyen M betű, mint amit mi használunk nem. Meg egyébként is, abban az időben viszonylag kevesen voltak, akik tudtak írni és olvasni.

A hírek és információk pedig nem úgy terjedtek, mint ma. Leginkább követek útján.

Amikor pedig a követ, aki sok esetben nem is török volt, megérkezett valamelyik európai király udvarába, és elmondta, hogy honnan érkezett, akkor az kb. így nézhetett ki.

- Honnan jöttél, jó követ?
- Fényességes, és oroszlánbátorságú és sasszemű és fenséges intelligenciájú és 50 perc múlva ... szultántól.
- Honnan?
- Isztambulból, a Városból!
- Mit mond, nem értem... - értetlenkedik a király. Mira az egyik tanácsadója kisegítette:
- Valami Sztanból
- Egészségedre!

Így aztán az M betű le lett fokozva N-re. Sőt! Még az I is elveszett!

Sok nyelvben I nélkül használták a város nevét, mint valami tüsszentést. A magyarul is találunk régi könyveket, ahol Sztambulnak hívják. De legalább az M megmaradt.

Viszont nemcsak a magyar az, ahol M-el írják, hanem ilyen a spanyol, portugál, orosz, lett, litván, örmény, horvát és román is.

Valószínűleg a névírásban nagy szerepe volt annak, hogy aki hallotta, hogyan írta le. Majd aki ezt az írást elolvasta, hogyan mondta ki. Innen látszik pl. hogy amikor az Oszmánok Magyarországon jártak gulyás-partizni, akkor az írások nem török volt. Hiszen sok városnév leírható a török nyelvre, de mégis megváltozott. Ilyen pl. Szigetvár, amit a törökök Zigetvarnak hívnak, holott gond nélkül ki tudnák mondani azt, hogy Szigetvár. Ráadásul könnyebben is, mint Z-vel. De az is lehet, hogy ez apró bosszú, amiért mi az I-t elhagytuk Isztambul elejéről, ők az S-t hanyagolták.

Tehát jó eséllyel az írások és a követek azok, akiknek köszönhetően ma Isztambul nevét hol N, hol M-el írják. Bár még mindig szerencsésebb, mint Wien város, amit magyarul Bécsnek mondunk. :)

Végére egy érdekesség: angolul gyakran Konstantinápolynak, azaz Constantinople hívják. Erről már készült egy dal is.

[iframe width="420" height="315"

src="http://www.youtube.com/embed/rNUs0aB5V2c?rel=0" frameborder="0"

allowfullscreen]

Ajánlott linkek (angol):

2013-03-08

Visszatérő időszakos téma: Kell egy jó térkép.

Már megint....

Minden jel arra mutat, hogy az iMap, ahol eddig a , nem működik megfelelően...

Tavaly augusztusban megszűnt a térképpontokra linkelés, és bár azt ígérték, hamarosan újra működni fog, nem történt semmi azóta sem.

Ez a funkció a legfontosabb, mert így tudok átlátható térképet csatolni a bloghoz, és wikihez. Ez azt jelenti, hogy egyetlen térképen meg tudom jeleníteni Isztambul összes látnivalóját, mecsetét, bazárját, és más érdekességét. Viszont amint szükség van, ki tudok emelni egy adott pontot, hogy arra mutassunk rá. Pl. az AyaSofya cikk esetében a térkép kiemeli az AyaSofya-t a rengeteg egyéb látnivaló sűrűjéből, így jól látható lesz, hol is található.

Ráadásul új pontokat sem tudok felvenni a térképre már hónapok óta...

Kár, mert eléggé jó kis hely volt, és a térkép is nagy népszerűségnek örvendett. Majdnem 20.000 ember látta. És ha még 5 db like-ot kap, akkor egész pontosan 10 like-ja lesz a Facebookon. A Google+hoz is (ezt hogy kell helyesen leírni? Google+-hoz?) ha még érkezik 1.000.000 plusz, akkor bekerül az egymillió pluszosok közé.

Nem is az a gond, hogy most költözni kell, és frissíthetem a blog eddigi összes térképét (amit egyébként sem tettünk meg). Hanem az, hogy nincs hova költözni. Legalábbis én nem tudok ilyen helyet.

Jó ötletnek tűnik a Google Térkép. Az van mobilon is, stb... Sőt! Egy próba költözést már meg is tettem (). De itt nem látszik az összes pont egyszerre, hanem lapozni kell. Úgy pedig nem az igazi....

Tehát térképet keresünk, ami:

Online, meg ingyenes, meg könnyen szerkeszthető

Az se baj, ha be tudom importálni a korábbi térképeket (kml). Bár azt még túl tudom élni, ha újra kell pakolni a pontokat.

Lehessen a pontokra linket rakni. Ha ezt nem sikerült érthetően megfogalmazni (ami azért előfordul néha), akkor írjatok, és megpróbálom újra. :)

A térképpontokra lehessen írni. Főleg linket, amivel az adott pont összeköthető a wikivel.

Az is jó lenne, ha a térképen a saját ikonjaimat tudnám használni.

No meg az is, ha a térképet ki lehet exportálni, hogy utána mindenki a saját térképébe be

tudja táplálni, majd offline módban használni tudja.

Szintén nem kötelező, csak jó lenne, ha mobil telefonon is meg lehetne jeleníteni. Főleg offline módban, hiszen akik használják csak nem akarnak külföldi internetdíjból nagyszögű számlát kapni...

De talán az lenne a legjobb, ha megtanulnám végre, és magam készítenék egy térképet. Az OpenStreetMap-nak van ilyen lehetősége, csak nem volt türelmem elolvasni a használati utasítást.

Esetleg ha ismertek unatkozó programozót akinek kedve lenne egy összedobni a térképemből, az nagyon tuti lenne. Bár a Layar nem működik offline, azaz folyamatos internet kapcsolat kell a használatához. Ezért ha az álombéli kedves programozó eleve egy Android és iPhone applikációt dobna össze, az lenne a legjobb. :)

Ha már kívánok, akkor kívánjak már nagyot! :D

Viszont beérem egy rendes térképprogrammal is. Ha tudtok egyet, léci-léci-léci írjatok!

2013-03-11

Ehhez el kell menni a világ végére, de a legjobb traktorok akkor is itt kaphatóak.
És ha hármát veszel, a negyedik ingyen van!

Isztambulban minden kapható, és számtalan bazár található:

Sima bazár, ami inkább a Nagy Bazár vagy Fedett Bazár névre hallgat. De még az Egyesült Kacatos Bazár név is megfelel neki.

Fűszer Bazár, ahol értelemszerűen fűszert árulnak.

Papír bazár, ami időnként átmegy Karácsonyi bazárrá. Mellette vehetünk a nappali közepébe.

.

Hajó bazár, ahol zsír új lehet kapni.

, hogy a repülőn ne unatkozzunk. Vegyünk mindjárt cintányért, mert a törökök nagyon jó minőségűt készítenek.

A legjobb hely, hogyha 40-fős fazekat keresünk.

. Mindjárt vehetünk egy beépített szekrényt, 200 cm falszakasszal együtt.

Saját taxival mégis csak izgalmasabb a várost felfedezni.

És most végre megtaláltuk a Traktor bazárt is! Bár nem kerestük, de ki tudja. Hátha szükség lesz egy traktorra.

Vagy ha nem is, ott van mellette mindjárt a munkagép bazár, és vehetünk egy buldózert, vagy egy betonkeverőt. A gyerekek úgyis szeretnek az ilyenekkel játszani. Miért ne lephetnének meg őket egy működő 1:1-es modellel?

Isztambul ázsiai végén, Pendikben található ez a nagyszerű hely. Szerencsére nemrég átadták a metrót, így könnyen eljutunk oda. Kérdés, hogy visszafele felengednek-e egy szépen becsomagolt traktorral. De majd szépen megkérjük a biztonsági őr, hogy engedjen be.

Tehát vegyünk traktort!

Ahogy az minden rendes bazárban megszokhattuk, többféle színben és méretben választhatunk. És természetesen extra kiegészítők is vannak, mint permetező, szántó-vető, meg integető. Sőt! Egyes modellek mellé ajándék tehenet is adnak. Így biztosan minden reggel BIO tejet ihatunk traktorozás közben.

De mint fent már említettük, hogyha mégse találunk meg álmaink járművét (vagy nem

tetszik az ajándék tehén), akkor sem kell elkeseredni. Egyszerűen átmegyünk a szemközi munkagép bazárba, és veszünk jó kis hókotrót. Pirosat természetesen.

2013-03-12

Isztambulban parkolni nem egyszerű. Sőt! Kifejezetten nehéz. Nem is tudomány. Inkább művészet.

No és persze a fizika teljes felrúgása, hogy egy batár nagy autót beprézeljünk egy icipici kis helyre.

És bár ez a bravúr a jövőben továbbra is az autósokra vár, viszont legalább a parkolóházakban a robotok fogják az autókat pakolászni.

[caption id="" align="aligncenter" width="620"] Robot parkoló (Forrás: T24)[/caption]

Isztambulban 13-15-17-20 millióan laknak. Nincs mindenkinek autója, de még így is bőven akad olyan, akinek van. Ellentétben sok más hellyel, a törökök szeretik az autókat telepakolni. Legyen szó utasról, betonról, tehénről, vagy láncfűrészről. Ezért nem jellemző, hogy az autóban csak egy utas legyen (kivéve persze, ha a sofőrön kívül beton, tehén, vagy láncfűrész van). Inkább 5, 6, 7, vagy 8 személy a megszokott az ötszemélyes járműben.

De még így is, kevés a hely, ahol parkolni lehet. Meg egyébként az is tele van autóval, ahol nem lehet parkolni. Meg ahova fizikailag lehetetlen autót pakolni, még az is tele van velük. Talán csak a plafon üres... egyenlőre. De kamrában már találtunk autót.

Szóval a parkolás nehéz Isztambulban. És ez nem is nagy meglepetés. Megoldás pedig nincs, csak ötletek. Mind pl. az. Vagy a parkolóház. Most pedig ennek a továbbfejlesztett változata: a robot parkolóház.

[caption id="attachment_5464" align="aligncenter" width="500"] Robot parkoló (Forrás: ÍSPARK) [/caption]

Sajnos az égvilágon semmilyen konkrétum, technikai adat, vagy bármi kézzelfogható nincs. Van egy hosszú, és igencsak rózsaszín beszámoló, hogy ki is ez az ÍSPARK, aki ezt a szuper technológiát majd valamikor elérhetővé teszi.

Pedig aztán Isztambulban nem kell arról mesélni, hogy ki az az ÍSPARK. Hiszen az összes fizető parkoló az ő tulajdonukban van.

[caption id="attachment_5465" align="aligncenter" width="500"] Robot parkoló (Forrás: ÍSPARK)[/caption]

A képeket elnézve úgy tűnik, hogy egy olyan típusú parkoló lesz, mint amit sok gyárban (pl. Lego) használnak a raktárban. Egyszerűen begördítjük az autót a bejáraton, majd kiszállunk

belőle. Utána pedig a robot elviszi egy üres helyre.

Ami igazándiból csodálatos ebben a technikában, hogy amikor a kocsinkat kikérjük, akkor tényleg a mi autónk fog kijönni, nem pedig másé. Pedig milyen izgalmas is lehet meghackelni a rendszert, és lekérni, hogy pl. hány db. Mercedesz található odabent, majd pedig kikérni mindet. :)

Kíváncsian várjuk, milyen is lesz majd valójában. A képeken ugyanis eléggé szellősen állnak az autók. Oda egy török simán még kettőt be tud csúsztatni!

2013-03-13

Kezdetben vala a piac. Ahol dinnyéket, meg paradicsomokat árultak, hogy a nép azzal dobálózhasson, ha éppen nem szándékozott megenni. Aztán lőn a bazár, ahol a nő elköltheti mindezt, amit az uraság megkeresett.

Majd megjelenik a kocsmá, hogy a férjet is be lehessen valahova pakolni a vásárlás idejére. De aztán feltalálódik a bevásárló központ, ahol már nemcsak ékszert, hanem mindenféle ruhát is lehet venni. És teremődik mellé gyorséttermi szint, ahova a férjet be lehet rakni megőrzésre. Igaz, sör nincs, viszont rengeteg a hamburger, így a ház ura jó erőben (és józan) lesz, amikor haza kell cipelni azt, mit a ház úrnője kiszemelt magának miközben a kreditkártyát lemeríti vala (szakszóval: üresbe teszi).

Férjek, urak és mindenféle mások látják, hogy ez így nem jó. Hova lőn az ő boldogságuk? Mindenhol csak parfümillat, sehol egy jó kis gépolajszag...

Így aztán összefogásnak vetik alá magukat, és megépítik az első, és legnagyobb autós bevásárló központot. Ahol pedig csak autó van, semmiféle fehérnemű vagy fülbevaló, vagy más hasonlóság. Csak a legfelső emeleten maradt meg a hamburger.

De hogy a név emlékeztesse őket a korábbi találkahelyre, elnevezik az új helyet -nak.

[caption id="" align="aligncenter" width="750"] Autopia[/caption]

Törökországban az első, és Európában pedig a legnagyobb (érthető okokból Törökországban is ez lesz a legnagyobb) autós bevásárló központja. Sajnos az nem derült ki, hogy ez terv, épül, vagy már készen is van. Bár az utóbbi nem valószínű. Így maradjon a szokásos török verzió nál: hamarosan! :) Aztán majd meglátjuk. ;)

Tehát Európa legnagyobb autós bevásárlóközpontja készül Isztambulban. És mivel Európa legnagyobbjáról van szó, ez azt is jelenti, hogy az európai oldalon van. Nem messze az Atatürk reptértől (Esenyurt). Így nem kell a metrózással vacakolni, sem pedig taxira költeni (), hanem mindjárt vehetünk egy Mercédést magunknak. Bár azóta már találtam egy cikket, hogy az ázsiai oldalon is lesz hasonló. Így gazdagék megteheti, hogy nem kell kocsival átkelniük Isztambul igencsak sűrű forgalmán, hanem egyszerűen eladják az autójukat az európai oldalon, átrepülnek az ázsiai részre, majd vesznek egy új autót, és azzal mennek tovább. :)

Mindezt megtehetik, mert nemcsak új autót, hanem használtat is lehet majd vásárolni az új típusú bevásárló központban.

Hasonlóan a "női verzióhoz", az autókat "fel lehet majd próbálni". Persze nem az éttermi emeleten a vásárlók között száguldozva, hanem egy kifejezetten erre a célra épített

tesztpályán, a tetőn. Esős időben különleges effektusként vizes pályán, hóeséskor pedig havas pályán is kipróbálhatjuk a járművünket, mielőtt megvesszük.

A 6 emeleten összesen 216 000 m² terület lesz, ahol 48 cég állíthatja ki a járműveit (200 kiállítási helyen 443 márka 2526 autóval). Mindehhez kiegészítésként 56 étel-, és italszolgáltató helyiség lesz, hogy egy jó kávé, vagy egy jó tea, vagy egy jó dupla hamburger, esetleg egy jó kebab mellett végiggondoljuk a vásárlási szándékainkat. Ez idő alatt a gyerekeinket, felséget és nagymamát elhelyezhetjük a moziban (éppen a Verdák c. filmet játsszák), vagy a játszótéren. Bár ne csodálkozzunk, ha a nagymama inkább egy Ferrarit próbálna ki a tesztpályán.

A döntésünket tovább segíthetik/nehezíthetik az épületben 12 helyen elszórt bankok (összesen 24). De van ATM is, hiszen mind tudjuk, hogy készpénzzel jobban lehet alkudni. Gondolom, nem hagyományos ATM lesz, hanem egy kisebb pénznyomda. Éves szinten hatmillió embert (Budapest x 3) várnak. Ha pedig ennek csak a fele ATM-ből akarná kivenni a pénzét az autóra, akkor igencsak sok papírra lesz szükség.

És persze a biztosító társaságok is tárt karokkal várnak minket, hiszen Isztambulban vezetni különleges kaland. Egyedül csak a benzinkutakat nem találok sehol sem a listában.

Tehát gyertek Isztambulba, de hagyjátok a szőnyegeteket meg a csengettyűs papucsokat! Inkább az autós bevásárló központba nézzetek be. Kebab itt is van. Mindjárt a szürke BMW után jobbra. :)

2013-03-14

A Yandex nem más, mint a Google orosz verziója.

És nagyon előretört Törökországban.

Talán már mindannyian tudjuk, hogy a Google nemcsak internetes kereső, hanem mellette rengeteg más szolgáltatást is nyújt.

A Yandex is ilyen. Kezdetben egy sima keresőprogramként indult (1997-ben, azaz egy évvel a Google után) Oroszországban. Mára viszont már kinőtte a határokat, és a szomszédos országokban is egyre terjed. Elsősorban természetesen az egykori Szovjetunió területén (pl. Ukrajna), de Törökországban is egyre csak növekszik.

Törökországban a Yandex helyzetben is vannak, mint a Google, hiszen az utóbbi az amerikai piacra készült az amerikai igények és törvények szerint. Míg az előbbi könnyebben tud a törökökhöz igazodni, és nem is áll olyan távol tőlük.

Arról nem is beszélve, hogy a Google és a török kormány (vagy inkább mondjuk úgy, hogy a helyi APEH) között folyamatos a harc (bár most éppen szünetel) a törvény egyik paragrafusa értelmezése miatt. A Google szerint nem kell adót fizetniük, a törökök szerint viszont igen...

Tehát a Yandex több szempontból is előnyben van. És azt is kihasználja, hogy sok találmány csak lassan jut el Törökországba Amerikából, így ők ezeket mind meg tudják elő. Erre jó példa a Google StreetView szolgáltatása, ami Isztambulban még nem érhető el (a Google autók el sem kezdték a térképezést), míg a Yandex panoráma nézete már több török városban is működik. És milyen jól működik! Elég jól be lehet járni vele Isztambult. :)

No és persze ott van a is, aminek egyik roppant hasznos szolgáltatása a dugófigyelő. Ez pedig jobb, mint az önkormányzat saját programja! Aki Isztambulban autóba ül, annak roppant hasznos, hiszen akár több órányi egyhelyben ücsörgést lehet megspórolni vele! Érdemes a programot . Még akkor is, ha oroszul fog velünk beszélgetni. :)

Nem olyan régen pedig megjelent a , ami elmondásuk szerint szupergyors. Olyannyira gyors, mint egy Lamborghini, szól a reklám. Sőt! Aki letölti, az meg is nyerheti a reklámban szereplő sportautót! Ehhez persze regisztrálni kell, meg egyebek (). Tehát nem automatikusan fog megjelenni a kocsi a ház előtt egyik reggel. :)

Ebben a böngészőben az az igazán érdekes, hogy a Google Chrome (Chromium) böngésző az alapja. Tehát éppen a konkurencia programját használja, kiegészítve a Yandex extrákkal. :)

Viszont az oroszok tudják, hogy van valami, ami jobban lázba hozza a törököket, mint bármely jó autó: a foci!

Úgy bizony!

Éppen ezért a Yandex Keresőnek megtaláljuk a , és verzióját is! Sőt! Mindhárom csapatnak van saját böngészője is (letöltés itt: , ,)

Innentől pedig a kedves rajongók a kedvenc színűkben láthatják az internetet! :)

2013-03-15

A arról ír (pontosabban írt, mert azóta már frissült), hogy Bem József (alias Bem Apó) a 48/49-es Szabadságharc után az Oszmán Birodalomban áttért a muszlim hitre.

Hahner Péter az című könyvében utánajárt a dolgoknak (62. tévhit: Bem apó renegát lett).

Miután az oszmánok kivonultak Magyarországról, véget ért a 150 éves háború. Egy újfajta kapcsolat jött létre a két ország között.

Szomszédokról lévén szó, könnyű volt átjutni egyik helyről a másikra: csak a Dunán kellett átúszni, vagy áthajózni. És akkoriban Magyarország egy hatalmas háromszög középpontjában helyezkedett el: Habsburg Monarchia, Orosz Birodalom és Oszmán Birodalom. A politikai menekülteknek érdemes volt dél fele menniük, mert a törökök jó mókának tartották megvédeni őket mind az oroszoktól, mind az osztrákoktól. Így ha egy szabadságharc nem sikerült, akkor mindig ebbe az irányba mentek az emberek. Ahogyan Rákóczi idejében, úgy a 48/49-es harcok után is.

No de mit tegyen a katona egy új országban? Minibuszt mégsem vezethet, mert azt még nem találták fel. Kezabot viszont már árulhatna, hiszen a húsokat eredetileg a kardra húzták fel, és úgy sütötték a tűz felett.

De bármennyire is csábító lehetőség, könnyen belátjuk, hogy nem valami csábító, ha az önéletrajzunkba a különböző katonai tisztségek után a kezabáros szerepel, mint új munkahely.

Már Rákóczi is próbálkozott azzal, hogy felállít egy magyar, pontosabban egy keresztény hadsereget az Oszmán Birodalomban, a szultán szolgálatára, aki viszont ezt nem tartotta jó ötletnek. Egyik részről a birodalomban szigorúan csak muszlimok tölthettek be komolyabb tisztségeket. Más részről pedig furcsán vette volna ki magát, hogy a meghirdetett szent háborúban keresztények alkossák a csapat egy részét, amikor a hitetlen gyaurok ellen vonalnak, bárki is legyen az éppen.

Rákóczi végül is beérte egy tengerparti házzal, sok-sok fürdőzéssel.

A 48/49-es Szabadságharc idejében már más volt a helyzet. Mit tudjuk, Bem lengyel származású. Amikor pedig megérkezett az Oszmán Birodalomba, kiderült, hogy nemcsak Magyarországból, hanem Lengyelországból is sok a menekült hasonló okokból. Mindjárt össze is ültek a magyarok a lengyelekkel egy kávéra, hogy megvitassák a továbbiakat.

Ráadásul addigra már nagy volt a politikai kavargás. Az osztrákok és az oroszok is követelték a magyarok kiadatását, míg a britek és a franciák Beméket támogatták. Az oszmánoknak

meg mindegy volt, hogy kit, csak valakit lehessen idegesíteni.

Az Iszlám hitre áttérés több okból is jó ötletnek tűnt. Először, mert így nagyobb mozgásterük lett, másrésztől a muszlimokat már nem lehetett kiadni az oroszoknak. Arról nem is beszélve, hogy az új vallás felvétele mellé az ajándék kezdőcsomaghoz új név is tartozik. Ha pedig az összes menekül Ali lesz, akkor ember legyen a talpán, aki megtalálja köztük Bem Apót. Ő végül a Murat nevet vette fel.

Az ötletet nem mindenki támogatta. Sem Kossuth, sem pedig a lengyel ellenállás vezetője, Czartoryski. Viszont sikerült vele az oroszokat felhúzni (igaz, az angolok, és a franciák is kiakadtak ezen). A cél pedig egy orosz-török háború kirobbantása lett volna. Abban az esetben ugyanis Lengyelország megpróbálkozhatott volna egy újabb függetlenségi harccal.

Végül az oroszokat nem sikerült kellően felhergelni, a háború elmaradt (csak Bem halála után három (1853) évvel robbant ki).

Bem és társai Aleppoba kerültek, ahol egy alkalommal jól meglepték a sivatagi rablókat, akik megpróbálták kifosztani a várost. Csak éppen ott várta őket Európa legjobb tüzeire jó néhány ágyúval felszerelve. A rablók nem is maradtak sokáig. Még egy kávéra sem ugrottak be, inkább elszeleltek.

1850. december 10-e hajnalán végzett vele egy maláriás láz.

Azt már sosem fogjuk megtudni, hogy maga Bem Apó miként gondolt a vallási áttérésre: csak egy eszköz, vagy pedig valóban muszlim lett. Más forrásokból is tudjuk, hogy a Ramazáni (Ramadáni) böjtöt mindig megtartotta, holott az ő korábban ez nem lett volna szükségszerű. És ha a szultán felé akarja bizonyítani a vallási hűségét, akkor sem lett volna szükségszerű a böjt megtartása, ha fiatalabb.

Mindemellett egyik vallásban sincs kizáró ok a másik irányába (az alapok ugyan azok), így azt se mondhatjuk, hogy elvetette a kereszténységet. De az otthoniak mégsem így gondolták. Amikor 1929-ben hazaszállították szülőhelyére, Tarnówba, akkor nem lehetett "keresztény földbe" temetni. Így a sírhelye, egy kőszarkofág, hat gigantikus oszlop tetején áll.

2013-03-18

A temető neve hivatalosan Ferikőy Protestan Mezarligi (protestáns temető). Ezt azért fontos tudni, mert Ferikőyben több temető is van. Mind közül ez a legkisebb. A többiben pedig igencsak sokat lehet bolyongani, de magyarokat valószínűleg nem fogunk találni.

Viszont a nevével ellentétben inkább nemzetközi temetőnek lehetne hívni. Itt találjuk a németeket, hollandokat, angolokat és a magyarokat is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ferikőy temető[/caption]

A magyarok, az 1848/1849-es szabadságharcosok (de nemcsak ők) a temető jobb oldali sarkában találhatóak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A magyar sarok[/caption]

A történelem órákról tudjuk, hogy amikor kiderült, a Szabadságharcot nem a magyarok nyerték meg, akkor a katonák lóra pattantak (vagy inkább le se szálltak róla), és meg se álltak Törökországok. Pontosabban az Oszmán Birodalomig. Hiszen az első megállóhely Vidin volt, ami ma Bulgária. Legalábbis Kossuth erre jött.

Az biztos, hogy majdnem mindenki eljutott Isztambulig, majd a nagy többség innen ment tovább Küthayába. Miután pedig Kossuth tovább ment Anglia felé, sokan . De néhányan visszatértek Isztambulba.

Sajnos nem sokat tudunk arról, hogy hány katonacsalád (mert általában családdal együtt jöttek) telepedett le végül az oszmán fővárosba. A ferikői temető magyar szektorában csak néhányan vannak az 1848/1849-esek közül.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ferikőy temető, magyar szektor[/caption]

Olyan nevet nem találunk, akit a történelemórákon megismerhettünk. De valaki mégis van, aki közel állt a forradalmi vezetőkhöz: Cseh Imre, aki Kossuth tolmácsa volt.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ferikőy temető - Cseh Imre sírja[/caption]

A Wikipédia szerint () Csernátomban született (ma Románia), de Törökországban lakott már a Szabadság előtt is. Majd a forradalom hírére hazatért és a harcokban is résztvett.

Valószínűleg az emigrációban ő volt az elsődleges idegenvezető is.

A sírfeliratok:

A bajnokok jutalma,
vér sebek 's halál
és rideg dicsőség
sírmárványainál

Egyenlőség szabadság
Csatájuk a védelmezett
népjog csatája volt:
melyet szent eskü szent közés
ellen zsarnok tiport.

Bajza

Itt nyugszik Csernátoni

Cseh Imre

Az 1848-ki Magyar Szabadság-

harcban százados utóbb

török-honi száműzetésében

Kossuth tolmácsa.

Született Csernátonban 1805

Meghalt Sztambulban 1852

hic requescit

emericus cseh

de csernáton

qui rebus pro asseren.

da patriae libertate

qua centurio fortiter

gestis tandem interip

sam renascentis hunga

riae libertatis spem

exilii simul et vitae finem

fecit constantinapoli die

10 februarii 1852

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Feriköy temető - Szilágyi Dániel
sírja[/caption]

Mellette egy másik Szabadságharcost is találunk: Szilágyi Dániel, az MTA Könyvtár Keleti
Gyűjteménye donátora. Sírfeliratok:

Itt nyugszik

Szilágyi Dániel

Született: 1831-ben

Meghalt: 1885-ben

Gyűjtés alapján

emelte

A constantinápolyi

magyar egylet

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Feriköy temető - Kovács János vadász
altiszt sírja[/caption]

Kovács János vadász altiszt sírja. Feliratok:

Itt
nyugszik Istenben boldogult
Kovács János
az 1848-iki
Magyar Szabadság Harcában
Vadász Altiszt.
Született Kolosvárt 1812.-ben
Mehalt sept. 20. 1862. évben

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Feriköy temető - Kovács János vadász altiszt sírja[/caption]

Állj meg magyar! e kopár halomnál!
S emlékezz honodra e' hontalan sírjánál!
Így enyésznek el hontalanul
Drága fiaid óh hon!
Míg a' több rész bilincsekben nyög.
Reményben virányidon!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Feriköy temető - Hajdu Gábor[/caption]
Hajdu Gábor, altiszt sírja, és sírfelirata:

Itt nyugszik Hajdu Gábor asztalos mester
Az 1848diki Magyar Szabadságharczban
a bihari önkétesekvel honvéd altiszt
utóbb magyar menekült
Született Szakán 1823 Meghalt 1871 feb 25.

...

Rajtuk kívül még van egy-két 48/49-es sír, de a feliratokat nehezen lehet kivenni.
De még egy Szabadságharcost találunk Isztambulban, de már az ázsiai oldalon, a Haydarpaşa angol temetőben: Guyon Richard gróf. Az ő sírfelirata a következő:

Itt nyugszik
Guyon
Richard
Gróf
Török Fő-tábornok
Frankhon ivadéka

Angolhon születettje
Magyarhon vitézze
Mehalt october 11-én 1856
Élete
44-ik évében.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 1848/1849-es Forradalom és Szabadságharc emlékfala az isztambuli Feriköy (protestáns) temetőben[/caption]
Az isztambuli Feriköy (protestáns) temető lett a fő emlékező helye az 1848/1849-es Szabadágharc résztvevőinek. Így egy külön emlékfalat is készült.
De nemcsak az egykori Szabadságharcosokat találjuk itt, hanem később Isztambulba letelepedett magyarokat is.
És még egy sokak által ismert személy emléktábláját is felfedezhetjük, aki sokat tett a török-magyar kapcsolatokért.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Feriköy temető - Gál Tímea emléktábla[/caption]
Gál Tímea

1962-ben született Szombathelyen. A középiskola befejezése után a helyi Berzsenyi Dániel Tanárképző Főiskola történelem-könyvtár szakára iratkozott be, majd 1990-ben szerzett diplomát az Eötvös Lóránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán török-történelem–latin szakon. Tanulmányai befejezését követően tolmács-fordítóként kezdett dolgozni, és vált a magyar–török kapcsolatok meghatározó személyiségévé, alakítójává.

A Magyar–Török Baráti Társaság alapító tagja volt, első főtitkáraként ő szervezte annak hazai programjait, ápolta nemzetközi kapcsolatait. Többek között egyik kezdeményezője és tevékeny részese volt a feriköyi temető magyar sírjai rendbetételének és számos más, a két ország közös múltjához tartozó emlék gondozásának. Fontosnak tartotta a testvérvárosi kapcsolatok létrehozását, ezekben aktívan közreműködött és események szervezésével is segítette őket (elsősorban Pécs–Kütahya és Szigetvár–Trabzon között).

Tolmácsként 1988 óta vett tevékenyen részt a magyar–török kapcsolatokban. Hosszú évek során gyakorlatilag valamennyi közjogi méltóság mellett ellátta ezt a feladatot. Számos szakterületen bizonyította nyelvi felkészültségét. Különböző minisztériumoknak és nemzetközi szervezetnek is dolgozott, minden esetben magas színvonalon. Fordítóként évtizedek óta az Országos Fordítóiroda számára számos török film magyar feliratát, szinkronját készítette el. Több szépirodalmi mű tolmácsolásához járult hozzá tanácsaival, lektorálási tevékenységével.

Kulturális területen hatalmas szervező munkát végzett; kezdeményezően vett részt török színdarabok bemutatásában, filmek forgatásában vagy zenei események megvalósításán.

Utazásszervezőként kifejezetten a kulturális turizmust művelte, több alkalommal vitt tematikus utazásra szakmai csoportokat. Elhivatott idegenvezetőként folyamatosan gyarapította Törökországra vonatkozó ismereteit, melyeket mindig készségesen osztott meg másokkal. Számos rádióadásban, televíziós műsorban beszélt a török kultúráról, a két ország közötti kapcsolatokról. Kutatóként a törökországi magyar emigránsok témája foglalkoztatta (Kossuth emigráció, illetve Kállay Miklós miniszterelnök alakja).

Forrás:

2013-03-19

Egyszer már írtunk arról, hogy tervezik a Isztambulba. Valójában viszont az már az ötödik lesz.

A két nagyobb repteret, amire nemzetközi gépek is le tudnak szállni, már ismerjük. Egyik az Atatürk Nemzetközi Repülőtér (IATA: IST, ICAO: LTBA) , a másik pedig a Sabiha Gökçen (pár év óta szintén) Nemzetközi Repülőtér (IATA: SAW, ICAO: LTFJ).

Az első a nevét a törökök atyjáról és első miniszteréről kapta, Mustafa Kemal Atatürkről. Míg a másik Atatürk fogadott lányáról, a világ első női berepülő pilótája nevét viseli.

A harmadik repülőteret pedig Hezarfen Reptérnek (pontosabban Isztambul Hezarfen Repülőtér - İstanbul Hezarfen Havaalanı - ICAO: LTBW) hívják. Ő a nevét már egy 17. századi tudósról kapta, Hezarfen Ahmed Çelebi, aki a történetek szerint először repült a világon.

Ő Leonardo találmányát, szárnyát építette meg, és próbálta ki. A Galata-toronyból indult útnak egy kedvező széláramlattal, és állítólag át tudta repülni a Boszporuszt, és a túloldali Harem városrészben ért földet.

Egyesek szerint viszont nem a Harem városrészbe, hanem a hárem palotaszékebe érkezett. A szultán pedig ezt nem értékelte, és levágta a fejét. De vannak, akik azt mondják, hogy nem a fejét, hanem más testrészét vágták le, és így bújtatták el a lányok között..

A távolság egyébként 3358 m. A Galata-torony pedig 100 m (pontosabban 97,59) van a tengerszint felett

A róla elnevezett repülőtér aszfaltos (681 m), így alkalmas "rendes" légikikötőnek is. Çatalca városrészben, az európai oldal, a Büyüçekmece-tó északi oldalán található () . Tehát nincs túl messze az Atatürk repülőtértől. Napjainkban leginkább amolyan "hobby reptérnek" használják: modellrepülés, gokardozás, stb... És itt szokták megrendezni az Isztambul Repülés Fesztivált (Istanbul Aviation Festival) minden év júniusában. Az biztos, hogy lehet nagyokat bulizni: a város messze van, a tó pedig közel.

Még annyit sikerült kideríteni, hogy a repülőtér várótermében kapható kabab is.

A negyedik reptér neve kevésbé izgalmas: Isztambul Samandıra Katonai Reptér (ICAO: LTBX). Samandıra a városrész, ahova a repteret építették. Így ő az egyetlen olyan isztambuli reptér, akinek a névtulaja nem repült.

Mint a nevéből is láthatjuk, katonai reptér, aszfalttal. A Negyedik Katonai Repülő Ezred állomásozik helikopterekkel felszerelve. Ezeket a Google Maps-nek köszönhetően jó

közelről meg is nézhetjük :) ().

Tekintve, hogy katonai reptér, így nem sokat tudunk meg róla. Csak annyit, hogy tíz UH-1H Iroquois, tíz UH-60A Black Hawk helikopter és hat Cessna U-17B Skywagon repülőgép tartózkodik a helyszínen. Természetesen Isztambul légvédelméért nem az utóbbiak a felelősek, mert ezek csak propelleres kis repülőök. Persze arra alkalmasak, hogy az esetleges ellenségesen berepülő pilótáknak még a földreszállás előtt eladjanak valamit. E mellett titkos forrásból tudjuk, hogy egy titkos szekrényben 8 db. repülő szőnyeget is tartanak a légibázison: 3 kéket, 2 pirosat, 2 zöldet és 1 Hello Kitty-set.

[caption id="" align="aligncenter" width="300"] Cessna 185 Skywagon II - Forrás: Wikipédia[/caption]

2013-03-20

Törökországban vannak a foci rajongók.

És vannak a fanatikusok.

És vannak, akik még náluk is örültebbek (és van Feyyaz)

A török foci, pontosabban a török fanatikus rajongás az egyik örök visszatérő témája a blognak. A kérdés mindig az, hogy hova lehet ezt még fokozni?

A határ a csillagos ég. De törökökről lévén szó, a csillag és a Hold évszázadok óta a zászlón lobog. Úgyhogy nincs határ, ahogy erre lépten-nyomon mi is mindig rájövünk.

Legújabb felfedezésünk a Beşiktaş autó.

[caption id="" align="aligncenter" width="576"] Beşiktaş autó (Facebook, Melahat)[/caption]

Persze ehhez pénz is kell (de legalább autó). Akkor viszont már inkább valami menő járgány legyen fekete-fehérre lecsíkozva, mint valami ócska évtizedes tragacs. Mert úgy azért mégse lenne menő. Így első szereplőnk mindjárt egy Mercedes.

De a másik játékosunk sem tűnik valami olcsó autónak. Ő viszont meglepően érdekesen lett lefestve, amivel jól össze lehet zavarni a rendőröket.

A jobb oldalról nézve ugyanis fekete,

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş autó[/caption]

míg a bal oldaláról nézve fehér.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş autó[/caption]

És csak a figyelmesek fedezik fel, hogy valójában ugyan arról az autóról van szó.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş autó[/caption]

Egyébként, ha már a Beşiktaş csapatról van szó, érdemes megemlíteni, hogy tegnap ünnepelte a 110. születésnapját! Ebből az alkalomból Feyyazzal közösen készülünk egy cikkel. Majd valamikor készen lesz! :)

Frissítés:

Feyyaz talált még néhány Beşiktaş autót:

[caption id="attachment_5531" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş autó[/caption]

[caption id="attachment_5532" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş autó[/caption]

[caption id="attachment_5533" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş autó[/caption]

2013-03-21

Az égen ott jár (járt) a PANSTARRS (C/2011 L4) nevű üstökös, ami akár még szabad szemmel is látható.

Mivel ez egy amolyan nemzetközi (vagy inkább interplanetáris) esemény, megpróbáltuk Isztambulból is megnézni. Sőt! A fotózással is megpróbálkoztunk!

Bár az üstökös távolsága millió kilométerekben számolandó, és ez még török szemmel is messze van, a Naprendszerben ez igencsak közelinek számít. Ráadásul nagy port is kavar, így elvileg jó fényes is.

Igen ám, de észlelni mégsem egyszerű! Ugyanis üstökös lévén a Nap közelében van (éppen onnan jön). Ha viszont a Napot látjuk, akkor olyan világos van, hogy az üstökös nem látszik. Ha viszont a Nap elmegy aludni, akkor pár perc múlva az üstökös is követi (nála tovább tart a fogmosás). Úgyhogy nagyon a horizont közelében van, ahol bármi közénk és az üstökös közé kerülhet: hegy, domb, toronyház, tehén, stb... Ráadásul naplemente után még bőven világ van egy ideig.

Az idő múlásával, ahogy az üstökös távolodik a Naptól, úgy lesz az égbolton is egyre távolabb. Azaz naplemente után egyre későbbi időpontban lesz látható. Ráadásul a horizonttól is úgy kerül egyre feljebb. Így ha a hegy még továbbra is útban van, a tehén talán már nem...

Csakhogy ahogy az üstökös egyre távolodik a Naptól, úgy lesz egyre halványabb. Így egyre kisebb az esélyünk, hogy szabadszemmel lássuk. Éppen ezért nem érdemes sokat várni. És ha már a hegyet nem lehet odébb-tessékelni, a tehénnél megpróbálhatjuk.

No, ezek az alapok. Lássuk, mit sikerült Isztambulból kihozni!

Kezdjük ott, hogy bár tehén is van bőven, hegy még inkább.

Ez persze nem baj, ha mi nem a hegy mögött, hanem annak tetején állunk. Csak egy jó hegyet kell keresni.

Ezt azért úgy, hogy ne kelljen átmenni a fél városon. Bár ha biztos lenne, hogy láthatjuk az üstököst, akkor minden gond nélkül utazunk 150 km-t. Vagy még egyszerűbb ha felmegyünk a Galata-toronyba.

Szerencsére az interneten rengeteg kép volt, ami megmutatja, merre kell az üstököst keresni. A telefonra pedig remek programok vannak, ami segítenek a csillagok betájolásában (akit érdekel, írjon, és adok egy listát. :). Úgyhogy napnyugta után máris

lehetett próbálkozni.

Első nap csak úgy kényelmesen, a konyhaablakból. Innen akár látni is lehetne. Akár.

De nem.

Első nap vége.

Második nap már tanulva az esetből inkább már a naplemente előtt elvégeztem a tájolásokat. Kiderült, hogy a cég ablaka sem az ideális helyszín. Mondjuk erre iránytű és minden nélkül is rá lehetett volna jönni, mert egy batár nagy épület foglalja el a panorámát.

Úgyhogy elő a térképet, és keresünk egy jó helyet, ami útba esik hazafele.

A hazaút a Boszporusz partján vezet. Így ez akár még jó is lehet.

Csakhogy én az európai oldalon megyek, másnéven a nyugatin. A Nap is erre megy el alukálni. Vagyis pont a hegyek takarásában vagyunk. Kivéve Karaköy kikötőt, ami az Aranyszarv-öböl partján van.

Igaz, a kilátásba még mindig belelóg néhány mecset, torony, stb... de legalább lesz mit fotózni, ha az üstökös mégse kerülne elő.

Ez tehát a terv a második napra.

Minden reményünk megvolt egy jó kis üstökös vadászatra, hiszen tiszta kék ég, 25 fok, stb... Csak este parkolt be egy szaftos felhő a nyugati horizontra.

Második nap vége.

A változatosság kedvéért ugyan ez történt a harmadik, és a negyedik napon is.

Harmadik és negyedik nap vége.

Ötödik napon úgy döntöttem, hogy taktikát változtatok.

Tettem ezt azért is, mert péntek volt. Isztambulban péntek este igencsak nehéz közlekedni. A hazaút simán 90 percnél is tovább tarthat. És bár reggel igencsak esett az eső, estére kellemes idő lett (15 fok... brrrr). Úgyhogy a dugót úgy próbáltam kikerülni, hogy hajóval cikk-cakk-ban haladtam a Boszporusz két partja mentén. Európa és Ázsia között (hazafele menet beugrom egy másik földrészre).

Itt kezdődtek a kalandok.

A terv az volt, hogy majd a hajóról fogom az üstököst fotózni, hiszen ha csak nem áll be egy olajszállító a képbe, akkor tiszta lesz a célpont. Sehol egy épület, vagy hegy, pláne a tehének nem futkosnak a Boszporusz tetején. Úgyhogy lementem a kikötőbe, és megvártam a naplementét.

Közben pedig vidáman fotóztam a lemenő napot a felhők között.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul naplemente[/caption]

Ez így nagyon jól nézett ki. Nem is én voltam az egyetlen, aki megállt fényképezni. Ráadásul így sikerült jól belőni, merre is van a Nap, hol kell majd az üstököst keresni, ha besötétedett.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul naplemente[/caption]

Csakhogy a sötétség hamarabb érkezett, mint vártuk. Mégpedig felhő formájában. De a drága bolyhos vízhalom nemhogy csak beparkolt az üstökös elé, de még rendesen meg is locsolt... Úgyhogy ideje volt hajóra szállni és átmenekülni Ázsiába.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul naplemente[/caption]

A számítások beváltak, sikerült elszökni. A felhők immár mögöttünk gyülekeztek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul naplemente viharral[/caption]

Meg előttünk. Ráadásul az előttünk levő felhők sem voltak túl biztatóak. A túlparton igencsak tombolt a vihar. De csak a túloldalon. Egyenlőre.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Felhők[/caption]

Viszont a felhők komoly problémát jelenthetnek: nem látjuk tőle az üstököst...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Üsküdar[/caption]

Szerencsére Ázsiában már jobb idő fogadott. Le is ültem egy padra, hogy ott várjam be az üstököst. Pár perc múlva még egy simitet is kaptam.

A kilátás csodás. A telefonnal sikerült bemérni, hogy hol is lesz majd az üstökös, ha végre besötétedik: pont ott, ahol a kábel van előttünk.

Egyébként nem volt olyan egyszerű a bemérés, mint vártam. Valahogy ezekkel az isztambuli térképekkel mindig gondok vannak. A Nap kb. 10 fokkal északabbra nyugodott le, mint a térkép ígére. A naplementét jelző ezán is 10 perccel később érkezett, minthogy a Nap eltűnt

volna a horizont alatt. Egyedül csak a simit-árus volt pontos?

Na mindegy. Most már csak ülök a padon, és várunk. Közben össze-vissza fényképezek.

Mígnem egyszercsak látok valamit az égen.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A fénylő csík[/caption]

Csak nem az üstökös?

Igaz, nem ott van, ahol kellene, meg az irány se jó, de az előbbieket után már nem csodálkozok semmit. Így maximálisan ráközelítettem.

Ilyenkor már azért ki lehetett venni, hogy valójában egy repülőről van szó. Kár.

Maradt a várakozás.

Közben egészen besötétedett. Persze ezt is vártuk. De azt nem, hogy a felhők végül is leparkolnak fölénk. Meg a célpont fölé. Meg úgy mindenhova. Úgyhogy az üstököst ma se fogjuk látni.

Vagy ha mégis, akkor se lesz belőle fénykép, ugyanis lemerült az akkumulátor. Irány haza.

Ötödik nap vége.

2013-03-22

Török emlékek Budán - városnéző séta

Mindenki által ismert tény, hogy a Buda várát a törökök közel 150 évig birtokolták. De ezt már kevesen, hogy a törökök itt alakították ki közigazgatási központjukat, amellyel új korszak kezdődött Buda és Pest történelmében.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gül Baba türbéje[/caption]

A törökök mecseteket, derviskolostorokat, karavánszerájokat és a helyi adottságokat kihasználva fürdőket építettek, amelyek Budapest mai gyógyfürdőiben gazdag fürdőkultúráját alapozták meg. A török időkben Buda a budai vilajet székhelye és az Oszmán Birodalom nyugati részének egyik legjelentősebb települése lett, virágzó iparral és kereskedelemmel.

A Török emlékek Budán című kultúrtörténeti séta alatt a török kor építészeti nevezetességeit, emlékeit, kultúráját, életvitelét fedezhetjük fel és török fürdőbe is bepillantást lehet nyerni. A program kihagyhatatlan része egy eredeti török fürdő és a különleges hangulatú Gül baba türbéjének és rózsakertjének meglátogatása. De további érdekességekre (dzsámik, imafülke) is fény derül.

Időpont, részvételi díj és további részletek itt:

[caption id="" align="aligncenter" width="448"] Kereszt és félhold - Török emlékek Budán (2012. június 3.)[/caption]

2013-03-25

Ezúttal az Akbank állt elő egy mókás reklámmal.

A reklám két jóbarátról szól, ahol az egyik mindig segít a másiknak. Míg a másik inkább... :)

[iframe width="560" height="315"

src="http://www.youtube.com/embed/X6mf1RSRkTk?rel=0" frameborder="0"

allowfullscreen]

A két főszereplő Kivanç Tatlıtuğ és İlker Ayriç. Az elsőt leginkább a ismerhetjük, míg a másikuk Magyarországon még nem ismert.

İlker 33 éves színész, aki 2000-óta 24 filmben szerepelt. Leginkább vicces jelenetekben. De volt ő már Óz, a nagy varázsló is.

A reklám végén egyébként İlker kijelenti, hogy pont ugyanúgy öltözött, mint Kivanç, úgyhogy mindenki össze fogja őket keverni. Ezért kap egy virágot, hogy ne legyen félreértés.

2013-03-26

Múlthét kedden (2013. március 19.) hatalmas felvonulással és zenebonával ünnepelte a csapat a 110-ik születésnapját!

[caption id="" align="aligncenter" width="600"] 110 éves a Beşiktaş! Forrás: NTVSpor[/caption]

A banzáj hivatalosan délután 4-kor kezdődött utcai felvonulással, de sokan már reggel belelkesedtek és felvették a fekete-fehér csíkos zoknit, kabátot és megették a Beiktat-színűre pirított kenyeret. Tehát már reggel is lehetett mulatozó embereket látni az utcákon.

[caption id="" align="aligncenter" width="510"] 110. éves Beşiktaş. Forrás: Hürriyet[/caption]

Arról nincs adat, pontosan mennyien is vonultak végig énekelve a Dolmabahçe palota előtt a stadionig, de egész biztosan nagyon sokan voltak. A szurkolók ki-ki kedve szerint vitte magával a gyerekét, nagymamáját, vagy pedig a kedvenc sörét.

[caption id="" align="aligncenter" width="520"] 110 éves a Beşiktaş. Forrás: Hürriyet[/caption]

A klub vezetői pedig meglátogatták Şerefe Bey sírját, akit a klub alapítójának tartanak.

A Beşiktaş csapat, pontosabban Beşiktaş Tornaklub (Beşiktaş Jimnastik Kulübü) volt az első, hivatalosan is regisztrált török sportklub. De a csapat története egészen 1902-ig nyúlik vissza, amikor is 22 fiatal rendszeresen testnevelő gyakorlatokat kezdett végrehajtani Beşiktaş egyik kertjében.

Ezzel csak két probléma volt: a rendszeres, és a 22 fiatal. Ugyanis ekkoriban a szultán - jó okkal - nem rajongott annak, ha fiatalok gyülekeznek. Főleg ha rendszeresen. Nem is beszélve arról, hogy sose lehet tudni, hogy a testedzés mikor vált át pofozkodásba, amiből esetleg a szultán is kaphat egyet-kettőt. Így a csapatot először betiltotta, majd a biztonság kedvéért börtönbe is zárta. Csak néhány magasrangú személy közbenjárásával engedték őket szabadon. Ugyanis sikerült a szultánt meggyőzni, hogy a fiúk nem fociztak, és nem is tervezik a focizást. A szultánnak aggodalmai voltak azzal kapcsolatban, hogyha a foci túl népszerű lesz, de elfogy a labda, akkor az ő fejével fognak játszani. De mivel a fiatalok nem érdeklődtek a labdajátékok iránt, így megúszták a börtönt.

Sőt! Még különleges engedélyt is kaptak, hogy csak ők, és csak ott, de semmi foci. Így 1903-ban létrejöhetett a Bereket Gimnasztika Klub, amit 1909-ben Beşiktaş Oszmán Gimnasztika Klubba neveztek át. Ekkor már a hivatalos sportok a birkózás, ökölvívás, vívás és atlétika

lett. Foci még mindig nincs, de érdekes módon a szultán nem találta félelmetesnek, ha az ifjúság a vívást gyakorolja.

A hivatalos regisztráció 1910-ben történt meg.

Ugyan ebben az évben érkezett a fent említett Şerefe Bey is, aki két másik focicsapatot (Valideçeşme és Basiret) olvasztott be a klubba. Ráadásul ő jóban volt a szultánnal, és megnyugtatta, hogy egyetlen labdajátékból sem lesz fejesztés. Innentől kezdődik a Beşiktaş futball korszaka. Mára pedig Törökország egyik legjelentősebb focicsapata lett.

[caption id="" align="aligncenter" width="460"] Az első Beşiktaş csapat - Forrás: Wikipédia[/caption]

A csapat színe fekete-fehér, a beceneve pedig Kara Kartallar, azaz „Fekete Sasok”, melyet 1941-ben akasztották rá. Állítólag ezen a mérkőzésen egy halász kezdte el a csapatot úgy biztatni, hogy hajrá fekete sasok!

A Beşiktaş 13-szoros török bajnok, és 9-szer nyerte el a Török Kupát.

Története során három magyar edző is segítette: Zinger Imre, Mészáros József és Kutik András.

A Fekete Sasok egyszer találkoztak magyar csapattal a nemzetközi kupákban: 1977-ben Miskolcon vendégszerepeltek. Eredmények: Beşiktaş-Diósgyőri VTK 2-0. és Diósgyőri VTK-Beşiktaş 5-0.

A török nemzeti válogatottba rendszeresen delegálnak játékosokat.

Nemzetközi kupagyőzelem egyelőre még nincs. Legeredményesebb edző az angol Gordon Milne (3 bajnoki cím, 2 kupagyőzelem).

Legnagyobb arányú győzelem az európai kupákban: FK Sarajevó- Beşiktaş 0-5 (2002/03). Legnagyobb arányú győzelem a hazai bajnokságban: Beşiktaş-Adanademirspor 10-0 (1989-90). /Egyben ligarekord is/!

A leghosszabb ideig tartó veretlenségi sorozat is a Fekete-fehérekhez fűződik: 48 meccs zsinórban! A legtöbb pontszámmal is a Kartalnak sikerült bajnokságot nyernie: 85 pont (2002-03).

A csapatnak két világbajnok labdarúgója is volt már: a brazil Ricardinho és Kleberson.

A klub ultracsoportja a „Çarşı”. Mindenki szerint a legminőségibb szurkolói csoport Törökországban! A Çarşı híres mottója: „A Çarşı mindenki ellen van-kivéve Atatürköt!” A kulübü jelenlegi elnöke Yıldırım Demirören, a futbol takım jelenlegi edzője Samet Aybaba.

Természetesen, ahogy a neve is mutatja, a Beşiktaş Tornaklub nemcsak fociból áll. Hanem a

sportmenüben megtalálható a kézilabda, kosárlabda, röplabda, atlétika, bokszt, birkózás, gimnasztika, tenisz, de még a sakk is. Érthető okból ez utóbbit fekete-fehér bábukkal játsszák (vajon a Fenerbahçe sakkban sárga-sötétkék bábuk vannak?)

A Beşiktaş Tornaklub 110 éves születésnapjára az İnönü Stadionban zajlott, ami a csapat otthona. Nemsokára elkezdődik a stadion felújítása. Erről, és a stadion történetéről pedig egy külön cikkel készülünk.

Köszönet az infókért Feyyaznak!

2013-03-27

A török nyelvben egyetlen hangtól függ, hogy a mondat kijelentő, vagy tagadó lesz. Ezen múlik, hogy a bazárban megvesszük-e a 84 m²-es aranyhímzésű kézi készítésű szőnyeget 14 millió euróért, vagy pedig elutasítjuk.

Az ismertebb nyelvekben általában egy külön szócska jelöli azt, hogy valamit szeretnénk, vagy nem szeretnénk. Ahogy a magyarban is ott van a nem tagadószó, úgy pl. az angolban megtaláljuk a not-ot. Vagy a németben a nicht.

Ezzel szemben a török nyelvben az ige kapja meg a tagadást jelző m hangot. Nem külön szó lesz, hanem az ige része. Ráadásul leggyakrabban mindjárt a szótó után következik, megelőzve a ragokat. Azaz pont a szó közepén fog elhelyezkedni.

Innentől kezdve aztán külföldi legyen a talpán, aki kibogozza, hogy akkor most egy mondat állító, vagy tagadó.

Egy példa. Lehetőség szerint egy a bazárban is hasznos példa:

istemek - akarni. Ebből lesz a szótó: iste - akar.

Ha azt akarom mondani, hogy akarom, akkor lesz belőle isti-yorum (a második i a könnyebb kiejtés miatt alakult át az e-ről). Ha viszont nem akarom, akkor így mondjuk: iste-m-iyorum.

Középen az m jelenti azt, hogy nem. Ha éppen egy szőnyeggel megrakott teherautót próbálnak ránszólni, akkor érdemes ezt az m hangot jó erősen kihangsúlyozni.

De nehogy azt gondoljuk, hogy az egész ilyen egyszerű. Ugyanis a törökök úgy megpakolják az igéket ragokkal, mint ahogy a turisták pakolják tele a tányért a süteménnyel a svédasztalos vacsoránál. Ha pedig már 8-10 rag került a szóba, akkor ember legyen a talpán, aki kibogozza, hogy ezt most állító, vagy tagadó mondat.

És ugye lehet a kérdés is tagadó (akkor most nem kell ez a szőnyeg?). Mintahogy az eladó is lehet, hogy valami egzotikus tájszólással lett megáldva, és a 90%-át sem értjük, hogy mit is kérdez. Ilyenkor pedig nem könnyű ilyenkor megtalálni azt a bizonyos m hangot, de még talán az ígét sem sikerül felfedezni.

Úgyhogy inkább gyakoroljuk otthon a tükör előtt sokat: is-te-mi-yo-rum (isztemijórum). Ebből származhat a legkevesebb problémánk. Legfeljebb gyalog fogunk bemenni a városba a reptérről.

Végére egy kis érdekesség: Ezzel a nyelvi különlegességgel szoktak néha nagyokat játszani a

törökök. Főleg a dalokban. Sezen Aksu szokta a következőket énekelni:

Git, git, git-me! (menj, menj, ne menj!) (alábbi videó: 1:30)

[iframe width="420" height="315"

src="http://www.youtube.com/embed/CeqYjrppWjU?rel=0" frameborder="0"
allowfullscreen]

2013-03-28

A számok világában élünk. Nekünk is van számunk: telefonszámunk, személyigazolványszámunk, TB-számunk, stb... De a legkevésbé hasznos mégiscsak az irányító számunk. Éppen ezért a törökök inkább nem is tudnak róla, hogy van ilyen.

Az, hogy utána a postás mégis hogy talál oda a házhoz, jó kérdés. Mi is odatalálunk, pedig az is rejtély. De még inkább rejtély, hogy Isztambulnál jóval kisebb városokban (pl. Budapest), ahol működik az irányítószám (pl. Budapest), a postás végül miért is nem talál oda a megadott címre (pl. Budapest).

Isztambulban jó kérdés, hogy minek van az irányítószám. Gondolom ez is olyan, mint az útfelfestés, vagy a megállni tilos tábla: valaki látta ezt egy filmben, és megtetszett neki. Így aztán bevezették Törökországban is. De olyannal nem találkoztam még, aki használta volna. De olyannal se, aki tudta volna, hogy az ő lakásának/munkahelyének mi a száma.

Így pedig ez inkább csak amolyan dísz, amit oda lehet írni a borítékra, ha marad hely.

No igen, a hely... A török címeknek nem szokásuk rövidnek lenniük. Sokban hasonlít az útbaigazításhoz (dzsámi után jobbra): gyakran azt a főutcat is beleírják a címbe, amiről a mellékutca nyílik, vagy aminek csak a közelében van (közel = értsd 1-2 km).

Ez persze érthető is, hiszen sok a kedvelt utcánév, ami minden kerületben megtalálható. Néha nem is egy, hanem több is.

Meg egyébként is egy mellékutcát, pontosabban a keresett mellékutcát, akkor sem lenne egyszerű megtalálni, ha leszállófénnyel lenne kivilágítva. Hát még ha nincs kivilágítva! Úgyhogy igencsak szükséges a főút, amihez tudunk viszonyítani.

No meg a főút egy olyan hely, ahol sokan járnak. A mellékutcákban előbb-utóbb mindenki eltéved (még az őshonos macskák is), így aki csak teheti inkább a főutakon jár. Ezért az ott haladon embereket már lehet kérdezgetni, hogy merre is van az a kis utca, han, dzsámi, stb... amit keresünk (vagy ami referencia pontnak számít a labirintus további 700 m-es szakaszában).

Tehát a főút mindenképpen egy fontos támpont. Nekünk is, meg a postásnak is, meg mindenki másnak is, aki nem akarja, hogy eltévedjen és felfalják a macskák.

Persze a főutat meg kell előbb találni. Erre szolgálnak a kerületek. Meg az alkerületek. Meg a részlegek.

Mivel Isztambul olyan hatalmas, hogy ezt senki se tudja fejben tartani (még a térkép

adatbázisok sem, ami csak útközben derül ki mindig), az emberek nem is próbálják megjegyezni. Elég csak annyit tudni, hogy melyik kerület merre van. Ugyanis először mindig a kerületbe kell eljutni, és néha ez se megy olyan egyszerűen.

Ha már sikeresen bejutottunk a kerületbe, akkor már elkezdhetjük az alkerületet keresni. Ezt hívják úgy törökül, hogy mahalle. Nagyból ez felel meg egy irányítószámnak. Ez az a részleg, ahol van orvos, iskola, meg önkormányzati adminisztrációs hivatal. Jó esetben csak néhány utcából áll, és csak azokat kell átkutatni (közben persze fel kell mászni a hegyre, meg le, és megint fel, majd le, és megint fel, majd...). Kevésbé szerencsés esetben viszont több négyzetkilométer is lehet.

A mahalle tehát a kerületen belül a kerület. A helyi lakosok fejből tudják az összes mahallét. Ez egyébként létkérdés is, mert ez az egyetlen dolog, ami alapján lehet tájékozódni. Ha el akarnak jutni a buszmegállóba, akkor tudni kell, melyik mahalléban van a megálló, és melyikbe megy. Különben egy mahalléban minden megtalálható (a foci stadiont és a repteret leszámítva), így akár egy egész élet leélhető ott anélkül, hogy kimennénk onnan. De akkor is egy egész élet leélhető ott, ha betévedtünk a hátsó utca hátsó utcájának a hátsó utcájába.

Tehát ha egy kerületbe eljutottunk, akkor ott már bárkit meg lehet kérdezni, merre is van a keresett mahalle. A mahallében pedig meglesz a főút, és már kereshető is a kis utca.

Ilyen egyszerű! Minek ide irányítószám? Tényleg, minek?

Csak hogy betörőben van a nyugati adminisztráció. Ha valamit küldeni akarunk Törökországba, akkor kell az irányítószám. Lehet, hogy a postás csak pislogni fog, ha meglátja. De akkor is kell.

Ugyan így a bejövő térképpel kapcsolatos programok is kérik ezt a mágikus számot. Pl. a Google Térkép. Vagy a navigációs programok. A Google nem is engedi a céget a térképre regisztrálni, ha nincs irányító száma. Kár viszont, hogy a Google irányítószámai nem jók (ahogy a térkép sem), ha Isztambulról van (Törökország más részein még nem teszteltük). Így amikor a céget regisztráltuk, akkor egy teljesen más számot adtunk meg. Ennek ellenére (vagy éppen ezért) a Google navigációja elhoz a céghez. Csak az utolsó métereiken löki le az óvatlan sofőrt a lépcsőn. Pedig ha török módra beküldeni szembe az egyirányú utcán, sok problémát spórolna meg...

Na de ha mégis valakinek szüksége lenne a valódi irányítószámra, akkor ne a szomszédot, és ne is a postást kérdezze. Itt egy weboldal, ahol .

2013-03-29

Egyenlőre még nem dőlt el, hogy az idén lesz a legrövidebb, vagy pedig a leghosszabb húsvétunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Facebook tojás[/caption]

Azt gondolnám, hogy ennyi év után már semmi izgalmas nincs a Húsvétban. Már tudom, hol lehet tojásfestéket találni (persze ahol a múltkor vettem, ott pont nem lesz az idén, de a közelben biztosan). Két biztos helyünk már eddig is volt: Şişli, Feriköy, közel a az európai oldalon, és Kadıköy, az ázsiai oldalon. Egyik helyen nagyszámú örmény, míg a másik helyen pedig görög kisebbség él. Nemrég pedig Bakirköy-ben találtunk pár jó kis Húsvéti boltot. Idén pedig Beşiktaş-ban lakunk, ahol mindkét tojásfestő nemzet képviseli magát. Így akár még itt is találunk majd festéket. Tavaly pedig . Tehát látszólag elfogytak a kalandok. De majd meglátjuk! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Nyuszibolt[/caption]

A Húsvét egyébként nem egyszerű dolog sem Isztambulban, sem Törökország más részén. De hát ezt már meg is szoktuk. :) Elvileg nem annyira bonyolult, mint a Karácsony, de az idén ez a tétel is meg fog dőlni. Ugyanis most lesz a leghosszabb Húsvétunk! Kb. 35 napig fog tartani! Azért kb, mert attól is függ, hogy melyik napokat számoljuk a Húsvéhoz.

Amennyiben Virágvasárnap és Húsvéthétfő is benne van, akkor máris 43 napos tojásevős ünnepünk lesz. :) De ha a hagyományos Tavaszünnepet is hozzá akarom adni, akkor 53 napunk lesz.

Csakhogy nekünk közben még mindig nincs kész a lakásunk. Így a tojásfestés elmarad. Bár van egy kis esély, hogy mire ez a hosszú Húsvét befejeződik, addigra mégis beköltözzünk, akkor valamit össze fogok festegetni. Vagy csak tollal rajzolgatok majd egy kicsit. :)

Meglátjuk, napunk van bőven!

No de honnan is lett ilyen hosszú Húsvétunk?

Onnan, hogy Törökországban hivatalosan nincsen Húsvét (török neve azért van: Paskalye). Viszont keresztényekből van bőven! Meg merem kockáztatni, hogy a világ összes keresztény egyháza képviselteti magát Isztambulban. De anglikán és őskeresztény templomokat is ismerünk, örményből és görögből pedig rengeteg található a városban. Ennek köszönhetően mindenki akkor tartja a Húsvétot, amikor csak kedve van hozzá.

Persze készültek megfelelő számítási módszerek is:

Az első niceai zsinat 325-ben határozott úgy, hogy az egyház tagjai a húsvétot ugyanazon a vasárnapon ünnepeljék, és pedig legyen a keresztény húsvét időpontja a tavaszi napéjegyenlőség utáni első holdtöltét követő vasárnap. Sajnos ennek meghatározására nem jelöltek ki módszert, így például az alexandriai pátriárka és a római pápa alá tartozó egyházrész másképpen számította a húsvét időpontját. Később a 6. században alkotta meg Dionysius Exiguus azt az eljárást, amely azóta is az alapját képezi a húsvét időpontja kiszámításának. - Wikipédia

Csakhogya napéjegyenlőség számításában nem állapodtak meg. Vagyis a referencia pontot mindenki úgy állítja elő, ahogy a kedve tartja. Bár volt egy kísérlet 1997-ben, ahol az egyházgyűlésen valaki a tudományos módszer bevezetését javasolta, de ezen mindenki túlságosan megbotránkozott. Így ma is másképpen számol a nyugati és a keleti keresztény egyház (pontosabban a katolikusok és az ortodoxok). Ennek köszönhetően pedig az idén a nyugatiak március 31-én, a keletiek pedig május 5-én tartják a Húsvétvasárnapot. Mint megtudtam, az örmények is a nyugati számolást használják, így náluk is március végén lesz az ünnep. Mi pedig az egyszerűség kedvéért (és csillagvizsgáló hiányában) végigünnepeljük az egész kérdéses időszakot.

Érdeemes azonban tudni, hogy Anatóliában az írott történelem kezdete előtt is volt tojásfestés. Több törökkel is találkoztam, aki emlékszik még, hogy gyerekkorában miként főzték pirosra a tojást hagymalevélben. Mindez valószínűleg a Tavaszünnephez kapcsolódik, melyről bővebben olvashattok.

Bár a tojásfestés kezd a mesék homályába veszni, a Tavaszünnep egy másik hagyománya egyre nagyobb népszerűségnek örvend: ez pedig a tűzön-ugrás.

Azt egyelőre nem sikerült kideríteni, hogy mit is eredményez (jószerencsét, gazdagságot, békességet, bőséget, stb...) a lángok feletti átugrás, de kormos és megégett kabátot mindenképpen. Szerencsére minden ilyen rendezvényen a hivatalos tűzoltók is részt vesznek, így a kevésbé szerencséseket még gyorsan eloltják. Jó lenne ezt is tudni, hogy a jószerencsét azok is megkapják, akik átjutottak a tűz közepén, de még belestek. Meg azok is, akiket a többiek hajítottak át a lángok felett.

No de a Tavaszünnep elmúlt már. Az március 21-én volt. És nem várta meg senki sem a Teliholdat, sem pedig a hétvégét. A mi ünnepünk még csak most következik. Aztán meglátjuk, hogy lesz-e belőle tojásfestés, nyúlugrás, meg süteménysütés!

<http://www.origo.hu/tudomany/tortenelem/20130329-guyon-richard-grof-184849es-magyar-szabadsagharc.html>

2013-04-01

Törökország két nagyvárosa, Isztambul és Bursa között nincs nagy távolság. Már mint török szemmel. Hiszen csak 80 km. Légvonalban (persze nem mindegy, honnan számoljuk, de most maradjunk a történelmi 0 km-nél, az AyaSofya-nál, mint kezdőpont).

Autóval már kicsit több, 235 km, hiszen ki kell kerülni a Márvány-tengert.

Persze minden török tud egy rövidebb utat: át a tengeren.

[caption id="" align="aligncenter" width="600"] Hidroplánnal Isztambulból Bursába.

Forrás: ensonhaber[/caption]

Ezt egyébként általában hajónak hívják. Vagy kompnak. Kinek hogy tetszik.

Isztambul, és úgy mond Bursa között (Bursa nem tengerparton található) több helyen is átkelhetünk a tengeren hajóval. Elvileg a legrövidebb utat érdemes követni, azaz minél hosszabb utat tenni meg hajóval, és minél kevesebbet kocsival. Csakhogy a hajón nem lehet a gázpedált nyomkodni (csak a dudát, de annak nincs sok értelme), így sok autós inkább azt választja, hogy elmegy Gebzeig (Isztambul külvárosa), ahol az egyébként 90 perces hajóút csak 30 percig tart. A maradék időben (ami egyébként szintén legalább 90 perc lesz) lehet a gázt (és a dudát) lelkesen nyomkodni.

E mellett a Gebze-átjárónál sokkal gyakrabban járnak a kompok, így nem csoda, sokan inkább kerülnek.

De még ha nem is kerülünk, hanem egyenesen Bursa felé megyünk komppal, akkor is előbb-utóbb szembe jön velünk a szárazföld, amit gyakran hegynek szokás hívni. A hajó pedig nem megy tovább. 30 km-t kell még megtenni közúton valahogy. Az autósok nagy örömére, akik végre megint megdöngethetik a gázpedált és a dudát. A gyalogosok pedig folytathatják a teázást a buszon.

Akár hogy is nézzük, még így is legalább 2 óra az út... 80 km 2 óra alatt. Mind egy jóltáplált péntek esti dugó... Na jó, annyira azért mégse. De akkor is...

Úgyhogy most valaki leporolta a régi bevált technikát, a hidroplánt.

Míg Isztambul Önkormányzata azon ügyködik, hogy átfúrja a Boszporuszt alul (és közben kerülgesse az előkerült romokat), addig egy vállalkozó inkább a víz tetejét nézte ki, mint közlekedési alkalmatosság. És ha már kinézte, le is szállt rá. Persze előtte eldudálta onnan a halászhajókat és sirályokat.

Most pedig úgy döntött, hogy beindul az Isztambul-Bursa hidroplános repülőút. Az ötletre mindkét város önkormányzata áldását adta (a fordítóprogram így összegezte a polgármester beszédét: azt mondta, hogy igen). De mivel a Boszporuszon túl nagy a forgalom, a "reptér" inkább az Aranyszarv-öbölben lesz.

A hidroplán 18 perc alatt teszi meg azt az utat, ami kocsival egyébként 2 óra lenne. 19 fő fér el a gépben, és a jegyár valahol 100 TL körül lesz.

Az első gép április 1-én indul (hé! de hát ez ma van!), naponta 2 alkalommal: Isztambul Aranyszarv-öbölből 8:30 és 18:00, Gemlik kikötőből pedig 9:15 és 18:45 órákor. Egyébként Gemlik sem Bursa még. Onnan még 30 perc lelkes gázpedál taposás és dudálás vár a légi utasokra. Az ügyesebbek persze ezt 15 percre is le tudják faragni.

Én leginkább az isztambuli "reptérre" vagyok kíváncsi. Ameddig a gépre várunk, vajon belefér egy rövid Boszporusz-túra? :)

2013-04-02

Isztambul két földrészen terül el: Európa és Ázsia.

De nem volt ez mindig így! Nem is olyan régen, még csak az európai oldalt foglalta el (ma pedig már inkább az ázsiait). A nagymamám iskolai térképén pl. még Üsküdar nevű város van az ázsiai oldalon feltüntetve.

Sajnos arról nem találtunk még információt mikor lett az ázsiai oldal is Isztambul (itt nem beszélhetünk olyanról, mint Pest és Buda egyesítése, mert Isztambul befalta az ázsiai városokat). Annyit tudunk, hogy a város gyors növekedése az 1970-es években kezdődött meg. A telefonszámokon ma is megkülönböztetik az európai és az ázsiai városrészeket (távolsági hívás kell), míg az autók rendszámában már nem.

Tehát Isztambul Európából nyúlt át Ázsiába. Pedig az ázsiai kisvárosok sokkal régebbiek, mint az európaiak. Kadiköy és Üsküdar fej-fej mellett küzd a régebbi történelemmel, de máshol is előkerül néha-egy őskori kebabárus.

Kadiköy ókori neve volt Khalkedon (Chalcedon, Χαλκηδών, magyarosan Kalcedón vagy Khalkédon), és jelenlegi számítások szerint már időszámításunk előtt 5500-ban lakott volt. Erre utal az a darab sajt, amint az egyik bolt alatt találtak, rajta egy dátummal, hogy meddig lehet elfogyasztani. Bár akkor még a várost nem így hívták. Inkább úgy, mint urgh, murgh meg krugh.

A később ismerté vált Khalkedon i. e. 685-ben a megarai görögök alapították. De az utazók már akkor is jobban szerették inkább a Vakok Városának hívni, mivel ez volt a környék legkevésbé ideális helye. Pl. a szemközti oldal, ahol Isztambul történelmi belvárosa található, minden szempontból kedvezőbb. De az itteniek úgy tűnik, nem láttak el odáig. Amikor pedig i. e. 667-ben Büzansz erre járt, ő is kikiáltott a hajóból, hogy "vakok vagytok?". Mire eszébe jutott, hogy azt ajánlották neki, hogy a Vakok Városával szemben építse fel a saját világvárosát. Mindjárt át is hajózott a túloldalra, és alapított is gyorsan egy világvárost. Esténként azért lejárt a partra, hogy nyelvet öltson a túloldalnak. De ők persze ezt sem látták.

Később a város a bizánciakhoz került (és akkor átvitték Büzansz nyelvöltős freskóját is), de előtte még megjárta a perzsákat, bithüniaiakat és még a rómaiakat is. 451-ben (ez már időszámítás után van) pedig még zsinatot is rendeztek is, amit az egyszerűség kedvéért khalkédoni zsinatnak hívtak. A zsinat eredetileg Konstantinápolyban került volna megrendezésre, de Marcianus császár nyugodtan akart aludni, ezért mindenkit átvart a tengeren.

Utána pedig jöttek az arabok, meg a keresztések és végül a törökök. Az oszmánok 1353-ban

foglalták el, majdnem száz évvel Konstantinápoly előtt, így itt található Isztambul legrégebbi mecsete. Őket már nem lehetett vakoknak nevezni, mert lelkesen öltögették a nyelvüket a túloldalra.

Miután a , már nyugodtan az adminisztratív területhez lehetett csatolni. A mai neve, Kadıköy is innen ered: a bíró falva. De mivel azért mégiscsak egy tenger választotta el a szultáni központtól, itt békésen megfértek a nem muszlim lakosok. Ma is számos örmény, görög és más keresztény templomot találhatunk a zsinagógákkal együtt.

Ez a hangulat ma is megmaradt. Kadıköy pont az a hely, ami Isztambulhoz tartozik, de mégis kiesik onnan. Olyan, de mégse olyan. Az éjszakai élet pedig pont olyan, mint ahonnan átnézünk a tenger túloldalára, és nyelvet öltünk mindannak, aki otthon maradt.

2013-04-03

Megláncolták az útszéli bóját!

Valami rosszat tett, vagy csak valaki szemet vetett rá? De akkor csak rá kellene tenni egy kék szemet (mavi boncuk)

[caption id="attachment_5587" align="aligncenter" width="450"] Láncos bója[/caption]

Tehát itt van nekünk ez az útjelző bójánk Isztambul kellős közepén, kettős üzenettel: ne parkolj ide, és ne lopj el!

Pedig hát kinek kellene egy bója? A tábla és munkagépek bazárjában kilóra lehet ilyen venni. Sőt! Még szebbeket is. Nem is beszélve arról, hogy igencsak bő választékban kapható. Akár még rózsaszínben is, ha esetleg a lánytestvér ezzel akarja elbarikádozni a Barbie-házat, nehogy Ken meglógjon. Arról nem is beszélve, hogy a lánc többet ér (tehát inkább azt lenne érdemes ellopni).

No persze Isztambul belső részein egy üres parkolóhely minden pénzt megér. Lehet, hogy nem is a bóját félti a tulaj, hanem a parkolóhelyet?

Akkor viszont érdemes lenne egy mozgásérzékelő ugató modult is beleépíteni, és úgy egészen olyan lenne, mintha egy vérebet kötöttek volna ki. :)

2013-04-04

Itt jártál Isztambulban? Készítettél 96.136.811.487.200.820.348.030.157.419.820.316 fényképet (ebből 46.516.484.161.351.108.033 macska)?, túlsúlyt kellett fizetned a reptéren az extra memóriakártyák miatt?

Akkor ez a pályázat neked szól!

Határidő: 2013. november 15.

[caption id="attachment_5588" align="aligncenter" width="450"] Négy évszak Isztambulban - fotópályázat[/caption]

Isztambul Önkormányzata (IBB), Mimar Sinan Szépművészeti és Építőipari Egyetem (MSGSU) és az Isztambuli Amatőr Fényképészek és Rendezők Szövetsége fotós pályázatot hirdet: Benne Isztambul 4 évszakban (és minden macska, ami még belefér).

Az isztambuli amatőrök fotós versenyek közül ez az első, ahol ekkora pénzüsszeget lehet nyerni. Összesen 100 000 TL kerül majd kiosztásra.

A fényképek fő témája Isztambul, mint egyedi város a négy évszakban. Összesen 4 kategóriában lehet pályázni:

Tél kategória (A): Isztambul télen (az se baj, ha hó is van a képen)

Tavaszi kategória (B): Isztambul tavasszal (ajánlott a madárcsicsergés)

Nyári kategória (C): Isztambul nyáron (no, itt azért már baj, ha jó is van a képen)

Őszi kategória (D): Isztambul ősszel (pl. lehet ősz is a képen, meg Isztambul is).

Fontos tudnivalók:

Minden kategóriába maximum 4 képpel lehet nevezni.

A képek színesek, vagy fekete-fehérek lehetnek.

A képeknek a rövidebb oldalon legalább 2000 képpontosoknak kell lenniük, JPG formátumban, 300 dpi felbontásban, és a lehető legjobb minőségben.

A pályázatokat CD-n és DVD-n lehet beküldeni.

Választanod kell egy hatjegyű számot becénevnék, ezzel fogsz pályázni. Pl. 123456 (de ne ezt válaszd, mert legalább tízezer ember fog ezzel a számmal indulni).

A képek nevének tartalmaznia kell a becenevet, a kategóriát. Pl: A-123456-1.jpg, A-123456-2.jpg, B-123456-1.jpg

A fényképeknek nem lehet keretük (nem ér így felhúzni a 300 pxl-es webkamerás képet 2000 pxl-re)

Csak alap Photoshop funkciók használhatók, mint pl. vágás, színbeállítás, stb... Nagymama

kivágása, és extra nagymama belerakása a képekbe tilos.

A képek nem lehetnek régebbiek, mint 2010. január. 01.

Máshol felhasznált, pláne díjnyertes képekkel nem lehet indulni.

A résztvevők aláírják automatikusan aláírják a nyilatkozatot, hogy lemondanak a képek jogairól, hogy azt a pályázat kiírói szabadon használhassák, meg a többi, ami ilyenkor szokásos... és a képek ezután más versenyben nem vehetnek már részt, stb...

Beküldés:

A CD/DVD-n csak a választott 6 számjegy szerepelhet

A.

Postai úton, személyesen, biciklivel, vagy nagymamával beküldeni az alábbi címre:

İstanbul Fotoğraf ve Sinema Amatörleri Derneđi (İFSAK)

Sayın Çetin Kaya,

İstiklal Caddesi, Ayhan Işık Sokak, No: 34/2 Beyođlu/İstanbul

Tel: 0212-292 42 01

Határidő: 2013. november 15.

Díjak:

Minden kategóriában az első 5000 TL, második 4000 TL, harmadik pedig 3000 TL-t kap. E mellett különdíjak is szerepelnek matricától kezdve 2000 TL-ig.

Eredményhirdetés 2013. november 26. Koktél party: 2013 december.

ui: azt azért árulja el valaki, hogy a Google miért Londonnak fordítja az Isztambult? :D

2013-04-05

Úgy tűnik, mégis sikerült valami Húsvétfélét összehozni.

És még Isztambulban is körbenéztünk, miként zajlik a Húsvétolás.

Persze, mint már , a Húsvét még mindig tart Törökországban, és jó darabig tartani is fog. Úgyhogy mi egyelőre csak az elejébe kóstoltunk bele.

Lássuk, milyen "Húsvéti" programokat is találtunk ki, sonka és locsolás helyett (Bár Áрпи örült volna ha beállít egy tűzoltóautó a lakásba):

Tojásfestés

Húsvétbazár felkutatása

Magyarországtól eltérő templomokba bekukkantás, miként zajlik náluk.

Lássuk az 1-es pontot!

A tavalyi évektől eltérően ez tűnik a legegyszerűbbnek. Mégpedig azért, mert pontosan tudjuk, hol lehet festéket találni.

De most az egyszerűség kedvéért még jobban leegyszerűsítettük (különbön hogy lett volna egyszerű?), és csak zsírkrétával pingáltuk tele a tojásokat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Húsvéti tojás[/caption]

Persze a rokonságot sem kellett féltetni! Az olyan dolgok, mint virág, napocska, pillangó csak nekem jutottak eszembe. A helyiek másképpen élték ki a művészi hajlamaikat, és mindjárt foci-színekbe pingálták a tojásokat.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] GalataSaray-tojás[/caption]

Végül pedig Áрпи is kapott egy autós tojást.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Autós tojás[/caption]

Úgyhogy ezzel az 1-es pontot, a tojásfestést kipipálhattuk.

A második pont, a Húsvétbazár felkutatása már izgalmasabb feladatnak bizonyult: Azt már tudjuk, hogy Karácsony előtt a papírbazár átalakul . De vajon most Nyúlbazár lett?

Úgyhogy nagy lelkesedéssel vágunk bele Eminönü bazár labirintusába, megnézzük, mit találunk ott.

Mindjárt a "kapuban", a szőnyegárusok és a kebabosok mellett nyulat is találtunk. Ezzel csak az volt a probléma, hogy ez nem Húsvéti nyúl volt, hanem csak "sima" szerencsenyúl.

A szerencsenyúl egy olyan török játék, mint a szerencsesüti. Csak éppen süti nincs, nyúl van. És nem mi fogunk jóllakni, hanem a nyúl. Ő ugyanis egy kis zöld rágcsálnivalóért cserébe húz egy szerencsekártyát neked a kosárból. Persze a rágcsálnivalót a gazdi adja neki, akinek pedig mi adjuk a pénzt. Sehol semmi pirostojás, vagy locsolkodás.

Úgyhogy megyünk beljebb, és tovább.

Belül pedig minden a szokásos. Bár Karácsony előtt minden tele volt mindenszínű fenyőfával, úgy reméltük, hogy találunk mindenszínű nyuszt. De egyetlen egyet se találtunk. Minden pontosan olyan volt, mint egy átlagos bazáros napon: megpróbáltak nekünk eladni 400 szőnyeget, 200 Aladdin lámpást és 1 db. csengettyűs papucsot. De nyúl, tojás, vagy festék sehol.

Persze rendes festéket azért találtunk. Kérdezte is az eladó, hogy hány négyzetméter falat akarunk bevakolni. Míg más felajánlotta, hogy metál-pirosra lefújja őket az autófestő szalonjában, és még időtálló védőréteggel is ellátja őket. De jobb lenne, ha ehhez legalább tízezer darabbal állítanánk be hozzá.

Pedig mi átfésültük az egész bazárt (sűrű fésűvel - hehe, ki emlékszik még erre a viccre? :), de semmi olyat nem találtunk, ami akárcsak Húsvétra hasonlítana. Úgy tűnik, hogy ennek az ünnepnek nincs akkora sikere, mint a Karácsonynak. Vagy talán csak még nem jött meg a szezonja? Még van egy hónapunk az Ortodox Húsvét befejezésig... Ha lesz egy kis időnk, akkor még egyszer visszanezünk ide.

Mindezzel szembe, a sarki péknél (szembe) több szerencsénk volt. Itt megint előkerült a speciális Húsvéti kalács, aminek a közepében ott ücsörög a piros tojás.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Húsvéti kalács[/caption]

És ehhez nem kell a bazárig elmenni!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Húsvéti kalács[/caption]

1-es pont teljesítve, 2-es pont viszont nem sikerült. Jöhet a látszólag legegyszerűbb, a 3-as pont: felkeresni egy örmény, vagy görög templomot, megnézni, milyen is ott a Húsvét.

Elvileg ez tényleg könnyű, hiszen a közelben mindkét templom megtalálható. A görögökhöz viszont még nem érkezett meg a Nyúl, így inkább az örménnyel próbálkozunk.

Érdeemes tudni, hogy Isztambul valóban a kultúrák keveréke. Rengeteg, különféle keresztény templommal találkozhatunk, kezdve az itáliai katolikussal, a bolgár és görög ortodoxokon keresztül az örményig minden megtalálható. És ezek még csak a "fő ágak" voltak! Hiszen találtunk már t is. Meg olyan angolt is, ami nem anglikán, viszont a nap második felében a szírek miséznek benne. Az Arab Dzsámi nevű épületet pedig nem tudom, melyik kategóriába rakjam, mert az eredetileg genovai templom volt, majd lett török dzsámi, de ki tudja hogyan és mikor, mára már Arab Dzsámi a neve, holott benne még mindig a törökök imádkoznak. Nem is beszélve a Szent Benedek Templomról, ahol tényleg minden keresztény megfordult, még Rákóczi és Zrínyi Ilona is.

E mellett a másik fontos információ Isztambul topográfiájáról szól: Ha úgy döntünk, hogy belevágunk egy körmenetbe, akkor mindenképpen vigyünk magukkal szendvicset és sátrat. Mert még egy kisebb templom megkerülése is órákba telhet, pikáns hegymászásokkal fűszerezve.

A fentiek alapján tehát mindenképpen jó alaposan utána kell nézni, hogy hol, melyik templomban is szeretnénk ünnepelni. Különben még a legrosszabb is előfordulhat velünk: a templom aznap éppen zárva van.

Mi természetesen nem jártunk utána, nem készültünk fel, és a legrosszabb is megtörtént: az ajtó zárva volt. Sőt! Még a csengőt is kikötötték... Hiába, van aki az ünnepek alatt pihenni akar, nem pedig turistákat vezetni mindenhova. Még jó, hogy csak 100 m-t kellett menni hozzá. Igaz, azt mind felfele.

Egyébként is kezd gyanús lenni ez a sarki örmény templom, hogy sose lehet hozzá bejutni. Nem úgy, mint a szemben levő görög templomba! Oda bezzeg be lehet jutni! Egészen addig a tábláig, amire az van írva: zárva.

Mi viszont nem adjuk fel! Irány Beyoğlu, ahol ha templomról van szó, tényleg minden megtalálható. Csak tudni kell, hogy keressük. Ugyanis nem ritka, hogy a halárus mögött kell bemenni egy titkos ajtón, hogy a templomkertbe jussunk. Vagy pedig más rejtett járaton tudunk lejutni... hmm.. most hogy belegondolok, gyanúsán sok templom van halárusok mögé elrejtve... és a Bibliában is van néhány halász... egy új Da Vinci-kód filmet lehetne forgatni Isztambul közepén.

Nekünk viszont bejárásunk van önkormányzat térképeihez. Ezen minden telek rajta. Ezek alapján próbáltuk a . Így a templomokat is könnyebben megleltük (a hozzá vezető titkos bejáratot persze nem).

Innentől kezdve pedig már könnyű dolgunk volt: csak végig kellett járni a templomokat. Szerencsére a többség nyitva volt. Nem tudom, hogy az ünnepi alkalom miatt, vagy pedig Beyoğlu-ban egyébként is nyitva tartják a templomokat. De ennek ellenére ott se találtunk más különleges, ünnepi alkalomhoz kapcsolható dolgot. Így a 3-as pont sem mondható

teljesnek.

Viszont láttunk egy csomó templomot, ami hasznos lesz még a Wiki-hez :) És még nem értek véget az ünnepek... ;)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ahova sose sikerült bejutni (Beşiktaş Surp Asdvadzadzin Ermeni Kilisesi)[/caption]

2013-04-08

Az "Ufók, engemet vigyetek az Űrbe!" nyertese Ercan Kaygısız, Izmirből.

Ő lesz az első török az űrben, bár nem az Ufók fogják őt felvinni (bár még az is megtörténhet).

Ercan 41 éves, és egy étteremben dolgozik. De ha már felmegy, akkor megnyitja az első űrbéli török büfét. Így ő nemcsak az első török lesz az űrben, hanem az első kebabáros is.

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Első török űrhajós - Forrás: teknokulis.comA kép csak illusztráció!!!!!!![/caption]

Amikor Ercan Kaygısız megtudta a nagy hírt, éppen április elseje volt. Így először arra gondolt, hogy csak viccelnek vele. De aztán kiderült, hogy a hír mégis igaz. Mi sem mutatta ezt jobban, mint az a négyszáz tv-riporter, akik izmirli kisbüfébe betódultak, Ercan munkahelyére. Mindennek persze a főnöke örült a legjobban, aki végül még három szőnyeget is sikeresen eladott.

Hősünk, pontosabban most már űrhősünk elsőként a feleségét hívta fel. Közölte vele, hogy ne várja vacsorára, mert az űrben lesz dolga egy ideig. A ház úrnője természetesen elfogadta az indokot a kimaradásra (hiszen titokban leány-bulit szervezett), de arra kérte férjét, ha már úgyis a Tejútnál jár, hozzon pár üveg tejet onnan.

AZ SXC még 2011-ben kezdett jegyeket árusítani a jövődő űrturistáknak, 95.000 USD áron. Ercan egy ilyet nyert meg, amivel majd 2014-ben repülhet is. Addig Hollandiában fog edzeni a speciális tréningen. Többek között lesz súlytalanság, fejjel lefele evés, becsukott szemmel kiszámolás, és hol hagytam el a tollamat játék. E mellett olyan megpróbálásokat kell túlélnie, mint egy ötcsillagos szálloda, és a holland papucs használata. A kilövés előtt pedig még a karib-szigeteki UV-napsugárzás-ellenállóképességét is tesztelni fogják, összesen 3 napig. Tehát egyáltalán nem irigylésreméltó ez a kemény kiképzés.

Ercan 1 órát tölt majd el az űrben, 103.000 km magasan. Elmondása szerint már sok fele járt, ahol nélkülözni kellett valamit, mint pl. vizet, ételt, vagy fedelet, így jól bírja a megpróbáltatásokat. Bár az űrben még járt, de szerinte nem gond az olyan apróságok hiánya, mint a levegő, vagy a gravitáció. Amikor megkérdezték, hogy mit visz magával, akkor azt mondja, hogy egy török zászló, és egy Korán lesz nála.

A jegyet az UFO cég sorsolta ki, aki az infralámpáiról, és ventilátorairól híres.

2013-04-09

Törökországban nagyon finom a csoki (mégiscsak a mesés keleten vagyunk. :). Na de olyan, mint a "házi készítésű" Beyoğlu csoki...!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beyoğlu csoki[/caption]

Legjobb egyébként moziba bemenet előtt venni egy táblával, hiszen ott árulják a kapuban. Bent pedig, ha nem látjuk a filmet az előttünk ülőtől, akkor a csokis kezünket akár bele is törölhetjük

A Beyoğlu csoki, teljesen meglepő módon, Isztambul Beyoğlu kerületének híres csokoládéja. Bár úgy hangzik, mint egy márkanév, valójában mindegyik bolt a saját "eredeti és egyetlen, meg igazi, és valódi" csokiját készíti. Házilag, otthon.

Persze nem a kamrában, mert annál azért nagyobb mennyiséget adnak el naponta, de nem is nagyipari módon. A "házi készítésű" mára már inkább amolyan szlogen lett.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Beyoğlu csoki[/caption]

Maga a csoki viszont, ami egyébként roppant finom, tényleg minden jellegében házias jellegű. Már a csomagolás is egyszerű alumínium, mindenféle márkanévek és feliratok nélkül. Jó kérdés, hogy az eladó honnan tudja, melyikbe mi van.

Pedig választék van bőven: Mindenek előtt azt kell eldönteni, hogy a fekete (keserű), vagy a tejescsoki kategóriából szeretnénk. Majd pedig utána, hogy mi legyen benne: mogyoró pisztácia, stb.. vagy még több stb... :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Beyoğlu csoki[/caption]

Az İstiklâl Caddesi-n összesen 3 (de talán 4) bolt üzemel. Bár az egyik (és a legfinomabb) éppen csak egy sarokbódé. Az eladó is alig fér el a csokik mellett. Így mondjuk legalább nem nem hízik el.

Megkérdeztük az egyik boltot, hogy milyen régóta is árulnak csokit. Azt mondák, hogy nagyon régóta. És természetesen már akkor is legalább 100 éve csokit árultak, amikor a gyaur és névrabló konkurencia megjelent volna.

Érdekes módon, a többiek is hasonlóan válaszoltak.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Beyoğlu csoki[/caption]

Az ára mondjuk kicsit magas, de viszont nagyon finom. :) Aki erre jár, na hagyja ki, mert egy igazán finom török csokit ehet. :)

2013-04-10

Blogunk egyik állandó témája, hogy a török focirajongók és örültek mi minden cuccal halmozzák el a mindennapjaikat.

Ebből viszont a törököket kevésbé ismerő olvasónk olyan téves következtetést vonhat le, hogy amikor a focirajongó aludni tér, akkor ő is normális emberré változik, és talán még ő is pillangókat lát az álmában.

Pedig ez nem így van!

Lássuk, hogyan is néz ki egy Beşiktaş rajongó alvó sarka. Már amennyiben a sok Beşiktaş poszter, mez, labda és más cucc mellett marad neki elég hely aludni:

[caption id="" align="aligncenter" width="350"] Beşiktaş alvókészlet[/caption]

Eleve úgy indul, már az alvósarok is a Beşiktaş színeiben tündököl. Nem kerül bele semmiféle zöld, meg sárga, és kék. Se világos, se sötét. Természetesen a szőnyeg is fehér, hogy jól illeszkedjen hozzá a fekete papucs. No és persze az egészlepedős Beşiktaş ágyneműkészlet: takaró és párna.

Az ágy egyszemélyes. Így ha van Beşiktaş alvótársunk, akkor ajánlott, hogy valaki fölül, a másik pedig alul legyen. Ebben az esetben célszerű, hogy az egyik személy fekete, míg a másik fehér bőrszín tulajdonosa legyen, különben megbomlik a harmónia.

Az ágy megvásárolható 207 TL-ért (kb. 28.000 ft) . Mivel már csak 2 db maradt, így érdemes gyorsan rendelni. Egyébként is ingyenes a házhozszállítás.

Sajnos a képen több hiba is felelhető:

az olvasólámpa nem Beşiktaş-lámpa

az óra nem Beşiktaş-óra

a falon levő képek sem a csapatot ábrázolják

mit keres a virágmintás párna, és lepedő?

2013-04-11

A törökök nem szeretik az unalmas dolgokat. Legyen szó pl. az utakról: tesznek oda lámpákat, és felfestik csíkosra pusztán azért, hogy érdekes legyen. Nem pedig azért, hogy utána azokat használják is.

Ha viszont egy közterület is ízlésesen (ha már praktikusán nem is) fel van díszítve, akkor ne csodálkozzunk, ha egy török lakás is tele van meglepetésekkel!

Nézzünk pl. egy fürdőszobát!

Tipikusan az a hely, ahol egy török háziasszony kiélheti a kreativitását: fehér csempe, fehér kád, fehér csészék, és fehér csap. Nem unalmas?

Na jó, kis szerencsével mégse minden fehér, hiszen a csempék ma már hatalmas választékban kaphatóak. Egy megfelelő fenyegetéssel (egy hétig nem készítek neked kebabot!) pedig a háziasszony eléri, hogy a ház ura az úrnő kívánságait teljesítve lecserélje a csempéket valami izgalmasra.

Azt pedig már régóta tudjuk, hogy a mosógépre, és a többi vízszintes felületre lehet tenni csipkéket, takarókat, szőnyeget és további textíliákat. Úgyhogy bármilyen unalmasnak is induljon egy fürdőszoba, egy török háziasszony előbb-utóbb meleg otthont varázsol belőle.

Csakhogy!

Csakhogy ott van az a bizonyos fránya luk! Az, amelyiken a felesleges víz folyik le. És hol máshol lenne, mint a szoba közepén??? Mintha egy festmény közepére ágyúval lőnénk egy lukat.

Jó jó, hogy szükség van valami elvezetőre, hogy a kádból és máshonnan kifröccsent vizet elvezessük, de miért kellett pont középre tenni? Nem lehetett volna inkább a sarokba? Vagy fel a falra valamelyik szekrény mögé? Esetleg betenni az egyik fiókba? De pont így középre?? Mit szólnak majd a szomszédok, ha meglátják? Biztos, hogy ők nem küzdenek ilyen problémával!

Vagy az is lehet, hogy ők már jártak a bazárban, és megtalálták az ideális megoldást: a petrezselymes kupakot.

Hangulatos, élethű műanyag petrezselyem levelek, amikkel elfedhetjük azt az ízléstelen csatorna-lefolyót. Mennyivel hangulatosabb ez így!

[caption id="attachment_5621" align="aligncenter" width="500"] Házi

petrezselyem[/caption]

Ha esetleg mégse találnánk ilyet a bazárban, de nagyon szeretnénk egyet, akkor mi is elkészítjük házilag. Nincs más dolgunk, mint csak eldugaszolni a lefolyót, és beleszórni néhány magot a kedvenc növényünktől. Lehet akár dinnye is. Az se baj, ha addig a pár hétig, amíg kihajt, mellőzzük az olyan dolgokat, mint a fürdés.

2013-04-12

Törökország fővárosáról, Ankaráról készült fotókiállítás nyílik Budapesten április 12-19-án.

Hami Onur Bingöl fotográfus személyesen nyitja meg fotókiállítását, ahol sztereografikus technikával készített, Ankaráról összeállított alkotásait mutatja be a közönségnek..

[caption id="attachment_5624" align="aligncenter" width="429"] Ankara fotókiállítás
Budapesten[/caption]

Cím: Yunus Emre Török Kulturális Központ. Budapest, Andrásy út 62.

2013-04-15

Tovább zajlik az állampolgárosodási mérkőzés.

Ott tartottunk, hogy összeszedtük a papírokat, és elmentünk a hivatalba.

Majd megint összeszedtük a papírokat, és megint elmentünk a hivatalba, mert néhány papír még hiányzott. Hiszen összesen nem érte még el a szükséges 40 kg-ot.

Másodszorra más sikerült.

De aztán nemsokkal utána jött is egy papír, immár a rendőrségtől, hogy sürgősen menjünk be a legközelebbi kapitányságra a további teendőket intézni.

Természetesen a legközelebbi kapitányság az csak amolyan szimbolikus kifejezés. Meg nézőpont kérdése. Meg hasonlók. De semmiképpen nem jelenti azt, hogy az lenne hozzánk a legközelebb. Hanem ez a kerületi illetékes rendőrség.

Persze egy olyan városban, ahol az ember néha 80 km-t is megy, csakhogy igyon egy teát, nem igazán érdekes, hogy a "legközelebbi" szó mit is jelent pontosan.

Szóval elmentünk a rendőrségre. Itt azért mindenképpen szeretném megemlíteni, hogy a török rendőrségre igencsak érdekes bejutni.

Természetesen itt is, mint minden hivatalos, vagy forgalmas helyen, át kell haladni a biztonsági kapukon. Ez azért van ugyebár, hogy kiderüljön, ki is szeretne fegyverrel bemenni. Csakhogy a rendőrség éppen az a hely, ahova mindenki fegyverrel akar bemenni. A fele azért, mert rendőr, a másik fele pedig azért, hogy engedélyeztesse a pisztolyát. Úgyhogy én voltam a kakukktojás, mert nálam csak egy fényképezőgép volt. Át is kutattak rendesen.

Bent, miután meglöbegtattuk a papírt, és végre megtaláltuk az illetékest, az letöltött egy bizonyos nyomtatványt a rendőrségi portálról. Ez pedig nem volt más, mint egy lista, amit még be kell szerezni, hogy folytathassuk az állampolgárság igénylését.

Tehát még nem úsztuk meg a papírokat. Viszont kaptunk egy jó tanácsot, hogy a török himnuszt érdemes addigra megtanulni.

Úgyhogy irány az újabb papírok beszerzésére. Ez volt egyébként a könnyebb. A török himnuszt ugyanis nem olyan egyszerű megtanulni. De szerencsére a t is találunk, ami azért nagy segítség.

Míg a papírok esetében csak az önkormányzathoz, és a bírósághoz kellett bekocogni.

Az isztambuli bíróság nemrég lett központosítva, és egy hatalmas toronyházat építettek nekik. Ott pedig nemcsak bírókat találunk, hanem még fodrászt is! Egyébként is olyan nagy, hogy éveket lehet benne bolyongani. De legalább a frizuránk tökéletes lesz!

Tehát a papírok összeszedése nem volt most olyan nagy kaland. És ezúttal még targoncára sem volt szükségünk.

A változatosság kedvéért mindezzel nem az előző hivatalba, hanem a bevándorlással foglalkozó rendőrséghez kellett bemennünk. Azt mondták, az előző procedura az államnak kellett, ez viszont a rendőrségre. Ugyanis itt szkenneltek be engem.

Lefényképeztek balról, és jobbról. De még szemből is! És még ujjlenyomatot is vettek.

Majd pedig jöttek a keresztkérdések: lakcím, mióta vagy itt, mit csinálsz itt, és ki nyerte a tegnapi török-magyar focimeccset. Himnuszról viszont egy szó se volt.

De megnyugtattak, hogy ez még mindig csak az adatfelvétel. Az igazi teszt, az később lesz. Egy napon majd értesítenek.

Inkább török-magyar foci, mint himnusz

El kellene járni hétvégeként mindenféle tüntetésekre (hétköznaponként pedig foci meccsre), ott lehet gyakorolni a Himnuszt

2013-04-16

Nekünk, magyaroknak ott a pálpusztai sajt. A törököknek pedig a pastırma.

Mindkettő jellegzetesen tradicionális, mindkettő roppant finom, és mindkettőnek olyan az illata, hogy még a szomszédos országokban is érezhető. Tehát mindkettő egy olyan étel, amiből érdemes sokat enni, mielőtt felülünk a repülőgépre.

[caption id="attachment_5630" align="aligncenter" width="500"] Pastırma[/caption]

A pastırma egy sonka. De nem disznóból, hanem tehénből (vagy más múúúzó állatból) készül. Csakhogy van egy jellegzetessége: az illata.

No persze nem az illata miatt készítik így, hanem azért, hogy nagyon finom legyen. Az illat, az csak amolyan... hmm.. mellékhatás. Persze a legjobb, ha nem egyedül eszünk belőle, hogy a többiek ne számúzzanak minket a házból/kerületből/városból/megyéből.

A pastırma különlegessége a çemen. Ez adja a jellegzetes ízét, és ez védi meg attól, hogy a baktériumok előttünk egyék meg. Ha minden jól működik, őket távol tartja a jellegzetes illat. Mindez pedig egy vékonyak nem mondható sötétvörös burkolatban jelenik meg.

A pastırma-t úgy készítik, hogy a húst igencsak bőségesen megsózzák, majd 10-15 napon keresztül szárítják. Ezután jön a çemen, a védőréteg, ami piros paprika, római kömény, fokhagyma és görögszéna különleges és illatos keveréke. Ez pedig jól átjárja majd a húst.

A legjobb pastırma természetesen Kastamonu tartományban készül. Ha valaki arra jár, érdemes belőle több kg-nyit is venni. Bár senki ne gondolja azt, hogy ez a mennyiség akár egy hétre is elég lenne. Ugyanis ha egyszer elkezdjük enni, akkor nincs megállás. Árpi is annyit megevett belőle, hogy már 4 napja szellőztetjük az erkélyen, de még mindig illatozik. Pedig naponta 2 alkalommal meg is fürdik. Ez a része azért nagyon tetszik neki.

Amennyiben el akarjuk kerülni a kellemetlen (bár inkább a jellegzetes lenne a helyes szó, hiszen csak annak kellemetlen, aki kimaradt a jóból) illatokat, akkor vásárolhatunk çemensiz változatot is. Bár ennek az íze meg sem közelíti az eredetijét.

2013-04-17

Hősünk úgy döntött, hogy a hűtőben talált sajtot nem dobja a kukába. Inkább...

... inkább épített belőle egy várost!

[caption id="" align="aligncenter" width="640"] Sajtváros[/caption]

Metin Doğrukartal egy nap szembe találta magát a hűtő tartalmával, majd elkezdte a penészt lefaragni a sajtról.

Csakhogy ez nem egyszeri alkalom volt, így a penész-faragás minden egyes reggel egy kicsit jobban, majd még jobban sikerült. Mivel Metin bácsi egyébként is kőfaragó, gondolt egyet, és kipróbálta, hogy a kőkemény sajtot miként lehet megfaragni.

Alig kezdett bele a munkába, máris hipp-hopp, egy egész várost összefarigcsált. És mindehhez csak 4 lakótömb hűtőjéből kellett a sajtot összegyűjteni. No meg a rokonság felétől.

A kész sajtváros persze nem nézett ki jól penészes-sajtos színben, így hát lefestette őket csinosra.

Persze a munkája semmit sem ér, ha nem láthatja senki, ezért összeszedett egy zenész bandát, és kihívta a TV-t. Volt is nagy dinóm-dánom.

.

2013-04-18

Törökország tele van magyarokkal.

Persze mindnyájan tudjuk, hogy ősapáink előszeretettel vették az irányt Anatóliába, ha már elégük volt az osztrákokból. Legismertebbek Rákóczi, és Kossuth. Az előbbi itt is maradt a kebabok országában, míg az utóbbi inkább tovább ment a pizzák hazájába.

E mellett pedig legalább 5 (néha 7) olyan faluról tudunk, aminek a neve is Magyarfalva (Macarköy).

Nemrég viszont (2007. augusztusában, vagyis még ebben az évszázadban) a újság is hírt adott a Madrid tartomány beli nusaybini magyarokról, akik valószínűleg Bem Apóval érkeztek, és áttértek a muszlim hitre.

Ebben a faluban (Nusaybin) 4 családról biztosan tudni, hogy magyar származásúak. Kettőt egészen könnyű volt kitalálni, lévén az egyiket Magyarinak, míg a másikat Magyarfiának (Macar és Macaroglu) hívják. A harmadik család viszont már a Soyubey-nek, azaz Családfa Uraság nevet viseli, míg a negyedik a Yıldızoğlu, vagyis Csillagfia. Ez utóbbi megintcsak gyanús lehet az amatőr családfakutatóknak, hogy nem török név, hiszen akkor Ayoğlu, azaz Holdfia lenne. Méginkább Félholdfia.

Nusabiy dél-kelet-Törökország határán, Mardin tartományban fekszik. Olyannyira a határon van, hogy az utca végén már Szíria található. Sőt! Ha jobban megnézzük a térképen, akkor láthatjuk, amint a határ egy kis kerülőt tesz, hogy a falucska még éppen Törökországhoz tartozzon.

A történet szerint amikor a 48-49-es Szabadságharc elveszett, és Kossuth, kb. 1300 magyar, az Oszmán Birodalomba érkezett. Itt mindenféle diplomácia bonyodalmakba botlottak, ahol is a térség három nagy birodalma, a 30 (oszmánok, osztrákok és oroszok) éppen kavarta a politika nagy főzelékét. Ebben pedig minden jel szerint a magyarok és a lengyelek voltak a fűszerek.

Az eredmény végül az lett, hogy aki maradni akart, annak fel kellett vennie a muszlim hitet. Ezt Bem Apó mellett 300 magyar vállalta. A többiek viszont Kossuthal együtt mentek tovább.

Az itt maradtakról a törökök nagy büszkeséggel emlékeznek meg. És büszkék arra is, hogy a soron következő krimi török-orosz háborúban ezek a magyarok az oroszokat lőtték, és nem a törököket.

Annak ellenére, hogy Nusaybin falucska igencsak a világ végének számít, nem is olyan kicsi

(88 ezer fő), és nagyon ősi történelemre néz vissza (i. e. 901-re)l. Természetesen a szokásos anatóliai történelemre: örmények, perzsák, Nagy Sándor, rómaiak, stb... E mellett pedig a modern kor két ismertebb, politikai személyisége is innen származik: Ahmet Yıldızoğlu, aki a vezető kormánypárt egyik vezetője (látjátok, a "magyarok" még ott is benne vannak a politikában), és Moammer Macaroğlu, aki a Hús és Hal Termék Tanács egykori igazgatója.

Ez utóbbi úri-magyar-ember döntött úgy, hogy nyugdíjba vonulása után valami vidámabb dologgal foglalkozik, mint a halak és a hús: családkutatás. Ő találta meg, hogy az ősei magyarok voltak. És mivel a halak vonulásában jártas volt, hamar megfejtette a magyarok járásait is. Innen pedig könnyen összeállt a kép, hogy ők azok, akik Bem Apóval együtt érkeztek Törökországba.

A kutatásban sokat segített a régi szomszédja is, Ahmet Yıldızoğlu, aki aktívan benne van a politikában, így ketten együtt sok kaput és dossziét tudtak kinyitni. Sőt! A kutatás "mellékhatásaként" megtalálták az elveszett nagymamát is, Metin Soyubey-t, Egyiptomban.

Úgyhogy végül mindenki örült, és még a nagymama is megígérte, hogy süt igazi magyar pogácsát minden unokájának.

2013-04-19

II. Rákóczi Ferenc (egyik) utolsó kérése az volt, hogy ha már haza nem mehet, akkor legalább anyja, Zrínyi Ilona mellett temessék el Isztambulban.

És így is történt. Az egykori fejedelem 1735 április 8-án halt meg, és június 6-án vitték át Konstantinápolyba.

Végül mindketten, anya és fia, 1906 október 29-én "hazamentek" Kassára. De mint tudjuk, nemsokkal később ez a város is külföldre került, viszont a templom, az egykori sírhely ma is itt áll a Boszporusz partján.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Szent-Benedek templom[/caption]

A Saint Benoît, vagy Szent-Benedek templom Isztambulban, Karaköy városrészben található, Európa legvégén. Ez után már csak a kebabárus van, és a Boszporusz. Ide került Rákóczi teste (egy része Rodostóban maradt, míg a szívét Párizsba vitték), mégpedig azért, mert Zrínyi Ilona már itt volt. Ő pedig valószínűleg azért került ide, mert jó kapcsolataik voltak a franciákkal, a Szent-Benedek templom pedig francia volt akkoriban. És ma is, csak az változott időközben, hogy melyik egyházi rend.

A templomot 1427-ben építették, még a genovaiak. Mindez még azelőtt volt, hogy a török elfoglalták Isztambult (1453), de nem túl sokkal. Így az itáliaiak nem sokáig annak, hogy van egy hű de nagy (és nyáron hű de hűvös) épületük. Ráadásul a hódítás után a genovaiakat kirakták a városból, a megüresedett templomon pedig összevesztek, kié is legyen. A "harc" egészen Szulejmánig tartott, aki jobbnak látta, hogy inkább mecset legyen az épületből. De valahogy mégsem ez történt, hanem helyette galatai spanyol kolónia (ilyen is van ám!) kapta meg. Ennek ellenére Zrínyi idejében már a franciák kezén volt, így érezhető, a kinéltvan-a-templom játék korán sem ért véget.

Idővel (1783) egy iskola is került a templom mellé, ami szépen, lassan növekedett. Ma a templom az iskola tartozéka. Mégpedig nagyon izgalmas módon. A bejárat ugyanis egy modern iskolaszagú folyosóról történik, ahol csak a régi kapu árulkodik róla, hogy itt bizony nem a tanári iroda található (itt a felsőbb uralkodóval lehet beszélni, és könyörögni a jobb osztályzatért).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bejárat a templomba, mindjárt a kapcsolószekekrény mellett[/caption]

Bent meglepően hangulatos kis templomot találunk, amin érződik a történelem. Ami szerencsére ez esetben a nem a megszokott viharosságával zajlott. De azért zajlott.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szent-Benedek templom[/caption]

II. Rákóczi Ferenc és Zrínyi Ilona ma már nincs itt. Viszont a templom jobb oldalán megtaláljuk az emléktáblát.

Sajnos a templomba nem egyszerű bejutni. Mégiscsak magánterületről van szó. Lehet, hogy sikerül a portással megállapodni. Vagy pedig akkor jöjjünk, amikor az Isztambuli Konzulátus szervezi az évi Rákóczi emlékmisét: április 8-án.

2013-04-21

Isztambul határa igencsak messze van

2013-04-22

Azt írja az egyik isztambuli útikönyv (meg még sok másik is), hogy a Taksim téren lehet emeletes buszokkal átmenni a Boszporusz hídon. Az útikönyv szerint ez nagy élmény.

Hát még az mekkora élmény, amikor elérünk a busz végállomására és kiderül, hogy 80 km-rel lejöttünk a térképről! Na, innen jussunk most haza!

Ha Isztambulban járunk, a busz a második legjobb barátunk, amennyiben az eltévedés a cél. Az első természetesen a lábbusz, hiszen az kéznél van, míg a "rendes" buszokat előbb meg kell keresni, és csak utána tudunk eltévedni. Ráadásul az útikönyvek nagy lelkesedéssel írnak a látnivalók buszos megközelítéséről. Holott Isztambulban ez nem olyan egyszerű.

Ugyanis - szemben a villamossal, ami többnyire kötött pályás - a buszok úgy mennek, ahogy jólesik nekik. Persze, ha tudják, akkor tartják az útvonalat. De ha egyszer bedugul!

E mellett Isztambul hatalmas. Órákat tölthetünk egy-egy buszon négykézzel kapaszkodva a durva kanyarokban, miközben még mindig ugyan abban a kerületben vagyunk. Nem is beszélve arról, hogy a megállóknak úgymond történelmi nevei vannak. Pl. a Virágárus megállót azért hívják úgy, mert az öreg néni már akkor is ott árulta a tulipánjait, amikor Fatih Mehmed Szultán még csak ostromolta Isztambult.

Tehát busszal eljutni Isztambul egyik pontjáról a másikra igencsak nagy kaland egy turistának. De még a tapasztalt bennszülötteknek is. Persze nekik könnyebb, mert egyszerűség kedvéért kérdezősködnek, mire megkapják a következő választ. Felszállsz drágaságom arra a kék csíkos buszra, aminek az unokám szereli a visszapillantó tükrét. A számát nem tudom, mert már nem látok el odáig. És azzal mész. Sokat mész. Nagyon sokat. Majd lesz egy dzsámi a jobb oldalon. De nem az, amelyiknek 2 minaretje van, hanem amelyik az Akbankkal szemben van. Na, ott ne szállj le, mert ott csak halat lehet venni, de azok nem frissek. Friss halért inkább menj Yenikapı-ba... Szerencsére a Google feltalálta a térképet, amin jó eséllyel megkereshetjük a látnivalókat. És a térkép a buszmegállókat is feltünteti, így már láthatjuk azt, hogy merre is van a legközelebbi buszmegálló. Nem is olyan régóta pedig a megálló nevét is láthatjuk, nemcsak annyit, hogy "buszmegálló".

A probléma azért még nem vészett el: melyik busszal jutunk el abba a megállóba, és az honnan indul?

már több olyan program is létezik, melyek majdnem segítenek is. Se az roppant furcsán néz ki, hogy a számítógépen tervezzük meg a nyaralást, de közben a telefonon nézegetjük a buszok útvonalait.

viszont nagyon jól összegyűjtötték a buszmegállókat:

melyik busz áll meg ott

azok honnan hova mennek (mert ugyebár a látnivaló megtekintése utána nemcsak úgy el akarunk menni onnan valahova)

Mikorra várható a busz (ez viszont nagy segítség a tervezésben)

Egyetlen hátránya az oldalnak, hogy a keresés roppant macerás. Először a kerületet, majd a városrészt kell megkeresni, és utána lehet buszmegállót választani. Egyszerűbb a Google-ba beírni a weboldal címét (www.iett.co) és a buszmegálló nevét, hamarabb megtaláljuk.

Viszont, ha a fenti fülek közül a "Yerler"-t választjuk, akkor az adott kerület "érdekességét" kapjuk meg, mint pl. rendőrség. És ha a közelben megálló is van, akkor azt is mindjárt megtalálhatjuk.

2013-04-23

Először a blog történetében, megpróbálunk előbb hírt adni egy eseményről, minthogy megtörténne! Így megelőzünk mindenféle médiát! :)

Kivéve, ha blogírás közben bealszom...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Április 23 - A nemzeti függetlenség napja és Nemzeti Gyereknap[/caption]

1920. április 23. Összegyűlnek a törökök. És ha már összegyűltek, akkor elnevezik a mulatságot Gyűlésnek. És mivel minden török itt van, aki csak számít, a neve lesz Török Gyűlés. De ez így nem jó. Mivel még sincs itt mindenki. Pl. a szultán hiányzik. De hát őt meg se hívták. Ennek mondjuk a szultán nem kifejezetten örül. Pedig ha tudná, hogyha meghívták volna, akkor lenne kinek a fejével focizni.

Így viszont nincs szultán, nincs foci, csak Gyűlés. De akkor milyen gyűlés? Szultán és focimentes gyűlés? De hát azért gyűltek itt össze a törökök, hogy az utókor úgy emlékezzen rájuk, mint ahol nem történt valami? De hiszen itt fog minden eldőlni! Itt születik majd a nemzet!

Nos, akkor legyen a neve Nemzetgyűlés! Mégpedig Török Nemzetgyűlés. Szultán kihúzva. A gyűlés nevéből is, meg a szavazólistáról is. Meg úgy egyébként is.

Na de milyen nemzetet akarunk? Nagy nemzetet! Nagy nemzetet! Akkor legyen a neve Nagy Török Nemzetgyűlés!

Ebben is megállapodtunk, akkor bemehetünk!

Történt pedig, hogy az emberiség megunta a kis lokális háborúkat. Úgyhogy megpróbálta nagyobb méretben is. Próbálkozás volt is bőven, ilyenek mint Nagy Sándor, Julius Caesar, Napoleon. De úgy igazán nagyban, hogy mindenki benne van a buliban, még nem sikerült összehozni a XX. század előtt. Ugyanis mindig volt valaki, aki nem ért rá. Mert éppen meg a kedvenc sorozata, vagy meg kellett látogatni a nagymamát, vagy csak éppen dögre utálta azt, akit szövetségesnek sorsoltak ki.

No de amikor végre minden összejött egy látványosabb világégetésre (sütnivaló szalonnából sem volt hiány), akkor úgy döntöttek, hogy a világot is újrarajzolják, ha már sikerült megpörkölni. Természetesen az azóta is gyakran alkalmazott ősrégi módszert használva mindezt úgy, hogy még a térképet sem nézték meg. Mit számít 1-2 tenger, hegy, meg nép!

Csakhogy Anatóliában volt egy nép, aki azt mondta, hogy mindenki menjen ahova akar, csak jó messze onnan! A szultán is menjen, ha már focizni sem lehet vele. Főleg a megszálló katonák is.

Április 23-án, a Nagy Török Nemzetgyűlésen nagy lelkesen meg is szavazták, hogy kihajítják az országból az angolokat, franciákat, görögöket és mindenki mást is, aki azért van ott, hogy mindenféle országfelosztási kísérletet tegyen. Majd erre biztatták az isztambuli rokonokat is. Persze csak miután a szőnyeget, a kebabot és a csilingelős fapapucsot eladták a külföldieknek.

El is kezdődött a Nagy Nemzeti Megszálló-kihajító Mozgalom, aminek később inkább egyszerűen csak Függetlenségi Háború nevet adtak, mert az mégiscsak izgalmasabban hangzik. Bár lehetett volna Nagy Nemzeti Vízbemártogató Akciónak is hívni, mivel végeredményül minden ellenséget sikerült a tengerbe hajítani. A rugalmas törökök természetesen több ezer csónakot adtak el a vízben kalimpáló embereknek.

Nagy volt az öröm, sok volt a kiabálás. Még egy köztársaságot is sikerült kikiáltani. Eme kiabálás emlékére egy Köztársaság Kikiáltása Ünnepet is alkottak gyorsan (október 29.). Addigra volt már egy Győzelem Napja is (augusztus 30.), amikor úgy-ahogy sikerült már győzni. Csak kiabálás nem volt még. És még egy másik napot is ünnepeltek, a függetlenségi háború kezdetét, amit a Fiatalok, a Sport és az ataturki Gondolat Ünnepe néven vált ismertté. Fiataloké, mert a függetlenség a fiataloknak szólt. Sport, mert ugye nincs is egészségesebb mozgás, mint ágyút tologatni hegyen-völgyön. És persze ataturki, hiszen ő toborozta össze a csapatot.

Node-node mi legyen április 23-al? Oda is kell egy ünnep! Ha már a fiataloknak van egy ünnepe, akkor ez legyen a még fiatalabbaké! Így lett belőle Gyereknep.

Mára pedig, 93 év után, komoly nemzetközi ünnepet alakult ki Törökországban. Ilyenkor sok országból érkeznek gyerekek (köztük magyarok is), akik bemutatják a kultúrájukat, majd pedig néhány napot 1-1 török családnál töltenek. Így megismerhetik a kebabkészítés rejtelseit, és a szőnyegeladás titkait. Nem mellesleg pedig azt a trükköt, hogyan lehet 14 ember az ötfős kocsiba beszáfolni, vagy miként lehet balról kanyarodás közben dudálni, mobil telefonálni, énekelni, táncolni, és jobbról előzni.

A török gyerekek pedig ezen a napon beülnek a parlamentbe, ahol megmutathatják a nagyoknak, miként is kell a dolgokat jól csinálni. Szavazhatnak az iskolába új focilabda bevezetéséről, vagy az épület átfestéséről is. De kérhetik a miniszterelnöktől, hogy más rajzfilm menjen a TV-ben.

2013-04-24

A delfin az egy emlős állat.

Mégpedig egy olyan állat, ami szeret a vízben lenni, mint a halak.

A Boszporusz pedig egy szoros, ami szeret vízből állni.

Akkor miért is ne találkozhatna ez a kettő? Bár mondjuk igaz, hogy a mosógépben sem találunk delfint.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Delfinek a Boszporuszon[/caption]

A Boszporusz az a szoros, ami elválasztja Európát Ázsiától, miközben összeköti a Fekete-tengert a Márvány-tengerrel, és így a Földközi-tengerrel, majd pedig az Atlanti-Óceánnal. Azaz ez a kijárat a Nagyvilágba.

Kivéve ha!

A Boszporusz stratégia fontossága a kettős átjáró miatt (szárazföld-szárazföld/tenger-tenger) nem kérdéses. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint a történelem. Mégha az igaz nagy csaták egy szorossal odébb, a Dardanelláknál játszódtak mindig. Ami viszont azt mutatja, hogy általában befele próbáltak jutni az emberek, mint kifele. Persze ha már befele menet leágyúzták a lelkes hódítókat, akkor nem maradt olyan, aki kifele menne.

Az évezredek során több módszert is kifejlesztettek a hajóforgalom korlátozására. Egyik legismertebb módszer volt a híres Lánc. Ezt egész egyszerűen kifeszítették a két part között, így senki nem haladhatott át észrevétlenül. Később ugyan ezt a módszert használták az I. Világháborúban a tengeralattjárók megfékezésére a Dardanelláknál. Mégpedig egészen hatékonyan. Az egyik ilyen hálóban fennakadt tengeralattjáró hamarosan a sarki fémgyújtóknél kötött ki, miután a halászok meggyőződtek róla, hogy nem ehető.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Lánc és a használati útmutatója[/caption]

Viszont a Lánc csak megállította az ellenséges (és nem ellenséges, de pénzben dúskáló kereskedők) hajóit. Mellette egy másik módszert is alkalmaztak: a tőzes nyilakat, később pedig a tüzes ágyukat. Ehhez nagyon jó piknik és lövöldözős állomást építettek a török szultánok Európai és Ázsiai Erőd néven. Az Európai Erőd az európai oldalon, míg az Ázsiai Erőd az ázsiai oldalon található (ki hitte volna). Mégpedig egymással szemben, hogy versenyt is lehessen rendezni, ki tud több hajót eltalálni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Európai Erőd[/caption]

Ma már persze fejlett radar-hálózat van a víz alatt kiépítve, amihez valószínűleg olyan (vízalatti hálövetős és lövöldözős) technológia is társul, ami titkos, de biztosan megállítja a hajókat.

Mindezzel persze a delfinek mit sem törődnek. Ők csak úgymond "leugranak" a Fekete-tengerre halat enni. Mégpedig az ottani kedvencük a hamsi.

Szerencsés esetben mi is láthatunk néhányat, ha áthajózunk az egyik földrésről a másikra.

2013-04-25

Megjött a csomag Magyarországról. Most egy hétig buli van!

Ha külföldön él az embert, hiába veszi körbe pár tízmillió embert, valamilyen szinten mégiscsak egy sivatagi oázishoz hasonlít. Vagy még inkább egy úrállomáshoz, ahova időnként el kell küldeni az utánpótlást.

Ma már jóval könnyebb az otthontól távol tartózkodni, hiszen van internet, el lehet olvasni az otthoni híreket, meg lehet nézni a sorozatokat magyarul (bár ezt a magyar média nem támogatja, de eu mér az ő bajuk), és már majdnem lehet venni elektronikus könyveket is magyarul. Egyszóval nem hiányzik semmi (főleg ha elolvastuk a híreket).

Vagy mégis?

A régi utazók és emigránsok gyakran írtak honvágyról. De sose részletezték, mégis mi az, ami hiányzik. Talán nehéz volt rímbe faragni azt, hogy "szalonna"? Vagy nem hangzott túl előkelően?

Mielőtt valaki külföldre költözik, előtte jól nézte meg, mit is fog enni! Mert csak az kerül majd az asztalra!

Elsőre nehéz elképzelni, milyen is amikor az utcán sétálva egyszercsak beugrik az, hogy túró rudi. Majd miután sikerül elhessegetni ezt a gondolatot, pár másodperc múlva az agyalapi üzenőfalán ismét megjelenik: túró rudi. Lelkes és alapos törőlgomb nyomkodás után természetesen eltűnik. De csak néhány pillanatra. Mígnem mág a fülönkbe csiripel, hogy túró rudi, túró rudi, túró rudi! De rá kell jönnünk, hogy ezúttal már kevésbé sem hatékony a hessegetés. Pláne nem az el.

Aztán végül csak hazaérünk, és a csorgó nyálunk olyan nyomot hagy, mintha egy óriási csiga járt volna arra. Otthon pedig az első utunk mindjárt a hűtőszekrényhez vezet. Amiben persze NINCS túró rudi. Nincs és kész.

Bizony ilyenkor ér utol minket a felismerés, hogy a legközelebbi túró rudiért akár 1000 km-t is kell utazni.

Ezek után egészen biztosak lehetünk benne, hogy este túró rudiról fogunk álmodni. Meg a következő estén is. És az azt követő estén. Meg az azt követő pár hétben, hónapban.

Mindezzel a kihívással akkor is nehéz szembenézni, ha egyébként, még Magyarországon is évek óta nem mentünk a túró rudinak a közelébe sem.

Mit nekünk magyar zászló, magyar ének, magyar sorozat, ha egyszer nincs túró rudi?! Hah!

Még egy sivatagban eltévedt vándor, aki több heti víznélküli bolyongás után végre rátalál az oázisra, sem örül annyira, mint egy magyar, ha megérkezik a csomag otthonról. Bármennyire is legyen tele horpadásokkal. Ha a tetején ott virít egy csomag túró rudi, akkor már az sem baj, ha a doboz többi tartalma kirakóvá alakult át.

Ilyenkor szokás eljárni néhány néptáncot. Meg esetleg el lehet énekelni néhány régi magyar slágert, mint pl. a "úgy hiányoztál már drágám", vagy a "mindjárt kiszívom a véredet" címűt. Attól függ, mennyire vagyunk kiéhezve.

Innentől kezdve viszont már eltérnek a szokások. Abban még mindenki egyetért, hogy az első túró rudit még illik azonnal felfalni. (bár egyes amatőrök még elbajlódnak a kicsomagolással, de az ilyeneket az ínyencek természetesen magasról lenézik). De utána már van, aki szerint még aznap mindet be kell pakolni a gyomor nevezetű tárolóhelyre. Míg mások inkább a lassú, komótos elfogyasztást tartják követendő viselkedési formának.

De bármelyik módszert is válasszuk, az biztos, hogy egy darabig még buli lesz.

2013-04-26

Így 4 hónappal az év kezdete után (majdnem 5) ideje, hogy átnézzük a 2013-as török vízumokat!

Az alap dolgok maradtak:

Vízumot lehet venni a határon is, és a budapesti Török követségen. A határon felvett vízum a gyorsabb, és általában az olcsóbb is: 15 Euró (a követségen 60 euró).

Fontos viszont tudni, hogy a határon csak az úgynevezett "sima" turista vízumot lehet megvásárolni. Vagyis az alábbi tevékenységekre nem használható:

munkavállalás,

tanulmányok folytatása,

kutatás,

hivatásos tehergépkocsi vezetők beutazása (munkavállalási vízummal utazhatnak be),

turista és egyéb csoportokat szállító buszvezetők beutazása (munkavállalási vízummal utazhatnak be),

sport, vagy kulturális eseményen való fellépés, szereplés,

filmforgatás,

speciális tevékenységek végzése (például: régészeti kutatás, mintavétel természeti kincsekből, ásványi anyagokból, növényekből, állatokból, ezek gyűjtése, vadászat, barlangászat, csillagászati megfigyelés, stb.)

hegymászás egyes különleges engedélyt igénylő hegységekben (különösen: Ararát).

Minden ilyesmivel a követséget érdemes zaklatni.

Az így szerzett vízum 90(csillag) napig érvényes. A csomaghoz viszont tartozik még egy 180 napos türelmi időszak is, amiről bővebben, és is. Ha valaki úgy érzi, hogy ez túl bonyolult, akkor majd lapozzon a cikk végére, és ott fog még találni további zavaró dolgokat. :)

Ahhoz, hogy kapjunk vízumot, néhány feltételnek is teljesülnie kell azon kívül, hogy ott

legyünk, amikor kapjuk, és hogy ne legyünk körözve semmilyen szervezet által. Az útlevelnek legalább a belépéstől számított 6 hónapig érvényesnek kell lennie.

E mellett az útlevelben kell lennie annyi helynek, hogy a vízumot be tudják ragasztani. Nem lehet az útlevel hátuljára, a homlokunkra, sem pedig a macskánk bajuszára ragasztani. Ezek az opciók 2013. január 1. kezdettel már nem állnak rendelkezésre. Azok a régi szép idők.....

Újdonságok:

2013. április 17-i hatállyal a török határátkelőhelyeken felvehető vízummatricát elektronikus úton is lehet igényelni (e-Visa). Az e-vízum bárholonnan igényelhető Internet-kapcsolat segítségével a honlapról a kért információk megadásával. A vízum engedélyezését és az on-line fizetést követően a vízum letölthető. Az egész folyamat mintegy 10 percet vesz igénybe. A fenti vízumot (akárcsak a határon felvehető vízumot) csak turisztikai és üzleti célból utazók igényelhetik.

Ezzel a megoldással a reptéren fellépő legalább 8 élmény-sorbanállásból egyet megúszhatunk. Hurrá!!

(csillag)

Az interneten felröppent egy hír, miszerint a 90 napos vízum valójában csak 3 x 30 napig érvényes. Azaz 30 nap múlva ki kell lépni az országból, és vissza. Különböző túltartózkodásnak számít (büntetés, fenékberúgás, sarokba állítás, kitiltás és még a Facebookra üzenőfaladra is felírják!). Sajnos ezt a hírt több forrás megerősíteni látszik. Így mindenki figyeljen oda jó alaposan, mert ez a rész nem tiszta (a határőrnek se, de neki viszont mindig igaza van).

Ha valaki egyben szeretne 90 napot tartózkodni (vagy többet), akkor a megérkezéstől számított 15. napig el kell kezdenie a tartózkodási engedély kérését. Ezt a 15 napot pedig sok esetben nagyon komolyan veszik.

2013-04-29

Mindig is tudtuk, hogy az isztambuli macskák veszélyesek. Na de hogy ennyire!

Történt pedig, hogy a Dolmabahçe palota előtt (nem a turista, hanem a régi főbejárat előtt) éppen a szokásos díszőrség állt. És csak állt, és állt és állt. Miközben a turisták lelkesen fényképezték őket.

Mígnem elérkezett az őrségváltás ideje. Ki is állt a katona a bódéjából, hogy puskával a kezében megtegye a szokásos díszköröket.

Csak hogy előugrott egy macska. Az a kisebb fajta, amelyiknek a gyártási éve már 2013. A kiscica pedig éppen a katona elé került.

De mielőtt bármi is történhetett volna szegény kis szőröcsomóval, megjelent az anyamacska. És mindjárt, anyai ösztönrel, felborzolta a bundáját, kieresztette a karmait, megmutatta a fogait, és még rá is fújt a fegyveres őrrre. Aki viszont nem volt felkészülve a bestia támadására, így mindjárt hátrébb lépet néhányat.

Persze a macska pillanatok felismerte a hirtelen a támadt helyzeti előnyét, és a mindjárt a katona után vetette magát. Így az egyenruhás uraságnak volt egy rövid futása, mire le tudta rázni a szőrös fenevadat.

Valószínűleg, amikor a szultánék megálmodták a díszőrséget, nem gondoltak arra, hogy majd egy macska fogja megfutamítani őket. De az őrnek is jogosak voltak a félelmei. Hiszen a kelet-törökországi van-macskák híresek a harciasságukról. Állítólag őket úgy tenyésztették ki, hogy a szultán utolsó védelmi vonala legyen. Ha a támadó túljutna a palota őrségén, akkor a macska vette rá magát, és karmolta össze az arcát. Mi pedig gondoljunk bele, hova fejlődhet egy ilyen harci macska, ha bekerül Isztambul sűrűjébe...

2013-04-30

Most, hogy a Fenerbahçe megnyerte az akármilyen mérkőzést (erről bővebben Feyyaz-t kérdezzétek), a helyi chipsgyártó mindjárt reagált is az eseményekre.

[caption id="attachment_5680" align="aligncenter" width="375"] Fenerbahçe chips[/caption]

Természetesen eddig is voltak török focis a szurkolók nagy örömére. De most kifejezetten a Fenerbahçe csapat részére készült egy különleges meglepetés: focilabda alakú chipsz.

[caption id="attachment_5682" align="aligncenter" width="375"] Fenerbahçe chips[/caption]

Bár ha szigorúak vagyunk, akkor golyók inkább a Galatasaray sárga-piros színeiben tündökölnék a Fener sötétkék-sárgája helyett. Mindezt próbálja ellensúlyozni az ajándék matrica, ami azt mondja, hogy a Fenerbahçe a bajnok.

Persze az is lehet, hogy a Fener szurkolóinak szeretne a gyártó kedveskedni azzal, hogy a rajongók felfalhatják az ellenfél labdáit. És ugyebár akinek nincs labdája, az nem is igazi focista.

2013-05-01

Május 1-re való tekintettel a mai menü a vörös csípős szósz lesz.

Mégpedig a kenyérre kenhető!

[caption id="attachment_5705" align="aligncenter" width="375"] Csípős szósz[/caption]

A képen látható csípős szósznak az a neve, hogy muhteşem, azaz nagyon jó. A kis emberke pedig mindent elmond erről a finomságról, amit leginkább kenyérre érdemes kenni.

A török neve egyébként salca. Pontosabban kenyérre kenhető, azaz Salçalı Ekmek Sürmesi. Tehát ilyen néven érdemes kérni a bazárban, vagy bárhol máshol, ahol házi készítésű finomságokat lehet fellelni.

A csípős szósz valójában paradicsom és paprika (természetesen csípős) sűrítmény keveréke rendesen megfűszerezve. Na de lássuk, miből is áll egy ilyen finomság, ha esetleg otthon szeretnénk elkészíteni.

1 kg paradicsom és paprika sűrítmény keverék. Ezt lesz a legnehezebb otthon beszerezni. Ez esetben nem jó, ha Erős Pistával kísérletezünk, mert az túl sós lesz. Így másképpen kell megoldani. Ha valakinek van ötlete, léci írja meg! Törökországban akár 50 kg-os kiserelésben is árulják.

10 gerezd fokhagyma. De szerintem ajánlott feljebb vinni a mennyiséget. A szósz miatt egyébként sem ajánlott túlzottan távol menni a kis csempézett szobácskától, így nyugodtan pakolhatunk bele foghagymát bőven. Nem ma fogunk vendégségbe menni, vagy ha igen, úgyis magunkban fogunk ücsörögni.

1 csomag petrezselyem. A zöldeket lehet tovább pakolni, pl bazsalikom, kakukkfű, és még ki mit szeret.

1 közepes kanál római kömény. Lehet (magyar) réti kömény is.

2 közepes kanál fekete bors. Ez azért ütni fog! :)

2 közepes kanál pirospaprikapor. Ha nem sikerült eddig erőssé tenni, akkor itt behozhatjuk a lemaradást! ;)

1 ivópohár olívaolaj. Nincs pontos infó, mennyi is az ivópohár. Valószínűleg 200 ml. De ez függ a szósz állagától is. Ne legyen túl híg, bár annak is megvan a varázsa. :)

Extraként még diót szoktak beleszórn.

Ez az alap szósz. Lehet még próbálkozni vöröshagymával, és további zöld fűszerekkel. Bár a legjobb török recept amit találtam ezt írta:

Tegyéél bele a szószba amit csak akarsz, majd keverd össze!

Ezzel pedig nem lehet vitatkozni! :)

[caption id="attachment_5707" align="aligncenter" width="500"] Csípős szósz a kenyéren[/caption]

Ha mindent jól csináltunk, a kenyér tetején így fog kinézni. Nyam!!! Legalább 1 napig hagyjuk a hűtőben állni.

2013-05-02

Összefutottunk az új török pénzzel, az ötlírással. És ha már így történt, leültünk, és megittunk egy török kávét együtt.

Elmondta, hogy eléggé stresszesek az új napok, mert gyűrik őt az emberek. De legalább nincs összetörve.

Egyszer volt, hol nem volt... Volt egyszer egy év, ami 2009-nek hívtunk akkor. Meg most is. De mivel már 2013-at írunk, kit érdekel, melyik évet hogy hívták 4 évvel ezelőtt.

De ebben az évben (vagy inkább abban az évben) új török pénz került forgalomba, amit egyszerűség kedvéért E-9 Emisszion Csoportnak (E-9 Emisyon Grubu) neveztek el. És ez így nagyon vagányul és tudományosan hangzik, bármit jelentsen is. Jól néz ki a blogba, hogy leírjuk. :) Bár egy kis gondolkodással és utánajárással ki lehetne találni (pl. 9-es széria, Európa szabvány, stb...). Ezt azóta I-es csoportnak hívják, mivel megjelent a II-es csoport.

Miért is?

Kiderült, hogy az 5 TL-es és az 50 TL-es nagyon hasonlít. Főleg színben. No meg az 5-ös szám és az 50-es szám is akár testvérek is lehetnének, olyan egyformák. Ez így meg nem jó, mert a jónép, meg a turista összekeveri, és öt líra helyett ötvenet adnak vissza a boltban. Bár ez igazán akkor lesz baj, ha éppen nekünk akarnak ötven helyet ötöt adni.

Éppen ezért úgy döntöttek, hogy a régi barna 5 TL helyett bevezetik a lila 5 TL-est. Neki a neve pedig E-9 Emisszion Csoport II-es lett.

Ha viszont már új pénz készül, akkor mindegyikből (10 TL, 20 TL, 50 TL, 100 TL és 200 TL) is új verzió készült (egy vicces kedvű ember javasolta, hogy legyen az 50 TL is lila, de őt berakták egy zsákba, és bedobták a Boszporuszba). Az 5 TL, 50 TL és 200 TL bankjegyeken megváltoztatták az aláírást is. Tudjátok ez az, hogy a bank igazgatója és más magas beosztású emberek is hitelesíti a bankjegyet. Ami persze nem igaz, hiszen az úriemberek nem egyenként írják alá az összes papírpénzt, hanem csak a sablont, amit majd rányomtatnak a papírra. Az rejtély, hogy a 10 TL-es és a 100 TL-es jegyeken miért nem kellett aláírást változtatni. Biztos ott szebben írtak alá. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="411"] Az új 5 TL-s biztonsági elemei (részlet).
Forrás: finans.mynet.com[/caption]

No tehát a lényeg: az új török ötlírás lila! A régi pedig barna.

Az új E-9 Emissziós II-es sorozatról egy mégpedig angolul. Érdeemes átböngészni, mert kitér a biztonsági részletekre, és arra is, hogyan tudjuk UV-fény alatt a bankjegyek eredetiségét megvizsgálni.

2013-05-03

Aki esetleg lemaradt volna. :)

Az RTL Klub Fókusz Plusz csapata Isztambulban járt, hogy megtalálja Szulejmánt, Hürremet és a Héttornyot. Közben pedig megtalálták Árpit, és minket is.

Köszönjük a riportot Dörmer Csabának. Semának pedig jó lett a magyar hangja. :)

Forrás:

Néhány érdekesség, ami kimaradt a riportból, bár talán egyszer majd belekerül. Eredetileg azért érkezett a Fókusz Plusz csapata, mert arra volt kíváncsi, hogy miként gondolnak a törökök Szulejmánra, és a Szulejmán-kori Magyarországra. Meg úgy, összességében Magyarországra.

Itt tudjuk a szokásos történetet, miszerint a törökök szerint a magyarok testvérnépek. De hogy komolyan mit is gondolnak a törökök, az már egy másik kérdés.

Az én (és sok törökországi magyar) tapasztalata szerint tényleg majdnem minden török úgy tudja, hogy a magyarok a testvéreik. És még egy-két érdekességet is elő tudnak szedni az emlékezeteikből. Pl. Puskás, vagy Liszt, stb... Szerencsére Mohács nincs a listán, holott elvileg azt tanulták az iskolába.

De igazándiból a tisztelet körök után már nem nagyon tudnak minket hova rakni. Pl. gyakori kérdés, hogy milyen nyelvet beszélnek Magyarországon: orosz? német? szláv? amerikai (ez hogy jött össze, máig sem tudom). Vagy a másik, hogy egyáltalán hol van az a Magyarország.

Viszont az, hogy Sema tényleg járt Magyarországon, többször is, és kapcsolatba került több magyarral is, már jó téma lett a riport kivágott részében. Őt már érdemes volt megkérdezni, mit gondol a magyarokról.

A válasza kb. ez volt: Kedveli a magyarokat, mert hasonlítanak a törökökre. Nem olyan hidegek, mint a többi európai.

A másik nagy téma az volt, hogy vajon a törökök mit tudnak a szulejmáni Magyarországról. Sema emlékezett rá, hogy tanult Mohácsról, mint arról a helyszínről, ahol a törökök úgymond bejutottak Európába. De persze az igazi célpont Bécs volt. Ez egyébként a Szulejmán sorozatban is látványos jelenet lesz (de nem árum el, ki fog nyerni!). És Sema Szigetvárról is hallott. Ezt a riportban is elmondta.

A riport kedvéért körbe is néztünk a könyvesboltokban, mit lehet találni erről a korszakról. Egy mókás gyerekkönyvet találtunk, ami részletesebben foglalkozik Szulejmán életéről. Tehát akár kiindulási anyag is lehet, ha arra vagyunk kíváncsiak, a török gyerekek mit

tanul(hat)nak Magyarországról. No meg az akkori szokásokról, kultúráról.

[caption id="attachment_5718" align="aligncenter" width="500"] Szulejmán-kori lovagok. A bal oldali lovag vidámon mondja, hogy ő "vizesen" öltözött, így megúszta a Csele patakot. Míg a jobb oldali a nehéz páncélban megfenyegeti az öltöztetőjét, hogy a fejét veszi, amiért ezt adta rá.[/caption]

Végül volt még egy fontos kérdés ami nem került bele a riportba: Megkérdezték, hogy Semának hogy tetszik a Szulejmán sorozat. Erre ő azt válaszolta, hogy nem nézi, mert túlságosan rózsaszín...

2013-05-06

Újabb extrém ajándékot találtunk azon törökországi turistáknak, akik nem tudják, mit is vegyenek az otthon maradtaknak: kőoroszlán

[caption id="attachment_5672" align="aligncenter" width="500"] Kőoroszlán[/caption]

Elég legyen az unalmas ajándékokból: szőnyeg, csoki, fűszer, csilingelős papucs kunkori orral és pomponnal, meg a többiből. Ideje, hogy valami igazán különlegeset vigyünk haza Isztambulból. Olyasmit, amire aztán senki se mondhatja, hogy tipikus török. Egy kőoroszlán pl. pont ilyen. Sőt! Ha kettőt veszünk, akkor ajándékba kapunk egy kőtigrist is!

Átnézve a nemzetközi repülési szabályzatokat, semmi nem tiltja, hogy a kézipoggyászba kőoroszlánt vigyünk fel a fedélzetre. Úgyhogy érdemes a zsebünket több példánnyal is megtölteni, mielőtt hazamegyünk.

A helyszín Cihangir, Beyoğlu. Ez a városrész egyébként is megérdemelne egy külön fejezetet bármelyik isztambuli utikönyvben, hiszen az egyik legizgalmasabb környék. Egyszerre elegáns és történelmi. A kis utcákban pedig sok érdekes és izgalmas dologra bukkanhatunk. Gyakoriak az antik boltok, ahol igencsak különleges dolgokat találhatunk.

Vagy akárcsak beülünk egy hangulatos teázóba. :)

2013-05-07

Itt állunk Isztambul belvárosában. Mellettünk van egy utca. Meg egy csomó macska, de ők miután kinapozgatták magukat odébb is állnak.

Szóval itt egy utca. Keskeny is, meg kacskaringós is. Bár ez még nem lenne ok, hogy egyirányú legyen. Nem messze van egy másik, ami sokkal keskenyebb, de kétirányba halad rajta a forgalom (néha három meg négy irányba is, de ebbe már ne menjünk bele). No és az a másik utca ráadásul még jó meredek is. De ez nem zavarja a teherautókat, akik két irányba mennek rajta, középen pedig egymást kerülgetik.

Ez az utca viszont egyirányú. Most is. És mindig is az volt. A helyiek biztosak benne, hogy még a nagymama is mindig csak egy irányban ment rajta. És abban is biztosak, hogy az idők végzetéig egyirányú marad.

Na de melyik irányba is egyirányú?

Van, aki azt mondja, hogy erre. Míg másik szerint pedig arra. De melyik is az erre, meg az arra? Abban azért mindenki egyet értett, hogy abba az irányba egyirányú, amelyikbe éppen bemegyünk az utcába. Azaz ha a túloldalon kérdeztük, akkor onnan egyirányú. Ha pedig innen, akkor innen. Úgyhogy jobb ha csak az egyik oldalt kérdezzük meg.

Mi viszont megkérdeztük a rendőrt. Ő a változatosság kedvéért azt mondta, hogy ebből az irányból szabad bemenni, ahol most állunk. És ha ő holnap a másik végén fog állni? Erre inkább nem válaszolt.

Na jó, akkor próbáljunk valami kézzelfoghatót találni. Mondjuk egy táblát.

Ilyen nincs. Pedig itt nem divat a táblákat hazavinni.

Végső elkeseredésünkben, hogy senki se tudja milyen irányba is illene bemenni az utcába (és minden jel szerint senkit sem érdekel), megpróbálkoztunk valami hivatalos forrással. Olyannal, mint térkép. Természetesen minden térkép teljesen másképpen vélekedett erről a kérdésről, így ott sem találtunk választ.

2013-05-08

Lassan már egy egész sorozatot (még inkább egy képregényt) lehetne készíteni a Boszporusz alatti metróvonal építéséről, és a vele járó problémákról, érdekességekről.

De mik is ezek pontosan?

A Boszporusz alatti metró (hivatalos nevén a Marmaray) nemsokára készen lesz (törökök szerint holnap). Az építkezés a végéhez közeledik. Csak néhány cserép volt útban, azért késett az építkezés éveket.

Mármint egyesek szerint csak néhány cserép volt. A Régészeti Múzeum szerint viszont felbecsülhetetlen értékű leleteket találtak. Ilyeneket, mint templom, csontváz, hajó, stb...

Ezekről készült egy fényképes összeállítás a Hürriyet oldalán. . De mivel kevés blogolvasó tud jól törökül, így leírom magyarul.

[caption id="" align="aligncenter" width="493"] A Marmaray ásatások[/caption]

Ma már tudjuk, hogy a Fekete-tenger helyén valaha egy tó volt. Sőt! Ez a tó ma is megvan, mélyen a felszín alatt a víz "hirtelen" megváltozik, és teljesen más az összetétele. A tetején levő sós tengervíz az után került oda, hogy a Boszporusz megszületett, és a Márvány-tenger oda beömlött.

A mostani leletek között viszont olyan teknősbékát találtak, ami csak édesvízben élhet meg. Ez pedig erős bizonyíték arra, hogy valaha a Márvány-tenger helyén is édesvízű tó volt. A teknősbékán semmi jel nem utal arra, hogy máshonnan került volna a helyszínre, hogy valakitől elszökött volna, vagy korabeli turista lett volna aki az édesvízi tavat megunva kifekszik a tengerpartra, vagy hogy egzotikus kebabnak lett volna előkészítve. Így, a jövőben mindenképpen érdemes lesz a Márvány-tengert ilyen szempontból is megvizsgálni.

[caption id="" align="aligncenter" width="550"] Édesvízi teknős[/caption]

Korábban úgy gondolták, hogy Isztambul történelme csak 2500 évre nyúlik vissza. De azóta előkerült Ali. Ali, a legidősebb kebabáros. A zsebében található munkaszerződésből kiderült, hogy már 8500 évvel ezelőtt is ott dolgozott. Ezt az információt a radiokarbonos vizsgálatok is megerősítették.

Yenikapı városrészben, a Theodosius kikötőjében, 6,3 m mélyen találták meg Alit az ősi gyorsbűfében, amit eddig nem látott technológiával építettek fából. Bár Ali munkaszerződése határozatlan idejű, ma már nem dolgozik.

[caption id="" align="aligncenter" width="550"] Ali, a legrégebbi kebabárus[/caption]

Bizánc kori csónakokat is találtak, amelyek segítenek a kor mindennapjainak a rekonstruálását, miként zajlott a mindennapi kereskedelem. Ráadásul a talált lábnyomok alapján a ruházat és az öltözék is kideríthető. Egyenlőre csak a homokban talált megkövesedett csíkozott Nike felirat értelmére nem sikerült rájönni. Valószínűleg egy egyik kapitányt (vagy a lányát) hívták így. De ez még találgatás.

[caption id="" align="aligncenter" width="550"] Csendélet Bizáncból[/caption]

Az európai oldalán az ásatások közben összesen 35 bizánci hajót találtak, 1-6 méterrel a föld alatt. Amennyiben valaki nem hajókat csempészett és próbált a föld alá rejteni a hatóságok szemei előtt, akkor ez a világ leggazdagabb ókori hajógyűjteménye. A leletek fontosak, hogy jobban megismerjük a hajózás fejlődését.

[caption id="" align="aligncenter" width="550"] Bizánci hajómaradványok[/caption]

Az ásatások közben rengeteg emberi csontot találtak szétszórva. Miután összeszórták őket, kiderült, hogy 170 igencsak szétszórt emberről van szó. A csontok alapján megállapították, hogy az átlagéletkor 39 év volt, és a leggyakoribb problémát a csontfájások okozták. Persze a régészek feje is fájt, mire megtaláltak, melyik láb kihez tartozik.

[caption id="" align="aligncenter" width="412"] Ókori sírhely[/caption]

Továbbá az is kiderült, hogy a halottakat hamvasztották, majd a hamut és a megmaradt csontokat egy kis dobozba csomagolták.

[caption id="" align="aligncenter" width="550"] Ásatások[/caption]

Ha mindez megcsinálod, akkor letetted az Isztambul vizsgált, és beléphetsz a városba.

2013-05-09

Isztambulban, meg úgy egyébként Törökországban, ha valamit nagyon is érdemes venni, akkor az a csoki. Főleg a pisztáciás.

Na, majd erről is lesz egy jó bejegyzés.

De most lássuk a csokikrémet!

[caption id="attachment_5735" align="aligncenter" width="500"] Török csokikrém[/caption]

A csokoládék Törökországban nagyon jók! Csak ajánlani tudom mindenkinek, aki erre fele jár. És a legjobb, hogy a sima sarki boltban is be tudunk belőle vásárolni.

No persze mindez nem csoda egy olyan országban, ami imádja az édességet. Bár a törökök ha csokiról van szó, akkor inkább a keserűt választják.

És ha már itt tartunk, akkor néhány alapszó, ami elengedhetetlenül szükséges:

csokoládé - çikolata
tejcsoki - sütlü çikolata
keserű (fekete) csoki - bitter çikolata
fehér csoki - beyaz çikolata
mogyorós - findıklı
földimogyorós - yer fıstıęılı
pisztáciás - fıstıklı
mandulás - bademli
kávés - kahveli
narancsos - portakalı

Persze a csokikrémből nem fogjuk a fentiek közül mindet megtalálni, de az alapok, mint keserű csokoládés, mindenképpen a listán fognak szerepelni.

A leghíresebb pedig a mogyorós. Még híresebb az, ami ráadásul csak mogyorót tartalmaz, csoki nincs is benne. :D

Törökország kelet-fekete-tengeri tartományai, pl. Rize nagy mogyorótermelő vidék. A teával együtt innen látják el az országot finomsággal.

Bár lehet, hogy elsőre kicsit vadnak tűnik, reggelire csokikrémes kenyeret enni (fehér sajttal) és teát inni. Sőt! Akár másodszorra, harmadszorra, ... és még kettőezer-négyszáz-

huszonhatodszorra is az. De akkor is nagyon finom. :)

Nekem a kedvencem a Sarelle Duó, ami egyszerre tartalmaz két fajta csokit is. Ráadásul a 533 kalóriája igazán ideális a reggeli koffeinbomba mellé (török tea), hogy a motornak legyen elér energiája az egész napra. :)

A McDonald's-ot érdemes megtanítani, mert akkor minden villamosmegállóban lejönnek a levelek

2013-05-10

Az kapcsolatban már leírtam, hogy mik maradtak ki. De aztán eszembe jutott, hogy a kimaradtakból is kimaradt egy dolog.

Mégpedig amikor Semát megkérdezték, hogy van-e valami olyasmi a kulturális különbségekben, ami nagyon idegesíti.

Azt válaszolta, hogy van.

Szerinte (meg úgy általában a törökök szerint is) az európaiak nagyon kockafejűek. Túlságosan is szeretik a rendezett dolgokat. Ami pedig nem fér össze az isztambuli gondolkodással.

Ilyen pl. a pontosság. Mondjuk hétfőn megbeszélünk egy találkát péntekre, délelőtt 10-re. Eleve ne várja el senki, hogy egy török már hétfőn tudni fogja, mit fog pénteken csinálni. Pláne 10 órakor. De ezek a kocka európaiak nem restek már ilyenkor időpontot kérni.

Hát jó, legyen akkor péntek. Mi? Még órát is mondjuk hozzá? Legyen 10, az elég messze van még.

Ráadásul ezek az európaiak nem bíznak ám meg bennünk, mert kedden felhívnak, hogy akkor ugye a péntek 10 óra az rendben van. Mondjuk nekik, hogy persze nem, mert péntekre elígértük magunkat. Legyen inkább 11. Ilyenkor meg morognak. Pedig még csak kedd van.

Ezek után szerdán is ránk csörögnek, hogy ugye a péntek 11 még mindig jó. El kell magyarázni nekik, hogy miért is gondolnak ilyet. 11-et másnak ígértük. De ott van még a 12, és akkor eszünk is együtt egy jót. Teljesen fel vannak háborodva. Letesszük inkább a telefont. Így jár az, aki korán kér időpontot.

Csütörtökön megint telefonálnak, hogy ugye nem felejtettük el a holnapi találkozót, 12-re. Hát hülyék ezek? Kedves Európai barátom! Rosszul tudod, az a találkozó 4-kor lesz. De most már elég legyen a telefonálásból!

Péntek, 16:01. Csörög a telefonunk. Az európai hív. Kérdi, hogy hol vagyunk. Hát, 100 km-e a találkozó helytől. Mondjuk neki, hogy 5 perc és ott vagyunk. Várjon békével. 16:15-kor megint felhív, hogy nem lát minket. Persze, hiszen nem vagyunk a közelben. De hogy mondjuk el neki, hogy meg is értse. 10 perc. Mindjárt ott vagyunk.

17:30. Most már nagyon idegesít, hogy állandóan hívogat. Minek kellett neki 4-re

odamenni?? Egyébként is péntek van. Dugó van. Mondjuk meg neki, hogy inkább tegyük át a találkozót hétfőre. Dolgom van. Nem bírom ezeket az európaiakat...

2013-05-13

A napraforgó (latin nevén: Napot kuksolsz mindig felé fordulsz), és annak magja (megeesz, héját kiköpsz) nagyon elterjedt növény Törökországban, minek számtalan felhasználási módja van. Legismertebb az, amikor olaj készül belőle. Na de miért is pazaroljuk olajkészítésre egy olyan országban, ahol bőven van olívbogyó, és mogyoró, ami még jobb is étolajnak.

Sokkal praktikusabb, ha olyasmire használjuk, ami tényleg a törökök kedvence: megevéésre.

Persze még számtalan alternatív dologra is jó a napraforgómag, mint pl. ételelixirbe keverni, hajra kenni, fülbe dugni vagy kispárnát kitömni vele, de ezek kevésbé terjedtek el.

Most maradjunk csak annál a változatnál, amikor megveszünk egy zacskó napraforgómagot (közismert nevén szotyolát), azzal a céllal, hogy megegyük. Persze a héja nélkül (bár egy bizonyos rakí mennyiség után már minden elképzelhető). Ez pedig a törökök egyik kedvenc kikapcsolódási formája. De lehet mellékhatása a focinézésnek is. Vagy a romantikának is, de erről lesz még szó.

A szotyí egy olyan dolog, aminek nehéz ellenállni. Ha pedig elkezdjük enni, akkor nehéz leállni róla. Egészen addig, míg a zacskó el nem fogy (bár ez nem fordulhat elő, mert hamar lehet újabb adagot beszerezni), vagy amíg a gyomorrontás nem nyer. Kiütéssel.

Törökországban minden boltban több száz kg napraforgómag van felkészítve arra, hogy még aznap bekerüljön valakinek a hasába (természetesen nem az egész próbál egyetlen személy pocakjába bejutni). Az a valaki pedig előtte elmegy egy hangulatos helyre, pl. a Boszporusz partjára.

Előfordulhat, hogy a valaki elfelejt szotyolával teletankolni, mielőtt barátnőjével kiül a tengerpartra naplementét nézni. De ilyenkor sem kell pánikba esni, mert az ilyen esetekben pillanatokon belül megjelenik valaki, aki egy hatalmas kocsiról árulja a napraforgómagokat. Így e miatt nem kell stresszelnünk magunkat. Oda tudunk figyelni a naplementére és a barátnőre. Sőt! Mobil telefonon mindjárt elindíthatjuk a Celine Dion valamelyik dalát, teljes hangerőn, hogy az egész part megtudja, mi most romantikázunk. Senki ne zavarjon. Kivéve a szotyolaárust. Meg a teaárust.

A törökök olyannyira kedvelik a napraforgómagok rágcslását, hogy a népszerű helyeket több száz méteres körzetben napraforgó-héj veszi körül. Ez pedig segíthet minket abban, hogy megtaláljuk, melyek az igazán kellemes, pihentető-romantikázó pontok Isztambulban.

2013-05-14

Porof Zihni Sinir (magyarul Prof. Elme Beteg vagy Prof Agymenés) egy különleges török feltaláló, akinek több, mint 1000 találmánya van.

Sajnos még egyetlen egy sem valósult meg, pedig...

A híres professzor találmányai több kötetben olvashatóak. Sőt! Még egy bolt is található Isztambul Cihangir városrészében, ahol néhány hasznos prototípust megvásárolhatunk.

Mi most a közlekedés kategóriából szemezgettünk, mivel az az egyik legizgalmasabb téma Törökország legnagyobb városában.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Porof Zihin Sinir - közlekedési találmányok[/caption]

Az Isztambul blog egyik gyakori témája a közlekedés. Hozzá kapcsolódóan pedig a lámpák, amelyeknek mintha inkább a dekorációs értékük lenne, mintsem funkcionális. Azaz nem ott találjuk őket, ahol szükséges, hanem ahol jól néznek ki. És a sofőrök is inkább e szerint használják (bár a pirosban való áthajtás inkább ankarai sport).

Úgy tűnik, hogy a professzor is hasonlóan látja a közlekedési helyzetet. És ha már így alakult, akkor mindjárt lépünk is tovább! Minek használjunk olyan lámpákat, melyek csak 3 színben világítanak? Pláne mire jók azok, amelyek csak egy irányból látszódnak? Szereljünk fel akkor már olyan lámpákat, amelyek tényleg fénybe borítják a várost! Így született meg a diszkó-közlekedési-lámpa projekt.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Diszkó-közlekedési-lámpa projekt - Forrás: Porof Zihin Sinir[/caption]

Szintén török különlegesség, hogy az útfelfestés inkább azért van, hogy az út ne legyen olyan unalmasan fekete. Hiszen ahol 1 sáv van, ott 3 autó is elfér. Sőt! Egy negyedik is, ha félig felmegy a járdára.

Egyeseknek ez nagyon kedvelt szokásuk, de az orvos szerint nem egészséges, mert a hosszútávon nem tesz jót a gerincünknek ha állandóan ferde a kocsi. Így a csont-, és autókovácsokkal együtt kifejlesztették a ferdeségmentes, félig járdán használható autót.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ferdeségmentes, félig járdán használható autó - Forrás: Porof Zihin Sinir[/caption]

Szintén a török sofőröknek lett kifejlesztve az alábbi autós kiegészítő sorozat is:

Egykezes kormány: ha már úgyis csak a felét használjuk, minek foglalja a helyet a másik fele?

Külön kéztartó az ablakon kívülre, hamutartóval.

Lábtörlő az ajtó elé, mert fő a tisztaság. A slusszkulcs pedig a lábtörlő alatt található, hogy biztosan ne felejtjük el.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] - Forrás: Porof Zihin Sinir[/caption]

A professzor gondolt arra is, hogy Isztambulban rengeteg jármű megy át Ázsiából Európába minden nap. Mindez feleslegesnek tűnhet, hiszen ezek az emberek a nap végén visszamennek, majd másnak újra átmennek. Majd megint átmennek, és megint és megint...

Ne legyen felesleges, inkább építsünk egy turbinát a Boszporusz-hídra, így az autók áthaladás közben jelentős energiát fognak termelni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Boszporusz-híd turbina - Forrás: Porof Zihin Sinir[/caption]

Végére betettem néhány találmányt, ami Magyarországon is hasznos lenne. Elejére mindjárt az anti-kátyú autót.

Ez az ügyes szerkezet egy markolóval van ellátva. Menet közben összegyűjtené az úton heverő kavicsokat, földdarabokat. Majd pedig amikor szükség van rá, bele lehet borítani a gödörbe.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] - Forrás: Porof Zihin Sinir[/caption]

A másik pedig a már jólismert mozgássérültek problémájára nyújtana megoldást. Mégpedig azokon a helyeken, ahol a kerekes székkal nem lehet feljutni a járdára. A beépített markológép-és-betonozó gép pillanatok alatt elkészíti a megfelelő lejtőt a szükséges helyen.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Feljárógyártó - Forrás: Porof Zihin Sinir[/caption]

Természetesen további találmányok is vannak, több kötetben. Ha minden jól megy, hamarosan megjelenik az első angol nyelvű könyv is. No és persze ott van a boltis, amit mindenkinek csak ajánlani tudok, ahol aztán tényleg sok minden érdekességet találhatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="600"] Asztali óra (időbicikli) - Forrás: Porof Zihni Sinir[/caption]

Mivel valami gubanc van a térképpel (már megint), így inkább berakom ide a pontos helyét .

2013-05-15

1933 május 20-án alakult meg a mai Török Légitársaság (Türk Hava Yolları). Akkori neve persze még nem ez volt (és elég sokszor módosították idő közben), hanem Állami Légitársasági Irányítóközpont(Hava Yolları Devlet İşletmesi Idaresi). Ez ma már eléggé furcsán hangzik, de akkor jónak tűnt egy ilyen név.

[caption id="" align="aligncenter" width="300"] Az első török utasszállító gépek egyike (Junkers F-13). Forrás: colnect.com[/caption]

Az első török légi járatok 1933 augusztusában indultak Isztambulba, Ankarába, és Eskişehirbe. És bár az út tovább tartott, mint ma, nem kell a csomagfeladással, az útlevél-ellenőrzéssel és a többi kacattal foglalkozni. E mellett a gép sem balettozott 20 percet a reptéren és nem állt sorban negyed órát a város felett, így összességében hamarabb eljuthattak az utasok a célállomásra.

Az első török légiflotta összesen 5 repülőgépből állt: 2 King Bird (5 ülésel), 2 Junkers F-13 (4 ülésel) és 1 ATH-9-es (10 ülésel).

[caption id="" align="aligncenter" width="700"] Az utasok - Forrás: THY[/caption]

Innentől kezdve pedig a cég is szárnyalt, a repülők is, de még az utasok is! Így szépen-lassan egyre több, és egyre nagyobb gépeket tudott a cég vásárolni.

Az elkövetkező években a cég élete a gépek beszerzése mellett a nevet változtattatása volt. Mígnem 1947-ben úgy döntöttek, hogy átküldenek egy gépet Athénba is. Ezzel pedig megkezdődtek a nemzetközi járatok is.

[caption id="" align="aligncenter" width="700"] Ankara-Isztambul-Athén járata megérkezik Forrás: THY[/caption]

A cég pedig tovább növekedett, és cserélgette a neveit. Szépen lassan felkerült a desztinációk listájára Róma (1960), Frankfurt (1960), Bécs (1961). Majd pedig 1964-től egyre több külföldi várost lehetett elérni a török repülőkkal. AZ első gép 1967-ben érkezett Budapestre.

Tulajdonképpen a cég életében sok izgalmas dolog nem történt a folyamatos bővülésen kívül. Ami persze jó hír egy légitársaságnál (gondoljunk csak az izgalmas múltú Malévre!).

Légi katasztrófa is csak kettő volt: 1974 március 3-án Franciaországban zuhant le az egyik gép (Turkish Airlines 981) nem sokkal a felszállás után. 346 fő halt meg. A balesete oka a rosszul tervezett raktárajtó volt, ami kifele nyílt. A nyomáskülönbség miatt az ajtó könnyen

ki tudott nyílni, ha nem volt megfelelően rögzítve, miután a gép kipukkad (robbanásos dekompresszió). Nem ez volt az egyetlen ilyen baleset, de ez után már légügyi előírásba foglalták a raktérajtó újratervezését, amik ezután már nem okoztak több balesetet.

A másik 2009 február 25-én történt Amszterdamba leszállás közben. A gép magasságmérője meghibásodott, így a gép nekicsapódott a földnek. 9-en haltak meg.

Repülőt pedig kétszer próbáltak meg eltéríteni: 1969-ben, és 2011 januárjában.

Jelenleg (2013) 35 belföldi és 187 nemzetközi járattal rendelkezik a Török Légitársaság. Összesen 222 reptérre közlekedik, köztük teherjáratokkal is. 2010-ben pedig gondoltak egyet, és az ICAO (nemzetközi azonosító) nevet is megváltoztatták: TURKISH-ről TURKAIR lett.

További képek, és történelem a

2013-05-16

Izmir megyében, Şirince mellett egy különleges helyet találunk a tanulásra: Nasin Matematikai Fauluját.

[caption id="" align="aligncenter" width="378"] Matematika falu - Forrás: matematikkoyu.org[/caption]

A falut, pontosabban a tábort Aziz Nesin alapította azzal a céllal, hogy legyen egy hely, ahol a fiatalok elmélyedhetnek a matematika rejtelmeiben. Hasonlóan, mint egy angol nyelvtáborba, ide is azért jön az ifjúság, hogy tanuljon. Csak míg angolul tanulni menő dolog, a matematika mindig egy olyan dolog maradt, amit az emberek nagy többsége szeretne elkerülni. Egészen addig, amíg meg nem kell számolni, hány pár zokni került ki mosógépből... Pedig ha az iskolában odafigyeltek volna a valótlan számok oktatásakor, minden világos lenne...

[caption id="" align="aligncenter" width="482"] Nesin Bácsi - Forrás: matematikkoyu.org[/caption]

Nesin Bácsi Matematikai faluja azért más, mint egy sima nyelvtábor. Kezdve mindjárt, hogy ez nem egy olyan hely, ahova nyáron kizavarjuk a csemetét, addig se hangoskodjon otthon, majd reméljük, hogy a koszon kívül más is ragad rá. Ez egy 54 000 négyzetméteres olíva farm, ahol természetes környezetben, a természetre hangolódva lehet a matematikára is ráhangolódni. Ez így elsőre furcsa lehet, hogy mégis hogy jön össze a természet és a matematika. Nem a technikai város közepén kellene a kvantumokat energiapályáját számolgatni és azon elmélkedni? Pedig nem! Hiszen a matematikai a természet alapja, és az embert már az ősidőkben is foglalkoztatta.

A matektanárom szavaival élve már az ősembernek is fontos volt tudni, hogy megszámolja az oroszlánokat a bokorban. Nem mindegy, hogy 1, vagy 3 morgós jószág fekszik ott. No és ha jön még 2 (+), vagy elmegy 1 (-)? No és persze az is fontos volt, hogy az ősember eldicsekedhessen az őshaverjának, hogy hány barátnője van (ilyet már nem mondott a matektanárom).

Tehát pontosan itt, a természet közepén fogja az ifjúság megismerni a matematikát, és elmélkedhet róla. A legjobb elmélkedési idő természetesen mosogatás és teregetés között van. Pl. amikor 7-es számrendszer szerint kell az alsógyatyákat kipakolni a szárítóra. De a reggeli ébresztő is egy harmadfokú egyenlet megoldása alapján kikalkulálni. Aki pedig elkészik, az egész nap deriválhat...

Itt nincs TV, meg zene és más olyan dolog, ami elvonná a fiatalok figyelmét. De természetesen villany, melegvíz és vezeték nélküli internet azért van. Mert mindennek van

határa. És ezen kívül mindenben önellátóak: magukra mosnak, főznek, stb...

A Matematika Faluban nincs vizsga, számonkérés, és nincs olyan, hogy jó matekos és rossz matekos. Itt minden arról szól, hogy az ifjúság megszeresse a matekot. Ezért különlegesen képzett tanárok tartanak érdekes és izgalmas előadásokat.

[caption id="" align="aligncenter" width="512"] Matek falu - Forrás:
matematikkoyu.org[/caption]

A matek táborban 150 férőhely van. .

2013-05-17

Elérkeztünk az év legfontosabb gyertyás éjszakájához a Regaip Kandili-hez (május 16-17 éjszakája). Ez azt jelenti, hogy már csak 2 hónap van, és kezdődik a Ramadán (Ramazán) (július 9 - augusztus 8).

Ideje felszedni a zsírpárnát!

A Regaip Kandili azt jelzi, hogy elkezdődött a három nagy Iszlám hónap: a Rajab, a Şaban és a Ramadán (Ramazán). Ebből az utolsó az, amelyik majd a böjtről fog szólni. De majd szólunk, hogy mikor fog róla szólni. Most nem.

A Kandil szó gyertyát jelent. A törököknél több különböző gyertyás éjszakát találhatunk, amelyek nem mindig egyeznek meg az "arab Iszlám" ünnepekkel. Éppen azért, mert eltér a "standard Iszlámtól", nehéz követni, mikor melyik is van, pláne, hogy mikor. Hiszen az ünnepek a holdnaptáron alapulnak, így jövőre biztosan nem arra a napra fog esni, amikor arra az idén. De mint minden ünnep, ez is pénteken van. Pontosabban a gyertyás ünnepeket a péntekre virradó éjszakán kell keresni.

Szerencsére ilyenkor az emberek kis gyertyás simitet adnak az ismerőseiknek, amelyeket a sarki pék a plafonig érő dobozokban árul. Ez még akkor is eléggé feltűnő jelenség, ha éppen nem dől ránk. Így azért értesülünk erről a fontos eseményről.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kandil simiti[/caption]

Tehát ez egy lámpás éjszaka. Azért gyertyás, mert ilyenkor nem, vagy csak keveset alszanak a hívők. Ellentétben más gyertyás éjszakai elfoglaltsággal, ezt az éjszakát Korán olvasással és imádkozással szokás eltölteni. Mivel már csak 2 hónap maradt a Ramadánig (Ramazánig), így ideje arra is felkészülni. Természetesen nem úgy, hogy akkor most minden nap jó sokat eszünk, hogy legyen elég tartalékunk a böjtre. Hanem lelkileg illik ráhangolódni a nagy eseményre.

Meg persze ez egy üzenet a turisták felé, ha még nem foglalták le a utazásukat, akkor e szerint érdemes számolni. Kinek-kinek ízlése szerint, hogy inkább elkerüli, vagy pont hogy szeretne belekukkantani.

2013-05-20

Május volt. 19-e. 1919. Túl sok a kilences... És éppen szakadt az eső. De az is lehet, hogy sütött a nap.

Atatürk pedig ott állt a hajó korlátjánál (tehát mégsem lehetett eső), és azon gondolkozott, hogy le kellene szállni.

Már majdnem egy éve véget ért az első Világháború. Ott még minden rendezett volt. Mindenki kényelmesen feküdt a lövészárókba, és mindenki tudta, kire kell lőni. De lehetett gránátokat is dobálni. Azok voltak a szép idők!

Bezzeg most! Már nem tudja senki, ki kivel van. Mindenki összevissza lövöldözik. Bezzeg akit tényleg le kellene lőni, azt meg nem lehet! Minden tiszta káosz...

Az egész ott kezdődött, hogy az antant fel akarta darabolni az Oszmán Birodalmat. Csak erről nem kérdezték meg az ottani lakókat. Akik csak a szultánt szerették volna feldarabolni.

De ezt a szeletelődést akkor még csak azok a bizonyos nyugati nagyhatalmak játszották. Persze az oroszok is beleszóltak, de őket mindenki kinevette a háta mögött. Nem vették őket komolyan. Hasonlóan a kis országokat és népeket sem, akikkel szintén megegyeztek. Titokban persze, nehogy valaki megsértődjön.

Csak hogy minden annyira titokban ment, hogy a végén már senki se látta át, kinek mit ígértek. Most pedig véget ért a háború, és mindenki követeli a kérését. De hogy mi is volt az, arra ki emlékszik? A Boszporuszt legalább 3 országnak elígérték. Viszont a szultán is ott ül a Boszporusz partján. Ő is melyik oldalon áll, ki tudja? Beengedte az angolokat a szorosba! Még ilyet! A szultánt kellett volna lelőni, még a háború kezdete előtt. Bár akárhány szultánt is lőttek le a történelem során, mindig jött egy új. Minden baj a szultánokkal kezdődik. Meg az angolokkal. És a franciákkal. No meg az oroszokkal. Nem is beszélve erről a rengeteg népről, akik a Kaukázusban élnek. Most ők is egymást lövöldözik. Sorra jelennek meg ott a köztársaságok, majd tűnnek el. Olyan hosszú a nevük, hogy mire leírják, már meg is szűnt az ország.

A szövetségesek meg azt kérik, hogy a szultán tegyen rendet, és teljesítse a követeléseket. No meg adjon még egy pohár teát. Tejjel! Ki hallott már ilyet? És a szultán hogy rakjon így rendet, mégis hogy gondolták ezt? A birodalom összes fegyverét elvették. Most ezzel lövöldözik mindenki a keleti végeken. Meg a nyugatin is. És persze a délin is. Csak Isztambulban van csend. Ott ugyanis valaki megpróbálta a szultán titkos fegyverkészletét eladni a bazárban. Véletlenül valakinek sikerült is megvennie. Jó áron. Persze a törökök tudják, hogy kell a dolgokat jól lealkudni. Így most már van mivel visszalőni.

És amikor mindez még nem volt elég, a nyugati nagykövetségek elkezdtek partra szállidosni. De nem ám egy helyen, hanem össze-vissza. Ahelyett, hogy ment volna mindenki a szultáni palotába teázgatni. Akkor most csak a nemzetiségekkel lenne a gond. De most már itt vannak a nyugatiak is.

Ráadásul, ki tudja honnan, jött egy csomó görög és elfoglalta Szmirna városát (ma Izmir). Ezzel aztán jól felkavartak mindent. Naná, hogy az összes töröknél kiborult a bili, és mindjárt fegyvert fogott. Bár hogy honnan szereztek fegyvert, az már tényleg rejtély. És most ők is lövöldöznek.

Atatürk ismét lenézett a tengerre a Bandırma fedélzetéről. A szultán őt küldte, hogy rendet rakjon végre. Itt áll most Samsun kikötőjében. Ideje kiszállni, hogy végre tényleg rend legyen. De nem úgy, ahogy azt a szultán, az angolok, a franciák, az olaszok, az oroszok, a görögök, gondolják!

2013-05-21

Minden nyelvben vannak úgynevezett joker igék. Ezek azok, amiket akkor lehet használni, ha éppen nem jut eszünkbe az adott szó. Az ilyen szavaknak ugyanis annyi jelentése van, hogy elég jó eséllyel éppen jó helyen fogjuk használni. :)

Bár a török hareket szó nem ige, hanem főnév, de az egyszerű török módszerrel mindjárt igét lehet belőle alkotni: hareket etmek.

És mit is jelent ez? Nos, sok mindent, de még több az az alkalom, amikor használni is tudjuk.

A szótár szerint a hareket (etmek) a következőket jelenti:

mozgás, mozogni

akció (mármint ami olyan, mint a film amiben lövöldöznek, nem pedig mint a krumpli amit leáraztak)

színészkedni

kezdeni

mutatni

elindulni

viselkedni

magatartás

játszani

aktiválódni

dugóban állni (azaz nem mozogni)

vagy éppen mozogni zenélés közben

a földrengés is lehet hareket

és még ha nagyon izgulunk, akkor is lehet hareket-et végezni. Itt persze mindenki döntse el, hogy milyen izgalomról, és milyen mozgásról van szó! ;) (persze hogy az iskolában a felelés előtt izguló diák rezeg, mint a kocsonya. Nehogy valaki rosszra gondoljon ám! :))

Tehát, mint láthatjuk, igencsak sok jelentése lehet ennek az egyetlen szónak.

A török nyelv egyik érdekessége, hogy nagyon fiatal. A Török Köztársaság kezdeti időszakában (1920-as évek) nyelvészek dolgoztak azon, hogy az arab, oszmán és anatóliai keverék nyelvet (amiben még görög, francia, stb... is volt bőven) valahogy törökösítsék. Megpróbálták minél több ősi török szót előkeríteni a vándorútjukról, miközben az idegen eredetűeket kipaterolták. Így sok esetben úgy tűnhet, mintha a török egy leegyszerűsített nyelv lenne. Pedig mennyire nem az!

Viszont tele van olyan jó kis szavakkal, mint a hareket. Ezzel ugyanis a létező összes mozgást le lehet írni. Persze vannak ilyen szavak, mint pl. a menni (yürüme - sétálni,

gitmek - menni, kořmak - futni), de mindegyiket akár a haraket-el is ki lehet fejezni. Azaz pl. nem elmentem a közértbe, hanem szerény személyemet átmozgattam a sarki élelmiszeripari termékéket forgalmazó üzletbe. Ugye, hogy mennyivel elegánsabb! És ezzel a módszerrel nem eshetünk olyan csapdába sem, mint amikor a magyarban oly elterjedt leugrottam a közértbe kifejezést próbáljuk törökre fordítani. Ugyanis annál a verziónál valaki esetleg túlságosan is pontosan értelmezi az elhangzottakat, és elindul az ablak felé.

Azt azért tegyük hozzá, hogy Törökországban eléggé megszokott dolog az ablakon keresztüli vásárlás (és most nem a Windows-os internetes boltokra gondolok). Ez annyiból áll, hogy egy kosarat leeresztünk az ablakon, benne a pénzzel és a rendelési listával.

Ezt a hareket szót a törökök is gyakran használják. És nem csak jokernek, hanem tényleg a szebb kifejezés érdekében. Pl. amikor a kikötőben bemondják, hogy nem érdemes már futni, mert a hajó elindult, akkor nem rendezik le egy sima başladı (elindult, elkezdődött) vagy gitti (elment) szóval, hanem így mondják: ... vapur hareket etmiřti - a hajó mozgásba lendült.

Itt azért annyi nyelvtani fűszer van a dologban, hogy a bemondó egy használt. Vagyis ő nem látta, hogy a hajó elindult volna, csak hallotta. Az is lehet, hogy csak dudált egy kicsit álmában.

Ha viszont ki akarjuk forgatni a nyelvtani szerkezetet, akkor rámutathatunk arra, hogy itt senki se beszélt arról, hogy a hajó elindult volna! Csak arról volt szó, hogy megmozdult (és azt is csak hallottuk, nem láttuk)! Tehát még az is lehet, hogy a hajó valójában himbálózik, vagy dugóba került, vagy integet, vagy nyelvet ölt, esetleg táncol, vagy csak izgul.

Amikor még csak fák és sziklák voltak

2013-05-22

Ebben a bejegyzésben most nem azt tárgyaljuk, hogy lehet jó török (vagy magyar zászlót) vásárolni, hanem hogy hol lehet igazán jó nagy, földig érő zászlókat fotózni.

Természetesen, ha azt szeretnénk, hogy otthon, a mi házunkon legyen tetőtől az utcáig érő zászló, és azt szeretnénk fotózni, akkor a zászlóboltban tudunk ilyen is rendelni. .

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Atatürkös egészházas zászló[/caption]

Mielőtt nekiindulnánk fényképezni, jó ha megnézzük a naptárak. Zászlót ugyanis legjobban a török főleg Atatürkkal kapcsolatos ünnepnapokon tudunk fotózni. Ilyen napokon mint: Április 23, Május 19, Október 29. Augusztus 30 már határ eset, mivel ilyenkor nyár van, az emberek leginkább egy tengeri fürdőzéssel szoktak ünnepelni.

No tehát kalandra fel, keressünk zászlót! Mégpedig jó nagyot!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Belvárosi kis zászló[/caption]

Elsőre azt gondolnánk, hogy a legjobb lelőhely a belváros, hiszen általában ott szoktak az emberek zászlókat lobogtatni. Viszont a törökök nem sima, ablakba tűzhető zászlókkal szeretnek ünnepelni (bár olyan is, a katonai lakótelepeket szépen katonásan lobognak a zászlók a tartójukban), hanem olyanal, ami szép nagy, és már messziről is látszik. A belváros viszont nemhogy csak szűk utcákból áll, de még a házak magassága is erősen limitált. Márpedig egyetlen zászló sem lehet hosszabb, mint a ház. Ez amolyan fizikás dolog...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A felhőkarcolók kerülete (Maslak) ünnepnapon[/caption]

Így a legjobb, ha mindjárt olyan kerületbe megyünk, amely hemzseg a felhőkarcolóktól. Ott aztán szépen, az egész tornyot be lehet borítani egy hatalmas zászlóval!

[caption id="" align="aligncenter" width="298"] Igencsak hosszú zászló[/caption]

Az egyetlen nehézség az, hogy túl közelről nem lehet jól fényképezni, így messzire kell menni. No meg az épületekért is messzire ki kell menni. Ami legjobban megközelíthető az Maslak városrész, Isztambulban. Ide metróval is kijutunk. Sőt! Ha elkészül az Aranyszarv-öböl feletti metró, akkor mindjárt a történelmi városrészből oda tudunk utazni. Egyenlőre viszont vagy Şişhane, vagy Taksim megállóig kell elgyalogolni. Utána már viszont könnyű, mert csak ülni (aludni) kell a metrón egy fél órát, mígnem eljutunk az ITÜ Ayazağa megállóhoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A zászlóárus[/caption]

Ünnepnapokon magunknak is könnyebben szerezhethetünk zászlót, mert az utca ilyenkor tele van mozgó árusokkal. No persze nem 28-emelet hosszút, hanem csak olyan "kicsi" kézben lobogtathatót, amit két kézzel kell azért fogni.

2013-05-23

Isztambulban régebben nem volt TV. Sem diszkó. De az emberek mégsem unatkoztak hétvégén, mert elmentek tüzet nézni.

Ennek a mulatságnak nem vetett végett Gróf Széchenyi Ödön, amikor megalapította a tűzoltóságot, hanem csak izgalmasabbá tette. Most már végre lehetett valakinek szurkolni is.

Régebben Isztambulban még minden épület fából volt. Kivéve a szultáni palotát, de hát ott a szultán lakott és ő tudott valamit. A fa pedig jól ég. Ezt mindenki tudja. Az isztambuliak még jobban tudták, hiszen elég gyakran égett valami. Mígnem egyik nap az egyik követség is leégett. A szultán pedig kénytelen volt a nagykövetet a saját palotájában elhelyezni. Ez pedig így már nem volt olyan mulatságos.

Elhatározta hát a törökök legnagyobbika (rangban és hasban), hogy valamit tenni kell. Úgyhogy keresett valakit, aki kitalál valamit az állandó tűzvész ellen. Az se baj, ha felállít egy olyan csoportot, mint a tűzoltóság. Bár aki megteszi, nem kapja meg sem a lányát, sem a fele királyságát, de még a hárembe se nézhet be.

Mégis jöttek a bátor lovagok, hogy szembeszálljanak a tűzzel, ha már sárkány nincs. De a többségük inkább csak több kárt okozott, mint hasznot. Volt, aki a szomszéd házat oltotta el, volt aki a szultánt próbálta. De olyan is volt, aki tűzzel védekezett a tűz ellen, mire az egész kerület leégett. És volt ott egy magyar is. Az ő csapata sikerrel vette az akadályokat, és minden tüzet eloltott. Fegyelmezett, katonás csapat volt, akik a tömlőt nem egymásra tekerték, és a vízzel is inkább a tüzet oltották, mintsem a közönséget. Az ő parancsnokukat hívták Gróf Szécsényi Ödönnek (vagy ahogy a törökök írják: Kont Odön Szchenyi).

Az első tűzoltó központ a Magyar Testvérek utcában épült fel. Ennek az épületnek az egyik sarkába alakították ki a tűzoltó múzeumot. A nagy magyar előtt tisztelegve, aki a tűzoltó hajót is kitalálta, a múzeumot Gróf Széchenyi Ödön Tűzoltó Múzeumnak nevezték.

A legutóbbi felújítás alkalmával a múzeum kinőtte az eredeti helyét, így átkerült Beşiktaş kerületbe, a Çitlenbik sokak 29-be.

De ha valakinek ez túl messze van, de a gyerekeket mégis meg akarja lepni, akkor a régi, Fatih kerületben található központba is elmehet. Ugyanis a tűzoltók ott is szívesen várnak mindenkit. Fel lehet mászni a tűzoltó autókra, lehet szirénázni, de még tűzoltónak is be lehet öltözni!

A múzeum csak hétköznapi 8-16-ig van nyitva. És nincs előtte tűzoltó autó.

2013-05-24

Egyszer volt, hol nem volt. Volt egyszer egy szakállas, de nem öreg. Aki azt mondta: Lón világosság!

És lám, tényleg lón világosság. Majd lón sötétség. Mire az előbbi azt mondja: No se baj, akkor majd este fogunk hajókázni!

És lón hajó, meg Boszporusz, meg túra. Meg sirályok, és simit is. De még zene is volt hozzá, csak táncos lányok nem, mert az már egy másik történet...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz éjszakai túra[/caption]

Isztambulban a naplementét sok helyről érdemes nézni. De a legjobb mégis, ha nem maradunk egy helyben! Inkább szálljunk fel a szombat esténként járó Boszporusz-túra hajóra!

Érdemes is minél előbb felszállni, különben nem marad helyünk. Nem, nem ülő hely, hanem álló hely! Vagy levegővételi hely. Úgyhogy érdemes mindjárt az ázsiai oldalra menni, és ott felszállni, mielőtt a hajó beér a turista övezetbe. Pl. egy jó kiadás vásárlás után (a Bağdad Caddesi-n) mindjárt Bostancı induló állomáson beülhetünk a hajóba. A rutinosabban visznek magukkal széket is. Tavaly olyat is láttunk, aki mindjárt iroda kerekese-forgó széket hozott! Ez mondjuk csak addig tűnt praktikusnak, míg a hullámoktól el nem kezdett dülöngélni a hajó...

No de Bostancı messze van. Így aki nem tud/akar odáig elmenni, az még Kadıköy (Szigetekre menő) kikötőben is viszonylag kényelmesen felszállhat a hajóra. Itt azért már lesznek bőven, de még mindig nem annyian, mint amikor átér Eminönübe, az európai oldalra! Ott aztán...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul naplemente[/caption]

Ha már kényelmesen elhelyezkedtünk, és teánk is van már, meg simitünk is, akkor az európai oldalon már a csodás naplementés kilátás vár minket.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul naplemente[/caption]

És ez jobb, mint a moziban! És nemcsak azért, mert bármikor lefejelhetünk egy sirályt, hanem mert tényleg van mit nézni: Topkapı palota, Kék Mecset, AyaSofya, Yeni Cami. És mindezt úgy, hogy abba az irányba megy le a nap. Majd pedig tovább folytatódik az út a Galata-torony mellett felfele a Boszporuszon, át a hidak alatt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul naplemente[/caption]

A legjobb az egész túrában (leszámítva a fagyizót a végén), hogy ugyan azon az úton jövünk visszafele is. Csak addigra már más lesz a világítás. Így, nem mondhatjuk el, hogy ugyan azt látjuk. Sőt! Sok mindenről azt mondhatjuk el, hogy nem látjuk a sötétben, ha éppen nincs kivilágítva.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul naplemente[/caption]

Nem úgy, mint a Boszporusz-hidat, ami több színben is megvilágítanak: piros, narancs, sárga, zöld, kék és lila. Így mindenki ízlése szerint olyan színben fényképezi, amilyenben csak szeretné!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kék híd[/caption]

Ha már a fényképezésnél tartunk, akkor érdemes pár szót említeni az ajánlott felszerelésről is:

A hordozható székről már beszéltünk. Ízlés és teherhordó képesség szerint vihetünk még kanapét is, TV-vel, távirányítóval is.

Pattogatott kukorica. Ha már úgyis olyan, mint a moziban. Sőt! Még jobb is. Szóval mindenképpen vigyünk valami rágcsálnivalót. Igaz, a hajó is el van látva ropival bőven, a Boszporusz végén pedig ott a fagyizó, de akkor is.

Vigyünk irdatlan mennyiségű memóriakártyát a fényképezőgéphez.

És öltözzünk fel melegen. A fagy után az éjszakai tengeri szél nem nevezhető melegnek. Csörgőóra, hogyha esetleg visszafele menetben elaludnánk, ne a világ végén ébredjünk fel.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A piros híd[/caption]

Hajózás közben bőven lesz lehetőség Isztambul népszerű és kevésbé ismert látnivalóinak fotózására. Mindegyik szépen modellt áll, és több oldalról, de még több megvilágításból is lehet fényképezni. Csak arra vigyázzunk, hogy ne essünk bele a Boszporuszba, mert akkor mindenki minket fog kipoztolni a Facebookra.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ortaköy Camii éjszaka[/caption]

Menetrend:

Az isztambuli éjszakai Boszporusz hajózás 2013.-ban június 8-tól szeptember 14-ig, minden szombat este közlekedik. Korábbi években csak a Ramazán (Ramadán) kezdetéig, a böjt ideje alatt nem járt. Úgy tűnik, az idén ezen változtattak (Ramazán/Ramadán: július 9 – augusztus 8)

Megállók pedig a következők:

Bostancı: 17:30

Kadıköy (Szigetekre menő): 18:05

Eminönü (Galata-híd mellett): 18:25

Üsküdar: 18:40

Beşiktaş: 18:50

Rumeli Kavağı: 19:55

Anadolu Kavağı (érkezés): 20:05 (majdnem biztos, hogy legalább 20 perc csúszás les)

Anadolu Kavağı (érkezés): 22:30 (itt viszont már nem lesz csúszás, és mindenki jó előre elkezd helyezkedni)

Rumeli Kavağı: 22:40

Beşiktaş: 23:45

Üsküdar: 23:55

Eminönü: 00:10

Bostancı: 01:00

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Topkapı palota éjszaka[/caption]

2013-05-27

Mert vannak dolgok, amiket nem elég elmondani, le is kell írni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Fürdeni tilos![/caption]

A fenti tábla azt szeretné mondani, hogy tilos a szökőkútban úszni. Pontosabban: a medencébe bemenni Veszélyes és Tilos. Maga a piktogram jelzi, hogy nemcsak bemenni, hanem úszni is tilos.

Alatta viszont mindjárt egy frappáns idézetet is találunk, hogy a medencevíz gyógyít. Vagyis hiába leszünk szépek és egészségesek egy kis úszkálástól, ezt most ne itt tegyük, mert itt eme nemes tevékenység veszélyes. Meg egyébként is tilos. A parkban sétálók esetleg megbotránkoznak a pöttyös úszóruhánktól. Különben sincs a közelben öltözőszekrény.

Ha jobban megnézzük a medencét, azaz a szökőkutat, láthatjuk, hogy itt tényleg veszélyes vállalkozásba fog az, aki az úszással próbálkozik. Nem is beszélve azokról, akik a toronyugrási szenvedélyüknek is itt szeretnének áldozni.

Ugyanis még a legmélyebb helyen is kevesebb, mint 2 cm a vízmélység.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A szökőkútban úszni tilos![/caption]

Sőt! Ha jobban megnézzük, a "medence" egy jelentős része száraz. Így ha mégis úszni szeretnénk (amit ne tegyünk, mert veszélyes is tilos), akkor minden hossz végén futni kell. Viszont jól lehetne a vízi-, és a szárazföldi focit ötvözni.

Úgyhogy kedves turisták és arra járók! Ha meglátjuk ezt a szökőkutat, próbáljunk ellenállni az apróbetűs csábításnak (medencevíz gyógyít), és ne öltözzünk át mindjárt (nincs is öltözőszekrény), és ne ugorjunk be egyet úszni, bármennyire is meleg az idő!

2013-05-28

Isztambul tele van bazárral. Sőt! Mondhatjuk, hogy az egész város egy hatalmas bazár.

Találhatunk "sima" (de fedett) bazárt, fűszer bazárt, papír bazárt, de még traktor bazárt is. Most pedig benéztünk a bicikli bazárba.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bicikli bazár[/caption]

Isztambul közepén, nem messze a történelmi és turista központtól, a Valens vízvezeték mellett találjuk a bicikli bazárt. Vagy más néven a bicikli gödröt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bicikli bazár bejárat[/caption]

A bazár hivatalos neve Haşim İşcan Geçidi, azaz Haşim İşcan Aluljáró. Isztambulban gyakori, hogy az aluljárók nem üresen állnak, hanem tele vannak boltokkal. Ezek a mini üzletek változóak, mert lehet nagyon olcsóakat (amolyan minőségmentes termékeket árulókat) is találni, de pl. Sony márkabolt is felelhető az egyik villamosmegálló alatt.

Így annak ellenére, hogy a bicikli bazár is egy aluljáróban (pontosabban egy földalatti buszmegállóban) van, még nem kell lebecsülni. Komoly, minőségi termékeket is lehet találni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bicikli bazár[/caption]

Az viszont jó kérdés, hogy hogyan és miért itt alakult ki a biciklibazár. Az interneten erről nem találunk sokat, de elég csak egyszer is péntek délután lejönni ide, és buszra várni, hogy egy lehetséges verzió fogalmazódjon meg bennünk.

Könnyen elképzelhető, hogy valaki megunta azt, hogy túl sokat kell a buszra várnia minden nap, és amikor megérkezik, akkor is mindig tele van. Úgyhogy inkább biciklivel kezdett munkába járni. De aztán gondolt embertársaira és a pénztárcájára is, úgyhogy belefogott egy nagy üzletbe: kerékpárt fog árulni a buszra várakozóknak. Ez ugyebár sokkal jobb ötlet, mint amit más megállóban a taxisok próbálnak, hogy elcsábítják az utasokat. Elég csak eladni a biciklit, nem kell még a kuncsaftot is cipelni...

Haşim İşcanról viszont találtunk pár érdekes adatot, akiről az aluljáró kapta a nevét. Ő egy tanár volt Edirne, akiből később Isztambul főpolgármestere lett. Mégpedig az első olyan, akit a nép választott meg (1963-1968).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bicikli bazár[/caption]

No tehát itt van a gumiillatú kerékpár bazár, ahol tényleg mindent megtalálunk, amire csak szükségünk lehet biciklizéskor. És még több olyat is tudunk venni, amire egészen biztosan

sose lesz szükségünk. De legalább szőnyeget nem próbál senki eladni nekünk (kebabárus viszont van!).

A készlet roppant színes. Biciklit mindenféle színben találhatunk. Viszont van kifejezetten rózsaszín sarok is minden boltban, ha esetleg pont ilyenre lenne otthon szükség.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bicikli bazár[/caption]

Valójában a kerékpár bazárban nemcsak bicikliket találunk, hanem mindenféle kerekes dolgot (kivéve traktort, mert ahhoz ott a traktor bazár). Ilyenek az elektromos autók, amivel a kisebbek a galambokat kergethetik a téren (és gyakorolhatják a dudálást). De ugyanitt babakocsikat és nagy autóba való gyerekülést is kaphatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bicikli bazár[/caption]

2013-05-29

Most már bármely török ismerősünknek megmutathatjuk, miket tanultunk mi a törökökről az iskolában.

Többé nem kell majd magyarázni, ki is volt az a Jumur(d)zsák!

Nagy csinnadrattával elindult és megjelent az Egri csillagok török verziója. Erdal Şalıkođlu fordításában, akit a Török-Magyar Baráti társaság és a Magyarország Külügyminisztériuma támogatott.

Ez amúgy érdekesen szembeállhat majd a . :D

A regénynek számtalan fordítása létezett már, köztük az angol, a német, a bolgár, az eszperantó, az észt, az orosz, a kínai, a vietnámi, az ukrán, stb... Úgyhogy tényleg ideje volt már egy töröknek is! :)

A könyv címe egyébként érdekes, mert az egyetlen borító, amit sikerül eddig az interneten találni, ott így írják: Egri yıldızları. Ami eléggé érdekes, mert ez az oszmán elnevezése a városnak, nem pedig a török (ami szintén Eger). De így legalább hasonlít a magyar névre, és jobb, mint az angol: A félhold fogyatkozása és annak török fordítása (Eclipse of the Crescent Moon - Hilal Ay'ının Tutulması).

[caption id="" align="aligncenter" width="616"] Egri csillagok török borítója: Forrás: szeretlekmagyarorszag.hu[/caption]

Az Egri csillagok könyvet gondolom nem kell bemutatni senkinek, így ezt a részt inkább átugrom.

Kicsit körbenézve az interneten, mégis mit lehet tudni a könyvről, kiderül, hogy minél jobb oldali egy internetes újság, annál többet írnak a könyvről. Ezt a részt viszont nem akarom kommentálni.

Helyette a török irányból próbáltam utánajárni, mégis mit találhatunk róla. Mégiscsak nem az a fontos, hogy mi magyarok mit gondolunk róla, hanem a törökök hogy fogadták, vagy pedig bármi, amit a török ismerősünknek el tudunk küldeni, hogy kedvet kapjon a könyv elolvasásához.

Három címen próbáltam utánanézni: A hivatalos címen (Egri yıldızları), ahogy szerintem a törökök elsöre fordították volna (Eger yıldızları), és az angol fordítás alapján (Hilal Ay'ının Tutulması). Az első találatok a Google-ban a 1968-as film török nyelvű feliratait reklámozza, letöltésére. Ezt azért jó tudni, hogyha esetleg mégse sikerülne a könyvet megtalálni,

legalább a filmet meg lehet nézni.

A többi találat viszont sajnos kiábrándító. Pedig már lelkesen bekészítettem a leveleimet, hogy elküldjem a török ismerőseimnek, de sehol semmi infó. Még a könyves boltokban sincs semmi.

Helyette viszont megtaláltam azt a hírt a , még 2005-ből, amikor az MTV kereste a legnépszerűbb magyar könyvet, ahol is az Egri csillagok nyert.

Reméljük, ez hamarosan megváltozik, és minden könyvesbolt kirakatában ott láthatjuk, és minden török tudni fogja, ki volt az a Jumurdszák, meg a Bornemissza Gergely (ilyen névvel egészen szimpatikus is lehet)!

A törökök történelemben kutakodva már találunk nyomokat az Egri diadalról. Mid a kettőről. Egyik volt ugyebár az, amit az Egri Csillagok könyvben is olvashatunk, ahol a magyarok nyertek, és amiről a törökök úgy emlékeznek, ahol a védők hősieen helytálltak. Az Egri diadal 2.0-ában viszont már a törökök nyertek, ahogyan ezt a Dolmabahçe palotában a festményen is láthatjuk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A másik Egri diadal[/caption]

2013-05-30

Isztambul egy olyan város, ahol semmi sem veszik kárba. Még rövid távon sem.

Isztambulban, meg úgy Törökországban nincs olyan hulladékfeldolgozás, mint amit Nyugaton ismerünk. És bár létezik a modern szelektív hulladékgyűjtés, mégis egy sokkal régebbi, és bevált szokás uralkodik.

Itt az utcára került hulladék nagyon nagy többsége nem lesz szemét. Valaki biztosan elviszi. A szerves hulladék leginkább a macskák zsákmánya lesz. A papírokat erre specializálódott emberek szedik össze. Míg az értésebb dolgokat az eskici gyűjti be. Egyenlőre leginkább a műanyag az, amivel a hagyományos gyűjtők nem tudnak mint kezdeni. De talán hamarosan ez is megváltozik.

Rengeteg olyan hulladék kerül ki a lakásból, ami még jó. Vagy nem 100%-ban jó. Vagy csak elavult.

Ugyebár Magyarországon is ismerős a lomtalanítás. Ez itt, Isztambulban nem évi 1-2 alkalmat jelent, hanem egész éves programot, hiszen bármikor bármit ki lehet rakni az utcára, hamarosan jön az eskici, és elviszi. Megpróbálja belőle kiszedni a még hasznos részeket. Pl. egy TV esetében a még működő alkatrészeket. Aztán jönnek a drótok. Majd pedig a maradék fém is elkerül valahova, ahol valami új lesz belőle.

Ugyan ilyen a bútor is. Nem lesz belőle mindjárt tüzelő, ha egyszer sok része még újra használható. Sőt! Nem is csak egyszer lehet újra használni!

A képen látható kanapé nemrég, frissen került ki az utcára. De máris a sarki büfé részét képzí. Az erre járó vendégek akár ide is beülhetnek egy teára, míg a bútort el nem veszik.

Egy másik helyen pedig olyan boltot találunk, amelyik használt bútorokat forgalmaz. Eléggé jól mehet az üzlete, mert minden nap más az "iroda" berendezése. Itt most az iroda alatt azt kell érteni, hogy a sarkon van kint egy asztal (a munka asztal), mellette pedig van néhány fotel. Ide ülhetnek be a vevők. Ha kényelmesen ülnek, mindjárt el is vihetik az árut.

2013-05-31

A , hogy Törökországban létezik olyan, hogy mákvaj. Török nevén haşhaş ezmesi.

Ennek jártunk utána.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mákvaj (Haşhaş ezmesi)[/caption]

A közhiedelem szerint a törökök nem ismerik a mákot. Legalábbis a törökök nagyon nagy többségük úgy tudja, hogy ők nem ismeri a mákot. Ráadásul a mák az az a bizonyos csúnya dolog, amiből a kokain készül. Még rosszabb az a "tudás" mi szerint a mák elfogyasztása egyenlő a ópium fogyasztással. Pedig nem a mag, hanem a magház tartalmazza a szert.

Mi viszont tudjuk, hogy Törökországban igen is könnyen találhatunk mákot. Sőt! Mi már azt is . És mindehhez nem kell patikába menni, se rendőrségi engedéllyel rendelkezni. Elég csak bemenni a sarki fűszereshez.

Így amikor Piros és Pişti előjött a mákvaj ötletével, akkor nem kellett sokat keresgélni, mert már az első fűszeresnél halomban álltak a dobozok. Nem lett belőle izgalmas kaland, meg semmi ilyesmi.

Persze a török ismerőseim mind kíváncsian nézegették, hogy ez meg mégis micsoda, meg mire jó, stb...

Nos, meg kell hagyni, a kérdés tényleg jó. Én olyan vagyok, hogy a török fűszerboltban előbb veszem meg az érdekességet, majd utána kezdek el gondolkodni, hogy most akkor mit is csináljunk vele... Így aztán a lakás tele van mindenféle furcsasággal, ami vár a felfedezésre. De azt gondoltam, hogy a mákkal majd csak sikerül elbaldogolni. Ráadásul a fél kiló 10 TL volt (1250 ft), ami szerintem eléggé jó ár egy kis kísérletezgetésért.

Elsőnek nézzük meg a tartalmát! Azt írja, hogy 100% mák. Darált mák. Semmi egyéb adalék, mint olaj, vaj, fűszer, stb... A gyártó pedig esküszik, hogy semmilyen mesterséges anyag, színezék, cukor, de még disznózsír sincs benne. A természetes összetételről pedig egy hologram biztosít minket. Mármint a gyártó szerint (mintha hologramot olyan nehéz lenne gyártani, és egyébként se volt rajta a dobozon).

E mellett a felirat azt ajánlja, hogy kenhetjük kenyérre, vagy összekeverhetjük lekvárral, mézzel, pekmezzel. De kenhetjük a hajunkra is diszkó előtt (ez már nem a doboz, hanem az én ajánlatom - tuti tipp, hogy a középpontban legyünk!!!).

Ezt egyébként Pişti is megerősítette. Mármint nem a diszkós változatot, hanem, hogy kenyérre kenve nagyon finom.

Tehát akárhogy is nézzük, ez sima darált mák. Vagyis DARÁLT MÁK! Azaz nem kell többé a mákdaráló beszerzésével vacakolni, sem pedig a mák darálásával. Ennyit csak megér már az

a 10 TL!

Persze ezt az elméletet még a teszteknek igazolnia kell. Mivel is kezdjük? Mondjuk egy jó kis mákos tésztával? Hétvégén kipróbáljuk! :)

(ha túléljük, lesz folytatás)

2013-06-03

Nagy ünnepek közepe felé elkezdődött (végre) a harmadik olyan híd építése, amelyik a Boszporusz felett lesz. Amikor elkészül, már 4 úton lehet majd átjutni Európából Ázsiába: 3 hídon, és 1 alagúton (Marmaray).

No és persze ez lesz a leghosszabb, legszélesebb, legmagasabb, legszebb, stb.. híd a világon. De ennél sokkal fontosabb, hogy jelentősen fogja csökkenteni a közlekedési dugókat Isztambulban (reméljük).

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Harmadik híd a Boszporusz felett - Forrás: 3kopru.com[/caption]

A Boszporusz 3. híd kérdése már régóta téma Isztambulban. Már amikor a 2. híd elkészült, már akkor felvetette valaki, hogy ez olyan szép, hogy kellene belőle még egyet építeni. Csak akkor még az volt a kérdés, hogy hova. Akkoriban a város jóval kisebb volt.

A kérdés egyébként ma is az volt, hogy hova, csak hogy mostanra már elfogyott az a hely, ahova értelmesen lehetne hidat építeni, így nem volt egyszerű a helyet kiválasztani.

Természetesen a harmadik híd a politikában is folyamatosan szerepelt. Leggyakrabban a választási ígéreteknél halhattuk, hogy melyik párt hány hidat ígér. Meg hogy hova, és mekkorát, meg milyen színűt.

Mindezek után nem volt meglepő (vagy éppen ezért volt meglepetés), hogy tényleg elkezdődött a hídépítés. Mégpedig 560. évfordulóján.

Az új hidat Szelim Szultánról (1470 - 1520) nevezték el, aki Nagy Szulejmán apja volt. Leginkább a kegyetlenkedéseiről volt híres kezdve ott, hogy az apját megölte, hogy a trónra jusson. A Yavuz előnév egyébként vitézet jelent. Ő foglalta el Perzsiát, Kurdisztánt, Mezopotámiát, Szíriát, Palesztinát, Egyiptomot, és Mekkát, a szent helyet, ami a későbbiekben fontos szerepet játszott az Oszmán birodalom történelmében.

A híd teljes, török neve Yavuz Sultan Selim Köprüsü lett, ami olyan hosszú, hogy mindenki csak 3. híd néven fogja emlegetni. A táblákon is csak rövidítve, YSS-hídként fog kiférni (a 2. híd, Fatih Sultan Mehmed is FSM-híd néven szerepel).

[caption id="" align="aligncenter" width="432"] Harmadik híd a Boszporusz felett - Forrás: 3kopru.com[/caption]

Technikai adatok:

4+4 sávós autópálya (szerintem legalább 6+6 kellene)

1+1 sáv hiperszuper gyorsvasútpálya

Így az összesen 10 sávós híd 59 m széles lesz, ami (természetesen) világrekord.

A híd hossza 1408 m, ami a függőhíd kategóriában szintén világrekord.

Ehhez a távhoz szükséges tartólábak (természetesen szintén világrekord) 320 m magasak lesznek.

A híd, és a hozzá tartozó projektek összesen 4.5 milliárd TL-be kerülnek (ami valószínűleg szintén világrekord)

A tervező szerint a híd nagyon elegáns lesz. De ilyen témában még nem születtek rekordok.

E híd átadása várhatóan 2015-ban lesz (ilyen messze a belvárostól talán nem kerül elő mindenféle régészeti kincs. Bár ki tudja!)

A 3. Boszporusz-híd nemcsak egy "sima" hidas építkezés, hanem egy egész városfejlesztési projekt. Hiszen maga a híd szó szerint a világ végén fog állni, Európa és Ázsia utolsó két szikláját fogja összekötni. Oda még el kell vinni az autókat (és vissza is kell hozni), nem is beszélve a vasútról. Az egész terv az Észak-Márvány-tengeri Projekt része.

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Harmadik híd a Boszporusz felett - Forrás: 4kopru.com[/caption]

Észak-Márvány-tengeri Projekt

Gyorsvasút, ami összeköti Edirne és Izmir városát.

Harmadik autópálya körgyűrű (Észak-Márvány-tengeri autópálya - Kuzey Marmara Otoyolu)

Harmadik Boszporusz-híd

(bár ez nem teljesen a projekt része, de oda is kell út, meg vasút, stb...)

A teljes projekt 10 év, 2 hónap és 20 napig fog tartani. Átadása várhatóan 2023-ban, a Török Köztársaság 100. születésnapján lesz

[caption id="" align="aligncenter" width="489"] Észak-Márvány-tengeri Autópálya - Forrás: 3kopru.com[/caption]

Videók

[iframe

src="http://player.vimeo.com/video/67147701?title=0&byline=0&portrait=0&autoplay=0" width="635" height="389" frameborder="0" webkitallowfullscreen="" mozallowfullscreen="" allowfullscreen=""]

3. Boszporusz-híd reklám

[iframe

src="http://player.vimeo.com/video/67149211?title=0&byline=0&portrait=0∓autoplay=0" width="400" height="300" frameborder="0" webkitAllowFullScreen="" mozallowfullscreen="" allowFullScreen=""]

3. Boszporusz-híd animáció

[iframe src="iframe

src="http://player.vimeo.com/video/67149922?title=0&byline=0&portrait=0∓autoplay=0" width="400" height="300" frameborder="0" webkitAllowFullScreen="" mozallowfullscreen="" allowFullScreen=""]

Észak-Márvány-tengeri autópálya

2013-06-04

Értsd meg, mit énekelnek(hadarnak) itt.

Ha megvan, akkor átmentél a török nyelvvizsgán!

Sőt! Ha vissza is tudod mondani, akkor hazazavarhatod a nyelvtanárokat is. ;)

, és akkor sem beszélt lassan. De lássuk milyen is az, amikor igencsak belelendül!

A filmben jelent meg az egyik száma, mint Isztambul hangja.

Házi feladat, hogy ezt kell megérteni, lefordítani, és megtanulni! :)

```
[iframe width="560" height="315"
```

```
src="http://www.youtube.com/embed/XAKBo8L2tow?rel=0" frameborder="0" allowfullscreen]
```

Mint láthatjuk, a 25. másodperc után már a német feliratozó is kiborult, pedig hősünk ott kezd csak igazán belelendülni az éneklésbe! :)

Aki viszont tényleg szeretne megküzdeni a szöveggel, itt a teljes verzió, felirattal:

```
[iframe width="560" height="315" src="http://www.youtube.com/embed/aOcl30vYU-E?rel=0" frameborder="0" allowfullscreen]
```

Azt el kell ismerni, hogy ő aztán tud gyorsan beszélni. Egyszer szívesen megnézném, amikor kényeret vesz a boltban! :) Az viszont tény, hogy a törökök nagyon nagy többsége igencsak gyorsan tud beszélni. Pl. dudálás közben. De egy reggeli hogy vagy kérdésre is kaphatunk gyors választ. A gyors a fentiekhez hasonlót jelent, amikor is 20 másodperc alatt elmesélik, mi történt a teljes rokonsággal az elmúlt fél évben.

Úgyhogy kedves törökül tanulók! Tessék csak a fenti videóklippen a szövegértést gyakorolni, mert még nagyon jól jöhet Törökországban jártunkkor!

2013-06-05

Isztambul bazárjaiban, de főleg a Fűszer bazár környékén érezhetjük úgy, hogy a mennyiségek mintha nagyobbak lennének, mint a megszokottak.

De néha még a nagyobból is van sokkal nagyobb.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Jó nagy kupac pisztácia[/caption]

A képen látható pisztáciamennyiségben simán lehetne úszni is. És erre még nem azt se mondhatjuk, hogy nem lenne szokványos. Ez csak egy amolyan reggeli adag. Ami talán elég lesz délig. Talán.

Persze a látszat néha csal. Vagy talán nem is csak néha... :)

Ugyanis bevett török szokás, hogy csak a kupac látszik nagynak. Könnyen lehet, hogy csak pár cm pisztácia van a tetején, alatta pedig kartonpapír... :D

2013-06-06

2013. június 8 és 16 között ismét megrendezésre kerül az Isztambuli Bevásárló Napok. Mely különlegessége, hogy nemcsak vásárolni lehet ilyenkor, hanem még vásárolni. És ha ez nem lenne elég, akkor a pénzt is lehet költeni döggel, amivel mindenki jól jár. Ugye barátom! Na, gyere csak be a boltomba! Van egy klassz szőnyegem! Csak neked akciós!

[caption id="" align="aligncenter" width="630"] Istambul Shopping Fest 2013 - Forrás: istshopfest.com[/caption]

Ideje bevásárolni, és mi is lehetne erre jobb hely, mint Isztambul, ami egyébként is egy hatalmas bazár?

De most a különleges alkalomra az egész város tele van különféle akciókkal! Sőt! Még Hadise is eljön, hogy megmutassa, hogyan lehet éneklés közben cipőt próbálni. Vagy cipőpróba közben énekelni. És még táncolni is.

Az üzletek, és bevásárló központok meghosszabbított idővel lesznek nyitva. Az első napon (8-án) egészen hajnali 2-ig pakolhatunk tele a bevásárló zacskóinkat. (jó lenne ezt a mondatot nem félreérteni... most így sikerült).

Különlegesség, hogy egy speciális Istanbulkart kerül forgalomba ezekre a napokra, melyet ISF Traveler Card-nak fognak hívni, és az Atatürk reptéren és a boltokban lehet majd beszerezni. Amennyiben ezzel a kártyával fizetünk, úgy kedvezményt kaphatunk a boltokban. A kártyákat a TEB autómataokban, a boltokban, és az Atatürk reptéren tudjuk feltölteni. A kártya különlegessége, hogy nem szükséges bankszámlát nyitni, nincs költsége (legalábbis nem írnak róla), és még 18 éven aluliak is használhatják!

Arról egyelőre nincs hír, hogy az ISF Traveler Card használható-e a tömegközlekedésben. Sajnos nagyon keveset tudunk még erről a kártyáról.

Az Isztambul Bevásárló Napokban az összes nagyobb bevásárló központ részt fog venni (). E mellett különböző zenés programokat is találhat az, aki elég ügyes.

A program támogatói: mindenki, akinél pénzt lehet költeni. Beleértve a sarki kebabárust is.

Hivatalos weboldal: istshopfest.com

2013-06-07

Június 5-ről 6-ra virradóan zajlott a Miraç Kandili Geçesi, ami az Iszlám egyik legfontosabb Szent Estéje.

És mindez azt is jelenti, hogy már csak 1 hónap van a Ramadánig (Ramazánig). Ideje felkötni a gatyákat, meg kibékülni a szomszédokkal.

A történet szerint 621-ben, amikor Mohamed egyik éjjel aludt a Kába kőnél, egy álmot látott. De ez nem egy sima álom, vagy látomás volt, hanem egy utazás. Egy angyal jelent meg, és egy állat, akit Buraknak hívtak. Ők elvitték (a festmény szerint Burak a hátán vitte) Mohamedet a legtávolabbi mecsetbe, majd pedig a Mennyországba, ahol Ádám, Mózes és Allah várt rá.

[caption id="" align="aligncenter" width="405"] Mohamed utazása - Forrás: Wikipédia[/caption]

Minden évben a Miraç napján/éjszakáján erre emlékeznek a hívők. A gyerekeket mecsetekbe viszik, ahol hallhatják a történetet. Az éjszaka pedig Korán olvasással, lelki megtisztulással, és a Ramadánra (Ramazánra) való felkészülődéssel telik. Természetesen ez a felkészülés lélekben történik, nem pedig evészettel.

A törököknél szokás szerint a Kandili (gyertyás) napok jelképe a kandili simit. Ilyen simites dobozkákat szoktak adni az ismerősöknek, rokonoknak, szomszédoknak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kandili simiti[/caption]

2013-06-10

Mostanra már bizonyára több forrásból is értesülhettek arról, hogy a Wizza Air újra járatokat indít Budapest és Isztambul között. Így már nemcsak a Török Légitársaság (THY) gépeit lehet igénybe venni.

Azért egy rövid összefoglaló:

2013. augusztus 2-től hétfőn, szerdán, pénteken és vasárnap fognak a gépek repkedni. Majd pedig 2014. márciusától minden nap.

A repülő Isztambul 2. repterére, a Sabiha Gökçen-re érkezik, ahonnan mér egy kisebb kaland a városba eljutni. De erről bővebben lejjebb.

Továbbá fontos, hogy (a Wizz Air szerint) megkapták mind a magyar, mind a török oldalról a repülési jogokat. Azaz a Malév jogát kapták. Ez azt is jelenti (ha tényleg igaz, mert ezt már hallottuk párszor), akkor egy jó darabig nem lesz harmadik társaság Budapest és Isztambul között. Így a Wizz Air és THY között (meg persze a Volán, és a MÁV) tudunk válogatni.

Lássuk is a két társaság eltérő szolgáltatásait:

Jegyár: Többségében a Wizz Air vezet, még az extrákkal együtt is (számolás lejjebb).

Kényelem, pontosság: THY

Ebéd: A Wizz Air-en fizetős, a THY-en kebabot sütnek. No persze nem 12000 m magason. De az út 2 óra, ki lehet bírni ebéd nélkül is.

Csomag: A THY-n 1 db. kb. 25 kg-s poggyászt lehet feladni (nem veszik túl szigorúan) személyenként. Plusz egy babakocsi. Míg a Wizz Air-nél 6 x 32 kg (pontosítás a bejegyzés végén) a feladható poggyász mennyisége (darabonként extra felárral, ami útvonaltól és szezontól függ). Ha jól bogarásztam ki a szabályokból, a babakocsi is ingyenes a Wizz Airnél. De kérdezzetek rá!

Kézipoggyász: A THY (ritka kivételtől eltekintve) nem veszi szigorúan. Szinte akármennyi cuccunk lehet a kézben. Míg a Wizz Air 1 db. 42 x 32 x 25 cm (ingyen), vagy 1 db 56 x 45 x 25 cm (extra költség).

Reptér: A THY az Atatürk Nemzetközi reptérre (Európa), míg a Wizz Air a Sabiha Gökçen Nemzetközi repülőtérre (Ázsia) érkezik.

A fentiekből látszik, hogy azért érdemes mérlegelni az előnyöket és a hátrányokat. Aki költözik (6 x 32 kg-os csomag), mindenképpen érdemes lehet a Wizz Air. Meg ennek is, aki a Sabiha Gökçen-ről megy tovább (neki pláne!). Én a repterekre szeretnék bővebben kitérni.

Amennyiben nem valami extra kívánságunk, utazásunk, stb...-nk van, akkor az Atatürk Reptér mindenképpen praktikusabb, mert onnan jár metró és közelebb is van a történelmi városrészhez. No és nem kell átmenni a Boszporuszon, ami igencsak be szokott dugulni. Persze a kalandvagyóknak mindenképpen ajánlom, hogy busszal menjenek el Kadiköy-ig,

majd hajózzanak át a belvárosba!

Mindkét reptérről a Havaş busz bevisz minket a Taksim központba. A Sabiha Gökçen-en pedig könnyebb parkolni. Amennyiben taxival megyünk a reptérről, akkor az Atatürkről kb. 50 TL, míg a Sabiha Gökçen-ről kb. 80 TL a díj. Természetesen ha a hotel az ázsiai oldalon van, akkor megintcsak a Wizz Air a praktikusabb.

A repterek felszerelése mindkét helyen modern. Így nem kell olyanon aggódni, hogy az egyiken esetleg az ember éhen hal (Isztambulban egyébként sem lehet éhen halni, míg az embernek van pénze). Talán a SG-n kevesebben vannak, így az útlevíl-ellenőrzés gyorsabb lehet. :)

No, és akkor most lássunk konkrét árakat, egy próbafoglalással (Budapest - Isztambul).
Időpont: szeptember 6-15-ig.

Török Légitársaság: 287 Euró. Ha mondjuk 13-án mennénk vissza, akkor csak 258 Euró. Ez egyébként stabil ár. Nagyon nem szokott változni. Ebben benne van az ebéd, a poggyász (1 x 25kg), és a kézi is.

Wizz Air: 143 Euró a tiszta jegy. Itt is olcsóbb, ha 13-án megyünk vissza. A 4-12-ig még kedvezőbb. Abban az esetben 90 Euró a tiszta jegy. Az eredeti változatnál maradva (6-15) egy "átlagos" jegy (1 poggyász, 1 kézipoggyász) végső ára 205 Euró lesz.

Természetesen további játékokkal lehet az árat befolyásolni. Pl. klubkártyákkal (mindkét cégnél van). A Wizz Air-nál csinálhatunk olyat is, hogy odafele nincs poggyászunk, majd a bazár után lesz 3 nagy csomagunk. Így csak visszafele kell a bőröndökért fizetni.

A Wizz Air-el kapcsolatban egyszer már indítottunk egy fórumot, kinek mik a tapasztalatai, mennyire tévedt el a reptérre menetben, stb... Így kérek mindenkit, hogy a, és akkor minden meg lesz együtt! Köszönöm!

Két apróság még a végére:

Minden jel arra utal, hogy a 6 x 32 kg poggyász azt jelenti, hogy odaúton 3 és visszaúton is 3 db. lehet. Persze ez is több, mint az 1 db, de mégiscsak kevesebb, mint a 6.

A próbafoglalás közben találtam egy ilyen megjegyzést: Az útvonal a hatóságok hivatalos jóváhagyására vár.

2013-06-11

Egyenlőre még a magyar oldalon is dolgoznak az ügyön, és a törökök is gondolkodnak rajta. De legalább erősen gondolkodnak egy vízumkönnyítésen.

Jelenleg úgy működnek a törökországi vízumok, hogy a határon (pl. reptéren) egy röpké sorbanállással kapunk egy szép matricát, amit mindjárt be is ragasztanak az útlevébe. Ezért cserébe 15 Eurót kérnek. Mi pedig 90 napot (pontosabban 3 x 30-at, de ez még mindig homályos) maradhatunk az országban, majd pedig 90 napon az országon kívül vagyunk kénytelen várakozni (az időt el lehet ütni olyasmikkel, mint pl. munkahelyen dolgozni, családot nevelni, stb...).

A 90 nap (3 x 30) pedig bőven elég arra, hogy egy turista megnézze a Kék Mecsetet, az AyaSofya-t, és négyszer is eltévedjen a bazárban.

Úgyhogy igazándiból nincs túl sok abrakadabra ebben a vízumban. A határon nem kérdeznek tőlünk semmit, és mindez csak pár perc. Apró kellemetlenség.

Más a helyzet akkor, ha nem "egyszerű" turistaként érkezünk az országba. De az már egy másik történet.

Most viszont tárgyalások kezdődtek, hogy ez az egyébként sem túl bonyolult procedúra még egyszerűbb legyen. Sőt! Ha sikerrel jár az alkudozás, akkor esetleg meg is szűnhet a vízumkötelesség a magyar állampolgárok irányába.

A török fél azt mondja, hogy gondolkodik az ajánlaton. Mégpedig erősen gondolkodik. Ez persze érhető. Törökország nem egyformán kéri a vízumot az EU ország lakosaitól. Németország pl. teljes vízummentességet élvez. Ami valószínűleg nemcsak azért alakult így ki, mert több generációnyi török él ott, hanem mert jellemzően a német turista úgylis szórja a pénzt. Így nem igazán számít sokat az az összeg, amit a határon pluszba befizet.

Ezzel szemben az tipikus magyar turista otthonról hozza a szalámit, a legolcsóbb hotelben lakik, és mindent megtesz, hogy a lehető legkevesebbet költse. Ha lehet, inkább ingyen utazik a hajón, ha nem lehet akkor pedig inkább átússza a Boszporuszt, mintsem fizessen. Ha pedig a magyarok vízummentesen mehetne be Törökországba, akkor jó eséllyel nem fogja az így megtakarított pénzt ott elkölteni.

Tehát egyenlőre nem tudni, mi lesz a vége, és mikor. Lehet, hogy Magyarország megkapja a teljes vízummentességet. De az is lehet, hogy csak kedvezőbb árra számíthatunk. Esetleg semmire.

De bárhogy is legyen, ez csak a sima turista vízumra vonatkozik. A további verziók, mint

munkavállalás, tanulás, kutatás, sport, házasodás, otthagadás, stb... nagy valószínűséggel külön engedéllyel fog működni.

Forrás:

2013-06-12

, hogy Rodostóban (Tekirdağ) megérett a cseresznye.

Ez pedig, akárhogy is nézzük, jó dolog. Úgyhogy lehet is ünnepelni! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="216"] 49. Nemzetközi Rodostói Cseresznye Fesztivál[/caption]

Negyvenkilencedik alkalommal kerül megrendezésre a Nagy Török Cseresznyefesztivál. Ahol mindenki nagy meglepetésére a főszereplő a cseresznye lesz. Fellépnek még a rokonai is, úgy mint cseresznyelevár, cseresznyekompót, cseresznyebefőtt, és még sokan mások.

A humán kategóriában is lesznek azért szereplők, ilyenek mint énekesek, polgármesterek meg egyéb hírességek. De őket nem lehet megenni. Vagy legalábbis nem lenne illendő.

A 2013-as Rodostói Cseresznyefesztivál június 12-16-ig tart. Azaz ma kezdődik.

Az első fesztivált 1961-ben rendezték meg a közeli tanyán. Akkor még Cseresznye Mulatság volt a neve. Aki ismeri, hogy mit is takar a mulatság valójában, az tudja, hogy az ilyenek általában jó nagy pálinkázással járnak. Mivel ma már az alkohol nem része a (hivatalos) mulatságnak, így a neve is Fesztivál lett.

A Nemzetközi Rodostói Cseresznyefesztivál különlegessége, hogy a 4. napon (azaz szombaton) a magyarok is csatlakoznak az ünnepséghez, amely így ismét mulatság lesz. Ezt jól mutatja, hogy idén is több borszakértő fog részt venni, és lesz borkóstolás is! E mellett különböző magyar zenekarokat is láthatunk, hallhatunk.

2013-06-13

Egyszer már rábukkantunk a . De aztán eszembe jutott, hogy nem biztos, sikerül behajtogatni a táskába a és a mellé. No meg talán az otthoni polc se fogja elbírní, ha ráteszünk egy teljes méretű taxit.

Úgyhogy nézzünk egy kisebb verziót!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Eredeti Turkish taksi[/caption]

Gondolom többünknek már a könyökén jön ki a standard A típusú isztambuli ajándék (60 m szőnyeg, 20 db lámpás, 16 db csilingelős fapapucs, 200 fős porcelánkészlet, 8 különböző mini minaret ajándék AyaSofya-val), és valami másra vágyna. Amit majd otthon meg lehet mutatni a barátoknak, ismerősöknek, ellenségeknek, kik leesett állal fognak bámulni, hogy Isztambulban ilyen is van.

Úgyhogy vegyünk is mindjárt valami olyat, ami a modern Törökország egyik szimbólumai és mindenhol megtalálható (még a spájzban is!): Igazi Turkish taksit. Nem elírás! Egy jólnevelt török taxit mindig így írnak: Turkish Taksi. Amolyan inglistürkis módon.

De ez nem ám csak valami ócska modell! Ez kérem pontos mása a Törökországban száguldó társainak. Leszámítva a horpadásokat. De adjuk oda egy gyereknek, és ő megoldja!

Szóval ez a taxi (pardon, Turkish taksi) pontos mása az eredetinek. Rá is írták: az ajtót kinyitva a részletes belső dizájn látszik. Van ablakemelő, hamutartó, meg minden ilyesmi. Bár a törökös specialitások, mint a metál hangulatú műanyag szőnyeg, kormányvédő és az "ugye nem felejtettél el ma is imádkozni" feliratú tábla hiányzik. E mellett nem derül ki, hogy a duda valóban működik-e. Pedig a nélkül egyetlen török taxi sem lehet az igazi. De még utánzat sem.

Ha egyébként a duda tényleg hiányozna, akkor olyat könnyedén vehetünk a bazárban (hazafele a repülőn segíthetünk a kapitánynak vele mind a fel-/leszálláskor, mind a parkoláskor).

2013-06-14

1883 június 5-én indult el az első Orient Expressz Párizsból. Majd pedig 3186 km és 83 óra 30 perc után megérkezzen Isztambulba.

Igaz, ekkor még nem volt készen az utolsó szakasz, így az utasok Várnából 15 órán keresztül hajóztak az Oszmán fővárosig. De mivel volt kebab és szőnyeg bőven, így ez nem zavart senkit sem.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az Orient Expressz útvonalai - Forrás: Wikipédia[/caption]

Az I. Világháború előtt tartott a Nagy Vasútépítő Időszak. Utána is volt igény a vonatokra, csak éppen már senki nem ért rá. Viszont előtte...

A vasútnak számos előnye van. Ilyenek minthogy számtalan vagon köthető egyetlen mozdony után, a vagonokban pedig rengeteg hely marad táncolni. És a mozdonyvezetőnek is bőven elég csak dudálni, így ő is tud táncolni. E mellett a nyersanyagok szállítása, és nem mellékesen katonai szerepe is kiemelkedő. Ennek jó példáját láttuk az I. Világháborúban, miután Bulgária és csatlakozott a Központi hatalmakhoz, a németek az Orient Expressz vonalán tudták a fegyvereket a törököknek szállítani.

Tehát a XIX. században rengeteg vasutat építettek. És fokozatosan haladtak keletre, az egzotikum és a kebab illat irányába. Mígnem elértek Isztambulba. Itt viszont véget ért a kontinens. Ami nem baj, mert nemsokára (1906.) elkészült a Haydarpaşa pályaudvar az ázsiai oldalon, így egy rövid hajókázás után (vagy úszás, ki melyiket preferálja) lehetett tovább menni. Az elején természetesen még még csak rövid távú vonatok közlekedtek, mígnem 1872-ben egy belga bankár (Georges Nagelmackers) háló-, és étkező kocsikból luxus vonatot állított össze. Akkoriban viszont még nem volt internet, de Európában országból is kevesebb volt, így a szükséges engedélyek megszerzése szimplán csak lassan haladtak. Amiket végül sikerült is megszerezni, és az első luxusexpressz elindulhatott Párizsból Isztambul felé.

Az első Orient Expressz járatok („Roi des Trains, Trains des Rois” - vonatok királya, királyok vonata) 5 vagonból álltak: középen az étkezőkocsival, hogy mindenki könnyen elérje, mellette pedig 1-1 hálókocsi, így nem kell messzire menni az evés utáni szieszta-hoz. Majd pedig 1-1 poggyászkocsi a két végén.

Gondoljunk csak bele! 1-1 poggyászkocsi! Hol van ez a mai repülőgépes 23+10 kg-s csomagokhoz képest??

Természetesen a vonat minden olyasmivel el volt látva, amire csak a luxusutasoknak

szükségük lehetett. Nem, nem Wifi, 3D-s plazmaTV és úszómedence, hanem teljes igényeket kielégítő személyzet.

Az első vonat, ami megállás (és hajó) nélkül Párizsból egészen Isztambulig elment, 1889. június 1-én indult el, és 67 óra 35 perc múlva érkezett meg.

Innentől kezdve az I. Világháború kitöréséig rendszeresen járt az Orient Expressz. Persze történtek különféle fennakadások (kisiklások, kisiklatások, rablótámadások), természeti katasztrófák (árvíz, földcsuszamlás, lavina), de gyilkosság nem. Azt Agatha Christie írta az isztambuli Pera hotel 411-es szobájában. Valószínűleg ennek köszönheti a vonat a világhírét.

[caption id="" align="aligncenter" width="490"] Pera Hotel 411-es szobája, ahol Agatha Christie írta a Gyilkosság az Orient expresszen című regényét. Forrás: Steve Hopson - Wikipédia[/caption]

Az I. Világháború, mint annyi minden más, az Orient Expresszt is jócskán megváltoztatta. Európa térképe átrendeződött, és furcsa, új országok jelentek meg. Az embereknek pedig kevésbé volt idejük utazni, mert éppen lövöldöztek. Mire pedig úgy nézett ki, hogy rendeződnek a dolgok, megjelent a Világháború 2.0

Így az expressz eleinte nem tudott a megszokott útvonalán közlekedni, sokszor pedig a célállomásba sem ért el, így szépen-lassan elvesztette a régi hangulatát. Amikor pedig másodosztályú kocsikkal együtt kezdett közlekedni, teljesen eltűnt a luxusvonat jellege.

Ez viszont nem mondható el a mai nosztalgiajáratról, ami évente egyszer közlekedik! Egy Párizs-Budapest-Isztambul útvonal ugyanis 7400 euró fejenként. Ebben 6 nap és 5 éjszaka van. És persze csomó minden más, mint pl. éjszakázás egy luxushotelban Budapesten. Indulás: 2013. augusztus 30-án. (Gyülekező a Moszkva-téren az óra alatt). De ez még csak az odaút. Visszafelé is 7400 Euró az ár. Nem számítva bele azt, amit Isztambulban költünk. No meg visszafelé a vonat Velencébe érkezik meg 6 nap után, ahol tovább folytathatjuk a vásárlást.

Természetesen ma már gyorsabban (és olcsóbban) is el lehet jutni Isztambulba. De ennek ellenére, ha valaki megteheti, szerintem mindenképpen érdemes rajta utazni egyet.

Újság kuponok

2013-06-16

Persze ez olyan, mintha Budapestet és Bécsset akarnánk összehasonlítani: Egyik Isztambul, másik Ankara.

De ha egy törököt megkérdezünk, akkor azt mondja, hogy Ankarának nincs tengere, Isztambulnak pedig van. És hogy lehet egy olyan városban élni, aminek nincs tengere??

Hát ez az! Hogy lehet???

2013-06-17

Van egy olyan tévhit, hogy a törökök káosz az adminisztráció. Pedig ez nem igaz.

Múltkor is bementünk a boltba, ahol vettük az internetet, és pár perc múlva elővették a Migros-zacskót (olyan, mint a Tesco-zacskó), amiben archiválták a kitöltött űrlapunkat. A zacskón szépen, alkoholos filccel fel is volt tüntetve a dátum.

Az űrlap 22 lapos volt (azaz 44 oldalas). Tele csupa fontos kérdéssel (mi a macskájának a vallása, meg ilyenek, ami fontos lehet az internet bekötésén). És még több apróbetűs résszel.

De valószínűleg én vagyok az egyetlen az egész országból, aki kíváncsiságból beleolvasott. De a végigolvasás nekem is sok lett volna.

A törökök inkább úgy oldják meg, hogy csak az első oldal elején töltik ki: név, cím, telefon. És egy aláírás a végére. A többi meg úgyse fontos.

És bízhatnak is benne, hogyha arra kerülne a sor, a bíró is előbb fogja elunni az egészet, mintsem végigolvasná a teljes szöveget.

Szóval egy ilyen "töltöttünk ki". Majd pedig rákerültek a pecsétek. Törökországban pecsétből sosem lehet elég. Mi is raktunk rá néhányat, meg az eladó is. Bár érdemes lett volna megkérdezni tőlük, hogy a saját papírjukat, ami náluk marad (és ki sincs töltve rendesen), minket kell annyit pecsételni. No mindegy. Jöttek a pecsétek. Majd pedig az egész cucc bekerült az aznapi archívba: a bal oldali polcra. Mondván, hogy azt még fel kell dolgozni.

A feldolgozás azt jelentette, hogy este az egész kupac bement egy Migros-zacskóba (mint a Tesco-zacskó), és alkoholos filccel ráírták az aznapi dátumot.

Ilyenkor persze felmerülhet a kérdés, hogy akkor mégis mi lesz az adatokkal? Hogy is lesz végül internet?

Oh, hát egyszerű: a lényeges információkat már a fizetéskor felvették. Minden még az előtt a rendszerbe került, hogy mi kiléptünk volna az utcára. Csak hát szükség van a papírmunkára. Ettől lesz hivatalos minden.

Amikor pedig párnap múlva visszamentünk (mert volt egy kérdésünk), akkor hamar előkerültek a papírjaink is. Az szobának négy sarka volt. Ebből háromban 1-1 hónap gyűjteményei, minden nap másik zacskóban. A negyedik sarokban pedig az eladó állt.

Kíváncsiságból megkérdeztem, hogy miért 3 kupac van?

Azt mondták, hogy mert általában 3 hónap elég, hogy kiderüljön minden probléma.

És utána mi lesz a papírokkal?

Ó, hát Ankarában, a központban van egy hatalmas földalatti archív rendszer. Ujjlenyomat és retina ellenőrző rendszereken keresztül lehet csak bejutni oda. És csak egyetlen embernek

van engedélye belépni oda (és ki takarít, és a ki karbantartó?).
És ha az az egy ember mondjuk szabadságon van, vagy megfázik?
Ott van minden fontosabb adat a számítógépen.

<http://www.trthungarian.com/trtworld/Galeri/Audio.aspx?MedyaKodu=5a6bbf31-4aad-4eb2-b3d5-7b1fcd2a4ebf&KategoriKodu=d2e9f5d9-dd0d-4164-9e77-e2781e8ab6ae&dil=ma>

<http://www.turkinfo.hu/db/mutat.php?tabla=portre&&id=4331>

<http://www.turkinfo.hu/index.php?oldal=keres&&reszletek=talal&&tbl=hettema&&mi=11>

44

2013-06-18

Íme egy kártya a múzeumrajongóknak! Kapunk ingyenes belépőket, egy halom kedvezményt és 72 órát, hogy mindent megnézzünk.

Viszont megússzuk a sorbanállást! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="707"] Isztambul Múzeumkártya[/caption]

Ha már felszerelkeztünk egy Istanbulkart-al, és imádjuk a múzeumokat, akkor érdemes egyet számolgatni, és esetleg egy Isztambul Múzeumkártyára is beruházni.

Az ára 72 TL, és 72 óra áll rendelkezésünkre, hogy az összes múzeumot meglátogassuk. Azaz óránként 1 líra használódik el. Akkor is ha alszunk. Viszont sajnos a múzeumok már délután (jellemzően 16:30-kor) bezárnak, így jól kell szerveznünk, és korán kell kelniük.

Az Isztambul Múzeumkártya ingyenes belépést (és elvben a sorbanállás mellőzését) garantálja a következő múzeumokba:

Kariye Camii (Chora)

AyaSofya

Topkapı Palota

Topkapı Palota Harem

Isztambuli Régészeti Múzeum

Isztambuli Mozaik Múzeum

Török és Iszlám Művészeti Múzeum (Ibrahim pasa () lakása)

Galata Mevlevi Ház

Yıldız Palota Múzeum

Iszlám Tudomány és Technika Történelmi Múzeum

Viszont nem érvényes

Dolmabahçe Palota

Hadtörténelmi Múzeum

Tengerészeti Múzeum

Elsüllyedt Palota

Ezeregyoszlopos ciszterna

Héttorony

Miniatürk

E mellett kapunk egy halom kedvezményt is. Ilyeneket, mint:

Múzeumi kávézóknál 10%

Városnéző buszokra és hajókra (konkrét társaságnál)

Botanikus kertbe, állatkertbe és akváriumokba (nagy akváriumokba, nem házi aranyhalasba) 15-20%

Meghatározott szőnyegbolba kedvezmény

Kislány-toronyba 25% kedvezmény a belépőből, és 20% a reggeliből, ebédből, vacsorából

Néhány egyéb múzeumi belépőkből is további kedvezmény.

Nincs kedvezmény:

Tömegközlekedésre (arra ott az Istanbulkart)

Kebabra

Repülőjegyre

Az Isztambul Múzeumkártyát meg lehet vásárolni az , vagy az alábbi helyeken.

Kariye Camii (Chora)

AyaSofya

Topkapı Palota

Isztambuli Régészeti Múzeum

Isztambuli Mozaik Múzeum

Török és Iszlám Művészeti Múzeum

2013-06-19

Isztambulban ugyan úgy, ahogy van Nagy bazár, Fűszer bazár, Bicikli bazár, Bútor bazár, de még Taxi bazár és Traktor bazár is, találhatunk Tetováló Bazárt is.

Bár ezen lehetne vitatkozni, hogy a tetoválás vajon termék, vagy szolgáltatás. Mégiscsak egy adag festékkal lesz gazdagabb a bátor vásárló.

De az biztos, hogy egy tattoo olyan emlék lesz Isztambulról, amit probléma nélkül fel lehet venni a repülőgépre. Persze csak ha olyan, amivel nem hozzuk a frászt az utasokra. ;)

Tetoválás. Egy lehetőség azoknak, akik sokat utaznak. Régen a bőrdöngőkre címkézték fel, ki merre járt. Sajnos a mai bőrdöngők nem maradnak egyben túl sokáig. Az amortizálásban a légitársaságok is sok tapasztalattal rendelkeznek, és a különféle technológiákból kapunk is bemutatót minden utazáskor. Úgyhogy a legrosszabb, amit tehetünk, ha a bőrdöngőjünket címkézzünk. Helyette ott van egy minőségi bőr, mindjárt kéznél. Meg lábnál. És hasnál, meg hátnál is.

Nosza tegyük rá egy isztambuli tetoválást! Mi pedig mindjárt az érdeklődés közepébe fogunk kerülni a diszkóban, ha megvillantjuk a Galata-tornyos, vagy Boszporuszos vállunkat (a Tüneles és Marmaray tetoválásba most inkább ne menjünk bele!).

- Húúú, ilyet meg hol szereztél?

- Hát Isztambulban!

Egy tetoválásnak rengeteg előnye van a polcra helyezhető ajándéktárgyakkal szemben: sose fogja az eladó azt mondani, hogy elfogyott. Isztambul bármely látványosságát kérhetjük, és bármelyik színben! De akár kisebb-nagyobb módosításokat is kérhetünk. Pl. legyen hosszabb az a torony, vagy több emelet legyen azon a palotán, stb... Vagyis a lehetőségeink korlátlanok. Persze ameddig van még bőrfelület.

Isztambulban, az Ázsiai oldalon, Kadıköy városrészben találjuk a Tattoo bazárt. Vagy inkább Tattoo utcát. Bár lehetne Hirtelen felindulás utcának is nevezni, mert a közelben sok olyan helyen pezseg az éjszakai élet, ahol alkohol is bőségesen fogy. Így biztosan sok lelkes ifjú szalad ki a mulatózó helyről, hogy ő most azonnal szeretne egy szép rajtot a háta közepére. Vagy valami jobban látható helyre. Esetleg egy kevésbé jól látható helyre...

Itt egyébként úgymond 3D-ben dolgoznak. Azaz nemcsak tetoválást, de piercinget és vásárolhatunk, amivel majd vidám perceket okozhatunk a reptéri biztonsági őröknek.

Ha nincs ötletünk, Isztambul melyik látványosságát rajzolják fel ránk, akkor természetesen a kirakatokból is vásárolhatunk. Bár ne várjunk olyan klasszikusokat, mint pl. kebab tattoo. Sokkal népszerűbb viszont az Atatürk aláírása tetoválás. Ezzel nagyon vagányak lehetünk.

Főleg Izmiben.

[caption id="" align="aligncenter" width="469"] Atatürk aláírás tetoválás - Forrás:
Milliyet[/caption]

Egyetlen egy hátránya van csak: ilyet nem tudunk ajándékba vinni az ismerőseinknek. :(

2013-06-20

Erdal İnci úgy döntött, hogy kimegy az éjszakába egy videokamerával, hogy olyan érdekességeket vegyen fel, mint saját maga. Az embernek viszont önmagából sosem lehet elég. Erdalnak pedig támadt egy ötlete.

És világhíres lett.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ufótámadás a Galata-toronymálErdal İnci -
[/caption]

Az ötlet nagyszerű, a módszer pedig egyszerű. Csak egy kamerával kell kimenni az utcára, majd pedig megkérni a számítógépet, hogy pakoljon össze magamat magammal, és magam mellé tegyen még pár magamat. Érthető ugye? :)

Persze mindezt igényesen, és szakszerűen.

Mindez közben azt is jól megmutatja, hogy egy egyszerű hátsó kisutcát is világhíressé lehet tenni. És ehhez csak annyit kell tenni, hogy az ember végtelenítve elfut előtte. :)

Mivel nem akarok senkinek villogó monitort, így a képeket nem pakolom bele a cikkbe. Ajánlom inkább, hogy nézzetek meg , és .

Viszont legyen szó benne Isztambulról is, hiszen a legtöbb kép ott készült. Mégpedig a Galata-torony mellett.

Az ufós éjszakai lámpás jelenet pontosan a torony mellett zajlottak. Már látom magam előtt a jövőendő turistákat, ahogy egyik majd leordít a toronyból: Kezdj el futkározni Bélukám! De rendesen rázzad azt a lámpát!

Más képek a közeli utcákat mutatják. Míg a lépcső egyenesen a híres Kamondó lépcső.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kamondó lépcső (Camondo lépcső)[/caption]

A Kamondó (vagy Camondo) egy ősi zsidó család amelyik ötszáz évvel ezelőtt megkeresztelkedett az Ibériai-félszigeten (Spanyolország), majd Velencén keresztül áttelepült Isztambulba. A lépcső mögött található a Kamondó villa. Vagyis annak a maradványa.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kamandó villa maradványai[/caption]

Can Bonobo, aki 2012-ben Törökországot képviselte az Eurovison Dalfesztiválon, az ő családja is hasonlóan érkezett Spanyolországból több száz évvel ezelőtt.

2013-06-21

Akárhogy is nézzük, most már meleg van.

Itt mellettem 29,3 fok van. Árnyékban, lakásban, és a légkondi mellett. Inkább nem nézem meg, milyen meleg van odakint.

De szerencsére nekem nem is kell kimenni, hiszen ott a TV. Ők minden évben kiküldik Ayşe nénit (hölgyet), hogy mutassa meg a meleget az otthon izzadó nézőknek.

Ő pedig elmegy egészen Eminönübe, ahol tényleg nem lehet ilyenkor fázni, hála a sok betonnak. És hála az olcsó kínai termékeknek, Ayşe néni minden alkalommal vesz egy szuper 168-órás hőmért (azért 168, mert annyi idő alatt romlik el. Ez magyarázza azt is, Ayşe néni miért vesz minden évben újat).

Azt nem tudni, hogy mennyire pontosan mér a műszer, de jó nagy a kijelzője. Az pedig fontos, mert így Ayşe néni teljes alakjában belefér a képernyőre, és még úgy is le lehet olvasni a hőmérsékletet. Bár valószínűleg a nézők igencsak jelentős összege inkább Ayşe néni teljes alakjára és nyári öltözetére kíváncsiak, mint a kínai műszer értékére és pontosságára. Legalábbis a kamerában látszódó hímnemű egyedek igencsak mosolyogva figyelik az időjárást.

És mivel a jónép tájékoztatása, hogy márpedig dög meleg van, minden évben ugyan itt történik Ayşe néni főszereplésével, a környékeliek egészen biztosan nagyon várták már, hogy elkezdődjön a nyár.

Tehát itt a nyár Isztambulban. Meleg van. Nagyon meleg van. Mondjuk nem annyira, mint Dél-Törökországban, de azért nem fázunk.

2013-06-24

Törökországban a fogyasztói cikkekből szokott lenni kicsi, nagy, hatalmas, és a családi méret.

Természetesen a családi méret a török család méretét jelenti, amire viszont sok nyugati márka nincs felkészülve.

Törökországban ugyanis egy család mérete nem akkora, mint ami az EU szabványkönyvében van leírva. "Legjobb" esetben is legalább 300 főből áll, de az 500 is csak közepesnek számít. Ezt mondjuk jó tudnia annak, aki egy török családba szeretne beházasodni. A hozományban ugyanis annyi rokon lesz, amivel akár két repülőt is meg lehetne tölteni.

De ez mondjuk csak nagyobb rokonság. A szűk családi kör jóval kisebb, ennek kb. a 10%. Azaz olyan 30-50 fő.

Ez az, akit etetni kell, akire mosni kell, akinek fogkrém kell, stb.. Így már nem csoda, hogy a boltokban találhatunk igencsak nagyméretű mosószereket. Vagy ott van a 25 kg-os joghurt. El is fogy az 3 nap alatt! Mármost a joghurt. A mosószer azért kicsivel tovább bírja.

A török és a Törökországban gyártott termékek esetében nincs is probléma. Hiszen ha lehet kicsi és nagy dobozt készíteni, majd megtölteni azt a termékkel, akkor ugyan úgy lehet hatalmas és óriási dobozt is készíteni. Ráadásul ezek a nem éppen kisméretű dobozok nem vesznek kárba, mert lehet bele fát ültetni. De még számtalan más dologra is fel lehet használni.

A gond ott kezdődik, amikor külföldi terméket kellene nagy mennyiségben eljuttatni a háziasszonyokhoz és házi uraságokhoz. Mert itt nincs meg az a méret, amivel egy török család kihúzná a hétvégéig.

Vagyis dehogynem! Természetesen náluk is megtalálhatóak ezek a mennyiségek, mégha a "családi méret" helyett inkább a "vödör" vagy "hordó" kifejezést is használják. Hiszen ott is szükség van a nagyobb kiszerezésre. Mondjuk étterembe, vagy fodrásznál. Ott a dolgok majdnem olyan gyorsan fognak, mint egy török családban.

Szerencsére a kereskedők gondoskodnak róla, hogy ezek a nyilvánosan nem kapható méretek is eljussanak a fogyasztókhoz. Ezért találkozhatunk a török családokban néha igazán meglepő dobozokkal.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Arctisztító krém - családi méret
(professional use only)[/caption]

Ez egy magyar családban legalább 3 évre elegendő! :)

2013-06-25

Atatürk szelleme Törökországban van.

És minden évben meg is jelenik. Bár az idén az eső miatt késett.

Damal városka békésen éledgett a Kaukázus tövében, a Selyem-út mellett. Csak néha járt arra egy-egy hadsereg hettita, perzsa, görög római, tatár, makedón, arab, grúz, örmény, orosz, oszmán vagy más hasonló színű zászlóval. Tehát egy normális Anatóliai városka volt. Mígnem 1954-ben, egy szép napos délelőttön az egyik pásztor szembe nem találkozott Atatürk hatalmas árnyékával. Nem volt sem égő csipkebogyó, sem más utasítás, de Adıgüzel Kırmızıgül (Pirosrósza Szépnév), aki a közeli Yukarı Gündeş (Felső Napos, van ám Alsó Napos is!!) falu lakosát mégis mélyen meghatotta a jelenség.

Akkor még nem volt okostelefon, hogy a mindjárt lefényképezze, és a Facebookra feltöltse, így csak jóval később, 1975-ben készült róla az első fénykép. Bár az Erdoğan Kumru (Homoki Bátor, vagy Természethős, de egyes szótárak szerint Szappan) készítette fotó mindjárt eljutott önkormányzathoz, az első turista csak két évtized múlva, 1995-ben érkezett.

Minden évben júniusban a hegyeket a nap egy olyan speciális szögben éri, hogy az árnyák nagyon hasonlít Atatürk sziluettjére.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atatürk árnyéka - fotó: tolgabingöl[/caption]

Atatürk hatalmas árnyéka minden évben meglátogatja a falut. Ahogyan rengeteg turista is. Ilyenkor az egyébként békés szántó-vető-birkatenyésztő-twitterező helyiek kénytelenek otthagyni a kedvenc sorozataikat és felállni a karosszékből, hogy néptáncot járjanak, kebabot és teát készítsenek, de még szőnyeget és más helyi textíliákat is áruljanak. Nem is beszélve a különleges damali lekvárról és vajról.

Vannak utazási irodák, akik nem restek, és külön Atatürk árnyéknéző túrát szerveznek erre a helyre (a túra tartalmazza a lehetőséget tea, kebab, helyi textília, és lekvár vásárlására). Bár az időjárás az idén vicces kedvében volt, mert napokig felhő takarta el a napot és így az árnyék nem látszott és így a turisták több napig a faliban rostokoltak (cserébe extra adag tea, kebab, helyi textília, és lekvár fogyott).

[caption id="" align="aligncenter" width="512"] Atatürk árnyéka ünnepség 2012 - Forrás: tam35izmir[/caption]

Atatürk árnyéka minden évben jön, és megy. Eddig nem suttogott senkinek sem próféciát sem útmutatást, tanácsot.

2013-06-26

Jó hír azoknak, akik külföldi állampolgárral külföldön házasodtak. :)

Az Isztambuli Konzulátustól kaptuk az alábbi értesítőt. Tehát ez Törökországra érvényes. Mindenki érdeklődjön a helyi követségnél a pontos információkért!:

2013 márciusától állampolgársági törvényünk újabb, Önök számára is fontos módosítását fogadta el a Parlament. Magyar állampolgárságot szerezhettek azok a külföldi állampolgárok, akik magyar házastárral legalább 10 éves érvényes házasságban élnek, vagy legalább 5 éves házasságban élnek és közös gyermekük született. A házasság (és a gyermek születése) mellett a magyar állampolgárság-szerzés törvényi feltétele, hogy a külföldi házastárs értse és beszélje a magyar nyelvet; továbbá büntetlen előéletű legyen, magyar bíróság előtt ne folyjék ellene büntetőeljárás és Magyarország köz- és nemzetbiztonságát ne veszélyeztesse.

Fontos leszögeznünk, hogy a magyar nyelvtudás ellenőrzése nem jelenti azt, hogy a török házastársat vizsga elé állítanánk. A magyar nyelven folytatott kommunikáció során munkatársaim egyszerű, a hétköznapiakban előforduló, életszerű kérdéseket tehetnek fel, így pl. meséljen a családjáról, mikor járt Magyarországon, stb. Bár sokan talán megriadnak a nyelvtudás ilyen módon való ellenőrzésétől, kérem, hogy ezt ne tekintsék akadállyal, egyrészt a magyar házastársaikkal is gyakorolhatják a magyar nyelvet, másrészt, ha bármilyen kérdés, kétely merülne fel ezzel kapcsolatban, munkatársaim készséggel adnak Önöknek tanácsot.

A magyar állampolgárság-szerzési eljárás, azaz az egyszerűsített honosítási eljárás díjmentes eljárás, csupán a török nyelvű anyakönyvi kivonat(ok) fordítási költsége merülhet fel. A kérelmet egy erre rendszeresített formanyomtatványon kell benyújtani, ahhoz mellékelni kell a magyar állampolgárral kötött házasságról szóló anyakönyvi kivonatot, a török állampolgár születési anyakönyvi kivonatát hiteles fordítással és amennyiben 5 éve áll fenn házasságuk, akkor közös gyermekük születési anyakönyvi kivonatát is. A honosítás mellett a török házastárs számára a magyar hatóság díjmentesen állít ki magyar nyelvű születési anyakönyvi kivonatot, ehhez szintén egy formanyomtatványt szükséges kitölteni.

A formanyomtatványokat megtalálják főkonzulátusunk honlapján az egyszerűsített honosítás cím alatt [\(\)](#) vagy a [weboldalon](#).

A honosítási eljárás kb. 4-5 hónapig tart és amennyiben pozitívan zárul a kérelem elbírálása, a kérelmező állampolgársági esküt tesz választása szerint főkonzulátusunkon vagy bármely magyar külképviseleten, illetve magyarországi polgármesteri hivatalban. Ezt követően, mint magyar állampolgár főkonzulátusunkon is kérelmezheti a magyar útlevelet.

Bizonyára több kérdés is felmerült Önökben az eljárással kapcsolatban. Kérem, hogy bátran kérdezzék főkonzulátusunk állampolgársági ügyekkel foglalkozó új konzulját, Felföldi Mónikát az címre küldött e-mailben vagy érdeklődhetnek főkonzulátusunk telefonszámán (212 344 1267 vagy 1268) is.

Tisztelettel:

Kiss Gábor főkonzul
További információk:

Mindehhez érdemes még tudni a következőket is, és még inkább utánajárni, utánakérdezni:

Az eljárás "csak" egy állampolgárságot ad. Nem jár vele sem magyar személyigazolvány, sem pedig magyar lakcím és lakcímkártya. Így sok mindenre nem jogosít (pl. bankszámla nyitás ha jól emlékszem).

A magyar állampolgárság megszerzése harmadik, nem EU ország irányába is kedvezményekkel járhat. Pl. egy USA-ba vízum kérése.

2013-06-27

Az új telefonomban találtam pár érdekes funkciót. Nevet és márkát nem fogok mondani, mert ha jól írok, akkor az ingyen reklám (olyat meg ki akarnak), ha pedig rosszat, akkor rágyújtják a házat (meg hülyén is jönne ki).

A funkció lényege az lenne, hogy a fénykép mellé hangot is lehet mellékelni. És így mindjárt hangulatosabb lesz minden.

Csak éppen semmilyen beállítási lehetőség nincs. Ilyenek, mint milyen hosszú legyen a felvétel, stb... Ráadásul a kép készülte után kezdődik a felvétel, ami így már nem az igazi. De a legnagyobb probléma, hogy miután nagy nehezen készítettem pár szuper isztambuli hangos hangulatfotót, kiderült, hogy nagyon nem lehet a képpel az eszközön kívül bármit is csinálni. Ha levélbe küldöm, akkor nincs hang. -re küldve sincs hang.

Úgyhogy elegendő lett belőle.

Viszont adott egy jó ötletet! :)

Tehát kezdjük előlről! Még nézzünk egy kicsit körbe, milyen eszközeink is vannak!

Most már jobban felszerelve járom az utcákat. Egy új sorozatot indítottam: Isztambul hangjai. Az állóképek mellé veszek fel mindennapi, de azért lehetőleg isztambuli hangokat. Így kicsit olyan, mintha ott lennénk pl. a Fűszerbazárba. Viszont lényegesen olcsóbb. :D

Az érdekesség, hogy az új módszerrel fele annyit se kell vacakolni, mint a gyártó beépített rendszerével. Csak egy fotó, és egy hangfelvétel a soundcloud rendszerbe, majd 2 perc alatt készen is van egy hangulatfotó. :)

Mindjárt indítottam is egy új felületet, hogy mindegyik együtt legyen. Sokat gondolkodtam, hogy esetleg videóként a YouTube-ra pakoljam-e fel. A hang miatt nem jöhetett szóba a Flickr. A videó meg nem az igazi. Egy olyan megoldás kellett, amivel a fénykép és a hang is egymás mellett lehet. Végül megint Wordpress lett az eredmény. Azaz egy új blogot is indítottam.

Nem akartam az isztambul.info mellé betenni, mert ez csak magyar nyelvű. A hangos blogot szeretném kicsit nemzetközibbé tenni. No meg ideje, hogy ne csak a magyar nyelvtanárok, hanem az angolok is tépjék a hajukat a helyesírásom láttán.

Úgyhogy jelenleg wordpress.com-os címre került az új hangoldal. Egyenlőre. Aztán majd meglátjuk. :)

Nézegetek, hallgassátok, meg ilyenek! :) Sőt! Kérhettek új helyeket is, melyekről készítek hangokat! ;)

:)

2013-06-28

Ügyes de még inkább látványos kis szerkezet.

Itt ülök a plázában, csak úgy, törökösen. Semmi törökülés, meg bazár, meg ilyenek. Az csak a turistáknak van. És törökösen pizzát fogok enni. Ez mondjuk nem éppen a legjobb választás, hiszen a törökországi pizza inkább a kreativitásáról híres arról, hogy jó lenne. Persze más a helyzet az úgynevezett "török pizzával", amit valójában pidének hívnak. Na, az tényleg finom! Viszont a pizza...

Na mindegy, ez is olyan, mint a gyorsétterem: néha szükség van ilyesmire is. Az egyensúly miatt persze.

Szóval várom a pizzámat. És kaptam mellé egy UFÓ-poháralátétet is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pizzajelző[/caption]

Ez az ötös számú villogó-repülő-rezgő pizzajelző. És egyúttal azt is tudom, hogy én vagyok az ötödik a sorban. Hacsak nem keverték össze a pizzajelzőket.

Tehát van egy ilyen kis korongunk, amit a pizza rendelése után kaptunk. Letesszük az asztal közepére, és bámuljuk. Hátha kiugrik belőle egy hologram hastáncosnő, és Obi-van Kenobit keresi. De ilyen nem történt. Házas ember lévén szerencsére.

Helyette majd arra fog szolgálni, hogyha kész a pizza, akkor megnyomják majd a pultban a nagy piros gombot, nálam meg majd történik valami. Valami jelzés, hogy mehetek érte. Ahogy a kémiatanárom mondta: füst és fényjelenességgel járó folyamat. Na majd meglátjuk!

Praktikus kis eszköz, mert így nem kell a pult mögül kiordítani, hogy kész a pizza! Ki kérte a csípős pizzát!

Bár meg kell hagyni, a törökök inkább szeretnek kikiabálni. Pl. a kebabáros is szereti, ha 800 m-es körzetben mindenki tudja, hogy ő kebabot árul. Nem is beszélve az illatról, ami kilométerekre elillan...

Igaz, a pizzát már megvettük, kifizettük. De azért melyik isztambuli nem akarná tudatni a fél kerülettel, hogy a pizzát itt lehet felelteni?

Hohohoóóóóó! Beindul taz UFO-jelző! Villog, meg zümmög! Rohanok a pizzámért!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pizzajelző[/caption]

2013-07-01

Itt van a nyár, megjött a nyár. A január pedig messze van.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Meleg van[/caption]

Akárhogy is nézzük meleg van. De hát a nyár erről szól. Ahogy télen hó szokott lenni, úgy nyáron meleg szokott lenni. Bármennyire is a média azt sugallja, hogy ez rendkívüli dolog, már nagyon régóta minden évben ez történik.

Isztambulban ébresztőnek mindjárt kapunk egy kellemes 33 fokot. Ez most szó szerint csak bemelegítés. És nem is olyan sok ez a 33 fok, ha azt nézzük, hogy Törökország délkeleti felében már hetekkel ezelőtt túllépték a 40 fokot (Mardin). A cikk íráskakor éppen ott is hűvös van, mert 35 fokot mutat a digitális hőmérő. De még Şanlıurfa (leánykori nevén Urfa) és csak 39 fokkal büszkélkedhet.

Isztambulban viszont szerencsére 2.5 oldalról tenger veszi körül: Fekete-tenger, Márvány-tenger és a Boszporusz. Ami télen fűt, nyáron pedig hűt.

Igaz, van még több száz négyzetkilométer beton. Ott viszont pont fordítva van: nyáron még jobban fűt. De a tengereknek köszönhetően állandóan fúj a szél. Úgyhogy elvileg kellemes időnek kellene lennie.

Csakhogy a szél a tenger felől fúj! Így pedig igencsak magas a páratartalom! Ilyen nyári időkben nem is minden nap lehet látni a Szigeteket.

Bár az a kisebbik probléma, hogy zavarja a kilátást. Sokkal kellemetlenebb az, hogyha már a levegő ennyire tele van vízzel, már nem igazán lehet tovább izzadni. Persze azért ne adjuk fel! Próbálkozzunk lelkesen! ;)

Viszont egy jó kis egészséges izzadáshoz nélkülözhetetlen a víz. Szerencsére ebből Isztambul eléggé jól el van látva, itt nem jellemző a vízhiány. A városban járkálva pedig tényleg szinte minden sarkon lehet venni.

A víz törökül su (szú), ha hideget szeretnénk, akkor soğuk su-t (szóúk szú) kérünk, ha viszont nem szeretnénk a torkunkat mindjárt lefagyasztani, akkor langyosat (napon érleltet): sıcak su (szdzsak szú).

Ennek ellenére víz mindig legyen nálunk! Érdemes a sarki közértekben is körbenézni, mert nagyobb adagokat is találhatunk az utcán árultaknál. Gyakori a másfél literes. De nem ritka az 5, 10, 12, 15 literes sem. Sőt! Ha ügyesek vagyunk még a 20 literessel is összefuthatunk! Na, őt már szokás társnak is nevezni, amennyiben őt szeretnénk mindenhova magunkkal cipelni. Legfőbb előnye, hogy egészen biztosan kitart estig. És mi is jól megizmosodunk, mire felmászunk vele a legközelebbi toronyba.

Mint már feljebb említettük, igencsak magas a páratartalom. A levegőben nincs már hely az izzadságnak, így az rajtunk fog lecsapódni. Érdemes erre felkészülni, és vinni mondjuk egy kisebb törölközőt, meg esetleg pár pótalkatrészt az alsóneműből is. Sőt! Nem árt, ha az éjjelineműből is viszünk tartalékot, mert számíthatunk éjszakánként átlagosan egy cserére.

És persze legyen nálunk napvédő krém is!

2013-07-02

Isztambul ázsiai oldalán, Kadıköy városrészben találunk egy régi görög, pontosabban rum iskolát.

Most sikerült bejutnunk, és kicsit körbenéztünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Görög (rum) iskola Kadıköy-ben[/caption]

Az Oszmán Birodalom már a kezdetektől fogva arra törekedett, hogy a határon belüli különböző népeket lehetőleg ne piszkálja (a határon kívülieket pedig lehetőleg addig piszkálja, míg határon belüliek nem lesznek), és a szabad vallásgyakorlást is engedélyezte.

Persze mindezt középkori viszonylatban, ami mai szemmel nézve már nem feltétlenül tűnik olyan igazságosnak. Pl. magas tisztséget csak muszlimok tölthettek be, stb... Ilyenkor érdemes megnézni a kor Európáját, vagy még inkább Amerikáját, ahol a keresztények vallási és faji hovatartozást nem nézve vagdalták a bennszülötteket.

Anatólia népessége pedig nagyon vegyes. Egyik nagy közösség a görögök. Ők magukat inkább rum-nak szeretik hívni, ahogy a magyarországi németek is jobban kedvelik a sváb kifejezést. Ők ugyanis évezredekkel ezelőtt elszakadtak a görög szigetektől, és már nem sok közülük van az "anyaországához". Az írást és a vallást megtartották, és még sok minden mást is.

Iisztambulban összesen 22 rum (görög) iskola található. Mi a Kadıköy városrészben találhatóiba találtunk be, amelyet a 19. században építettek (vagy újjították fel. ennél többet nem sikerült kideríteni, az épület akkor épült)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Görög (rum) iskola Kadıköy-ben[/caption]

Egy háromszintes és kétrészes kertes épületről van szó. A termek meglepően kicsik, de annál inkább hangulatosak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Görög (rum) iskola Kadıköy-ben[/caption]

Az épület egyik része a tanulórész, ahol a diákok mozognak. Úgy tűnik ezt strapabíróbbra építették, mert a lépcső betonból készült. Ellentétben a tanári szektorral, ahol hangulatos nyikorgó falépcsőn lehet fel-le mászkálni. Érdekes, hogy a két lépcső egymás mellett van, csak egy vékony fal választja el a kettőt. De azért egy ajtóval el lehet választani a tanári szektort a diákéktól, ha esetleg az egyik félnek elege lenne a másiktól.

A tanári részen ezen kívül más érdekességet is lehet találni. Pl. egy kis színpadot!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Görög (rum) iskola Kadıköy-ben[/caption]

Az iskola múltjáról sokat nem sikerült megtudni. A jelene pedig nem túl biztató, mert éppen be van zárva, mert elfogytak a tanulók. Viszont elkezdődött egy felújítás (szeptemberre készen akarnak lenni), így van remény, hogy a termék újra zsibongással fognak megtelni. Annál is inkább, mert az új tulajdonos egy komoly iskolahálózattal rendelkezik, és ez lesz a kadıköy-i központ.

Mi azt vártuk, hogy egy görög (rum) iskolában Atatürk csak annyira lesz megemlítve, amennyire mindenképpen szükséges. E helyett azt találtuk, hogy bőségesen el van látva a törökök nemzeti hőisével. Minden teremben legalább 3 képpel egy életrajzi tablóval futhatunk össze. Ez pedig jócskán felborítja az általunk ismert sztereotípiákat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Görög (rum) iskola Kadıköy-ben[/caption]

És egy újdonság a végére! A keretében erről az iskoláról is készült hangfelvétel. :) 47 másodpercben ti is sétálhattok egyet a régi faházban. Az ajtó kissé nehezen nyílik, legyetek óvatosak! :)

[soundcloud url="http://api.soundcloud.com/tracks/98831260" params="" width="100%" height="166" iframe="true" /]

2013-07-03

A romantikus sorozat folytatódik!

A napok gyorsan elteltek, mi pedig ismét elmentünk a hivatalba.

Ezúttal nem kértek újabb papírt tőlünk. Sőt! Ők adtak egyet, amin a Török Himnusz volt. Ezt kellett megtanulni a mostani vizsgára. Szerencsére csak az első két versszakot.

Ha valaki esetleg még nem találkozott volna vele, az első két versszak így hangzik:

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;O benimdir, o benim milletimindir ancak.Çatma, kurban olayım çehreni ey nazlı hilâl!Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet bu celâl?Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl,Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!Annakidején szerencsére az iskola megtanított arra, hogy olyan dolgokat is bemagoljak, amiket nem értek. Viszont úgy gondoltam, megpróbálkozom a fordítással, mert az úgy igazságos. Kb. ilyen lett:

Frissítés: Mivel az én fordításom eléggé barkácsolt lett, A.A. megpróbálkozott vele és az övé tényleg jobban sikerült. Így inkább az ő verzióját használom (szerzői jogok is nála).

Köszönjük neki!

"Ne félj! E hajnalokon fodrozódó vörös lobogó nem fakul meg;

Míg ki nem alszik az otthonom felett füstölgő utolsó tűzhely.

Az az én népem csillaga, ragyogni fog;

Az az enyém, csak az én népemé.

Ne ráncold homlokod, kérlek, ó kacérkodó félhold*!

Ne vess hát hős nemzetemre! Mi ez az indulat, ez a düh?

Nem lesz így később áldott** az érted hullajtott vérünk,

Allahot*** imádó népünk joga a szabadság!

* Igazából a hilal az az a Holdszarló, amit újholdkor látunk (pl. a Ramadán kezdetekor), de mivel a magyarok török félholdaznak, így félholdnak fordítottam. Elnézést a csillagászoktól! :)

** A helal az helal. :) De a nem-muszlimok kedvéért ez olyasmi, mint a keresztényeknél a szent/áldott.

***Hakk: Ez Allah egyik neve (Az Igazságos), ezt sem szívesen változtattam meg, de a magyaroknak furi lenne, hogy "Hakkot imádó". :)

Tehát a Török Himnusz a török zászlóról szó. A fehér holdról, a nemzet csillagáról és a vörös színről, ami a nemzetért kiömlött vért jelképezi. A Himnuszt Mehmet Akif Ersoy írta, aki szerint egy nemzetet nem lehet addig megtörni, amíg van zászlója. A zászló pedig addig nem törik meg, amíg van nemzet.

A török zászló keletkezésére pedig az Isztambuli Hadtörténeti Múzeumban találunk egy festményt.

[caption id="" align="aligncenter" width="361"] Török zászló keletkezése - Isztambuli Hadtörténeti Múzeum[/caption]

A Török Himnusz szövege koránt sem egyszerű. Lefordítani pedig még nehezebb. De talán elénekelni a legnehezebb. A Török Himnusz zenéjét Osman Zeki Üngör szerezte mégpedig egy érdekes megoldással: a ritmust, illetve a sorok a szó közepén lett elvágva. Így egy-egy rag előtt megállunk levegőt venni, miközben két sort pedig egybeénekelünk.

Aki szeretné megtanulni a Török Himnuszt ajánlom ezt a YouTube videót:

[iframe width="420" height="315"

src="//www.youtube.com/embed/X8Xz3F78gLU?rel=0" frameborder="0"]

Mondhatjuk azt, hogy ez volt a legnehezebb része.

Ezen kívül szükség volt a házasságot igazoló papírra, az útlevele, a tartózkodási engedélyre, és a török állampolgár személyi igazolványára. Ez már jóformán alapfelszerelés, bárhova is megyünk. Mi még vittünk 8-8 fényképet, csak úgy megszokásból. Törökországban általában minden hivatalban leadunk egy maréknyi fényképet. Most az egyszer erre nem volt szükség.

A gyerek és a családi fotók viszont talán jól jöttek. :) Reméljük! :)

És persze a beszélgetés. Mivel házasságon alapuló állampolgársági kérelmet adtunk be, ezért a házastárssal együtt történt a vizsga. Persze úgy, hogy külön-külön kérdeztek ki minket. A kérdések általános, mindennapi témával kapcsolatosak voltak: mit dolgozik a párod? Mikor és hol találkozatok? Honnan származik az Apuka? stb... Igen, az Apukát elvihettük volna magunkkal! Biztosan színesebbé tette volna az egész vizsgát! :)

Hogyan tovább?

Az összes adatunk elutazik szépen Ankarába. Ott fog 2 hónapig tart a bíráló, és utána megtudjuk, hogy sikerült-e, vagy kezdjük az egészet elölről.

2013-07-04

Minap láttam egy ismerős könyvet az egyik rokonunknál. Még jó, hogy ilyen sok van belőle! Könyvből is, meg rokonból is. Persze a könyvek számos előnnyel rendelkeznek...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Pál utcai fiúk[/caption]

Bizony, a Pál utcai fiúk könyvet olvassa, vagy török nevén Pál Sokağı Çocukları-t. Mint megtudtam, nekik ez a kötelező olvasmányuk az általános iskolában. Ő pedig azt tudta meg, hogy ez magyar könyv, ráadásul az egyik legnépszerűbb.

A kedves rokon most általános iskola 3. osztályába jár, és ott kapta meg feladatnak, hogy olvassa ki a könyvet.

A Pál utcai fiúk, gyerekkorunk legismertebb könyve (bár talán sokan már régen elfelejtettük, miről is szól, így ajánlott újra elolvasni, felnőtt fejjel is ;)) 35 nyelvre lett lefordítva. Bár sok hírt találtam, hogy 2012. novemberében elkészült a kínai verzió is. Így talán már 36, vagy még több nyelven érhető el. Mégsem kapott Nobel-díjat.

Törökországban már a 12. utánnyomásnál tart a 2009-ben elkészült legújabb verzió, ami a Yapı Kredi gondozásában jelenik meg. Sajnos azt nem tudjuk, voltak-e korábbi változatok. Én úgy tudom, igen. A mostanit - mint megszokhattuk - Tarkik Demirkan fordította, ahogyan sok más magyar könyvet is.

Pál Sokağı Çocukları könyvből nemrég (talán tavaly?) színpadi előadás is készült az Ankarai Állami Színházban. Rendező: Ebru Kara, Koreográfia: Serra Canbay. .

Az, hogy még a töröknek is milyen sokat jelent a Pál utcai fiúk nemcsak az mutatja, hogy milyen mennyiségű könyvet adtak el, vagy hogy színházban is látható. Számtalan blog és oldal foglalkozik vele. Sőt, még a török Wikipédának is van bejegyzése, ami nem jellemező (és annak ellenére, hogy 35+ nyelvre került lefordítva, furcsa, hogy a Wikipédiában csak 10 nyelven találunk oldalt a könyvről). Külön érdekesség, hogy Magyarországhoz hasonlóan Törökországban is létezik a FUP zenekar. Bár itt inkább PSC a neve. .

2013-07-05

Ez az utolsó hétvége, amikor még nyugodtan aludhatunk, és jókat ehetünk.

Kedden kezdődik az Iszlám nagy böjtje, a Ramadán (törökül Ramazán). Isztambulban hajnali 3:15-kor le kell rakni a vizes poharat, amit legközelebb csak 17 óra 34 perc múlva, este 20:49-kor vehetünk ismét a kezünkbe.

A Ramadán (Ramazán) az Iszlám egyik legfontosabb ünnepe. Egy harmincnapos böjt, amikor napkeltétől napnyugtáig nem lehet sem enni, sem inni. Sem pedig más élvezetes dolgot tenni, mint pl. alkoholt fogyasztani, cigarettázni, vagy a másik nemmel ágyba (vagy máshova) bújni. Elvileg zenét sem szabad hallgatni, mert az is élmény, de Törökországban ezt a részét nem tartja senki.

A böjt lényege, hogy 30 napon keresztül megtapasztaljuk, milyen érzés is az, amikor nincs mit inni, nincs mit enni. Azaz milyen érzés valóban szegénynek lenni. Mivel egy hónapig tart, ez nem olyan, mintha elmennénk egy diáktáborba hol egy hétig csak vajas kenyéren élünk. Elegendően hosszú idő ahhoz, hogy a pazarló életmódról áttérjünk egy csökkentettre. Mivel a saját bőrünkön tapasztaljuk meg, mennyit is ér egyetlen csepp víz, egyetlen harapás kenyér, így a böjt vége utána is még sokáig gondosan fogunk ügyelni arra, hogy még véletlenül se loccsanjon ki egy csepp víz a kancsóból. Vagy még véletlenül se dobjunk ki egy darabka kenyeret.

A böjt persze nem egyszerű. Főleg ilyenkor, nyáron. Szerintem három része van, amivel komolyabban meg kell küzdeni. Az evés hiánya a legkönnyebb. Utána jön a víz. Nem iszunk vizet több, mint 17 órán keresztül! Persze reggel bőven teletömjük magunkat, meg este is, így megvan a napi 2,5 liter (még több is). De napközben, nyáron, víz nélkül? Mégis 3-4 nap alatt a szervezet megszokja, és utána már csak simán nehéz, nem pedig rettentően nehéz. :) A legnagyobb kihívást viszont a korai felkelés jelenti. A legkorábbi napon hajnali 3:15-ig be kell fejezni az evészetet, ivászatot, de még a fogmosást is. Ráadásul annyit érdemes enni-inni, hogy este majdnem 9-ig (20:49) kitartson. Tehát nem elég csak egy vajas kiflit bedobni. Legalább 2-kor fel kell kelni, és nekikezdeni a reggeli elkészítéséhez. A vacsora pedig legjobb esetben is 11-ig elhúzódik.

Persze reggeli után vissza lehet feküdni aludni (és elég később felkelni, mint egyébként, mert kimarad a reggeli és a fogmosás, de zoknit azért kell húzni), de akkor is. Minden nap, és még hétvégén is éjszaka közepén holdkóros partit rendezni... Eléggé kemény.

Mert bizony a Ramadán (Ramazán) egy ünnep. Összehozza a családokat, barátokat, ismerősöket. Minden reggeli, és minden vacsora egy kisebb ünnep, jól megterített asztalokkal. Persze a vége felé már tényleg csak vajaskenyér-gyűlés lesz. Nagyon fontos, hogy az első vacsorákat kivel töltjük együtt. És az első reggeliket.

A böjtöt nem kötelező tartani. Ezt mindenki maga dönti el, hogy megteszi, vagy sem. Ebből nem lesz vagánykodás, sem pedig lenézés. Aki tartja, magának tartja. Aki nem tartja, azt se fogja senki leszólni. Mindenkinek magának kell eldöntenie, hogy testileg bírni fogja-e. Mert ha már elkezdte, akkor nincs megállás (kivétel a betegségek, stb...), minden kihagyott napot többszörösen kell pótolni! Aki úgy érzi, hogy nem fogja bírni, vagy más okból nem alkalmas a böjtre (terhes és szoptató anyák, öregek, gyerekek, stb...), azoknak nem szabad belekezdeniük. Elvileg aki utazik, aznap mellőzheti a böjtöt, ha később bepótolja. Viszont manapság a repülőgépen aludni nem tűnik túlságosan megterhelő aktivitásnak, így szerintem nem ér erre hivatkozva kihagyni 1-2 napot.

Aki úgy érzi, hogy alkalmas lenne a böjtre, de valamilyen oknál fogva a saját elhatározásából nem tartja, az kiválthatja. Egy meghatározott számolás alapján fizethet a szegényeknek, akiket ilyenkor ingyen konyha vár a főbb tereken. A szegényeket máshogyan is lehet ilyenkor (legalább ilyenkor) is segíteni. Reméljük, idén is sok ötletes megoldással találkozunk majd! :)

A Ramadán (Ramazán) időpontjai minden évben változnak, mivel a Muszlim Holdnaptár szerint számolják. Ráadásul a török számítás nem mindig egyezik a mekkaival. Minden évben kb. 10 nappal előbbre kerül. Idén a nyár közepére esik (július 9. - augusztus 7.), majd szépen lassan átkerül a tavaszba, őszbe és a télbe. Az már sokkal egyszerűbb időszak lesz! :) Olyan 15 év múlva... A napi böjt reggeltől estig (pontosabban még a hajnal előtti imától kezdődik és egészen napnyugtáig) tart. Ez pedig földrajzi helytől függően változik. Isztambul időpontjai a következők. Az Ímsak az, amikor be kell fejezni az evészetet-ivászatot, és egészen az Akşam-ig kell kibírni.

Miladi
Imsak
Gunes
Israk
Ogle
Ikindi
Aksam
Yatsi
Hicri

09 Temmuz 2013 Sa
03:15
05:32
06:26

13:19
17:19
20:49
22:44
1 Ramazan

10 Temmuz 2013 Ca
03:16
05:33
06:26
13:20
17:19
20:48
22:44
2 Ramazan

11 Temmuz 2013 Pe
03:18
05:33
06:27
13:20
17:19
20:48
22:43
3 Ramazan

12 Temmuz 2013 Cu
03:19
05:34
06:28
13:20
17:19
20:47
22:42
4 Ramazan

13 Temmuz 2013 Ct
03:20
05:35

06:28
13:20
17:19
20:47
22:41
5 Ramazan

14 Temmuz 2013 Pa
03:22
05:36
06:29
13:20
17:19
20:46
22:40
6 Ramazan

15 Temmuz 2013 Pt
03:23
05:36
06:30
13:20
17:19
20:46
22:39
7 Ramazan

16 Temmuz 2013 Sa
03:24
05:37
06:30
13:20
17:19
20:45
22:38
8 Ramazan

17 Temmuz 2013 Ca
03:26

05:38
06:31
13:20
17:19
20:44
22:36
9 Ramazan

18 Temmuz 2013 Pe
03:27
05:39
06:32
13:20
17:19
20:44
22:35
10 Ramazan

19 Temmuz 2013 Cu
03:29
05:40
06:33
13:21
17:19
20:43
22:34
11 Ramazan

20 Temmuz 2013 Ct
03:30
05:40
06:33
13:21
17:19
20:42
22:33
12 Ramazan

21 Temmuz 2013 Pa

03:32
05:41
06:34
13:21
17:19
20:41
22:31
13 Ramazan

22 Temmuz 2013 Pt
03:33
05:42
06:35
13:21
17:19
20:41
22:30
14 Ramazan

23 Temmuz 2013 Sa
03:35
05:43
06:36
13:21
17:18
20:40
22:29
15 Ramazan

24 Temmuz 2013 Ca
03:37
05:44
06:37
13:21
17:18
20:39
22:27
16 Ramazan

25 Temmuz 2013 Pe

03:38

05:45

06:37

13:21

17:18

20:38

22:26

17 Ramazan

26 Temmuz 2013 Cu

03:40

05:46

06:38

13:21

17:18

20:37

22:24

18 Ramazan

27 Temmuz 2013 Ct

03:41

05:47

06:39

13:21

17:17

20:36

22:23

19 Ramazan

28 Temmuz 2013 Pa

03:43

05:48

06:40

13:21

17:17

20:35

22:21

20 Ramazan

29 Temmuz 2013 Pt

03:45

05:49

06:41

13:21

17:17

20:34

22:20

21 Ramazan

30 Temmuz 2013 Sa

03:46

05:50

06:42

13:21

17:16

20:33

22:18

22 Ramazan

31 Temmuz 2013 Ca

03:48

05:51

06:43

13:21

17:16

20:32

22:17

23 Ramazan

01 Agustos 2013 Pe

03:49

05:52

06:43

13:21

17:16

20:31

22:15

24 Ramazan

02 Agustos 2013 Cu

03:51

05:53

06:44

13:20

17:15

20:30

22:13

25 Ramazan

03 Agustos 2013 Ct

03:53

05:54

06:45

13:20

17:15

20:29

22:12

26 Ramazan

04 Agustos 2013 Pa

03:54

05:55

06:46

13:20

17:15

20:27

22:10

27 Ramazan

05 Agustos 2013 Pt

03:56

05:55

06:47

13:20

17:14

20:26

22:08

28 Ramazan

06 Agustus 2013 Sa

03:58

05:56

06:48

13:20

17:14

20:25

22:07

29 Ramazan

07 Agustus 2013 Ca

03:59

05:57

06:49

13:20

17:13

20:24

22:05

30 Ramazan

Jól látható a táblázatban, hogy a napok rövidülnek (szerencsére). Így az utolsó, augusztus 7-ei napon már csak 16 óra 25 percet böjtölük. Vagyis több, mint 1 órával kevesebbet, mint az elején. A 30. napra ez már eléggé könnyű lesz.

. További török városokat itt találhattok: , , , és érdekességnek: , . :)

Elnézve az időpontokat, Isztambulban szerencsések vagyunk. Stockholmban már sokkal nehezebb dolgunk lenne: 3 órába bele kell férnie a vacsorának és a reggelinek is. :)

2013-07-08

Piri reis oszmán tengernagy volt a XV-XVI. században. Teljes neve Hadzsi Muhiddin Piri Ibn Hadzsi Mehmed, de az anyukája csak Pirinek szólította, amikor vacsorához hívta, mert nem akarta, hogy kihűljön a leves, mire kimondja a nevét.

Utána meg mindig leszidta, amiért hülye Antarktisz-térképeket rajzolgatott ahelyett, hogy valami haszonnal töltötte volna az idejét

De Piri nem adta fel, így végül a szülei elküldték a nagybátya hajórára, de ott is folytatta a térképrajzolásokat. De mellé még egy blogot is vezetett, igaz, akkor még csak papíron. De jól jött, hogy később ebből készüljön el a híres Piri reis hajózási könyv.

Csak hogy 1481-ben a nagybátya (akit Kemalnak hívtak) kegyvesztett lett, majd hajóvesztett. De szerencsére a fejét megtarthatta, mégpedig a helyén, nem pedig zacskóban. Jobb híján (és pénz híján) a Földközi-tengeren hajóztak mindenfele, amerre éppen sikerült munkát találniuk.

Piri pedig továbbra is folytatta a térképrajzolásokat, meg a feljegyzéseket.

1499-ben aztán beállt az oszmán vízi hadseregbe, ahol tovább hajózhatott, és térképet rajzolgathatott.

Az Oszmán Birodalom nem arról volt híres, hogy békésen otthon üldögéltek volna kávé izogatva. Akkoriban igencsak jelentős tengeri erőt képviseltek. Egyik kedvenc elfoglaltságuk volt a velencei hajók elsüllyesztése. És persze a foglyok ejtését sem vetették meg. Piri pedig jó hajós volt, lelkesen lövöldözött az ellenséges hajókat, így gyorsan emelkedett a ranglétrán. Ennek pedig olyan előnye is volt, hogy ő dönthetett a foglyok kikérdezéséről és cápák közé vetéséről is.

A kikérdezések sok előnnyel jártak, mert Piri rengeteget megtudott az akkori hajózási ismeretekről, és sok térképhez jutott hozzá. No és persze sok embert is megismert. Állítólag Kolumbusszal is találkozott, de ővele nem fogolyként természetesen.

1511-ben, miután a bátya meghalt, hazatért Geliboluba, szülőfalujába. Persze mindjárt kapott egy szidást is, miért volt ilyen sokáig távollát. Majd pedig rendezgette a korábbi ismereteit. Ebből készült egy részletes tengerészeti könyv, és egy világtérkép.

- Pirikém! Már megint Antarktisz rajzolsz? Hát nem mondták neked, hogy azt csak a görögök találták ki? Azt mondják kell oda is egy földrész, különben felborul a Föld! De ha csak egyszer is lett volna fakanál a kezükben, tudnák, hogy megy ez... Na, gyere, mert kihűl a leves.

Az ebéd lencseleves és teve-kebab volt. Jól is jött a teve bőre a térképrajzoláshoz.

Később Piri visszament harcolni. Ő lett a Déli-tengerek admirálisa (reis jelentése admirális: reis). 1553-ban viszont egy portugál flotta ellen inkább visszavonulót fújt. Így ő is kegyvesztett, majd hajóvesztett és végül fejvesztett lett.

Piri admirális híres hajózási könyve felér egy enciklopédiával. 215 kisebb térképet tartalmaz tengerszorosokról, kikötőkről, szigetekről, és minden olyasmiről amit csak egy tengerész érdekelhet. Nem, nőkről nem készített térképet!

E mellett a könyvben mindent leírt, amit csak hasznos lehet a tengeren: navigációt, térképészetet, széljárást, iránytűt, stb... A Mediterrán térségről pedig sokkal résztelesebb, gyakorlati útmutatókat gyűjtött össze.

Mégis, bármennyire is nagy kincs a hajózási könyve, leginkább a Piri reis térkép lett világhíres. 1929-ben találták meg a Topkapı Palotában. Csak egy darab marad fent belőle, amelyik az Atlanti-óceánt ábrázolja. És állítólag még az Antarktisz is rajta van, holott azt csak 300 évvel később fedezték fel. Ráadásul a legdélebbi földrészt jég nélkül ábrázolja, amit csak különleges szeizmológiai technikákkal 1949-ben sikerült feltérképezni.

Sokak szerint ez így nincs rendben, mások szerint pedig pont így van rendben. Minden esetre tengernyi elmélet született, hogy mit is ábrázol a térkép pontosan, és ha tényleg az Antarktisz, akkor az hogyan lehetséges. De erre a vitára nem térünk ki a blogban, mert annyi hely nincs a szerveren. Csak mint érdekesség. :)

Ami viszont biztos, hogy a térkép roppant pontos, és a földrajzi hosszúságokat is pontosan használta. Ilyen térképek csak később készültek. Ez pedig jól mutatja Piri admirális pontosságát.

A térkép a mai "unalmas" változatokkal ellentétben gazdagon illusztrált, és sok érdekes információt is tartalmaz. Oszmán írással (arab-török keverék) tele van megjegyzésekkel, pl. a hegyek gazdagok ércben, stb...

És persze a korban elvárt Szent Brendan szigete is felkerült. A történet szerint Szent Brendan egy alvó bálnáról azt hitte, hogy sziget, kikötött rá. De a bálna felébredt, és elúszott, hátán a szerzetessel. A térkép tetején a bálna hátán láthatjuk, amint a vacsoráját készíti. Török térképről lévén szó, természetesen kebabot süt, amit megpróbál eladni az arra hajózóknak.

[caption id="" align="aligncenter" width="449"] Piri reis térképe - Forrás: Wikipédia[/caption]

Piri admirális bár nem volt elfelejtve az utóbbi években, mégis kevésszer lehetett vele

találkozni Törökországban (kivéve persze a Hajózási Múzeumot). Az idén viszont mintha felkapott lenne, mert egyre többször találkozni a nevével, és kiállításokkal ahol szerepel.

2013-07-09

Nem bizony.

És ezt a tábla is jól megmondja!

Ezen a sarkon már igencsak megunták, hogy a szemet mindig oda kerül. Úgyhogy most jól megmondják mindenkinek.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Nem ez a kuka[/caption]

És igazuk is van, mert a szemetes konténer csak 25 m van onnan. Mindezt a táblára is felírták abban a reményben, hogy érthető lesz: menj 25 m-t, mert ott a kuka, oda öntsd a szemetet!

2013-07-10

02:20 - Reggel van, felkeltünk. El sem hiszem, hogy előbb felkeltünk, minthogy lefeküdtünk aludni! Olyan korán van, hogy még nem volt idő álmosnak lenni.

02:30 - Elővesszük a reggelit, vagy vacsorát? Ha szerencsénk van, találunk olyat, ami még meleg. Jó, hogy kenyér van, mert a pék majd csak órák múlva fog kinyitni.

Persze ez az első reggeli, a Ramadán (Ramazan) első reggelije, a legfontosabb. Ezt még azok is megtartják, akik egyébként nem böjtölnek.

02:40 - Az roskadásig meg van rakva. Lehetőleg olyasmivel, ami tele van kalóriával, hogy estig bírjuk. Hol van még az este!...? Tehát semmi saláta. És persze a végére dinnye, tele cukorral és vízzel.

Ideje enni, mert már nem sok idő maradt. A reggel ezért nehezebb, mint az este, mert be kell fejezni az ezanig. Nem lehet ráérősen eszegetni.

03:00 - Uh! Ennyit régen nem ettem! Futás fogat mosni! Azt még most kell, mielőtt a böjt kezdődik. Nem ér ám a fogak között morzsákat raktározni és napközben onnan csipegetni! A fogmosás után pedig egy pohár víz nagyon jól tud esni. Ha kimarad, akkor 17 órát kell várni.

03:10 - A vízivás időszaka. Minden maradék percet kihasználunk. És persze minden maradék helyett a testben. Iszunk és iszunk, meg iszunk.

03:15 - Megszólal az ezan! Egyik verzió szerint ilyenkor le kell tenni a poharakat és evőeszközöket. Másik szerint viszont amíg a müezzín énekel, lehet inni. Meg enni is, de az után illik fogat mosni, így azt jobb áttenni inkább estére. Szóval ivászat!

03:18 - Szép hosszú ezan, szép hosszú vízivászat (nem keverendő más ivászattal). Ennyi. Véget ért a reggeli. Elintégetjük a kenyeret, sajtot és a vizet. Majd este találkozunk. Irány az ágy! Megyünk aludni! Végre!

03:19 - Persze nem! Ki fog mosogatni? hmm? Előbb eltakarítjuk a romokat. Mosogatáskor még vidám a hangulat. Egymás fröcsköljük a drága vízzel. Pár óra múlva már bánni fogjuk!

06:30 - Árpí persze felébredt. Mondtam neki, hogy ő is aludhat tovább, de őt ez nem érdekli. Persze mindjárt vizet kért. Az nekem is jó lenne, hiszen kiszáradt a szám. E helyett csak a depóból engedek le egy keveset. Milyen kár... ott megy el a drága víz! Integetek neki egyet.

07:00 - Ez is olyan reggel, mint a többi: 28 fok, 62% páratartalom, stb... Csak éppen nem reggelizik senki, Árpít leszámítva. De még csak reggel van. Kibírjuk!!

07:49 - Már csak 13 óra!

08:00 - Így, hogy nem sorakoznak poharak az asztalon, egészen sok helyem van. Bár egy szép pohár, benne egy csinos, átlátszóan tiszta víz azért jól esne...

10:18 - Csúnya dolog a modern technológiát használni, de olyan világban élünk, ahol mindent betű szerint veszünk. NINCS leírva sehol, hogy tilos légekondit használni! Úgyhogy megy teljes erővel. Most nem lehet könnyű a pékeknek..

10:19 - És persze egy pohár víz azért jól esne.

10:20 - és víz, mielőtt elfejeltem.

11:32 - ideje lenne másra is gondolni, mint a vízre.

12:00 - Ó igen! Eljött az ebédidő!

12:01 - Ebédidő vége! Eddig tartott a hamburgeres reklámokat kidobálni a kukába. Pedig mindegyiken volt ajándék kóla. :P

12:02 - Víz!

13:49 - Már csak 7 óra!

14:20 - Ó víz, te drága! - óda a vízhez.

14:21 - Persze a légekondi bedöglött... győztek az égiek..

15:00 - Van abban valami jó, hogy most nincs árvíz a magyarországi hírekben. Csak ilyen apróságok, mint zivatar közeledik. Ott jön a víz!! Csak nem ide. Holnap talán kapunk egy kis esőt.

16:36 - Mégis írok egy verset a vízről.

17:00 -Mivel ebéd nem volt, ebédidő sem. Ennyivel hamarabb mehetünk haza. Több idő jut a vacsorakészítésre, amiben az izgalmas, hogy nem lehet megkóstolni az ételt. Sokak szerint így nehezebb főzni. Pedig egyszerű: ami fekete és füstöl, az már biztosan nem lesz jó.

17:20 -Oké, otthon vagyunk, vettünk finom pidét is. De jó az illata! Nyam-nyam. Már nincs is olyan messze az a 9 óra!

17:21 - Messze van az még, és nincs víz. A Napnak pedig esze ágában sincs lemenni.

17:40 - Ilyenkor menne most a nagy főzőcskézés, de ez az első nap. Elmegyünk abba az

étterembe, ahova minden évben. Ahol van a szökőkút is. A csobogós-vizes. A vizes.

18:30 - Víz-víz-víz!

18:49 -Már csak 2 óra!

19:00 - Ideje elindulni az étterembe. Még jó, hogy kint már nem tűz a nap. Simán csak dög meleg van.

20:30 - Ah, igen. Itt van az a helyes vízesés az étterem mellett. A csobogás elnyom minden más zajt. Na most már tényleg jó lenne egy pohár víz!

20:39 -Már csak 10 perc!

20:44 - Már csak 5 perc!

20:48 - Már csak egy perc! Kezembe veszem a poharat, ami itt vár előttem.

20:49 -Persze az ezan megint késik.

20:50 -És megszólalt a müezin! Mindenkinek jó étvágyat! Én most felhajtom ezt a rengeteg vizet! Mind a 100 ml-t!

20:51 -Akkor most ezt a vízivási procedúrát ismételjük csak meg párszor. De ügyelve, mert nem lenne jó, ha ennyi várakozás után mindegyik visszajönne!

21:00 -Kezdődik az evés! Finom vajás pide, olívbogyó és füge. A Ramadán (Ramazan alap ételei). Utána jöhet a kebab is. :)

22:30 - Ez a vacsora csak nem akar véget érni. Jön a desszert! :)

22:44 -Megint ezan. Ez az utolsó. Míg az előző, a naplementés rövid, hogy mindenki tudjon gyorsan vacsorázni, ez hosszabb. A jóllakott hívőket hívja a mecsetbe. Már aki el tud odáig ballagni.

23:30 -Véget ért Ramadán (Ramazan) első napja. Még van idő egy gyors alvásra, mielőtt belekezdünk a reggelibe.

2013-07-11

Ha ez így megy tovább, Isztambul légtérét ellepik a magyar repülőgépek! :)

Hétvégén több helyen is felröppent a hír, hogy lesz új magyar (nemzeti) légitársaság. A neve pedig Sólyom Hungarian Airways Kft. A Malév azért jobban tetszett, mert annak a neve is magyar volt.

A hírt nem érdemes másolgatni. Az eredetit megtaláljátok, néhány másolatot pedig és.

Nem ez az első hír az idén, ahol magyar repülőek lesznek a levegőben, és azok közül sem az első, amelyik Isztambulba is ellátogat. Csak még eddig egyet sem láttunk.

A mostani hír különlegessége, hogy állítólag a cég valós, tényleg szeretne légi járatokat indítani. Akár már augusztusban.

Ők biztosan jobban értik ezt a szakmát, mint én. És remélem, hogy én emlékszem rosszul, hogy az ideai menetrendeket már lefixálták nemzetközi szinten. De végül is repülni sok helyre lehet, tehát még meg is oldható, hogy augusztusban gép legyen a levegőben.

A mi részünkről viszont az az izgalmasabb, hogy tényleg jön-e Törökországba, és esetleg még Isztambulba is. Erről sajnos nincs hír. És még nem találtuk meg a weboldalt sem, hogy esetleg lehessen jegyet venni, mint a Wizz Air esetében. Bár náluk továbbra is Az "útvonal a hatóságok hivatalos jóváhagyására vár" felirattal találkozunk az oldalon. Augusztus pedig már nagyon közel van.

Amiről azért a hírek is szólnak néha, néha pedig nem, hogy a repülés nem olyan, mint amikor autóval átugrunk a szomszéd országba. Nem úgy megy, hogy felhős időben belopakodik egy pár tonnás gép az országba, leszáll, felszedi az utasokat, és elszelel még mielőtt valaki észreveszi. Ehhez megfelelő engedélyek szükségesek, menetrendek, stb... Különböző olyan káosz lenne a levegőben, mint Isztambul hátsó utcáin egy egészséges hétfő délelőttön.

Ráadásul Törökország nem tagja az EU-nak, így csak azt enged be, akit akar. A török-magyar útvonalakat pedig mind a magyar és mind a török félnek el kell fogadnia. Ráadásul olyan feltételek vannak, amiket ha jól értem, mindkét ország csak 1-1 gépet társaságot küldhet. Vagyis a török oldalon ott van a THY (Türk Hava Yolları - Török Légitársaság), míg a magyar oldalon lehet egy kiválasztott. Ez vagy a Wizz Air, vagy pedig a Sólyom lehet csak. Mindkettő nem. Vagyis nemcsak a törököknek kell most udvarolniuk, hanem a magyar oldalnak is. No meg persze lehet a másik oldalt is befeketíteni, ebben meg már jók vagyunk. :)

A Wizz Air egyszer már befördött Isztambulban. A Sólyom meg egyenesen keringőre hívja a

törököket, mikor azt mondja, hogy a THY vetélytársa akar lenni. Mindenképpen érdekesen alakul.

Árak.

Erről még nem tudunk semmit. A Wizz Air még nem röppent ide, így onnan sincsenek tapasztalatok, vajon tényleg mennyire lesz olcsó. A Sóllyom azt mondja, nem akar olcsó lenni. Mi több prémium kategóriában akar versenyezni! 2017-re pedig 50 gépet szeretnének a levegőben látni.

Addig is várjuk az augusztust, és meglátjuk, mi fog iderepülni! :)

2013-07-12

Cser volt olyan kedves, és fejest ugrott a bürokrácia mély vizébe, és kipróbálta a törökországi elektronikus vízumot.

Sikeresen be is jutott az országba!

2013. valamelyik hó valamelyik napján Törökország bevezette az elektronikusan igényelhető vízumot. Az

Az oldal használata roppant egyszerű, de angolul van (no meg persze törökül), így kis segítség azoknak, akiknek nehezebben megy.

Először is a #1 Apply gombra kattintva megadjuk a saját adatainkat.

Itt kiválasztjuk a nemzetiségünket. Pl. Magyarország, azaz Hungary.

Alatta a Travel Document az utazási okmányt jelenti. Ez legyen az útlevelünk: Ordinari Passport, vagyis sima útlevel (lehetne még speciális, diplomáciai, stb...).

A Security Verification-ba pedig beírjuk az alatta található girbegurba szöveget.

Mindezek után két gomb vár minket. A bal oldali (I've an Ongoing Application) gombot akkor használjuk, ha nem a saját gépünkön vagyunk. Ilyenkor ugyanis a személyes adataink nem kerülnek megőrzésre a számítógépen. A jobb oldali (Save and Continue) gombot akkor használjuk, ha biztosan a saját gépünk előtt ülünk.

A következő oldalon kiválaszthatjuk, mikor érkezünk Törökországba.

Itt mindjárt figyelmeztet is arra a bizonyos . És még számolgat is nekünk! :)

Alatta pedig mindjárt láthatjuk az árat is, mennyibe fog ez kerülni. Nekem USD-be írta ki.

Ha tetszik az ár, akkor az alsó szép kék Save and Continue gombra kattintva átjutunk a fizetés részre.

Az új ablak már izgalmasabb. Itt kell ugyanis megadni a személyes adatainkat. Sorban a következőket: Név (ahogy az útlevelben van, ékezetekkel), Vezetéknév, Születésnap (nap.hó.év), Születési hely, Anyja leánykori neve (angolosan, fordítva megadva), Apja neve (nem leánykori), Útlevel száma, Útlevel kiállítás dátuma (nap.hó.év), Útlevel szám, Útlevel kiállítás dátum, Útlevel érvényességének dátuma, E-mail cím, Telefon, Lakcím. A lakcím végére írjuk be azt is, hogy Hungary.

Majd kék gomb.

Kapunk egy összefoglalót, hogy mit is írtunk. Nézzük át, mert ez után már nem lehet módosítani! Ha oké, akkor zöld gomb (I Accept).

Ez után kapunk majd egy e-mailt, amiben jön a kód.

Ezzel kell majd a főoldalon a #2 Make Payment gombra kattintani.

Az új ablakban amint megadjuk a kódot az útlevekszám és az e-mail cím inaktív lesz. Csak a girbegurba szöveget kell begépelnünk, és máris átjutunk a fizetés oldalra.

Fizetés után pedig a főoldal #2 Download gombra kattintsunk. Ismét kód és girbegurba szöveg. Ezzel pedig megkapjuk az elektronikus vízumunkat, amit majd kinyomtatva vigyünk magunkkal (a telefont mégse lehet lepecsételni).

És ennyi! :)

[caption id="attachment_5966" align="aligncenter" width="500"] Törökországi E-vízum[/caption]

Oké, és miért is jó nekünk mindez, ha ugyan annyiba kerül, mint a reptéren?

Leginkább azért, mert így nem kell sorban állni a vízumért, hanem egyenesen mehetünk az útlevel-ellenőrzéshez

[caption id="attachment_5966" align="aligncenter" width="500"] Törökországi E-vízum[/caption]

. Ezzel pedig sok utast megelőzhetünk.

Olyan helyen is bemehetünk Törökországba, ahol nincs vízumkiadás

Jóval korábban is megvehetjük a vízumot, így a nyaraláskor tényleg csak az a pénz lesz nálunk, amiből szőnyeget és kebabot vásárolunk.

Meg ez ilyen vagány dolog. :)

Néhány tipp:

Fekete-fehérbe is ki lehet nyomtatni.

A 2D-kód nagyon apró. Érdemes lézernyomtatót használni, mert a tintás összemosódhat.

Legyen mindig nálunk, mint az útlevel. Kivéve, ha a tengerben úszkálunk. Ha úgy érezzük, a nyaralás végére saláta lesz belőle, akkor inkább 2 példányt vigyünk magunkkal, hogy a

kilépésnél legyen mit megmutatni.

2013-07-15

A magyar kultúra ellepi Isztambult!

- csak hogy ilyen bulvárosan kezdjünk bele! :)

Az İstiklâl Caddesi Isztambul kulturális központja, ahol tényleg zajlik az élet. Néha jobba, néha pedig még jobban.

Van itt minden: üzletek, éttermek, kávézók, és zene is bőségesen. No és természetesen az éjszakai élet egyik központja.

És itt persze itt tényleg minden előfordulhat. Ilyen lehet az, hogy magyar éneket hallunk kiszűrődni az egyik étteremből.

Pedig nem az történt, hogy egyik honfitársunk rábukott volna a raki-ra majd az előírt mennyiségnél többet adagolt magába. Itt valaki magyar dalra, mégpedig magyar népdalra szoktatja a közönséget.

Szerencsére most már a telefonra fel van telepítve a dalfelismerő program (), így eléggé hamar sikerült az előadót is kideríteni, meg a dalt is megtalálni.

[soundcloud url="http://api.soundcloud.com/tracks/99504910" params="" width="100%" height="166" iframe="true" /]

Az előadó Nova Nova, a mű címe pedig prisoner's song (extended original mix).

Próbáltam kicsit utánanézni, ki is ez a Nova Nova, hogy még Isztambulban is hallani a dalukat, de csak egy halvány utalást találtam, hogy ez egy francia együttes... de még az is lehet, hogy más valakire bukkantam.

De a lényeg, hogy Isztambulban még magyar zenét is találhatunk. Vagy magyar zenét még Isztambulban is találhatunk. :)

2013-07-16

A török kávé olyan törökös meg kávé. És még finom is. Nem is beszélve arról, hogy roppant ütős, így nemcsak felébredni, de kifektetni is segít.

Egy probléma van vele: ahhoz, hogy felébresszen, el kell készíteni. A török kávé pedig nem olyan egyszerű megfőzni, így erősen tanácsos előbb felébredni, és csak utána nekiállni a lakás felgyújtásának.

Ráadásul mindez speciális felszerelést is igényel. És itt most nem a hőálló ruhára gondolok.

A török kávé főzése művészet. Nagy odafigyelést igényel és sok kevergetést. Különben nem fog jól habzani, úgy pedig nem az igazi...

... akkor csak olyan kávé... de nem törökös. Még akkor se ha esetleg dudálna vagy szőnyeget árulna. Egy török kávénak igenis haboznia kell!

Úgyhogy a törökök kitalálták az olyan török kávé, amit felébredés nélkül is el lehet készíteni. Sőt! A hosszú főzés és kevergetés helyett nemcsak hogy roppant egyszerű, de roppant gyors is lett. Így akár a busz után futva is összedobhatunk egyet, ha éppen forró víz van kéznél.

Azaz török kávéból is megjelent az instant verzió.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Instant török kávé[/caption]

A különlegessége nemcsak az, hogy por majd forróvíz, majd megisszuk (sorrendre azért ügyelni!), hanem hogy a török kávék fajtái is megtalálhatóak. Azaz van keserű (cukormentes - sade), közepesen édes (orta şekerli) és édes (şekerli). Sőt! Még olyan is van, ami egyébként nincs: tejes török kávé. Természetesen mivel instantról van szó, nem valódi tej található benne, pláne nem olyan, ami reggel még a füvet rágcsálta a hegyekben. De azért ízre egészen ott van.

Szóval ha nem akarunk bajlódni a török kávé főzésével, akkor van instant török kávé is. És most ajándék bögre is jár hozzá (természetesen, meg ha megittad, gyere be a boltomba, mert van klassz új szőnyegem!).

2013-07-17

Túl vagyunk a Ramadán (Ramazán) első hetén.

Vagyis most már csak 3 hét van vissza! :)

Mi történt az egy hét alatt azon kívül, hogy meleg volt? Eltelt pl. 7 nap. ;)

Az első hét, amikor a szervezet átáll a böjtölésre, és megszokja a takarékoskodást. Így csak az első napok (főleg az első 3), ami nehéz. Utána már sokkal könnyebb.

Ez azon is látszódik, hogy este már nem úgy bukunk rá az ételre, mint a kiéhezett farkascorda, hanem csak úgy... simán rábukunk. Mire eljutunk a Ramadán (Ramazán) utolsó napjaira, már a normális mennyiséget, vagy még kevesebbet fogjuk enni.

A vízből is elegendő kevesebb. Bár este lehetőleg pótoljuk a hiányzókat. Nappal viszont kevesebbet izzadunk. :) Ennek persze vannak veszélyei, így csak óvatosan! Ilyenkor nem jó sokat a napon tartózkodni.

A Ramadánnak (Ramazánnak) csak az egyik, legfontosabb része a böjt, hogy szó szerint saját magunk tapasztaljuk meg a nélkülözést. Másik része, ahogyan az Iszlámban már megszokhattuk, hogy közelebb hozzá a családokat, rokonokat, ismerősöket.

Minden este, mikor leszállt az éj, a emberek megpróbálnak ismerősökkel együtt vacsorázni. Így együtt örülhetnek annak, hogy van mit enniük, nem úgy, mint sokan másoknak.

Most viszont nyár van! A törökök egyébként is szeretnek parkokba járni egy jót enni. Most pedig jó időben lehet kimenni. Így esténként valóságos utcabál alakult ki a népszerű helyeken. Sőt! Még olyanok is vannak (de inkább majd a következő hetekben fordulnak elő), akik csak egy Ramadán (Ramazán) vacsoráért érkeznek Isztambulba. Pl. az AyaSofya előtti parkba.

De nem lennék meglepve, ha speciális túrák is lennének, hogy minden nap másik parkban vacsorázunk.

A parkbeli vacsorát a szegények ingyen konyhája egészíti ki. Bár itt ne olyanra gondoljunk, mint a hajléktalanok ellátása. Sokkal inkább egy hatalmas közösségé változik a város, ahogy mindenki megosztja az ételét másokkal.

Sok helyen az önkormányzat szervezi az ételosztást. Máshol non-profit cégek. És spontán piknikezésekkel is találkozhatunk.

Leghíresebb az İstiklâl Caddesi, ahol egy igencsak hosszú "asztalt" állítottak össze a földre leterített abroszokból. A Galatasaray Főiskolától egészen a Taksim térig tartott, ami kb. 1 km!

[caption id="" align="aligncenter" width="309"] İstiklâl Caddesi Ramadán (Ramazán) vacsora. Forrás: Hürriyet[/caption]

Most belekezdünk a második hétbe. Közben pedig gyűlnek a különleges Ramadán (Ramazán) érdekességek, amelyekből külön bejegyzések készülnek. :)

2013-07-18

Sokakban felmerülhet a kérdés, hogy lehet-e Ramadánkor (Ramazánkor) Törökországba látogatni.

Miért is ne? ;)

Idén, 2013-ban a Ramadán (Ramazán) pont a nyár közepére esik. Így jogosan felmerülhet a kérdés, hogy ilyenkor is lehet-e Törökországba menni nyaralni.

A rövid válasz az, hogy a tengert nem érdekli, ki böjtöl, és ki nem. Ő nyitva lesz végig. :)

A legfontosabb, hogy a böjtöt nem kötelező tartani. Csak erősen ajánlott. Így eleve nem éri semmi megkülönböztetés azokat, akik nem böjtölnek. Főleg ha már messziről látszik rajtuk, hogy turisták. Náluk lassan már mindent el lehet nézni.

E mellett az idén (a nagy melegre való tekintettel) nagyon sokan kihagyják a böjtöt, így rengeteg embert látni, akik napközben vizet isznak, beülnek az éttermekbe, stb...

Turistaként mi is nyugodtan beülhetünk az éttermekbe. A többségük nyitva van ebéidőben is. Legfeljebb könnyebben találunk ülőhelyet, mint más alkalmakkor. Bár a turisták által kedvelt helyeken mindig tömve vannak a falóhelyek. Oda a törökök egyébként sem szívesen mennek be.

Érdekesebb kérdés a vízprobléma. Isztambulban továbbra is minden sarkon árulnak vizet függetlenül, hogy az eladó böjtöl, vagy sem. Így a víz beszerzése továbbra sem probléma. A fogyasztásnál egyesek azt mondják, nem illik olyan helyen vizet inni, ahol sokan vannak, mások is láthatják. Pláne nem mecsetek közelében. Mások szerint viszont a böjt akkor igazi, hogy látjuk a többieket amint nagy lelkesen isszák a vizet, és mi mégis megtartóztatjuk magunkat. Ennek ellenére inkább azt javaslom, hogy mégis legyünk körültekintőek, hol és mikor iszunk.

Mindjárt más lesz a helyzet, amikor lemegy a nap. Ha ilyenkor szeretnénk enni, akkor már legalább 1 órával előbb érdemes az étterembe beülni, különben nemcsak hogy tudunk hova leülni, de még a kapuig sem jutunk el. Az igazán népszerű helyekre pedig hosszú sorok várakozhatnak. Talán a legjobb, ha még ez előtt gyorsan megvacsorázunk, mert akkor még a tömeg előtt mehetünk a népszerű (és ilyenkor üres) teázóhelyekre. ;)

Ramadánkor (Ramazánkor) az élet éppen úgy megy tovább, mint az év többi napján. Nem kell amiatt aggódnunk, hogy esetleg a boltok zárva lesznek. Ez alól kivétel lesz majd a Cukor Ünnepségek (2013. augusztus 8-10), amikor kiürül Isztambul, és az első 1-2 napon biztosan minden zárva lesz (a tengert persze nem).

Ami viszont más, az a tömeg. Főleg estefele. Mivel jó idő van, sokan inkább a parkokban töltik a vacsorákat, ahol különböző kulturális műsorokkal is találkozhatunk. Télen inkább mindenki berohan valamelyik étterembe, és olyankor teljesen kihaltak az utcák. Most pont ellenkezőleg: mindenhol falatozó és mulatozó embereket találhatunk.

Amire még érdemes odafigyelni, az a közlekedés. Naplemente előtti időszakban az emberek sietnek haza, hogy minél hamarabb egyenek, igyanak. És ha a törökök sietnek, akkor aztán.....

Tansu ciller

2013-07-19

Most, hogy itt a Ramadán (Ramazán), nemsokára pedig kezdődik az Cukor Ünnepség (a nevét a korlátlan mennyiségben elfogyasztott cukorkáról kapta, így ez az ünnep olyan, mint a karácsony), a boltok is felkészültek a különleges akcióra.

Mert történjék bármi, az üzletnek mennie kell!

"The shop must go on"

(Az üzletnek tovább kell állnia - ismeretlen kebabárus, amikor meglátta az APEH ellenőröket)

Törökországban vagyunk, ahol mindig zajlik és élet. És ha az élet zajlik, akkor az üzlet is. Az egész évben folyamatosan tartó akciók most a háttérbe vonultak, hogy átadják a helyüket a Ramadán (Ramazán) akcióknak. Ebben az időszakban különleges Ramadán (Ramazán) köftéket lehet vásárolni. De még a kólából is van Ramadán (Ramazán) kiadás. Nem is beszélve a csak most kapható speciális Ramadán (Ramazán) lisztről, ami éppen olyan, mint a máskor. Csak a felirat szerint mégsem...

Érdekes egyébként, hogy a böjt alatt hogy megszorodtak az élelmiszerrel kapcsolatos reklámok...

Szóval különleges akciókkal futhatunk össze, és különleges árukat láthatunk. Nemcsak ételt, de Ramadán (Ramadán) cipőt, sapkát és sálat is vehetünk most akciósan. Csak most, csak neked, és csak itt. Mellé pedig ajándék szőnyeg is jár!

És ha már szőnyeg, akkor idei (eddigi) legkülönlegesebb Ramadán (Ramazán) ajándékunkat is megtaláltuk: ima szőnyeg!

Mert mégis mivel lehetne hívő barátunkat és rokonunkat jobban meglepni, mint egy igazi szőnyeggel? Ráadásul mindjárt iránytű is jár mellé, hogy még véletlenül se forduljunk rossz irányba.

[caption id="" align="aligncenter" width="380"] Imaszőnyeg iránytűvel[/caption]

A szőnyeget ingyen házhoz szállítják (repülő változat esetén természetesen magától fog elszállni az új tulajdonos nappalijába).

2013-07-22

A kirakat.

A kirakat az, amiben az áruk vannak.

A kirakat az, ami majd jól becsalogatja a vevőket a boltba.

Persze egy Hello my Friend! el is be lehet pakolni a potenciális vásárolókat, de az mégsem az igazi.

A törökök pedig szeretne odafigyelni, hogy a kirakat jól nézzen ki. Órákat el tudnak tölteni egy-egy kirakat berendezésével. A legérdekesebb pedig talán az ékszerboltok kirakata, amit minden este beszédnek, és minden reggel újra kipakolnak. A gyűrűket, és karkötőket pedig milliméterre pontosan illesztik egymáshoz, hogy a hatás minél tökéletesebb legyen.

Ezek után nem csoda, ha valaki nem nézi jó szemmel, ha a kirakatot mindenféle parkoló autók és motorok takarják el.

Az alábbi képen is a bolt tulajdonosa megelégedte, hogy valaki mindig pont az ő kiállítása előtt áll meg. És még nem is vásárol.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ne parkolj a boltom elé![/caption]

Azt hiszem, a villámok eléggé beszédesek...

ps: a háttérben látható táskák természetesen eladóak. Akit érdekel, keressen meg, és megegyezünk az árban. ;) :D

Minden táskához jár ajándék kebab! ;)

2013-07-23

Elérkeztünk a Ramadán (Ramazán) 2. hetéhez. Most járunk a közepén. Sőt! Már csak 2 hét van vissza!

Milyen jó dolog is a matematika. ;)

És hol tartunk mi?

Mostanra már teljesen átálltunk a takarékosabb életmódra. Már nincs nagy különbség a napok között. Bár sajnos a hétvégék is ugyan úgy hajlani kelésből állnak, mint a hétköznapok. És nem is lehet délig aludni, mert Árpi úgyis felébreszt mindenkit. 6:30-kor persze..

Ideje átnéznünk, miről is szól a Ramadán (Ramazán), a böjt:

A középpontban a szegények, a szegénység, a megtartóztatás áll (persze azoknak, akiknek van miből). Legalább az évnek ez az 1 hónapja azzal telik, hogy egy kicsit elgondolkodjunk, körbe nézzünk.

Ilyenkor azok is, akik egyébként tartják a böjtöt (akik nem, azok meg pláne) megpróbálnak a maguk módján segíteni a rászorulóknak. Leggyakoribb módja az élelmiszer csomag ajándékozás.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bereket paketi[/caption]

A csomagot Bereket paketi-nek hívják. Ez egy amolyan túlélő csomag. Jó lehet annak is, aki úgy dönt, pár napra bemegy a zöldbe.

Ebben a legalapvetőbb dolgokat találjuk meg, mint 1 kg liszt, tészta (több fajta), egy zacskó leves, étolaj, stb... Mellékesen, hogy azért valamivel mégiscsak több legyen, mint egy átlagos szegény étel, tettek mellé egy üveg kólát, és fél kg teát és 750 g cukrot is.

[caption id="" align="aligncenter" width="450"] Migros bereket paketi[/caption]

Mindez 20 TL, ami igazán belefér mindenkinek a pénztárcájába, akinek van munkája.

A nagyobb méretű a Lezzet paketi, amiben már belekerültek olyan luxus dolgok is, mint a kávé, keksz, lekvár és a csokikrém. És megtaláljuk a nagy adagot is a Ziyafet paketit, ami már egy igazi ünnepség, hiszen már pudingot, többféle márkás üdítőt, mézet és sót is tartalmaz. Egy-egy ilyen csomagot (ki-ki ízlése szerint) odaadhatja a szegényeknek, vagy ismerősöknek.

Egy másik megoldás, roppant szimpatikus megoldás az, amit a pékek tesznek ilyenkor. A Ramadán (Ramazán) egyik fontos eleme a finom frissen sült pide.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ramazan pidesi[/caption]

A naplemente előtti utolsó percekben óriási sor szokott állni a kemencék előtt, ahol teljes gőzzel sütik a különleges kenyeret. Vásárláskor pedig megtehetjük, hogy mi csak 1 darabot viszünk el, de 3-4-et fizetünk. A "felesleg" pedig este a rászorulóknál fog kikötni. És tényleg ott fog kikötni, nemcsak úgy mondják.

Ezzel a módszerrel roppant egyszerűen lehet nagyon sok embernek segíteni, így ez nagyon népszerű Törökországban.

Természetesen a hagyományos módszerek is megélénkülnek, mint az SMS-küldés a különféle szervezeteknek és a hasonlók. Velük tele van a metró. Már hol nem éppen Ramadán (Ramazán) ételt reklámoznak. Így oda is lehet pénzt küldözgetni.

2013-07-24

A Ramadán (Ramazán) időszak tele van olyan idegen kifejezéssel, amiket mi minden nap használunk.

A külföldi pedig nagyokat néz, amikor azt mondjuk, hogy rohanunk az iftárhoz. Pedig ez csak azt jelenti, hogy megyünk enni. :)

Maga a Ramadán szó (رمضان) száraz hónapot jelent. Az Iszlám holdnaptár 9. hónapját. Magyarul szeptembert.

A vallás kialakulásának központja egy sivatagos vidék. Itt nem lehetett az ókori Egyiptomhoz hasonlóan folyók áradásával számolni az éveket. Sem pedig havazással, mint Európában. Az egyetlen biztos pont a Hold. Ezért is alakult holdnaptár.

A dolog érdekessége, hogy a hónapokat kezdetét úgy határozzák meg, hogy éles szemű, hiteles és megbízható emberek (ugyebár a kettő a mai világban nem ugyan az! :)), szintén megbízható és hiteles emberek előtt igazolják, hogy látták a Holdat. Vagyis amikor még éppen elkezd dagadni és csak egy vékony vonal. Ha viszont felhő van...

Természetesen, mint minden történelmi vallásban, itt is ódzkodnak bármiféle modern technológiát felhasználni az ünnepek kiszámításához. Így hivatalosan nem tudjuk, jövőre mikor is lesz majd a Ramadán. Nem hivatalosan egyébként 2014. június 28 - július 27 (Cukor ünnep: 2014. július 28 - 30), 2015. június 18 - július 16 (Cukor ünnep: 2015. július 17 - 19). De ez csak Törökországban van így. Más muszlim, vagy muszlim többségű országban, muszlim közösségben ez eltérhet. Főleg mivel nem tudjuk, hogy aznap ki fogja látni/nem látni a holdat.

A Ramazán a Ramadán törökös írásmódja (Ramazan). Mi ezt szeretjük használni, de akkor meg az otthoniak megőrülnek, mert ott a másik, Ramadán írásmód van forgalomban. Én a biztonság (és a kereső programok) kedvéért mindkettőt használom.

A böjt neve oruç (oruç). Aki pedig böjttől, azt úgy mondják, hogy oruç tutujor (oruç tutuyor), vagyis böjtöt tart (persze nem a feje fölött). Az arab neve: szaum.

Iftár (Íftar): Ez az esti vacsora. Pontosabban a közös étkezés. Ha csak úgy egymagában eszik valaki, akkor az ott lévő egyetlen személy nem szokta iftárnak mondani, hanem csak ham-ham-ham-nak. Bár ez ritka. A törökök minden lehetőséget megragadnak, hogy társaságban vacsorázzanak. Pláne ilyenkor. A szó valódi jelentése viszont a böjt megtörése.

Magát a napnyugtát törökül akşam-nak, arabul pedig magrib-nak mondják. Törökországban ez ritka. Sokkal kedveltebb az iftár szó, amivel nemcsak azt fejezzük ki, hogy sötét lesz,

hanem hogy ennivaló is lesz.

A napkelte törökül güneş, arabul pedig fadzsr. A törökök még szeretik korán reggelnek is hívni. Viszont a Ramadánra való tekintettel a hajnal előtti felkelést nem illik mindenféle kicsillagozandó jelzővel ellátni!

Amikor pedig véget ér a böjt, és nagy örömünkre mindenféle édességet megeszünk, akkor kezdődik a Cukor Ünnepe, amit Şeker bayramı-nak hívnak.

2013-07-25

A Yayı Kredi könyvesboltjaiba egyre csak jelennek meg a magyar könyvek török fordításai.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bogyó és Babóca törökül[/caption]

Lassan már megszámolni sem lehet, annyi Bartos Erika könyv jelent már meg török verzióban. A fordító ezúttal Kirişođlu Ági Judit Isztambuli magyar.

Úgy tűnik, hogy a Bogyó és Babóca (törökül Uđurböceđi Sevecen ile Salyangoz Tomurcuk - Katicákat Szerető és Rügyes Csiga) kalandjai nagy sikernek örvendenek Törökországba.

Nem ez az első magyar könyv, amivel Isztambulban találkozhattunk. Ilyen a Pál utcai fiúk, vagy a magyar meséket gyűjtő Mese évszakok, amiket pedig a Magyarországon élő Tarık Demirkan fordított. És persze ott vannak az Egri Csillagok is. :)

Igaz, egyelőre még csak a török ifjúság olvasgatja a magyar irodalmat, de talán pont a legjobb célközönség, hogy felnőve más magyar műveket is megismerjenek.

Reméljük, még még még még még sok-sok jó fordítás fog születni!

2013-07-26

Itt van nálunk, Isztambulban és szerte Törökországban a Migros. Olyan, mint a Tesco és a CBA keresztezése.

Valahol mindig van egy a közelben, és mindig van benne akció. Ráadásul nem is akármilyen!

Leggyakoribb akció, a sima leárazás. Ebben semmi különleges nincs. A termék olcsóbb, és kész.

Persze ettől még jó! ;)

De izgalmasabb, amikor valami jár mellé ajándékba.

Ebből is van az úgynevezett sima, mint pl. adnak egy csomag szalvétát a 10-es csomagolású csoki mellé. Ezek olyan praktikus termékösszekötések. Hátha megszeretjük azt, hogy a csoki mellé szalvétát is veszünk. Árpi esetében mi sampont veszünk a csoki mellé, de ez másik történet.

A törökök jobban kedvelik a különleges ajándék termékeket, mint a bögre. Bögréből sosem lehet elég! Még inkább nem lehet betelni az ajándék teafőzőkkel, az ajándék lábasokkal vagy az ajándék plüss agyakkal.

Még 2007.-ben volt nagy reklámja az egyik tejgyártónak, hogy a tej mellé ajándék plüss szerveket adott. Mégpedig azokat, amelyeknek jót teszünk, ha sok tejet iszunk. A sok tejjvást pedig azzal ösztönözte a gyártó, hogy az ajándék agyat, gyomrot vagy csontot 20 liter tej megvásárlása esetén adta.

Ráadásul mindegyikkel bábozni is lehetett velük. Így reggel a csemeténket meglátogathatta Agy bácsi, meg Gyomor néni, és elmondhatták neki, hogy igyon tejet. Igya meg azt a sok tejet, ha már megvettük!

Sajnos ez az akció ma már nem él, pedig rengeteg receptet találtam az interneten, amihez sok tej kell.

Ti azért nézzétek meg a videót Agy bácsiról, Gyomor bácsiról, Csont bácsiról, meg ööö.... az a rózsaszín meg vajon ki lehet???

[iframe width="420" height="315"

src="//www.youtube.com/embed/QS1lSSEhWZM?rel=0" frameborder="0"

allowfullscreen]

De nem kell bánkódnai, mert más formában azért most is vannak olyan akciók, amivel ellephetjük a konyhánkat tejjel.

Amennyiben 50 TL felett vásárolunk, akkor szokott lenni egy olyan lehetőség, hogy 2-3 líráért vehetünk valamilyen ajándékot. Természetesen 100 TL felett 2 ajándékot, 150 felett 3, stb...

Ezek az ajándékok pedig mindig váratlan meglepetések. Ráadásul mindig nehezek, és akkor jönnek, amikor egyébként is azon gondolkodik az ember, hogy a sok megvásárolt kacatot hogyan tudja hazavinni.

Ilyenkor az eladó mindig megkérdezi, hogy akarunk-e pár líráért egy egész csirkét, 5 liter olívaolajat, 10 db szappant, 6 liter öblítőt, vagy a kedvencemet a 20 doboz tejet. Azt jó móka volt hazacipelni!

2013-07-29

A Ramadán (Ramazán) nem akkor kezdődik hajnalban, amikor felkelünk, hogy jól teletömjük a gyomrunkat. Nem!

Az igazi "reggel" akkor jön el, amikor a dobos is.

Ő az a szadista ember, aki azért kapja a fizetésért, hogy éjszaka az utcákat járva minél nagyobb zajt csapjon.

Muszáj megtudom, hol lehet jelentkezni!!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török dobos (davulcusu)[/caption]

02:34 - éjszaka. Vagy ami még azt is megelőzi. És hősünk kint járja az utcát, és hivatalból hangoskodik. Mégpedig dobol. Nagy lelkesedéssel. Tudva azt, hogy senki se vágja hozzá a papucsát. No nem mintha lenne is rá idő, mert mire az ablakhoz elérnénk, már odébb is ment.

A Ramadáni dobosok ők azok, akik figyelik a keleti égboltot, és ha elkezd világosodni, akkor gyorsan felébresztik az embereket, hogy még időben meg tudjanak reggelizni. Ami lássuk be, az igencsak korai időpontra való tekintettel, nem egy rossz ötlet.

Persze Isztambulban ezek a dolgok sem úgy mennek, mint máshol. Egyik részről itt esélytelen, hogy a keleti égboltot valaki megpillantsa. Nemhogy azt, hogy világosodik! És utána még a több, mint 15 millió embert felébreszteni...

Egyébként is. Isztambul akkora, hogy a keleti és a nyugati vége között több percnyi eltéréssel kell fel a nap.

Szerencsére ma már van modern technika, és a dobolást megnézhetjük a YouTube-on () vagy beállíthatjuk csengőhangnak a telefonon. Így ebben a hatalmas városban kissé idejét múltak az utcai dobosok.

De nem tűntek el! És remélhetőleg nem is fognak eltűnni.

Addig biztosan nem, amíg vannak lelkes emberek, akik örömmel verik a dobot az éjszakában.

Őket egyébként az önkormányzat szervezi. De akár mi magunk is rendelhetünk egyet, vagy küldhetünk valamelyik ismerősünknek is. A telefonszám ott van mindenkinek a dobján. Úgyhogy hívjátok őket csak bátran!

Buliba is, esküvőre is, üzleti tárgyalásra is, stb...

Az éjszaka közepén mindez pedig így hangzik:

```
[soundcloud url="http://api.soundcloud.com/tracks/101786914" params="" width="100%" height="166" iframe="true" /]
```

És megint fúrjuk a szokásos kötőékhez, honnan vagy

2013-07-30

Mielőtt leszáll az este, aki csak teheti, leül egy asztalhoz, hogy ott várja meg az ezánt, ami jelzi, hogy estére félbeszakad a böjt. A nap lemegy, és lehet enni.

Erről készítettem egy videót. :)

[iframe src="http://player.vimeo.com/video/70924192" width="500" height="375" frameborder="0" webkitAllowFullScreen mozallowfullscreen allowFullScreen]

A videó elején a böjt utolsó perceit láthatjuk. Már csak pár perc van a naplementéig.

Az asztaloknál is az utolsó készülődések zajlanak. Az emberek többsége már leült, de vannak, akik még sorban állnak.

Ebben a Beşiktaş szurkolói étteremben ingyen vacsorázhatnak a rászorulók, azért áll ekkora sor. A környék lakói pedig nagy mennyiségben küldik ide a kész ételeiket, így ez afféle elosztó központnak mondható.

Utána pedig láthatjuk, hogy nem mindenki tartja a böjtöt. Ez is Beşiktaş. Jobbra Ramadán (Ramazán), balra pedig megy a buli, az alkohol fogyasztás. Egyébként is Beşiktaş az ifjúság, a diákok központja. Ott pedig bőven folyik a dínom-dánom meg a sör... ahogy ez közismert a világ minden pontján. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Egészségünkre![/caption]

Nemsokkal később megszólal az ezán. Bár a videón nem hallani teljesen. De a bácsit igen, aki nagy hanggal afiyet olsun!-t kiált.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Terített asztal[/caption]

És kezdődik is a vacsora! Míg egyes asztalok roskadásig meg vannak pakolva, másokra éppen csak az alapvető dolgok kerülnek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egyszerűbb asztal[/caption]

Mire átérünk az utcán, a másik müezinhez is elérkezett a hír, ő is kikiáltja a naplementét. Addigra pedig már mindenki jóízűen falatozik.

2013-07-31

Ide nemcsak tilos bemenni, hanem tényleg tilos!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Biztosan tilos a behajtás[/caption]

Az a török szó, hogy kesinlikle (ejtsd: keszinlikle - az első L előtt veszünk egy nagy levegőt, hogy a nyelvünket jól meg tudjuk pörgetni a L kiejtésekkor, utalva arra a fülesre, ami hamarosan következik, ha az illető nem fogadja meg a tanácsunkat) eredeti jelentése: biztosan. Még inkább: egészen biztosan.

További jelentések:

nagyon határozottan, minden bizonnyal, nagyon világosan, egyértelműen, semmilyen szempontból bizonytalan.

semmi esetre sem, egyáltalán nem, egyáltalán nem, egyáltalán nem

Felhívnam a figyelmet arra, hogy a szótár 3 darab egyáltalán nem jelentést dobott ki. Ez azért igencsak sokatmondó. :)

A mindennapokban ezt a helyes szót leginkább úgy használják, mint egy speciális felkiáltó jelet. Vagy inkább lekiáltó, még inkább leordító jel.

Persze jelenti azt is, hogy biztosan, meg határozottan, és hasonlókat. De ha a képen látható mondatot szépen szeretnénk lefordítani magyarra, akkor a következőképpen kell eljárunk. Világosan megmondtam, hogy nem szabad oda bemenni.

Bár a mondatban ez nincs benne, de a sorok között olvasva még ezt fedezhetjük fel: És ha ezt nem érted meg, akkora fülest fogsz kapni, hogy a dísztárcsa adja a másikat. És ha Ali bácsit is ismerjük, vagy csak jártasak vagyunk a környéken, akkor még egy harmadik jelentést is felfedezhetünk.

Akciós bontókalapács kapható a sarkon!

2013-08-01

Általában nem szoktam részletezni a blog technikai működését, mert gondolom, úgyse érdekkel senkit (néha még engem sem). Az újdonságok meg csak úgy jönnek (néha pedig mennek), és egyre több színes gomb jelenik meg.

A mostani viszont szerintem egy fontos funkció, amivel a blog és a wiki is bővül. Mégpedig az Evernote gomb.

Ilyen aranyos elefántos kép jelent meg minden bejegyzés alján:

Ki is ez az Evernote és miért is jó ez nektek?

Digitális korunk fő jellegzetessége, hogy bőségesen el vagyunk látva információkkal. Ennek köszönhetően pedig soha semmit nem találunk meg. Láttál egy jó honlapot? Egy jó plakátot? Egy hirdetést? Lementetted. És meg fogod találni holnap? A jövő héten? Két év múlva? 5 év múlva? Pedig még az 5 év sem nagy távolság.

Az ebben segít minket. Ha még nem ismered, futás regisztrálni, és letölteni. Ide tudjuk ugyanis az összes jegyzetünket belapátolni. Persze vannak kategóriák, meg címkék, ahogy ez már megszokott. Viszont nagyon jó, hogy mindent be tudunk oda pakolni, majd pedig később meg is tudjuk találni! Ráadásul a képekben levő szövegek között is tudunk keresni. Ez azt jelenti, hogy mondjuk hazafele menet látva egy koncert plakátját lefényképezzük és betesszük az Evernote-be, akkor később megtaláljuk, ha az együttes nevét keressük, vagy azt, hogy milyen koncertek lesznek májusban.

Szintén nagy segítség, hogy interneten, asztali gépen, telefonon, tableten, és csíkos macskán is működik (a perzsa macska verziót még írják, de a macska mindig bealszik, amikor futtatni próbálják). Azaz tényleg bármit el akarunk tenni úgy, hogy később megtaláljuk, és használjuk, akkor ott van kéznél. Mind az elrakásnál, mind a megtalálásnál! :)

És mi más is lenne, amit belepakolhatnánk a listába, mint azt a sok hasznos infót, amit ezen a blogon és az találhatunk? :) Hiszen ki tudja azt a sok információt megjegyezni! Ráadásul (bár sajnos csak a fizetős verzióban) offline, azaz internet nélkül cipelhetjük magunkkal a jegyzeteket. Így ha pl. Isztambulban török teával túladagolva hirtelen eszünkbe jut, hogy barátainkat vasmacskával lepjük meg, akkor mindjárt kikereshetjük a helyet és a hozzá tartozó jó tanácsokat.

Tehát mostantól ebből a nagy halom szénakazalból, amit blognak nevezünk, könnyedén le tudjátok menteni a hasznos információkat. Klikklejtek csak a bejegyzések végén látható zöld-szürke elefántos ikonra!

Ne erre, hanem ami lejjebb van, a macskák meg a Facebook után, de még a sok színes gomb előtt!

2013-08-02

A Gyűrűk Ura világában a törpék túl mélyre ástak, így felébresztették a föld mélyén lakozó gonoszt, egy balrogot (tűzdémont).

Tolkien még nem tudta, hogy vannak sokkal rosszabb dolgok is, mint a földmélyi tűzdémonok. Sőt! Ezek nem is a föld alatt laknak, hanem a felhőkarcolók tetején.

Ráadásul Isztambulban biztosan mindenki örülne egy balrognak: lehet neki szőnyeget eladni. És ha elfogy a zsebpénze, nagyon jól tudna egy kebab-sütő helyen dolgozni.

A Beşiktaş İnönü Stadion felújításakor is túl mélyre ástak. Igaz, nem a törpék, hanem a markolók. És igaz, ez a mélység csak pár centi volt. Mégis elég lett ahhoz, hogy a felhők között lakó hatóságot felébresszék. És ha ez még nem lenne elég, határozati számmal is ellátták az ügyet. Mellékesen pedig leállították az építést.

Isztambulban egyébként nem meglepetés, ha a föld alól valami előkerül, és az mégsem metró. A Marmaray építése alatt eddig több, mint 10.000 leletet találtak. Közte hajókat, templomot, de még egy 8000 éves kebabárust is! Pedig még nincs vége az építkezésnek!

Mi nálunk is az egyik megrendelő a kertjében talált egy török fürdőt.

Így a Beşiktaş stadion felújításánál is felkészülhettek volna hasonlóra. A Régészeti Múzeum ezt 2012-ben meg is tette. Akkoriban készült egy földalatti tanulmány a Topkapı Palota birodalmi istállójáról (İstabl-ı Amire), a Palota Színházról és két gázgyárról. Az ekkor készült jelentés említi, hogy a stadion alatt egy 6 méter széles és 3 méter magas alagútszisztem halad. Valószínűleg nem korabeli metró, hanem korabeli vízvezeték rejtőzik odalent, mely Taksim, Nişantaşı, Fulya és İhlamur városrészeket köti össze a tengerrel.

[caption id="" align="aligncenter" width="478"] Régi földalatti vízvezeték - Forrás: Milliyet (Radikal)[/caption]

2013-08-05

Elérkeztünk a Ramadán (Ramazan) utolsó napjaihoz. Itt vagyunk a hajrában.

Nemsokára lehet csobbanni a medencében! :)

Szombaton, azaz augusztus 3-án jutottunk el a Ramadán (Ramazán) legfontosabb időszakához, az utolsó napjaihoz. Ugyanis a hónap 27-napján (2013-ban ez augusztus 4.) kapta meg a Koránt Mohamed próféta.

Így az előző napon (szombat) ismét kandili azaz gyertyás estét tartanak, ami imádkozással és meditálással telik.

Azok, akik nem tartották a Ramadánt (ami nem annyira a meleg, inkább a korai felkelés és a magas páratartalom miatt nehéz), gyakran ezen napok egyikét mégis végigböjtölik.

A különleges napokra való tekintettel sokan különleges helyet választanak a vacsorához, ahova ismerőseiket, barátait (néha pedig még az ellenségeiket is) meghívják. Ebből a szempontból az utolsó nap (augusztus 7.) lesz majd fontos, ugyanis az az utolsó böjttel töltött nap. Aznap este igencsak fel lehet majd lélegezni! :)

Mások viszont pont fordítva cselekednek. Az utolsó napokban tényleg hajrászerűen még inkább behúznak a böjtbe. Az esti megszakításokkor nem királyi lakomát rendeznek, hanem még inkább visszafogottabban esznek. Pl. levest és kenyeret. No és természetesen az előírt fűgét sajttal. De semmi kebab és hasonló!

Ezekben a napokban a mecsetek is jobban megtelnek. Egyre többen járnak el imádkozni. Bár a Ramadán (Ramazan) végéig már nem lesz pénteki nap (az Iszlám szent napja).

Sokak szerint pedig ezek az utolsó napok varázslatosak. Ilyenkor lehet egy kívánságunk, ami teljesülni fog.

2013-08-06

Előre a zöld irányba!

Isztambul Kadıköy városrészében már 15 elektromos kukás autó van!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Elektromos kukás autó[/caption]

Árpi kedvence a kukás autó mert jó hangos, villog, de leginkább hangos. És még zörög is. A lakás bármelyik pontján meghallja, ha bejutott egy a kerületbe.

Hamarosan a kerület is tudomást szerez róla, mert olyan hangosan kiabálja, hogy kukás tütüt. Ez egy olyan szó, amit Árpi már 4 nyelven tud, és valószínűleg az egyetlen magyar, amit az egész kerület ismer...

Tehát talán a zaj volt az egyik ok, amiért megjelentek az elektromos személyszállító autók. De az is lehet, hogy velük jól lehet tervezni: pontosan tudjuk az útvonalukat, pontosan érkeznek (pontosabban, mint a buszok vagy a repülők, és ezt Árpi nagyon jól tudja, mert már az ablakban állva várja őket). Tehát nagyon sok olyan nehezen leküzdhető problémával nem kell szembenézni, amivel egy elektromos személygépkocsi esetében: csak rövid távolságra jó, nem képes nagy sebességre, stb...

Cserébe pedig nagyon csendes. Ráadásul kicsi is (így akár zsebben is el lehet vinni a helyszínre). És persze nem szennyezi a levegőt.

Mármint a helyszínen nem. Sajnos egyelőre az elektromos áram igencsak jelentős részét nem környezetbarát módon állítják elő. De a 100 km-e levő erőmű gőzét nem mi lélegezzük be (hisszük mi), így az kit érdekel. De ha egyszer lecserélik az erőművet valami tisztább változatra, akkor mindjárt a belvárosban futkározó kukás autók is tisztábban működhetnek.

Akárhogy is lesz, mindenképpen nagy lépés egy zöldebb jövő irányába. És mindenképpen jó ötlet volt egy olyan sokat használt járművel kezdeni, mint a kukás autó.

Ezen kívül Isztambulban láttunk már elektromos buszt, és elektromos rendőr autót is!

2013-08-07

Az Aranyszarv-öböl (törökül Haliç) valaha Isztambul (és a bizánci Konstantinápoly) előkelő helye volt. De sajnos mindez szépen fokozatosan eltűnt, és mára inkább csak egy ipartelep maradványa látható.

Éppen ezért a nagy muftik (török eredetű szó, és tartományi vezetőt jelent, vagy főbíró. A törökökhöz viszont az arabból jött át, ahol törvénytudó papot jelent, aki értelmezni tudja a Koránt) úgy döntöttek, hogy ideje egy kicsit rendbeszedni a hajdanvolt szép öblöt.

[caption id="" align="aligncenter" width="448"] Az oszmán kori Isztambul - Forrás: WikipediaBalra a Boszporusz, jobbra az Aranyszarv-öböl[/caption]

Az isztambuli Aranyszarv-öbölnek két fontos érdekessége van: egyik, hogy tényleg szarv alakú. A másik pedig, hogy valaha tényleg olyan gazdagsággal társult, amiért méltán kiérdemelte az arany jelzőt. Ma viszont nem hiszem, hogy bárki is szívesen költözne oda.

Létezik egy 400-részes szappanoperába illő kibogózhatatlan monda arról, hogy Zeusz meg Héra és még sokan mások mit kavartak itt össze a tehenekkel együtt, aminek eredményeképpen a tehéniszarv alakú öböl keletkezett. A Boszporusznak pedig egyébként is tehénátkelő az eredeti neve. Ezek után nem meglepő, hogy Isztambul boltjai tele vannak tejtermékkel, és millióhoz közeli olyan étteremmel, ahol valamilyen formában tehenet lehet enni...

Tehát kezdetben voltak a tehenek meg a görög istenek, aztán lett Aranyszarv-öböl. Majd jöttek a görögök és letelepedtek, csak a túloldalra. Mire jött Byzans, aki már a jó oldalra épített várost. Majd jöttek a rómaiak, és utána mindenki más, míg végül a törökök elfoglalták a várost. Az Aranyszarv-öböl pedig szépen lassan kiérdemelte a nevét.

Szép parkos hely lett, ahova az úri hölgyek jártak hajókázni és piknikezni. No meg az úri emberek is, hogy megnézzék az úri hölgyeket. A szultán pedig külön hétvégi hajóval rendelkezett, amivel az öbölben fel-alá járkálhatott.

Mindez addig tartott, amíg az iparosodással először a túlsó part (Galata-Kasımpaşa), majd pedig beljebb (Kağıthane) is gyárakkal lett tele. És ahogy az akkoriban szokás volt (meg sajnos ma is), a szennyet egyszerűen az öbölbe öntötték. Egészen az 1980-as évekig. Ma már valamivel jobb a helyzet. De össze sem hasonlítható a Boszporusszal.

Így egy komoly projektbe fogtak bele, ami a teljes Aranyszarv-öböl megújítását célozta.

Elsőnek a vizet frissítették. Sarıyer városrész felől érkezik friss tengervíz az öbölbe, hogy ezzel is felgyorsítsák a természetes tisztulását. De ezzel vigyázni kell, mert 48 féle különleges hal él az egyedi sós-édesvíz keverékben.

Másik, és a legfontosabb projekt a történelmi birodalmi hajógyár átalakítása lesz. Ennek a neve Haliçport. aaa

A birodalmi hajógyárat (Tersane-i Amire) 1455-ben alapítottan Fatih Mehmet Szultán, nemsokkal Isztambul elfoglalása után, majd pedig nagy Szulejmán bővítette ki hatalmas méretűre. Ez Törökország leghosszabb ideig működő hajógyára, ami tele van történelmi fontosságú részekkel: vitorlavarrási műhely, tengeri fejlesztési eszközök, kikötő, laktanya, foglyok szállása, stb... Sokáig arról is szó volt, hogy a Tengerészeti Múzeum itt fog berendezkedni.

A felújítási projekt 3 részből áll:

Tengeri csaták animációja.

Gyalogos séta a hajógyár területén

Yaht showroom, kiállítás és értékesítés

Kávézó

Művészeti workshop (kaligráfia, miniatúrák, modellek, stb..)

Tengeri csaták animációja, akvárium

Kiállítás

Vizisport

Óriásképernyős projektek

Itt tengeri csatákat lehet bemutatni, és a hajógyár történetét

Használható koncertekre és előadásokra is

Tengerészeti Múzeum, Aranyszarv-történelmi múzeum, Zenei múzeum és kiállítási épület.

Yacht kiállítás és árusítás

Olimpiai úszómedence, sportcentrum (búvárkodás, foci, kosárlabda, stb...)

Főzőverseny (tenger gyümölcseivel)

Természetesen mozi, hotel, bevásárlóközpont, stb... is vele jár.

A projekt szorosan összekapcsolódik az újonnan épülő metróhíddal, amivel egy parkot építenek ki a Galata-oldalon.

[caption id="" align="aligncenter" width="460"] Eredeti Leonard-híd - Forrás: objektifhaber[/caption]

Továbbá leporolták Leonardo Da Vinci Galata híd tervét is, ami az akkori világ leghosszabbja lett volna. Csak a technika akkor még nem volt alkalmas rá, hogy megépítsék. Most viszont mindez nem probléma. Csak éppen a mai forgalomnak ez kevés. De semmi baj, mert fúrnak 2 alagutat is.

[caption id="" align="aligncenter" width="478"] Leonardo-híd modern változata - Forrás: uludağsözlükHelyszín: Norvégia[/caption]

Ezen kívül egy kötélpálya is lesz az Aranyszarv-öböl felett, amivel a Piere Loti kávézóba juthatunk fel. No és persze sok minden más is.

A cél, hogy 5 éven belül egy egészen megújult partot, parkot kapjanak az itteni lakosok és a turisták is.

2013-08-08

Egyszer régen már beszélünk arról, hogy Isztambulban a közlekedés amolyan demokrácia.

Mindenkinek mandátuma van, meg dudája. Aztán használja is. A miképpenről bővebben itt olvashatsz: .

Egy ilyen rendszerben pedig mindenkinek mindenféle jogai vannak. Pl. joga van egy zöldre.

A zöld a közlekedési lámpa egyik - sokat kedvelt - állapota. Olyan mint a piros, de teljes már, és semmiben sem hasonlít a sárgára (narancssárgára, borostyán sárgára). Bár elvileg korlátlan mennyiségben rendelkezésünkre áll, mégis valamiért a törökök szeretik, ha minél többet tudhatnak magukénak. Ha pedig egyet megszereznek, nem szívesen engedik ki a kezük közül.

Ez persze komoly kavardást jelent az utakon.

Az egyik leggyakoribb - Magyarországon is kedvelt - jelenség, amikor a zöldbe akkor is bemennek, aha már nincs hely. A nagy különbség, hogy Isztambulban ott vannak a közlekedési rendőrök, akik ilyenkor segítik a bentragadt autósokat áttuszkolni a zöld túlóldalára. Ehhez néha össze kell hajtogatni az autót, élére kell fordítani vagy egy abrakadabra varázslattal el kell tüntetni.

A másik ismert viszont az, hogy aki egyszer megkapta a zöldet, az utána használni is akarja, és fogja. Még akkor is, ha közben piros lett.

Azaz ő valahogy mégsem fért már be a kereszteződésbe, pedig a rendőrök mindent megpróbáltak, de hősünk hoppon maradt. A zöldjét viszont nem akarja elveszíteni. Így amikor a túlóldalon felszabadul a hely, akkor ő átmegy. Még akkor is, ha közben piros lett, és még a forgalom is megindult.

Ebben egyébként a forgalomirányító rendőrök is segítőkészek, akik átnavigálják a kiskocsit a buszok és kamionok között.

Persze az utóbbiaktól azért egy-két "tanács" érkezik. Valahogy ilyen formában:

```
[soundcloud url="http://api.soundcloud.com/tracks/101718277" params="" width="100%" height="166" iframe="true" /]
```

2013-08-09

Hosszú viszontagságok után végre újra van térképe a blognak, és az ! :)

Régen volt egy nagyon jó térképünk. Csak aztán bezárt a szerver.

Sebaj, hosszú keresés után találtunk egy másikat. Ez még jobb is volt!

Ez nem zárt be, de már 1 éve nem tudom a térképet frissíteni, a szervert pedig nem gondozza senki. Így ez is zsákutca.

És mire úgy döntök, hogy legyen akkor mégis a Google térkép, előnyeivel és borzasztó hátrányaival együtt, addigra az is átalakul. Most ott sem elérhető a saját térkép. Azt mondják, majd egyszer...

Persze legjobb lenne leprogramozni. Ilyen lehetőség sok van. Már csak találni kellene valakit, aki ezt megteszi. :)

Addig is, úgy tűnik, a mostani megoldás sokáig jó lesz. Nagy előnye, hogy az adatok a saját szerveren vannak. Így valamilyen formában, de sokáig megmarad.

A mostaninak a neve, és teljesen beépül a Wordpressbe. Így nem vagyunk külső szerverre rákényszerülve. Vagyis csak tőlem függ, hogy meddig és hogyan fog működni (ez még nem jelent semmi jót! :))

Egyetlen komoly hátránya, hogy az oldalhoz van láncolva. Jelenleg a Wiki-ben lesz (ott van rá nagyobb szükség), innen csak egy linket tudok hozzátenni. Nem lehet a blogba beágyazni. Meg vonalat sem lehet benne húzni, így a Falat majd valahogy máshogy kell megoldani...

Viszont nagyon jó funkciói vannak. Azon felül, hogy én is könnyen használom (azaz lesz benne sok hasznos pont, mert nem kell vele vacakolni). Ki lehet emelni csak egy pontot. Vannak rétegek. Azaz ha valaki csak az éttermekre, vagy a látványosságokra kíváncsi, akkor csak azokat kapcsolja be (ezen még dolgozni kell).

Még van QR (2D) barkódunk is. És azt mondják, hogy majd valahogy telefonra is át lehet pakolni. Az egyik cél ez lenne hosszútávon. Addig viszont letölthető KML formátumban és ez már majdnem offline mód. :) De azt írják, hogy formába is lementhető, ami nagyon jó lesz, ha sikerül. Ez ugyanis egy kiterjesztett valóság. Azt jelenti, hogy majd (ha már működik) Isztambulban járva egy épületet bemutatsz a telefonodnak, akkor megmondja, hogy ő kicsoda. És ellentétben egy helyi "idegenvezetővel" ezen információ átadása után nem akar neked szőnyeget eladni. Állítólag a Google Szemüvegben is benne lesz, úgy pedig nagyon vagányan lehet majd Isztambul utcáit járni. :)

Ezen felül még útvonal tervező is van benne. A térképen kiválasztott kebabáruhoz kereshetjük meg a leggyorsabb utat utat mondjuk a Nyugati pályaudvartól.

És még biztosan sok minden mást is tud, ami jó lesz, meg hasznos lesz. De leginkább azt reméljük, hasznos lesz. :)

. Egyelőre még nincs benne minden pont, de hamarosan.... :)

2013-08-12

Biztos mindenki (de lehet, hogy csak sokan) emlékeznek még történelem órán arra, hogy az I. Világháború főképpen lövészárkokban zajlott.

De hogy ez mit is jelentett a valóságban, leginkább akkor érthetjük meg, ha elmegyünk Ecebat városába (Çanakkale) található emlékparkba, és magunk nézzük meg azt a bizonyos 8 métert.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Szemben az ellenséggel - (a Dardanellák ostroma)[/caption]

Az I. Világháború egyik legfontosabb (és legvéresebb) helyszínére 15.000 km-ről érkeztek az egyesített ausztrál és új-zélandi (ANZAC) csapatok. A 15.000 km Sydney távolsága Gelibolutól (Dardanellák), légvonalban. Biciklivel hosszabb az út.

Miután ilyen sokat jöttek, már csak néhány méter maradt a győzelemig. Néhány leküzdhetetlen méter. A lövészároknak ugyanis az volt a fő tulajdonsága, hogy jól lehetett védeni, és nagyon nehezen lehetett elfoglalni. A Gelibolu (Galipoli) Emlékparkban több helyen láthatjuk a listát, hogy néha csak 50-30-20 méter megszerzéséért több tízezer ember halt meg. És legtöbbször a próbálkozás nem volt sikeres.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A török oldal - (a Dardanellák ostroma)[/caption]

Ecebat városában, mindjárt a kikötő mellett láthatjuk testközelben az elsődleges lövészárkokat. Ez az, ami után már csak az ellenség van. És ez az, ahol általában az emberek meghaltak. Nem is általában, hanem a nagyon-nagyon-nagyon ritka kivételek leszámítva mindenki. Ez az a hely, ahonnan nincs visszatérés. És ennek tudatában az emberek mégis jöttek.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Az egyesített Ausztrál és Új-Zéland Csapat (ANZAC) - (a Dardanellák ostroma)[/caption]

A két oldal közötti távolság hihetetlenül kicsi! A törökök még a roppant elavult fegyvereikkel is el tudták találni az ellenséget.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Bomba-vonal (a Dardanellák ostroma)[/caption]

És persze fordítva is. Atatürk erről a következőképpen emlékezik meg.

A két oldal közötti távolság nyolc méter. Vagyis a halál a küszöbön áll. A küszöbön! ... Az első sor, ahol nincsenek túlélők. Ahol már senki nem gondol a túlélésre. A mögötte állók

cserélik őket. De ők sem reménykednek a nyugalomban. Látták, amint elesik az, akit felváltottak, és tudják, hogy már csak három percük van az életükből. De nem rettennek meg, nem fordulnak vissza.

Aki ismeri a betűket, a Koránt olvassa az utolsó (sorban álló) perceiben, és készül a mennybe. Aki nem tud olvasni ő fejből idézget.

Mindez nagyon megható és csodálatra méltó tulajdonsága a török katonák lelki erejének. És biztos vagyok benne, hogy ez segített minket a győzelemre a Gallipoli csatában.

Musztafa Kemal Atatürk

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Törökök a Dardanellák ostrománál[/caption]

Az igencsak szemléletes és megdöbbentő szimuláció mellett egy háromdimenziós térképet is találunk, amelyiken a háború fontosabb pontjait és csatáit láthatjuk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Dardanellák ostroma[/caption]

Aki ide kocsival érkezett, érdemes a félszigetet is bejárnia, a térképen jelölt helyeket felkeresnie, megnézni a helyszíneket is a valóságban. A falvakban pedig emlékházak (köztük Atatürk házat) is találhatunk. Több, mint 1 napos program!

[caption id="" align="alignnone" width="500"] A Dardanellák emlékpark[/caption]

2013-08-13

Olyan, hogy két földrészt hajóval kötnék össze, nem nagy kaland.

Isztambulban viszont Európa és Ázsia híddal lett összekötve. Nem is egyel, hanem mindjárt kettővel (). Egy nap pedig elkészül majd a metró is (Marmaray), ami a föld és tenger alatt köti össze a két kontinenst. Ideje hát, hogy a levegőben is meglegyen a kapcsolat. Ezért egy felvonó (vagy inkább átvonó) készül a Boszporusz felett.

Természetesen ez majd a világ első, egyetlen, stb... felvonója amelyikkel egyik kontinensről a másikra utazhatunk.

Isztambul Çamlıca hegye igencsak látványos kilátó pont. Bár a teljes város innen nem látható (hiszen ahhoz 150 km-t kellene ellátni), de ez az a pont, ahonnan a legjobb a panoráma. Nappal is, és este is. Csak ajánlani tudom!

Egyetlen probléma a feljutás. Nem egyszerű a hegyre felmenni, mert nincs direkt tömegközlekedés. Ezért a turistákat inkább buszokkal viszik fel az utazási irodák. A környéklakók sokat is panaszkodnak, a buszforgalom miatt, míg az tetőn levő étteremtulajdonos az alacsony látogatottság miatt morgolódik.

De most mindkét probléma megoldódik! Felvonóval is fel lehet majd jutni a 268 m magas hegyre! Mégpedig az európai oldalról. Így a felvonó a Boszporusz felett is áthalad, a Boszporusz-hidak között. Ezzel garantálják, hogy a leendő turistáknak biztosan lemerüljenek a fényképezőgép akkumulátorai és beteljenek a memóriakártyái. Aki jó üzletet akar, a felvonó végállomásánál nyisson elem és flash-kártya boltot! ;) Odafent is lesz még mit fényképezni! :)

A felvonó európai oldala Etiler-ben lesz. Naponta 100.000 ember szállítását tervezik. Ennek a Çamlıca hegytetői büfé tulajdonos is örülni fog. A lakók viszont aggodalmukat fejezték ki, hogy most a buszok helyett a teát szállító kamionok fognak éjjel-nappal az utcákban dübörögni...

Nem ez lesz az egyetlen új felvonó Isztambulban. A tervek szerint az ázsiai oldalon Paşabahçe városrészben a tengerpartól lehet majd felmenni a Karlitepe-re piknikezni.

2013-08-14

Véget ért a Ramadán (Ramazán). És ezzel elkezdődött a háromnapos dorbézolás, a Cukor Ünnep.

Az ilyen ünnepeken pedig szokás szerint feldobjuk a hangulatot (vagy a vérnyomást, kinél miként) azzal, hogy meglátogatjuk a rokonokat.

A szabály a következő: mindig ahhoz a családtaghoz kell menni, aki a legidősebb. Persze Törökországban valamilyen szinten mindenki rokona mindenkinek, így végeredményben a legidősebb törökhöz kellene az egész országnak felvonulnia. De hogy ne szakadjon be a Föld a nyolcvanmillió egy pontban ünneplőtől, ezért csak a közeli családtagok számítanak. Ráadásul ott is valami furmányos kalkulációs technika van, ami alapján kiderül, hogy kit lehet beleszámítani, és kit nem.

A mi esetünkben ez a Nagymama, aki egy aprócska faluban (Szalmafalva) élvezi azt, hogy távol van a zajos világtól (valószínűleg az ilyenek hírek sem jutottak el hozzá, mint világháború, vagy a szultánság megszűnése (bár szerintem a szultánság megalakulásának híre is elkerülte a falut)). Elvileg ide kellene összegyűlnie a teljes rokonságnak.

A mi esetünkben viszont úgy működik, hogyha hideg van, akkor senkinek nincs kedve elmenni a hegyek közé nagymamát látogatni, hanem inkább valaki még a hó megérkezése előtt behozza Isztambulban. Csakhogy a nagymama nem bírja sokáig, hogy a tehenek helyett emberek veszik körbe, ráadásul milliószor többen, mint akik az elmúlt száz évben összesen megfordultak a faluban. Így a nagymamát néhány hetente új helyre kell szállítani. Az ünnepek közeledtével pedig már senkinek sincs halvány fogalma arról, hogy a nagymama melyik földrészen van.

Ilyenkor megy a nagy rokoni telefonálgatás...

Mások ennél egyszerűbben oldják meg az ünnepeket: hazamennek vidékre.

Itt érdemes megjegyezni, hogy Isztambul hivatalos 13 milliós (nemhivatalos 15-17) lakosságának nagyon jelentős része első, második vagy harmadik generáció óta él a városban. Erről nincsenek pontos adatok, így csak tippelni lehet. Szerintem bőven 10 millió felett vannak a "friss" isztambuliak.

Na ők azok, akik az ünnepekkor "hazamennek" a nagyszülőkhöz. Vagyis kb. 10 millió ember ül autóba ugyan azon a napon, hogy kikocsikázzon a világ egyik legnagyobb városából. Olyan, mintha egész Magyarország úgy döntene, hogy leugrik a horvát tengerpartra...

Szerencsére ha utazásról van szó, a törökök szem előtt tartják a gazdaságosságot, és

különleges tömörítési technikát alkalmaznak, hogy minél több ember férjen bele a kocsiba. Így azért nem olyan sok kocsi van az autópályán ahhoz, hogy pár tíz kilométernyi kocsisor összegyűljön...

Cserébe viszont Isztambul szó szerint kiürül! Egyszer majd erről is lesz egy fotó...

Pár napig csendes és kihalt a város, mígnem az a több millió autó vissza nem fordul...

2013-08-15

A török köztársaság kikiáltásával megszűnt az Oszmán szultánság. Majd nem sokkal utána a Kalifátus is.

Az utolsó kalifa, Abdul-Medzsid 1924-ben távozott a Dolmabahçe Palotából. Ezzel ért véget az Oszmán Birodalom.

1924. március 3-án a török parlament a palotát a köztársaság tulajdonának nyilvánította. Így az nem maradt üresen.

Hiába lett Törökország központja Ankara, a török világ közepe továbbra is Isztambul maradt. Így a Dolmabahçe Palota is tovább folytatta a politikai karrierjét. Számtalan külföldi vendéget itt szállásoltak is. Köztük királyokat Iránból, Irakból, Afganisztánból, Jordániából, Angliából de még Jugoszláviából is.

E mellett zajlott a kulturális élet is. Pl. 1932-ben itt rendezték meg az első Török Történelmi Kongresszust is. No és persze különleges estéket is tartottak.

Atatürk is kedvelt a palotát. Gyakran használta nyári rezidenciának (meg talán hogy távol legyen Ankarától). Ő pedig nagyon szerette a banketteket, minek köszönhetően egész nyáron minden este zenével és tánccal telt. Mondhatjuk, hogy ilyenkor is zajlott a kultúra. :)

Majd pedig, amikor Atatürk visszavonult a mindennapi politikai csatározásoktól, akkor véglegesen a Dolmabahçe Palotában rendezkedett be. Majd pedig 1938. november 10-én 9:05-kor itt halt meg a 71-es szobában.

A palota később is külföldi államférfiak szállása volt. Köztük pl. De Gaulle tábornok is, akinek a tiszteletére bankettet adtak.

1964. július 10-én volt a nagy napja annak, hogy a palotát a nagyközönség előtt is megnyitották. Kezdetben hetente csak 1 napra, majd 1979-től többnyire folyamatosan nyitva áll.

Felmerülhet bennünk a kérdés, hogy Atatürk miért választotta a Dolmabahçe Palotát a lakhelyéül. Hiszen ő a köztársaság felépítésén fáradozott, szembe azon elődjével, akik az oszmánok kitessekelése után maguk szerettek volna szultánok lenni. Tehát neki inkább valami nyugalmas Boszporusz-parti villát kellett volna választania a fényűző palota helyett.

Atatürköt persze erről a döntéséről már nem tudjuk megkérdezni, helyette viszont sok elmélettel találkozhatunk. Annyi biztos, hogy Atatürk tudatosan építette az image-t magáról, így valószínűleg nem véletlenül választotta ezt a helyet dolgozásra és a halálára.

Sokak szerint ezzel az volt a cél, hogy a népet megnyugtassák, a dolgok ugyan úgy mennek tovább, mint régen. Az élet zavartalanul meg tovább. Mindössze a szultánságot átvette a köztársaság. A szultán helyén ezután az elnök van.

Másrésről pedig ő ott halt meg, ahol a szultánok éltek. Ő volt a Dolmabahçe utolsó lakója. Így amikor eltávozott, azzal egy korszak véglegesen lezárult..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atatürk halálos ágya[/caption]

2013-08-16

Második alkalommal helyeztek el jeladó készüléket (GPS) a magyarországi fehér gólyákra a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME).

Az idei csoport már Romániában tart, míg a tavalyiak leragadtak Törökországban. Ez egy újabb bizonyíték arra, hogy békacommból is lehet kebabot készíteni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Gólya vonulás Isztambul felett[/caption]

A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesületnek nagyon érdekes ötlete támadt azzal, hogy a gólyákra GPS-t helyeznek el, és így az interneten is nyomon lehet követni a vonulásukat (pontos link itt: [.](#)). Ezáltal tényleg megtudjuk, merre járnak a szárnyasok.

A gólyák hatalmas távot tesznek meg csak azért, hogy míg Magyarországon télen mindenki fázik és robotol, addig valami egzotikus helyen nyaraljanak. Nem ritka az sem, hogy akár Afrika déli pereméig is elrepülnek. Ez az út 8-15 hétig is eltarthat. Naponta akár 150-300 km-t is megtehetnek. A fiatalabb példányok beérik közép-Afrikával is, ahol híres béka koktélok lehet kapni, és éjjel szól a "Virágéknál ég a világ, sütik már a rántott békát c." dal 2013-as diszkó feldolgozása. A buli után a gólyák többsége nem talál még haza, így a következő pár évet valahol félúton töltik.

Két útvonalon szoktak a gólyák Afrikába repülni: Spanyolország (Gibraltár), és Törökország (Bosporusz). Anatólia kiemelt helyen szerepel a vándorló madarak útvonalán. Az összes kelet-, és közép-európai madár, és a nyugat-ázsiaiak jelentős része is itt megfordul, megszáll.

Isztambul (Bursa, Balikesir) közelében található a madarak kedvenc megállóhelye, amit egyszerűség kedvéért Madár-tónak hívnak (Kuş Gölü). A rezervátumot pedig Madárparadicsomnak nevezték el (Kuş Cenneti Milli Parkı). Itt több, mint 3.000.000 madár szokott leparkolni a 270 különböző fajból. Ilyenek mint pelikán, réce (kacsa), kárókatona, fülemüle, fácán és persze a gólya. Arról már ritkábban írnak, hogy a tóban 23 halfajta is található. Persze csak ameddig meg nem érkeznek a madarak. :)

A Madár-tó nagyon jól kiépített a turistáknak. Számtalan megfigyelő toronyról megfigyelhetjük a megfigyelni való madarakat, akik lehet, hogy éppen minket figyelnek meg, és tanulmányoznak, jegyzetelnek, stb... A parkba a belép 4 TL volt 2012-ben.

[caption id="" align="aligncenter" width="365"] Madár-tó (Kuş Gölü) - Forrás: Wikipédia[/caption]

Érdekes, hogy a GPS-el ellátott gólyák egyike sem állt meg a tónál. Sőt! Meg sem közelítették. A piros jelzéssel ellátott Tisza nevű gólya egyetlen madárparkot sem érintett. Miután Isztambul mellett eltöltött egy rövidebb időt, dél, majd kelet felé elhagyta országot. Később

visszatért, és ma is Törökország közepén nyaralgat.

Ezzel szemben a narancssárga színű Zagyva elnevezésű gólya Görögország felől érkezett, majd pedig a népszerű török tengerparton, Fethiye-Kaş körzetében telelt. Kisebb utazásokkal ma is a közelben tartózkodik. Bár a népszerű turistahelyeket elkerülte. Rejtély, miért...

Kíváncsian várjuk, hogy a harmadik, citromsárga színnel jelzett Pöstény nevű gólya majd merre fog tartani! Utoljára, augusztus 12-én a román-bolgár határon tartózkodott.

2013-08-19

Véget ért a Ramadán (Ramazán). Mi is beszálltunk a többi tízmillió közé akik maguk mögött hagyják Isztambult.

Csakhogy ahelyett, hogy a napokat a rokonok között töltöttük volna, inkább csak egy rövid teázásra-ebédre-integetésre tértünk be hozzájuk, majd pedig elindultunk a Fekete-tengerpartot felfedezni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete-tengeri út[/caption]

Törökországot leginkább az utazási irodák katalógusaiból ismerjük, ahol is a napsütötte tengerparton a nyugágy után már csak a végtelen tenger és a napsütés található. Az általában lemarad a képről, hogy a nyugágy előtt egy ezerméteres hegy is fekszik, amelyik szintén a lábát lógatja a hűsítő vízbe.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török tengerpart a katalógus szerint[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török tengerpart a valóságban[/caption]

Ez pedig nemcsak a déli, Földközi-tenger partjára jellemző, hanem úgy általában Törökországra. Így az északi, Fekete-tenger partjára is.

Itt pedig nagyon szép hegyeket lehet látni. Nagyon jó élmény a "tenger parton" autókázni, mégha az 100-300 m magasan is halad. Azaz nem lehet bármikor megállni, és csobbanni egyet. Vagyis hát lehet csobbanni, autóstól is, ha nem sikerül bevenni a kanyart, ami sok helyen igencsak szűk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete-tengeri út[/caption]

De igazándiból nem olyan vészes egészen addig, amíg nem jön szembe egy busz...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Jött egy busz[/caption]

A fekete-tengeri út sajátossága, hogy nem ér véget. Míg egy jó szaftos alpesi úton előbb-utóbb csak eljutunk a csúcsra vagy leérünk a völgybe és egyenes lesz az út, addig itt teljesen kizárt. A kacskaringó a végtelenségig tart.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete-tengeri út[/caption]

Egyébként teljesen helytelen az a feltételezés, hogy az utakat a hegyekhez alakították. Az ilyen sok esővel és hóval járó hosszú teljes helyekre jellemző, hogy egy kis ollóinkével vagy hasonló "fűtő anyaggal" megleptették egymást az emberek. Alkoholban gazdag

állapotban pedig mi sem nehezebb, mint egyenesen haladni.
Az utak az "átmelegedett" falutársak igényéhez lettek kialakítva. A hegyekhez pedig ehhez igazították.

Éppen ezért nem is találunk egyenes szakaszt útközben*.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A GPS sem egyszerű[/caption]

Korábbi években már rájöttem, hogy a Fekete-tenger partján autókázva fantasztikus tájakat lehet látni, csak éppen nem lehet fényképezni, mert nincs hova félreállni. Ezért idén beszereztem egy nevű programcskát a telefonra. Miközben a telefon egyben navigációs eszköz is, elég csak integetni neki egyet, és máris készít egy fényképet. Így már vezetés (és dudálás) közben is nagyon jókat lehet fotózni. Sőt! Akkor is készít egy képet, ha valakinek csak a középső ujjunkat mutatjuk meg...!

Két hátránya van csak: a sok használat közben a faluban mindenki meggyőződik róla, hogy integetési kényszerben szenvedő agyilag instabilak (röviden: hülyék) vagyunk. Másrésztől annyi jókat lehet vele fényképezni, hogy 1-2 nap alatt betelik a több GB-os memóriakártya a telefonban. Ezen ok miatt a pár napos túrán "csak" 5000 kép készült... Viszont nagyon jó jeleneteket lehetett vele elkapni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bokorból előugró kamion[/caption]

Persze az is probléma, hogy a képbe örökösen belelóg a telefon rögzítőlába, no meg piszkos az ablak... :)

A egy új albumot is indítottam az így készült képek összegyűjtésére (). Érdeemes lesz majd nézegetni, mert Törökországban nagy szép tájakat, útközben pedig nagyon izgalmas dolgokat lehet látni. És többé nem kell előhalászni a fényképezőgépet hátulról! :)

No de vissza a Fekete-tenger partjára!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete-tenger hegyei[/caption]

A Fekete-tenger jellemzője, hogy a környéket bőségesen ellátja csapadékkal. Nyáron van egy rövidebb napsütötte időtartalom, majd pedig ha megjön az ősz, megjön az eső, köd, hó. Ez a három jó barát szeret együtt járni mindenféle.

A bőséges csapadék pedig bőséges erdőt hoz létre a hegyekbe, ahol a bőséges állatvilág (medvék és farkasok is vannak) bőségesen lakmároznak azokkal a turistákkal akik óvatlanul eltévednek az erdőben...

A lenti (fenti, mikor hogy) térképen látható is, hogy míg Törökország nagy része száraz, az északi terület csak úgy zölddel!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete-tenger hegyei[/caption]

Az utak pedig... a helyiek ha úgy érzik, hogy átmenjenek a szomszéd faluba, akkor valószínűleg inkább hajóval mennek. Így az utak maradnak a kamionoknak és az olyan turistáknak, mint mi.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete-tengeri út[/caption]

De nem kell izgulni, mert több helyen is láttuk, hogy már készül egy szélesebb út, ahol már nyugodtan lehet padlógázzal haladni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Új út készül[/caption]

Ez majd állítólag egyenesebb lesz... valamennyire... de mindenképpen szélesebb. Addig viszont marad a kacskaringózás.

*Az alábbi képet direkt nektek készítettem. :) Valószínűleg az egyetlen 100m-es szakasz, ami egyenes. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Egy darabka egyenes[/caption]

2013-08-20

Törökországban, de leginkább Isztambulban a legnehezebb dolog éhen maradni (Isztambulban ehhez azért pénz is kell).

A törököknek van is egy ilyen mondásuk: ha valahol megállsz, akkor egyél egyet!

Persze vannak ennél nagyobb mondások is, de ez egy olyan, amit mindenki követ.

Törökország mérete 783 562 km². Ezzel a világ 37. legnagyobb országa (legnagyobb európai ország: Franciaország, 547 030 km², 49. helyen áll a listán), és 8,4-szer nagyobb, mint Magyarország. E mellett, köszönhetően a jellemzően hegyes-völgyes földrajzának, nagyon sok elkülönült területtel rendelkezik.

Persze kebabot mindenhol készítenek (ez amolyan genetikai alap), de minden tájegységnek, minden völgynek, és minden falunak megvannak a saját nemzeti ételei. Ilyen pl. Edirneben a máj, Iznikben a köfte (fasírt), Adanában a kebab, stb...

A törökök pedig mindezt nagyon is jól ismerik. Mint kétlábon járó lexikonok. Tudják, hogy ahol megállnak az autóval útközben, mit is érdemes enni. Persze az is lehet, hogy csak beleszagolnak a levegőbe. Vagy elolvassák a kiírásokat a boltokon...

Az étkezés a törököknél igencsak központi helyet foglal el. Ez látszik a pocakokon is. Egy ilyenre én is elkezdtem már a gyűjtést. Állítólag a török állampolgárságiig még egy 10-est kell felszednem. De az is elég lehet ha fel tudok sorolni 130 nemzeti ételt.

Szóval az étkezés. Ami igencsak fontos. Ezt érezhetjük Isztambul levegőjében is. És amire nagyon büszkék azok, akik előállítják. Ezért ha Törökország mélységeiben bolyongunk, akkor már messze hirdetik, hogy hol lehet kapni a régió jellemző ételét. Érdemes is a nyilatkat követni, mert biztosan valami finomat és különlegesen kapunk. Igaz ugyan, hogy kissé cikcakkban fogunk haladni, és az uticélra is órákkal később, kilókban bővelkedve fogunk megérkezni (ahol jó esetben egy finom és bőséges vacsorával várnak, amit vétek visszautasítani).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Útszéli "kis" étterem[/caption]

Tehát a törökök ahol csak tehetik, megállnak enni egyet. Nem is érdemes útravalót vinni magunkkal, mert csak a helyet foglalja a kocsiban. Mi általában 6-8 napi extra élelemmel szoktunk hazaérkezni, miután helyi kenyérből, sajtból stb...-ből bevásároltunk. És abban még nincs benne az útközben összeszedett több porciós ebéd becsomagolva...

Az egy kis dombra leülünk is eszünk technika pedig nagyüzemben működik. Sok helyen az útszéli "kis" büfé valójában egy több száz négyzetméteres, többszintes szabadtéri étterem.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Útszéli "kis" étterem[/caption]
Ami persze nem nélkülözi a színes patakot, vízesést és szökőkutat sem.

Itt aztán bőségesen el lehet tölteni az időt evéssel és tea ivással, mielőtt beülünk a kocsiba és folytatjuk az utunkat a következő népi evőhelyig.

2013-08-21

A para egy szép török szó. Azt jelenti, hogy pénz.

Nincs köze a paranoid szóhoz, aminek üldözési mánia is a jelentése. Habár, ha azt a mániát nézzük, amivel a pénzt üldözzük, kergetjük, keresgéljük, akkor talán...

Másrészről, bérmenyire is érthetetlen, nehezen átlátható, mi történik a pénzünkkel a bankban (pl. egyáltalán hogy jutott oda?), ettől még a bankműveleteink nem fognak a paranormális jelenségek kategóriájába tartozni.

Látszólag a pénzzel két dolog szokott történni: hozzánk jön (no nem feleségül, csak úgy jön, bár azért ugyan úgy meg kell küzdeni érte), vagy pedig éppen elhagy minket.

Ennek ellenére a szótár szerint 65 dolog történhet a pénzünkkel. Ezek közül fogunk szemezgetni.

Kezdjük mindjárt a legjobb résszel: para almak. Jelentése: pénzt venni. Mármint elvenni, felvenni. De még a pénzt kapni is ezzel a szópárral fejezhető ki. Mindez addig jó, amíg más úgy nem dönt, hogy a para almak jelenséget rajtunk próbálja ki... Erre a nem túl barátságos tevékenységre egyébként a para çalmak a használatos, vagy röviden parlamenti képviselő-t is mondhatunk.

Úgyhogy inkább a pénzünket tegyük is be a bankba, mert azt mondják, ott biztonságos. Mi pedig erre azt mondjuk, hogy para yatırmak. Vagyis lefektetjük a pénzünket. Mondhatunk is neki mesét, vagy énekelhetünk is, vagy csak egyszerűen betakarhatjuk. Ha nem az ágyra fektetjük, hanem a mi számlánkra, akkor hesabıma para yatıyorum-ot mondjuk. Persze csak halkán, fel ne ébredjen.

A hesap (ragozáskor a p-ből b lesz, de ez a magyaroknak úgyis automatikusan alakul) a számlát jelenti. Minden olyan félét, amit magyarul is számlának hívunk. Pl. ha annyira teleettük magunkat az étteremben, hogy nem tudunk a fizetés elöl elfutni, akkor azt mondjuk a pincérnek, hogy hesap alabilir miyim? - elkérhetem a számlát? Ha esetleg elsőre nem értené, ami elég gyakori, akkor egy Hesap lütfen! (számlát kérek, de azonnal!) csatakiáltással elmagyarázhatjuk óhajunkat, sóhajunkat. Maga a hesap szó a hesaplamak (számolni) igéből származik.

Na de vissza a bankokhoz, ATM-ekhez! Betettük a pénzt, és most szeretnénk visszakapni (hehe, kis naivok!). Ilyenkor a para çekmek szópárral érdemes próbálkozni. A középkorban még a Szezám tárulj! varázsszavakat használták a kincsesbarlang hozzáféréseinek megnyitásához, ma már egy sima çekmek is elég. Igaz, az eredmény is jócskán visszafogottabb.

A çekmek ige azt jelenti, hogy húzni. Nem tudni, ki volt az első, aki a húzás elnevezési vektoriális tevékenységet alkalmazta az ATM-ből való pénz kipiszkáláshoz. De rosszabb szó is kialakulhatott volna...

Egyébként van olyan szó, hogy para vurmak! Azaz a pénzt megütni, felpofozni, megrugdosni és hasonló BTK-ba tartozó fizikai testedzést jelenő szavak alkalmazhatóak, ha le akarjuk fordítani. Ennek a szópárosnak két jelentését találjuk a szótárban: 1) illegális pénzszerzés (kiverni a lóvét valakiből, csak hogy szépen fogalmazzunk), 2) vagy pedig ha nagy szerencse ért bennünket (megütöttem, felpofoztam, megrugdostam, BTK 148. § (1), stb... a főnyereményt).

A kevésbé szlenges változatban inkább a para kazanmak változatot használjuk. Azaz pénzt nyerni. A fentihez hasonló, de szelídebb változat a para kesmek (pénzt vagdosni), és a para kırmak (pénzt törni). Mindkettő azt jelenti, hogy kerestünk egy halom pénzt. Kevésbé azt, hogy nyertünk. Sokkal inkább megdolgoztunk érte. Csak vigyázzunk a para kırmak szóval! Mert nagyon hasonló a para kıymak, ami a pénz elverését, kinyírását, azaz elszórását jelenti. Szerencsére ebben az esetben - a magyarhoz hasonlóan - tárgyas ragozást kell használni (helyesen paraya kıymak), így nem kell attól félni, hogy egy zsák pénzzel otthon beállítva a rossz ígét fogjuk mondani és félreértések fognak felmerülni olyan társaságokkal együtt, mint sodrófa...

A török nyelvben nagyon izgalmas szavakat találunk a pénz elszórására. Ha pl. egy legatyásodott nyaraláskor azt tapasztaljuk, hogy minden pénzünket élelmiszerre költözzük, akkor használhatjuk a para yemek szavakat. Vagyis megettük a pénzünket. De használható akkor is, ha a főnökünk érdeklődik a negyedéves költségvetésünk felől.

Valószínűleg a szultáni időszakból ered a másik török szó pár is, amikor divat volt a megunt feleségeket és férjeket zsákba pakolni és a Boszporuszba dobálni. Ez pedig a para dökme. Vagyis pénzt önteni, kiönteni, beleönteni a Boszporuszba. Ez is egy jó szó. Ilyenkor felmerül a kérdés, hogy ha ezek után a választási plakáton azt ígérik, hogy 580 tonna aszfaltot fognak kiönteni (aszfalt dökme), akkor az mégis mit jelent? Mégsem lesz autópálya, hanem csak beleöntik a Boszporuszba? Az otthoniak egyébként tanulhatnának az ilyen frappáns választási ígéretekből...

Magára, a pénz kiöntésére külön kifejezést is találunk. Egyszerűen csak parayı denize atmak. Szó szerint behajítjuk a tengerbe... Aki viszont messzebb lakik a nagy kék víztől, ő simán az utcára is pakolhat: parayı sokağa atmak.

Amennyiben pedig végkép sikerült az összes pénzünket elkölteni, akkor kisiklottunk a költségvetésből. Törökül: paradan çıkmak. Jelentése: kilépni a pénzből. Eztán már csak fabatkával meg ígéretekkal fizetünk.

Miután így elfogyott a pénzünk (paraya bayılmak - a pénz kiütéssel nyert. Bayılmak - gyenge, elájul, áramszünet, eszméletet vesz, bedől, szerelmes lesz, lelkesedik, imád, orr) ideje, hogy újra feltöltsük a készletünket. Erre nem a legjobb szó, de a legötletesebb a para alımı, amit a pénz gyűjtésére szoktak használni. Vagy pedig ott az a szó, amit a házikészítésű bankóknál használnak: para basmak - pénzt nyomtatni. Nem keverendő a bizonyos b-betűs magyar, de török eredetű szóval, aminek használata mára már hungaricum lett!!

Máshogy is lehet pénzhez jutni: para yapmak, azaz pénzt csinálni. Hasonlóan, mint mást is csinálni, mint pl... naaaaa, elkanyarodtunk a témától megint... a nyomtatás az oka...

Pénzt a törökök egyébként nem keresnek, hanem nyernek. A fizetést is megnyerik minden hónap elején. Így ott is a már fent említett para kazanmak kifejezést ajánlott használni.

És ha már van pénzünk, és mégsem a bankba fektettük be (yatırmak), akkor fektessük be egy táskába! Majd mondjunk neki esti mesét.

A kisebb, pénztárcás változatot hívjuk para cüzdanı-nak. Míg a nagyobb, a táska méretűt para çantası. A hasas táska pedig a para babası - pénz apuci.

A nagyobb léptékű műveletekhez viszont már használjuk a bankokat, akiknek számtalan további szavuk van a pénzzel kapcsolatos bűvészmutatványokra. Mi ebből két érdekeset emelünk ki.

Egyik mindjárt a turistáknak lehet hasznos, a para bozmak. Ezzel lehet a pénzt felváltani. Pl. a papírpénzt fémpénzre. Vagy az eurót lírása (Euro bozdurmak). Jelentése pénz összetörése, elrontása. Ebből logikusan következik (vagy mégsem?), hogy a pénzváltó (pénztörő) helyek neve Döviz.

A másik pedig az infláció: para şışkinliđi. Próbáld kiejteni: siskinlíí. Már kimondani is kínlódás, aminek a közepén az ember egy enyhébb szívrohamot kaphat...

2013-08-22

A 34-es Isztambul száma. Ennek ellenére az egész országot ellepték a 34-esek. Főleg az ünnepek alatt. Mint valami vírus.

Törökország körzetei közül a 34-edig Isztambul. Érdekeség, hogy a körzetek nem fontosság szerint, hanem abc sorrendben vannak. Így Ankara nem az 1-es, hanem a 6-os. Az 1-es számot Adana viseli.

Magyarországon pl. Budapesté az 1-es irányítószám, míg Bács-Kiskun megye, ami abc szerint az első lenne 6-al kezdődő számokat visel.

Tehát az első Adana, míg az utolsó, 67-es Zonguldak.

Vagyis majdnem, mert a számok kiosztása után pár körzetet átrendeztek, és újabbak kerültek be a listába. A 68-astól kezdve (Aksaray) a jelenlegi 81-esig (Düzce) már összevissza követik egymást a számok.

Ezek a számok körzetszámok. A rendszám táblán és az irányító számon is ezeket használják. Érdekeség, hogy a telefonon nem. Az valószínűleg ennél régebbi. Tovább, hogy Isztambul európai oldala 212-es, míg az ázsiai 216-os telefon-körzetszámmal rendelkezik. Azaz ha át akarunk telefonálni a Boszporuszra, akkor vidéki hívást kell kérni. Ez is jól mutatja, hogy Isztambul "átlógása" az ázsiai oldalra, még nem olyan régi.

A különböző körzetekben élők egyébként nagyon büszkék arra, hogy milyen számmal rendelkeznek. A trabzoniak pl. legendásan híresek a 61-es számukkal. Feyyaz már többször beszámolt róla, hogy a mérkőzés 61. percében hogyan próbálják meg az egész stadiont egy hangorkánál lebontani. A külföldön élő törökök pedig komoly küzdelmet folytatnak, hogy a szülőföldjük számát megszerezzék az autó rendszámába. De további érdekesség, hogy İzmir/Karşıyaka tartományban saját körzetszámot készítettek maguknak. Ez a 35,5.

Tehát Isztambul a 34-es. Könnyű megjegyezni, mert Törökországszerte szépen lassan már minden faluban megtaláljuk az ilyen rendszámú autót. Mintha egy vírus próbálná ellepni az országot. Főleg az ünnepi időszakban! Egész Isztambul kitelepedik vidékre?

Pedig a dolog pont fordítva van! Isztambul lakossága alig néhány évtized alatt ugrásszerűen megnőtt. Törökország legnagyobb városában a lakosok igencsak jelentős része első, második vagy harmadik generációs isztambuli. Ők pedig még hazajárnak a vidéken maradt rokonaikhoz. De ők már büszkén viselik a 34-es számot az autóikon. Majd pedig még büszkébben ellepik az egész országot...

2013-08-23

Van egy kis sziget ez Égei-tengeren. Mérete nem sokkal nagyobb, mint Budapest bármelyik nagyobb kerülete (42.63 km²).

Ennek ellenére meglepően régi a története, és meglepően sok látnivaló található rajta.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bozcaada vár[/caption]

Bozcaada, leánykori görög nevén Tenedosz az török part közelében található kicsi sziget. A történelem során többször is házasodott, ezért még számtalan néven szerepelt, mint pl. Calydna, Phoenice, Lyrnessus. A török neve a boz szóból ered, ami a szigeten található szőlő (értsd: bor, bor és még több bor) színét jelenti. Vagyis a sziget már évszázadokkal ezelőtt is az esti multságairól volt híres... A görög nevét viszont Tenesz hősről kapta, aki volt olyan ügyes, hogy a trójai háborúban sarkon lőtte Akhilleuszt.

Természetesen, ahogy a térségben már megszokhattuk, itt is a múlt igencsak zavaros ködébe vesző hosszú történelemmel találkozhatunk. A legrégebbi embermaradványokat 47000-5000 évesnek gondolják a régészek. Ellentétben a szokásos anatóliai leletekkel az igencsak idős bácsi nem kebab árlistát böngészett, amikor a végzett rátalált, hanem bort iszogott. Viszont minden jel szerint mosolyog.

Mivel a sziget kb. 6 km-e van a szárazföldtől akár be is lehetett úszni. A történelem során a többség azért ezt az utat inkább hajóval tette meg. Azért is, mert pl. ágyúval nehéz úszni...

Jellemzően Bozcaada a stratégiai helye miatt játszott fontos szerepet. Valószínűleg egyik uralkodó sem a pár száz fős lakostól beszédett adó mértékében látta a birodalom fölvirágztatását. Helyette a szigeten található két kikötő, és a Dardanellák közelsége volt az ok, amiért érdemes volt vért ontatni. No persze nem az urolkodóét, aki csak a távolból figyelte az eseményeket. Itt nagyon jól el lehetett rejteni a hajókat, miközben a katonákat is el lehetett szállásolni a boros pincékben. Majd pedig meglepetésszerűen lehetett Anatólia keleti partvidékét támadni.

Természetesen már az ókori görögök is helyőrséget hoztak létre (no meg boros pincéket), és itt volt az első hely, ahol a görögök pénzermét vertek. Meg mást is vertek. Pl. a szomszéd sziget lakóit. Volt is belőle sok sok háború, mígnem a rómaiak megunták, és ők mindenkit megverték. ez volt i. e. 133-ban. A rómaiak viszont két új, fontosabb kikötőt építettek a szárazföldön, aminek köszönhetően Tenedos (akkori nevén) elvesztette a jelentőséget. Persze a rómaiak hamar rájöttek, hogy egymással küzdeni multságosabb, mint a fejletlen barbárokkal, Bozcaada pedig jó hely volt a másik fél meglepetésszerű hátbatámadására. És ez még csak i. e. 73-ban volt! Még bőven volt idő a birodalom életéből!

A bizánci időkben viszont már fontos kereskedelmi megállóhely lett. A Egyiptomból Konstantinápolyba a búzát hajón szállították, mert a szárazföld nem volt biztonságos. Így jól jött egy partközeli kis sziget. No és persze a híres bor. A Bozcaadáról részegen kifutott majd eltűnt hajókat mindig ráfogták Poszeidónra, függetlenül, mi is volt éppen az uralkodó vallás.

De a bizánciak valahol mélyen belül, mégiscsak rómaiak voltak, és ők is folytatták a belső harcokat, amelyek szépen lassan kiteljesedtek pár külső játékosra is. Először még csak a velenceiek és a genovaiak szálltak be a harcokba, később viszont már a rodosziak is. Majd 1416-ban megjelent az első török flotta is. Mindezen idő alatt a sziget teljesen elnéptelenedett, viszont a különböző csapatok saját erődöket (és boros pincéket) építettek.

Miután a törökök elfoglalták Isztambult (1453), Bozcaada jó helyszín lett az új török főváros meglepetésszerű rajtaütéseinek. Ezért hamarosan az oszmánok a szigetre is kitelepültek. Ezzel Bozcaada lett a Török birodalom első égei-tengeri tartománya, fontos élelmiszer központja a további tengeri hódításoknak. Persze még mindig állandó lakos nélkül. Ráadásul a sziget többször cserélt még gazdát a következő évszázadokban. 75 év kellett, hogy újra elkezdődjön a betelepülés.

Még az I. Világháború idejében is stratégiai támaszpontnak használták az angolok (akkor éppen a szövetségesek kezén volt) a Dardanellák elleni harcban. Végül 1925-ben Törökországhoz csatlakozott. Azóta már csak a turisták háborgatják.

A sziget érdekessége, hogy a hosszú, állandó gazdacserés évszázadok alatt görögök és törökök is egyaránt megtelepültek. A fővárosban (neve egyszerűség kedvéért Bozcaada) a főúttól balra a törökök, míg a jobb oldalon a görögök élnek. Mindkettőnek van temploma, és dzsámia, ki-ki melyiket szereti...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bozcaada - görög oldal[/caption]

Ma Bozcaada kedvelt látogatóhelye azoknak, akik Isztambul zajától menekülnek. Hiszen csak 450 km, ami török szemmel nézve tényleg a szomszédban van. Idénre (2013) terveztek közvetlen hidroplán járatot is a világ egyik legnagyobb városa és az aprócska sziget között.

Egyetlen várost találunk, ahol folyamatosan zajlik az élet. De főleg este. Főleg a görög oldalon. De azért a törököket sem kell féltetni, ha buliról van szó. És a szigetnek megvan az az előnye, hogy bármennyit is ittunk, bármilyen irányba is indulunk el, a tengert előbb-utóbb megtaláljuk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vigyázat! Tetoválás! Csak úszóknak![/caption]

Bár a legjobb strand a déli oldalon van, míg a város az észak-keletin. Igaz, a távolság nem nagy, csak 7 km. Persze a GPS tud egy rövidebb utat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Éjszaka a rövidebb úton[/caption]

Tehát van egy város, és néhány strand. Ezen kívül a sziget belsejében több farm található, ahol olívbogyót vagy szőlőt termesztnek. Nyáron pedig a turistákat fogadják.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bozcaada farm hotel[/caption]

Ezek nagyon hangulatos helyek, ahol reggelire valódi, házi természetű és készítésű (modern nevén: bió) zöldségeket és lekvárokat kaphatunk. És még abban a szerencsés megtiszteltetésben is részesülhetünk, hogy pár emberen kívül az ég világ senkivel sem futunk össze.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Paradicsom lekvár[/caption]

A nagy nyugalom és csend annak is köszönhető, hogy Bozcaadán nagyon kemény törvények vannak a sziget hangulatának megőrzésére. Egyik ilyen, hogy a teleknek csak a 10% (tíz) építhető be. Ez azért elég rendesen elijeszti azokat, akik többszintes betondzsungellé szeretnék változtatni az üdülő helyet. Másik ilyen a műanyagok használatát szabályozza. Nem lehet pl. műanyag zacskót adni a vásárlónak (pedig Törökországban még a zacskó mellé is kapunk kettőt, ami azért elég hasznos otthon).

Sőt! A sziget híres a szélerőműveiről, ami az egész Bozcaadát ellátja energiával. És itt nem zavarja sem a madarakat, sem a halakat, de még a nagytű patás állatokat sem. Nem is beszélve az elefántokról... Így a környezetvédők nem tiltakoznak.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bozcaada szélerőmű farm [/caption]

Bozcaadán tehát van látnivaló bőven (vár, város, szélerőmű, régi templom, régi kő, kilátó, múzeum), ennivaló, strandolnivaló, pihennivaló, no és persze innivaló. A híres bozcaadai bor! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bozcaada boltocska[/caption]

Néhány dolog, amivel érdemes számolni:

A hely szűke miatt a hotelek hamar betelnek, és nem is olcsóak.

A tenger nem túl meleg, de nem is rossz. Azért decemberben ne próbálkozzunk vele.

Jellemző a szél (nem véletlen, hogy ide kerültek a szélerőművek). Azért főleg a nyári évszak közepén élvezhető az időjárás.

2013-08-26

Ha külföldön élünk az egyik legnehezebb dolog, hogy senki nem beszél magyarul.

Nem is tudunk egy józút káromkodni...

Vagyis tudunk, de így, hogy senki nem éri meg, nincs sok értelme...

Szerencsére ma már van internet és digitális média, így anyanyelvünket nemcsak a taxisokkal tudjuk gyakorolni, amikor a török-magyar ragozási hasonlóságokat ecseteljük (az én anyám, a te anyád, az ő anyukája, stb...).

Sajnos azért az interneten többségében nem a magyar nyelv szépsége fogad minket. Az indexen jellemzőek a b-betűs szavak, míg az origó még nálam is pocskább helyesíró. Ami azért sokat jelent. :) E mellett az olvasást tovább nehezíti, hogy magyar nyelvű elektronikus könyv nagyon kevés van. Mármost legális. És semmi jel arra, hogy beindulna ez az üzletág. Azért ha tudtok jó e-könyv boltot, ami Törökországból is elérhető, akkor szóljatok! :)

Viszont pár hete a Google Magyarországon is engedélyezte a . És bár az ő boltjaiban egyelőre nem sok magyar könyv van, de ez reményt ad, hogy a hamarosan bővülni fog a kínálat. Addig is ajánlom a c. könyvet (mellyeket A Vitéz és Politikai nagy Tettek' olvasásában gyönyörködők' kedvéért fordította Sábel Boldisár örményből és görögből), ami elvileg beleláthatunk a középkori török világba.

A egyébként megvan az az előnye, hogy szinkronizál. Így ha egy könyvet elkezdünk a telefonon olvasni, akkor a tablet vagy az asztali gép követi, hol tartunk. Ha este átülünk a másik eszközhöz, akkor ott folytathatjuk az olvasást, ahol abbahagytuk.

Minden más könyv esetében viszont haza kell utazni. Ráadásul a könyvek súlya nem elhanyagolható.

Viszont ha már az otthoni könyvesboltokban járunk, érdemes bepakolni pár hangos könyvet is. Ezekből szerencsére már van jó választék. Egy Rejtő regény teljes hangerőre feltekerve pedig már elnyomja az isztambuli dudálás hangját. Ráadásul rajtunk kívül senki se fogja érteni, miért nevetünk már 20 perce folyamatosan. Talán pár ember pont ezért fog megtanulni magyarul! ;) Én ismerek ilyen. :)

A boltokban gyerek meséket is találunk, ami nagy segítség a gyerekek magyar szóincseinek bővítésére. És felolvasások minőségében is ritkán csalódunk. Úgyhogy őket csak ajánlani tudom. :)

Hangos ügyben még ott vannak az internet rádiók is, ahol szinte minden magyar adót elérhetünk. Vagy speciális csatornákat is találhatunk. Egyik ilyen a , ami kifejezetten a gyerekeknek szól: gyerekzene, mese és altató dalok. Az utóbbiak a lefekvés idejében hallhatóak. A magyarországi lefekvés idejében, ami mondjuk Amerikában már máskor

van. De mi még beleférünk az időbe. :)

Érdekesség, hogy a TRT (Török Rádió és TV) is sugároz magyar nyelvű híreket. Így ha egy töröktől magyar nyelven szeretnétek hallani, mi történik nálunk, akkor :)

Természetesen ott van még a YouTube is a magyar nyelv ápolására. Ahol rengeteg rajzfilmet is lehet magyarul találni. Érdeemes a gyerekeknek egy saját YouTube hozzáférést készíteni, mert a Google figyeli a szokásainkat és a szerint javasolja a hasonló videókat. Ezt pedig nem lenne jó a gyerekekével keverni...

Meg a YouTube-nak megvan az a veszélye is, hogy a gyerek folyamatosan megy a további videókra, aztán már nem lehet nyomon követni, milyen nyelven is beszél. Árpínál már 4 koreai szót fedeztünk fel.

[caption id="" align="aligncenter" width="448"] Árpi kedvenc koreai meséje (Robocar Poli - 로보카 폴리)Forrás: Wikia[/caption]

És már át is tértünk a filmekre! Szerencsére feltalálták a torrentet, így korlátlan mennyiségben lehet magyar nyelvű filmeket letölteni. Szóval ehhez is haza kell menni, ha be akarunk vásárolni. Az interneten pedig nagyon szegényes a magyar TV. Rádásul amint valami jobb film (leszámítva a dokumentumfilmeket) kerül elő, a következő felirat is előkerül: Jogi okokból a film külföldön nem vetíthető. Majd ha reklám lesz, újra nézhető az adás... Mindez persze enyhén szólva is állatság, mert egy sima belépéssel nagyon is jól fel lehetne deríteni a közönséget, majd pedig a reklámokat célzottan küldeni. Általában az ilyen információk begyűjtéséért milliókat szoktak fizetni, nem pedig elkergetik az önkénteseket. Sebaj, cserébe azért mennek a milliók, hogy megtippeljék melyik reklámot és filmet mikor hány ember látta a "hagyományos" TV-n.

Viszont Pisti Ankarából jelezte, hogy ők megoldották a műholdas adók fogását. Megpróbál a mi nyelvünkre egy használati utasítást összeállítani. :)

Mindemellett egyre több tanulási segédeszköz jelenik meg, amivel a külföldön felnövő gyerekek megtanulhatnak magyarul, és a magyar kultúrát is (bár szerintem egy Mórckás viccgyűjtemény is eléggé sokat jelent). Cser ajánlotta a Együtthaladó könyveket. Elég jól néznek ki. Reméljük, Árpinak is tetszeni fog.

Továbbá vannak még speciális nyári táborok is, de a sima magyar táborok is jó multságok. No meg a Skype. :)

2013-08-27

Márpedig a törököknél nagyon fontos a látszat.

Törökországban egyre inkább divat jött az a belsőépítészeti stílus, hogy sima, vakolatlan téglafalat használnak. Ezzel lehessen melegebb hangulatot előidézni.

Sok helyen ez be is jön. Néhol már kevésbe. Főleg az éttermeknél, és szórakozóhelyeknél tudnak vele valami frappánsat összeállítani.

Tehát láthatjuk, hogy ez most olyan trendi. Úgyhogy sokan próbálkoznak vele.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Tégla-kőfal[/caption]

A gond csak akkor kezdődik, hogyha a ház eredetileg nem is téglából épült (ami több okból sem divat manapság), hanem pl. vasbetonból.

Vagyis hát, annyira nincs gond. Hiszen egy megfelelő tapétával mindez ma már könnyen megoldható.

[caption id="" align="aligncenter" width="383"] Tapéta-tégla-fal[/caption]

A fenti (meg majd a lenti) képen a kapunál láthatjuk, hogy a szép téglafal oldalról nézve már nem is olyan vastag. Sőt, alá is beláthatunk, így meggyőződhetünk róla, hogy valóban csak egy tapétáról van szó! :) Mint ahogy a kőfal is. Néhány "szikla" látszik is az ajtó mellé támasztva.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Tapéta-tégla-fal[/caption]

A megoldás egyébként nem ritka. Isztambul Kadiköy városrészében pl. az egyik vasúti hídnál találkozhatunk hasonló megoldással. Ott a márványoszlop készült valójában betonból, ami egy műanyag mű-márvány borítást kapott. Ami sajnos pár nap múlva leaset... Így persze már nem volt olyan romantikus.

De nemcsak a falakat lehet így "díszíteni". Hódít az szfalt-mintázás is. Az alábbi kép pár éve készült Büyücadán (mára lekopott), ahol is mű macskaköveket láthattunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Mű macskakő[/caption]

Sajnos, ahol a festés véget ért, ott már kicsit kiábrándító volt. Pedig milyen jó ötlet!

[caption id="" align="aligncenter" width="400"] Mű macskakő[/caption]

Azóta inkább az aszfaltba nyomnak egy mintát. Olyan mintát, mintha macskaköves lenne.

Minden jel szerint olcsóbb megoldás, mert egyre több helyen lehet vele találkozni. Nekem személy szerint jobban is tetszik, mint az igazi macskakő, ami nemcsak hogy nem dorombol, de pár hónap alatt nagyon tönkreteszi a babakocsi kerekét.

Tehát ne higgyünk a szemünknek, ha Isztambulban, vagy Törökországban járunk! Lehet, hogy az a macskakő, nem az, aminek látszik! :)

2013-08-28

A Szultán parkja, pontosabban a Szultán másik parkja (mert az első a Gülhane - Rózsavár park) a Yıldız Parkı. Ami csillag parkot jelent, és a közeli Yıldız Palotáról kapta a nevét.

Ma Isztambul legnagyobb zöld területe, ami a város belsejében található.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Yıldız Parkı[/caption]

A Yıldız Palota az oszmán szultánok hivatalos téli (vagy nyári?) palotája volt. Mindjárt ott találjuk a Dolmabahçe palota mellett.

Na ja, egy szultánnak nem volt egyszerű a téli-nyári vándorlása...az a sok cókók, meg a hárem, meg az ő cuccuk... Így viszont ha valaki valamit (vagy valakit) otthon felejtett, akkor könnyen érte tudott küldetni. Nem kellett napokat várni, míg megérkezett a kedvenc hajszárító.

A Yıldız Palota, ellentétben a Dolmabahçe Palotával, a hegyoldalon található, ahova már nehezebben tudtak fellőni az ágyúval azok a lázadók, akik a Boszporusz felől próbálkoztak. E mellett pedig ott volt az erdő, ahol a szultán játszodozhatott a saját kis ágyújával, más néven a puskájával. Meg amivel még tudott.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yıldız Parkı[/caption]

A Yıldız Park nem büszkélkedik dicső múlttal. Itt csak álltak, álldogáltak a fák, és békésen fotoszintetizáltak. Nem választottak királyt maguknak, és nem is akarták azt lefejezni. Nem indítottak hadjáratokat, és nem is pakolták zsákba a feleségeiket, barátaikat, ellenségeiket, hogy utána a Boszporuszba úsztassák. De még Fák-Book profilt sem készítettek, ahol egymás leveleit lájkolhatják. Itt meglepően mozgalmasmentesen teltek az évszázadok.

Mint ahogy ma is.

Így ha valaki kicsit szeretne kikapcsolódni, kilépni Isztambul rohanásából, akkor a Yıldız Park remek hely erre. Megvan pl. az az előnye, hogy egy iszonyatos emelkedőn kell felmáshunk, és felcipelnünk magunkkal mindent. Ami miatt sokan inkább más helyet keresnek, ha ki akarnak menni a zöldbe.

Már többször megmértem a bucka/domb/hegy magasságát, de aztán a végén a sok lihegés közepette elfelejtettem felírni. Le kéne fotózni... de akkor pedig kellene írni egy emlékeztetőt. Meg egy emlékeztetőt, hogy nézzem meg az emlékeztetőt. És ahhoz is kell egy emlékeztető...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Yıldız Parkı[/caption]

Szóval magas. És a tetején van egy tó. Benne hattyú, meg mindenféle más vizimadár. És természetesen egy teázó is áll a tó partján, ahogy az a törököknél illik.

Tehát itt van egy hatalmas (magasságban és szélességben) park Isztambul kellős közepén. Kicsit erdő, kicsit rendezett park. Középen folyik egy patak. Tőle balra igazi erdőbe mehetünk be, ahol a mókusok is vannak, míg jobbra a parkot találjuk, ahol a varjak vannak. Néha persze a mókusok átmennek a varjak oldalára, hogy párat megegyenek a tollasokból, néha pedig a varjak repülnek át, hogy a szőrösekből falatozzanak egyet. De egyébként nem történik semmi.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mókus[/caption]

A varjakkal egyébként jól tesszük, ha mi is vigyázunk. A sok török teán, chipsen, pattogatott kukoricán és egyéb picknick termékeket roppant nagyra meg tudnak nőnek! Úgyhogy két jó tanács, amivel megúszhatjuk, hogy mi legyünk a vacsorájuk:

Veszély esetén sürgősen hagyjuk el az asztalt!

Vigyünk csúzlit!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A varjak bekerítették az elhagyott asztalt[/caption]

De egyébként ezeket az apró (de annál élesebb csőrrel ellátott) incidenseket leszámítva egy nagyon kellemes zöld környezetben tengethetjük a szabadidőnket.

És még csúszda is van! :)

2013-08-29

Egy nyaralás során gyakran előfordul, hogy amikor hazaérkezünk, egészen más színben jelenünk meg az ismerőseink előtt.

Na de az lenne ám az igazi meglepetés az otthon-maradottaknak, ha egy elegáns oszmánkori janicsárbajusszal toppanunk be a szobába!

[caption id="" align="aligncenter" width="420"] Eredeti török bajusz - forrás: istanbul.for91days.com[/caption]

A bajusz (törökül bayık - könnyű megjegyezni) az a szőrösöm, ami az orr és a száj között található, és mégsem macska. Törökországban pedig a bajusz viselet egy soha el nem avuló divat. Míg más országokban ez csak pár évtizedes futó hóbort, addig Kelet és Nyugat találkozásánál mindig is nagy jelentősége van az arcszőrzetnek.

Ráadásul a bajusz nemcsak díszes (meg sokak szerint férfias) viselet, hanem egyúttal szimbólum is! A tapasztaltak a bajusz állásából meg tudják állapítani az illetőnek a politikai, vallási és egyéb beállítottságait, és nézeteit. Az is jelent valamit, ha valakinek rövid, ha valakinek mindkét oldalt lekunkorodó, de az is, ha olyan, mint amit török miniszterelnök visel. Ezek mind-mind beszédesek.

Mióta pedig a török sorozatok és szappanoperák kitörték a nagyvilágba, Törökország nemcsak a fürdőkről és a történelmi épületeiről lett híres, hanem a bajszokról is.

Évente számtalan (konkrét számok nincsenek, így számtalanok, de több, mint 270 000-en vannak!) turista keresi fel Isztambul, hogy egy csinos, vagy éppen harcias bajusszal lepje meg/ijessze meg az otthon levőket.

Általában persze nincs rá mód, hogy Törökországban várjuk meg, míg a bajszunk a megfelelő méretre és irányra nő meg, így az egyszerűbb és olcsóbb megoldás, ha bőséges arcszőrzettel érkezünk, majd pedig bemegyünk az első fodrászhoz (berber, küaför). Ott pedig vagy elmagyarázzuk, milyet szeretnénk, vagy pár csatakiáltással jelezzük politikai hovatartozásunkat, vagy pedig viszünk egy fényképet: ilyet szeretnénk.

Természetesen a gazdagabb turisták mindezt elegánsabban oldják meg. Ők az erre szakosodott úgynevezett bajusz implantátum utazási irodákkal érkeznek, majd pár napot töltenek Isztambulban, hogy végül egy új bajusszal távozzanak. Ehhez pedig csak pénz kell (2000-5000 euro), semmilyen más előkészület. Hiszen a kész orralatti szőrzetet rövid idő alatt beültetik. Ennek előnye, hogy még színt is választhatunk.

Természetesen bármely most élő, vagy történelmi személy bajszát kérhetjük, hogy

felpakolják az arcunkra. Így érdemes lehet Hunyadi János, Petőfi Sándor, vagy Rákóczi Ferenc képet magunkkal vinni Isztambulba. Az otthoniak pedig majd nézhetnek nagyokat! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="493"] II. Rákóczi Ferenc[/caption]

2013-08-30

1922. Augusztus 31, egy nyugat-anatóliai kis faluban.

- Győztünk! - szaladt be Ali a feleségéhez, Ayşe-hoz.
- Mit győztetek? - szólt ki a konyhából.
- Hát a háborút! Véget ért a háború! Nyertünk!
- Miért? Volt háború? Na, gyere be és edd a levest, mielőtt kihűl!

- Igen, volt ilyen Nagy Háború. Világraszóló háború!
- És azt nyertétek meg?
- Nem, azt elvesztettük... De képzeld! Lőttünk ausztrálokat!
- Hát azok meg hogy kerültek ide?
- A föld alól...
- Mit csináltak ott a föld alatt?
- Árkot ástak...lövész árkot.
- Áh, értem, akkor átástak a Föld túloldaláról, és így kötöttek itt ki nálunk!
- Nem egészen...
- Ne zavarj össze Ali! Hát akkor meg miért pont ide jönnének az ausztrálok? Nincs más a környékükön, akire lövöldözni lehetne? Meg most mondtad, hogy vesztettetek. Akkor mit nyertetek? Össze-vissza beszélsz, te Ali. Na, itt a levesed!
- Kezdjük az elején! Ott a van a szultán..
- Hol? - ugrott fel az asszony
- Nem ott, hanem amott, iSztambulban, Mehmed a hatodik.
- Hát nem az ötödik?
- Nem, nem, hatodik.
- Mi lett az ötödikkel?
- Valahova elgurult a feje...
- Hát nem természetes halált szoktak halni a szultánok?
- De-de, elgurult a feje, és utána természetesen meghalt.
- Áh, mindig is fejetlen egy gyerek volt ez a Mehmed, mondtam is én az Özgnennek a szomszédban. Kérsz még tésztát?
- Igen, köszönöm. Szóval ez a szultán elküldött minket a háborúba.
- Allah csapjon beléd a villámaival!! A háborúba bezzeg elmész, de amikor a boltba küldelek, akkor a füled botját sem mozdítod! És mindezt egy Mehmedért, aki ráadásul már a hatodik...
- Akkor még az ötödik volt. A hatodik most van.
- Ali! Ne kavarj itt nekem, mert fejedre öntöm a dolmát! Most akkor melyik volt?
- Amikor a Nagy Háború kezdődött, akkor még megvolt a feje az ötödik Mehmednek. Mikor vége lett, akkor nem volt meg. És akkor jött a hatodik. Meg jött Atatürk is.
- Az meg ki?
- Egy ifjú katona, aki az angolokat lövöldözte.
- Az a szép daliás legény, aki múlt héten itt járt a faluban?
- Igen, az az.
- Azt mondta nekem, hagyjam a kunkori betűket, és használjak inkább ilyeneket, mind á-be-

dzse.. Még egy dalt is tanított nekem!

- Szóval miután elvesztettük a háborút, jött ez az Atatürk
- Most akkor megnyertétek, vagy elvesztettétek? Összekavarsz itt engem Ali!
- Az egyiket elvesztettük, de másikat megnyertük.
- Kettő is volt?
- Igen, az egyik világra szóló, a másik meg ilyen kis helyi. Tegnap volt az utolsó csata, Dumlupınar völgyében.
- Az itt van a szomszédban. Akkor az volt az az iszonyatos hangzavar tegnap. Én meg azt hittem, hogy Demir bácsi megint megtalálta a rejtett rakı pálinkás készletét... Szóval ezt nyertétek meg. És akkor mit vesztettetek el?
- Hát a Nagy Háborút!
- A kicsit megnyered nekem, a nagyot meg hagyod elveszni. Hát ilyen férj vagy te, Ali! Bezzeg a másik faluban a Musztafa megmutatta volna...
- De ez olyan nagyon-nagy háború volt. Még ausztrálok is voltak benne, mondom!
- A Musztafa az ausztráloknak is megmutatta, volna, merre menjenek!
- Hát mi meg a görögöknek mutattuk meg!
- A görögöknek? Hát mit érek én azzal, ha a görögöknek mutogatsz. Egyébként is mit mutogatsz te nekik?
- Azt, hogy milyen nagyfiú is vagyok.
- Azt jó lenne, ha nekem is megmutatnád, mert eddig csak azt láttam, hogy még kisfiú vagy...
- De ezzel a mutogatással meg lövöldözéssel megnyertük a háborút!
- Oszdt milyen háborút? Azt mondat, hogy csak a kicsit... A nagyot meg elveszítetted. Ugyan úgy, mint múltkor a tehenet is elveszítetted. Mit kezdjek én, egy megnyert kis háborúval?
- De most szabadok vagyunk! Függetlenek vagyunk! Azt csinálunk, amit csak akarunk!
- Alikám, nekem eddig sem mondta meg senki, mit csináljak, és ezután sem fogja senki! Ezért a hülyeségért voltál távont évekig? Ahelyett, hogy maradtál volna itthon, és segítesz leszedni az olıvabogyót...
- Ayşe drágám, nem érted te ezt! A szultánt felrakjuk egy hajóra, húsz másikra meg az összes nőjét, és elküldjük az országból. Nálunk meg köztársaság lesz!
- Nálunk biztos nem! Az én házamba nem teszi be a lábát semmiféle Köztársaság Uraság vagy Hölgyemény, az biztos!
- A köztársaság nem uraság és nem is hölgyemény! Hanem egy társaság!
- Mit szervezel már megint Ali! Ha ez is olyan lesz, mint a múltkor a dzsámi mögött, én agyon ütlek a lapáttal!
- Nem-nem, ez most más lesz. Ez a Parlamentben lesz!
- Milyen Para és hova ment el?
- Nem elment, hanem Parlament! Ez egy nagy ház Ankarában.
- Te Ali! Megint a munka elöl akarsz elsomfordálni! Megtiltom, hogy Ankarába menj paratásaságosozni! Itt maradsz, és segítesz a paradicsomot kigyomlálni!
- Drága Ayşe, nem kell elmenni sehova. Mi most már itt is szavazhatunk!
- Szavazni? Mire?
- Például legyen-e új kút a főtéren...
- Én is szavazhatok?

- Hááát... Atatürk szeretne a nőknek is szavazó jogot adni, de ennek sokan nem örülnek...
- Majd adok én egy nyaklevest mindenkinek, aki nem enged engem szavazni!!! Te, Ali!
- Igen?
- Mi az a szavazás?
- Hááát... öööö. Például eddig úgy volt, hogyha a helyi mufti azt akarta, legyen egy új kút a városban, akkor lett egy új kút. Ha viszont nem akarta, akkor nem lett. Nem kérdezte meg róla a népet. Most viszont majd olyanunk lesz, akit úgy hívnak, hogy polgármester. Ezt magunk közül választjuk ki. Érteni fogja a mi problémánkat. És majd megkérdez minket, akarunk-e új kút. Mi pedig azt mondjuk, hogy igen, vagy hogy nem. Ha többen mondanak igent, akkor lesz kút. Ha többen mondanak nemet, akkor nem lesz kút. Egyébként pedig ha nem tetszik a polgármester, akkor el lehet zavarni. Úgy mondják, modernül, hogy felfüggesztik.
- Ja, hogy felakasztják! Az jó!
- Nem, nem, nem a fára függesztik fel, hanem a munkájából. Elzavarják.
- Olyat eddig is lehetett. Már két muftit kergettem el a faluból a lapátommal!
- De ezek után nem kell hozzá lapát!
- Jobb is, kár lenne azért a jó lapátért... De most Ali, még mindig nem értem..
- Mit nem értesz?
- Mi lett a Nagy Háborúval? Amit elveszítettek?
- Hát azt elveszítettük...
- Akkor most mégsem lesz paramozgalom, meg szavazás? Megyek, elkergetem a lapáttal ezt a muftit is, ha arról van szó...
- Nem kell elkergetni. A demokráciát megnyertük. Csak a Nagy Háborút veszítettük el. A kicsit megnyertük.
- Ali te már megint kavarsz! Érthetően mondd! Ne az Özgen komámasszonytól kelljen megint megtudnom mindent!
- Tehát volt a Nagy Háború. Ebben voltak az ausztrálok. Meg az angolok. Meg a franciák. Meg a németek. Meg a görögök. Meg az örmények. Meg az olaszok. Meg a magyarok. Meg a japánok.
- Japánok is? Te jó ég! Hogy fértetek el ennyien?
- Hát... ezért is lökdöstük be egymást állandóan a tengerbe, mert nem volt elég hely...
- Ezért nem folyik le a víz! Én meg azt hittem, hogy a lefolyó dugult el...
- ... mi pedig csak lövöldöztünk, lövöldöztünk, és lövöldöztünk. De túl sokan voltak... De velünk volt Atatürk!
- Az a szépfű...
- Igen... szóval ő mondta, hogy lőjünk egyszerre! Mi egyszerre lőttünk. Mondta, hogy menjünk balra! Mi balra mentünk. Mondta, hogy menjünk jobbra! Mi jobbra mentünk. Mondta, hogy előre! Előre mentünk. Aztán nyertünk.
- Hát akkor mégiscsak nyertetek! Az én Ali hőszöm!!! Tudtam én, hogy egyszer még sokra viszed!
- De a többi csapatnál nem volt ilyen jó parancsnok, ők elvesztették a csatákat. Így végül nekünk is vissza kellett vonulnunk, mi is veszítettünk...
- Ali! Te utolsó bitang! Egy fa-dirhemet sem érsz! Még a krumplit sem tudod rendesen

megpucolni! És én ehhez mentem férjhez! Nesze! Itt a baklava, edd meg, aztán ne is lássalak ma többet!

- De drága Ayşe! Ott volt Atatürk velünk! És azt mondta, hogy »Elég! Ez így nem mehet tovább! Nem hagyjuk, hogy idegen hatalom feldarabolja szeretett országunkat! Katonák, gyertek velem!« És a katonák mentek velem, és megnyerték neki a függetlenségi háborút, megnyerték a demokráciát.

- És te miért nem tudsz ilyeneket mondani? Persze, amikor én is hívlak répát darabolni, mindig eltűnsz valahova... Úgy, és akkor ez a délceg legény megnyerte a háborút?

- Igen, a demokráciáért folytatott háborút.

- És te miért nem tudtad megnyerni?

- Én is ott voltam!

- Biztos leghátul!

- Nem! A 138. sorban voltam! És idenézz! Lőttem neked egy angol sapkát!

- Mit kezdjek egy angol sapkával? Lőttél volna nekem orosz lányt! Ez a délceg legény biztosan lő nekem egyet, ha megkérem.

- Atatürknek még sok dolga lesz. Nem lesz ideje orosz lányokra vadászni. Ő egy igazi demokrata! Még rendbe kell tennie az országot.

- Akkor Ali drágám! Légy jó demokrata, és tedd rendbe a lakást! Pakolj le az asztalról, mosogass el, majd seperd fel a házat és ásd fel a hátsó kertet is. Nekem át kell mennem Özgenezkhez gyakorolni a paratársalgást...

2013-09-01

Vámbéry Ármin

2013-09-02

A Boszporusz egyik oldaláról a másikra sokféleképpen lehet átjutni:

Úszva

Hajóval

Kocsival/Busszal/Kamionnal a hídon

Alatta metróval

SMS-ben és FAX-on, vagy e-mailben

FedEx-be zárva

Viszont évente egy napon, még futva, és füttyörészve sétálva is megtehetjük a két kontinens közötti távolságot. Útközben lehet fényképezni, integetni, vagy akár piknikezni is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Eurázsiai maraton[/caption]

A világ egyetlen maratonja, ami az egyik kontinensen kezdődik, és a másikon fejeződik be. Ázsiából indulunk, majd 42 km után Európába érkezünk meg. Igaz. Csak a cél van 42 km-e. A túloldal mindjárt pár km futás után megtalálható (nehéz eltéveszteni). De a szemfülesek mehetnek metróval is a Boszporusz alatt (ha addigra készen lesz). Bár az igazi látványosság az, amikor a két földrészt összekötő hídon futunk, sétálunk, vagy csak majálisozunk. Éhen halni biztosan nem fogunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mobil simit árus[/caption]

A Boszporusz-hídon a gyalogos forgalom tilos. Ennek oka az a globális játék, amiben az életét megunt emberkék megpróbálnak hajókra ugrálni. Viszont minden évben ezen az egy napon lehetőségünk van a hídra felmenni, hogy elkészítsük Isztambul legjobb panoráma fényképét. A kilátás egyértelműen kiváló. És még az a veszély sem érhet minket, hogy egy kamion eltakarja a látnivalókat. Legfeljebb egy-egy török zászló loboghat be a képbe..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Eurázsiai maraton[/caption]

A Boszporusz-híd 1510 m hosszú. És 64 m magasan függ a szoros fölött. Mi a közepén ehhez képest még 50 m sétálunk-sétálunk felfele (majd egy kis dombra lecsücsülünk). Tehát viszonylag magasan leszünk. Itt bizony komoly szélre lehet számítani. E mellett a maraton november 17-én lesz. Ilyenkor pedig vagy esik az eső, vagy nem. Hó azért csak nem lesz, de előfordult már 30 fokos hőség is! Szerencsére 30 mentő várja azokat a hógutát kapott embereket, akik szőrme kabátban készülnek

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Kedves Majom úr! Hol vette ezt a jó kabátot?[/caption]

Jah, és természetesen lehet futni is!!

42, 15 vagy 10 km-es távokat lehet futni. Erre érdemes , különben nem jár a nyereség.
Sajnos az idő haladtával egyre drágább lesz a jelentkezés, határidő pedig szeptember 30. Aki viszont csak sétálni, kilátózni, integetni, simitot enni, az regisztrálás nélkül is feljöhet a hídra egyet levegőzni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Eurázsiai maraton[/caption]

A start az ázsiai oldalon történik, mindjárt a híd lábánál (09:00 óra környékén). A regisztrált tagokat ingyen szállítják ide (gyülekező 07:00 Sultanahmed, Taksim tér). Szintén a regisztrált tagok ingyen használhatják a két és fél kilométerenként felállított frissítő standokat. Viszont a futás közben megjelenő kebab és szőnyegárus portékái nincsenek benne a díjban. Azt mindenki saját szzebből fizeti. Egyébként is a szervezők nem javasolják a táv repülőszőnyegen való megtételét.

Tilos további a görkorcsolya, bicikli, motor, pótkocsis kamion és kisrepülő használata. A görkorcsolya azért sem ajánlatos, mert a dimbes-dombos terepen ha egyszer megindulunk, akkor a bolgár-görög határig nem állít meg senki... Ott viszont majd vár ránk a egy zászló árus...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Eurázsiai maraton[/caption]

Cél: a 42 és 15 km futás a Kék Mecset előtt ér véget, ahol is a rövid kocogás után még bemehetünk pl. az AyaSofya-ba, vagy a Topkapı palotába. A 10 km táv pedig egy erősebb hegyimenet után a Taksim téren fejeződik be.

Míg a népfutásnak becézett séta résztvevői valahol útközben, az éttermi soroknál pihenhettek ki a nap fáradságait.

Az elveszett kalóriákat pedig előre eltárolhatjuk. November 14-16-ig az Expo területén lehet a török süteményeket és más tradicionális ételeket fogyasztani. Kebab is lesz.

Aki nem tud eljönni, ezen a követheti a nép mozgását.

További infók, regisztráció:

2013-09-03

Minap bejött az önkormányzat a cégbe, és adott egy új dobozt nekünk.

Éppen csak azt nem mondta, hogy sokasodjunk meg hasonlóknak, hanem hogy ezt töltsük tele mostantól.

Meg ilyen fényesség sem volt a feje körül...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Az új kukánk[/caption]

Ez pedig egy speciális doboz az újrafelhasználható szemét gyűjtésére. Elég szép méretes. Akár egy embert is bele lehet gyömöszölni, ha úgy érezzük, ő is az újrafelhasználható szemét (pl. adóellenőr) kategóriába tartozik.

Azért eltartott egy darabig, míg rájöttünk, hogyan kell használni. Hiszen mindannyiunkban van már annyi alapvető szelektív hulladékgyűjtési ismeret, hogy ne keverjük a műanyagot a papírral, stb.. Ezen a dobozon viszont mindegyik rajta van.

Aztán valakinek egy olyan fura ötlete támadt (nem is tudom, hogy juthat valakinek ilyen az eszébe egyáltalán), hogy olvassuk el, mi van a dobozra írva! Mindjárt kiderült, ez egy vegyes gyűjtő. Lehet bele dobálni mindent a romlott tejen kívül. Aztán majd az önkormányzat szétválogatja.

Törökországban érdekes helyzet a szemétkérdés. Nem éppen úgy ismerjük, mint a világ legtisztább országa (noha a rengeteg szerves hulladéknak köszönhetően rengeteg állat él az utcákon, és a vizekben). Ezen azért szeretnének változtatni. A probléma pedig nem egyszerű, mert nincs idő azokat a lépéseket egyesével megtenni, amin a nyugati országok (elvből legalábbis) már túl vannak. Hanem direkt a legmodernebb technika irányába ugranak.

Ennek köszönhetően láthatunk sok fele elektromos buszokat, , stb... És egyre több helyen jelenik meg a szelektív gyűjtési lehetőség is.

Itt persze több problémával is meg kell küzdeni, ahol csak az egyik az, hogy az embereket rávegyék a használatra. Nagyobb gond, hogy a robbantatók kedvelt célpontja lett a bombákat a kukába helyezni. Így először erre kellett megoldást találni. Egyes helyeken a szemetesek átlátszó műanyag zacskókból vannak, míg máshol egy dobjuk le a felesleget.

A másik pedig az, hogy az általunk ismert kuka nem fér már el az egyébként is szűk utcákban (meg elveszi a helyet, ahova egy teázó asztalt lehetne kirakni). Egyes helyekre visszakerültek a konténerek (immár bombabiztosan), és velük együtt a szelektív gyűjtők is megjelentek. Máshol viszont továbbra is mindenki az ajtó elé pakolja ki a szemetet (a macskák legnagyobb örömére). Az utóbbiaknak mondjuk megvan az az előnyük, hogy a

hajnali szemétyűjtéskor az utcát is feltakarítják.

No tehát most már nekünk is lett egy saját szelektív gyűjtőnk. Első nap jól meg is tömtük.

Ez azért egy jó lépés. Talán nemsokára otthonra is küldenek egyet.

2013-09-04

Móka kedvéért átállítottam a navigációs program nyelvét törökre.

No meg reménykedtem benne, hátha így könnyebben megtalálja az utat.

De csalódnom kellett...

Ugyanis kiderült, hogy a török nyelvű navigáció semmiben sem különbözik a többitől. Legfeljebb annyiban, hogy míg a magyarban egy kellemes női hang próbálja tapintatosan elmagyarázni, hogy te hülye már megint rossz irányba fordultál!, addig a török néninek olyan ijesztő hangja van, hogy az ember ki akar ugrani az ablakon...

Pedig hát...

Egy török nyelvű navigációnak nem úgy kellene kinéznie, hogy Kérem, forduljon balra! Kérem, forduljon meg! stb.. Ez Európában még elmegy...

Egy igazi, törökös navigációnak ilyesminek kellene lennie:

Pl. mindjárt az elején nemcsak jó utat kellene kívánnia, hanem mindjárt egy indulj már, mert lekésem a kedvenc sorozatomat figyelmeztetéssel rávilágíthat arra, hogy a gépjármű üzemképes, és alkalmas a gurulásra.

A balra-jobbra fordulások helyett pedig valami ilyesmi tenné hangulatosabbá: Jobbra a virágárus után, Balra a bank előtt, Nem a második lámpánál, hanem az első lámpánál. Ne menj át a piroson! stb...

Természetesen a fentiekhez hasonlóan kellene a megengedett sebesség túllépése figyelmeztető jelzést is átalakítani. Hé tesó! Lassítsál már!

A legtörökösebb persze a pakolást segítő lehetne, ahol is a sípoló jelzések helyett az Isztambulban megszokott (sztandardizált) hangokat adná ki. Gyere! Ne félj! Nyomd a gázt! Még van 20 mm, így bőven beférsz! Dudáld le azt az állatot onnan! stb..

Reméljük, a jövőben erre is figyelnek majd azok, akik a navigációs eszközöket fordítják!

2013-09-05

Nem először röppen fel a hír, hogy Törökországban az oktatásba bevezetik a digitális könyveket (Fatih projesi néven). Néhány éve pedig olyanról lehetett hallani, hogy a tanárok nem hagyományos krétás, hanem digitális táblára fognak írni.

Mivel egyelőre tervezetről van szó (legalábbis a napokban kezdődő iskolaidőszakban biztosan nem fogják még használni), így a hírek még igencsak össze-vissza repkednek. Úgyhogy egyelőre még csak a technikai részét tudjuk megnézni.

Természetesen sok a pró és a kontra érv a digitális tankönyvek mellett és ellen (természetesen a legfőbb ellenérv ott vannak, ahol az érdekek a könyvnyomtatásban, és természetesen a pró érvekben is vannak érdekek...).

De először is lássuk, hogy mi ez!

Az elektronikus könyvek esetében a diákok nem súlyos könyveket fognak cipelni (vége a hajlott hátú anyókák és a szélesvállú fiúkák korszakának!), hanem csak egy hordozható számítógépet. Pl. egy tabletet, vagy (rosszabb esetben) egy erre fejlesztett célgépet. Így nincs szükség fizikailag megfogható könyvekre, hanem minden digitálisan lesz, a számítógépen, illetve a hordozható eszközön. Ahova ráadásul rengeteg (több tízezer) könyv felfér. Ugyan ide lehet feltölteni a munkafüzetet is, meg a házi feladatot és persze a puskát is. Úgyhogy egyetlen tablet és egy speciális író toll bőven elegendő az órai felszerelésnek.

Természetesen táskára akkor is szükség lesz, hiszen hova tehetnénk a szendvicset, a macit, a köpőcsövet és a csúzlit? De legalább nem kell többi dugi képregényeket cipelnünk, mert egyszerűen rátelepíthetjük a tabletre, és majd azt olvassuk irodalom órán...

Egyik fő vita, hogy mi legyen a kézírással. Ahogyan ma már sehol sem tanítják a barlangfestészetet és az ékírást sem, így felvetődik a kérdés, hogy szükség van-e még a kézírásra (én az enyémet bedigitalizáltam, ne vesszen el). A mellette érvelők azt mondják, hogy mindig fogunk kézzel írni, ha más nem, akkor a hűtő oldalára (vacsora a piros lábosban), vagy a homokba (téged akarlak, Juci!). Az ellene érvelők viszont azt mondják, hogy ma már nem írunk sem a hűtőre, sem a homokba, hanem csak a Facebookra (ott egyébként külön Akarlak Juci! applikáció van arra, hogy az emberek olyan közel jussanak egymáshoz, amennyire a fizika csak engedi). Törökország elektromos hálózatáért felügyelő szervezet pedig arra hivatkozik, hogy muszáj volt lekapcsolni a villanyt 10 órára, mert elfogyott a tea. Így csak sötét lett, nem pedig megoldás...

A rémhírekkel ellentétben viszont egy digitális munkafüzet bevezetésének egyáltalán nem kell a kézírás elhanyagolását jelenteni. Megfelelő programokkal és játékokkal igencsak jól lehet a kézírást fejleszteni, és mellette a gépelést is. Ez csak elhatározás kérdése.

Sokkal kalandosabb viszont a biztonság, vagy másképpen fogalmazva a kontroll. Itt számtalan kérdés jöhet elő

Belenézhet-e, belenézzen-e a tanár a tabletek tartalmába? pl. óra közben ki mit csinál..

Kontrollálva legyenek-e a tabletek? pl. Angry Birds és puskák telepítése...

A tanár távolról elérhesse-e a házi feladatot?

Hogyan akadályozzuk meg, hogy Pistike ne ossza meg a fél osztállyal a házi feladatot?

És akkor még ott van a beépített GPS, amivel a szülő láthatja, hogy a gyereke megérkezett az iskolába. De a tanár is láthatja, hogy Pistike már megint a hátsó, tiltott udvaron játszik, vagy túl közel került Jucikához...

Stb... Szóval itt még sok a kérdés...

Sokan úgy gondolják, hogy a könyvek digitalizálásával megszűnik a nyomdaköltség, és egycsapásra roppant olcsó lesz. De sajnos ez nem igaz, mert a költségek nagyon kis hányada csak a nyomtatás (pl. a könyv elkészítése, még inkább a terjesztése elég sokat elvisz). És a digitális könyvnek is szüksége van áramra, gondozásra, és egyéb technikákra, amelyek nincsenek ingyen. De legalább a szegény fákat nem fogjuk kivágni, hogy papírt készítsünk belőle (kivéve, ha arra a papírra a digitális oktatást reklámozó politikai kampány kerül), hanem helyette a szegény fákat kivágjuk, és hőerőművekben passzírozzuk ki belőlük az elektromos energiát... Tehát ezen a területen nagyjából ugyan ott vagyunk. Apró a különbség a digitális könyvek javára...

Viszont a digitális tankönyv naprakész lehet. A tanár feladhatja a tanulnivalót, majd másnap a felelés előtt megváltoztatja az évszámokat. Bár valószínűbb, hogy Pistike feltöri a rendszert, és ő cseréli ki az évszámokat. Mondjuk egy szőkére, vagy egy barnára. - Láthatjuk, hogy míg a hagyományos könyv esetében csak a sajátunkat tudtuk összefirkálni, a digitálisoknál az egész évfolyaméval megtehetjük...

Mindehhez kapcsolódik a digitális tábla, amikor is az órai anyag elektronikus formában kerül bemutatásra, majd pedig tárolása. Így a tanulók otthon újra megnézhetik, hogyan is kell deriválni. Ezzel természetesen megint számos kérdés jön elő, mint pl. a diákok nem tanulnak meg jegyzetelni, stb... De valójában ez is megfelelő programokkal megoldható.

Tehát végső soron a digitális tankönyvek és táblák csak eszközök. Nem ettől függ, hogy hasznosak vagy károsak lesznek, hanem a beállításoktól. Persze lesznek majd, akik ezeket feltörik, de ettől lesz majd kalandos. :)

Az viszont, hogy tényleg elviszi az oktatást a fejletlenebb régiókba, már inkább szervezés kérdése. Egyébként eddig is az volt..

2013-09-06

Azt mondta az eladó a gyorsbüfébe, hogy ülünk csak le nyugodtan, majd zajongani fog, ha kész az ebéd.

Hááát... zajongott is rendesen! Nyugodtan ülhettünk volna távolabb is, akkor is meghalljuk. Mondjuk 2-3 km-t.

A török nyelv egyik érdekessége, hogy nem hasonlít az angolra. Sem a németre, sem a spanyolra. De még a hottentottára sem! Annál inkább a magyarra.

A másik érdekessége, hogy viszonylag új nyelvről beszélhetünk. Pontosabban egy új nyelvet beszélhetünk.

Bár nem maga a török nyelv az, ami új, hanem az a forma, amit ma használunk. Maga a nyelv ősi, és az eredeti török szavak nagyon hasonlóak a magyaréhoz. Főleg ott találunk egyezéseket, ahol a szóban csak egy fajta magánhangzó van. Pl. balta (balta). Természetesen az ősi szavak az ősi foglalkozással kapcsolatosak (nem, nem a k-val kezdődő, magyarban gyakran jelzőként használatos mesterséggel, bár ez, és a b-vel kezdődő szintén népszerű szó is török/közös eredetű), mint pl. kecske (keçi), tarló (tarlo), stb.. Az ilyenek, mint kardáncsukló és hasonló modernebbekben már van eltérés...

Szóval.

Anatóliában békésen zajlott az élet, ahol is a szultáni rendeletnek hála mindenki olyan nyelven szól be a szomszédjának, amilyen csak akart. Aztán a szomszéd vagy megértette, vagy nem. A hatalmas távolságoknak, és a dimbes-dombos terepnek köszönhetően rengeteg tájszólás alakult ki. Olyan, mint török nyelv, nem alakult ki. Helyette török nyelvcsoport, nagyobb léptékben pedig török nyelvcsalád volt. Mindez egyébként ma is megvan. Más törököt beszélnek az Ankarai Egyetemen (és mást az ankarai utcákon), mint Rizében, Diyerbakirban, Mardinban, Antalyaban, Izmirben, vagy Edirnében. Isztambulban pedig... ott meg aztán minden előfordul...

Sőt! Magának a szultánnak egy speciális, úgynevezett udvari nyelve volt. Ezt hívták oszmán nyelvnek. Ez pedig a török és az arab speciális keveréke volt. Természetesen az intézetek és hivatalok is átvették a hatalmasok beszédmódját (egyébként is mi a szultán ahhoz az ügyintézőhöz képest, aki a papírjainkat bírálja el??? Nem meglepő, hogy a törökök inkább háborúval, és nem vízummal utazgattak...). Így a "hivatalos" nyelv szépen lassan beszívárgott a köznyelvbe is.

A probléma csak az volt, hogy az arab íráson alapuló oszmán írás nem felelt meg a török kiejtésre (ami egyébként igaz a magyar nyelvre is, és a latin ábécére. Ezért van nálunk j és ly

is), így végeredményben mindenki úgy írt, ahogy akart. Ha már úgyis mindenki úgy beszél, ahogy akar...

Amikor kikiáltották a köztársaságot (mint a büfés a pult mögül), akkor egy török nacionalizmus megteremtésén is dolgoztak. Mégpedig azért, hogy legyen saját ország, saját nemzeti tudat. Ehhez pedig kellett egy saját, rendes nyelv.

Úgyhogy kidobálták az évszázadok alatt összegyűlt idegen szavakat. Csakhogy látták, ez így nem jó, mert maradt a kecske és a balta meg a hasonlók. És bár mindkettő rendkívül hasznos, ennyi nem elég a mindennapi használathoz. Legalábbis nem minden esetben...

Így próbáltak több szót beépíteni a nyelvben, leginkább az ősi szavak továbbképzéséből. Ahol elkerülhetetlen volt, ott mégiscsak visszajöttek az idegen szavak. A bonyolultabb, modernebb szavakat pedig lebontották egyszerűbbekre. Így lett pl. a fenti kardáncsuklóból univerzális (egyetemes, közös) kapcsoló.

Mindez kevesebb, mint 100 éve volt, így még nem volt ideje a nyelvnek igazán reagálnia a kialakult szituációra. A legtöbb szó lefordítva még mindig érdekes lesz. És mellett jellemzően nagyon kevés a szinonima is.

Ilyen érdekes fordítás a sesleniyorum is, ami a ses - hang, zaj szó igévé képzett változata. Amit ha szó szerint fordítunk, azt kapjuk hogy zajongok. A jelentése viszont, hogy szólok. Vagy másképpen, hangoskodom. Majdnem ordibálok, de azt azért mégsem, mert arra már más szót használnak: bağırmak, kükremek, gürlmek, uğuldamak, haykırmak, hırılılı solumak. Erre az esetre bezzeg bőven találunk szinonimákat! Ebből is látszik, hogy ez fontos szó. Az utolsó verzió jelentése egyébként: hangosan levegőt venni...

2013-09-09

Isztambulban sok látnivalót találhatunk. Aztán majd eldöntjük, hogy bemenjünk, vagy nem.

Ugyan így, sok íncklandozó étellel is összefuthatunk. Aztán majd eldöntjük, hogy együnk-e belőle, vagy nem.

De van valami, amit semmiképpen sem lehet megkerülni. Ahova előbb-utóbb (ha sokat ettünk, akkor inkább előbb) be kell térni.

Ez pedig a mellékhelység

Amikor arab országba mentünk nyaralni, az első dolgunk volt, hogy már a reptéren lerajzoltuk a WC feliratot. Mivel a nyelvet nem beszéltük, gondoltuk, legalább ha ezt (jobb híján elneveztük kerekas kígyónak) felmutatjuk, akkor segítenek. Végül sosem derült ki, hogy mennyire sikerült az arab betűket pontosan lerajzolni.

Törökországban szerencsére ennél könnyebb dolgunk van, hiszen a neveket a nyugati nyelvből vették át. Így a WC-t leginkább tuvalet vagy lavabo néven találjuk meg. Bár az utóbbi azt is jelentheti, hogy kézmosó. Így ebben a helyiségben előfordulhat, hogy nem találják meg azt a bizonyos kijáratot.

Sokkal inkább kalandosabb a toalett megtalálása. Ugyanis sok esetben valami egzotikus helyre tették. Pl. a lépcsőházba, a lépcső alá, a szomszéd nappalijába, stb... (). A pincér természetesen elmagyarázza, hogy merre található, de ha még csak 40 perce keresgéljük, ne essünk pánikba! Ennyi még természetesen. Ajánlott, hogy vigyünk magunkkal fonalat, vagy szórjunk morzsákat, megkönnyítve a visszajutásunkat.

Amennyiben viszont nem étteremben vagyunk, akkor sincs nehéz dolgunk a dolgunk elvégzésére. Ugyanis minden mecsethez tartozik egy mellékhelyiség is! Azt hiszem ez az egyik legfontosabb, amit érdemes megjegyezni. Dzsámit találni pedig nem nehéz, mert van belőle bőven, és a minaretekről már messziről látszik. Általában ingyenesek, és nagyon gyakran tiszták is. Úgyhogy nagyon is megbízhatunk bennük. Csak vigyünk magunkkal papírt!

Természetesen a kalandok még nem érnek véget! Pl. el kell találni, melyik a férfi és melyik a női. Ez pedig nem mindig egyszerű. Általában a férfi kissozoba neve bay (baj), míg a női bayan (még több baj). De előfordulhat erkek és kaidn változat is. Vagy valami hasonló.

És hogyha ezt is eltaláltuk, akkor már csak egy meglepetés vár minket: a csésze!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török WC - Alaturka[/caption]

Ez ugyanis egy guggolós-egyensúlyozós-sámántáncot-járós megoldás a legtöbb esetben, amit úgy hívnak, hogy Alaturka. Legnagyobb előnye, hogy a higiéniaival aztán tényleg nem lesz probléma, így - ahogy egy blogíró megjegyezte - nem kell fészket építeni a WC-papírból. Kis gyakorlással azért bele lehet jönni, bár nem árt, ha van még pár ember, aki tartja a nadrágot, meg minket, stb... Igazi csoportépítő tréning!

Egyébként vigyázzunk, hogy melyik helyiségbe lépünk bele. Ugyanis a vizes blokkba szokták elhelyezni a lábmosó készüléket is, ahol a hívők megtisztíthatják a talpukat, mielőtt imádkozni mennek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Lábmosó[/caption]

bb

2013-09-10

Amikor megszokást leaszfaltozzák.

A törökök híresek arról, hogy szeretik a rövidebb utakat (és persze a rövidebb megoldásokat). Még akkor is, ha erre tulajdonképpen nincs is lehetőség. Valószínűleg Isztambul mai térképe is úgy alakult ki, hogy az emberek próbálták A pontból B pontba eljutni.

Persze aki matematikából egy kicsit is jártasabb, tudja, hogy A és B pont között csak egyetlen egy legrövidebb út van. Csakhogy a törököknek egy kölcsönös egyezségük van a matematikával: ők nem zavarnak bele a matematikai dolgaiba (nem mondják meg az egyenesnek, hogy kell görbülnie), a matematika pedig nem kavar bele a mindennapi életükbe. Ezért fordulhat elő pl. a bazárban, hogy a lealkudott áruért kétszer annyit fizetünk, mintha teljes áron vásároltuk volna meg.

Ezen okokból kifolyólag lehetséges az, hogy nincs olyan, mint A Legrövidebb Út. Az igazi török mindig talál egy rövidebbet. Természetesen az állampolgársági tesztbe is benne van, hogy kell egy rövidebb utat találni az ellenőrök és az ajtó között.

Tehát amikor a török elindul az A pontból, nem lehet tudni, milyen úton fog eljutni a B pontba. Mint ahogy azt sem, hogy mikor. De azért vannak úgynevezett járt ösvények, ahol azért végül csak kialakul egy állandó forgalom. Még ha a közönség nem is.

Az ilyen állandósult hátsó utakból aztán a végén rendes utak lesznek, amelyek már csak a nevükben viselik az egykori különleges funkciójukat. Ilyen pl. a is.

Aztán vannak az extrém esetek. Persze csak az első néhány alkalommal lesz extrém. Később megszokás, majd szokás, végül pedig jöhet az aszfaltozó gép is. Egy ilyen kezdődhet olyannal, amikor is a taxi talál egy rövidebb utat, . Amit néhány hét múlva már mások is követnek. Mígnem pár év múlva eljutunk oda, hogy itt megy a főút.

Ha pedig ránézünk Isztambul térképére, sok ilyet találhatunk.

2013-09-11

2013. szeptember 21-én nagy buli lesz Törökszentmiklóson. Elsősorban azért, mert szombat lesz (és mint ilyen, érdemes megünnepelni)

De aznap lesznek ott törökök is, meg Miklósok is.

[caption id="" align="aligncenter" width="373"] Török nap[/caption]

Az Ipolyi Arnold Könyvtár, Múzeum és Kulturális Központban, Törökszentmiklóásra gyűlnek majd a törökök, hogy együtt egyenek és mulassanak a magyarokkal. Úgyhogy lesz evés is, meg multság is. És még vízpipa is, a szünetekre.

Program:

10:00 - Megnyitó (ebben még nincs evés és multság)
10:15 - Hit-Hagyomány-Kultúra - Előadó: dr. Bartha Júlia néprajzkutató
10:40 - Törökségi népek zenéjéről és magyar kapcsolatukról - Előadó: Sípos János az MTA Zenetudományi Intézetének tudományos főmunkatársa (ebben már lesz zene)
Szünet - benne vízpipa
11:25 - A Bektasi rend missziója- Előadó: Csáki Éve turkológus
11:50 - A törökszentmiklósi török vár- Előadó: Héja László történész
12:30 - Hit-Hagyomány-Kultúra fotókiállítás megnyitó
13:00-14:00 - Török ebéd (ez lesz aztán a multság!)
14:00-17:30 - Török játszóház
17:30-15:15 - Naszreddin Hodzsa története, bábjáték
18:15 - Török népzene és hangszerek bemutatója (itt lesz zene)
19:00-21:00 Török tánc ház és koncert az Arasinda Török Néptáncsoporttal (itt pedig lesz tánc, néptánc, sortánc)
21:00-tól Török filmklub a Zsigray Julianna színházteremben (NAVA)

Helyszín:

Belépő: programonként 400 Ft, napijegy: 600 Ft.

Időpont: 2013. szeptember 21.

Az ajánlóért köszönet Englert Ervinnek! :)

Érdekesség, hogy ugyan ezen a napon Törökországban, Isztambulban lesznek magyar napok a Konzulátus jóvoltából.

[caption id="" align="aligncenter" width="362"] Török napok
Törökszentmiklóson[/caption]

2013-09-12

Találtunk egy új játékszert a telefonra. Úgy hívják, hogy Vine.

Bár egyenlőre még nem jöttük rá, mire is lehet használni.

Ebben a programban az a különlegesség, hogy 9 másodpercben mutathatjuk be magunkat, a környezetünket, macskáinkat, vagy csak simán beszélünk a Nagyvilágnak. Bár az igazi különlegesség szerintem az, hogy nagyon nem lehet kontrollálni, mit is csinálunk vele... De ennek ellenére, vagy éppen ezért, az eredmény valahogy mégis hmm... izgalmas lesz.

Mindjárt rá is vettem magamat, hogy majd szuper Isztambul rövid videócskákat fogok készíteni (ha már a telefonba alapban adott programot nem sikerült hasznossá tenni), mint ahogy az tettem.

Aztán kiderült, hogy annyira egyszerű, hogy ettől nem lesz egyszerű. Pl. sehogysikerül rávenni, hogy a megfelelő helyre fókuszáljon a kamera. Meg hogy egyáltalán fókuszáljon. Így nagyon szép homályos hajókat sikerült először felvenni. Meg a szerkesztés sem lehetséges, és végezetül, az a 9 másodperc általában nagyon rövid. Persze elég ahhoz, hogy a telefon akkumulátorát lemerítse. Főleg a próbálkozások!

Pl. míg elkészült az alábbi 9 másodperces videó az istanbulkart feltöltéséről, 60%-ot sikerült lemeríteni a telefonból. És legalább 600 embert gyűjtöttem össze, akik baltát és lapátot lengetve türelmesen vártak a sorukra. Pontosabban rám, hogy sikerüljön egy normálist megközelítő alkotást összedobnom... Szerencsére látszott rajtam, hogy külföldi vagyok, azoknál pedig mindent elviselnek...

[iframe src="https://vine.co/v/hiXvh33tzV3/embed/simple" width="320" height="320" frameborder="0"]

A villamossal már nehezebb dolgom volt. Ott ugyanis nem lehet akárhányszor próbálkozni. Ráadásul a startra kész telefonnal a tűző napon állni, nemcsak az akkumulátorokat merítette le gyorsan, hanem az idegeimet is.

[iframe src="https://vine.co/v/hiwZVb6rHvl/embed/simple" width="320" height="320" frameborder="0"]

Mindezekhez képest egy hajóra felszállás montázs elkészítése már egészen könnyű volt.

[iframe src="https://vine.co/v/hi5njULOGep/embed/simple" width="320" height="320" frameborder="0"]

Egyébként jó lehet, amikor ez a három videó egyszerre szól...

Ez is egy nagy előnye a programnak, hogy miután feltöltöttük az internetre, pont ugyanannyira kezelhetetlen, mint a telefonos program. De legalább...ööö... biztosan lehet találni egy de legalább-ot. Nekem eddig nem sikerült, de hátha másnak igen! :)

Most már csak valahogy jó lenne megmutatni a Nagyvilágnak Isztambult 9 másodpercben. De sehogy sem találok ilyen listát, ahol jól be lehet mutogatni.

Így egyelőre marad a , ahova a többi ultrarövid isztambuli bejegyzések is kerülnek. Ott tudjátok a többi remekművet is megnézni. Aztán majd kiderül, végül mit is tudunk ezzel kezdeni...

2013-09-13

A tea (*Camellia sinensis*) eredetileg Kínából származik. És esze ágában sem volt Anatóliába jönnie. De valahogy mégis a törökök nemzeti itala lett.

A kínaiak ügyesek voltak, mert nem akarták elárulni a tea titkát. Sőt! Még rá is dolgoztak arra, hogy a fantáziadús európaiak mindenfélét kitaláljanak róla. Pl. az ezerméter magas teafák, amelyeket idomított majmok szüretelnek.

Persze a nyugati civilizáció mindent megpróbált, hogy a teát kivegyék a kínai monopóliumból. Nem spóroltak a legvadabb elképzelésekkel sem. A keleti civilizáció pedig nem spórolt a hasfoggással és a röhögéssel. De végül csak sikerült a teacserjéket máshol (főleg európai érdekeltségű területeken) elültetni. És szépen megkérni, hogy nőjenek ki. És a növény hallgatott rájuk, majd szépen megnőtt.

Ugyanis a tea nagyon kényes növény. És nemcsak hogy nem nő meg akárhol (és most nem csak az Antarktiszról beszélünk, hanem pl. az Oktogonról), hanem a jó minőséghez speciális hely is szükséges.

De azért az európaiak látták, hogy mégiscsak sima növényi levelek eladásából mennyire jól meg lehet gazdagodni, így kitartóan próbálkoztak a kertben termesztéssel.

Viszont akinek olyan nagy kertje van, hogy azt országnak, sőt, Orosz Birodalomnak is lehet nevezni, az már nagyban kísérletezhet. Úgyhogy a cár is beszállt a biológiai kísérletezők táborába. Persze csak úgy, messziről figyelve az eseményeket. Jó messziről.

Az orosz tudósok, vajákosok és szemmelverők szerint ugyanis a Fekete-tenger vidéke a legjobb hely, ahol teanövesztéssel lehet próbálkozni. Próbálkoztak is!

Végül, amikor már ki tudja hány oltáson, keresztezésen, ráolvasáson és testi fenyítésen volt túl a teacserje, megadta magát. A kísérlet sikerült, lett az oroszoknak is teájuk. Még ha cirill-betűs alakban is növekszik.

Mindeközben az Oszmán Birodalomban inkább kávéfogyasztottak. Ez a fekete ital volt a törökök titkos biológiai csodafegyvere. Hiszen olyan sűrűre főzték, hogy az isztambuli kávéház közönsége meg sem állt Bécsig. Majd ott verte a városkaput és követelte a következő adagot, amivel hazajuthat. Állítólag egy Julius Meinl nevű cseh kereskedő tankolta fel a messzire elgyalogolt embereket, és küldte haza őket.

De aztán jött az I. Világháború, ami mindent megváltoztatott. Olyan annyira, hogy minden megváltozott. És a világ már nem volt olyan többé, mint előtte. Szóval megváltozott na.

Ezt látták a törökök is. Nemcsak akkor, amikor mindenféle függetlenségi háborúk és

köztársaság kikiáltások zajlottak a kávéházak előtt. Hiszen előtte is volt részük kiabálásban bőven. Csak most nem kebabot akartak eladni, hanem köztársaságot. A törzsközönséget ezek az apró változások nem túlzottan zavarták. Egészen addig, míg el nem fogyott a kávé, hiszen az összes kávétermelő terület az ellenség kezébe került.

Ez pedig olyasmi, amit észrevesz a lakosság. Hirtelen milliós nagyságba szökött az elvonási tünetekkel rendelkezők száma, ami rengeteg ideges emberrel járt együtt. Sokan akartak valakit megütni, köztük olyanok is, akik valami olyan egzotikus célpontot kerestek, mint a szultán. Mások beérték azzal, hogy megették a sapkájukat. De akárhogy is, mindez kapóra jött, hiszen a harcrakész embereket be lehetett sorolni a Függetlenségi Háborúba. Csak amikor ismét béke lett, akkor kellett a problémát valahogy kezelni.

Hosszú gondolkodás után jött az ötlet, hogy a kávé helyett a teát használják. Csakhogy, mint már előbb is láthattuk, a teát nem olyan egyszerű a növekedésre rávenni. De szerencsére ott volt az orosz nevelési módszerrel betört tea a Fekete-tenger másik oldalán. Már csak annyit kellett tenni, hogy áthozzák, és török módszerrel is a lelkére beszéljenek. És bár mindez sikerült, a teát rendszeresen megvisele az többszörös átnevelési program. Úgy hírlík, hogy a tea elfelejtett kínaiul, viszont skizofrén lett, és magával török-jávai keverék nyelven szokott beszélgetni. De ezt csak akkor hallani, hogyha március 21-én telehold van.

Tehát láthatjuk, hogy a török tea már nem olyan, mint az eredeti kínai. Viszont a fő termesztési helyén, Rize megyében rengeteg embernek ad munkát. Úgyhogy nem csoda, hogy a török kormány védi, ahogy csak tudja. Hiszen egy máshonnan behozott rendes tea pillanatok alatt összeomlaszthatja a teljes török teapiacot.

Mit is jelent ez a védelem:

Úgy indul, hogy a teára a vám 145%. Ehhez jön majd még az ÁFA is (18%). Ez egyébként még nem lenne sok, hiszen egy kannányi teába alig néhány gramm tealevél szükséges. Így egy bögre tea ára még mindig bőven 100 ft alatt lenne. Csakhogy ehhez jön még a teszt, hiszen élelmiszerről van szó. Ami persze nem olcsó, mert kb. 400 Euro (kb. 120 000 Ft). Ez minden egyes teára, és minden alkalomra vonatkozik.

Vagyis ha valaki teaházat szeretne nyitni Törökországba, és 50 teát szeretne behozni, akkor csak a tesztre 20 000 eurót (kb. 6 000 000 Ft) kell elhasználnia. És ezt minden alkalommal, amikor csak újabb adag teát rendel.

Jah, és a teszt során elhasználódik pár kg. Vagyis egy 10 kg csomagból jó, ha 8 kg marad.

De hogy igazán elmenjen a kedve mindenkinek, aki ilyen üzletbe fog bele, a teát csak Rize központjában lehet vámolni (ehhez hasonlóan pl. a szőnyeg vámolása Hatay-ban, a bútorok pedig Kayseri-ben történik). Ahol pedig ki tudja, hogy hetekig-hónapokig mi zajlik és milyen utat jár be az áru...

Úgyhogy egyelőre a török tea biztonságban van.

Kék

2013-09-16

Hétfőn jó idő volt.

Úgyhogy a macskák is kitétek magukért.

Kitétek magukat az árnyékba...

Íme az isztambuli macska vasárnap! Kattints a képre a nagyobb méretért!

2013-09-17

a török teáról.

Akkor a képek kimaradtak belőle (meg úgylis amolyan fotós hetet rendezünk most), így ezeket pótoljuk.

Szóval a török tea ajánlott felhasználási módja:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török tea ideális felhasználási módja[/caption]

De kezdjük az elején!

Rize tartományba, hol mindig esik az eső, és a hegyek a felhőkig érnek...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Rize[/caption]

...és ahol a láz kisebbség a híres néptáncot járja a dudára (melyik a skót duda őse)...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Láz néptánc[/caption]

...ott nő a török tea

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török teaültetvény[/caption]

Amit ha megnézünk közelebbről,...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török teaültetvény[/caption]

... és még közelebbről...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török teaültetvény[/caption]

... akkor ilyen leveleket láthatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tealevél[/caption]

Amit ha gondolunk, elrágcsálhatunk. Ha gondoljuk, akkor krémet készíthetünk belőle, amit a hajunkra kenhetünk (állítólag szép selymes lesz tőle), vagy a fülünkbe dughatjuk (állítólag szép selymes lesz tőle), vagy a lábunkat lógathatjuk bele(állítólag szép selymes lesz tőle). De a legjobb, ha inkább teát főzünk belőle.

Ehhez persze ki kell szárítani, ami bár hosszú idő, de fel lehet gyorsítani a folyamatot. Ilyen csinos kéményes épületben, ahol se nyáron, se télen senki se fázik.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tea fermentáló gyár[/caption]

Mi pedig ilyen csinos kannákban megfőzzük.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Teáskannák a bazárban[/caption]

Majd pedig a társaságában kinyújtjuk a lábunkat. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A török tea tipikus isztambuli felhasználási módja[/caption]

2013-09-18

A Boszporusz magyarul szoros, angolul csatorna, törökül pedig torok. A Mitológiában pedig tehén(bika)-átkelő.

Folytatjuk a fényképes hetet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz Malév ablakból[/caption]

Maga a török torok (ez is egy jó nyelvtörő: török torok) jelentés is, a boğaz, valahol kapcsolatban van a mitológiai jelentéssel, a bikával, ami törökül boğa. Miszerint a Boszporusz egy bika, és van is neki egy arany szarva. E mellett a mitológia tele van meztelenül fürdőző leányzókkal, és őket kergető bikává változott istenekkel is. No meg ott van Európa (balra), és Ázsia (jobbra). Lehet választani, ki melyiket veszi a hátára!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A kontinensek vége: Európa balra, Ázsia jobbra, középen a Fekete-tenger[/caption]

De mindez így túlságosan is bonyolult. Mi maradjunk inkább a Tehén-átjáró változatnál. Ebben van valami hihető is. Ma már viszont nem látunk Isztambulban meztelenül fürdőző lányokat...

Szóval a Boszporusz...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Boszporusz és Aranyszarv-öböl THY ablakból[/caption]

31 km hosszú, és elválasztja Európát Ázsiától.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz[/caption]

Másképpen mondva pedig összeköti a Fekete-tengert a Márvány-tengerrel. Majd onnan tovább lehet jutni az Égei-tengerre (a Dardanellákon keresztül), onnan pedig a Földközi-tengerre, majd pedig az Atlanti Óceánra.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz[/caption]

Éppen ezért roppant fontos kereskedelmi és katonai útvonal.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nagy hajó a Boszporuszon[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tengeralattjáró a Rahmi M. Koç múzeumban[/caption]

De ugyanígy fontos útvonala az állatoknak is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Delfinek vonulnak a Fekete-tengerre[/caption]

Érdeemes is nyitott szemmel hajóznunk rajta, mert bőven látunk fotó témát!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz-híd fotózás[/caption]
Mint pl. a Kislány-toronyt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kislány-torony[/caption]

A parton pedig a tradicionális isztambuli faházakat, a yalı-kat láthatjuk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambuli (boszporuszi) faházak (yalı)[/caption]

A legöregebb a második híd lábánál, az ázsiai oldalon látható.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A legöregebb yalı[/caption]
Több, mint 300 éves! A boszporuszi épületek szimbólumává vált.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A legöregebb yalı[/caption]

De fotózhatjuk magunkat is...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] ÉN![/caption]

És ha már hidak...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz hidak és az Európai Erőd[/caption]

Jelenleg a Boszporusz felett két híd található.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Boszporusz-híd[/caption]

Az úgynevezett egyes híd, melyet hivatalosan Boszporusz-hídnak neveznek. 1074 m hosszú. És a kettes híd, a Fatih-Szultán-Mehmed (röviden FSM), ami 1090 m hosszú.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fatih-Szultán-Mehmed-Híd[/caption]
A kicsinyített másukat pedig megtaláljuk a Miniaturk-ben. És már épül a is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz-híd a Miniaturk-ben[/caption]

Mindegyik híd eléggé magas ahhoz (165 m), hogy a hatalmas tankerek elbújhassanak alatta.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nagy hajó, nagy híd[/caption]

És ha már hajózunk, akkor tényleg hajózzunk!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul hajóval[/caption]

Hiszen Isztambul hajóval a legszebb.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hajótúrára készen[/caption]

Főleg az éjszakai Boszporusz-túra nagyon látványos (ha pedig visszafele alszunk, akkor látványosan gyönyörködhetünk a lehúzott redőnyű szemgolyónkban)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ortaköy Camii[/caption]

Viszont minden évben van egy nap. Egyetlen nap, amikor gyalog is fel lehet menni a hídra. Ez pedig az .

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Eurázsiai maraton[/caption]

Ilyenkor azon kívül, hogy remekül lehet piknikezni és majálisozgatni félúton a két kontinens között, szuper képeket is lehet készíteni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kilátás a Boszporusz-hídról[/caption]

Sőt! Ilyenkor kényelmesen lefényképezhetjük a Üdvözljük Ázsiában! táblát is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Üdvözljük Ázsiában![/caption]

És ugyan ennek az európai változatát is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Üdvözljük Európában[/caption]

Télen viszont nem ajánlatos a Boszporuszon egy szál pólóban hajókézni...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tél a Boszporuszon[/caption]

Annál is inkább legyünk óvatosak, mert ilyenkor a sirályok is ki vannak éhezve, és könnyen

lehet, hogy minket fognak felfalni...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hickok madarai[/caption]

2013-09-19

A fotós hetünket a mecsetekkel, vagy más néven dzsámikkal folytatjuk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya és a Kék Mecset[/caption]

Persze nem fogjuk az összeset bemutatni, mert az kicsit sokáig tartani, hiszen Isztambulban 3 113 mecset található (), míg egész Törökországban 82 693. Így néhány klasszikusból, és érdekesből válogattunk.

Kezdjük mindjárt a nagy klasszikkussal, az AyaSofya-val (magyarul Hagia Szófia).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya[/caption]

Ő még bizánci építésű, hasonlóan a Kariye Camii-hoz, más néven a Mozaik Dzsámihoz. Őket oszmán neveléssel alakították át mecsetté.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kariye Camii[/caption]

A törökök Isztambult viszonylag későn, el. Ezért nem találunk a városban klasszikus oszmán dzsámit. Az első valóban török mecset nemsokkal a város megtérítése/felszabadítása épült a Galata városrészben, ahogy megyünk fel a toronyhoz. De erről mindig elfelejték fényképet készíteni. Helyette álljon itt a nagy klasszikus, a hódító, a hitetlen-verő, a városfoglaló, a nagy szultán mecsete: a Fatih Camii.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fâtiḥ Camii[/caption]

A másik nagy szultán dzsámija, a Törvényhozóé, a Magyarverőé, az Igazságosé, A Szulejmáné. (A kép készülte óta felújították).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szulejmán Dzsámi[/caption]

A Süleymanie Camii (Szulejmán Dzsámi) mellett mindenképpen nézzük meg a nagy szultán és feleségének, Hürremnek a sírhelyét is! Szulejmán egyébként teljes szívvel szerette a magyarokat (reggelire megenni), így a szívét otthagya emlékül Szigetvárnál, miután szívrohamban eldőlt. Most a Török kormány Szívkuató program keretében keresi a nagy szultán legfontosabb alkatrészét Magyarországon.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szulejmán és Hürrem sírja[/caption]

Szulejmán dzsámiját Sinan építész mester tervezte. Ez volt a diplomamunkája. Érdeemes Edirne városában megnézni, milyen is az, amikor már profin építkeznek! Az ő türbéje (sírhelye) is a Szulejmán Dzsámi mellett van.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mimar Sinan[/caption]
Szulejmán mellett a kor nagy hírességeinek dzsámijait se hagyjuk ki a listából. A kincstárnok, Rüstem Paşa Camii

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Rüstem Paşa Camii[/caption]

És a magyarok által ismert és sokat emlegetett Sokollu Mehmet Pasa mecsete.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sokollu Mehmet Paşa Camii[/caption]

Mehetünk tovább, a másik nagy klasszikushoz, a Sultanahmed Camii-hoz. Magyarul Kék Mecset. Direkt olyan fotót választottam, ahol nem kék.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kék Mecset[/caption]

A másik ilyen, ahova minden turista betéved, a Yeni Cami (Új Mecset).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yeni Cami[/caption]

A másikba viszont már kevesebben tévednek be. Pedig érdemes: Beyazit Camii

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beyazit Camii[/caption]

Vagy a Lâleli Camii (Tulipános Mecset)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Lâleli Camii[/caption]

Vagy a Sehzade (Herceg) Camii.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sehzade Camii[/caption]

A késő oszmán kori dzsámik közül a legérdekesebb a Nusretiye, mivel itt még (már) keveredik a barokk és az oszmán stílus.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nusretiye Camii[/caption]

A későbbiek már tiszta barokk mecsetek. Mint a Dolmabahçe Camii.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Dolmabahçe Camii[/caption]

És az Ortaköy Camii. De ott úgyis az a lényeg, hogy ott van mellette a Boszporusz-híd.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ortaköy Camii[/caption]

Most, hogy a kötelezőket lefutottuk, jöjjön néhány érdekesség!

Sokan gondolják azt, hogy egy Iszlám országban egyetlen épület sem lehet magasabb, mint a mellette levő (vagy a legnagyobb) mecset. Nos Isztambul egészen biztosan nem ilyen.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Dzsámi és a felhőkarcolók[/caption]

Az isztambuli fedett bazárban sok mindent találunk. Még egy dzsámit is!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Çakır Ağa Camii[/caption]

De számtalan mecset rejtőzik a föld alatt. Leghíresebb a Földalatti Dzsámi. Törökül Yeraltı Camii, míg bizánciúl Galata-torony. Ugyanis itt volt az eredeti torony, mielőtt a VI. Keresztes hadjáratban a szövetséges páncélos igazhívók hazavitték (VIII. parancsolat: ne loj!)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yeraltı Camii[/caption]

A több, mint 7000 mecset épült az elmúlt 10 évben és közöttük is találunk érdekesekeket. Hüsrev Tayla Professzor a hagyományos, oszmán stílust keresztezi a modernnel, így nagyon szép "pillekönnyű" és jó hangulatú dzsámikat láthatunk. Egyik ilyen a Şakirin Camii

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Şakirin Cami[/caption]

Másik pedig az İSTOÇ (2) Camii, aminek a tervezésében és építésében mi is részt vettünk, hiszen a professzor régi barátunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] İstoç Yeni Cami[/caption]

Végezetül maga a professzor. Ő tervezte Ankarában a híres Koçatepe Camii-t is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Prof. Hüsrev Tayla[/caption]

2013-09-20

Fényképes hetünk utolsó, és legérdekesebb megállójához értünk (aztán lehet, hogy a következő héten folytatom): a bazárhoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="489"] Fedett Bazár térképe[/caption]

Maga Isztambul egy hatalmas bazár. Ezt mindenki tudja. De azért vannak jól megkülönböztethető részei. Legismertebb a Fedett Bazár (Kapalı Çarşı).

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Fedett Bazár[/caption]

Ahol aztán rengeteg minden kapható.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Arany[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Óra[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Antik (köztük magyar tárgyak)[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Bicska[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pom-pomos cipő[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Textil[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Doboz[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Lámpa[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kék szem[/caption]

A másik nagyon ismert a Fűszer bazár.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fűszer bazár[/caption]

Eleve mindkét helyen el lehet fotózni pár memóriakártyát és tartalék akkumulátort. De igazán izgalmas kalandokban a kettő között lehet részünk.

Ahol is mindjárt találunk sajtot.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sajt bazár[/caption]

És halat. Az illatosak együtt legyenek...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hal bazár[/caption]
És krumplit.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Krumpli[/caption]
És csípőset

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Csípős[/caption]
Vagy kisállatokat és virágokat is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kisállat bazár[/caption]
Itt található a híres fonal bazár,

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galatasaray, Beşiktaş, Fenerbahçe,
TrabzonSpor, Türk liga fonalak[/caption]
A bigyó bazár, ahol gombok, gyöngyök, övcsatok, és mindenféle hasonlókat találhatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Gomb bolt[/caption]
Itt vehetünk focis kesztyűt is kilóra.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Focis kesztyűk[/caption]
És itt van egy egész üzletház tele olyan dolgokkal amire egészen biztosan nincs otthon
szükségünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Lakás bazár[/caption]
Nem úgy, mint a kalózkapitányra, aminek minden kertben ott a helye.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kalóz bazár[/caption]
Errefele van a Papír bazár is, ami decemberben Karácsony bazárrá alakul

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsony bazár[/caption]
Közelében pedig ott a Zászló bazár.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Zászló bazár[/caption]

Érdeemes itt bolyongani, mert izgalmas hanokra is bukkanhatunk, ahol remekül el lehet tévedni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Büyük Valide Hanı[/caption]

Fent, a dombtetőn pedig ott a könyvbazár.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Könyvbazár[/caption]

Könyvbazár több is van Isztambulban. A legérdekesebb szerintem a fiatalos hangulatú Akmar Pasaji, Kadıköy városrészben, ahol a matek könyv mellé lángoló koponyás fekete metál pólót is vásárolhatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Akmar Pasaji, Kadıköy könyvbazár[/caption]

További érdekes és egzotikus bazárok:

Szerszámos bazár, ahol helyes láncfűrészeket és fűnyírókat is vehetünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szerszámos bazár[/caption]

Lánc és Vasmacska bazár. Isztambuli turistáknak kötelező!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Lánc és vasmacska bazár[/caption]

Bicikli bazár. Mindenki vegyen két darab rózsaszínt!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bicikli bazár[/caption]

A Számítógép bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Számítógép bazár[/caption]

A Fa és Bútorbazár

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Fa és Bútorbazár[/caption]

A Távirányító bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Távirányító bazár[/caption]

A Lámpa bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Lámpa bazár[/caption]

A hangszer bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A hangszer bazár[/caption]

A Savanyú bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Savanyú bazár[/caption]

Az Antik elektronika bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Antik elektronika bazár[/caption]

A Taxi bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Taxi bazár[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Gumi bazár[/caption]

Az Ékszer bazár

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ékszer bazár[/caption]

És a Traktor bazár, de arról sajnos nincs fényképünk... :(

2013-09-23

Gyakran kapok olyan kérdést, hogy milyen idő lesz Isztambulban?

A válaszom, hogy fogalmam sincs :)

Ilyenkor megnéztem a meteorológiát, aki szintén azt mondja, hogy fogalma sincs. Csak ő a valószínűleg szót használja: valószínűleg süt majd a nap, vagy eső lesz, vagy hó. Más választék meg nem nagyon van... :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Isztambul télen[/caption]

Persze van ilyen, mint hogy nagy átlagban szeptemberben eső van. Csak éppen most nem. Vagy augusztusban meleg van. Csak éppen most nem. Vagy télen esik a hó. Csak most éppen nem.

Természetesen a média minden évben leutazik Erzurum tartományba, ami olyan, mintha az Északi-sarkra menne, és ott keres egy falut, ahol éppen hó van. Majd bejelenti, hogy megjött a tél Törökországba. A riporter egyébként valami déli tartományból származik, aki még sosem látott havat, így nagyon izgatott. Ezt meg is osztja a közönséggel. Majd kipróbálja, hogy a hó ehető-e, és hasonlók... A háttérben pedig a gyerekek fetrengenek a röhögéstől, mire a riporter megállapítja, hogy mennyire élvezik a havat. Aztán beáll hócsatázni. Mivel semmi tapasztalata nincs ezen a téren, az óvodások, pillanatok alatt legyűrik. Kár, hogy ezután mindig megszakad a közvetítés... Pedig a pattogatott kukoricának csak a fele fogy el idáig.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul esőben[/caption]

Tehát jósolni lehet, csak sok eredménye nem lesz.

. De egyébként mindegy, mert az időjárási adatok egy központi szerveren tárolódnak, így minden oldal ugyan azt az infót adja (egyébként nem, de ennek más okai is vannak). De egyébként is mindegy, mert Isztambul hatalmas. Mintha Budapestet és Szegedet összekötnénk egy várossá (a Velencei-tóra pedig metróval mennénk le). Így az az infó, hogy Isztambulban most éppen 18 fok van, és felhős, mindjárt jön a kérdés, hogy hol? Azért nagyobb nem mindegy...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Részben felhős, részben nem. Részben pedig esős[/caption]

Számtalan esetben (heti 2-3 alkalommal) látjuk azt, hogy a Boszporusz egy oldalán szakad az eső, míg a másik oldalán süt a nap. És ez csak pár km-es távolság. Így pedig a reptéren mért 18 fok helyet egészen biztosan mást találunk majd Beşiktaş városrészben (26 fok),

vagy a közelében, fent a dombtetőn Levent-ben (21 fok). Ehhez persze oda kell menni, és megérni...

Támpontot azért adhat az . No meg az, hogy augusztusban valószínűleg nem lesz hó (kivéve pl. Erzurum tartományát), és decemberben nem lesz kánikula. Bár az utóbbira volt már példa...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] AyaSofya szírvánnyal[/caption]
Szóval az időjárás. Lesz, ami lesz.

2013-09-24

Elkezdődött a Szulejmán sorozat (Muhteşem yüzyıl - Csodálatos századok) utolsó évadja Törökországban.

Isztambul tele van a plakátjaival. Csak amikor én próbálom lefényképezni, akkor bújik el mindegyik.

A 2011. január 5-én kezdődött sorozat 4. évadja indult most, 2013. szeptember 18-án, Törökországban. Majd valamikor elérkezik Magyarországra is. Az új évad a 104. résszel folytatódik.

Eddig a Szulejmán sorozatot több, mint 60 országban vetítették. Köztük olyanokban is, ahol nem igazán kedvelték a törökök nagy szultánját: Görögország, Románia, Szerbia, Bulgária, Ciprus (mindkét oldala), és persze Magyarország. Sőt! Még Kínába is eljutott! Ez jól jelképezi, hogy igenis át lehet lépni a történelmi sérelmeknek.

No, és akkor lássuk, mi várható az befejező részekben!

A Szulejmán sorozat leggyakrabban ért kritikája az, hogy eléggé szabadosan kezelik a történelmi eseményeket. Bármennyire is így legyen, az alól nem lehet kibújni, hogy a Szulejmánnak a sorozat végéig meg kell halnia! Itt nem lesz feltámadás, mint a Dallas-ban. Hacsak nem játsszák el azt a trükköt, hogy Hürrem (pardon, Alexandra) valójában a Német-Római császár felesége, és az egészet csak álmodta...

Bár a sorozat címe nem a szultánról szól (Csodálatos századok), így egy ügyes húzással ezt is ki lehet játszani... :)

Apropó Hürrem! A 2013-as nyár arról visszhangzott, hogy az eredeti szereplő, Meryem Uzerli megunta a háremet és kebabot, és visszavonult Németországba. Ennek okát ne firtassuk, mert nehezebb kibogozni, mint a Trójai háborúban résztvevők foglalkozását. Így alakult.

Az új Hürrem, Vahide Perçin, aki 1965-ben született Izmirben, Apukája kamionsofőr, így ideális hárem szereplő, hiszen tudja, hogy kell beszólni mindenkinek.

Középiskolában grafikai szakon végzett, majd a Szeptember 9 Egyetem Szépművészeti szakkán színház szakos lett. Az iskolát osztályelsőként végezte. Később több színházban is fellépett.

Első televíziós szereplését 2003-ban kezdte az Egy isztambuli mese (Bir İstanbul Masalı) sorozatban. Majd ezek után több más híres török sorozatban is szerepelt. Végül a Muhteşem yüzyıl (Szulejmán) sorozatba került, mint Hürrem. Tőle igazán jó alakítást várhatunk.

Szulejmán pedig... ahogy nő a szakálla, úgy fogy a haja. Ebben legalább megegyezik az Egri csillagok-ban. Ugyanis ott is egy olyan szereplőt láthatunk, aki hajban nem, de szakállban annál gazdagabb.

A többiek pedig.. Természetesen a hárem mit sem változott. Folytatódik a 7/24 intrika. :) Persze nem akárhogy!

És mi lesz a magyarokkal?

Ez majd akkor kiderül, ha már otthon is vetítik... ;)

[iframe width="420" height="315" src="//www.youtube.com/embed/Th7SgAFCFIA" frameborder="0" allowfullscreen]

2013-09-25

Elkezdődött a szeptember (mindjárt vége), elkezdődött az esős időszak. És elkezdődött az iskola.

Így elkezdődött az Isztambul téli közlekedési dugó időszaka is.

Egyik állandó témánk, hogy Isztambul hatalmas. Órákat lehet benne kocsikázni. Ha pedig dugó van, akkor abban órákat lehet álldogálni.

Alapesetben Isztambulban is az van, hogy a gyerekek abba az iskolába járnak, amelyik a legközelebb esik hozzájuk (valójában a körzetük iskolájába, ami egyáltalán nem jelenti a legközelebbit). Középiskolától kezdve pedig mindenki oda megy, ahova tud.

Viszont Törökországban nagyon elterjedtek a magán iskolák. Sajnos mostanra ez is egy üzleti befektetés lett, hogy valaki nem kebab sütődét, hanem magán iskolát nyit. Így igencsak bőséges a választék belőlük. Mindenhol találhatunk belőlük. Miközben a nevesebb iskolák egyre nagyobb "lakótelepeket" építenek a város határában.

Tehát a diákok és az iskolák között hatalmas távolságok állnak elő. Itt apucinak biztosan nem lesz ideje, hogy elvigye a gyerkőcöket a kocsival az iskolába (megmutatni az új mercedeszt), mert addigra lemegy a nap. Helyette kialakultak az iskolabuszok. Azaz a diákszállító szervizek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Iskolabusz[/caption]

Jellemzően a fenti képen látható kisbuszok járnak a várost, és szedik össze a gyerekeket. Tiszta Amerika! Csak itt beérik néhány sárga csíkkal az ajtókon.

Az iskoláknak úgymint saját buszuk van. Egy-egy céggel állnak szerződésben, amelyek a buszokat üzemeltetik.

Belül pedig eléggé jó a biztonság, hiszen négyponos biztonsági öve van a gyerekeknek. A kisebbekhez pedig még csinos stewardess is jár (nem értem, a nagyoknak miért nem...nagyobb lenne a lelkesedés az iskolába menetkor).

A sofőrök is eléggé jók. Ismerik az összes rövidebb utat, nagyon jól lavíroznak a szűk kis utcákban, és bárki kidudálnak, aki szembe jön velük az egyirányú utcán. Ez most hihetetlenül hangzik, de nem tudtok rávenni a sofőrt, hogy szembe menjen az egyirányú utcán, holott mindenki úgy jár. Úgyhogy szabályosan mentünk a másik utcán, ahol persze mindenki szembe jött...

Tehát elkezdődött az iskola időszak. Isztambult pedig ellepték a fehér (csíkos) iskolabuszok.

2013-09-26

Már nagyon régóta nem írtunk török focis cuccokról a blogon. Ennek oka, hogy a focis szektor éppen nem ért rá (alacsonyan repkednek a székek mostanában), így új, érdekes termék nem jelent meg.

De kis szerencsével az iskolaszézon megmozgatja az egész ipart!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Focis táskák[/caption]

Nemhogy új iskolatáskák jelentek meg az idén, de igencsak új, modern dizájnnal érkeztek a török focicsapatok rajongóinak szánt termékek is.

A Beşiktaş táskák természetesen nem nélkülözhetik a klasszikus, színestévék előtti összehatást, és náluk a fekete-fehér dominál. Csak az árcédula lett színes. No és természetesen a török zászló. Belőle viszont mindjárt két változatot találhatunk. Így komoly döntés elé fektethetjük a csemeténket..

Ezzel szemben a Fenerbahçe táskára rá sem lehet ismerni. Teljesen új design, eddig sosem látott új színekkel keverve. És még az alakja is újszerűen hatszögletű. Természetesen a címer és a csapatnév nem hiányozhat, de még ezzel együtt is merészen eltér a megszokottól.

A Galatasaray pedig valahol a kettő között található. Megtartotta az uralkodó vörös színét, de azután ő is más, mint amiket korábban láthattunk. A másik szín, a sárga csak nyomokban lelhető fel. Leszámítva a feliratot és a címet. De még a feliratnak is csak a kerete sárga. Így ez a táskák jól hordható vörös kabáttal, vörös zoknival együtt. De az igazi ha citromsárga esőkabáttal együtt viseljük.

2013-09-27

Az isztambuli Fűszer bazár egy különleges élmény a turistáknak. Már amikor belépünk, megcsapja az orrunkat az különféle fűszerek egyedi keveréke.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambuli Fűszer Bazár (Mısır çarşı)[/caption]

Aztán ha túljutottunk azon a különleges élményen, hogy egy ritkán használt érzékszervünk is különleges kalandba keveredett (magyarul kihevertük, hogy orrbavágott mind az ezer illat), akkor jön csak az igazi élmény, a szemnek. Aztán ha nem vigyázunk, a pénztárcánk is lesznek különös élményei, amikor kiürítjük.. Hogy fog nézni a stewardess, amikor 900 kg vegyes fűszert próbálunk felvinni a fedélzetre!

A bazárban akármerre is nézünk, hegyekben állnak a fűszerek!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambuli Fűszer Bazár (Mısır çarşı)[/caption]

Hatalmas zsákok és dobozok dugig vannak a színes levelekkel és porokkal. Sőt! Annyira púposak, hogy egy mákszem sem fér már el a tetején.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambuli Fűszer Bazár (Mısır çarşı)[/caption]

Menjünk csak közelebb ezekhez a mesés kupacokhoz - persze ügyesen kerüljük el az eladót -, és figyeljük csak meg ezeket a dobozokat közelebből!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambuli Fűszer Bazár (Mısır çarşı)[/caption]

Hé! De hát ez nincs is tele! Csak a tetején van pár centi a fűszerekből! Alatta üres!!

Nem az a lényeg, mit ír elő a törvény, hanem hogy az ügyintéző szerint mit kell csinálni,

2013-09-30

A török nyelv egyik érdekessége, hogy a szavakban (és sokszor a nyelvtani szerkezetben is) visszatükröződnek a társadalmi és kulturális felépítés is.

Ez mondjuk logikus, hiszen a szavakat a környezetből veszik az emberek. Ahogyan az eszkimóknak is sok szavuk van a hóra, miközben roppant kevés a sivatagra...

A törököknek a családra van számtalan szavuk. Bár érdekes, hogy a testvérek között csak a nagyobbak találhatóak meg a nyelvben, mint nővér és báty. Nincs hugica meg öcsike.

Helyette viszont a nagymamák vannak kategorizálva. Tehát a török nyelvben remekül lehet nagymamázni.

Mit is jelent ez a gyakorlatban? Azt, hogy háromféle nagymamát találhatunk. De nem úgy, mint van amelyik pogácsát süt, egy másik amelyik a palacsintát készíti, és a harmadik, aki lapáton pakolja be a gyerekeket a kemencébe..!

Hanem van az úgynevezett általános nagymama (büyükanne). Sok nyelvben van neme a szavaknak. Ilyen pl. a német, vagy az orosz. Ahol is a ház, folyó, macska, Trabant eldöntheti, hogy fiú, vagy lány, vagy egyik sem. Természetesen a nagymama esetében tudjuk azt, hogy melyik nembe tartozik. Viszont azt nem, hogy kihez is tartozik: anyuhoz, vagy apuhoz. Pl. a meséből nem derül ki, hogy a farkas piroška melyik nagymamáját falta fel: az apukáét, vagy az anyukáét. Persze ha tudnánk azt, hogy a vadász a rokoni családfa melyik ágán foglalt helyett, a klasszikus anyós-vő viszony alapján már ki lehetne következtetni, hogy a nagymama hovatartozását. Enélkül viszont marad az általános nagymama. Határozatlannak azért mégsem lehetne nevezni, hiszen sodrófa van a kezében...

A fentiekből máris ki lehet következtetni, hogy léteznie kell egy kevésbé általános nagymamának is.

És tényleg!

Mégpedig kettő ilyennel találkozhatunk, az anneanne-val és a babaanne-val. Az első azt jelzi, hogy az a nagymama tartozik a tulajdonos anyukájához. Szó szerint fordítva azt jelenti, hogy anyuanyu. Vagyis az anyuka anyukája. Míg a másik az apuka anyukáját jelöli: apuanyu.

Ez a megkülönböztetés pedig hatalmas segítség, ha be kell üvöltetni a szomszéd kertjébe, falujába vagy diszkójában. Nehogy mind a két nagymama kijöjjön, mert az egyik biztosan hozza magával a sodrófát. És tutira az, amelyiket nem hívtuk.

Érdekes módon, csak a nagymamákat különböztetik meg így a törökök. A nagypapák simán

csak büyükbaba-k, vagy egyszerűbben dede-k. Talán mert ők nem járnak sodrófával, talán mert ők nem sütnek pogácsát, talán mert náluk ott van az a bizonytalanság, hogy ők mégsem azok, akiknek gondoljuk őket.

2013-10-01

Megjelentek az Isztambul metrófejlesztési projektek. E szerint 2019-ig 400 km metróvonal készül el, majd pedig 2019 után összesen 776 km-nyi vonalat terveznek.

Lesz itt minden: metró, „sima” vonat, felvonó, de még mágnes vonat is! No meg persze harmadik híd, Boszporusz alatti alagút, és feletti libegő (vagy inkább lengedező), stb...

Ezzel pedig egy egész Magyarországnyi embert lehet majd utaztatni naponta, hiszen a cél 10-11 millió utas!

Annyit persze vegyünk észre, hogy ebben a 776 km-ben minden benne van, ami nem benzinmotoros: villamos, felvonó és vasút is. A Boszporusz feletti harmadik hídon áthaladó gyorsvasút pedig igencsak megemeli az összkilométerek számát. Nem is beszélve a harmadik reptérről, ahova szintén sínen fognak kijutni az utasok, és nem éppen a belvárosban van..

No meg a 2019-után egy igencsak tág fogalom. Pl. 2034 is 2019. után, mint ahogy a 2099. is. Így inkább a 2019-ig befejezésre szánt 400 km az, ami realisabb. Míg a többi inkább az állom tervek, amikben benne van a 9 nyergesvasút is.

De még ha így nézzük, akkor is egy nagyon komoly hálózatról van szó. A 2019. pedig nincs messze...

Még nem is olyan régen csak 45 km villamosított pálya volt Isztambulban. Ebből csak 2 volt metró, és azok sem értek össze. Sőt! Meglehetősen bonyolult volt egyikről átszállni a másikra (ma már csak simán bonyolult): metró-villamos-földalatti-villamos-metró (ma már csak metró-villamos-földalatti-metró). A villamosok is inkább látványosak voltak, mint praktikusak. Mindezt egy 10 milliósnál nagyobb városban.

[caption id="" align="aligncenter" width="550"] Isztambul metró vonalai 2004 előtt[/caption]

Az utóbbi években viszont komoly metrófejlesztésekbe kezdtek, így ha a most épülő vonalak elkészülnek (főleg a Boszporusz alatti Marmaray), akkor már 141 km lehet sínen megtenni. Ebben egyébként a kötőtpályás Metrobus is benne van, ami bár többségében sima (néha speciális) buszokat használ, de ennek kiépítése is legalább olyan drága és bonyodalmas volt, mint egy villamos pálya, így ő is ezt a kategóriát képviseli.

Tehát mondhatjuk azt, hogy megháromszorozódott a metróhálózat.

[caption id="" align="aligncenter" width="550"] Isztambul metró vonalai 2004-

2013[/caption]

2019-re pedig ismét egy háromszorozás a cél (400 km). Ekkora már mindhárom reptérre metróval (villamossal, vonattal) ki tudunk majd menni. Sőt! Egyikről a másikra is át lehet majd vonatozni, így jókat lehet majd cikázni az átszálláskor (félúton kebabárus). Ráadásul ha valaki egy távoli országban szerzett internetes barátjával szeretne találkozni félúton, Isztambulban, de másik reptérre érkeznek, akkor könnyebb lesz találkozóponthoz megállapodni.

Szintén 2019-ig kell elkészülnie a Boszporusz feletti lanovkának is (link). És jó látni a térképen, hogy mind a Haydarpaşa, mind a Sirkeci pályaudvarra vonatok fognak érkezni.

A 2019-utáni tervekben pedig sok izgalmas dolgot találhatunk. Egyike ezek között a tervezett gyorsvonat Edirne és Ankara (Izmir) között, ami sokat segíthet majd a fővárosban élő magyar társainknak, mikor majd a több tíz kg Erős Pistát, szalámikat, stb... viszik.

Következő érdekesség, hogy a Pierre Loti kilábóba feljutva, egy másik felvonóval (levonóval) juthatunk át a Miniatürkbe. Ez mindenképpen egy izgalmas élmény lesz. És akkor visszafele még mindig jöhetünk a csónakos bácsival.

De lesz még egy felvonó az Európai Erődnél is. Így ha sikerült ide eljutnunk, akkor pár átszállással visszatérhetünk a Kék Mecsethez. Az már látszik, hogy az istanbulkart vásárlása erősen ajánlott lesz!

Bár egyetlen hír sem említi, a térképen egy újabb Boszporusz alatti metróvonal lett feltüntetve. A nyomvonal még bizonytalannak látszik.

[caption id="" align="aligncenter" width="550"] Isztambul metró vonalai 2019 után[/caption]

További érdekesség a 9 darab egysínű nyergesvasút. Ezeknek az útvonalai ugyanis nem a megszokott helyen lesznek (kivéve a Sabiha Gökçen reptér – Forumla1 összekötő vonalat).

Természetesen a történelmi városrészbe nem tehetőek, hiszen az UNESCO védett zóna (pedig de jó lenne egy Kék Mecset – Héttorony – Kariye Dzsámi háromszög vonal!). Helyette pl. a Levent üzleti negyed két pontja lesz összekötve városrészesen keresztül.

A nyerges vasút ötlete egyébként nem új. Már 2008-ban jóváhagyták a terveket. De minderről bővebben majd egy másik bejegyzésben!

Majd valamikor kinyitunk, ha már úgy érezzük, megérett rá az idő..
Este pedig akkor zártunk, ha már otthon mindenki biztosan alszik..

2013-10-02

Ismét találtunk egy magyar terméket a török a polcokon.

Ráadásul nem is akármilyet!

Sőt! Ebben még malac is van!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Téliszalámi[/caption]

Ez bizony ez egész zacskó jóltáplált téliszalámi. Igaz, jobb lenne, ha egy egész rúd lenne belőle, de azért már ez is több, mint a semmi... És ha jobban megnézzük a szomszédokat, akkor láthatjuk, hogy még árban is rendben van. Holott nem kérdés, melyik a finomabb. :)

Egyébként ez az ár, éppenhogy csak magasabb, mint a hasonló török felvágottak (azok 10-12 líra körül mozog). Holott egyáltalán nem egyszerű külföldről élelmiszer behozni! Nemhogy magas költségek vannak (vám, teszt, jóváhagyás stb...), de még rengeteg rohangálással is jár.

De lehet, hogy itt az is szerepet játszik, hogy a magyar húsok Törökországszerte híresek a megbízható magas minőségéről. Mondjuk nem a disznóhúsok, hanem a marha. Állítólag Magyarország az egyetlen az EU-ból, akinek a húsait beengedik a törökök.

Jut eszembe, közeledik az Áldozati Ünnepe (2013. október 15-18). Érkeznek majd a magyar marhák..

2013-10-03

A Fekete-tenger neve törökül Karadeniz.

Ezzel mindössze csak két probléma van: törökül a feketét siyah-nak mondják (és írják). És persze a tenger sem fekete...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fekete-tenger (Cide)[/caption]

A modern török nyelvben a fekete szó (siyah) az arabból származik. Maga a Karadeniz kifejezés viszont sokkal-sokkal régebbre vezethető vissza (deniz = tenger).

A török nyelvben a színek legtöbbször az arab nyelvből kerültek be a mindennapi szóhasználatba. De pl a sárga megmaradt eredetibe. Ami azért is érdekes, mert ez megegyezik a magyar verzióval (törökül sarı). Ezt azért nehezen lehet a 150 évvel igazolni. A többi színekkel kapcsolatos szavakat viszont időközben átvették az arabból. De nem felejtődött el! Sok helyen még ma is használják különböző formákban. Elsősorban települések és földrajzi neveknél (pl. Karaköy - Fekete Falva).

A régi török szavak így néznek ki:

Kara - ma: siyah (fekete)

Ak - ma: beyaz (fehér)

Kızıl - ma: kırmızı (vörös)

Sarığ - ma: sarı (sárga)

Yaşıl - ma: yeşil (zöld)

Kök - ma: mavi (kék)

Vegyük észre, hogy a kék régi török elnevezése is megegyezik a magyaréval! :) Eredete pedig a gök (ég, égbolt) török szó.

Most már láthatjuk, hogy miért is nem Siahdeniz az a bizonyos Fekete-tenger, hanem Karadeniz.

De álljunk csak meg! Mégis mitől lesz ez a tenger fekete, ha egyszer kék?

A történelmi magyarázat szerint régen az égtájakat színekkel jelölték. Mégpedig azok, akik valahol Anatóliában éltek. Ők az északot feketének, a délt vörösnek, a nyugatot fehérnek, a keletet pedig sárgának vagy kéknek hívták.

Ezeket az égtáji neveket ma meg is találjuk a térképen. Mégpedig tengerek (néha pedig folyók) formájában: Fekete-tengert (Karadeniz), Fehér-tenger (Akdeniz - azaz Mediterrán-tenger), Vörös-tenger (Kızıldeniz) és Sárga-tenger (Sarıdeniz).

Ha ránézünk a térképre, láthatjuk, hogy a Vörös-tenger nincs éppen közel. A Sárga-tenger pedig igencsak messze van. Ebből következtettünk arra, hogy az égtájak színekkel történő elnevezése eléggé gyakori lehetett valaha.

Még egy magyar adalék a végére:

A Kara szó megtalálható a magyar nyelvben is. Mégpedig személynév formájában.

Névnapok: január 16, május 28. Belőle kialakult nevek még: Karád, Karcsa és Karsa.

Viszont nincs köze a Karácsonyhoz, ami a macedón kracsun (napforduló) szóból ered (viszont, hogy az honnan származik...? :))...

Troli is volt

Nem Edirne-be megnő út, hanem Edirne-be menő aszfaltos

2013-10-04

Amikor Isztambulban turista részében jártunk, mindenféle magas meccseteket, és kőházakat láthatunk. Ha pedig messzebb megyünk a központtól, akkor beton épületekkel és üveg felhőkarcolókkal találkozhatunk.

Pedig a legtöbb helyen régen faházak álltak. De ezek sajnos mára eltűnnek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] BüyüAda faház[/caption]

Törökország területén (főleg az északi részeken) hatalmas erdők találhatóak. Így természetesen országszerte elterjedt építkezési alapanyag volt.

Régebben, a történelmi Isztambul is tele volt faházakkal. Ráadásul ezek nemcsak összetákolt bódék voltak, hanem csodásan elkészített remekművek. Hiszen a fát jól lehetett munkálni.

Sajnos viszont a fának egy másik tulajdonsága is van is: jól éghető (lásd Gyalog galopp). Pedig Széchényi Ödön önkéntes tűzoltói nagy lelkesen oltogatták a tüzeket, de szépen lassan mégiscsak fogytak a régi fa épületek. Még az 1950-es években is közismert hétvégi program volt, hogy a család kiment egy közeli égő házat nézni.

A helyükbe pedig leggyakrabban betonból építettek házat. Ennek legfőbb oka, hogy betonból gyorsabban lehet építkezni. Ráadásul az épületek sokkal magasabbak is lehetnek. Bár aki ad magára, az ma inkább faházat választ a beton helyett.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Tradicionális faház - Moda (Kadıköy)[/caption]

Az isztambuli faházak nagyon szépek. És nagyon jó fotóalanyok a turistáknak. Azért is, mert nem szoktak pislogni.

Érdeemes ránagyítani a részletekre, hogy lássuk a finom megmunkálást is! Főleg az olyan részletekre, mint a kiugró erkély, a tető, az eresz alatt végighúzódo szegélyléc, és a fő bejárati kapu.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tradicionális faház - Moda (Kadıköy)[/caption]

Az útikönyvek leggyakrabban az AyaSofya mögötti kis utcát (Soğukçeşme sokağı) ajánlják, mint faház lelő hely. Háááát... ha nincs időnk, akkor az is megfelel. Bár szomorú, hogy pont ez az utca van ilyen ügyetlenül felújítva. Sajnos a faházakból teljesen kiölték az egyéniséget. Az egyetlen előny, hogy sokat láthatunk egymás mellett. Még ha mindegyik egyforma is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mú tradicionális faház - Soğukçeşme

sokağı[/caption]

Pedig elég lenne csak a másik irányba, a Kék Mecset mögé menni. És mindjárt találunk pár faházat. Igaz, nem annyira szépen kidolgozottak, de cserébe mindenféle színűek. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Faházak a Kék Mecset mögött[/caption]

Ha viszont időnk engedi, akkor érdemes elmerülni Isztambul történelmi negyedeiben.

Sajnos olyan, mint faház lelőhely, nincs már. A legtöbb házat a többi sima épület között kell megtalálnunk. De vannak olyan városrészek, ahol jó eséllyel találkozhatunk velük. Ilyen Üsküdar, Kuzguncuk, Beylerbey, Moda (Kadıköy), Eyüp. Fatih részben kevésbé, bár ott is sokan vannak, de többségében már beton házakkal találkozhatunk. Ahogyan Beyoğlu-ban is.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Tradicionális faházak - Kuzguncuk[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tradicionális faház - Moda (Kadıköy)[/caption]

Különleges hely viszont a Szigetek, ahol viszont a villa típusú faházakkal találkozhatunk. Persze ide kimenni már egy egész napos program...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tradicionális faház - BüyüAda (Szigetek)[/caption]

Egy másik kategória pedig a Boszporusz-parti faház, amit yalı-nak hívunk. Őket leginkább a második híd környékén találjuk, mind az európai, mind az ázsiai oldalon.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz faházak (yalı)[/caption]

2013-10-07

Most, hogy Isztambulban megkezdődött az esős évszak, mindjárt 20 fok kivonult a városból. És persze a turisták is, bár lehet, hogy ők csak közeli hamamba menekültek be.

De akárhogy is, a nyárnak vége, és a turistaszezonnak is (vagyis most érdemes jönni, mert kevesebb ember van, kevesebbet kell sorba állni, és minden olcsóbb). Így mostanában több úgynevezett téli témánk lesz, mint pl. az adminisztráció.

Kezdjük is mindjárt azzal, hogyan lehet a magyar papírokat behozni Törökországba.

Aki nemcsak pár napra érkezik, annak előbb-utóbb szembe kell néznie azzal, hogy pár papírt Magyarországról kell hoznia. És itt most nem arról van szó, hogy viszünk magunkkal egy csomag A4-es fénymásoló papírt. Pl. házasságnál, iskolánál, stb... szükségünk lehet valamiféle magyar papírra, amit be kell mutatni a török hatóságoknál.

Ilyen esetekben az első amit tegyünk, hogy nem megyünk fel az internetre és nem kérdezősködünk mindenféle fórumokban. Ott ugyanis csak tippeket kaphatunk, amiknek jó esetben csak a 80% hibás.

Ez nem azért van, mert az internetes közönség rosszakaró lenne, vagy súlyos amnéziában szenved, hanem a török adminisztráció egyik, legfontosabb sajátossága.

Fontos tudnunk, hogy van egy ember, aki majd átveszi a papírunkat. Pl. házasság esetén az anyakönyvis, iskola esetén a tanár, más esetében a rendőrség, bank, stb... Az, hogy neki milyen papírra van szükség, azt ő, és csak ő tudja. Ő lesz az, aki lepecsételi, ha tetszik. Ha pedig nem tetszik neki, akkor hiába mondhatjuk, hogy a Béla szerint pedig jó, stb... A pecsételő ember minden esetben főúr. Élet és halál ura. A papír ura (Egy pecsételő mind felett, egy ki kegyetlen...).

Az egy másik dolog, hogy esetleg ő rossz információkat tud, az már az ő dolga. A pecsétet és az aláírást ő fogja rátenni. Tehát azt kell tenni, amit ő mond.

Éppen ezért a problémák, extra körök és extra kifizetések helyett mindjárt nála kezdjük a kérdezősködést.

Azaz ha törökországi nyaralás során menthetetlenül beleestünk Musztafa Casanovába, és mindjárt össze is akarunk vele házasodni, akkor irány az anyakövi hivatal! Ott kérdezzük meg először, hogy ténylegesen kitől és milyen papírokra van szükség.

Írjuk is fel egy papírra a listát, fénymásoljuk le 3 példányba, hogyha 1-2 elveszik, akkor is meglegyen.

Figyelem! Ez még nem jelent 100% garanciát, hogy a végén tényleg ezekre a papírokra lesz szükség, de ilyenkor már ritkán szokott változni.

A következő, hogy megszerezzük a szükséges papírokat. Természetesen majd mindenhol, ahol a papírt kikérjük, rá fognak kérdezni, hogy miért is lenne rá szükségünk. Ilyenkor válaszoljuk azt, hogy nyerünk egy utazást a Plútóra, vagy hogy orrszövetmintát küldünk a National Geographic-nak tudományos munkákra. Ezzel elejét vehetjük a további kérdéseknek (esetleg legyen nálunk egy kis mintagyűjtő edény is, benne valami zöld trutyival, amit ilyenkor megmutathatunk). Ugyanis, ha elmondjuk, hogy külföldön szeretnénk házasodni (vagy más okból van szükség a papírokra), akkor mindjárt a következő mondat fog elhangzani: Nem lesz ez jó édesem! Ehhez ezt, meg ezt és ezt kell kikérni innen meg innen. .. és már kezdődik is.

Nem! Nekünk nem az kell. Hanem az, amit a pecsétes ember kér. Pontról pontra, és nem más. Mivel a magyar papírokat osztogató személynek valószínűleg nincsen felsőfokú végzettsége török adminisztrációból (pláne nem házasodott), és egyébként sem ő fog nekünk pecsételgetni, így az ő információival semmit sem fogunk tudni kezdeni. Úgyhogy vagy fogjuk be a fülünket, vagy mutassuk meg a mintagyűjtő tégelyünket.

Így elmenekülve a jó papírunkkal a következő valószínűleg az apostille lesz. 99%, hogy kell apostille a papírunkra. Ha ezt nem mondta volna a pecsétes ember, akkor kérdezzünk rá. Meg egyébként is meggyőzőbb, ha van apostille a papírunkon.

Mit is jelent az apostille? Azt, hogy a papírt a Magyar Állam adta ki. Nem pedig a Magyar Macskasimogató Egyesület. Ennyit, és semmi mást. Ez igazolja, hogy a papírunk hiteles. Ez még nem fordítás, stb... Viszont ez kell, hogy a Török Állam elfogadja.

Nem kell apostille az útlevelekre, mert az már maga egy apostille. Ellentétben a jogosítványra (a nemzetközire nem), a személyire, bankkártyára, diplomára, stb... már kérhetik.

De mint láttuk, az apostille még csak annyit igazol, hogy a papírunk hiteles. Viszont semmit sem ír a tartalmáról. Márpedig nemcsak annyi szükséges, hogy az XY önkormányzat adta ki, aki a magyar állam alá tartozik (az apostille ezt igazolja), hanem az is, hogy mi van benne. Hiszen lehetne a kezünkben egy gázszámla is. Azon is van név, cím, stb... Talán valaki még emlékszik arra a történetre, miszerint egy japán egy étlapot használt útlevelelnek, és úgy utazta körbe a világot... :)

Tehát a következő majdnem biztos műveletünk a fordítás lesz. Azért erre is érdemes rákérdezni. Fordításból több féle is van!

Az egyik, hogy Magyarországon fordítják, nemzetközileg hiteles irodában (pecséttel, meg minden). Na ez az, amit a legtöbb esetben nem fogadnak el Törökországban. Ezzel leginkább

azt érjük el, hogy több papírunk lesz, amivel a pecsételni valók száma növekszik, és így a költségeink is.

Törökországban egy fordítás akkor hiteles, hogyha a fordító is hiteles (azaz rajta van a hiteles fordítók listáján). És a fordító iroda is hiteles (ő is ott van a listán). No és persze rajta a közjegyző (noter) pecsétje is, aki igazolja, hogy a hiteles fordítás valóban hiteles. Ezt pedig nem fogja tudni megtenni a magyar fordító irodával egészen egyszerűen azért, mert az nincs rajta a listán...

Így hiteles fordítót úgy tudunk találni, hogy bemegyünk a közjegyzőhöz (noter), ott kérünk hiteles fordító irodát. Az iroda pedig már fog tudni hiteles fordítót szerezni. Egyébként végül úgyis ahhoz a 3-4 emberhez jut a papírunk, akik hitelesen fordíthatnak magyarról törökre.

Érdekesség, hogy az útleveleinket is szinte minden alkalommal le kell fordítanunk. Hiszen abban csak az EU-ban elfogadott 23 nyelven írják le a személyes adatainkat. Törökül nem. És senkinek sem lenne jó, ha valaki véletlenül összekeverné a születési dátumot mondjuk az állampolgársággal.. De mivel az adataink angolul is megtalálhatóak, így könnyebb fordítót találunk.

Továbbá jó tudni, hogy az útlevel egy nemzetközileg elfogadott (tehát apostille-s, és hiteles, stb...) papír, ami a következőket igazolja: állampolgárságunkat, születési helyünket, nemünket, stb... Még Magyarországon is (ami már nem mondható el a magyar születési anyakönyvi lapról. Ezért is érdemes a külföldön született babának mindjárt útlevelet is kérni, nemcsak a születést honosítani).

Az orvosi papírok már más macera. Ott minden esetben pontosan kérdezzünk rá, hogy milyen hitelesítések szükségesek, majd azoknak a fordításai. Ami vizsgálatot viszont csak tudunk, inkább Törökországban végezzünk el. Így sok macerát spórolhatunk meg.

Hasonló kategória az, amikor egy magyar lapot nem kifejezetten egy hatóság kedvéért hozunk magunkkal, hanem csak lobogtatni, mutogatni akarjuk (most így hirtelen nem jut eszembe példa). Ilyenkor elvileg elegendő az otthoni fordítás, és nem kellenek hitelesítések. Mégis sok extra kerülőúttól menekülhetünk meg, ha teszünk rá apostille-t, és Törökországban fordítjuk. Az apostille amolyan kék szem: megvéd minket és a papírunkat is. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Apostille[/caption]

2013-10-08

2013-ban a Ramadán (Ramazán) augusztusban volt. Most októberben viszont a második Karácsonyt fogjuk ünnepelni, az Áldozati Ünnepet (törökül: Kurban bayramı).

Időpontja: 2013. október 15-18.

A történet szerint ezen a napon ment fel Ábrahám a hegyre, hogy az Úr kérése feláldozza a fiát. A történet végül jól végződik, mert az Úr csak próbára akarta tenni Ábrahám hitét, a végén nem engedte, hogy feláldozza a fiát. Helyette egy bárányt küldött.

Az Iszlámban erre a történetre emlékeznek minden évben. Az ünnep időpontja a holdnaptár miatt minden évben kb. 10-11 nappal előbbre kerül. Így úgymond a Karácsonyra kevesebbet kell várni. :)

Ilyenkor a hívők többet járnak mecsetekbe. Az ünnep első napján történik az áldozás, kora hajnalban. Az áldozati állat általában birka. De lehet marha, kecske és teve is. Törökországban a legelterjedtebb a marha, amelyekből nagy mennyiséget importálnak Magyarországról.

Az állatot különös rituálé mellett áldozzák fel, és közben imádkoznak. Majd pedig a húst 5 részre osztják: egy rész megy a szegényeknek, egy az ismerősöknek, egy a rokonoknak, egy közeli családtagoknak, és egy marad saját maguknak.

Az áldozatot szigorúan csak az előírt, hozzáértő személyek végezheti. Bár minden évben jónéhány apuka megmutatja a fiúknak, hogyan is kell ezt csinálni. Olyankor láthatunk az utcán futkározó teheneket és bekötött kezű embereket (közelükben pedig csalódott gyereket).

Lehetőség van az áldozatot adománnyal kiváltani. Ez az idén 500 TL körül van, amit jótékony célra fognak felhasználni.

Természetesen, mint minden török ünnep, ez is főképpen a családról szól.

Ilyenkor megint előkerítjük a nagymamát (jelezték, hogy Ázsiában van...), ott fog gyülekezni a teljes rokonság, mivel ő legidősebb. És a szokás az, hogy a fiatalok mennek az idősebbekhez. Csakhogy a mi gyülekezőpontunk eredetileg bent lakik Anatólia közepén a hegyekben az erdő mélyén (tisza Piroska és farkas mese). Oda pedig nem egyszerű bejutni. Egyébként jó hely. Esténként még farkasordítást is hallani!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Rumli Kastamonuban[/caption]
Meg ha az egész rokonság odamenne, az igencsak megterhelné az egyébként 20 fős falucskát.

Ezért amikor valamelyik rokon arrafele járt az utóbbi időkben, akkor berakta a nagymamát is a kocsiba, és elhozta Isztambulba. Viszont a nagymamának nem tesz jót, hogy hirtelen milliószorosra nőtt a szomszédok száma, és este is a farkasok helyett a szomszéd tv-je ordít. Így sokáig nem bírja egyik helyen sem. Pár hét után átkerül egy másik rokonhoz, majd egy hónap múlva már senki se tudja, éppen hol jár, melyik földrészen is tartózkodik éppen. De azért az utolsó napon valahogy előkerül. Az ottani családot pedig az a megtiszteltetés éri, hogy főzhet egy hatalmas adag pörköltet a vendégeknek.

Az Áldozati Ünnepe igazi egzotikum ez a pörkölt, amit a frissen vágott állatból készítenek. Mivel áldozatról van szó, csakis a legjobb minőségű állatot lehet levágni. Ilyenkor pedig nem illik fűszereket használni, amelyek elrontanák a hús tiszta ízét. Természetesen nemcsak egy helyre megyünk ilyenkor látogatóba, így mindenhol megízlelhetjük a friss pörköltet. Nyam nyam nyam.

2013-10-09

Az Áldozati Ünnepe (Kurban bayramı) hivatalosan 2013. október 15-18-ig tart. Ilyenkor kb. 10 millió ember elhagyja Isztambult.

Ha megnézzük a naptárban, akkor láthatjuk, hogy október 15-e keddre, míg 18-a péntekre esik. Azaz csak 1 napot kell kivenni szabinak, hogy egy egész hetet kapjunk!

És erre bizony nagyon sokan rájöttek. Ha nem is Isztambul teljes lakossága, de igencsak nagy része egészen biztosan útnak indul. Mégpedig péntek este. Csak a macskák és az őket etető nénikék maradnak a városban. Úgyhogy pénteken lesznek nagy torlódások az utakon és a reptereken...

Én valószínűleg egy hangulatos kávézóban fogok kivárni, míg egy egész országnyi ember elrobog...

Másrészről a turistáknak egy igencsak érdekes hangulatú városban lehet majd részük. Ami majdnem teljesen kihalt és bezárt...

Azt még nem tudni, mi lesz hétfőn. A múzeumok persze zárva lesznek, mint minden hétfőn (kivéve a Chora-Kariye camii, ami szerdán van zárva). Még az sem dőlt el, hogy hivatalosan is munkaszüneti nap lesz, vagy csak a nép tér haza vidékre.

A bankok valószínűleg zárva lesznek, és az állami intézmények is (ezen a napon ne akarjunk házasodni!!). Talán a buszok és a hajók is hétvégi menetrend szerint fognak járni. De ez még nem biztos.

Az igazi ünnep kedden, 15-én kezdődik. No ilyenkor aztán tényleg minden zárva lesz. Nem egész nap azért. A legtöbb szolgáltató azért délután (vagy délre) kinyit, hogy ellássa kebabbal azt a néhány embert, aki a városban maradt. Viszont a múzeumok weboldalain nincs figyelmeztetés, hogy zárva lennének. Azok már amúgy is olyan nemzetköziek lettek. A Fedett bazár viszont már jó kérdés. Ott tényleg kétesélyes, hogy vajon a turisták kedvéért nyitva lesznek-e ezen a napon. Még az is lehet, hogy az összes árus kínai lesz...

Szerdán viszont már minden kezd visszatérni a megszokott mederbe. Lassacskán Isztambul lakossága is visszazivárog. Így ilyenkor már az üzletek is inkább lesznek nyitva, mint zárva. Kivéve természetesen a bankokat és állami intézeteket (úgyhogy ezen a napon se akarjunk házasodni!!). És persze a buszok és hajók is vasárnapi menetrend szerint fognak közeledni.

Csütörtökre és péntekre pedig szinte teljes egészébe feléled a város. A nagy részre természetesen még mindig a rokonokat fogja látogatni, de a szolgáltatások már működni fognak. Kivéve persze a bankokat és állami intézeteket (még mindig ne akarjunk

házasodni!!). No és a hajók és buszok is továbbra az ünnepi menetrend szerint közlekednek.

Szombatra véget ér az ünnep. A bankok kinyithatnának, de ugye szombaton ők mégsem dolgoznak. Ki kell pihenni a heti fáradalmakat... Viszont az állami intézmények már szombati nyitvatartás szerint lesznek zárva (ezen a napon már lehet házasodni).

Majd pedig jön a vasárnap, amikor minden zárva lesz. Még a bazár is. Kivéve a múzeumokat. Ők hétfőn csuknak.

De hogy ez a nap se legyen unalmas, visszajön Isztambul teljes lakossága (kivéve a macskák is az őket etető nénikék, hiszen ők el se mentek). Ismét megtelnek az utak, repülőterek. Jó kis sorban-, és dugóbanállás lesz aznap!

2013-10-10

2013. november 3-án gyűrűs-teljes napfogyatkozás lesz. A Hold árnyéke egy 58 km-es sávban fog áthaladni Közép-Afrikán. A napfogyatkozás sávja 4900 km, azaz Magyarországról nem látható. Viszont Törökországból igen!

[caption id="" align="aligncenter" width="445"] Teljes napfogyatkozás Törökországban - 1999[/caption]

Az árnyék legészakibb határa a Marseille-Róma-Szófia vonalon fog haladni, így egész Törökországból (kivéve Edirne és Kirklareli) élvezhető lesz a látvány (persze megfelelő védőszáműveggel együtt).

Így választhatunk, hogy egyúttal kipróbálunk egy novemberi tengerpartot. Vagy megnézzük Mardint, amikor nem 40 fok van ott. Vagy síelünk Erzurumba. Esetleg Isztambult nézzük meg, ahol a napfogyatkozás utáni napokban ilyen programokban is részt vehetünk, mint az Atatürkre megemlékezés (november 10.), vagy az eurázsiai maraton (november 17).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kb. ilyen lesz (kép eredeti: 2003 - Budapest)[/caption]

A napfogyatkozás a délutáni órákban kezdődik, és kb. fél óráig tart. A városokra lebontott pontos . A táblázat különlegessége, hogy ez már a helyi időzónákra van átszámolva (belekalkulálva a téli-nyári időszámítást).

[caption id="" align="aligncenter" width="250"] 2013. november 3-ai napfogyatkozás animáció[/caption]

Mint az animációban láthatjuk, egyes helyeken a naplemente lesz érdekes, és jó fotóalany. Mint egy török sütemény, amibe valaki beleharapott. :)

Természetesen minél inkább dél-nyugatra megyünk, annál jobb lesz a látvány.

2013-10-11

2014-ben Törökországban az önkormányzati választások zajlanak majd.

A törökök pedig szeretik a választásokat komolyan venni. De legalábbis komolyan foglalkozni vele.

Karácsonykor az egész város tele van karácsonyfaizzóval, felfújható télapóval, és , holott ilyen ünnep hivatalosan nincs is.

Mindez elhanyagolható ahhoz a készültséghez képest, ami a választásokat előzi meg.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szavazz rám! zászlóerdő (zászlósátor)[/caption]

Törökországban egy választásnál mindenre szükség van, ami szép, színes, lobogtatható, felfújható, villogtatható, gyereknek adható, vagy csak simán látható. esetleg érezhető, hallható, tapintható, stb...

Szóval bármi jó, amiből sok van. És mellékesen a párt nevét is fel lehet rá írni (bár ez utóbbi elhanyagolható, ha a dolog jól néz ki). De igazándiból a mennyiség az, amiből sosem lehet elég, hiszen az ellenségnek mindig több zászlója van, több matricája van, több autót, buszt, repülőt és traktort tud átfesteni, stb...

Tehát a verseny már a marketing területen is zajlik. Sőt!

Mindehhez persze kell egy jó lelőhely. Hiszen nem mindegy, hogy a 70.000.000.000.000 zászló végül is milyen áron fog elkészülni. Még a legkisebb eltérés is hatalmas lesz a végösszegben.

Természetesen annak sem mindegy, aki majd legyártja a zászlókat, így itt is komoly verseny folyik (mindenki hozzon magával még egy nagymamát, aki majd köt egy kampány zoknit).

Így nem csoda, hogy végül egy egész kiállításra (expo) is szükség volt, ahol a pártok lelkesen átnézhetik a választéket. Így született meg az Isztambuli Választási Kiállítás (Seçim Hazırlıkları Fuarı).

[caption id="" align="aligncenter" width="512"] Választási Expo - Forrás: Seçim Hazırlıkları Fuarı[/caption]

Itt elegendő hely van standoknak (40.000 m²), vagy annak, hogy kiterítsünk néhány mega zászlót. Vagy hogy berakjunk egy egész buszt. Emeletest természetesen, hogy a pártfőnökök kényelmesen tudjon integetni a népnek.

[caption id="" align="aligncenter" width="512"] Kampánybusz, emeletes - Forrás: Seçim Hazırlıkları Fuarı[/caption]

Természetesen vannak ilyen apróságok is, mint elegendő parkolóhely a limuzinoknak, meg VIP szalon, stb.. És persze egy detektor is a kapuban, ami kiszűri a baltával belépni óhajtókat, nehogy a politikus kartársak idő előtt kezdjék meg a kampányolást.

Tehát van itt minden, amit falra, földre, kabátra, buszra, hídra lehet akasztani. Akit esetleg érdekel, a kiállítás október 12-ig (szombat) tart.

[caption id="" align="aligncenter" width="512"] Választási Expo - Forrás: Seçim Hazırlıkları Fuarı[/caption]

2013-10-14

Egy nyaralás egyik legkellemetlenebb része, hogyha útközben - főleg éjszaka - derül ki, szükség lenne valamilyen gyógyszerre.

Egy sima szaftos fejfájás mindig befigyelhet.

Egy sima, de annál élménydúsabb gyomorrontás meg pláne befigyelhet.

De az is lehet, hogy az ezeregyéjszaka eseményei ragadtak magával, és most esemény utáni tablettára lenne szükség...

De akárhogy is, ilyenkor általában az történik, amit már a Jurassic Park c. filmben is elmondtak: jön a pánik, meg a sikoltozás, és a futkosás.

Szerencsére Isztambulban ha valamiből nincs hiány, akkor az a kebab és a gyógyszertár. Úgy nőnek, mint a gombák.

Ezeket törökül Eczane-nak hívják (régiesen patika-nak). És könnyű őket megtalálni, mert egy hatalmas piros E betű van az kapu felett.

Amennyiben ez az E betű nem világít, akkor 99%, hogy a gyógyszertár zárva van. 1%, hogy kiégett az égő.

[caption id="" align="aligncenter" width="120"] Gyógyszertár (zárva)[/caption]

Ha viszont világít, akkor azt jelenti, hogy nyitva van. De csak jelenti. Előfordulhat, hogy elfelejtették lekapcsolni a lámpát, amikor hazamentek. De az is lehet, hogy valaki rátolta a szekrényt a kapcsolóra, így még pár évig folyamatosan fog égni...

[caption id="" align="aligncenter" width="120"] Gyógyszertár (nyitva)[/caption]

Ezek az úgynevezett "normális" állapotok.

Csak hogy gyógyszerre nemcsak nappal van szükség. Előfordul, hogy a szomszéd éjjel énekel, így altató kell. A szomszédnak pedig fejfájás-csillapító. A nagymamának pedig új sodrófa, mert hirtelen eltört, amikor valaki fejével nekiment.

Éppen ezért Törökországban már nagyon régóta létezik a gyógyszertár ügyelet. Törökül: Nöbetçi Ezcane. Ez az a patika, ami éjjel, és hétvégén is nyitva van.

Természetesen nem ugyan az az üzlet, hiszen akkor ott zombiknak kellene dolgozni, hanem mindig más. Az aktuálisan nyitva levő gyógyszertárat megtaláljuk a zártnak az ajtajára felfüggesztve. Ennek előnye, hogy a legközelebbit szokták megjelölni.

Persze ha éppen a török egzotikus ételeknek vannak tolmácsolási nehézségei a gyomrunkban, akkor nem jó megoldás ha az utcát járjuk, és keressük az ügyeletes gyógyszerért. Még jó, hogy a mobiltelefon segítségével a porcelánbuszos helyiségbe az internetet is magunkkal vihetjük!

Szóval vagy felrakunk egy Nöbetçi Ezcane nevű programot, vagy elmegyünk erre a . Itt mindjárt az elején kiválasztjuk, melyik városban (megyében) is vagyunk.

A következő oldalon találunk egy naptárat. Itt válasszuk ki, melyik napon is szeretnénk rosszul lenni. Majd pedig az oldalon válasszuk ki a kerületet, ahol tartózkodunk. Amennyiben ez Isztambul történelmi városrésze, akkor az Fatih lesz.

Vegyük viszont figyelembe, hogy ez a kerület félmillió lakosával együtt 13 km², és a két legtávolabbi pontja 6 km-e van egymástól. Ez a Google szerint 1 óra 20 perc alatt tehető meg. Így mielőtt nekivágunk az éjszakának, igencsak alaposan nézzük meg a térképet, hova is szeretnénk eljutni. Egyébként is Fatih az a városrész, ahol könnyebb eltévedni, mint nem.

Természetesen a jó kis éjszakai kaland azért könnyen megúszható, ha még az utazás előtt összeállítunk egy amolyan pánik csomagot, benne olyan gyógyszerekkel, amikre szükségünk lehet.

2013-10-15

Büyükcemece városrészben elkészült, és átadták Törökország első földalatti mecsetjét.

Ami annyiban tér el az Isztambulban található többi földalatti mecsetről, hogy teljesen más stílusban alakították ki.

És - szintén ellentétben a többivel - ez megnyerte a Világ Építészeti Díjat is.

No és ez a dzsámi valóban a föld alatt lett kiépítve (6 m), míg a hagyományosok csak nevében, vagy részben föld alattiak.

A mecset neve: Sancaklar Camii

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Sancaklar Camii - Forrás: Radikal[/caption]

A mecset építését a Sancak család finanszírozta. Az elmondásuk szerint, ha ma valaki mecsetet épít, akkor mindjárt a kupolákra gondol. Holott ennek nem kell kötelezőnek lennie, hiszen csak szeldzsuk idők óta épülnek ilyen stílusú dzsámik. Ők ezzel szemben egy olyan épületet szerettek volna, ami még inkább alkalmas az elmélyülésre. A Sancaklar Camii-nak még minaretje sincs. Hiszen a mai technológiák mellett erre semmi szükség.

[caption id="" align="aligncenter" width="640"] Sancaklar Camii - Forrás: EAA[/caption]

Éppen ezért a kialakításnál a barlangszerű belső térre törekedtek, a speciális akusztikát is figyelembe véve.

A dzsámi teljes területe 7400 m², amiből a fedett rész 1200 m². Itt összesen 650 hívő imádkozhat.

De nemcsak egy mecsetet, hanem egy vallási és kulturális központot is szeretnének létrehozni. Ezért könyvtár és olyan mesteremberek is lesznek, akik vallási kérdésben tudnak segíteni. E mellett gondolkoznak angol nyelvű szertartások megtartásában is. Így a turistáknak is kedvelt helyük lehet.

2013-10-16

Egy újabb érdekes török nyelvtani kifejezés:

Ez az étel nem finom, de nagyon hasonlít rá!

A török nyelvben ha valami tetszik, azt elég egyszerűen megtehetjük. Csak annyit kell mondani, hogy çok güzel (csak güzel).

Ebből a güzel jelenti azt hogy szép. A çok pedig fokozó: nagyon. Vagyis a çok güzel azt jelenti, hogy nagyon szép.

Igaz, az a szó, hogy çok, még azt is jelenti, hogy sok. Klasszikus török-magyar mondat: cebemde çok küçük elma var - zsembe sok kicsi alma van. Itt már a sok jelentésében találkozhatunk vele.

Persze, ha a dolgok mélyére akarunk menni (és az mindig mókás így, hogy nem is vagyok nyelvtanár), akkor a çok valójában csak a sok-at jelenti. És így a çok güzel az lesz, hogy nagyon sok benne a szép.

És hogy miben?

Tulajdonképpen bármiben.

Egy virág is lehet çok güzel. Meg persze egy lány is (egy fiú viszont már csak çok yakışık - nagyon helyes lehet).

De a çok güzel használható és használandó minden másra is. Pl. ha egy új Ferrarinak felpörgetjük a motorját, és így betörük pár ablak a környéken, és ez elégedettséggel tölt el, akkor ő is çok güzel lesz. De ugyan ezt fogja mondani az ablak tulajdonosa is, miután eltalált egy téglával.

Sokkal mindennapibb használat viszont az ételek esetében. Egy étel lehet finom (çok lezzetli), de sokkal inkább szép (çok güzel). Hiszen egy ételnek nemcsak finomnak kell lennie, de jól is kell kinéznie. Hiszen egy igazán gusztusosan elkészített ennyivaló előre megágyazz a gyomorba, ami a felkészülést csengővel korgással jelzi.

Éppen ezért sokkal kifinomultabb, ha nem csak simán lefinomozzuk az ebédet, hanem mindjárt fel is szépítjük. És ha tényleg finom, akkor egy szép lány çok güzel-el ajándékozzuk meg a háziasszonyt. Amennyiben nem ízlik, de a háziasszonyon látszik, hogy szemmelveréssel tehenet is tud fejni, akkor távolról dobunk oda egy çok güzel-t.

Majd a végén pedig még egy Ellerinize sađlık-ot is, aminek a jelentése egészség a kezeknek, de erről majd egy későbbi bejegyzésben...

További érdekesség, hogy a ok güzel, nemcsak gy magában van. Különböző rnyaltaival találkozhatunk, amelyek meglepő módon nem olyan jelentéssel bírnak, mint a magyarban várnánk.

Egyik ilyen a címben szereplő gzele benziyor is. Ami szó szerinti fordításban ez valami szépre hasonlít. Csak hát ugye, ha ezt pl. egy lányra mondanák, az anyyira nem lenne egy barátságos dolog. Legalábbis azt várnánk, hogy az apja mindjárt megjelenik egy baltával.

Ugyan gy jogosan számítanánk egy feldühödött sodrófás háziasszonyra, ha az ételére azt mondanánk, hogy valami szépre hasonlít. Holott ez a törököknél pont fordítva van. Ha gzele benziyor formát használjuk, nagyobb elismerést is jelenthet, mintha csak egy ok güzel-t mondanánk oda. Hiszen azt mondjuk annyi minden másra is...

A másik ilyen furcsa használata, amikor az úgynevezett elbeszélő múltban használjuk (): ok gzelmiş. Ezt akkor mondjuk, amikor nekikezdünk az ételnek, és nagyon meg vagyunk vele elégedve. De még nem ettük meg! Ha megettük, akkor már nem lehet a ok gzelmiş formát használni, csak a ok güzel-t. Ugyanis ennek a mltidnek megvan az a furcsasága, ha a dolgokat másodkézből hallottuk. Az étel esetében azért ezt használjuk, mert még nem ettük meg az egészet. gy nem lehetünk benne biztosak, hogy mire a végére érünk, akkor is minden ok güzel lesz. Lehet, hogy addigra elégnk lesz belőle, vagy találunk egy idegen tárgyat a Mars bolygóról, stb...

Ismét azzal az érdekességgel kell szembenézni, hogy egy ok gzelmiş használata nem fordul át negatívba. Nem fog a háziasszony a már említett sodrófával mögöttünk állni, és figyelni, hogy tényleg minden falatot megeszünk, és mindegyikre elmondjuk a ok güzel-t. Ezzel mindössze csak annyit jeleztünk, hogy ízlik az étel, de még nem értünk a végére. Semmi feltételest, hogy addigra mégsem lesz jó. Csak a tényeket közöltk.

2013-10-17

A mese úgy kezdődik (tényleg, van ilyen mese??), hogy török család bepakol a piknikes kosárba, majd kivonul az erdőbe.

Persze ez csak mese..... [legyintés ikon]

A valóságban a török család bepakol a többszemélyes kisteherautóba mindent: grillrácst, teafőzőt, fél fürdőszobát, majd beáll a forgalmi dugóba

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Török túra-teafőző[/caption]

Most, hogy az ünnepek alatt meglepően jó idő lett Isztambulban, aki még a városban maradt, az is kimegy a zöldbe.

A zöldet természetesen szó szerint kell érteni. El lehet menni a környékbeli falvakba, ahol külön piknikező kertekbe ülhetünk le és gyűjthetjük fel az ebédünket. De sokan csak a legközelebbi zöldig mennek. Ami persze nem lehet közlekedési lámpa, hiszen az állandóan változtatja a színeit. Viszont a sarki körforgalom már alkalmas hely egy jó kis köfte füstölésre.

A pikniket a törökök komolyan veszik. Ez amolyan vonulós dolog. A madaraknál, ha megjön a tél, akkor levonulnak Afrikába. Isztambulban ha megjön a jóidő, akkor kivonulnak a zöldbe.

Persze attól még, hogy zöld, nem jelenti azt, hogy minden komfortot nélkülözni kell.

Az "A-típusú", vagy egyszerűbb pikniknél, ahol csak egy szál farmer nadrágban (meg persze póló, alsó ruházat, cipő, stb...) mennek ki a zöldbe, még ott is van rádió. De a modernebbek, és a romantikusabbak, akik a leányzót is visznek magukkal, már mobil telefonról bömböltetik az adzseszkút (I just called to say...). Ezzel dobogtatva meg az ifjúság, és a kerület galambjainak a szívét.

Természetesen egy ilyen zenés romantikus időzés közben előbb utóbb megkondul a gyomor harangja, mire előjön a kérdés: nem eszünk valamit? Ez mondjuk úgy az első 3 perc elején fordul elő leggyakrabban...

Az ilyen kijelentésre pedig mindjárt ott terem a helyi szotyolaárus, a teaárus, no és persze a kebabárus. Van sütemény és más édesség árus is a népszerűbb helyeken. De már láttunk pótkerék árust is.

Ezek azok a helyek, ahova a török ember 1+1 maga megy el.

A "B-típusú", azaz családos piknikezésre viszont 1+300 személy látogat el, ha csak a szűk

rokonság mozdul ki. Nagypapa persze otthon marad, hogy végre nézhesse a focit. A nagymamát azért viszik magukkal, mint fő gyülekezési pont. Ő ugyanis nem fog elszaladni, így könnyű megtalálni.

Ebben az esetben viszont már komolyabban kell készülni. Nem elég, ha az utcai teaárust lecövekeljük a nagymama mellé. Jobb egy egész teafőzőt vinni. Mert hát tea nélkül mégsem piknik a piknik.

Ilyenkor a szotyola sem elég. Mégsem lehet az egész családot csak magokkal ellátni. Előkerül a grillrács is. Ez a kettő (teafőző és grillsütő) minden háztartás alapja. Sőt! Lehet, hogy a háznak se teteje, se alapja, de a teafőző már ott van. És a grillen is sül a hús a jellegzetes füsttel.

Mert ugye a hússütést nem lehet a tv-ből megtanulni! Sőt! Az a legjobban sült hús, amibe legalább 20 ember beleszól, és 12 másik pedig egymást váltva sütöget. Így ha nem is kap lángra az ebéd, de a közeli utcákban a ködlámpát mindenképpen fel kell kapcsolni.

Mindez akkor a legizgalmasabb, amikor nemcsak pár ember megy ki a zöldbe sütögetni, hanem a város nagy része. Olyankor komoly köd szokott a város felett gomolyogni.

2013-10-18

Isztambul egyik legszebb, és legérdekesebb látnivalója az AyaSofya.

És bár biztos lesz olyan, aki megpróbálja nekünk eladni, de azért ez mégiscsak egy olyan dolog, amit nem lehet hazavinni.

Vagy mégis?

Isztambulban, az ázsiai oldalon, Kadıköy városrészben van egy szuper bolt, ahol kirakókat lehet kapni. Minden méretben és minden korosztálynak. Sőt! Még a is megtaláljuk, ha azóta nem vette meg valaki.

De ennek a boltnak egyik legnagyobb előnye mégiscsak az, hogy Törökországgal, és így Isztambullal kapcsolatos kirakókat is találunk. Így ez remek ajándék lehet olyan ismerősünknek, akik szeretnek kirakózni.

Persze ha nincs időnk Ázsiába átmenni, akkor vehetünk egy vázát a bazárba, majd minden extra nélkül feladjuk a repülőn. Garantáltan az is egy több ezer darabos puzzle lesz, mire hazaér.

Tehát ebben a jó kis kirakós boltban hatalmas választék van. Itt találhatóunk 3D-s kirakókat is. Kis szerencsével még az AyaSofya-t is felleljük!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Aya Sofya makett[/caption]

Ez a modell 225 darabból áll, és ha elkészült, akkor 41.4 x 38.4 x 32.5 cm lesz a mérete. Azaz érdemes NEM a gépre felszállás előtt, hanem már hazaérve összerakni, különben igencsak macerás lesz a beszállásunk..

De találhatóunk más török, főként isztambuli épületet is, mint a Galata-torony, vagy a Kislány-torony. Sőt! Még a budapesti Mátyás templomot is! :)

Aki viszont nem tud átugrani Ázsiába, vagy nem tud addig várni, míg elér Isztambulba (esetleg éppen nincs a boltban a termék), a jó hír, hogy az . Igaz, a minimális rendelési mennyiség 120 doboz, de olyankor az ár csak 2-5 USD/doboz. Vagyis roppant olcsón juthatunk hozzá! Egy gyors számolással az is kiderül, hogy inkább érdemes az extra 119 dobozt bevállalni, mint leutazni Isztambulba.

2013-10-21

Nemsokára kezdődnek az önkormányzati választások Törökországban. De egyébként is Isztambul akkora, hogy valahol mindig kell aszfaltozni.

Ez persze még nem ok, hogy élet egy pillanatra is megálljon.

Az aszfaltozásnál már régóta megvannak a technikák, miként lehet pár pillanat alatt odébb hajtani a forgalmat, ledobni az új réteget, majd visszaterelni a járműveket.

A járdánál viszont már más a szituáció. Egyik oldalról a gyalogosok amúgy is terepjárók, másik oldalról pedig nem hordanak magukkal dudát, amivel felébreszthetnék megzavarhatnák a felújításon dolgozókat. Így velük kevésbé szoktak foglalkozni.

Isztambulban pedig a járda egyébként is egy olyan dolog, ami csak akkor kerül számításba, ha marad hely, pénz, idő, stb... mivel a lakosság nagy része minden probléma és infarktus mellőzése nélkül is képes a forgalmas úttest közepén haladni (bizonyos esetekben még kebab-árusító bódét is felállítani).

Az utóbbi időkben viszont egyre nagyobb figyelmet fordítanak a gyalogospályák kiépítésére is. Így egyre több helyen kezdenek a járdák felújításába, vagy még inkább építésébe.

Csak hogy Isztambulban egyáltalán nem igaz, hogy a járda a gyalogosoké. Sokkal inkább egy közös terület. És mint közös, alkalmas arra, hogy kapcsolatba kerüljön az evéssel. Pl. kebabot lehet árulni rakta. De még inkább praktikus, ha mindjárt asztalt teszünk a járda közepére. Terítővel, székekkel, és persze étlappal együtt.

Ha viszont jön a járdafelújítás, akkor mit lehet kezdeni ezekkel az asztalokkal? Bent már nincs hely, az útra pedig mégse lehet kitenni (de, ki lehet, csak akkor sűrűn kell a vendégeket megkérni, hogy álljanak fel addig, míg a kamion elhalad).

De hát nem is kell nagy kalandot csinálni az ügyből. Attól még, hogy nincs kő, beton, aszfalt, stb..., attól még az asztal maradhat a helyén.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A "járda" közepén[/caption]
Aztán amikor öntik a betont, mindenki húzza fel a lábát!

2013-10-22

Végre egy hasznos cucc kezdő és haladó turistáknak, eltévedőknek, tanulóknak és vakvezető kutyáknak: Törökország vaktérkép rajzoló sablon!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Törökország vaktérkép rajzoló sablon![/caption]

Gondoltak a nagyon eltévedőkre is, mert a szomszédos országok határai is be vannak jelölve...

Természetesen eredetileg ez a vonalzó-sablon az iskolásoknak készült, nem a turistáknak. Így pl. nem árulják reptéren, és nem jár mellé ajándék kebab sem. Viszont mi mégis nagy hasznát tudjuk venni.

Kezdve mindjárt azzal, hogy otthon jó előre begyakorolhatjuk vele Törökország térképét úgy, hogy a végén már csukott szemmel is le tudjuk rajzolni. Így lesz belőle vaktérkép. Hehehe. (persze nem ezért hívják vaktérképnek, de legalább sikerült találnunk egy idióta szóviccet ebbe a bejegyzésbe is).

Vagy esetleg turistatársunk hátára, vagy érdekesebb/látványosabb testrészére is feltetováltatthatjuk. Hála a sablonnak, a tetováló szalonban egészen biztosan pontos térképet fognak rajzolni. Ezen aztán alkoholos filccel bejelölhetjük az útvonalunkat, színes rajzszögekkel pedig azokat a helyeket, amelyeket már meglátogattunk.

Aztán ha eltévednénk, akkor elég csak a turistatársunkat elővenni, hogy megkérjük a helyieket, mutassák meg, merre is vagyunk éppen.

Azoknak, akik viszont nemcsak az utat, de a társukat is el szokták veszíteni, nekik ajánljuk, hogy legyen egy ilyen a zsebükben. Eltévedés esetén pár pillanat alatt felrajzolhatjuk Törökország térképét, vagy csak annak egyik területét. És máris kérdezgethetjük a helyieket. Csak vigyázzunk, mire rajzoljuk le/fel a térképet! Ugyanis pl. egy ház falat nehéz lesz utána magunkkal cipelni...

A beépített vonalzó segít minket kiszámolni, hogy mennyire is van messze az a messze. De mivel hiányzik a méretarány, így nektek előre kiszámoltam a távolságokat:

1 cm = messze

2 cm = még messzebb

3 cm = nagyon messze

4 cm = nagyon nagyon messze

5 cm =nagyon nagyon nagyon messze

6 cm = nagyon nagyon nagyon nagyon messze
7 cm = majdnem rettenetesen messze
8 cm = rettenetesen messze
9 cm = még rettenetesebben messze
10 cm = nagyon rettenetesen messze
11 cm = fenemód messze
12 cm = fenemód rettenetesen messze
13 cm = rettenetesen fenemód messze
14 cm = fenemód rettenetesen fenemód messze, de rettenetesen
15 cm = nagyon rettenetesen fenemód rettenetesen nagyon messze
16 cm = hát ez biza a falun túl van
17 cm = ide már a busz se jár
18 cm = útleveleket kérem ellenőrzésre
19 cm = يرجى التحقق من جوازات السفر
20 cm = 请检查护照

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Törökország vaktérkép rajzoló
sablon![/caption]

2013-10-23

Most, hogy véget ért a nyár (lassan 2 hónapja), tombol a futball szezon, és tombolnak a szurkolók is.

Ideje beszerezni a kulacsokat, mielőtt beköszönt a tél, hogy az egész este velünk legyen a forró tea, vagy a forralt bor.

Bár lehet, hogy ezek nem hőállóak...

Na, mindegy, akkor is jól néz ki, és jól lehet lóbálni. És ha véletlenül elszáll, akkor sem töri be senkinek sem a fejét. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fenerbahçe kulacs[/caption]

A Fenerbahçe kulacsok egy színben, kétszínben kaphatóak: sárga-sötétkék verzióban. Bár láttam egy sötétkék-sárgát is.. Meg volt egy sötétkék-sárga csíkos is, és egy sárga-sötétkék csíkos is...

Szóval a kulacsok: Esztétikus, és szívet dobogtató sárga-sötétkék színekben. Tetejük levehető pohár. A változatosság kedvéért csak simán sötétkék. És a füle is fordítva van, szintén a változatosság kedvéért.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galatasaray kulacs[/caption]

Mindezzel ellentétben a Galatasaray kulacs mellőzi a sötétkék színek. De a sárgát megtartja. Így láthatunk sárga-pirosat, és piros-sárga változatokat is. És természetesen a csíkosak sem hiányozhatnak a listából. Szintén sárga-piros és piros-sárga verziókban. De a nagy különbség, hogy van oroszlanos is! Hiszen a Galatasaray kabalaállata mégiscsak ez a szőrös nagymacska.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beşiktaş kulacs[/caption]

És végül, de nem utolsó sorban (sőt!), a Beşiktaş készletét láthatjuk. A többiekkel ellentétben itt már semmi sárga nincs. Hanem minden fekete-fehér, vagy fehér-fekete (a kasszánál lehet választani). És persze csíkos (szintén fekete-fehér és fehér-fekete, és szintén a kasszánál lehet választani).

Itt is megtaláljuk a kabalaállatot, a kartalt, azaz a sast. Míg a Galatasaray oroszlanja amolyan kedvesen húmindjártfelfalokmindenkit mosolygott, a Beşiktaş sasa egészen fenyegetően néz ránk....

Ezen felül itt már megjelenik egy harmadik szín is: a vörös. Mégpedig török zászló formájában.

Ezekről az egyenszínekről eszembe jutott egy régi vicc:

Játékboltban:

- Jó napot! Egy rózsaszín párducot szeretnék!
- Tessék!
- Más színben nincs?

2013-10-24

A modern török nyelvben az egyik legjobb dolog, hogy mindent úgy írnak le, ahogy kiejtik. Szemben pl. az angollal.

A másik szintén nagyon jó dolog, hogy ez az írásmód nagyon hasonlít a magyarra. Szemben pl. a kínaival (nem, nem szembe a kínaival, bár ott tényleg van egy jó török büfé).

Alig néhány betűt találunk csak a , ami eltér a magyartól, de azok is csak éppenszak. Egyik ilyen a Ç, amit cs-nek kell ejteni.

Bár ha valaki eléggé rondán írja le a cs betűt (itt most én jelentkezem is), akkor az már hasonlít a farkincás török ç-re.

[caption id="" align="aligncenter" width="270"] Ç - forrás: Wikipédia[/caption]

De nem volt ez mindig így. A történelmi török írásmódot oszmánnak, vagy oszmán-töröknek hívták. Lévén, hogy az Oszmán családból származó uralkodó nem fog egy nyelvet beszélni a néppel...

Na jó, valójában a törökök, amikor meghódították kis-Ázsiát (Anatóliát), akkor felvették az Iszlám vallást. Majd vele együtt az arab írást. És ha már úgyis felvevős, elvevős kedvükben voltak, küldtek egy hadsereget Mekkába is, hogy foglalják el, és vigyék Isztambulba az ott található ereklyéket. Így a török szultán lett a kalifa, a vallási vezető. Ezzel próbálták a többi muszlim államot maguk mellé csábítani. Így viszont már furcsa lett volna, ha az ősi türk rovásírást használják (ami akár még hasonlíthat is a székely-magyar rovásírásra, hiszen mind a kettő rovásírás, de ebbe most ne menjünk bele...)

[caption id="" align="aligncenter" width="337"] Orkhon-völgyi feliratok - Forrás: Wikipédia[/caption]

Az oszmán írással csak egy probléma volt, hogy perzsa közvetítéssel került a törökökhöz az araboktól. Viszont ez a három nyelv teljesen különböző családba tartozik (török: altáji, persze: indoeurópai, arab: afroázsiai), Ebből aztán jó nagy kavaráss lett. Mint egy szombati bevásárlás a bazárban, vagy egy péntek esti forgalom Isztambulban.

De mivel a szultán nem túl gyakran állt szóba a néppel, a nép pedig előbb lelőtte a szultánt és csak utána kérdezett, így végül is nem sok embert zavartak az oszmán írásmódi nehézségek. Anatóliaszerte mindenki törökül, vagy a saját nyelvén beszélt. A szultán pedig elvont magában az oszmán nyelvvel. Amit csak a palotában használt (és a háremben, de ebbe megint ne menjünk bele, mert félreérthető...).

Az oszmán írásban a cs hang így nézett ki: چ De csak akkor, ha ez úgy magában álldogál. Bár ki tudja, hogy a cs miért állna csak úgy magában.. talán a buszra vár.. Mert egyébként az alakja attól függően, hogy a szó elején (چ), közepén (چ), vagy végén (چ) helyezkedik el.

Akit szeretne oszmánosan írogatni, (a kommentekben használni nem ér!!!)

A modern török nyelvbe a betűket viszont már az európai írásból vették át. Pl. az ö és ü betű a magyarból érkezett.

Így került bele a farkincás c is, a ç. Vagy más néven a cédille (amit szédij-nek kell ejteni).

Ennek a farkincának a kinézete manapság nagyon változatos. Sajnos sok előkelő újságban a címdalon ennek egy jelentősen leegyszerűsített változatát láthatjuk, amikor is csak egy vessző van a c betű alatt. Vagy csak egy pont. Holott a cédille nagyon elegánsan is ki tud nézni.

[caption id="" align="aligncenter" width="420"] A Ç kialakulása - Forrás: Wikipédia[/caption]

Eredetileg ez a kis farkinca a vizigót egyik betűje volt, egy lecsúszott (munkanélküli) z, ami a c-vel volt összekötve. Így ez lett a magyarban használatos c hang. A legrégebbi írásmód Spanyolországból származik, és onnan terjedt ez utána Európába. A spanyolok szerint viszont szó sincs vízi meg szárazföldi és légi gótokról (go to water), hanem ez eredeti óspanyol betű. És nem is c, hanem z. Akármelyik verzió is igaz, a franciák ma sz, a törökök pedig a cs hang leírására használják. Viszont a kinézete tényleg ebből a formából alakult ki.

Így ha szépen szeretnénk leírni (lerajzolni) a farkincát, akkor egy balra dőlő vonalkát, majd pedig egy félkarikát rajzolunk alá. Ha sietünk az írással (mert pl. büntetésből kettőezerszer kell leírni törökül, hogy nem rakunk csokit (çikolata) a padtársunk hajába), akkor lehet csak egy vesszőt, vagy egy karikát írni. Ha pedig ráérünk, akkor jöhetnek a mindenféle kunkori vonalak!

Istanbul bambaskaö mondja a dal. bam-baska, Más, nagyon más. Nincs még egy ilyen.

pespebbe, mint amikor Barbie ellepi rózsaszínnel a világot.

2013-10-25

Hétvégére egy kis zenés bemutató Isztambul ritkán nézett oldaláról.

```
[iframe width="560" height="315" src="//www.youtube.com/embed/bbG0Hq-PP_M?rel=0" frameborder="0" allowfullscreen]
```

Ezt a helyet úgy hívják, hogy Tarlabası, ami valaha szép volt, jó volt, stb... Igazándiból most is szép, csak kicsit eljárt felette az idő. De másképpen.

A XX. század közepén, amikor Ankara kezdett igazi fővároshoz hasonlítani, nagyon sokan átköltöztek oda Isztambulból. Ennek oka, hogy mesterségesen próbálták Törökország központját átmozgatni (több kevesebb sikerrel, ezt ma is láthatjuk). Próbálták a lakosokat, ipart, kereskedelmet, stb... átcsábítani oda mindenféle kedvezményekkel. Ennek köszönhetően Isztambul majdnem a Római Birodalom sorsága jutott, mégpedig mint egy kiégett hát összeomlik.

Mivel lehetőleg a város fontos és mozgató rugói költöztek át, Isztambul tényleg kezdett kiégett lenni. Amivel együtt járnak bizonyos dolgok, mint pl. a nemzetiségi megmozdulások, kisebbségek rágalmozása, stb... Úgyhogy ebben az időszakban sok nem török is elhagyta a várost. Főleg külföldre (meg a törökök is mentek külföldre, pl. Németországba). Azok pedig leginkább a mai Beyoğlu területéről.

A megüresedett házakra persze már nem vigyázott senki. Szépen lassan romlásnak indultak...

De a 2000-es években, amikor Isztambul kezdett újra a Városok királynője lenni, akkor kezdtek hazajönni a lakások eredeti tulajdonosainak a leszármazottai. Csakhogy a házak nem voltak üresek, hiszen több évtizedig nem lakott benne senki, így más beköltözött. Törökországban pedig még él az a törvény, hogy ahol 20 évig laksz, az automatikusan a tiéd lesz (ezért csak max. 19 évig lehet az albérletben maradni). Tehát az eredeti tulajdonosoknak újra meg kellett venniük a lakásukat.

Ez kezdetben könnyen ment, hiszen a Galata, Kasimpaşa, Tarlabası, stb... városrészben pont a szegények laktak. De nagyon hamar az egekbe szöktek az árak. Olyannyira, hogy Galata ma már az egyik legdrágább ingatlankörnyék Isztambulban. Míg mellette Tarlabası pedig az egyik legolcsóbb. Holott a két rész között csak pár száz méter van.

Tehát ott van Isztambul egyik ékköve, és mindjárt mögötte, lent a völgyben egy teljesen más, elfedett város. Erről szól a klip, és a sorozat is (Kayıp şehir - Elveszett (elfedett) város).

A sorozat egyébként már véget ért. Nem tartott túl sokáig, és ennek nem az az oka, hogy a taxisofőrünk majdnem elütötte a főszereplőt, amikor az utat lerövidítve átvágott a forgatási helyszínen. Mert végül is nem ütötte el. Hanem mert, egyszerűen fogalmazva, béna volt.

Viszont jól bemutatta Tarlabası városrészt.

És milyen is Tarlabası valójában? Egyik részről tele van emelkedőkkel. Másik részről nem túl jó a hírneve. , de hamar visszavonulót fújt inkább. Ezen próbálnak meg úgy változtatni, hogy a sarkán elkezdtek az egészet felújítani...

2013-10-28

Az Áldozati Ünnepe (október 15-18) alatt, mint ahogy, Isztambul útnak kelt. Jó nagy dugókat okozva ezzel.

Persze a várost sem kell féltetni, nem ürült ki (és nemcsak a macskák és az őket etető öreg nénikék maradtak), hiszen a többi "kisebb" (értsd: csak pár milliós) városban is úgy döntöttek, hogy átnéznek valami kevésbé zsúfoltabb helyre, jelen esetben Isztambulba. Ami ilyenkor tényleg kevésbé volt zsúfolt.

Legalábbis többségében, mert azért voltak népes helyek...

Pénteken, kora délután még amolyan szokásos isztambuli dugó volt csak. Sőt! Csak a második gyűrűn, és a Boszporusz partján volt egy közepes méretű lassulás.

A dugótérképen láthatjuk, hogy többségében még sárgák az utak. Vagyis a túlélhető kategóriába tartoznak.

De a reptérnél már jócskán van forgalom.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Pénteken ebéd után[/caption]
Aztán 2 óra múlva már jelentősen megnőtt a piros utak száma. Főleg a két gyűrűnél, és az odavezető utaknál találunk dugókat. Sőt! Egy-két bordó is van, ami azt jelenti, hogy szendvicset és mobil wc-t is vigyünk magunkkal.
Jellemző persze, hogy az egyes Boszporusz-híd előtt van dugó, utána már nincs.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Péntek délután[/caption]

A helyzet sokat nem is változik, míg tart a munkaidő...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Péntek, munkaidő vége előtt[/caption]
De utána megindul Isztambul kelet felé... A térkép is jócskán piros lett. Leszámítva a repteret. Aki el akart repülni, az már korábban megszökött a munkahelyéről.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Péntek, kora este[/caption]

Nagyjából ekkor volt a csúcsforgalom csúcsa (de rossz szóvicc...!). Egy darabig még tartotta magát a forgalom, aztán éjfélig szépen lassan apadozott.

Másnap pedig...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Másnap[/caption]

2013-10-29

Ismét itt vagyunk 1923-ban. Most már tényleg vége az I. Világháborúnak. Nincs más hátra, csak a stáblista, a taps, a függöny. És lehet kiabálni, hogy Köztársaság!

Meg ide a végére ki lehet tenni egy idézetet is:

Maradjatok hűek önmagatokhoz, de tanuljátok meg átvenni a nyugattól azt, ami feltétlenül szükséges ahhoz, hogy fejlett nép lehessünk. Fogadjátok be a tudományt és az új eszméket az életetekbe. Ha nem teszitek, [a tudomány fejlődése] legyőz titeket.

- Mustafa Kemal Atatürk beszéde a török néphez

1918. június 28.

Ez is egy olyan napnak indult, mint a többi. Jó kis bulis pénteknek nézett ki. Ráadásul most mindenki eljött! Még az ausztrálok is! De aztán valakit lelőttek. Majd még 19 769 102 embert... Ilyenkor már látszott, hogy a dolgok nem úgy történnek, ahogy szokott. Ez nem csak egy kis háború lesz, hanem Világháború.

A Világháború I. része, ami bár csak 4 évig tartott, de az utóhatásait még 100 év múlva és érezzük, tényleg mindent megváltoztatott. Királyságok, monarchiák tűntek el, és új országok jelentek meg. De még fontosabb, hogy a nagy háborúskodásban mindenkinek jutott fegyver.

Lett is belőle nagy lövöldözés Anatólia szerte. Meg nagy kiabálás is.

- Szabadságot!
 - Köztársaságot!
 - Demokráciát!
 - Kebabot és szőnyeget tessék!
 - Függetlenséget!
 - Szabad államot!
 - Még egy kávét, cukor nélkül!
 - Hol a cipőm?!
 - Szultán mondjon le!
 - Szultánt lőjük le!
 - Téged lőjük le!
- .. és ezzel előkerültek a fegyverek is.

Atatürk egy darabig nézte, majd hátrébb ment, hogy elkerülje az újonnan érkezett simit árusokat, akik szintén bevetették magukat a tömegbe. És gondolkodott. Még csak most ért véget a Nagy Háború, de nemhogy elcsendesedett volna minden, csak még zajosabb lett. Így inkább elment Samsunba, hogy végiggondolja az egészet. Meg aludjon rá egyet.

Magával vitte néhány barátját is, így este csaptak egy nagy bulit. Ahol megállapították, hogy a szultánnak mennie kell. Mégpedig melegebb éghajlatokra. De menjenek az angolok is. Meg a franciák is. És az olaszok is. Egyáltalán, ők hogy kerültek ide? Hát ők nem velünk vannak? Ráadásul pizzát akarnak. Itt nincs pizza. Pide van. Pide! Nem értik...turisták...

Másnap, frissen és vidáman ébredve eldöntötték, hogy összehívják a régi csapatot Sivas-ba, hogy eldöntsék, mit tegyenek.

1919. szeptember 4-én összesültek a török katonai vezetők, ahol is a jegyzetek (melyek azóta már elvesztek) szerint az alábbi beszélgetés zajlott:

- Muszaj, hogy Musztafát (Atatürk - fordító megjegyzése) válasszuk meg vezérnek, hogy ő tárgyaljon a szövetségesekkel.
- Jó, de őt nem fogadjál el.
- Majd azt mondjuk, hogy ő a "szultán nevében" beszél.
- Már hogy beszélhetne a szultán nevében, ha ő Konstantinápolyban van? És ha ő utólag mást mond?
- Vágjuk ki a nyelvét, és zárjuk be egy légmentes páncélszekrénybe!
- Szerintem a szultánt rakjuk be egy légmentes páncélszekrénybe...
- A szultánhoz még nem nyúlhatunk. Neki kell összehívnia a Parlamentet.
- És ha az után zárnánk be a páncélszekrénybe? Levegő nélkül, természetesen...
- Arról már lehet szó...

Így végül a Sivasi konferencián megállapodtak abban, hogy a szultánt egyelőre nem piszkálják. Sőt! Megvédik! Akár saját magától is! Ha kell, akkor még egy páncélszekrénybe is bezárják, hogy ne essen bántódása. És mellékesen a délen táborozó francia csapatokat kilakoltatták az országból.

Erre az angolok feldühödtek, és bevonultak Isztambulba.

Ezt viszont már komolyabban vette a török lakosság. Mert az még rendben van, hogy a franciák délen mászkálnak. Még az is, hogy az olaszok mindenhol pizzát akarnak. És végül is az angolok is jó fejek: szeretik a teát, és a jó minőségű szőnyeget. Na de azért Isztambult elfoglalni...

Atatürk csapatának viszont pont kapóra jött, hiszen innentől kezdve már tényleg nem volt kérdéses, hogy a szultánt meg kell menteni. Fel kell szabadítani Isztambult, mielőtt még szegény szultánnak baja esne. Ráadásul innentől kezdve már honnan lehet tudni, mi az, amit a szultán parancsol, és mi az, amit a szövetségesek kényszerítenek rá? Egyértelmű, hogy abban a felszólításban, hogy "tegyétek le a fegyvert ti gyaur kutyák, és gyertek megcsókolni a cipőmet" valójában egy titkos üzenet, amiben a szultán segítségért könyörög. És nemcsak, hogy a város és kedves palotája felszabadítását kéri, hanem még egy szabad és független

parlament alapítását is javasolja. Mert ezzel kijátszhatják a szövetségesek, hiszen ha nincs szava, akkor nem kényszeríthetik rá mindenféle nemzetellenes dokumentumok és békeszerződések aláírására...

Így 1920. április 23-ra összehívták a Nagy Török Nemzetgyűlést, ahol kifejezetten a szultán kérésének eleget téve választás tartottak. Bár senki nem akarta a szultánt megbántani, az ő érdekében megválasztották Atatürköket vezetőnek. Aki ezt, szintén a szultán biztonsága érdekében, ezt el is vállalta. Majd küldtek is egy levelet az uralkodónak, amiben megnyugtatták, hogy most már semmilyen hivatalos papírt nem íratathatnak alá vele a gaz szövetségesek. Sőt! Egy szép hadsereget is összegyűjtöttek, hogy kiszabadítsák.

Ki tudja, hogyan, de valahogy a szövetségesek is megneszelték a törökök érkezését, így a görögöktől kértek segítséget. Akik nagy lelkesen meg is szállták az ország nyugati végét. Ezen persze megint felháborodott a török lakosság. Most már tényleg meg kell menteni szegény szultánt! A végén még a görög abc-t is megtanítatják vele!!

Fel is kelt a nép. Megreggelizett, sok sok olívbogyóval, és elment nyugatra, hogy kipaterolja a görögöket. 1922. augusztus 30-án (Zafer Bayramı - Győzelem Napja) ez sikerült is. Minek köszönhetően a török függetlenségi mozgalom vezetői végre tárgyaló asztalhoz ülhettek a szövetségesekkel. Természetesen a szultánt nem akarták zavarni ilyen apróságokkal, így őt otthon tartották. Adtak mellé pár embert is, akik a teát felszolgálhatták. Természetesen fegyveres védelemről is gondolkodtak, hátha az angolok valami cselet eszelnének ki...

Sőt! A biztonság kedvéért, egy szigetre küldték, jó messze Isztambultól. Egy olyan helyre, ahol mindig süt a nap, szép a kilátás. És még csomagolni is segítettek neki.

A békeszerződést végül 1923. július 24-én írták alá.

Ezzel pedig Törökország független, és csendes lett. Mindenki megnyugodott. Lehetett visszamenni dolgozni.

Igen ám, de idő közben a szultánt valahol elhagyták. Valami szigeten, délre... Márpedig az országot irányítani kell! Ott van a kalifa! (korábban a szultán maga volt a kalifa, azaz a vallási vezető (mint a pápa), de a nagy kavarásban, amit a háború okozott, egy új kalifát választottak). Mint kiderült, ő is bekerült egy bőröndbe. Pusztán véletlenségből persze... Olyan nagyon ezek a bőröndök.

Mit lehet most akkor csinálni? Legyen akkor köztársaság! - kiáltotta valaki!

Na jó! De mi az, hogy működik? Mit kell csinálni? - Atatürk tudta, hogy ez nem olyan egyszerű. Sok idő kell, míg az emberek megtanulják...

Mi volt, és mi nem volt

2013-10-30

A helyi gyerek tudományos újságban (amit Árpinak veszünk, de végül én olvasgatok) meglepő dologra akadtam: egy Budapest makettet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Budapest makett[/caption]

Persze ez nem olyan igazi makett, mert előre ki voltak vágva az épületek (bár a körbevágást hagyhatták volna a gyerekekre, igaz, akkor biztosan nem fogok bele a projektbe), de ennyi is elég volt ahhoz, hogy nyakig ragasztós legyek...

Az újságról: Úgy hívják, hogy Bilim Çocuk, vagyis Tudós gyerek. Nagyon jó. Minden hónapban különböző témákat tárnak a gyerekek elé, érdekesen, de kiadósan. Majd pedig van hozzá egy ragasztós játék. Előző hónapban vonatok voltak. Most pedig az épületek. Címlapon mindjárt Gaudi.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Bilim Çocuk[/caption]

Aadtak is egy teljes kartonlapot (ez már kivágódsdi), ahol az ifjú Gaudik mozaikkal játszhatnak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mozaikok[/caption]

Kedvencem egyébként a Kifli és Sajt (Simit és Peynir), a két macska kalandjai, akik minden részben egy hírességet mutatnak be. A törökök szeretnek a mesehősöknek étel neveket adni. Így van Citrom, Olíva, Menta, Narancs stb... Lehetőleg úgy, hogy egyezzenek a színek is. Így ki tudjuk találni, hogy itt a barna a Kifli, és a fehér a Sajt. Bár éppen fordítva is lehetne. :) A mostani részben Sinan Mesterrel, a híres építésszel ismerkedhetünk meg, két oldalon, játékosan. Ennyi elég is egy alaphoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kifli és Sajt és Sinan Mester[/caption]

És ha már épületek, akkor kapunk egy kártyát is (ezt még meg kell értenem, miről is szól, de valószínűleg egy játék), ahol szintén feltűnik Budapest. Természetesen Isztambul is! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Budapest kártyák[/caption]

És persze ott vár a makett is. Mindez nagyon jó, hogy a gyerekek más városokat is megismerjenek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Budapest makett[/caption]

Úgyhogy ragasztó-kalandra fel! Rakjuk össze a várost!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Készen állok![/caption]
Pár perces munka után (2 óra volt) már készen is van Budapest papír változata. Itt a Parlamentet láthatjuk, mögötte pedig a Szent-István bazilikát.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Budapest makett[/caption]
Ha viszont innen nézzük, akkor már a Lánchíd is feltűnik. Háttérben pedig már ott vár Szentpétervár...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Budapest makett[/caption]

Van ám Vár is, meg Mátyás templom. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Budapest makett[/caption]
Természetesen van ám Isztambul is! Ez nem meglepetés.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul makett[/caption]
Mint ahogy London is várható volt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] London makett[/caption]
Van ám Szentpétervár is

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szentpétervár makett[/caption]
És Új-Delhi is, és Berlin is. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Új-Delhi-Berlin makett[/caption]
Mind a 6 város kész lett. Szép lett, jó lett. De aztán jött Godzilla...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Yumoş (Yumak)[/caption]

2013-10-31

Az isztambuli Magyar Főkonzulátustól érkezett a hír, hogy az idén is lesz magyar stand az Isztambuli Nemzetközi Könyvvásáron

Tisztelt Honfitársaink!

Az Isztambuli Nemzetközi Könyvvásáron Magyarország újra saját standdal vesz részt. November 2. és 5. között a magyar könyvkiadás szép példái lesznek bemutatva (magyar és angol nyelven), valamint a Törökországban magyar szerzőktől török nyelven megjelent művek eddigi legteljesebb sorozata lesz felvonultatva! November 2-án 15.30 és 16.30 között magyar versekről szóló panelbeszélgetésben egy új török nyelvű magyar versantológia ismertetésére kerül sor, majd 16.45 és 18.00 óra között a magyar irodalomról szóló panelbeszélgetésben többek között lezajlik az Egri Csillagok török kiadásának hivatalos ismertetése és Újkéry Csaba: Handzsár a Tükörben c. könyve török kiadásának bemutatója is. A programról részletesebb információ itt található: [. Az eseményre szeretettel várunk minden érdeklődőt.](#)

Üdvözlettel

Magyar Főkonzulátus - Isztambul

Időpont: 2013. november 2 - 5.

Helyszín: TÜYAP FUAR ve KONGRE MERKEZİ, E - 5 Karayolu Üzeri, Gürpınar Kavşağı 34500
Büyüçekmece - İSTANBUL

Ingyenes buszok indulnak Zincirlikuyu és Cevizlibağ megállókból, ahol külön TÜYAP terminál található. Ezen kívül Bakırköy gyorsajó kikötőből viszik az érdeklődőket 9:30-15:00, visszafelé pedig 14:00-17:00*

* nincs leírva, mit jelent.

2013-11-01

2013. október 29-én átadták a Marmaray-t, az Európát Ázsiával összekötő tenger alatti alagút. Így ez a világ első olyan alagútja, ami két földrészt köt össze.

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] A Marmaray alagút építése (2012) - Forrás: Wikipedia[/caption]

Bár a távolság nem nagy (13,7 km, ebből 1,4 km a tenger alatt, Csalagút: 50,5km, ebből 39 km tenger alatt, Szeikan-alagút (Japán): 53,85 km, ebből 23 km a tenger alatt), mégis számtalan mérnöki trükköt kellett bevetni az elkészítéséhez.

Ezek egyike a gyakori földmozgások, amiket ki kell bírnia az alagútnak (egyes források szerint Richter 7,5, mások szerint 9-es erősségű földrengést is kibír). Más részről nem fúrt alagútról van szó. A Boszporusz alatti részen kotróhajók egy 5 m mély árkot ástak, ahova előre elkészített modulokból állították össze a járatot. Mindezt 55 m-es mélységben. Közben a felszínen tankerhajók, tengeralattjárók, katonai cirkálók, komphajók, és (a legveszélyesebbek) halászcsonakok közlekednek minden fele.

Harmadik, hogy Isztambul területén legalább 8000 éves történelem található a föld mélyén. Így ásás közben mindig találtak valamit (bővebben lejjebb).

No és persze a kulturális különbség a két összekötendő földrész között. Nem is beszélve a macskákról, amelyek mindig... csak ott voltak... mindig az útban...

Az első komolyabb tenger alatti összekötést Európa és Ázsia között (tehát a középkori vízalatti leányszöktetéseket nem számítva) 1860-ban, I. Abdul-Medzsid (Abdülmecit) szultán vetette fel. Az akkori tervekben egy víz alatti, lábakon álló csövet gondoltak ki, amiben gőzmozdonyok közlekedhettek volna. Mivel ebben az időben az Oszmán Birodalomnak komoly területei voltak mind az európai, mind az ázsiai (és afrikai) földrészekén, egy vasúti összeköttetés hatalmas előnyökkel járt volna, mind gazdaságilag, mind katonailag.

[caption id="" align="aligncenter" width="460"] 1860-s tervek - forrás: Dűnya Bültleri[/caption]

I. Abdul-Medzsid (1823-1861) egyébként egy modernizációra törekedő szultán volt. Az 1848-49-es magyar szabadságharc menekültjeit is ő fogadta be. Sajnos a modernizációjának (így a Boszporusz alatti alagútnak is) kevés eredménye lett, mivel állandóan anyagi problémákkal küzdött. Mindez tovább rontotta az 1853-as Krimi háború is.

Az ötletet a 1987 újra elővették, immár a modern technológiák bevetésével. A tervek elkészültek, összejött a pénz is, és az építő csapat is, de még a kebab árus is kivonult a helyszínre, ahol 2004-ben megkezdődött az ásás. Akkor még úgy számolták, hogyha sietne,

estére nem is, de 2009-re már készen lesznek.

Csak hogy hirtelen találtak egy hajót. És még egyet. No még egyet. És még egyet. És nicsak! Itt is egy hajó! Hé építészvezető úr! Ez nem egy hajó véletlenül? Szerintem ez úgy néz ki, mint egy hajó...

A teljes lista, amit találtak a szárazföldi építkezés alatt:

több, mint 40.000 lelet (ezek azok, amik nem agyagedények, alias kisköcsögök),

több, mint 1.000.000 cserépedény (ők a kisköcsögök)

36 hajóroncs (30 vitorlás, 6 gálya, és 0 kisköcsög)

csontváz, aki valószínűleg a

templomrom (ez sem kisköcsög)

lányom, valószínűleg azon sorban állóké, akik kebabot szerettek volna venni.

és a legfrissebb hírek szerint egy egész falu is előkerült. Minden jel szerint a térség legrégebbi települése.

Mindeközben, amire azt hitték, hogy az építkezés legnehezebb része lesz, a vízalatti rész, már már 2008. szeptember 23-án befejeződött.

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] Egy hajónyi kisköcsög. Forrás: archaeologynewsnetwork[/caption]

Természetesen az, hogy a két földrészt összekötötték hatalmas változásokat hozhat.

Napközben rengeteg ember sokkal könnyebben juthat át egyik oldalról a másikra. Márpedig Isztambulban jellemző, hogy sokan Ázsiában laknak, és Európában dolgoznak. Egyes források szerint naponta 2 millió ember utazik át egyik földrészről a másikra (egy egész Budapest). De viszont az önkormányzat hajótársasága szerint csak ők is már 2 milliót utaztattak. Ennél akár többen is lehetnek.

A reklámfilm szerint (link a technikai adatok végén), a Marmaray két végpontja között a korábbi busz-hajó-busz 185 perces útideje csak 104 perc lesz. Míg a tengeri két oldal között eddigi 25 perc csak 4. Ez pedig igencsak felgyorsíthatja a közlekedést, és megváltoztathatja a város alapvető szokásait.

Ráadásul egy átszállással elérhetjük az Atatürk repteret (vagy a másik irányba a Sabiha Gökçen repteret (Wizz Air)), így a turistákat is jobban szét lehet szórni a városban. Jobban megérheti pl. az ázsiai oldalon szállást keresni, ahonnan utána hajóval megyünk be az óvárosban. Vagy a tenger alatti vasúttal (- bibibi, utaztam a Marmaray-en!).

Éjszaka pedig a tehervonatok járnak. Ezzel jelentősen meggyorsul a két kontinens közötti áruszállítás (több kínai papucs jöhet be az EU-ba). Korábban mindez csak a felszínen, vasúti komppal volt lehetséges, vagy Oroszországon keresztül, ahol más a nyomtáv (így át kell pakolni). Most viszont mindez direkt szállítással megoldható. Amikor a harmadik

Boszporusz híd is készen lesz, azon szintén lesz vasúti forgalom, így már két ponton lesz összeköttetés.

[caption id="" align="aligncenter" width="450"] Marmaray alagút technikai infógrafikája -
Forrás: Zaman[/caption]

Technikai adatok:

A Marmaray projekt összesen 76,3 km hosszú vonatot. Mindkét oldalon a meglévő vasútvonalat módosítják. Az európai oldalon a Sirkeci pályaudvart, míg az ázsiai részen a Haydarpaşa pályaudvart kerüli el az új nyomvonal. Európában 19,3 km, Ázsiában pedig 43,4 km új vonal keletkezik. A tengeralatti rész 1.4 km hosszú, ami 55 m-el a felszín, és még 5 méterrel a meder alatt halad.

Mind a Boszporusz alatti, mind a szárazföld alatti részen az alagút különleges technológiával készült, hogy ellenálljon a Márvány-tengeren gyakori földrengéseknek. Az alagút még egy 7,5-ös erősségű földrengés esetén is egyben marad.

A tenger alatti legmélyebb rész 58 m-e van a felszíntől, így ez a világ legmélyebben haladó víz alatti alagútja.

Ellentétben sok médiával, akik szerint ez a világ legmélyebb alagútja, nem az. Hiszen a 240 m mélyen halad a tenger alatt. Aki pedig tanult matematikát (a média nem ez a kategória), az láthatja, hogy a 240 több, mint az 58. A különbség viszont a technikában van. Míg a japán Szeikan-alagút építésénél átfúrtak a tenger alatt, addig a Boszporusz alatti részen egy 5 m-es mélyedést kotortak, ahova az előre elkészített modulokat helyezték be. Vagyis 55-58 m-es vízalatti mélységben kellett dolgozniuk a búvároknak. Szemben a japán alagúttal, ahol a fúrófej egyszerűen csak ment lefele.

Ami szintén egy mérnöki bravúr és elismerést érdemel, hiszen a nyomás, hőmérséklet, kitermelt anyag eltávolítása és még ki tudja milyen problémákkal kellett megküzdeni. Mindezt úgy, hogy nincs mobil internet, így Facebook sincs, és még pizza rendelés sem lehetséges. Egyszerűen a kettő két külön kategória.

A Boszporusz alatti alagút összesen 11, egyenként 19 000 tonnás alagútelemből áll, amit 16 hónap alatt helyeztek el a tengerfenék alá.

A teljes Marmaray vonalon összesen 40 állomás lesz. Ebből a 37 régit felújítják, míg 3 új, földalatti állomás készült Yenikapı, Sirkeci és Üsküdar városrészekben.

A teljes vonal Halkalı és Gebze között megújul, ahol elvileg 100 km/h-ás sebességgel közlekedhet a vonat, de valójában az átlagsebesség 45 km/h lesz. Ezzel a sebességgel a szállítási kapacitás óránként 75 000 utas, mindkét irányba (azaz ha valaki meggondolja magát, és egy órán belül visszafordul, akkor csak 74 999)

Érdemes megnézni ezen az a Marmray tanítım filim nevűt, ahol az építkezésről is láthatunk animációkat.

2013-11-04

Ismét egy érdekes török nyelvtani fordulat, és ismét az étkezés területéről!

Ha Törökországban próbálunk meg enivalóhoz jutni, akkor jó helyet választottunk. Itt egy valami biztos, hogy az ember nem fog éhen halni. Sőt!

Leginkább a török vendégség az a hely, ahol a legnagyobb esélyünk van a kipukkadásra. Szerencsés esetben akár 10 perc is eltelhet, mielőtt teljesen megtelünk. Persze nem kell aggódni, mert úgylis kapunk pár kedves szót, amivel rávesznek minket a további étkezésre... (ajánlott film: Törökofürdő - Hamam, 1977 - "nem ettél még semmit, csak csipegettél").

De azért előbb-utóbb majdcsak a végére érünk a menünek, hiszen elfogy az asztal (remélhetőleg azt azért nem ettük meg). Ilyenkor biztosan nem fogunk tudni még megmozdulni sem. Pláne nem beszélni, vagy még inkább gondolkodni.

Éppen ezért már előtte érdemes begyakorolni, hogy - úgymond álmunkból felébredve is, jelen a telítettségtől beájulva is - el tudjuk mondani azt a pár szót, amivel a háziasszony kedvébe járhatunk, amiért elkészítette ezt a kétszáz fős/fogásos vacsorát: Ellerinize sağlık

Ez pedig azt jelenti, hogy Egészség a kezeknek! Ennek egészen biztosan nagyon fog örülni. Amire pedig a hivatalos válasz: Afiyet olsun. Vagyis egészségedre!

Ez, hogy a kezeknek kívánunk egészséget, visszanyúlik Anatólia történelmi homályaiba. Valószínűleg abba az időbe, amikor még az emberek kardokkal, baltákkal és más hasonló, kéz levágására alkalmas eszközökkel rohángáltak. Mindez arra is bizonyíték, hogy lábbal nem lehet jól főzni (ezzel egy csomó brit tudós kísérletét tettük feleslegessé).

Ettől még létezik az a kifejezés, hogy Egészség a lábaknak! (Ayaklara sağlık). Nem nehéz kitalálni, hogy ezt olyan helyzetekben használjuk, amikor az illető valami szuper dolgot vitt véghez, és ehhez a lábát használta. Pl. focista, és lőtt egy gólt (mint látjuk, ez a kifejezés Magyarországon nem fog elterjedni). Vagy elszaladt a közértbe.

Ebből már ki lehet következtetni, hogy aki fejen ugrál, annak sem a kezeknek, sem pedig a lábaknak nem kívánunk egészséget. A logikát követve a fejnek kívánunk sok egészséget. Başına sağlık. Csak hogy ezt akkor mondjuk, ha valamelyik hozzátartózója elhunyt. Így sem a fejenugráló művésznek nem illik ilyet mondani, sem pedig annak, aki fejével nekiszaladt a falnak. Neki inkább jobbulást kívánjunk: geçmiş olsun! (szálljon el, mármint a fejfájás)

2013-11-05

Isztambulban hivatalosan 13 millió ember él. Nem hivatalosan 15, de sokak szerint inkább 17, de megvan az 20 is. Végül is pár millió ide-vagy oda, nem nagy különbség. Csak pár ország teljes lakossága...

Viszont ezek csak az emberek. Ott vannak még a macskák is!

Ha csak háromszor annyi van ezekből a nyávogó cuki szőrös karmolós fenevadakból, mint emberekből, az már akkor is bőven 30-40-60 millió (melyik számolást is vesszük alapul...).

Aztán ott vannak a kutyák is. Belőlük már kevesebb van. Viszont roppantul vigyázni kell velük, mert nagyon veszélyesek!! Ha nem figyelünk oda, még átesünk valamelyiken!!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vigyázat! Az út közepén kutya alszik![/caption]

Ebben az (anti)aktivitásukban egyébként roppantul hasonlítanak a macskákra. Csak mivel nagyobbak, komolyabb veszélyforrásnak számítanak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vigyázat! Az út közepén kutya alszik![/caption]

Tehát ők is bárhol, bármikor képesek lefeküdni egy kiadós alvásra. Ami több órát, napot, hetet, évet jelenthet. De állítólag a NASA talált egy kutyát, ami még a Nagy Bumm előtt lefeküdt aludni. Természetesen az univerzum ezt figyelembe vette keletkezésakor, és kikerülte az alvó jószágot. Így arrafele ma is görbült a tér...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vigyázat! Az út közepén kutya alszik![/caption]

Viccen kívül, egy alvó kutya tényleg alvó kutya, és komoly akadály. Ilyet nem szívesen akar bárki is piszkálni, mert az odébb mozdítása súlyos sérvet és gerincferdülést okozhat.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vigyázat! A bolt előtt kutya alszik![/caption]

Egyszer láttunk egy olyat, hogy a kefécs kocsival haladt a sétáló utcában, az emberek pedig kerülgették. Hiszen senki se akart még fürdeni. Viszont, amikor a tisztító autó elért az út közepén alvó kutyához, azt már inkább kikerülte.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ez a pad a kutyáknak van fenntartva![/caption]

Egyébként a kutya Isztambulban tényleg a legjobb házőrző. Hiszen ha az ajtóba fekszik le aludni, senki se tudja úgy átlépni, hogy a TV a kezében van..

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Vigyázat! A boltban kutya alszik!![/caption]

Vagy a lépcsőn leérve lehet rajtuk átesni..

Persze azért ne általánosítsunk! Isztambulban igen is vannak aktív kutyák is! Olyan is, amelyik motort vezet!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Motoros kutya[/caption]

Hol, mennyi

2013-11-06

Törökországban rengeteg jó dolog van. De talán a legjobban a csokik. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Csoki, csoki, csoki, csoki[/caption]

A törökök egyébként is imádják az édességet (tipikus török sütemény recept: 100g pisztácia, 100g liszt, 18 kg cukor). De ha valamiben nagyon jók, akkor az a csokoládé. Meg a csokis torta... :)

Szerencsére nem kell messzire menni, ha finom csokit szeretnénk, mert minden sarki bolt dugig van édességgel. És ahhoz sem kell sok szerencse, hogy az Eti márkájút megtaláljuk. Bár az igazi favorit a Damak. Ez amolyan csoki standard Törökországban. Egyetlen hátránya, hogy csak egy fajta kapható. De az legalább tele van pisztáciával. :) Ő egyébként a Nestle terméke.

Míg az Eti már sokkal törökösebb, ha lehet így mondani, és belőle számtalan fajta létezik (kivéve a fehéret), így mindenki megtalálja a saját ízlését.

De ezek az alap, bolti csokoládék.

Ha valami igazán finomra vágyunk, akkor inkább menjünk be egy igazi csoki üzletbe. De előtte ne felejtsük el feltölteni a bankkártyáinkat, mert biztosan költekezni fogunk!

Az úgynevezett történelmi csokoládék a Beyoğlu kerületről kapták a nevüket, ahol is több Beyoğlu Çikolatacısı található. És természetesen mindegyik esküdjük, hogy ők az elsők, eredetiek, igaziak, míg a többiek csak gyaur kutyák, akik lemásolják őt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Beyoğlu Çikolatacısı[/caption]

Az İstiklâl Caddesi-n legalább 3 ilyen boltot is találhatunk. Bár egyik-másik csak egy aprócska sarok, ahova az eladó éppen csak be tud bújni (ez bizony nem olyan, mint a Google álom munkahelye, ahol relaxációs szoba van. De még egy hidromasszázs fürdőkád sem fér be ide. Bár kérdés az, hogy a Google-nél milyen csoki van).

Ezeket a helyeket a klasszikus szögletes, téglalap alakú csokoládét találjuk (szó sincs kerek csokoládéről, luka csokoládéről, rövid csokoládéről, hosszú csokoládéről, viszont van mogyorós csokoládé).

Három alapfajta közül választhatunk: fehér (beyaz), tejes (sütlü) és fekete (bitter).

Majd pedig arról kell döntenünk, mi legyen a csokiban. És ahogy ezt a boltban (és a képen is) láthatjuk, a mogyorót nemcsak nyomokban tartalmazza.

Leggyakoribb finomságok: mogyoró (findık) (ez az erdei mogyoró, bokor mogyoró, ami otthon is található), pisztácia (fistik, Antep fistiği), földimogyoró (yerfistıği) (bár ez ritka), és a mandula (badem).

Természetesen még méretet is választhatunk. Elég lesz csak a pár száz grammos, vagyok olyat szeretnénk, ami a repülön már a súlykorlát felett van.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Beyoğlu Çikolatacısı[/caption]

Ő sem olcsó (egy 100g-os akár 8 TL is lehet, míg a 300g-os 22 TL!) - bár minden pénzt megér -, de ha igazán tudunk költekezni, akkor érdemes bemenni egy exkluzív csokiboltba. Ilyenből is számtalan található a városban, főleg az elegánsabb helyeken. Jó eséllyel valamelyik népszerű csomópont közelében rábukkanunk egyre.

A kedvencünket a térképre is feltüntettem, ami Kadıköy-ben található, és szigorúan csak azután szabad bemenni, hogy fél évre előre befizettük a víz és gázzámlákat. Itt ugyanis bőven lehet költekezni (a bolt neve Şekerci Cafer Erol). És ha kifogytunk a csokoládés ötletekből (de pénzünk még van), akkor még mindig átmehetünk az édességes pulthoz, hogy mondjuk lokumot vegyünk. Meg hozzá egy kis emberkét is, aki tartja a tálat.

[caption id="" align="aligncenter" width="298"] Lokum - Forrás: Şekerci Cafer Erol[/caption]

Az ilyen boltok már tényleg Gombóc Artúr álmái (minek is akart p mindig Afrikába menni Isztambul helyett??). Itt talál kerek csokoládét. Meg szívecskését. Meg pisztáciásat, kávésat. Tetején mogyorósat, alján mogyorósat, belül mogyorósat, kívül mogyorósat, stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Csoki, csoki, csoki, csoki, csoki, csoki[/caption]

És akkor még ott vannak a csoki drazsék, amik egyik részről lehetnek mogyorósak, pisztáciásak, mandulásak, kávésak; másrészről lehetnek zöldek, kékek, pirosak, barnák, sárgák, fehérek, feketék, narancssárgák, rózsaszínek, arany-ezüst-bronz színűek, vagy akár szívecskések.

És persze a lokum mellett (pisztáciás, diós, rózsás, sakiz-os (kaukázusi fenyőgyanta - roppant exkluzív), almás, narancsos, kakaós, kókuszos, mogyorós, fahéjos) találunk ezmét (darált pisztácia, mogyoró, kókusz, citrom, eper kivonat vagy vaj), és még helvát is (ebből csak diós, pisztáciás, mandulás és kakaós van).

De a legjobb a csoki sakk. A leütött bábukat mindjárt fel is lehet falni! :) :O :P nyum

Oh, túl nagy a választék... a bankkártyám meg feldobta a mágnescsíkját a túlterheléstől...

2013-11-07

A világon az emberek számos babonának is hiedelemnek hódolnak (egyik legismertebb, hogy csukott ajtón nem megyünk keresztül, hanem előtte egy úgynevezett ajtónyitó mozdulatot végzünk, amivel így elűzhetjük a Fejfájás, Orrbavágás, és Lefejelés démonokat). Így nem meglepő, hogy Törökországban is számtalannal találkozhatunk.

Legismertebbek a Kék szemek, amiket a turisták szeretnek Allah szemének is hívni. Holott ez nemhogy nem az, de nem is lehet. Több okból sem: egyik, hogy Allahot tilos ábrázolni, így a szemét is. A másik, hogy ez teljesen más korból, és már hiedelmeken alapul.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nazar boncuğu[/caption]

A valódi neve nazar boncuğu, ami gonosz szemet jelent. Ő a szemmel verés ellen véd (visszakacsint arra, aki ránk néz), de összegyűjti az ártó szándékú átkokat is. Ha egy ilyen eltörik, azt jelenti, hogy valaki igencsak rosszat akart, szitkozódott miattunk, de az amulett eltérítette a rossz szándékot. Tehát érdemes ilyenből több százat bepakolni a cégbe... De nem is erről akartam írni, de erről volt fényképem. Meg olyan jól néz ki. És persze kék... :) Egy másik, érdekes tradíció a szűrő és vágó eszközökkel kapcsolatban. Főleg a mindennapokban használt kések is ollók esetében (a villánál viszont nincs ilyen érdekes módon).

A szokás úgy szól, hogy kést, ollót, stb...-t nem adunk a másik kezébe. Ha valaki ilyet kér tőlünk, akkor elé lerakjuk az asztalra, és majd ő felveszi. Kézből kézbe nem adjuk. Így Törökországban nincs helyi változata az alábbi székelly viccnek.

Édősapám! Dobjon má' ide egy baltát nekem! Aúúúúúú!

A szokás okát Anatólia hosszú-hosszú történelmében kereshetjük. Ez a földrész darab ugyanis egy komoly átjáró volt az évezredek alatt. Egy igazi kapu Európa, Ázsia és Afrika, no meg a Közel-Kelet között. Aki pedig ezt a kaput átlépte, az felfegyverkezve tette. Ami igencsak jó oka volt. Így a helyiek hamar megtanulták, hogy aki karddal közeledik, az elől érdemes elugrani. Majd pedig eladni neki egy szőnyeget.

2013-11-08

Eltelt az ötödik év is, mióta kiköltöztem Isztambulba, Törökországba.

Jó szokás szerint ilyenkor egy interjút készítek saját magammal (ez olyan jót tesz az egónak, hogy egy híres ember készít velem interjút, miközben én interjúztatom egy híres embert :)).

De aztán megnéztem a . Mire rájöttem, hogy az idén is ugyan ezek a kérdések. Aztán megnéztem a , és rájöttem, hogy a válaszok sem változtak semmit az eltelt egy év alatt.

Így most - egyenlőre - rendhagyó módon más irányból közelítem meg a kérdést.

A legfontosabb, hogy mostanra Isztambul már tényleg a mindennapjaim része. Ez mondjuk nem meglepő, ha egyszer minden nap itt vagyok. :D

Azok, amik régen furcsák voltak, azok mára már megszokottak lettek. Attól még furcsák, de már nem annyira.

Helyette a magyarországi dolgok kezdenek zavaróak lenni. Az ilyenek, mint hogy miért nem lehet az egyirányú utcába fordítva bemenni??? Hiszen van dudu...

Sokkal érdekesebb a jövő kérdése. Egyébként is mindig az az érdekes. :D

Most már hárman vagyunk a családban. Így véglegesen össze vagyok kötve több száz török emberrel, akik az egyszerűség kedvéért rokonoknak hívunk (miért van az, hogy a török nyelvben a rokon (akraba) alakja annyira hasonlít a keselyű (akbaba) szóra?? Ajánlott klip:).

A másik, hogy most már 5 éve eltávolodtam Magyarországtól. Ilyenkor mindig az a kérdés, hogy mit vittünk magunkkal? Milyen állapotot?

Jellemző a nyugat-Európában élő bevándorlóknál, hogy magukkal vittek egy szelet kultúrát, valamikor 40-60 évvel korábbról. Ez amolyan kis időkapszula abból a világból, ahonnan jöttek. Ami ráadásul ritkán szokott nagyváros lenni. Az ő fejükben még az a világ él, ami akkor volt, mikor elhagyták a szülőföldjüket. És azokhoz a szokásokhoz ragaszkodnak, amik akkor és ott történtek.

Holott azóta már a szülő országban is eltelt a 40-60 év! Így a kivándorlók sokszor olyan kultúrát és szokásokat őriznek, ami már az anyaországban sincs meg. Így pl. a Németországba, Franciaországban élő nagypapa és nagymama ragaszkodik olyan házassági rituálékhoz (pl. beleszólnak a menyasszony választásba) az unokáikkal kapcsolatban, ami már otthon sem szokás.

Ilyenkor azért érdemes elgondolkozni. Én 2008-ban költöztem át Törökországba. Vajon az én fejemben is egy 2008-as Magyarország lesz mindig? Ami az állandó politikai csatározásokat, bankokkal és szolgáltatókkal való küzdelmet, és a munkahelyi problémákat jelenti majd? De még inkább kérdés, hogy vajon 10-20-30 (40-60) év múlva tényleg más lesz otthon. Vagy ezek akkor is megmaradnak?

Szerencsére ma már van internet, így (előre/erősen szelektálva) lehet értesülni az otthon történeteiről. Így talán nem járok úgy, mint az a bácsi, aki még 1960-ban egy világvégi faluból költözött Berlinbe. Bár elég sok türelem kell a hírek elolvasásához. És biztos nem segít a magyar nyelv helyes használatának gyakorlásában (arra a célra jobbak a könyvek). Ráadásul a mennyiség is egyre csak nő. Egy év végi rövid összegzés azért jól jönne. Főleg, ha azokban már az eredmény és a tanulás is benne van, nem pedig a sok talán ezt mondja majd, talán ezt csinálja majd.

És már itt is vagyunk a nyelv kérdésnél. Én gyakorlom a magyart, amennyire csak lehet. A számítógépnek is naponta többször elragozom az anyukád birtokos esetét.

Törökországban nagyon sokan vannak, akiknek a szülei, nagyszülei kimentek Németországba, ahonnan az unoka tér vissza. Nagyon sok esetben magas iskolai végzettséggel. Ők azok, akik az anyanyelvet az anyaországtól távol tanulták. Náluk fordul elő gyakran, hogy nagyon szépen, kulturáltan és magas fokon beszélnek németül, angolul és még ki tudja hány nyelven. De ha megszólalnak törökül! Te jó ég! Hol tanultál törökül?? Természetesen otthon, a nagypapától, aki a legnagyobb csibész volt a faluban, és olyat tudott káromkodni, hogy három völgygel odébb elapadt a teje a kecskének. És a legnagyobb története, miként dobáltak át rohadt tököket katapulttal a török-szovjet határon...

Nálunk Árpi a nagy kérdés, hogy mit kezd majd a magyar nyelvvel...

Tényleg mit kezd majd vele?

Amennyire csak lehet, intenzíven kapja: magyar mesekönyv, magyar rajzfilmek, magyar hangoskönyv (a Rejtő nagyon jó ám!), magyar rádió, stb... Reményeim szerint szépen fogja használni. Én is visszafogom magamat (csak a munkahelyen ragozom el birtokosban az anyád főnevet. A török kollégák már kívülről fújják). De azért még így is...

Az egyik rajzfilmben a főhős azt mondja, hogy baró. Míg a másikban egész nyíltan: te hülye vagy. Tudom, ezek mára már igencsak enyhe kifejezések. De azért jó lenne, hogy amikor majd a magyar határőr megkérdezi Árpitól, tudsz-e magyarul, nem ez lesz az első válasza. Meg tudom, Magyarországon ennél sokkal több szleng leng a levegőben, de akkor is. Legalább ne ezzel kezdje. Izgalmasabb kérdés viszont, hogyha kimarad a nála a káromkodás, megérti majd az otthoniakat? (az, hogy az Origo/Index cikkeit nem fogja megérteni, abban persze nem lenne semmi meglepő).

De még ha a káromkodástól el is vonatkoztatunk, még ott vannak a mesefilmek. Árpi leginkább azokat nézi, amiken mi nőttünk fel: Süsü, Frakk, stb... (ez az a bizonyos hozott kultúra) Az otthoniak viszont már teljesen más rajzfilmeket néznek. Vajon fognak tudni egymással beszélgetni?

De ez a kisebbik kérdés.

Jelen esetben (a sajátja mellett) 3 nyelvet beszél: magyarul, törökül és angolul (a YouTube-nak köszönhetően próbálkozik a koreaival és az oroszal is). Jó esély van arra, hogy angolul jobban fog beszélni, mint magyarul. Ami az ő jövője szempontjából igencsak előnyös. Ilyenkor előjön a kérdés, mennyit is ér a magyar nyelv valójában?

Természetesen rendszeresen haza küldjük, és hasonlók. De akkor is...

És még ott van a többi amolyan alap magyar dolog. Mint pl. ha majd várat rajzol, tesz majd rá magyar zászlót, ahogy mi tettük régen? Vagy török zászló fog ott lobogni? És a huszárokkal? Fog majd spontán huszárt rajzolni? És ha nem, az vajon baj? És a magyar gyerekek rajzolnak huszárt? Rajzolnak magyar zászlót?

Kérdések, kérdések, kérdések, kérdések, és kérdések... Hogy legyünk idekint magyarok, mennyire legyünk, és a többi... Mi vajon milyen kis szeletét építjük itt fel Magyarországnak...

2013-11-10

[iframe src="http://player.vimeo.com/video/32287041" width="100%" height="480"]

2013-11-11

Minden évben itt voltunk, és minden évben itt is leszünk megint.

Ez az a nap, amikor 1 percre (gyakorlatban 3) megáll az élet egész Törökországban, hogy Atatürkre emlékezzenek, aki ezen a napon halt meg 9:05-kor.

Bár jobban már nem fogom tudni leírni, mit ahogy már néhányszor leírtam , -es és a-es leírás). Sőt! Még egy videót és készítettem, milyen is ez a valóságban ().

Idén inkább az újságokból válogattunk, hogyan is néz ki ez a megemlékezés.

Fotók a Hürriyet médiából:

[caption id="" align="aligncenter" width="520"] Ankara 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="520"] Ankara 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="520"] Isztambul, Atatürk reptér, 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="520"] Isztambul, Atatürk reptér, 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="520"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="520"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="389"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

Képek a Haberler.com médiából, vegyesen Törökország minden részéről:

[caption id="" align="aligncenter" width="630"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="640"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="630"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="581"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="624"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="301"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="282"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="630"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="638"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="628"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="601"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="631"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="280"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="591"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="525"] 2013. november 10. 9:05[/caption]

Videó a Boszporusz-hídról.

```
[iframe width="640" height="360"
src="http://webtv.hurriyet.com.tr/embeds/embedcode.aspx?vidid=56704&width=640&height=360" frameborder="0" allowfullscreen="false"]
```

Dolmabahçe Palota

```
[iframe width="640" height="360"
src="http://webtv.hurriyet.com.tr/embeds/embedcode.aspx?vidid=56712&width=640&height=360" frameborder="0" allowfullscreen="false"]
```

Továbbá még érdemes etr a videót megtekinteni:

2013-11-12

Isztambulban (meg amúgy Törökországban) mindent házhoz lehet rendelni. Nem kell vasárnap reggel felöltözni, és kimenni a hidegbe, esőbe, hóba, hogy legyen friss kenyérünk. Vagy friss újságunk. Vagy friss dinnyénk. Vagy friss chipsünk. Vagy friss darált húsunk. Vagy friss rózsánk. Vagy friss újraírható DVD-nk. Vagy friss macskatápunk. Vagy friss traktorunk.

Vagy friss török teánk!

[caption id="attachment_6511" align="aligncenter" width="500"] Tea zsetonok[/caption]

Bizony, házhoz jön a friss, forró tea.

Ez mondjuk leginkább a belvárosban működik, de érdemes azért megpróbálni egy hótól elzárt hegytetői kis kunyhóban is. Hátha oda is felhozzák (vagy ledobják helikopterről). A törökök nem ismerik a lehetetlent. Ilyen szót nem is használnak (helyette a holnap kifejezés az elterjedt).

Tehát a török tea házhoz szállítást leginkább a belvárosban leljük fel. Itt ugyanis sok sok sok rengeteg kis bolt van, ahol nincs hely, idő és személyzet tea főzésére. Viszont annál nagyobb az igény a tea megívására.

Éppen ezért amolyan teafőző kisboltok nyílnak meg a legkülönbözőbb helyeken. Pl. lépcső alatt, sarokban, szekrény mögött, stb... Itt pedig semmi más nem történik, mint a tea főzése. Hasonlóan, mint az iskolai menzánál, a teás bácsi egy hatalmas kondérban főzi a teát egész nap.

Ha pedig hirtelen egy pohár teára lenne szükségünk (mert jött egy ügyfél, jött egy ihlet, jött egy ijesztő e-mail, stb...), akkor elég csak szólni a teás bácsinak, aki máris megjelenik. Kevésbé látványosan, mint egy B kategóriás sci-fiben, ha hatásosabban, mint egy B kategóriás horror filmben.

Viszont a török teák nagyon olcsók. Legtöbbször az 1 líra alatt van. A nagy teafogyasztók pedig nem akarnak az aprókkal vacakolni. Így sokkal jobb megoldás, a zseton. Amikor is a teafogyasztó vesz egy marék, doboz, zsák, stb... zsetont, ami mindegyik egy bögre teát szimbolizál. Így, amikor megérkezik a teás ember, egy-egy ilyen zsetonnal tudnak fizetni. Ezzel együtt előre meg is finanszírozza pár napra, hétre, hónapra előre a tea elkészítését.

2013-11-13

Isztambul hatalmas. Ezt már sokszor kitárgyaltuk, de még sokszor újra és újra elő fog jönni, mint fő témánk. Ennek a legfőbb oka, hogy Isztambul még mindig hatalmas. És holnap is az lesz, legfeljebb addig még nő egy picit. Olyan 20 perc sétányit...

De azért az új olvasóknak: Isztambul akkora, hogy akár 20 kebabot is elfogyaszthatunk, mire elgyalogolunk egyik végéről a másikra. Persze ennyit gyalogolni senki sem akar. Ezért is találták fel a buszt. És nem pedig azért, mert jól néz ki. Bármennyire is ezt terjesztik az összeskúvós elméletisek (viszont Isztambulban a közlekedési lámpák tényleg csak azért vannak az út szélén, mert az úgy jól néz ki).

A busszal mindössze két nehézség van: szinte soha nem a házuk előtt tesz le (és csak a legritkább esetben visz be a nappaliba, bár olyankor nem örülünk neki). Ezen felül hosszabb távolságok, kacifántos útvonalak, és geo-piruettek (ez az, amikor a GPS csiganyállal szeretnénk leírni a nevünket) megtétele esetén legalább egyszer, de akár többször is át kell szállni.

Bezzeg ha taxival megyünk!

Szerencsére Isztambulban azért könnyen találunk taxit. Még könnyebben, ha van a vállunkon egy 300x400-as kézi csomózású szőnyeg, mi pedig úgy teszünk, mintha mindez roppant nehéz lenne.

De vannak olyan esetek, amikor mégse találunk sárga autót taxi felirattal. Ilyenkor lehet sikoltozni. Meg futni. De elő is vehetjük az új taxikereső programot.

Ennek a neve pedig Bitaksi (,).

A program lényege, hogy taxit találjunk. Ott is, ahol egyébként nem lenne (ez alól kivétel a metróalagút, de az isztambuli taxisok ide is bevisznek minket, ha kérjük. Felárért, természetesen, vagy ha bemegyünk a rokona boltjába, és ott vásárolunk).

A fő ablakban láthatjuk, mi éppen hol vagyunk (integető kék emberke), és a merre vannak taxik a közelben (dudáló sárga autók). Ezt az állapotot könnyű megváltoztatni, ha odébb megyünk. De praktikusabb, ha megnyomjuk a nagy sárga gombot, amivel úgymond taxit lehet lőni. Ekkor ugyanis befut egy üzenet a közeli taxisoknak, hogy ügyfél van a láthatáron.

Aki pedig először lecsap (nem elcsap) az ügyfélre, az viheti el. Ehhez természetesen a program egy másik verziójával a taxisok rendelkeznek, akiknek regisztrálniuk kell a rendszerbe rendszámtáblával, stb... Így pl. nem fordulhat elő, hogy Kerem bácsi fog megállni előttünk egy betonkeverővel, hogy azzal vigyen át minket Ázsiába. Bár sose lehet tudni...

Tehát ezzel a programmal a regisztrált taxisokat csábíthatjuk magunkhoz.

Amikor taxit hívunk, a program jelzi azt is, hogy ki közeledik felénk. Rendszámot, fényképet, és értékelést is láthatunk. Az mondjuk nem derül ki, hogy ha nem szimpatikus, akkor vissza lehet-e utasítani az illetőt, de úgy tűnik, hogy nem. Viszont fel lehet hívni telefonon: Itt vagyok a fa mellett. Igen, az erdőben. Egy ZÖLD fa mellett.

Amikor pedig szerencsésen megérkeztünk, akkor akár a telefonon keresztül is tudunk fizetni (mintha lenne egy opció, hogy már a taxi hívás előtt kiválasztjuk a kártyás fizetést). Ehhez előtte a kártya adatait meg kell adni a telefonnak. Sajnos viszont a regisztrációhoz török telefonszám szükséges. Ha mi ilyenrel nem rendelkezünk, akkor a hotelben szépen mosolygunk a portásra, és elkérjük az ő számát...

Tehát megérkeztünk a célállomásra. Túléltük! Jipijájé!!

Fizettünk. És kiszálltunk. Érdeemes megjegyezni, hogy a fizetésnél választhatunk előre beállított borraivalót.

Majd pedig értékelhetjük az utunkat. Sajnos csak egyszerűsített értékelés van: 0-5 csillagot adhatunk. Nincs olyan kategória, hogy beszélgető partner, sebesség, szívrohamok és dudálások száma, stb... Viszont megoszthatjuk a Facebookon a nagyvilággal, hogy hazataláltunk a diszkóból.

És ha már a hiányosságoknál tartunk, a taxis sem igazán tudunk választani. Mondjuk lehet szűrés kedvenc focicsapat szerint (ez igen fontos opció lenne, hiszen ez lesz a fő beszédtema a következő 40 percben!), vagy mondjuk .

Viszont van más, ami nagyon előnyös! A programmal előre kiszámoltathatjuk , mennyibe is kerül majd az út. Így pedig láthatjuk, hogy érdemes lesz-e átutazni a város másik végébe, ahol akciós a kebab (vagy használhatjuk az Ali baba befér-e még? matematikai formulát, hogy kiszámoljuk, hány embert kell begyömöszölni a taxiba, hogy már megérje elmenni a világ végéig). Vagy pedig, mennyibe is kerül majd a reptérre kijutni, mennyit költhetünk még .

Tehát egy előzetes kalkulálásra is alkalmas. Más kérdés persze, hogy a sofőr egészen biztosan , de azért tájékozódásra is nagyon is hasznos.

(update: azóta jött egy frissítés, és az útvonal kalkuláló eltűnt belőle. Reméljük, ez csak ideiglenes. Biztos átállítják török módra!)

2013-11-14

Ma (de lehet, hogy már tegnap elkezdődött) van az Aşure Törökországban. Ekkor azt ünneplik, hogy Noé végre szárazföldet talált, és ki lehetett szállni a hajóból. Mindenki mehet, amerre lát, nem kell a szomszéd horkolását hallgatni.

Maga az Aşure egy édességet jelent, a Noé pudingját, amit ilyenkor készítenek, és az ismerősöknek ajándékozzák.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Aşure[/caption]

A történet onnan folytatódik, hogy Noé beköltözött a hajóba, becsukta az ajtót, és várt. És várt. És várt. És várt. És várt. No meg várt. Nem lehetett kimenni labdázni, mert esett az eső. Elég rendesen, mert mindent elöntött a víz. Internet akkor még nem volt, de ha lett volna, nem lehetett volna kivel Facebookoznim így Noé várt tovább.

[caption id="" align="aligncenter" width="640"] Noé és a Facebook - Forrás: Párkocka[/caption]

Mikor végre elállt az eső, és kisütött a nap, akkor Noé végre kinézett az ablakon, és azt látja, hogy mindent ellepett a víz. Így Noé továbbra is vár. És vár. És vár. A víz pedig lassan-lassan elvonulgatott. Addig-addig, mígnem az egyik hegy teteje már majdnem kilátszott, és ezen a hajó mindjárt fenn is akadt.

Ezt a hegyet hívják Ararát-nak (törökül Ağrı vagy Eğri Dağı), ami 5165 m magas. Megmászása igencsak nehéz. Viszont egyes hírek szerint tényleg megtalálták a Bârkât.

Noé jobb helyzetben volt, mert 1) nem kellett a Bârkât keresnie, hiszen rajta volt. És 2) a hegyre sem kellett felmásznia, hiszen annak a tetején ért földet.

Szóval Noé megérkezett a hegyre. A Nagy Víz elvonult, és mindenki végre kimozdulhatott a hajóról. Jah, és a világ is megmenekült. Mindez elég jó ok volt arra, hogy ünnepeljenek. De közben a hajóban lévő tartalék jócskán megcsappant, a hegy tetején pedig nem volt semmit ehető. Így pizzára még csak gondolni sem lehetett.

Így Noé úgy döntött, hogy összeszedi, amit talál a fedélzeten, hogy abból készítsen valami finomságot. Leginkább már csak magokat talált (az Aşure készítésénél fontos szempont, hogy nem teszünk bele húst). Meg lisztet. És rengeteg cukrot. Ő úgy gondolta, hogy ha valamibe bőven teszünk cukrot, akkor bármiből lehet édességet készíteni (a törökök ma is így gondolják. Ennek a nézetnek egy továbbfejlesztett változata él Magyarországon, ahol a végeredmény a pálinka). De az, ami végül keletkezett, az minden várakozást felülmúlt: egy finom puding lett az eredmény. Ezt hívják Aşure-nek.

Az Aşure készítés ma is nagy hagyomány Törökországban. Bár a név arab eredetű, a

források mind Törökországot jelölik meg, mint származási hely. Így nem feltétlenül nevezhetjük Iszlám ünnepnek. Annál is inkább nem, mert Görögországban, és Örményországban is hagyomány (ez jó példa arra, miként fonódnak össze a vallások, ha éppen nem egymással háborúznak).

Ha van kedvünk, hatalmas fazekunk, és egy dömpernyi cukrunk, akkor mi is elkészíthetjük az Aşure-t otthon.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Cukor[/caption]

A hagyomány szerint liszt, rizs, bab, csicseriborsó, és mogyoró az alapja. Jah, és a cukor. Ehhez lehet keverni különféle gyümölcsöket. pl. gránátalmát, narancsot, citromot. A gránátalma fontos, mert az a szaporodás szimbóluma. Jah, és cukrot. Majd pedig díszítésnek szezám, dió, pisztácia, fahéj, stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Aşure[/caption]

Íme egy Aşure recept (kis porció):

- 1 pohár bab
- 2 pohár tört búza, török búza (bulgur)
- 1 pohár mazsola
- 15 pohár víz
- 3 pohár cukor
- 1/4 pohár sárgabarack
- 1/4 csésze narancshéj, apróra vágva
- 5 egész szegfűszeg

Díszítéshez:

- 2 kanál szezám (pirított)
- 2 kanál gránátalma (csak a piros bogyók)
- 2 kanál apróra vágott dió
- 2 kanál apróra vágott pisztácia
- 1 kanál őrölt fahéj

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Egy kis dió[/caption]

A babot, búzát, mazsolát öntsük egy tálba, öntsük fel vízzel, és hagyjuk állni egy egész éjszakán át.

Másnap öntsük le a vizet róla, a babot rakjuk be a fazékba. Öntsük fel vízzel, fedjük le, és lassan főzzük, míg megpuhul (60-90 perc).

A búzát tegyük egy nagy fazékba, amiben kényelmesen lehet majd kevergetni (törököknél ez péklapáttal történik). Öntsük bele a 15 pohár vizet (kb. 3 liter). Forraljuk fel, majd tegyük takarékra, és pároljuk, míg megpuhul (kb. 15 perc)

Ha a búza megduzzadt, akkor öntsük bele a cukrot, és forraljuk fel.

Vegyük takarékra. Dobjunk bele mindent (kivéve a díszítésre szolgálókat, a kanalat, és a konyhában fellelhető egyéb dolgokat, mint pl. macska. Fent már írtuk, hogy a hús szigorúan tilos, még a kínaiból lett állampolgárok esetében is!). Mindegyik után keverjük.

Még keverjük. kb. 15 perc, mire minden megpuhul.

Öntsük kis edényekbe, és szórjuk meg a tetejét a dekorációnak szánt magokkal.

Jó étvággal együk meg. Miután kihűlt persze.

Ha nagyobb mennyiséget készítünk, akkor az ismerősöket is meglephetjük vele.

Törökországban az idén egy helyen a rendőrök osztogattak Aşure -t azoknak, akik cserébe bekapcsolták a biztonsági övet a kocsiban.

Kuyruklu yıldız

2013-11-15

Szereted a török konyhát, de messze van Isztambul?

Ott vannak a török éttermek, de valami mégsem az igazi?

Itt az ideje, hogy magad készítsd el a török ételeket!!

De ne olyan hevesen! Az igazi török dolmát nem a konyhában készítjük! Hanem a nappaliban! Miközben nézzük a török sorozatokat.

No de csak nem akarsz a földön ülni? Az olyan hideg... De jó lenne egy jó kis török párna! A fenébe! Messze van Isztambul...

Sebaj! A török konyha tanfolyam mellett nemezkészítési kurzus is lesz a Yunus Emre Intézetben! (1062, Budapest, Andrásy út 62)

[caption id="attachment_6539" align="aligncenter" width="424"] Török nemez kurzus[/caption]

[caption id="attachment_6540" align="aligncenter" width="424"] Török konyha kurzus[/caption]

2013-11-16

http://hataratkelo.blog.hu/2013/10/17/a_kulturalis_sokk_es_a_beilleszkeses

arany

http://hataratkelo.blog.hu/2013/11/01/akar_eron_felul_is_kulfoldre

Mérték-e, hogy ez a szándék mennyire konkrét, mennyire léteznek erre a családokban kidolgozott tervek, irányok, esetleg előtakarékoság ennek finanszírozására a jövőben?

Előtakarékosság szempontjából messze le vagyunk maradva a fejlettebb országoktól, a kutatók által általánosan elfogadott tapasztalat, hogy a nyugat-európaiak jövedelmük kb. ötödét teszik félre valamilyen célra, így például gyermekük iskoláztatására.

Magyarországon azokat a középosztálybeli családokat sem igen jellemzi ez a mentalitás, akik megtehetnék. Jelen felmérésünk szerint a családok 90 %-ának a folyó jövedelem egy részét (is) fel kell áldoznia erre a célra a tanulmányi évek alatt, – ehhez képest csak másodlagos a megtakarítások szerepe: 47% azoknak az aránya, akik megtakarításaikra is számíthatnak (hitelre, diákhitelre 16% számít).

Törökországban van Erasmus (erről is kellene egy külön cikk)

2013-11-18

Naponta 2 x 25 percet hajózom. Így gondoltam, kipróbálom, hogy ezt az időt nem Rejtő könyvek olvasására, hanem a blog írására fordítom.

Úgyis van egy USB-internetes-kapcsolat bigyóm, amit a gépbe lehet döfni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hajózás száraz lábbal[/caption]

Persze a blog írásához egyáltalán nem szükséges internet. Egy halom másik programban meg lehet írni, amelyikben a helyesírás-ellenőrző ugyan úgy átjavítja a szavakat (pl. az az-ból rendszeresen aszú lesz...). De így legalább állandóan csipog az Facebook, ami jól eltereli a figyelmemet, és így girbegurba lesz a szöveg.

Ma mindezt téteztük azzal, hogy a hajó is ringatózik, így garantáltan nem lesz két egymással párhuzamos sor..

No de , hajóra fel!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul hajóval[/caption]

Persze előtte át kell jutni a kapukon, ami így, 3 kg lappal a kezembe, és még gépelek is, jó mókának tűnik!

No, gyerünk, közelítsük meg a kaput!

Hohó! Mindenki engem néz! Híres lettem!

Remélem, azért nem kérnek autogramot, sem autokilogramot, mert két kéz kell ahhoz, hogy a laptopot tartsam, és gépeljek is közben...

Szerencsére, mióta bevezették az Istanbulkart-ot, azóta nem kell előbányászni a táskából. Elég csak a gép közelébe elhalad. Jelen esetben a zsebemnek kellene az érzékelő közelébe jutnia, de van némi probléma a szintkülönbséggel...

Rövid tornamutatvány után kiderül, hogy a probléma nem megoldható. Viszont egyre többen kíváncsiak rám.

Szóval le kell tennem a laptopot, hogy kinyissam a kaput, és belépjek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hajó zsetonok[/caption]

Vissza kellett másznom a laptopomért, mert kint maradt.

Most már tudom folytatni az írást. Kb. 10 perc van a hajó érkezéséig. Addig körbe nézek, hogy miről is lehetne írni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Beşiktaş kikötő[/caption]

úszva is partot lehetne érni. De akkor hogy gépelek közben?

Ezzel együtt a Boszporusz végére is elértünk. A Márvány-tenger partján vagyunk. A hajó egy darabig az ázsiai part mellett halad tovább. Itt egy ipari park-kikötő található. A tervek szerint itt lett volna az olimpia. Lehetséges, hogy majd turista park kerül ide. Ki tudja. Balra a Hayradpaşa pályaudvar mellett haladunk el. Jobbra pedig egy hullámtörő van. Ezen egymás mellett, sorban üldögélnek a madarak. A simit elfogyott, így biztonságban vagyok. És már meg is érkeztünk! Egy kisebb csattanással. A nép pedig felkel, hogy megkezdje a néptáncot. Egyet jobbra, kettőt balra, és most egyszerre előre, leesünk a lépcsőn. De se baj, már itt is a szárazföld. Így befejeződik az élménybeszámoló, én is becsukom a lapto....

a

a

2013-11-19

Edina talált rá erre a kincsre:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galatasaray pirítós[/caption]

Igen! Ez bizony olyasmi, amit minden török foci rajongó szívesen látna reggel! Öröm lehet az ilyet vajjal megkenni (Galatasaray esetében még az eperlekvár is szóba jöhet), majd eltüntetni a has irányába.

Nemcsak sárga-piros, hanem sárga sötétkék, azaz Fenerbahçe színekben is kapható (ott pedig a vaj-áfonyareklám az ajánlott párosítás az ajánlott). Érdekes, hogy viszont Beşiktaş színekben ilyet nem találtunk. Bár igaz, hogy ott nem nagyon kell trükközni. Elég ha az időzítőt 20 percre állítjuk, hogy garantáltan fekete legyen a kenyér, majd pedig jól megpakoljuk friss fehér sajttal. És már kész is a fekete-fehér csapatszín!

már volt hasonló (a Fenerbahçe mosógéppel együtt), ahol egy olyan szendvicssütő géppel találkozhattunk, ami a kedvenc csapat logóját égeti bele a szendvicsbe.

És ha már oly hosszú idő után végre ismét előkerült valami török focis rajongói érdekesség, akkor már kicsit körbenéztünk, mi is az idei sláger.

Sajnos az utóbbi években a csapatok kicsit elfoglaltak voltak, így kevés újdonságot találtunk. Ott is leginkább az ifjabb korosztály a célpont.

Ha még emlékeztek, egyszer bemutattuk az ajánlott (de ennél azért jobbat is lehet készíteni) Beşiktaş . Most megmutatjuk a Galatasaray Hálószoza Juniort.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galatasaray ágyneműs készlet[/caption]

Mint láthatjuk, itt még az oroszlan is junior kategóriában van. A képre kattintva mindjárt megrendelhető, és 3 napon belül már házhoz is érkezik. Ingyen természetesen. Így leginkább az amerikai, ausztrál, és antarktiszi olvasóknak ajánljuk.

Ha pedig az ifjú oroszlan megunja az alvást, és inkább felébredne (vasárnap 5:30-kor persze), akkor mindjárt felpattanhat erre a menő színekben tündöklő biciklire.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galatasaray bicikli[/caption]

A nagyobbak viszont (ők már akár 5:45-ig is alszanak) már inkább ezt az elektromos autót használják:

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galatasaray dzsip[/caption]

A még kisebbeknek (ők azok, akik viszont egész nap alszanak, csak éjjel nem) pedig evőkészlettel kedveskedhetünk. Természetesen szépen lekerekített élekkel, hogyha a legkisebb oroszlán mérgében (márpedig spenótot nem eszek!!) a legnagyobb fejéhez vágná, az nem kapjon 8 napnál túl gyógyuló sérülést, mert a futball társadalom nem heverné ki azt a pár napos veszteséget...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galatasaray evőkészlet[/caption]

A fenti készlet Beşiktaş és Fenerbahçe színekben is kapható. Ajánlott korosztály: 12-60 hónapos kor. A képre kattintva szintén megvásárolható. De legalább 12.000 darabot kell rendelni az ingyenes szállításért. Szerintem megéri.

A még nagyobbaknak pedig itt a Galatasaray tábla. Ezen gyakorolhatja az Aslan Junior a G és S betűk helyes színhasználatát, és elegáns megrajzolását. Természetesen csak piros és sárga tollak járnak hozzá, nehogy valami külső negatív behatás hatására fekete-fehér, ne adj Isten sárga-sötétkék színekben kezdjen rajzolgatni az ifjú oroszlán. A lábak egyébként lecsatolhatóak így az idősebb oroszlán fején lehet gyakorolni a focimérfőzések után alkalmazandó helyes magatartást. Ezek a lábat, a fent már említett okokból, természetesen lekerekítettek, és puha műanyagból készültek.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Galatasaray tábla[/caption]

Így, hogy a Galatasarayt kiveséztük, lássuk, mit ajánl a Fenerbahçe a rajongóinak éjszakára!

[caption id="" align="aligncenter" width="496"] Fenerbahçe kapu-ágy[/caption]

Egy olyan kaput, ahova az ellenség még akkor sem tud gólt rúgni, ha éppen aludnánk. Hiszen mit ott vagyunk. Ha másért nem, útban. Egy sörrel megtöltött pocak tovább rontja az egyébként is kevés esélyeket. Hiszen az ellenség úgyis olyan béna, hogy úgyse találna be a kapuba.

Mivel a Beşiktaş szobát a múltkor már kitárgyaltuk, így helyette egy kerti szék-asztal készletet ajánljunk (úgyis jön a tél, a hó, meg a fagy).

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Beşiktaş kerti készlet[/caption]

De mivel sem Beşiktaş kenyérpírtó, sem pedig Beşiktaş szendvicssütő nem készült, így az asztallal tudunk mást, minthogy fehér hógolyókat gyúrjunk. Majd pedig a frissen reggelizett ellenség arcáról pár jól célzott dobással letöröljük az elégedett vigyort.

2013-11-20

Aláírta az isztambuli Magyar Kulturális Intézet létrehozásáról szóló megállapodást Navracsics Tibor miniszterelnök-helyettes Bekir Bozdog török miniszterelnök-helyettessel a török metropoliszban - tájékoztatta a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium pénteken az MTI-t.

A közlés szerint Navracsics Tibor csütörtök érkezett kétnapos látogatásra Isztambulba, ahol török kollégájával aláírta a kulturális intézet nyitásáról, működtetéséről és tevékenységéről szóló kétoldalú megállapodást.

A Topkapi-palotában tartott találkozón mindkét fél kiemelte, hogy az intézetek létrehozása, egymás kultúrájának megismerése jobban erősíti a két ország, a két nemzet közötti kapcsolatot - olvasható az összegzésben, amely felidézi, hogy Törökország szeptember 12-én nyitotta meg a Yunus Emre Török Kulturális Intézetet Budapesten.

Navracsics Tibor az aláírást megelőző tárgyaláson felvetette a vízumkényszer eltörlését a két ország polgárainak könnyebb mozgása érdekében. Bekir Bozdog ígéretet tett a felvetés megoldására, valamint arra, hogy továbbítja azt Recep Tayyip Erdogan miniszterelnöknek, ugyanakkor Magyarország támogatását kérte Törökország Európai Unióba történő vízummentes utazásához.

A kormány október elején rendelte el 219,6 millió forint átcsoportosítását az isztambuli magyar intézet létrehozására. Akkor Hatos Pál, a Balassi Intézet főigazgatója az MTI-nek arról beszélt: az isztambuli magyar intézet megnyitása a kormányzat azon törekvésébe illeszkedik, hogy a magyar kultúrát az eddiginél is szélesebben tudják bemutatni a nemzetközi szinten.

Törökország baráti nemzet, amellyel Magyarországnak szoros kapcsolatai vannak nemcsak politikai, hanem társadalmi szinten is. Az első magyar intézet is éppen Isztambulban állt fenn 1917-18-ban - hívta fel a figyelmet korábban Hatos Pál. Rámutatott, Törökország rendkívül dinamikusan fejlődik mind gazdasági, mind pedig kulturális értelemben. Hozzátette, a cél a magyar kultúra helyzetének újrapozicionálása Európa egyik legfontosabb kulturális fővárosában: Isztambul vonzáskörzetében 18 millióan élnek, a város az európai dizájn, film, képző- és iparművészet egyik centruma.

A hivatalos megnyitó 2013. december 17-én 16:00-kor lesz.

Az Isztambuli Magyar Intézet Beyoğlu kerületben, az İstiklâl Caddesi-n fog működni (itt

található a Francia Intézet is. No meg van McDonnald's, BurgerKing, Starbucks, és sok sok csoki bolt, néhány pizzázó és pár templom, meg egy villamos).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ístiklâl Caddesi[/caption]

2013-11-21

2013. októberében került elő egy térkép, milyen a következő évekre.

Ott csak érintőlegesen, de feltüntették a térképre az egysínes vonatokat is, amelyek 2019 után lesznek készen (az után az általános matematika szerint (ami nem egyezik sem a közgazdasági, sem a politikai, sem a bankok ennyivel tartozik kedves ügyfél matematikájával) lehet 2020, 2021, 2050, 2300, de még a 8413 március 22. is 2019 utánra esik).

Megpróbáltuk összeszedni, mik is a tervek az egysínes vonatokra Isztambulban.

[caption id="" align="aligncenter" width="480"] Egysínes vasút (Sydney) - Forrás: Wikipédia[/caption]

Isztambulban, mint minden nagyvárosban, komoly probléma a közlekedés. Bővíteni nem nagyon lehet, mert jobbra-balra már elfogyott a hely. A lefele jó megoldásnak tűnik. Nemcsak azért, mert abba az irányba bőven van hely (legalább 30-40 km de akár 12756 km, ha sikerült a kínaiakkal megállapodni a felosztásban), de legalább még nem is látjuk, így nem rondítja el a városképet. Nem zavarja a madarakat, és a macskák is nyugodtan tudnak aludni. Csak a vakondok lesznek frászban...

Igen ám, de attól még, hogy nem látjuk, a lábunk alatt nagyon sok minden van. Ha csak a legalapvetőbbeket vesszük, mint víz, villany, csatorna, stb... az is komoly hálózat, de akkor még ott vannak a történelmi emlékek. Kezdve az elfelejtett vízvezetéktől az elfelejtett elásott gázszámláson keresztül az elfejtett városig (Anatólia belsejében számos földalatti város található, főleg Nevşehir (Kappadokya) környékén). Vagy ami még régebben volt... Ez a Marmaray építésénél is kiderült. Ott a mérnöki kihívásnak számító tenger alatti alagutat hamar tudták építeni, míg a szárazföldön még évek múlva is újabb és újabb régészeti leletek kerültek elő.

Így már egészen jó ötletnek tűnik a metrót inkább a levegőbe építeni (törökül egyébként is havaray a neve, ami levegővonatot jelent). És egészen biztosan gyorsabban el is készülhet.

Mindez persze nem jelenti azt, hogy azért könnyű dolguk lesz a tervezőknek, és építőknek. Ugyanis ott, ahol tényleg szükség lenne rá. Ott szűkek az utcák, és folyamatosan az UNESCO-ba lehet botlani. Lesz itt még móka bőven! :)

A mostani metrótérvek előtt nem igazán lehetett hallani egysínes vonalokról. Nem is nagyon találtam konkrétumokat. Isztambul nem egy olyan város, ami kifejezetten csábítaná az emeleten haladó vasutat. Hiszen ahol tényleg izgalmas lenne, az a történelmi belváros. De ott ugyebár nem megoldható. Máshol pedig kevésbé van rá igény. Így ez a projekt nagyon

mellékvágányon futott idáig.

Idáig. De talán majd most! :)

A legkorábbi tervet 2002-ből találtam. Akkor a Hürriyet újságban jelent meg cikk, miszerint Bakırköy (Atatürk reptér közelében) központjából lenne egy egysínes vonat a közeli kikötőbe. A táv 3,2 km hosszú, a földtől legalább 5 m magasan haladt volna. Mindezt 1 év alatt készült volna el. A környéken élő ismerőseim mind (mind a 2 db) azt mondják, hogy nem egyszerű kijutni a tengerpartra, így jó lett volna ha ez megépül.

Viszont sajnós a mostani térképen ez a vonal már nem szerepel. Helyette az Atatürk reptérről a másik irányba, a szárazföld belseje felé épülnek egy vonat. Pedig ez a projekt még egy 2011-es hírben is szerepelt! Igaz, akkor már másfél évesre számolták az elkészítési időt.

Most októberben viszont új lendületet kapott az egysínes vonatok projekt. 8 különböző vonalat jelentettek be, összesen 47,8 km-el. Ezek korábbi tervek tovább véglegesített változatai. Vonalanként átlagban kb. 6 km hosszúak lesznek.

Ezek a vonalak legtöbbje messze kiesik a turisták által látogatott helyektől. Egy kivétel van, amelyik a Sabiha Gökçen repülőtérrel a Formula 1 parkba viszi ki a látogatókat (ez jó ötlet).

A másik, ami még elérhető közelségben lesz, a Galata-torony melletti Şişhane megállóból indul, és Kasımpaşa városrészen keresztül fog Mecidiyeköybe megérkezni. Ez érdekes is lehet. Ráadásul Feriköy közelében is elhalad, így megnézhetjük az 1848/49-es magyarok sírjait. A végállomáson pedig ott a Cevahir bevásárló központ, ahol jól elkölthetjük a maradék pénzünket. :)

Szintén izgalmas lehet a keresztül haladó egysínes vonat is. Jó érzés lesz majd a lenti igencsak kaotikus közlekedést felülről nézni.

Sajnos a bejegyzés itt most véget ér, mert ennyi az összes hasznos információnk jelenleg. Ha lesznek konkrétabb tervek, képek, stb.. (esetleg ki is próbálhatjuk az egyiket), akkor természetesen folytatjuk.

2013-11-22

Magyar zászlót könnyű rajzolni: piros, majd fehér, majd zöld.

Szerencsére a török zászló sem bonyolult, de azért van néhány szabály, amire oda kell figyelni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Török zászló a zászlóboltban[/caption]

A mai, modern török zászló végleges formáját 1936. május 29-én nyerte el, amit 1985. január 25-én finomítottak (85/9034-es "Török zászló rendelet" 4-es cikk). De a keletkezése messzire nyúlik vissza.

A Hadtörténeti Múzeumban található festmény szerint I. Osman (az Oszmán Birodalom alapítója) egyszer egy akkora csatába keveredett, hogy egész nap, majd egész éjszaka harcolt. Mire véget ért, már besötétedett, az ellenség kiöntött vére pedig már tócsákban gyűlt. Az egyik ilyenben pillantotta meg a vezér a Holdat és az egyik csillagot tükröződni. Innen a vörös háttér, és a félhold meg a csillag.

[caption id="" align="aligncenter" width="361"] A török zászló keletkezésének története[/caption]

Oszmán viszont azt írta a blogjában, hogy éppen a bíró csodaszép lányát nézte, ott is a hasa feletti két púpot, amikor a felkelő félhold fénye és egy csillag megvilágította. Pont azt a területet, amit ő is nézett. Ettől pedig látomása lett. Oszmán látta, amint a lány ágyékából egy hatalmas fa nő ki, ami az egész világra árnyékot fog vetni. Fölötte pedig ott a félhold és a csillag.

Ezek után Oszmán elvette a lányt feleségül, és - úgy mellékesen - épített egy hatalmas birodalmat.

Az oszmánok kedvelt színei a fehér és az arany volt. Így kezdetben még csak ezt használták. De nem alakult ki komolyabb identitásuk (persze volt országuk, szultánjaik, stb... de a későbbi jellemző birodalmi viselkedés még nem létezett), így a zászlójuk sem volt annyira egységes.

[caption id="" align="aligncenter" width="300"] Oszmán zászló (kb. 1326) - Forrás: Wikipédia[/caption]

Utána viszont már mint birodalom kezdtek magukra gondolni. Ekkor alakult ki a mai zászló alapja. A vörös háttérről nincs hiteles információt, miért azt választották, bár valószínű, hogy a hódítások (kiömlő vér) szimbólumaként. A hold viszont egyértelműen az Iszlám jele. 1453 után a zászló tehát vörös lett, benne egy arany félhoddal. Csillag nélkül.

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] Oszmán zászló 1453 után - Forrás: Wikipédia[/caption]

Ez az uralkodó zászlója volt. A hadsereg különböző egységei saját zászlót használtak. Akár még keresztet, amennyiben keresztény csapatok is hadba vonultak. Konstantinápoly elfoglalásával viszont egyre inkább szembekerültek Velencével és Genovával, miközben az Égei és a Földközi-tengeren harcoltak. Ez erősítette az igényt a tengerészeti zászlókra. Mindeközben Egyiptom és a Közel-Kelet elfoglalásával szert tettek az Iszlám központra. Ekkor alakultak ki a tengerészeti és azok egységeinek, irányítására szolgáló zászlók. És ekkor változott meg az uralkodói lobogó is: zöld háttér (Iszlám színe), és 3 Hold (3 földrész, amin uralkodik: Afrika, Ázsia, Európa)

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] Oszmán zászló 1793-1844[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] Oszmán tengerészeti zászló - Forrás: Wikipédia[/caption]

1844-ben átalakították a zászló rendszert (is), amivel a hivatalos lobogó a mai hasonló vörös lett. A Kalifátus (azaz a szultán maga) használta a zöldet, mint a három földrész vallási uralkodója.

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] Oszmán zászló 1844-1923 - Forrás: Wikipédia[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="320"] Oszmán Kalifátus zászló - Forrás: Wikipédia[/caption]

A Török Függetlenségi Háború után finomították a zászlón, hogy elegánsabb legyen. Mind a Hold, mind a csillag vékonyabb lett. Mivel nem volt már többé Kalifátus, így a zöld zászló megszűnt. A többi fajtát pedig (tengerészeti zászló, harci zászló, stb...) bevonták a központi zászló alá. Így ma már egységesen ugyan azt a zászlót használják minden részlegnél. A csillag is mindenhol ötágú lett (a tengerészeti pl. nyolcágú volt, az égtájak (iránytű) szimbólumaként).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török zászlók ma[/caption]

A török zászlónak pontosan meghatározták az arányait, hogy biztosan úgy nézzen ki, ahogy ezt megtervezték.

[caption id="" align="aligncenter" width="512"] Török zászló méretei - Forrás: Wikipédia és még rengeteg másik hely[/caption]

Betű
Neve
Hossz

G
Magasság

A
A félhold középpontjának távolsága a zászlórúd üres részétől
 $1/2 G$

B
A félhold külső körének átmérője
 $1/2 G$

C
A félhold két körének középpontjának távolsága
 $1/52G$

D
A félhold belső körének átmérője
 $2/5 G$

E
A belső kör távolsága a csillagot befoglaló körétől
(ez adja meg a csillag távolságát)
 $1/3 G$

F
A csillagot befoglaló kör átmérője

1/4 G

L

Hossz

1 1/2 G

M

Üres rész a zászlórúdnak

1/30 L

Láthatjuk, hogy nem is olyan bonyolult! :) Ez alapján már bárki otthon is készíthet török zászlót.

. Annyi kiegészítéssel, hogy a zászló hivatalos színe Pantone 186 vagy RGB (227, 10, 23) vagy C:0 M:100 Y:75 K:4

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Hatalmas török zászlók[/caption]

Út neve: aszfaltos

2013-11-25

Törökországban november 24-én tartják a Tanárok Napját.

Atatürk azt mondta, hogy az új generációt a tanárok fogják felnevelni. És nagy hangsúlyt fektetett az oktatásba.

Ő maga pedig magkapta a Nemzet Tanára címet, amiért bevezette a -t.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Atatürk az ABC-t tanítja[/caption]

Az Oszmán Birodalomban nem volt egyszerű, ha valaki írni akart. Pláne, ha olvasni!

Egyik részről maga a nyelv is eléggé kusza volt. A szultánnak és udvartartásának saját nyelve volt (oszmán nyelv). Miközben a nép egy hasonlót beszélt, a törököt. De valójában mindenki olyan nyelvet használt, amilyen csak jól esett. A hárem pedig eleve tartalmazta az aktuális ismert világ kollekcióját. Valahogy ezt kellett leírni olyan arabból átvett betűkkel, amelyek olyan hangokat is tartalmaztak, amelyek az arabban nem voltak. Ezért fordulhatott elő sokszor, hogy a török hódoltság idején a magyar városok neve nem pontosan került leírásra, holott a törökök ki tudták volna ejteni a magyar városneveket (viszont valószínűleg Gyöngyöst inkább felégették, minthogy megpróbálkozzanak a gy hang leírásával és belevegyék bármilyen hivatalos iratba). Igaz, hogy az írástudók nem feltétlenül voltak törökök.

Más részről az írás nem volt egyszerű. Az arab írás nem könnyű. Pláne úgy nem könnyű, hogy egy kevert arabot próbálunk leírni. Pláne úgy, hogy még nem is a saját nyelvünk. Egy régi szövegek tanulmányozásával foglalkozó ismerősöm szerint mindenki úgy írt, ahogy neki tetszett, és nem igazán érdekelte őket, hogy a betűnek valójában hogyan is kellene kinéznie. Így minden hivatalos dokumentum olvasása előtt meg kellett fejteni a betűket. Ez mondjuk az én kézírásomnál is így van.

Harmadsorban a szultán annyira nem rajongott, ha a nép megtanul írni, mert akkor mindenféle nemtetsző dolgokat kezdenek írni. Pláne nem jó az olvasás, mert akkor ezeket a nemtetsző dolgokat mások is el fogják olvasni. Aztán még ha a nyomtatás is bejön a képbe, akkor lesz csak igazán fejetlenség, meg focizás. A szultán pedig szerette a fejét ott, ahol van. Nem pedig valamelyik szemfüles pasa házában egy vitrinben...

Így végül a nép sem erősködött azért, hogy komolyabban elmerüljön az írás-olvasás mesterségében. Ami akkoriban tényleg mesterségnek számított.

Kemal Atatürk viszont azt mondta, hogy az ország jövője a fiatalok és a tudás, ehhez pedig megfelelő oktatásra van szükség. És egy letisztult, könnyen megtanulható abc-re. Meg

nyelvre. Meg egyébként is, akkora kavarodás van, hogy ideje rendet rakni.

Az általa bevezetett latin abc már török nyelvre lett alakítva. Kifejezetten ügyelve arra, hogy mindent úgy írjanak le, ahogy mondanak, és fordítva. Ráadásul 1 hang = 1 betű, 1 betű = 1 hang. Nem ám összevissza (angolul tanulóknak: bibibeeeeeeee :P). Így született meg a török abc. Ami lényegében alig különbözik a magyartól. Még az ö és ü betűt is megtaláljuk, amit állítólag a magyar nyelvből vették át ().

Ezzel az új írásmóddal, és az oktatás ország szintű bevezetésével (no és az abc dal is sokat segített ám!) elérte, hogy a csaknem 100%-os írástudatlanságból Európa egyik legtöbb írástudó országát hozta létre. Ezért pedig 1928. november 24-én megkapta a Nemzet Tanára címet az országgyűléstől.

Hivatalosan 1981-ben, Atatürk születésének 100. évfordulóján vezették be a Tanárok Napja elnevezést.

Ez komoly ünnepség. Bár munkaszüneti napot nem tartanak, de az iskolákban megemlékezés van. A szülők pedig sok sok virágot küldenek a tanároknak.

2013-11-26

Ej mi a kóla! Kend! Csak nem a nevét látom idefen'? Fenn a palackon, fenn a dobozon.

[caption id="attachment_6565" align="aligncenter" width="500"] Névre szóló kóla[/caption]

A Coca-Cola május 28-án ünnepelte a 127. születésnapját (ebből is látszik, hogy hírportálunk hipersebességű (a helyesírás-ellenőrző szerint: hitpersebességű - ez gondolom valami vallási sebesség, amivel a térítő atyákat kategorizálják) - vagy csak kifogytunk a témákból), ezért döntöttek úgy, hogy egész Európában egy különleges kampányt indítanak. Mégpedig azt, hogy a palackra és a dobozokra felírják a leggyakoribb neveket.

Így most már nemcsak kólát lehet venni, hanem megvehetjük a saját kólánkat is. Vagy a kedvesünk kóláját is. Jó kutatást!

De azért adtak egy olyan könnyítést, hogyha valaki nem találja az ismerőse nevét, akkor vehet egy olyat is, mint Apu, Anyu, stb... (olyat még nem láttam, hogy Én, pedig az jót tenne az egónak).

Itt érdekes kommunikáció jöhet létre köztünk és embertársaink között. Nem kell többé beszólni a másiknak, ha meglephetjük Anyám feliratú dobozzal is.

Nos ez az, ami nemcsak Magyarországon, és Európa más országaiban, hanem Törökországban is hódít.

Bár itt annyira nem lett beszédtema, de azért mégiscsak jó móka az ismerősöket kihalászni a hűtőből. No meg az ellenséget is, akit lehet csúzlival lövöldözni, miután kifacsartuk a levét egy pöttyös pohárba.

A Coca-Colának azért szerencséje van Törökországgal, hogy rövidek a nevek. A háziasszonyok ugyanis nem szeretnek azzal vacakolni, hogy hosszú neveket kiabálnak, miközben az ördögfiókákat kergetik a fakanállal. Így nem nagyon kellett trükközni a nevek felírásával, kényelmesen elérték.

Aki még nem ismeri, és szeretne saját dobozos kólát készíteni, egyelőre csak virtuálisan, a. Bár érdekes módon a magyar oldal nekem angolul jön be, ellentétben az osztrákkal, ami magyar nyelvű.

[caption id="attachment_6568" align="aligncenter" width="450"] Névre szóló kóla[/caption]

2013-11-27

Isztambul Kâğithane városrészér (aka DobozVáros) már előkerült néhányszor a blogban.

Ez egy olyan városrész, ami különleges a maga nemében. Nemcsak hogy úgymond , de itt rengeteg érdekességet találhatunk. Mint egy hatalmas játékdoboz, amiben megannyi kincs lelhető fel.

Egyeseknek szó szerint hatalmas játékdoboz...

Míg a szülők általában úgy gondolják, hogy a gyerek egészséges fejlődésének lételeme, hogy egyszer-egyszer elvigyék az állatkertbe, hogy testközelből nézhesse a különleges állatokat, addig lehet, hogy a gyerek (főleg ha fiú), inkább egészen mást szeretne látni. Például dömpert. Meg markolót. Nem is beszélve a kukás autóról.

Mivel úgysis tél van, amikor a normális állatok inkább alszanak (ebből is láthatjuk, hogy az ember nem egy normális állat), így a hétvégén Árpival nem az állatkertbe mentünk, hanem egy neki sokkal inkább tetsző helyre: Kâğithane városrészbe.

Aki nem ismerné (melyik turista cserélné be az AyaSofya megtekintést egy halom betonkeverőért cserébe), ez egy hatalmas városrész, ami egyrészt tele van kisiparosokkal, másrészt kis-, közepes-, és nagy építőanyaggal foglalkozó cégekkel. Azaz téglától kezdve a betonon, vason, fán, keresztül csempéig, és WC-lehúzóig minden megtalálható itt. Persze hatalmas mennyiségben. Pl. van olyan utca, ahol csak fiók kihúzó gombokat árulnak. Vagy szék alá kiskereket. Másik helyen pedig az ablakrácsból van egy akkora kiállító terem, amit máshol már Népművészeti Múzeumnak hívnának.

Mindez pedig azt jelenti, hogy ezen a környéken normál (személyszállító) autó nem jár. Helyette egymást érik kicsi, és nagy teherautó, a kamionok és persze a munkagépek.

Lehet-e ennél jobb látványosság egy gyereknek?

Gyerekek az oviban:

- Az én apukám bankigazgató!
- Az én apukám miniszter!
- Az én apukám olajsejk!
- Az én apukám markoló vezető!
- Óóóó!

Így Árpinak volt mit néznie. Az összes típusú kedvenc, kevésbé kedvenc munkagépből láthatott eleget. Nem is keveset! Íme a lista:

Dömper (a nagy kedvenc): 200+

Markoló: 30

Betonkeverő: 60

Úthenger: 20

Aszfaltozó gép: 3

Bulldózer: 1

Darus kocsis: 4

Cölöpverő gép: 5

Mindennek a tetejében egy szennyvíztelep is van a közelben, aminek köszönhetően az alábbi fontos járművel is összefutottunk:

Szippantós kocsis (porszívós kukás autónak hívjuk): 40

Dömperes kukás autó: 4

Normál kukás autó: 2

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Árpi és a bulldózer[/caption]

2013-11-28

De az is lehet, hogy egy megkövesedett vadmacskát.

A történet úgy kezdődött, hogy először találtak egy mecsetet. Vagyis az eddig is ott volt. Nem is volt benne semmi különös.

Mígnem úgy döntöttek, hogy ideje lenne felújítani. És ahogy ilyenkor szokás, az új épület nagyobb, szebb is modernebb lesz. Úgyhogy egy nagyobb gödröt ástak a helyén.

Csak hogy az új, mélyebb gödörben találtak egy állatot. Amire először azt hitték, hogy egy macska, amit úgymond elrejtett valaki.

De aztán jobban megfigyelve kiderült, hogy nem hasonlít egyetlen ismert mai macskához sem.

[caption id="" align="aligncenter" width="300"] Ankarai fosszilis - Forrás: Milliyet[/caption]

A beazonosítást nehezíti, hogy eddig még a szakemberek nem tekintették meg a leletet. Így a munkások lefényképezték, és különböző hivatalokba küldték el a képet. De onnan eddig még nem kaptak választ (valószínűleg, még ők se tudják, mit találtak), így az építkezésen dolgozók a fényképet sok helyen mutogatják, hátha valaki látott már ilyet. Pedig a Facebookra is feltették.

Sőt! Valaki megmutatta otthon a falu vénjeinek, akik között 70-80 évesek is vannak. De még ők sem láttak ilyet. Bezzeg az ő idejükben...

Így most több tipp kering a neten:

Későkori dinoszaurusz

Macska, természetesen

A kebabárosok őse

UFO

Valamelyik sztár pre-karnációja

2013-11-29

JoeP blogját azért választottuk, mert ellentétben a szokásos turistákkal, nemcsak "beült Isztambulba és végigülte a látnivalókat", hanem felkészült, utánajárt a dolgoknak, majd bement a sűrűjébe.

És ennek köszönhetően rengeteg hasznos információt gyűjtött össze, mint a felkészüléskor, mind a túra alatt.

[caption id="" align="aligncenter" width="473"] Fatih Camii - Foto: Joep[/caption]

Ezt a bejegyzést direkt pénteki napra tettem, mert kell egy hétvége a teljes beszámoló elolvasásához:

Legfontosabbnak az előkészületet tartom minden nyaralás előtt. Ez olyan, mint szondát küldeni a Marsra. Még otthon kell jól felkészülni, mert ha már kiértünk a helyszínre nem marad más, mint a futás és a sikoltozás, ahogyan a Jurassic Parkban mondják. Még ha nyaraláskor vajmi kevés az esélye, hogy dinoszauruszokba botlunk. De valós veszélyek igenis vannak. És itt most nem arra gondolok, hogy egy szemfüles gyorsfutó srác megszabadít a pénzünktől, hanem hogy egy kukába ment nyaralás is roppant kellemetlen érzés. Míg otthon vagyunk, addig bőven van időnk, internet kapcsolatunk, könyvesboltunk, és nem utolsó sorban mindenki a mi nyelvünket beszélni, ami szintén ritka külföldön.

Így érdemes minél előbb elkezdni a tervezést, és a tájékozódást, hogy egész biztosan legyen időnk mindenre. Ha külföldön élő magyarnak a segítségét is igénybe vesszük, akkor a levelezés is sokáig el fog tartani. Legalább 1-2 hétig, de talán még tovább is.

Sokan úgy mennek külföldre túrázni, mint a moziba. Mit nézünk meg? A Batman-t vagy a Kék Mecsetet? Nem mélyednek bele a fogadó ország kultúrájába, történelmébe, stb... Ez pedig pazarlás, így nem sok értelme van időt és pénzt fecsérelni arra, hogy lássunk még egy batár nagy tornyos épületet. Olyan, mintha bemennénk egy egzotikus étterembe, majd elővonnánk az otthonról hozott sonkás szendvicset, és azt ennénk meg. Hiszen még ha csak egy sima tornyos épületet is nézünk meg, annak is van múltja, ok-okozati összefüggések, miért is épült olyannak, amilyen. Minek van tornya, ha a szomszédnak már úgyis van, és

miért mindjárt 6!

Törökországban mindezt még nehezíti, hogy Anatólia történelme legalább 8-10.000 éves, és sok minden úgy kezdődik, hogy amikor Béla feltalálta a földművelést, a Józsi fejbe vágta egy kapa prototípusával. Vagy fordítva.

Szerencsére ma már tengernyi anyag áll a rendelkezésünkre. Könyv is van bőven, de ha felmegyünk az internetre, végelethetetlen az információhalom. Kedvenc barátaink a Google Föld, a Wikipédia, és a Yandex ahol utcanézet is van. Ez utóbbi roppant hasznos, hogy megnézzük, mit is láthatunk ott, ahova megyünk. Így virtuálisan előre bejárva a várost később sok felesleges kilométertől kímélhetjük meg magunkat (ráadásul a virtuális séta alatt nincs emelkedő, mindig kéznél van a toalett és a pattogatott kukorica). Igaz, így elveszik a meglepetés varázsa, de nem fordul elő, hogy az útikönyv valamit az egekbe magasztal, aztán kiderül, hogy nem is érdekes. És hála annak, hogy nem kell rohanni (sem gyalogolni), a környékbeli utcákat, alternatív útvonalakat is meg lehet nézni, hátha ott van valami érdekesség.

Mi Velencében egy hasonló programmal még a boltok kirakatait is átböngésztük, hol milyen maszkokat árulnak. :)

Majd egyszer elkészül a mi wikink is (), ami remélhetőleg tovább fog segíteni! :)

Érdekes ráfeküdni a modern technológiára is. A Google térképformátuma, a KMZ roppant hasznos (). Hiszen ezzel pontosan megtervezhetjük az útvonalat, majd átmethetjük egy hordozható eszközbe (szintén a felkészülés része, hogy a hordozható eszköznek legyen elég áramforrása. Plusz akkumulátorok esetén pedig gondoskodnunk kell extra kiskocsiról, és extra mennyiségű kebabról). Innentől kezdve pedig már csak ezt kell követni, nem pedig memorizálni, hogy melyik épület után merre is kell fordulni. Ráadásul én is jobban tudok segíteni, ha KMZ-ben küldözgetjük az útvonalterveket...

Amire azért figyelni kell, hogy mi mindenképpen többet fogunk gyalogolni, mint amit az előzetes útvonalterv alapján vártunk (fotózás, kisboltok, étterem (input-output), stb..). Ráadásul a sok látványosság agyilag is fárasztó. A másik pedig, ami nem látszik a Google térképen, hogy valójában milyen is a terep. Lehet, hogy hirtelen előugrik egy 70 m-es emelkedő a semmiből...

No, ennyit a felkészülés hasznosságáról. JoeP blogjában látható, mekkora segítséget is jelent mindez.

Azt sajnálattal olvastam, hogy Fatih kerület ennyit változott az elmúlt években. Hiába, sok ember van ott, sok turistával. Én jobban kedvelem az ázsiai oldalt, Kadıköy-t, ahol a kikötő közelében sok hotel található. Alacsonyabb árakkal, persze alacsonyabb komfort szinttel is. Bár inkább úgy írom, kevesebb az 5-csillagos szálloda. Azok a hotelek, amelyeket a

magyaroknak szoktak osztogatni, Ázsiában is ugyan olyanok.

Ennek az oldalnak megvan az az előnye, hogy egy romantikus hajóúton jutunk be a városba. És bár oda kell figyelni a de az európai oldalról (Karaköy) az utolsó hajó éjjel körül indul. E mellett közelebb van a WizzAir érkezési reptere, a Sabiha Gökçen. És még este is lehet bőven mulatozni. A környék tele van kis-, és közepes kocsmákkal. No meg tetováló szalonnal. Erre azért vigyázzunk, hogyha felboldogult állapotban látogatnánk meg egy ilyen szolgáltatást, akkor Isztambul térképér ne a hátunkra (vagy legalábbis ne a sajátunkat) tetováltassuk. Úgy nehéz lesz használni...

Itt azért már erőteljesen érdemes a Booking.com és a Tripadvisort nézegetni. Elsősorban, milyen messze is van a hotel a kikötőtől (van egy jó hotel de a világ végén van), másrészt pedig a kommentárok is sokatmondóak. Én mindig csak a negatívokat olvasom el. A pozitívval ritkán lehet valamit is kezdeni ("Először vagyok Isztambulban, és fantasztikus az AyaSofya" - 5 csillag). A negatívok mindig jobban elmondják, milyen is a hotel valójában. Meg arról is, milyen emberek látogatják ("Felháborító, hogy a csíkok nem párhuzamosak a tapétán! Amikor szóvá tettem a recepción, azt mondták, hogy ezek nem csíkok, hanem rózsák." - 1 csillag; "...és nem beszél senki ó-görögül. Igaz, én sem, de akkor is felháborító egy san franciscoi szállodában, hogy senki nem beszél ó-görögül" - 1 csillag). Itt azért kiderül, vannak-e problémák, és milyen jellegűek.

Végül még néhány apróság.

JoeP-ék jól belementek Isztambul sűrűjébe. Sok helyen még nem járt turista előttük, és egyes helyeken még én sem jártam. Rengeteg érdekességet találtak. Az előzetes felkészülés megtette a hatását. Viszont amire akkor még egyikünk sem gondolt, hogy szükség lehet B-tervre. Ha esetleg nem sikerülne a kiírt távot bejárni, vagy a környék mégsem olyan, mint vártuk. Egy ilyen jellegű útnál előre ki kell majd gondolni pár alternatív útvonalat is. Legalább néhány buszmegállót, metrót érdemes lesz bejelölni a térképen, és csatolni egy menetrendet.

[caption id="" align="aligncenter" width="473"] Isztambul sűrűje (Balat negyed, Fatih) -
Fotó: JoeP[/caption]

A többit pedig olvassátok el a blogban. :)

2013-12-02

- Vándor, ki ere jársz, vidd hírül Facebook-nak, hogy lefutottuk, amit megköveteltet a h...izé...szóval lefutottunk ide a sarki McDonald's-ba.

- Oda minek futni? Van házhoz-szállítás!

- Ooooó!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Eurázsia maraton[/caption]

Idén ismét beszálltam a maratoni futók közé. Pontosabban a (néha) futottak még kategóriába.

Reggel futottam, hogy elérjem a hajót.. majd meg is egyeztetünk (én meg én), hogy ennyi elég is lesz mára.

De ezzel nagyon nem lógtam ki a sorból, hiszen aki komolyan vette a futást, az már reggel elsurrant. Meg azok leginkább úgyis külföldiek voltak. Én a török csapatban edzettem, sétáltam, piknikeztem, stb...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul Maraton[/caption]

Tehát hajóra fel, át Ázsiába. Onnan pedig dolmuş-al a starthelyre. Lehetett volna gyalogolni a kikötőtől is, de az milyen már... Mint utólag kiderül, az olyan, amit úgy hívunk rövidebb út. Na mindegy, így legalább kétszer annyit sétáltam.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul Maraton[/caption]

Tehát v 2.0 megérkeztem a starthelyre. Ahol mindjárt szereztem egy lufit is. A későbbiekben nagy segítség volt, hogy mindig beállt a kamera elé. Meg a roppant hosszú zsinórja is akadályozta a futni szándékozókat (az egész autópályát sikerült vele lezárni). Mindenki örült neki.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Szöknek a lufik[/caption]

Tehát v 3.0: A starthelyen vagyok. Mindenki itt vár az indulásra. Én inkább úgy gondoltam, hogy minek várni, inkább megyek. Mint később (3 perc múlva) kiderült, jól döntöttem, mert így megúsztam a sorban állást az 5 m-el távolabb levő simit árusnál. Ez az első ember, aki gondol a hosszú távon megfáradt sportolókra. És arra is gondol, hogy mi pedig rá gondolunk, meg a családjára, a villanyszámlára, stb... és veszünk nála valamit. Ilyen lelkes gondolkodóból még sok lesz útközben...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Simit árus[/caption]

Tehát v 4.0 Elindultam (végre már!!). És irány a híd, Európa vár engem!! Csak el kell jutni odáig. Még a híd is messze van (bezzeg, ha a kikötőből inkább gyalogoltam volna!)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Zászlóárus[/caption]

Szerencsére szuper idő van. Süt a nap! És hideg sincs nagyon. Ez jó jel, mert tegnap még úgy nézett ki, hogy a jegesmedvevédő kabátot is fel kell venni. Míg októberben volt a futás, jobb volt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Üdv Ázsiában![/caption]

Közben lassan-lassan elérem a hidat. Jó 2 km gyaloglás után (már csak 40 van vissza!). Közben jelennek meg a helyi specialitások: simát árus, tea árus, zászló és síp árus. De még katonai zenekar is van. A hídhöz közelebb található két másik rajt is, ahol pedig éppen mindenki táncol. Akárhogy is, jó buli ez az egész! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Start[/caption]

Most már elhagytuk az Üdv Ázsiában táblát, és már itt is vagyunk, a hídnál. A Hídnál, mely összeköti Európát Ázsiával. Melyről szuper kilátás nyílik a Boszporuszra és a történelmi Isztambulra. És melyen fúj a jeges szél.

[caption id="attachment_6603" align="aligncenter" width="150"] Időjárás a Hídon[/caption]

Pármillió bátor bajtárssal együtt azért kimerészkedünk a Hídra. Innen már nem lehet visszafordulni... Mégis mit szólnának az otthoniak, miután kipoztoltuk a Facebookra, Foursquare-re és Twitterre? Most már muszáj menni. Nem mellékesen csodás a kilátás. Balra víz! Jobbra is víz. Pontosabban a Boszporusz. Előttünk-mögöttünk pedig csomó ember, aki mind fut. Vagyis majdnem mind. Vagyis vannak futók is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Boszporusz panoráma a Hídról[/caption]

Egyébként sem egyszerű futni, amikor fél Isztambul felszabadul a hídra.
- Figyelj lányom! Fotózzál má' le, és tedd fel a Fikbúkra, hogy Manci is lássa. Mögöttem a Boszporusszal, körbe a futókkal
Mondja az öreg néni, amikor lefoglalja a fél autópályát. De nincs egyedül, hiszen itt mindenki fotózni akar, és csak a legritkább esetben a kilátást. Hiszen olyan képet minek feltölteni a közösségi hálózatra, amin csak a Boszporusz látszik?

[caption id="attachment_6605" align="aligncenter" width="500"] Eurázsia maraton[/caption]

És megvan még a lufi is, a hosszú zsinórjával...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A hajó, amiért nagyon lelkesednek a sirályok[/caption]

A híd egyébként nagyon izgalmas ilyenkor. Remek a kilátás, friss, jeges levegő. Beszállok én is a Híd közepén piknikezők közé. Mégiscsak ritka pillanat, hogy a két kontinens között reggelizik az ember. Kár, hogy nincs teaárus a közelben. Ő sokat már nem növelne a forgalmi dugón...

[caption id="" align="aligncenter" width="345"] Piknik a Boszporusz felett - Forrás: Hürriyet[/caption]

Immár jóllakva folytatom az utat pár millió tettestárssal együtt. Sokáig egyébként nem kell éhezni, mert a hídról leérve mindjárt újabb árusokat találunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] A Lóember[/caption]

Hoppá, tényleg, leértem a Hídról. Ööööö, ez akkor azt jelenti, hogy már véget is ért a móka. Igaz, még több, mint 35 km van hátra, de inkább a társakhoz hasonlóan lemegyek Beşiktaş-ba, és beülök az első helyre, ahol lehet teát kapni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tea árus[/caption]

Update:

A Hürriyet újság egyik fényképén én is ott vagyok: balról a 285-ös, felülről a 309-es képpont. Híres lettem!!!

[caption id="" align="aligncenter" width="520"] Ott vagyok én is! - Forrás: Hürriyet[/caption]

2013-12-03

Törököknél elsődleges szempont, hogy jól érezzék magukat.

Minden esetben. Történjék bármi is.

Csak tea legyen a közelben!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Isztambul télen[/caption]

Isztambulban a tél általában 2-3 napig tart. Ez az az időszak, amikor leesik a hó, benéz a bazárba, majd tovább vonul.

A hideg időt viszont nem ússzuk meg. Bár azért lehet szerencsénk. Előfordul, hogy decemberben (akár Karácsonykor is!) egy szál pólóban ki lehet ülni a tengerpartra. De olyan is, amikor már októberben is fagyoskodunk.

Minden esetre az időjárás nem befolyásolja a kedvet különösebben. A tengerpartra mindig ki lehet ülni egy szál pólóban.

Még úgy is, hogy nem fagyunk oda.

Ugyanis, mint ahogy már fent említettük, a törököknek nagyon fontos, hogy jól érezzék magukat. Ennél már csak a büfé tulajdonosának fontosabb, hogy az ügyfél jól érezze magát. Ennek érdekében pedig mindent megtesz.

Mivel Isztambulban az alapvető évszak a nyár (annak ellenére, hogy csak 3-4-5 hónapig tart), így fontos, hogy a teázók, kávézók, hangulatos kocsmáknak legyen kerthelyisége. Hogy úgy lehessen oda beülni, hogy legyen hova kiülni! (ezt így szó szerint)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ide még egy világítós medence is befér, aranyhalakkal (grillezve, vagy panírozva, menüben is)[/caption]

Tehát nyáron, meg egyéb jó időszakban van egy kis kertecske (vagy egy nagyobb komplexum), ahol remek a hangulat. De mi legyen ezzel télen?

Az egyik módszer, hogy befedik. Fóliával. Néha jobb minőségűvel, amiről olyan érzésünk lesz, mintha csak a Holdon lennénk. Néha kevésbé jó minőséggel, ettől pedig egy mélyhűtőbe induló fasírtnak érezhetjük magunkat. De akárhogy is, fedett, zárt tér alakul ki, ahonnan a meleg nem tud megszökni. Sőt! Igencsak nyári hangulatot lehet összehozni, miközben kint tombol a hóvihár.

De ez azért mégsem az igazi. Nem eléggé törökös.

[caption id="attachment_6577" align="aligncenter" width="500"] UFO lámpa[/caption]

Sokkal kedveltebb, és egyszerűbb megoldás az úgynevezett UFO-lámpa. Az UFO cég gyárt olyan infra-lámpákat, ami az elmondása szerint minden helyzetben használható. Legyen szó szélről, esőről, vagy hóviharról. A telepítése pedig roppant egyszerű: bedugjuk a konnektorba, beállítjuk a fokozatot (mondjuk a maximumra, így néhány elröppenő sirályból mindjárt lehet vacsora), és odatuljuk az ügyfélhez.

És már készen is vagyunk. Lehet bármilyen idő, a vendégek nyugodtan ülhetnek kint az ítéletidőben, mégse fognak fájni.

Néhány UFO lámpa, és máris lehet a kertben ülni. Nem baj ha jön a hó vihar.

[caption id="attachment_6578" align="aligncenter" width="500"] UFO lámpa[/caption]

2013-12-04

Elkészült a nagy alagút Európa és Ázsia között! Elkészült az alagút a Boszporusz tengersizor alatt! Elkészült a metró, mely két kontinenst köt össze! Elkészült az, amit a törökök egyszerűen csak modern selyemútnak neveznek, hiszen most már Skóciától Kínáig egy vonattal végig lehet menni (Budapestről viszont még mindig nem lehet egy vonattal Isztambulba eljutni).

Na, ezt mindenképpen ki kell próbálni! Legalább 50, de akár 58 m mélyen is lehetünk a tenger alatt. Éppen két földrész között! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Marmaray a Boszporusz alatt[/caption]

Írány a legközelebbi megálló, ahol beugorhatunk a metróba. Ez Ázsiában van, mi pedig Európában. Így a kalandért előbb átmegyünk Ázsiába, a tenger felett (hajóval), majd alatta jövünk vissza Európába. És ha minden jól megy, utána eszünk egy kebabot, majd keresünk egy Ikarus buszt, amivel visszajöhetünk. Romantikus befejezés...

Tehát irány Ázsia! De nem a tengerparti megállóba megyünk, ami Üsküdar kikötőnél található, hanem egyel odébb, ahol már a felszínen jár a metró: Ayrılıkçeşme (elválasztókút) megálló. Mellette van egy pláza is, így bevásárolhatunk a valódi interkontinentális (vagy underkontinentális) utazás előtt. Ami egyébként kevesebb, mint 10 percig kellene, hogy tartson. Mármint az utazás, nem a bevásárlás. Arra fél nap sem elég. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Európa balra. Aki mást akar (kijáratot), az menjen, amerre akar.[/caption]

Röpke kitérő után a feltöltött hátizsákkal (amin is van, hiszen az kifejezetten hasznos az alagútban) irány a tenger mélye! Ehhez először felfele kell menni a lépcsőn. A vonat a felső peremről indul.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az alagút, ami átvisz Európába, ami átmegy a tenger alatt.[/caption]

Ez az utolsó hely, ahol még az ázsiai napot látjuk. Legközelebb már az európai fog sütni. Ha addig nem esik le a hó (a Google már 2 hete azt mondogatja, hogy esik a hó, holott tiszta ég van, és 20 fok). Ideje beállítani a magasságmérőt.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Nullázzuk a magasságmérőt[/caption]

Mivel az alagútban nem fog működni a GPS (de még a mobil internet sem, ami elég nagy kár, hiszen így nem lehet Facebookozni), csak a barometrikus magasságmérő segítségével láthatjuk, ténylegesen milyen mélyre is jutunk le.

Közben megjött a metró, úgyhogy nagy levegő, kalandra fel!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Marmaray metró[/caption]

Maga a metró különösen izgalmas. Mégpedig éppen azért, mert semmiben sem különbözik a közönséges isztambuli metrótól. Leszámítva, hogy mindenhova feltüntették, ez a Marmaray. Ez azért kicsit ront az illúzión. Meg van egy csinos térképünk arról, merre is megyünk majd. Sajnos ez már nem olyan, mint a többi metró, hogy aprócska lámpa mutatná, merre is járunk éppen.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Marmaray metró[/caption]

Nosza! Indulás! Le a mélybe!

Becsukódnak az ajtók, felsüvít a metró, és már be is sötétedik. Alább egy kis ízelítő a süvítésből. :)

[soundcloud url="https://api.soundcloud.com/tracks/120856114" width="100%" height="166" iframe="true" /]

Nemsokkal később elérjük az első megállót, ami egyben az utolsó Ázsiában. Legközelebb már Európában állunk meg. Ez itt Üsküdar.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sirkeci már Európa[/caption]

Itt kiszállunk pár percre, körbenézni. Van egy kisebb kiállítás a metró építésével kapcsolatban. Érdeemes megnézni. Elvileg a többi megállóban is megtalálható, de nem mindegyikben.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Így készült az alagút[/caption]

Ebből most csak egy képet teszek fel ide. . Minden esetre érdekes. Hasonlóan ahhoz a sötét alagúthoz is, ami az állomás végén található.

Itt már hivatalosan is a tenger szintje alatt vagyunk. És nagyon közel van a part. Ázsia pár méterrel a kanyar után ér véget. Majd egy km után kezdődik Európa. Ami közte van, azt hívjátok úgy, ahogy akarjátok. :) Mondjuk legyen Boszporusz. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Alagút a Boszporusz alá[/caption]

Itt is a metró. Gyerünk, gyerünk, gyerünk! Irány Európa!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Metró a másik kontinensre[/caption]

Csudajó! Itt vagyunk a tenger alatt, a Boszporusz alatt, két kontinens között. Útban (ja, nagyon útban vagyunk ám, már kétszer fellöktek) Európa felé, Ázsiából. Ideje készíteni egy felvételt erről is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kilátás a Boszporusz alatt[/caption]
Egy rettentő érdekességmentes, de annál fontosabb fotót sikerült készíteni, ahogy száguld a metró a sötét alagútban. És bár halat nem látunk, mást sem. Ennek pedig nem az az oka, hogy egy világváros (ahogy mondani szokás: Isztambulország) kellős közepén nem lenne megfelelő körülmény a vízalatti életformáknak. Hanem a beton. A beton az oka. Meg annak a több méter iszapnak.

De akkor is, itt a történelmi Boszporusz-alatti felvétel, amit ha pár ezer év múlva eladok, jól meggazdagodok vele. Töltsétek le ti is a képet, nyomtassátok ki, tegyétek széfbe, és legyünk gazdagok együtt! Az első kör teát én állom! :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kilátás a Boszporusz alatt[/caption]
Közben elértük az alagút mélypontját is. 50 m-el vagyunk a kiindulási pont alatt!!

[caption id="" align="aligncenter" width="281"] 50 m mélyen a Boszporusz alatt[/caption]
Már csak pár perc maradt, és megérkezünk Európába, a Sirkeci állomásra. Juhé! A vonat lassít. Még lassít. Feltűnnek az állomás fényei. A vonat még lassít. Már majdnem megáll. Majdnem. Majdnem. A vonat gyorsít. Még gyorsít. Elhúz egy Sirkeci feliratú tábla. Meg egy Felújítás alatt tábla. Meg egy Kebab mellé ajándék kólás pohár kólával tábla. Majd a vonat még gyorsít. Majd az állomás fényei is eltűnnek.

Jó lett volna odafigyelni, mit mondanak be a hangszóróba. Tehát itt már nem állunk meg. De azért már Európában vagyunk. Micsoda különbség!

A következő megálló Yenikapı, a Márvány-tenger. Itt találták azt a harminchat középkori-ókori hajóroncsot, és az egymillió cserépedényt. Ez légvonalban csak 3 km, gyalog 44 perc, busszal viszont beláthatatlan, mikorra jutunk így vissza a kiinduló pontra. Hmmm. Elő a telefont, és keresünk egy buszt, ami jó lehet. Persze internet nincs...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yenikapı[/caption]
Megérkeztünk Yenikapı megállóba/kikötőbe. A metró nagy előnye, hogy gyorsan messzire eljutunk vele. Így ha nem figyelünk, gyorsan elvisz a világ végére. Úgyhogy itt már tényleg ideje kiszállni.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Yenikapı[/caption]

A lépcső tetején a csalogató felszín, napsütéssel (a Google szerint még mindig esik a hó).

Most mi legyen?

Ha délután lenne, gyorshajóval vissza lehetne menni Ázsiába. Vagy tényleg keresünk buszt... Vagy ... van itt egy alagút balra... Mennyi idő is volt Üsküdar, Ázsia? Kevesebb, mint 10 perc! Ennyi idő alatt nem érek oda a gyorshajó kikötőjébe se, nemhogy találjak egy buszt!

Nosza, viszlát Európa! Gyerünk a metróba! Gyerünk a tenger alá! Irány Ázsia!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Metró a tenger alatt - Részlet az üsküdari kiállításból[/caption]

Néhány perc süvítés, integetés a Sirkeci megállónak, mozgólépcsőzés után megérkezünk Ázsiába. Mintha csak most mentünk volna el. Süt a nap (a Google szerint még mindig hó). Kellemesen fúj a szél.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Abdülmecid Szultán terveri (1860) - Üsküdar megálló[/caption]

Keresünk egy hajót, meg egy simit árust, és veszünk egy teát. Kiülünk a fedélzetre. O! Micsoda kilátás, milyen kellemes látvány. Európa! 15 perc, és jövök már!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul panoráma a Boszporusz hídról[/caption]

Száraz tényleg, és Magyarországhoz viszonyított mérete.

Pl. Budapest-Szegen

Velencei-tó a belvárosba. - metróval le lehet oda ugrani.

Balaton?

A National Geographic-on már régen rájöttek, hogy egy bizonyos határ felett az emberi agy nem tudja felfogni a méreteket. Mégis mit jelent a 700 tonna? És az mennyivel több, mint a 300? stb... Így ők az ilyen kifejezéseket használják, mint 700 szénnel megrakott vagon, 400 kamion, stb...

Mi is ilyeneket fogunk használni, de persze Isztambulra átkonvertálva. Ilyen mint pl. a távolságnál a padlóig taposott gázpedállal mennyi idő alatt lehet megtenni. Vagy kebabbal megtöltött turista mennyi idő alatt járja be, stb...

2013-12-05

A törökök imádnak eladni.

De még jobban szeretik magukat eladni.

Most itt nem arra kell gondolni, hogy zsákba pakolják magukat, aztán a piacon kínálják ezt a csomagot megvásárlásra. Bár a zsákos dolognak is vannak történelmi szokásai, amik leginkább a Boszporusszal és a megunt emberkéssel van kapcsolatba. Itt most arról lesz szó, amikor magukat szeretnék jobb színben feltüntetni. Legyen szó akár kékről, akár pirosról. Meg a zsákokról, és a történelemről.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Zsákbolt a bazárban[/caption]

Az a szó, hogy történelmi, törökül így hangzik: tarihi.

De a török nyelvben ezt nem csak úgy használják, mint a magyarban. Mint mondjuk az anyósra, aki már tényleg történelmi, és ideje lenne betenni egy múzeumba, ott is a raktárba, mondjuk a -4. szintre, vagy a -8-ra. A törökök együtt élnek a történelmükkel (és az anyósokkal, hogy ez a is látható), így a történelmi szó inkább azt jelenti, hogy valami nagyon régi.

Ami pedig régi, és még működik, arra a törökök büszkék. Büszkén hirdetik a bolt tábláján, hogy pl. történelmi pék (tarihi firin). Mint amolyan minőség jelző.

De ne tévesszen meg az elnevezés! Ez is olyan, mint az ISO, amit még nem jelenti azt, hogy az a valami jó, hanem csak azt, hogy már régóta csinálják. Az ISO egyébként is a fordítás miatt megtévesztő. Az angolban a quality szó lett minőséggé fordítva. Csakhogy míg az angolban van good quality és bad quality, addig a magyarban a minőség szót úgy értelmezzük, hogy az a dolog jó. Mert bár elvileg mi is mondhatjuk, hogy jó minőségű, meg rossz minőségű, elfogadhatatlan minőségű, mégis inkább egy rövidebb változatot használunk: s*****.

Ez főleg azokon a helyeken lehet igaz, ahol a közelben egyetlen más pék sincsen. Itt pedig a történelmi azt is jelentheti, hogy azért ő a pék még mindig, mert hosszú péklapáttal eddig mindig meg tudta védeni az üzletét a feldühödött fáklyás felvonulóktól. Akik persze hoztak zsákot is (megígértem, hogy lesz még szó a zsákról, és íme!).

Mindezt csak azért írom le, hogy érdemes odafigyelni. Legtöbbször azért a tarihi feliratban meg lehet bízni. Mert habár hosszú a péklapát, meg ilyenek, azért a víz az úr! - mondá a híres költő amikor Zsákos Frodóval lementek a pékhez...

Tehát ha Isztambulban járunk, és olyan feliratot látunk, hogy tarihi, akkor érdemes jobban megnézni. Esetleg benézni. Majd még inkább esetleg bemenni.

A tarihi felirat nemcsak azt jelenti, hogy az ott készült terméket már nagyon régóta készítik (kivéve, ha valami vicces kedvű a jobb reklám érdekében a frissen nyitott üzletére is ráírta), hanem hogy maga az bolt is régi. Ebben az esetben pedig érdemes jobban körbenézni, mert sok érdekességet láthatunk. Maradva a fenti pékes példánál, ilyenkor régi kemencét, és kenyérsütési technikát láthatunk. De ugyan így lehet egy hangulatos étterem is. Vagy egy régi-régi varroda, ahol nemcsak ősrégi varrógépet, de azt a bizonyos tarihi jelzővel illetett anyós is megtalálhatjuk.

Vele egyébként érdemes jón lenni, függetlenül attól, hogy van-e köztünk rokoni kapcsolat, vagy sem, mert bár nincs nála péklapát, roppant veszélyes tud lenni.

Tarihi a Mikulás is, de róla majd holnap...

2013-12-06

Tegnap már volt szó zsákos emberekről meg hobbitokról. Csak gyűrűről nem. Arról most sem lesz. Aki olyat szeretne, menjen a bazárba! :)

Ma a Mikulásról lesz szó! - nagyjából...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Arany árus az isztambuli Fedett bazárban[/caption]

Ahogy ezt már mindenki tudja, a Mikulás Törökországból, Anatóliából származik. Aki erről mégsem hallotta (vagy csak egy jót akar szórakozni), .

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Török Mikulás (made in China)[/caption]
Tehát a mikulás anatóliai. Ennek ellenére a törökök nem ünneplik a mikulást. Nem raknak cipőt az ablakba, és nem kergetik virgáccsal az ismerőseiket. Bár az utóbbit talán mégis... És hivatalosan nincs Karácsony sem.

De csak hivatalosan. Hiszen számos keresztény él Törökországban, akik kedvük szerint karácsonyozhatnak. Ez a kedvük szerint azt jelenti, hogy mindenki akkor tartja, amikor jól esik: a nyugati keresztények december 25-án, az ortodoxok január 7-án, az örmények január 6-án, én meg december 24-én. De ezt majd bővebben Karácsonykor., akármelyik napra is esik az idén... :)

Viszont mindez nem jelenti azt, hogy a törökök Karácsonyfa, pláne Mikulás nélkül maradnának! Hiszen az egyik szép piros, a másik pedig szép zöld. Tele szép lámpákkal. Az ilyeneket pedig minden török imádja.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mikulás kakaós készlet[/caption]
Úgyhogy annak ellenére, hogy nincs Karácsony, és Mikulás, nálunk már javában tombol az ünnep. Sőt! Sok helyen már november közepén-elején is már kint volt a Karácsonyfa a boltban. Más sok helyeken pedig még kint volt a tavalyi. Mert hát olyan szép, meg izgalmas, meg szép. Kár lenne kidobni.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Kommandós Mikulás májusban[/caption]

Így pedig már novemberben megkezdődött a karácsonyi időszak. Természetesen ezt is az üzletek kezdték, ahol lecserélték az őszi akciókat, és mielőtt kezdődne a téli akció, még gyorsan bedobtak egy karácsonyi akciót. Pl. egyik helyen ha most veszel piros szőnyeget (mármint nappali szőnyeget, nem ilyen miszitercsalógató ünnepi pirosat, bár olyan is kapható), akkor akciósan kapsz mellé egy karácsonyfamintás bögrét. Egy színes bögrének pedig ugyan ki tudna ellenállni? Érdemes mindjárt 4 szőnyeget venni, hogy a barátainkkal együtt tudjunk karácsonyi kakaót inni. Amit pedig a benzinkútban adtak ajándékba 50 liter

tankolás mellé.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Üzletbe csalogató Karácsonyfák[/caption]
Tehát szépen fokozatosan belopakodik a Mikulás a mindennapokba. Még csak december eleje van, és mint láttuk, a Karácsony akár áprilisig is el tud húzódni, így egyelőre még nincs tele minden Mikulással. De azért kezdenek megjelenni. Majd december vége fele megint benézünk a Karácsony bazárba, mit hozott az idén a kínai tankerhajó. Tavaly pl. a korábbi kommandós Mikulások mellé megjelentek az ejtőernyősök is. A kínai kreativitásban pedig bízhatunk. Idén is kitalálnak valami meglepőt. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Ejtőernyős Mikulás[/caption]

Egyelőre a képek még a korábbi évekből valóak, de őszintén reméljük, hogy hamarosan már izgalmas dolgokat lehet fényképezni.

Mert ha Karácsony, akkor azt a török komolyan veszik.

Egyik részről a fent említett akciók kerülnek előtérbe. Másik részről pedig a dekoráció.

A Karácsony pedig olyan ünnep, amikor mindent lehet, ami villog, vagy zöld, vagy piros, vagy egyik sem. Csak jól nézzen ki. Főleg jobban, mint a szomszéd boltja.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kirakat telefonokból, és konnektorokból[/caption]

Úgyhogy ideje feltölteni a tartalék akkumulátorokat! Lehet fényképezni. Kezdődik a Karácsony Isztambulban! :)

2013-12-09

Mert jobb nem jut most eszembe (bár téma van bőven, csak fel kellene dolgozni őket, arra meg idő nincs).

Meg egyébként is, olyan régen volt valami izgalmas és hasznos témánk (remélhetőleg e kettőből legalább az egyik igaz).

Tehát: Statisztika!

Jelenleg 1287 bejegyzés található a blogban. Ez kb. 2400 oldal lenne, ha kinyomtatnánk könyvbe! Ami kb. 12 kg-os lenne. Azaz már nem férne bele a kézipoggyász súlyhatárba a repülőn.

Általában 90 perc egy bejegyzés megírása (néha rövidebb, néha pedig hosszabb a kutatás miatt), ami azt jelenti, hogy 97 napig tartana, ha egy huzamba szeretném az egészet megírni. Ez persze így nem sok, de akkor nincs benne az alvás... :)

Nektek viszont átlagban 4 percet vesz igénybe az olvasás (a statisztika szerint, ami akármit is jelenthet), így már 4 nap alatt ki lehet olvasni az egészet. Ha továbbra is mellőzzük az alvás nevű sci-fi tevékenységet. Azt hiszem, mindenkinek a főnöke értékelné, ha leszoknánk végre erről az időpazarló és felesleges elfoglaltságról...

A statisztika szerint 374.755 alkalommal lett elolvasva valamelyik tartalom (A Google szerint ez 85.000 embert jelent, amiből 56.000 a valódi olvasó). A fentiek alapján a blog olvasásával összesen 1040 napot töltött a teljes közösség. Ezen idő alatt lehetett volna 16.600 pizzát sütni, vagy 50.000 kebabot. :)

A napi látogatók száma 300-400 között szokott mozogni.

A rekordot a viszi, amikor hirtelen 800 ember kezdett érdeklődni utána (2013. január 10, csüörtörtök és -3 fok volt, és esett a hó). Ezzel pedig 1221 olvasó lett. Az ezres látogatót már korábban átléptük egyszer, amikor a megjelent isztambuli macskák okoztak odaát különös érdeklődést. Ezt ismét köszönjük a blog írójának, és a macskáknak is. :)

A másik nagy olvasóhullám a napokban megjelent, ami a is megjelent. Aznap 700 látogató érkezett onnan. Neki is köszönjük! :) Reméljük, az újak közül sokan maradnak. Én meg próbálok érdekes dolgokat írni. :)

A Szulejmán sorozat hatással volt a bejegyzésre is, amit 3300-an olvastak el. Sajnos ez az oldal nem tartozik a legjobban megírtak közé... :(

Mindebből arra gondolhatnánk, hogy a Szulejmán sorozat messze a legnézettebb oldal a blogon. De ez nem így van. A maga 9.717 olvasottságával csak a második! Az messze tartott a 57.772 látogatójával. Ebben az is szerepet játszik, hogy a cím jól lett megválasztva (magyarul), szerepel az online szó a leírásba. És nem mellékesen az RTL-klub ügyes húzása, hogy az utolsó rész legizgalmasabb részében egyszerűen lekapcsolta a sorozatot. Aznap 980-an keresték fel a blogot abban a reményben, hogy itt meglesz a hiányzó 5 perc, amit a híres tv-csatorna fogkrém reklámmal töltött ki. Sajnos nálam sem volt ott. De azóta is erősen gondolkodom, hogy érdemes lenne a Beren Saat és a Kivanc Tatlıtuğ szavakat egy kontextusban használni a meztelen szóval... Egyébként pedig köszönjük az RTL-klubnak! :)

A harmadik helyezett az amit 6500 ember olvasott. Míg az első évben csak 1800-an, addig a következő 2 évben már bőven 2000 felett voltak a látogatók. Talán mégis van valami eredménye a török sorozatoknak? Vagy túl sok olyan új ember van a török gyorséttermekben Magyarországon, akiknek nehezen megy még a magyar?

Ezt támasztja alá, hogy a -t is több, mint 3000-en nézték meg, a -t 2200-an, a -t pedig 2000-en (írni tehát vagy többen tudnak, vagy nem fontos. :))

Aki viszont nem törökül szeretne megtanulni, ő inkább a sütögetést választotta. A -t 5000-nél is többen olvasták el. Nekik jó étvágyat kívánunk! :)

Hasonlóan 5000 felett van azoknak a száma, akik arra voltak kíváncsiak, Mivel viszont olyan bejegyzésünk nincs, Hogy a fenébe vigyem fel a gépre azt a sok kacatot, amit a Fedett bazárban vettem?, így nem tudjuk, hány ember találta végül hasznosnak ezt az oldalt.

Annyi viszont kiderült, hogy 4700-an szeretnék tudni, mit is érdemes Isztambulban megnézni. Bár ennek a második részét () már csak 1500-an olvasták el.

A következő a listában az (2885), ami szerintem jól sikerült kis írás lett. :)

Alig pár olvasóval marad le az cikk (2859). De bármekkora is az igény ennek az információnak a megszerzésére, sajnos egyenlőre nincs válasz...

A fenti lista alapján nem meglepő, hogy a legtöbb keresés a tiltott szerelem volt, amivel a látogatók a blogra találtak. Csak így leírva 7000-nél is több ember érkezett. A különböző variációkban pedig még több tízezer.

Második helyen pedig a köfte áll! Majd a török nyelvtanulás, és csak utána a Szulejmán. Ez vagy a sorozat minőségét jellemzi, vagy én írtam meg rosszabbul a szöveget. Ami szerintem jobb lett, mint a Tiltott szerelem esetében, mégha az online szó hiányzik is (tiltott szerelem sorozat online - keresésre 1867 látogató érkezett, míg a tiltott szerelem online-ra 1100). Legközelebb tényleg beleírom a meztelen szót is! :)

Érdekes még a heti eloszlás. Legtöbben hétfőn olvassák a blogot. Holott szerintem akkor vannak a legfárasztóbb bejegyzések. De talán éppen azért olyan népszerű a hétfő? Vagy mindenki menekül a munka elől... :)

Aztán péntek fele egyre jobba elfáradnak az emberek, és fokozatosan kevesebben jönnek. Én ennek pont a fordítottját várta.

És akkor álljon még itt a Mikulásvégi köszönetnyilvánítás:

Köszönjük, akik minket linkeltek (Törökországgal kapcsolatos, ha valakit kihagytam volna, bocsí, és sikoltson, írom is be mindjárt):

Köszönjük a nem törökországi linkeket is.

Köszönjük a kommentelőknek is, hogy már több, mint 6000 érdekes megjegyzést fűztek hozzá az oldalhoz.

És köszönjük azoknak is, akik a donate gombot nyomogatták a jobb oldalon, vagy más módon támogattak minket. :)

2013-12-10

Hol volt, hol nem, volt egyszer egy nagy palack. Üresen.

Márpedig a palack nagyon unta, hogy üresen csak áll a polcon, ezért leászott onnan. Le egészen a piacig. Majd amikor visszajött, már tele volt sajttal!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Nagy halom házi sajt[/caption]

Magyarországon is szépen lassan egyre terjednek a házi készítésű sajtok. Törökországban viszont az ételkultúra fontos része. Márpedig a török nem igazi török, ha egy jóízű evés nincs kilátásban, ezért a sajt mindenképpen központi szerepet tölt be. Mint sok egyéb más étel is. Ez már csak olyan, hogy mind étel a központba igyekszik, aztán ott tülekedik, hogy mihamarabb bejusson valamelyik éhes szájba...

Törökországban a sajtok területén az az érdekes, hogy csak néhány nagy gyár van. Ezek azok, amiket általában a közértekben, szupermarketekben láthatunk. A sajtok többsége viszont kis üzemekben készül.

Mármint török szemmel nézve kicsi. A képen látható Muratbey (Murat Bácsi) úgy néz ki, mint egy sima piaci sajtárus. Miközben a "kis" üzemük 12.000 m²-es, a napi 700 tonna tejet 300 alkalmazott dolgozza fel 250 különféle terméké (ebben a gépek is segítenek), és több, mint 7000 eladási pontjuk van. Ezen kívül ISO-HACCP-TSE-BRC meg más rövidítéseket is begyűjtöttek, és olyan országokba exportálnak, mint USA, Japán, Azerbajdzsán, Egyiptom, stb..

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Muratbey sajtolt[/caption]

Ez tipikusan a Törökországban jellemző látszat csal. Amikor bemegyünk egy kicsi boltocskába a bazár egyik hátsó sikátorában, majd kiderül róla, hogy egy világmárka központja...

A látszat azért is csal, mert a közelben levő Intimat bolt sokkal előkelőbb helyen van, és sokkal profibbak néz ki. Mégis ők "csak" 250 tonna tejet dolgoznak fel naponta. Bár ilyen nagybetűs rövidítésekből ők is összegyűjtöttek néhányat. Köztük egy olyat is, amit Halal igazolásnak hívnak. Ez hasonlít a kóser igazoláshoz, ami megnyugtat minden aggódó muszlint, hogy biztonsággal eheti a sajtot, mert az minden szempontból megfelel a vallási előírásokkal (szemben az ISO-val, ami pl. nem mondja ki, hogy a sajtnak tisztának és egészségesnek kell lennie, csak mindent úgy kell csinálni, mint tegnap is).

Ha már itt tartunk, megnézzünk egy igazán nagyot is. Mondjuk a Sütaş-t (mert aranyosak a tehének. De munkahelyen vigyázat, mert múúúúznak is néha! :)). Ők naponta már 2500 tonna tejet dolgoznak fel.

No de vissza a házi sajtokra!

Törökországszerte rengetegen készítenek sajtot. Elég csak megnézni a Fűszer bazár melletti sort, ahol sajt és halárusok kínálják a portékáikat (illatosok egy helyen). És ezek az úgynevezett nagyobbak. Isztambulban szinte minden központban, és központ jellegű helyen

találunk sajtárust.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sajtárus[/caption]

A sajtoknak nincs túl sok fajtájuk, de minden árus másképpen készíti, így azt se lehet mondani, hogy mind egyforma. Óriási különbségek vannak a fehér és fehér sajtok között (ez az, amit Magyarországon feta néven ismernek, a görög közvetítés miatt). Ha valaki bírja lelkesedéssel, akkor érdemes végigkóstolnia a piacot (meg úgy Isztambult is). Garantáltan nem fog éhen maradni! :P :)

De nemcsak a piacon lehet házi készítésű sajtot venni, hanem a sarki kisközétben.

Ezek a kis, pár négyzetméteres éjjel-nappaliak azért nagyon érdekesek, mert roppant erős konkurencia között kell megélniük. Nem elég, hogy ott vannak a szupermarketek pár száz méterre tőlük (nyilvánvalóan jobb árakkal, és nagyobb választékokkal), de a 2-300 m-es körzetben legalább 4-5 hasonló kisbolt is biztosan található. Így az alap, hogy felviszik a lakásra a megvásárolt árut (nincs is annál jobb egy hideg esős vasárnap reggel, amikor elég csak letelefonálni a kisboltba, hogy kérünk friss kenyeret, sajtot, tejet, tojást, újságot, stb... és 5 perc múlva már fent is van. Még csak felöltözni sem kell!!!).

E mellett a termékek minőségével is versenyeznek. Mindegyik boltnak van valami különlegessége, ami csak nála kapható. És a sajtok sem csak a nagyüzemi, szupermarketekben kaphatóak, hanem házi készítésűeket is találunk. Amik jó eséllyel nagyon finomak. :)

2013-12-11

t a Marmaray-t, az első alagutat, ami két kontinenst köt össze. Így már metróval lehet átmenni Európából Ázsiába. !

Sőt! A reklám szerint ez a modern Selyemút, amivel akár Angliától Kínáig eljuthatunk egyetlen vonaton. Ami technikailag tényleg lehetséges. Kérdés, hogy tényleg lesz-e Transz- eurázsiai Expressz? Egyelőre Budapest és Isztambul között még nem sikerült a közvetlen vonatjáratot megoldani, holott a távolság jóval kisebb.

De akárhogy is, a Boszporusz alatti alagút csak sínen suhogó (meg huhogó és sihuhozó) járművek használatára alkalmas. Isztambul viszont tele van autókkal. Nem is beszélve arról a rengeteg kamionról, ami áthalad a városon. No és ott vannak a taxik, minibuszok, dolmuşok, akik . No, lesz egy nekik is: a tengerszoros alatt.

[caption id="" align="aligncenter" width="566"] A Marmaray és az Eurázsia-alagút - Forrás: Milliyet[/caption]

1997-ben kezdődtek meg a tervezések egy olyan gépkocsiforgalmi alagút építésére, ami Európát köti össze Ázsiával. Ekkorra már a vasúti összeköttetés terve készen volt. De még nem kezdődött meg. Így jó ötletnek tűnt, hogyha már ásnak egy lukat Yenikapı-nál, akkor ebből a gödörből lehetne indítani az aszfaltos alagutat is. Még nem tudták az isztambuli arany szabályt (ásni csak max. 1 m mélyre szabad, különben...), és azt hogy az ásások nyomán mennyi minden fog a felszínre kerülni ()...

Az első tervekben úgy gondolták, hogy a Marmaray közelében halad majd az új alagút. De miután egy egész múzeumot sikerült kiásni, több olyan terv is előkerült, hogy inkább messzebb, jóval beljebb a tenger alatt haladjon az alagút. Sőt! Olyan is, ahol egész Isztambult elkerüli a Márvány-tenger alatt, és vele együtt a régészeti problémát is. Majd jött felülről a kérdés: Az extra kilométereket kinek a fizetéséből vonjam le?, mire gyorsan visszatértek az eredeti verzióra. Mit nekünk nekünk pár év kérdés, ha cserébe találunk még 60 hajót? Teát rá!

Úgyhogy ittak egy teát, majd 2011 februárjában el is kezdték az építést, hogy 2014-ben (azóta 2015-re csúszott) az első autó 100 km/h-val átszáguldozhasson a Boszporusz alatt.

Az Eurázsia-alagút a tervek szerint, meg ilyen technikai adatok:

Kazılıçeşme (Európa) és Göztepe (Ázsia) között épül. Jelenleg ezt a távolságot 100 perc alatt lehet megjárni. A tervek szerint mindez 15 percre fog csökkenni.

Nem tudom, ki készítette ezt a tanulmányt, de biztosan csak műholdról látta Isztambult. Az éjszakai 3 órán kívül nem tudok olyan időpontról, amikor 100 perc elég lenne. Pénteken meg jó, ha 3 óra alatt áttérünk a túlpartra! Viszont ha lesz egy alagút, és tényleg nem lesz dugó, akkor abból a 15 percből bármely jóláplált török 10-et lealkuszik...

A teljes projekt 14,6 km. Ebből a Boszporusz alatti rész 5,4 km (Marmaray: 1,4 km)

Kétszer két sávós út lesz, két szinten, ami egy kb 8-10 m átmérőjű csőben fog haladni. A csövek hossza 14,5 m

Legmélyebb pontján 106.4 méterre lesz a tenger felszínétől.

Biztonsági okokból a kamionok, buszok, motorok, és hasonló kétkerekes járművek (Mari néni biciklivel, simit árus, stb...) ki lesznek tiltva. A kamionközlekedés egyébként sincs megoldva az európai kijáratnál.

[caption id="" align="aligncenter" width="450"] Eurázsia-alagút - Forrás: Milliyet[/caption]

Érdekes problémák merültek fel az európai oldalon. Mivel ez a történelmi városrész közepe, így azon kívül, hogy , még ott vannak a történelmi épületek is (Google szerint: denevér tészta, aki tud receptet, küldjön). Ez az egyik oka annak, hogy a kamionokat nem engedik majd be az alagútba. Másik pedig a biztonság (vicces lenne, ha Boszporusz alatt szorulna be, és az egész tengersizorost el kellene terelni a kiszabadításához). Ezen kívül a terület az UNESCO és az ICOMOS fokozott védelmét élvezzi. Így pl. a gyalogos felüljáró nem lehet magasabb, mint 7 méter. A műemlékek megóvása érdekében pedig fokozott környezetterhelési vizsgálatot folytatnak most is, és a jövőben is. A számítások szerint viszont a történelmi félszigeten 30%-al csökken majd a forgalom.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Eurázsia-alagút - Forrás: Haber3[/caption]

A projekt furcsasága, hogy nem nagyon reklámozzák., nem úgy, mint a Marmaray-t. Alig találni valami információt. Én is csak véletlenül botlottam bele.

No de majd ha kész lesz, ott is megyünk majd egy lukat! :)

Ajánlott linkek:

2013-12-12

December van. És mindjárt annak is a közepe. És mindjárt itt a Karácsony is. Meg az Újév. Meg a január. Meg a...

Szóval tél van, na.

És ilyenkor hideg szokott lenni. Bármit is mondjon a média.

És a tél ideért Isztambulba is. Ami azzal jár, hogy hideg van.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Közeleg a Tél (The Winter is coming)[/caption]

Isztambul a Mediterránon van. Igaz, a csücsökben, de akkor is.

Csak hogy közepén ott található a Boszporusz (olyannyira található, hogy még erősen ittas állapotban is előbb-utóbb rá lehet találni). Ami viszont roppantul meg tudja kavarni az időjárást. Legalább annyira, mint reptérre siető taxisofőr. Vagy egy szabályosan közlekedő turista.

A Boszporusz hatására érvényesül a télen fűt, nyáron hűt elv. De ez is amolyan törökösen, módjával. Meg mikor milyen kedve van.

Ennek köszönhetően Isztambul időjárása nem tartozik a kiszámítható kategóriákba. És bár december van, amit jellemzően a tél kategóriába sorolnak, azért viszonylag gyakran előfordul, hogy egyáltalán nincs hideg. Sőt!

Az első itt töltött Karácsonyt a Boszporusz partján töltöttem egy rövid pólóban és egy rövid kabátban. Teával és simittel. Nem éppen az a tipikus havas-fenyős-télapós verzió. De azért így is jól sikerült. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Az utolsó napsütés a Tél előtt[/caption]

Valahogy azóta az időjárás fogta magát, és visszafogta magát. Nem is volt többet tengerpartos-bikinis Karácsonyunk. Helyette inkább szakadt az eső.

Úgy tűnik, hogy is idén változás áll be ebbe a megszokott nedves folyamatba, és inkább a hó fog esni.

Persze akik folyamatosan olvassák a blogot, most azt mondják, hogy naná, a Google már egy hónapja szólt.

És bár persze, meg igen, és tényleg. De hát akkor is... Hideg van!!! Nagyon is hideg van!! Nem erről volt szó a katalógus Isztambul c. fejezetében!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] 2010. november, Isztambul és 32 fok[/caption]

Mozart

Leírom: tütümről, türürü

Karaoke verzió:

Ez könnyű, józanul és részegen is egyszerű énekelni. De józanul jobb, mert kevesebb hülyeséget mond az ember közben (már aki), és nem térünk át véletlenül egy Bon Jovi, vagy Tarkan számra

2013-12-13

Mostanában a fő témánk a tél.

Ennek oka, hogy tényleg itt a tél!

Lassan-lassan Isztambult is eléri.

De itt egy nyári tengerparti kép.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török tengerpart (Inkum)[/caption]

Télen, és Isztambulban viszont inkább ez a kép várható.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul télen[/caption]

A két kép között 49832 különbséget rejtettünk el. Keresd meg mindet!

Törökországban nem ritkaság a tél. Maga az ország is magas hegyekből, és felföldekből áll. Kappadokya pl. 1000 m-el van a tengerszint felett. És az még csak a hotel kapuja, innen lehet tovább feljebb menni. A keleti tartományokban pedig (mint pl. Erzurum, Artvin, stb...) néha már szeptemberben-októberben leesik a hó. És ez még csak az a hó, amit csak tudomásul vesznek. Ez még nem ok arra, hogy elő kelljen venni a kabátot, vagy akár a kardigánt.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Galata-torony télen[/caption]

No de ha oda megérkezik az igazi tél! Akkor megérkezik a TV-től is valaki, hogy megmutassa az isztambuliaknak, milyen is az valójában. Általában valami déli tartományból származó riportert küldenek, aki valószínűleg életében először lát igazi havat. Őt már a reptéren leterítik a nyitott kabátban szaladgáló hógolyózós iskolások. Úgyhogy az a riport minden évben roppant érdekes. :)

De néha tényleg nagyon kemény telek járnak lenne arrafele. Van egy történet egy I. Világháborús csatáról, ami a keleti határ menti hegyek között zajlott. Az ellenfél az orosz csapat volt, akiről szintén úgy hírlik, hogy csak akkor húznak sapkát, ha már a jegesmedve is fázik. A harc közepén érkezett egy hatalmas hóvihár. Az a típus, ahol az ember az orráig sem lát. Ilyenkor persze a lövöldözés is abbamaradt. Ami később nem folytatódott. Mégpedig azért mert a harcoló felek mind megfagytak.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Szulejmán dzsámi télen[/caption]

Isztambul viszont...

Isztambulban az a bizonyos tél, amikor hideg is van, hó is meg, a többi, ami a katalógusban található, az nagyon rövid. Annyira, hogy amikor a probléma előjön, mire foglalkoznának vele, addigra el is múlik.

Ezért pl. a kocsmáknak nincsen olyan hangulatos helyek, ahova a hó elől dideregve be meleg menekülni, és jól át lehet melegedni. Helyette az utcán vannak azok a bizonyos UFO-lámpák, amivel kellemes őszi hangulatot lehet teremteni.

[caption id="attachment_6578" align="aligncenter" width="500"] UFO lámpa[/caption]

Ehhez hasonlóan az éttermek és szórakozó helyek is amolyan nyáriasak. Csak azért, mert hókotrók járják a várost, meg 2000 falu el van zárva a külvilágtól, még .

Ennek ellenére igenis készülnek a télre. A várost járva egyre több helyen találkozunk startrakész hókotróval (Árpi legnagyobb örömére), arra az esetre, ha a meteorológia mégiscsak tévedne.

Viszont ha Isztambulba megérkezik a hó, akkor azt komolyan teszi. Nemcsak benéz a bazárba, és megy tovább. Hanem magával hozza a Roppantkellemetlenpocsékidő nevű barátját is, és kiülnek egy teára a Boszporusz partjára. E miatt pedig a hajók jobban teszik, ha el sem indulnak. Meg mások is. Az iskoláknak pedig egyenesen előírják, hogy még véletlenül se nyissanak ki.

Amint leesik az első hópehely, a gyerekek azonnal rohannak a TV-hez, hogy megnézzék a friss híreket. Aki esetleg lemaradna róla, úgymint hallhatja a futballmérkőzést megszégyenítő üdvözlőüzenetet, amikor bejelentik az iskolaszünetet. Úgyhogy a gyerekek mehetnek ki hóvárakat építeni, és hógolyókkal megdobálni azokat a riportereket, akik interjúvolni szeretnének: mégis ki mit gondol a hószünetről.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Topkapı palota télen[/caption]

Az isztambuli télnek még külön érdekessége, hogy télen azért roppant hideg tud lenni a Boszporusz felett. No meg fúj a szél is kegyetlenül. Vagyis csak veszettül. Meg jegesen. Ilyenkor senki nem tartózkodik a hajó külső részein. Mindenki belül iszogatja a forró teáját. Viszont így nem marad senki, aki a sirályoknak simitét tudna adni, akik így roppantul ki vannak éhezve. Ha pedig mi jól fel vagyunk öltözve, akkor . Csak legyünk óvatosak, hogy a végén minket ne faljanak fel!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Éhes sirályok arról álmodnak, hogy bekapnak minket[/caption]

2013-12-16

Az előre dolgozásomnak meglett az eredménye. Mire megjelentek azok a bejegyzések, hogy közeledik a tél Isztambulba, addigra már meg is jött.

Mire pedig ez a mostani megjelenik, addigra talán véget is ér...

Szóval eléggé hirtelen érkezett meg a hó. Vártuk, vártuk, de azt nem, hogy egy géppel korábban jött.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Megjött a tél Isztambulba[/caption]

Kedd este (vagyis majdnem egy hete) bekopogott a tél Isztambulba. Mit kopogott! Dörömbölt, aztán belökte az ajtót! Hatalmas mennyiségű hó érkezett. És hatalmas felháborodást váltott ki, hiszen a Galatasaray-Real Madrid mérkőzést le kellett állítani. És ilyen még nem volt. Vagy ha volt is, akkor pedig hogy történhet meg újra?

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Török foci a hóban - Forrás: Milliyet[/caption]

Úgyhogy minden újság címlapján ez van mostanában. Mellékesen még az is, hogy hatalmas hó van Isztambulban. Bár ez kevésbé megdöbbenő. De ha valakit mégis stresszelné, mindjárt van egy relaxációs kép a cím közelében egy olyan néniről, aki bár ruhában hiányt szenved, mellbőségben egyáltalán nem.

Pedig tényleg hatalmas hó van! Az itéletidő miatt 21 hajójáratot töröltek. Két repülőbe pedig villám csapott (mert közben vihar is van ám), így az alumíniumdarakat se nagyon röptetik. És a hírek szerint akár 25-30 cm hó is lehet a végeredmény.

[caption id="" align="aligncenter" width="600"] Hó Kelet-Törökországban - Forrás: Milliyet[/caption]

Gondoltam, most már idei képeket is be tudok tenni a bejegyzésekbe. Jó kis Kék Mecset és AyaSofya hóval a tetején. De egyenlőre nem úgy tűnik, hogy be tudok jutni a belvárosba. Pedig még a Karácsonyi Bazárt is szeretném meglátogatni...

Szerencsére a világ feltalálta a riportert, aki ki lehet küldeni megfagyni. Így mi a meleg szobából (forró teát/kávét/bort iszogatva) tudjuk nézni ahogy belepi őt a hó. !

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Hó Isztambulban[/caption]

De nem mindenkinek rossz hír, ha leesik a hó. Törökországban a gyerekek duplán örülnek a

fellegekbeől alászálló fehér lepelnek. Nemcsak hogy jégremenő csatákat lehet vívni az utcákon, hanem még hivatalos iskolaszünetet is hirdetnek (bár idén most éppen kavarás van ezen a téren). Így a gyerekeknek tényleg nincs más dolguk, minthogy még a szülei megpróbálnak bejutni a munkahelyükre és ott dolgozni, mielőtt haza kell indulni, kint játszanak a hóban.

Ilyenkor pótolják be azokat a lemarad ismereteket, melyeket egy északi országban (vagy kelet-törökországi) kapnának. Az elején még csak úgy tessék-lássék alapon lökdösik a havat (még készülnek a fotók a Facebookra), de pár órán belül már komoly hóvárak készülnek, és hócsaták zajlanak.

A rövid, párnapos tél miatt nincs idő szánkót venni (pláne nincs hol nyáron tárolni), de nincs is rá szükség. Hiszen ott van a nagymama tepsije, ami jól csúszik, áramvonalas, Isztambul utcái pedig jó meredeket.

Egyébként a hó nem olyan ritka Isztambulban, mint azt gondolnánk. Ilyen pár évente előfordul, aztán pár nap múlva már el is tűnik és folytatódik a nyár. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A kutyák bemenekültek a kikötőbe[/caption]

2013-12-17

Tél van Isztambulban. Ez három dologból látszik:

December van.

Hideg van.

Bemondták a hírekben.

De hogy legyen hiteles forrás is, . :)

Tehát tél van. És ilyenkor szokás, hogy hideg van. Bárki, aki mást mond, annak ne higgyetek!

Ezt a hideget az állatok is érzik. Sőt! Főként ők, hiszen náluk nincs klíma, sem radiátor. De még tüzet is csak ritkán raknak.

Viszont ők azok, akik gyorsan alkalmazkodnak a környezethez. Még ha nem is mindegyik, de a macskák és a sirályok egészen biztosan. Ők hagyják, hogy az emberek reggeltől estig dolgozzanak, majd pár mosolygással, dorombolással elkérjék tőle a kenyeret. Az összes többi időben pedig lehet henyélni. (Ahogy Terry Pratchett megjegyezte: a macska elérte, hogy azért szeressük, amiért dorombolással jelző: ő jól érzi magát.)

De míg a macska sikeresen bedorombolta magát a lakás melegébe (ahol ráadásul szaftosabb falatokat kap), a sirályok kint maradtak, és élvezik a határtalan kék eget, és a korlátlan méretű medencét (más néven tengert). A tengernek pedig megvan az az előnye, hogy míg nyáron kellemesen hűvös, télen kellemesen langyos. Is lehet akár. Legalábbis a környező levegőhöz képest.

Isztambulban viszont a sirályok a hajókkal is osztoznak a tengeren. A hajókkal, amelyekben ott duruzsol a hatalmas motor. Ami olyan meleg, hogy a gépész még -40 fokban is egy száll fehérneműben dolgozik. Ez a meleg pedig kijut a hajóból. Leginkább az új építésű turistahajók tűnnek úgy, mint akik árasztják a meleget. Legalábbis a nagyszámú sirályokból erre következtettünk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Sirály élményfürdő[/caption]

Ugyanis az új hajók mögött hihetetlen mennyiségű sirályt láthatunk minden nap, amint vidáman lubickolnak. Mindezt hatalmas ricsajjal persze. Tiszta élményfürdő.

[soundcloud url="https://api.soundcloud.com/tracks/123327314" params="color=ff6600&auto_play=false&show_artwork=true" width="100%" height="166" iframe="true" /]

2013-12-18

Isztambul egy mediterrán ország.

Pontosabban egy hatalmas város mediterrán ország szélén, ahol többen laknak, mint egy közepes méretű európai országban. Sokan ezért is inkább úgy hívják, hogy Isztambulország. És akkor...

Szóval na... van narancs. Mert ez itt a Mediterrán. Ilyen szép nagy betűvel.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Narancs az Égei-tenger egyik szigetén[/caption]

Ahol pedig narancs van, ott van narancslé is. A narancslé pedig olyan török nemzeti ital, mint a raki, vagy az ayran (szigorúan ebben a sorrendben :)).

Egy kicsit jobban utánajárva viszont az derül ki, hogy a narancs valójában nem Mediterrán, hanem indiai gyümölcs. Vagy legalábbis valahonnan onnan származik. A (aki a Maláj-szigeteket feltételezi, mint származási hely) a római birodalom, és az arab hódítások hozták be Európába a gyümölcsöt. Ott is elsőnek a mai Portugália-Spanyolország területére. A török Wikipédia (aki szerint India a kiinduló ország) innen, ahova a portugál kereskedők szállították. Innen ered a neve is: portakal - Portekiz'den gelen, azaz Portugáliából érkezett. Aki pedig már volt ébren történelem órán, összerakhatja a mozaikot: a törökökhöz igencsak késő érkezett. Ugyanis az első Portugál grófság (és ez még csak grófság volt, nem komoly kereskedelemmel rendelkező királyság) 868-ban alakult. Ekkor pedig már a magyarok is vígan nyilazgattak Európa szerte. Még ha nem is Unió zászló alatt...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Vénarancs és vércitrom vérszomjas turistáknak[/caption]

Szintén a Terebess számol be arról, hogy Kolumbus idejében már teljesen természetes dolog volt a narancsfa (vittek is narancsot Amerikába, hogy becseréljék jó erős piros paprikára), de viszont ekkor még csak amolyan desszert gyümölcsként ették. A friss narancsért csak 1920 után kezdtek nagy mennyiségben inni. Aztán a XX. század végére elterjedt, hogy nem frissen (meg nem is narancsot) iszunk formatervezett színes dobozokból.

Aki pedig próbálta, az tudja, hogy a frissen facsart narancsléhez nincs hasonló. Ezt pedig a törökök nagyon is tudják!

Sőt! Nemcsak narancslét, hanem mindenféle facsarható (és kevésbé facsarható) dologból készült színes nedűket lehet kapni úton útfélen. Érdeemes kipróbálni őket, mert olcsó (már amennyire), és nagyon finom, meg változatos.

Olyannyira népszerű, hogy az egyik isztambuli kikötőben évekig volt egy csak frissen facsart lét áruló helység. Hatalmas sorok álltak ott mindig. Aztán egyszer csak bezárt, ki tudja miért...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Narancs, meg piros, meg zöld, meg krumpli[/caption]

Tehát Isztambulban, meg úgy Törökországban minden fele (főleg délen, Antalya tartományba, a fő narancstermő vidéken) mindenhol találni frissen facsart narancslét. Törökül így kérjük: sıklımış portakal suyu.

Ha pedig nagyon megtetszett nekünk a frissen facsart, préselt nedű, és van helyünk a kézipoggyászban pár kiló fegyvernek látszó tárgyra, akkor vehetünk egy ilyen csinos, és praktikus narancsprést is. A használata roppant könnyű, nem igényel erőt. Az elmosása is roppant egyszerű. A szétszedése is, de csak ha nem akarunk gondolkozni. Ha logikusan próbáljuk, órákon át lehet bizonyos szavakat gyakorolni.

Persze nem a narancsfacsaró a lényeg a finom narancslé elérésében. Ráadásul mindenféle érdekes, és furmányos, vagy hasznos szerkezet Magyarországon is kapható. De nagyon fel lehet dobni vele a buli hangulatát. De ne úgy, hogy ezt dobjuk fel a levegőbe!!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Narancsfacsaró[/caption]

2013-12-19

Deniz néne reggel kinyitja az ablakot és átkiált a négysávós főút túlsó oldalára.

- Ayşe! Ayşe!

- Mi van? - Nyitja ki az ablakot Ayşe néne.

- Mi volt tegnap a dokinál? Meg kellett tükrözni?

Bár Törökországban régóta van telefon (olyannyira, hogy valószínűleg már az előtt is volt, hogy a Boszporusz ázsiai részét is Isztambulnak nyilvánították, mert más a körzetszám), az úgynevezett hagyományos távközlés (más néven átkiáltani a szomszédba) még igencsak népszerű.

Ennek persze megvan a közösségi hangulata. Az egész mahalle (körzet) együtt tud izgulni Ayşe nénével, hogyan sikerült a vizsgálata a doktornál. De nemcsak, hogy szurkolnak neki, hanem jó tanácsokkal is ellátják. Hiszen a negyedik emeletről nemcsak lekiáltani lehet, hanem oda fel is.

Ehhez persze komoly tudó is kell. És bár a Törökország a tudót igénylő sportokban (úszás, futás, stb...) nem jeleskednek kiugróan az olimpián (bár most nyertek egy aranyat és egy bronzot futásból), viszont a szurkolásban egészen biztosan ők a leghangosabbak.

Persze egy akkora városban, mint Isztambul, ott azért már komoly távolsági korlátokba ütközik az átkiabálás technika. Pl. a Boszporusz egyik partjáról már nem lehet átkiáltani a túloldalra, hogy visszafele hozzáal egy kenyeret is bár. Bár hozzá kell tenni, hogy amikor az európai part menti Beşiktaş stadionban lőnek egy gólt, az bizony még Ázsiába és áthallatszik. De azért az esetek többségében nem érdemes próbálkozni az interkontinentális kiáltozással.

Így csak eljutottunk oda, hogy szükség van a telefonra. Egy töröknél? Naná!

Hála a németországi török vendégmunkásoknak, a hazatérő rokonlátogatók kamionszámra cipelték a mobil telefonokat az országba. A németek pedig segítettek kiépíteni Európa egyik (vagy talán a) legjobb mobil hálózatát. Számtalan reklám jelent már meg, hogy Törökországban gyorsabb az internet, mint Németországban, vagy az USA-ban. De még a 3G és megelőzte az amerikai 4G-t. Aztán hogy ebből mi igaz...

Az viszont tény, hogy nagyon el kell bújnunk, ha szeretnénk a mobil hívások alól kibújni. Mert mindenhol nagyon jó a kapcsolat. Még műszer sem kell a méréshez, hiszen 100 m-en belül biztosan láthatunk olyan törököt, aki éppen telefonál. Isztambulban ez a távolság 0,2 mm. Ha viszont már több másodperc is úgy telt el, hogy nem láttunk mobiltelefonáló embert, akkor ott vagy tényleg nincs térerő, vagy véletlenül kimentünk az országból. Ezen utóbbira nagyobb az esély.

Persze ma már a telefont nem annyira a hagyományos beszélgetésre használjuk, mint inkább az úgynevezett modern kapcsolattartásra, a social networkingre. Ami annyit jelent, hogy a barátokkal nem együtt ülünk be a kocsmába, hanem mindenki másiba megy el, majd megírjuk egymásnak, ki mit látott ott.

Tekintve az isztambuli távolságokat, a nyüzsgést, és persze, hogy Isztambulban meg Ayşe nénével is mindig történik valami, amit egyszerűen muszáj elmesélni a többieknek, nem csoda, hogy a Facebook és Twitter használatban Törökország a második helyen áll a világranglistán. Mindjárt az USA után.

2013-12-20

Aki tanult már idegen nyelvet, megszokhatta, hogy a melléknév fokozásában néha előugrik egy csavar.

Legismertebb az angolban a good, better, best. Ami a németben is megtalálható a gut, besser der/die/das Beste (vagy ahogy a sörreklámban átformálták, gut, besser, Gösser).

Természetesen a török nyelvben is vannak érdekességek a fokozás terén. De ez is olyan, mint a közlekedés: itt aztán bármi megtörténhet.

Az egyik ilyen, amikor nemcsak a jó-jobb-legjobb formáit főzzük bele a mondatba, hanem annak egy törökösebb változatát.

Alapesetben a török nyelvben a melléznevek fokozása így néz ki: jó - iyi, még jobb - daha iyi, legjobb - en iyi.

Ezt lehet fűszerezni azzal, hogy valami nemcsak, hogy jó, hanem nagyon jó: çok iyi. És ezt persze lehet a fentiekkel keverni, majd betenni a hűtőbe, hogy jól összeérjenek a mondatszerkezetek.

A színek és sok melléknév esetében viszont már több kreativitást vihetünk bele a nyelvtani süteménybe. Vegyük pl. azt, hogy rózsaszín. Törökül: pembe. Ha olyan rózsaszínt szeretnénk, ami rózsás, azaz rózsarózsaszínt, akkor már van erre egy pikáns szó: gülpembe. És egy ének is, Bariş Manço-tól.

[iframe width="420" height="315" src="//www.youtube.com/embed/OL4x_nyqzgl" frameborder="0" allowfullscreen]

De valami nemcsak simán lehet rózsaszín, hanem lehet még inkább rózsaszín is (daha pembe), vagy akár leginkább rózsaszín is (en pembe, vagy en çok pembe). Abban az esetben viszont, ha Barbie baba rászabadult a világra, és mindent ellepett a rózsaszín, akkor már úgy mondjuk: pespembe.

A kettő nem ugyan az a kategória. Két külön dimenzió. Ahogyan a bors és a paprika is lehet erős, mégis más kategória. De együtt használva lesz kellemes a nyelvtani szósz!

A fentiekhez hasonlóan lehet használni pl. a manyak szót is, amit most az egyszerűség kedvéért nem hülyének, hanem majomnak fordítunk. Ebből is lehet, manyak, daha çok manyak és en çok manyak, vagy pedig masmanyak.

Ennyi elég is lesz ebből a szerkezetből. Róla bővebben itt olvashattok:

A figyelmesebbek, felfedezhették, hogy a çok szó is bekerült a levesbe. És ez bizony tényleg

így is van! Egy másik egzotikus török fűszerkeverék a az, amivel a nyelvtanon végrehajtottunk egy rántást. Csak aztán ne legyen belőle habarás!

A çok güzelt az előző linken már kitárgyaltuk. Most nem lesz szó róla, mert nem jó a főzelékbe. Csak a çok szó az, amiből egy igazán törökös ételt fogunk kifőzni.

Képzeljük el az alábbi szituációt:

Egy török lakásban vagyunk. Mondjuk egy szép lánnyal/fiúval. Szemben az anyósjelölt, és éppen őt próbáljuk meghódítani. És mondjuk még éhesek is vagyunk. Úgyhogy a harmincadik merőkanál levesig nem szólunk. utána viszont már szeretnénk jelezni, hogy a testsúlyunk kétszeresét mégse fogjuk tudni befalni. Így nekiállunk a sok szót nyelvtanilag fokozni.

Çok (sok), daha çok (még több), daha daha çok (nagyon sok), fazla (ez már túl sok), daha çok fazla (ez még annál is több), YETEEER! (most aztán elég legyen már!)

Ebben a mindennapi mondatban két új szót láthatunk: fazla, és yeter.

Aki a Google szótárt készítette, valószínűleg személyesen is átélte a szituációt, mert a fazla szót úgy fordította, hogy over. Azaz, kész, vége, kidurrantunk.

A már kicsit bővebben kifejtette a jelentését. Ez az, amikor szó szerint a jóból is megárt a sok. Túl sok. Ha valami már annyira jó, hogy már nem is jó. Míg a çok használatkor ki lehet hallani egy lelkesedést, a fazla szónak a zenéje sokkal inkább hasonlít egy gyomorrontáshoz.

Néhány érdekes példát is találhatunk. Ilyen a fazla gelmek, amit egyértelműen azokra a rokonokra találtak ki, akik gyakrabban látogatnak minket, mint az egészséges.

Vagy ott van a fazla mal göz çikarmaz. Amit a szótár úgy fordított, hogy ezt most nem akarod most. Míg ha közelebb táncolunk a valódi jelentéséhez, akkor olyasmi jön ki, minthogy nem kell ezért a szemet kikaparni. Képzeljük csak el, milyen szituációban is fordulhat elő ez a roppant érdekes szerkezet!

Mindezzel szemben a yeter szó annyit csak, hogy elég, vagy elég lesz már. Törökország keleti végén, ahol még dívik a családokban az a létszám, ahol a tizedesvessző elé két számjegyet írunk, ott szokták a legkisebb gyereket úgy hívni, hogy Yeter.

2013-12-23

Este.

A városban vidáman lobogtak a tábortüzek, ahol vidáman énekeltek a katonák, és vidáman sütögették a kardokra húzott húsokat, az úgynevezett kebabot.

Mármint a győztes török csapat volt vidám.

A bizánci csapat nemcsak legyőzött volt, hanem leginkább nem volt. Mert éppen kardélre volt hányva.

Érdemes egy percre ezen a szón elgondolkozni. Mégis honnan ered ez a szó, miért éppen így használják, és miért a kardon sütögették a húsokat a katonák...

Inkább jobb, ha mégse gondolkozunk el rajta...

Isztambul, leánykori nevén Konstantinápoly a Bizánci Birodalom központja volt. A Kelet-Római Birodalom központja volt. Sőt! Valaha az egész Római Birodalom - azaz az (Európában) ismert világ legnagyobb birodalmának a központja volt. 330. május 11-én Constatinus alapította. Aznap még elég kicsi volt. Csak a háznépe, a barátok, a rokonok, a szórakoztató közönség, a katonák, meg akiket aznap akartak kivégezni (de mivel ez aznap nem volt műsoron, így ilyen ember nem szerepel a listán) volt jelent. Tehát néhány tízezren lehettek csak.

Nem sokkal az ünnepi buli után, 65 év múlva (395-ben) a Római Birodalom végleg ketté vált. Majd pedig, szintén nem sokkal később, egy fegyvernek látszó tárgyakat hurcolászó germán turistacsoport, az Odoaker Tours csapata megvásárolta a nyugatrómai császári jelvényeket, majd hazaküldte postán. Az ökrös szekér sajnos alkoholos viharfelhőbe került, így végül Konstantinápolyba kötözz ki, ahol a Kelet-Római császár úgy hitte, hogy ő kapta ajándékba. Az ifjú Romulus Augustulus, ki immár csak ex-nyugat-római császár volt, hiába kérte vissza a titulását jelző címeiket, a bizánciak nem adták. Így végül nem maradhatott a császári pozíciójában, elment egy gót gyorsétterembe felszolgálónak. Róma immár gazdátlanul állt, az Odoaker Tours csapata pedig hazavitte a darabjait.

Ezzel az apró, de történelmileg fontos mozzanattal Konstantinápoly lett az (Európában) ismert világ központja. És a legnagyobb városa is. Megnőtt a lakosság és immár a kivégzések száma is. De az Odoaker Tours elől menekülők is beköltöztek a Boszporusz partján növekvő központba, anélkül, hogy erről a jövőendő szomszédjaikat megkérdezték volna.. Ezidőtájt 400.000-nél is többen laktak Európa és Ázsia találkozásánál.

Természetesen a keleti birodalomban zajlott tovább az élet. Meg a Boszporusz is zajlott. És a zsákdobálós játék is zajlott. Bár arról nincs hír, hogy ebben az időszakban a zsák mennyire volt divatban, de a kevésbé kedvelt ismerősöket már ekkor is nagy kedvvel dobálták a tengerszorosba. Legfeljebb amforában. Vagy anélkül.

Amikor viszont még ez sem volt elég, akkor különféle nációk jöttek várostűznézőbe. 1204-ben a Mindenki hozzon magával még egy fáklyát! jelszavas kereszties csapat is tett egy melegebb látogatást Konstantinápolyban. Ilyenkor tűnt el az eredeti Galata-torony is. Hogy ne legyen feltűnő, gyorsan egy másikat neveztek el így. Igaz, hogy ez az új Galata-torony a hegy tetején van, és máshogy is néz ki, meg egyebek, de évszázadokig nem tűnt fel senkinek sem. Sőt! Ma is sok minden egyebet mutogatnak a turistáknak Galata-torony néven. A bazárban is van egy Ali nevű nagy barna herceg, aki szőke hercegnőknek mutogat egy bizonyos Galata-tornyot...

Szóval Konstantinápoly lakosság nemhogy nem növekedett, de inkább hullámzott, mint az anatóliai borokat szállító hajó a viharmentes tengeren.

A VIII. század volt az, ahol még sokan élhettek a város falai között. Egyes becslések szerint akár félmillióan is lehettek. Közöttük rengeteg magyarral. Erről majd (valamikor) lesz egy külön bejegyzés.

Később viszont a birodalom csökkenésével a lakosság száma is rohamosan csökkent. Azon a bizonyos fáklyás felvonuláson már csak kb. 150,000-en lakhattak a városban.

Mikor pedig Mehmet szultán 1453-ban a falakhoz ért, azzal a szándékkal, hogy a többiekről eltérően ne darabokban hazavigye, hanem a házát (pontosabban a palotáját) tegye a városba, akkor már csak kb. 45.000-en élhettek Bizáncban. Ekkorra már a birodalom is egyetlen városra zsugorodott.

Miután a csata lezajlott (), egy hatalmas kiürült romhalmaz maradt csak az egykori virágzó világváros helyén.

A szultánnak azt tanácsolták, hogy hagyja az egészet ott, ahol van. Mire a szultán rámutatott az AyaSofya-ra, mint a hódítás legfontosabb kincsére. "- Ó, hát elvontatthatjuk, ha gondold. Jól mutat majd a kertedben!" A szultán gondolkodott egy kicsit, majd kért egy zsákot. Majd gondolkodott még egy kicsit, és másik zsákot is kért. Egy kicsit, a fejnek. Ezután a tanácsadók lelkesen bólogattak, hogy "Szép város, jó város."

De persze valahogy fel kellett tölteni lakossal, hiszen egy zsákvarró cégen kívül senki se maradt. Ő viszont meggazdagodott, és lett egy saját palotája.

Természetesen azáltal, hogy a szultán átköltözött az immár Isztambul nevű városba, sok

embert magával vont. Csak a háremmel több ezer fodrász, manikűrös, pedikűrös, és cipő-, és ruhakészítő érkezett. De ez még mindig kevés volt.

A törökök viszont híresek voltak a vallásszabadságukról. Isztambul, ahol korábban a görög-keleti keresztény vallás központja volt, ismét azzá tették. Új patriárkát is választottak. De más vallásokat is tiszteletben tartottak. Ekkortájt Spanyolországban éppen nagy üldözések folytak, ahogy a keresztények sorban foglalták vissza az országot. Az ott élő muzulmán és zsidó lakosság nagy része Isztambulba menekült a Galata (akkor még Pera) negyedbe, az Aranyszarv-öböl túlsó oldalán. Pl. a 2012-es Eurovision Dalfesztiválon Törökországot képviselő Can Bonobo is egy ilyen zsidó családból származik. Hasonlóan a Kamondo család is, akinek a lépcsője ma is látható a Galata-toronyba vezető úton.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Kamondo Lépcső[/caption]

50 évvel a nagy csatározás és városfoglalás után már 200.000-nél is többen éltek Isztambulban. Majd még 50 év múlva, 1550-ben már 660.000-en. Szulejmán szultán sokat dolgozott azon, hogy vonzóvá tegye az új oszmán központot. Hoztak embereket Magyarországról is. Ez is néha amolyan vonzó megoldással: láncot tettek az illetőre, a lánc másik végén pedig állt valaki, aki húzta, vonta. Se sok esetben Isztambul a lehetőségek városa volt, így nemcsak Anatóliából, de Európából is sokan költöztek oda. A későbbi korokban, bár visszaesett a lelkesedés, a lakosság tovább növekedett. Már mint a száma, nem a magassága. No meg talán a pocak bősége is, de erről nincsenek adatok. Egészen az I. Világháborúig, amikor már 1.125.000-nél is többen éltek Isztambulban. Ezután a főváros átkerült Ankarába, amitől a lakosság száma a felére visszaesett. És csak 1955-ben érte el a Világháború előtti állapotot.

1980-ban már majdnem 3 millióan (2,772). Ez után kezdődik az ugrás, amikor is az ország keleti feléből nagy mennyiségben költöztek a városban (de ez a tendencia már az előző évtizedekben is jellemző volt). 1958-ban már 5,5 millióan, 1990-ben pedig 9,3 millióan laktak Isztambulban. A legutóbbi hivatalos adat szerint pedig 2012-ben 13.845.740-en voltunk. Ezzel pedig a világ második legnépesebb városává lépett elő a többszörös birodalmi főváros. Előtte csak Sanghaj áll (17.836.133). Ez elvileg a ténylegesen ott lakók száma, elővárosok meg egyébek nélkül. Különben csak a 7. lenne. Ennyi ember 5343 km²-en terül el. Így szó szerint. De ez megint egy másik téma lesz, hogy mekkora is valójában Isztambul. :)

a

2013-12-24

... és akkor megjött a baba, aki majd megváltja a világot...

... kettőezer év múlva pedig megjött a Karácsony, ami jól felkavarja Isztambult...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Üdv Karácsony![/caption]

A Karácsony nagy előnye a Húsvétal szemben, hogy nem "vándor ünnep", hanem fix időpontja van. Csak éppen ez a fix pont sem olyan egyszerű. Kezdve ott, hogy senki se tudja a Karácsony eredeti időpontját.

Isztambulban mindez tovább bonyolódik, mégpedig azért, mert itt valójában nincs is Karácsony. Na jó, nem azért, hanem csak úgy simán bonyolódik, mert miért is ne? :)

Szóval kezdjük az elején: Az örmény katolikusok szerint a Karácsony igazi és eredeti dátuma január 6. És punktum.

Csakhogy az örmények a Római Birodalom határán túl voltak. Ők egyébként is azt mondják, hogy a világ első keresztény állama volt. Vagyis ott már akkor ünnepelték a Karácsonyt, amikor Rómában ünnepi alkalomra a keresztényeket az oroszlánoknak szolgálták fel (akkor még nem a ponty volt a divat).

Végül a Nagy Birodalom is keresztény lett. De ne mondja meg neki egy kicsi, világ végi ország (aminek egyébként igencsak jelentős mérete volt akkoriban), hogy mikor van a Karácsony. December 24-én lesz, és punktum (az USA-ban az időeltolódás miatt van 25-én, csak rosszul számolták az időzóna eltolódást).

De aztán eljött a nap, amikor a birodalom maradványainak a keleti és nyugati fele is kimondta a másakra, hogy Kiátkozlak, és punktum! meg még kígyót is békát is mondtak, de ezek végül is nem kerültek fel a Karácsonyfára, így erre nem térünk ki bővebben. Mindez a mi szempontunkból nem számítana, csakhogy felfedezték a naptárreformot. Utána pedig a marketingesek kitaláltak egy jó történetet a Föld mozgásáról, meg a 365,256363051 napról, amit elvileg a bolygó tesz meg a Nap körül. Ehhez még hozzájött, hogy a hívőket biztatták az egyszerre ugrálásra, amivel végül is sikerült az új naptárhoz szükséges pályára állítani a planétát.

Erről persze a keleti keresztényeket elfelejtették tájékoztatni. Bár a Központi Levéltár egyik billegő székének a lába alatt található egy gondosan összehajtogatott levél Fülöp Frigyes Ferenc Ferdinánd Fifikusz küldöttől 1592-ből, aki ezt írja (véltetőleg Rómának):

- Barátainknak, rokonainknak, ellenségeimnek, és mindenkinek, akit utálok, meg neked, te gaz és hitetlen Róma: Mi úgy számoljuk a napokat, ahogy akarjuk, és punktum!

Tekintve, hogy a levél pecsétjének a helyén egy székláb van, a széken pedig egy 380 kilós jó

húsban lévő némasági és megnevezési fogadalmat tett szerzetes ül, immár 380 éve, így ennek hitelessége nem bizonyított.

De tény, hogy a nyugati hívők sikeresen új pályára állították a Földet, hogy így könnyebben eladják az új naptárakat, hogy megzavarják a keleti keresztényeket, ezáltal az Ortodox naptár szépen, lassan letért a pályájáról. Amikor pedig rájöttek, hogy kezd a Karácsony időpontja kicsúszni a kezük közül (már január 7-re került, és félő volt, hogy nyáron kell majd ünnepelni), akkor gyorsan (és titokban) ők is is reformáltak egyet a naptáron. Előtte egyébként ők is kipróbálták az ugrálást, de tudtukon kívül a kínaiak is hasonló projekten dolgoztak (ők a császárt akarták úgy megfiatalítani, hogy pár évvel vissza-ugrálják a Földet) a bolygó túlsó felén, így a terv nem sikerült.

A más említett szék egy másik lába alatt Fülöp Frigyes Ferenc Ferdinánd Fifikusz küldött levelét találhatjuk erről az eseményről.

- Barátainak, rokonaimnak, ellenségeimnek, és mindenkinek, akik utálok. Meg nektek, ti hitetlen Rómaiak.

Gaz Rómaiak, kik meg akartatok minket zavarni! De nem sikerült, mert nem sikerülhetett! És mint láthatjátok, a Karácsony január 7-én van, ahogy mindig is volt. Ezt mutatják a szomszédos hitetlen örmények is, akik január 6-án ünnepelnek. Mivel köztudott, hogy ők el vannak tévelyedve bár nem annyira, mint ti, így nem csoda, hogy egy nappal korábban van náluk a szertartás. Ami így igazolja, hogy végül is magatokat zavartátok össze, ti gyaurok, nem pedig minket. És pontum!

A levél hitelességéről továbbra sem tudunk meggyőződni, mivel a fent említett szerzetes az elmúlt sorok óta is fent ül a széken. Meg egyébként is ki tudja kibogozni ezt az egész kutyvaszt...?

Úgyhogy a Karácsony ekkor van, és pontum!

De a törököket ez az egész nem érdekli (hiszen náluk nincs is Karácsony), így ők a fát, a díszeket, meg a Mikulást az angyalkákkal, meg mindenki december 31-ére pakolják ki az ablakba.

2013-12-25

Miután (és punktum), úgy döntöttünk, ideje benézni a Karácsonybazárba.

Pontosabban kimentünk az ítéletidőbe... Mert valamiért, akármikor is arra járok, szakad az eső (a hó már a múlté)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] A Karácsonybazárban és az ítéletidőben[/caption]

Az egész Karácsonybazár valójában a Papírbazár, ahol télire a papírpoharakat lecserélik papír Mikulásokra. Az utca mindössze 200 m hosszú (a teljes utca 400 m-es, de a felétől átvált balta bazárrá), amit normális esetben 3 óra alatt be lehet járni. Kevésbé normális esetben egy egész napot elveszíthetünk. Még kevésbé normális esetben magunkat is elveszíthetjük odabent. Teljesen paranormális esetben pedig Mikulásként öltözve kerülünk ki belőle, majd felülünk a szánra, és elrepülünk az Északi-sark felé. Miért is ne? Én jó előre otthon hagytam a pénzemet. Bezártam egy szekrénybe, majd a kulcsot odaadtam a szomszédnak, aki átugrott az 1500 km-es rokonait meglátogatni (nálunk ez még kis ugrás a töröknek, de nagy ugrás a... aaaa... na mindegy). Így megúsztam egy rénszarvasos és egy vonatos tésztavágóval a túrát.

Egyébként az idén jóval csendesebb volt, mint eddig. Kevesebb üzletet lepett be a műhó-hűhó, és kevesebb embert kellett kerülgetni az utcában. Cserébe a kézi targoncások gyakrabban próbáltak elütni, mivel a ritkább forgalomban jobban fel tudtak gyorsulni. Tehát elindultunk a Fűszer bazártól a Rüstem Paşa camii fele. Hála az időjárásnak, és az orrfújás fedőnevű akciónak sikerült az illatokat megúszni, így itt sem vettünk semmit. Pedig a sarki kávéárus nagyon jó. Szóval irány befele!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Kapuőr Mikulás[/caption]

Mindjárt egy vidám Mikulás várt minket egy vidám táblával: fotó és videó 5 TL. Ez is egy megoldás. De féltő, hogy jövőre már belépőt fognak árulni? Na mindegy. Természetesen nem fényképeztük le ez a Téalapót. A gép csak véletlenül sült el (erre most ne írjatok szöviccet), próbáltam letörölni, de nem sikerült. Így inkább felraktam ide. Beljebb egyébként sokkal szebb Mikulásokba futottunk bele, integettünk vissza, dőlt ránk, vagy csak ijesztett ránk a felfújható kéményből. Úgyhogy nem is tudom, ki akarná pont őt lefényképezni...

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Kéményből felugró (pop-up) Mikulás[/caption]

A vegyes újdonságok és szokásos dekorációs termékek mellett jó volt látni, hogy saját készítésűek is vannak, ahol a tavalyi (és előtti, meg előtti és azelőtti) furcsa arcú Mikulásokat használták fel újra (recycling Santa). Isztambulban egyébként is nagy hagyományai vannak a zsákoknak. Innen 1 utcányira található néhány történelmi zsákbolt.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Kreatív zsákos Mikulások[/caption]

Szerencsére az idén is láttunk meglepő és érdekes és jó dolgokat. Egyik ilyen volt a szokásos Mikulás sapka mellé a Mikulás napszemüveg. Hiába, ha egyszer jön a globális felmelegedés, akkor vetkőzni kell, nem öltözni (ne hagyj ki a speciális szilveszteri bejegyzést, ahol... no, legyen csak meglepetés! :))

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mikulás napszemüveg[/caption]

De ha mégis, hiszen mégiscsak hideg van, maradunk a felöltözött változatnál, akkor nagyon kedves Mikulásokkal futhattunk össze. Volt integetős Mikulás.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Integetős Mikulás[/caption]

Zenélő Mikulás.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Zenélő Mikulás[/caption]

Mikulás rock bandával. Nem túl nagy bandával, de azért. Vagy mégse?

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mikulás rock bandával[/caption]

És persze a felfújható Mikulás, a már klasszikusnak számító ejtőernyős Mikulással (ő már olyan régóta itt lóg, hogy elaludt).

Természetesen itt vannak a barátok is, mint Hóember,

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Hóember[/caption]

Meg Jeges a Medve

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Jeges a Medve[/caption]

No és persze az izzósorok.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Karácsonyi izzósorok[/caption]

A mindenféle füzérek.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Karácsonybazár[/caption]

A dobozok.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsonybazár[/caption]

És amire csak szükség lehet egy jó kis Karácsonyozáshoz.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsonybazár[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Karácsonybazár[/caption]

Érdekesség, hogy az egyik bolttal szemben vadász puskát árulnak. Bizonyára, ha valaki megunta a karácsonyi dalok 200. újrarahallgatását...

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsonybazár[/caption]

No és nem maradhat el a konfetti is. Van egy bolt, ami elmondása szerint a levegő repíthető dolgokra szakosodott (haj, szegény Malév, elég lett volna csak ide bejönnie!). Nála kapható XXXL-es konfetti kilövő. Egy-egy rúd kellemes takarítást biztosít a házigazdának áprilisig. Így vegyünk mindjárt négyet!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] XXXL-es konfetti kilövő[/caption]

Végére hagytam a legizgalmasabbat. Nevezzük csak Golyóboltnak (bár seprút is lehet kapni). Itt bármilyen méretű golyó kapható, amit utána kedvünkre dekorálhatunk, majd a fenyőfára (egyres méretek esetében erre rakjuk a fenyőfát) akaszthatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Golyóbolt[/caption]

Érdemes tudnunk, hogy a Papírbazárban/Karácsonybazárban nem az a lényeg, hogy veszünk egy darab rózsaszín Karácsonyfát 20 TL-ért. Az csak móka. Valójában itt nagytételben zajlik az üzlet. Az említett rózsaszín fából általában pár százat, vagy ezret szokás venni. Ha pedig minden színből veszünk ötszáz darabot, akkor azzal bőven lehet kreatívoskodni!

2013-12-26

, ideje egy kicsit körbenézni Isztambulban is. Mert bár nincs Karácsony hivatalosan, a Mikulások ott lógnak mindenhol az ablakokban.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Fogadó a Rénszarvashoz[/caption]

Isztambul, bár muszlim többségű város, bőven találunk benne hívőket a világ minden vallásából. Már akkor is, ha csak a templomokat nézzük. Keresztényből találunk Ortodoxot, Olaszt, Franciát, de még Szírt (ős-keresztény) is. A rekordot továbbra is a Krími Anglikán templom viszi holtversenyben azzal az angol (de nem Anglikán) templommal, amelyiket közösen használnak a szírekkel (ős-keresztények). Hiszen ők jellemzően utálják egymást.

De az átlag törököt ez nem érdekli. Őt az érdekli, hogy ezek a világító füzérek milyen szépen világítanak. Meg milyen jó füzérek. És milyen jól fel lehet fűzni valahova, ahol milyen jól fog világítani. Mellé pedig lehet tenni egy aranyos Mikulást. Még jobb, ha az a Mikulás zenél, és világít.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsony Isztambulban (2013)[/caption]

Mindenki viszont nem fog bemenni a bazárba, hogy nagytételben vegyen rózsaszín és narancssárga Karácsonyfát, több kilométer ajándék izzóval. Hanem inkább lemegy a szomszéd völgybe (ez Isztambulban általában 4-5 utcát jelent, szintkülönbségben pedig 200 m-t), és ott vesz majd Mikulást.

Nagyon sok menő külföldi márkának van boltja Isztambulban. Sajnos viszont hiába jön az áru Németországból, Franciaországból, vagy más nyugati országból, ugyan azokat a kínai kacatokat lehet megvenni, amit egyébként a bazárban is. Néha jobbakat is, néha pedig rosszabbakat is. Így olyan nagy különbség nincs a kettő között, bár mások az termékek. De ha megnézzük az árcédulát, na akkor már mindjárt találunk némi apró eltérést!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsony Isztambulban (2013) - made in China[/caption]

No tehát úgymond az utcán is érdemes körbenézni, mert itt is találhatunk izgalmas dolgokat. Persze míg a bazárban elég volt 200 m-t gyalogolni, addig Isztambul utcáin igencsak nagy túrát tehetünk Mikulásvadászat címszóval. Vigyázni is kell az ilyen megindulásokkal, mert ha egyszer komolyan beindulunk, azt vesszük észre, hogy olyan messzire elmentünk, hogy... hogy még mindig Isztambulban vagyunk, de most már annyira busszal tudunk csak hazamenni, amivel más világ körüli útra szokott járni...

De ha már úgyis elmentünk a világ végére (vagyis egy kerületet), akkor érdemes útközben megpróbálni Mikulás csokit is szerezni. Ez ugyanis tényleg nem egyszerű Isztambulban. Bár mióta találtam egy tuti lelőhelyet (Macro), azóta már nem olyan izgalmas a keresés. Viszont

sajnos csak egy fajta van, az is jó drága. De legalább nagy, és ehető finom.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsony Isztambulban (2013)[/caption]

Útközben viszont láthatunk klasszikus kommandós Mikulást. Meg az újfajta ejtőernyőst is. No meg Karácsonyfát minden formában, színben és méretben. És persze nem maradhatnak el az ünnepi kebab árusok sem, olyat is láthatunk sokat.

Ez eladók mellett pedig érdekesek, sőt, látványokat a boltok. Hiszen mégiscsak Karácsony közeleg (török nevén: új év). Ami jó ok arra, hogy mindent teleaggassunk...szóval mindent teleaggassunk világító füzérekkel. És persze ha marad egy kis hely (meg ha nem, akkor is), egy-két mosolygós Mikulást is be lehet rakni az ajtó/asztalra/kirakatba/sarokba/középre.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Karácsony Isztambulban (2013)[/caption]

Mindemellett pedig, ha éppen nem megyünk neki, akkor néhány Karácsonyfával is összefuthatunk. Itt persze megint előjön az a török nézet, hogy ami nagyobb az jobb, hát legyen még nagyobb. Így akár ilyen több emeletes Karácsonyfa megapoliszt is láthatunk.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Emeletes Karácsonyfa[/caption]

Ilyenkor persze az ember kedvet kap, hogy odahaza is állítson egy Karácsonyfát. Természetesen ez nem gond, hiszen a sarki közértben hegyekben áll az instant fa.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Instant Karácsonyfa[/caption]

Végezetül pedig ezt a képet küldöm Feyyaz-nak. :)

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Beşiktaş Karácsonyfa[/caption]

2013-12-27

, megnéztük , és is. Nincs más hátra, minthogy körbenézzünk a plázákban is!

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Árpi Mikulás-falván (Cevahir AVM)[/caption]

Kedvenc helyünk, a Metrocity (nekem nem, de Sema fodrásza ott van, és aki tudja, hogy ez mit jelent, az tudja, hogy ez mit jelent) nem jelentett nagy meglepetést. Idén is ugyan úgy öltöztették fel, mint tavaly, és tavaly előtt, és azelőtt, és azelőtt, és azelőtt, és azelőtt, meg azelőtt, no meg azelőtt. Csoda, hogy a díszek ilyen hosszú ideig bírják... Úgyhogy idén nem is fotóztam, mert ugyan úgy nézett ki, mint tavaly, és tavaly előtt, és azelőtt, és azelőtt, és azelőtt, és azelőtt, meg azelőtt, no meg azelőtt. Itt egy régebbi kép róla, nemtudom, melyik évből, de mindegy is.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Metrocity AVM[/caption]

Úgyhogy rövid gondolkodás után inkább átmentem a szomszédos bevásárló központba (törökül AVM - Alışveriş Merkezi). Isztambul már csak ilyen. Ahogyan külön kerülete van a zokni árusoknak, és a balta árusoknak, a plázáknak is van saját részlegük (pláza bazár?? ez micsoda név!). Itt áll halomban egy halom pláza egymás mellett, így ha valami nem tetszik, mindjárt át lehet menni egy másikba (ahol ugyan azok a boltok vannak egyébként). De lehet menni metróval is 1 megállót, ahol megint van egy marék pláza.

Szóval benéztem a szomszédba (Kanyon AVM), de sajnos itt se volt túl sok érdekesség. Vagy én érkeztem korán. Amiatt, hogy a Karácsony itt valójában a szilvesztert jelenti (amire azt mondják: évkezdet (yılbaşı)), így könnyen lehet, hogy pár héttel később kellett volna próbálkoznom.. Bár inkább az a jellemző, hogy mák októberben megkezdődnek a karácsonyi akciók.

Minden esetre erről a helyről is beteszek egy korábbi képet (2012). Éppen két mozgó Karácsonyfa invitál be egy szőnyegboltba ruhaboltba.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mozgó Karácsonyfák[/caption]

De hogy végre legyen valami erről az évről is, itt van a Mikuláscsoki lelőhely (Macro):

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Mikuláscsoki lelőhely[/caption]

De találunk "sima" Mikulást is bőven.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mikulás társulat[/caption]

Nekem egyébként legjobban a Capitol AVM tetszett egy korábbi évben, amikor egy nagyon

hangulatos Mikulás-falvát állítottak fel az épület közepére.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mikulás-falva (Capitol AVM)[/caption]

Persze nemcsak magát a plázát lehet díszíteni, hanem a kirakatokat is. Néhány példa.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Fejrepakolható Mikulás dolgok[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Tányérok és egyéb konyhai repülésre alkalmas dolgok[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Hóemberek és Mikulások[/caption]

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Mikulások[/caption]

A rekordot itt is egy korábbi ötlet viszi el. A Turkcell mobilszolgáltató készített egy roppant hangulatos kirakatot. Mindezt telefonból, nyomtatott áramkörből, és töltőből.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Turkcell kirakat (Capitol AVM 2010)[/caption]

2013-12-30

Az Isztambul blog - turistáknak, érdeklődőknek, és macskáknak - mellett szépen lassan, de leginkább lassan, meg azért szépen, de akkor is lassan, készül az Isztambul Enciklopédia.

Mint említettem, szépen, és lassan. Ami azt jelenti, hogy lassan. Meg hogy nincs még kész.

És valószínűleg holnap sem lesz még kész. Az újévi fogadalmak között azért szerepel, közvetlenül az után, hogy megtanulok fejen állva piruettezni, meg helyes írni.

Szóval nem biztos, hogy egyhamar készen lesz.

Így gondoltam, összedobok egy kis szótárt a legfontosabb szavakról, amire Isztambulban nem biztos, hogy szüksége lesz bárkinek is, de jól hangzik.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Isztambul, a végtelen város[/caption]

Törökország - Négy tenger (Fekete, Márvány, Égei, Mediterrán) közé zárt ország sok emberrel, sok kebabbal, és az idő homályába vesző történelmi múlttal.

Isztambul - Egy város, vagy inkább egy ország, amiben majdnem húszmillió ember lakik. A mérete pedig akkora, hogy órákig lehet padlógázzal menni, akkor sem érünk a végére. Középen helyezkedik el a Boszporusz, jobbra fekszik Európa (valahol ott van Zeusz is), balra pedig Ázsia. De lehet fordítva is, ha fordítva nézzük. A levegőben pedig mindig ott illatozik a frissensült kebab.

Kebab - Török nemzeti eledel. Annak ellenére, hogy eredetileg iráni, minden török (főleg aki éppen holnap kezdi a diétáját) nagy lelkesen eszi. Több, mint száz különféle, és több mint ezer majdnem egyforma, és több trillió teljesen egyforma változata ismert. A lényeg benne a hús, és a hús. Akkor is, ha éppen vegetáriánus változatról beszélünk. A kebabok többsége otthon nem elkészíthető, de 5 m-en belül kapható.

Köfte - A kebab rokona. Magyarul fasírt. Finom és kész.

Simit - Perec. Úszógumi alakja van, és már itt ki is fogytunk a perechez való viszonyításhoz, mert már nem is hasonlít rá.

Poğaç - Pogácsa, csak nagyobb. Helyes kiejtése: poácsa. Középen egy úgynevezett lágy (yumuşak) g található. Ezt a szerencsétlen tanulóknak úgy magyarázzák, hogy ott ne szólaljon meg, míg valójában itt egy olyan torokhang van, amikor az ember a spejzban mászik fel a polcra, és a fogával kapaszkodik, és úgy próbál meg kikiáltani, hogy "segítség, lekvár keresése közben megtámadtak a pókok! Mi használjuk kemény g-vel, amivel a pékek idegeire mehetünk. Szerencsésebb esetben egy ajándék pogácsát vágnak a fejünkhöz, rosszabb esetben megsimogatnak a péklapáttal.

Börek - Sós sütemény, mint a rétes, csak teljesen más. Számtalan változata ismert. Érdeemes végigenni a menüt.

Baklava - Cukor megfűszerezve tésztával és pisztáciával, amitől sütemény lesz.

Raki - Ánizs pálinka. No comment. Ki kell próbálni, majd utána ki kell próbálni az egyenes vonalon való hazajutást. Ha nem megy, akkor ki kell próbálni józanodni, vagy ki kell próbálni az oroslánüvöltést és az asztalon táncolást. Sok sikert hozzá!

Ayran - Alkoholmentes török nemzeti ital. Egy kis joghurt, egy kis víz, egy csipetnyi só, majd mindet bedöntjük magunkba.

Joghurt - Olyan, mint a joghurt, csak teljesen más. Na jó, fejtől, meg tejből készült, és ilyenek. De a megszokottnál jóval sűrűbb. A kanál simán megáll a tetején, és állítólag gyalogolni is lehet rajta. Repülővel viszont még nem próbáltak meg leszállni rá. Ennek oka lehet a méret is, bár az sem kicsi, hiszen 1-3-5-8-10-15-20-50 kg-os kiszerezésben kapható. Ajánlott a Kanlica joghurtot kipróbálni 1:1 arányban porcukorral. A porcukor lehet 1:5, vagy 1:60 is. Török tea - Olyan, mint az otthoni fekete tea, csak tízszer erősebb. Reggelre elég 1 pohárával meginni, hogy kitartson a lelkesedésünk délutánig. Bátrabbak, és nagy túrázók megpróbálkozhatnak az 5-poharas verzióval. De előtte vegyük fel a hátizsákot, ne 20 km-ről kelljen visszagyalogolni érte.

Török kávé - Mint a török tea, csak kávé változatban. Erős! Kérhetjük keserűn (sade), közepesen (orta) és édesen (şekerli). Ebből is ihatunk 5-csészes verziót, de akkor ne csodálkozzunk, ha véletlenül Magyarorszáig elgyalogoltunk!

Busz - Busz. Ikarusz! De van Mercedes is! Hogy a nép valami menő dologgal járjon a munkába!

Dolmuş - Egy külön élmény, és közlekedési és társkeresős eszköz Isztambulban. A célpont fix, az útvonal mindig változik. Megegyezés alapján a célpont is lehet más.

Minibusz - A dolmuş nagyobb és kalandosabb változata. Több ember fér bele, így nagyobb lendülettel veszi be a hajtűkanyarokat. Megegyezés alapján bármilyen útvonalon járhat.

Hajó - Vízen ringatózó átkelést segítő eszköz. A minibusszal ellentétben sokkal nyugodtabb, de ez is tud dudálni. Próbáljuk ki a sajtos toast teával!

Marmaray - Metró a Boszporusz alatt. Odalent nem túl jó a kilátás. De nagy élmény! Olyan mint egy metró, csak éppen olyan mint egy metró. De közben átmegy Európából Ázsiába!

Európa - Ez az, ami Ázsiával szemben van.

Ázsia - Ez az, ami Európával szemben van.

Boszporusz - Ez pedig a kettő között van. Roppant nedves egy dolog. Alatta metró található (lásd: Marmaray)

Aranyszarv-öböl - szintén nedves egy dolog, de nem a két kontinens között van, hanem Európában, ahol a történelmi városnegyed választja el az úgynevezett idegen negyedről, Galata (Pera) városrésztől. Alatta metró nem található, mert felette jár (majd, nemsokára).

Bazár - A turisták szerint: ahol mindent lehet kapni. Az eladók szerint: ahol a turistáknak mindent el lehet adni. Az isztambuli lakosok szerint: messze elkerülendő hely. Szerintem: Jó buli! Van belőle sok, különböző fajta. Kalandozzunk nagyokat, és felejtjük otthon a pénztárcánkat!

Kék Mecset - Egy mecset, ami nem kék, de jó nagy. Minden turista oda bemegy. Meg kijön. Eddig még senki se maradt bent.

Galata-torony - Egy torony, ami úgy néz ki, mint egy torony: magas, és jó a kilátás onnan. Valójában egy tűztorony, ami többször leégett, ahogy az a tűztoronyoknál szokás (a víztornyok pedig fürdeni szoktak?). Valójában az igazi Galata-toronyt a IV. Keresztes

hadjáratban a katonák hazavitték. De hogy ez ne legyen feltűnő, gyorsan egy másik tornyot neveztek ki a helyére. Igaz, az eredeti a tengerparton állt (ma Földalatti Dzsámi), ez pedig a hegy tetőn, de sebj!

AyaSofya - Régen pogány templom, ami "véletlenül" leégett. Helyére épült a kor legnagyobb mérnöki kihívással rendelkező épülete. Miután Isztambult elfoglalták a törökök dzsámivá alakították át. Ma, hogy ne legyen belőle veszekedés templom vagy mecset legyen, így Atatürk múzeummá alakította.

Topkapı palota - Nagy épület sok csúccsal. Valaha a török (oszmán) szultán itt élt a háremével együtt. Ha besokallt, elment inkább háborúzni (lásd Oszmán Birodalom gyors felemelkedése)

Dolmabahçe palota - A B terv a hárembeli nők megnyugtatására. A szultán építtetett nekik egy új palotát modern komfort fokozattal. Az A terv nem működhetett, mert az ország nem bírt volna pénzzel egy ekkora háborút.

Hárem - A szultáni palota női részlege. A sok fantáziával, de kevés ismerettel megáldott nyugati írók szerint ez volt a mennyország, ahol napi 24 órában dúlt az erotika. Tény, hogy volt olyan szultán, aki végül ki se mozdult onnan, de inkább egy olyan helyet képzeljünk el, ahol száznál is több nő verseng egyetlen férfiért. A nyertes lesz a birodalom irányítójának az anyja. A vesztes pedig egy zsák tulajdonosa lett, amit megnézhetett belülről, mielőtt elküldték egy éjszakai úszásra.

Bár a nők gyakorlatban rabszolgák voltak, az ügyesebbek hatalmas karriert futhattak be.

Zsákárus - Kicsi bolt a hárem közelében, nagy történelmi és gazdasági múlttal.

Híd - Egy olyan járófelület, amivel egy vizes dolog egyik oldaláról a másikra lehet átjutni. Ilyenből sok van Isztambulban, de kettő (hamarosan három) olyan, ahol a másik oldal egy másik kontinenst jelent. A definícióval ellentétben gyalog egyikén sem lehet átkelni. Kivétel az Eurázsiai Maraton rendezvény, amikor futva, sétálva, piknikhez leülve felmehetünk a Boszporusz hídra.

Harem - Egy városrész az ázsiai oldalon. Bár itt is található nő bőségesen, nem keverendő a szultán háremével.

Mahalle - A kerület kistestvére. Ez a terület, ameddig még át lehet ordítani Ayşe nénéhez, hogy dobjon már át két tojást. Közben megérdeklődhetjük, mi történt tegnap a rokonokkal.

Apostille - Egy nemzetközi megállapodás, egy pecsét, amire minden hivatalos ügyintézésnél szükséges. Még a hivatalos wc-re menéshez is.

Noter - Minden hivatalos papírt itt intézünk. Ha szerintük nem, akkor győzzük meg őket, hogy de igen.

Időjárás - Most éppen esik a hó.

Politika - Ez az, amiről nem beszélünk a blogban.

Atatürk -

Szulejmán Szultán - A nagy szultán, aki törvényeket hozott, aki a Topkapı palota mai alakját építette (Hürrem kérésére), és aki többször járt Magyarországon. De lovait valaki mindig ellopta.

Fatih Szultán - Ő az, aki elfoglalta Isztambult.

Şebnem Ferah - Török énekesnő.

Tarkan - Török énekes.

Beren Saat - Török színész a és más sorozatokból. Nem, nem tudok róla meztelen fotót küldeni senkinek sem.

Kıvanç Tatlıtuğ - Török színész, szintén a Tiltott szerelem és más sorozatokból. Róla sem tudok meztelen fotót küldeni.

Macska - Szőrös, és kedves, meg aranyos, meg dorombolós, meg cucci vadállat. Sötétedés után ne fussunk vele össze hátsó kisutcákban.

Eurovision - Nagy hangzavar, sok zene, sok tánc, és sok mogyoró ami elfogy a nézése közben.

Török foci - Kérdezzétek Feyyaz-t!

2013-12-31

December 31. nem piros napos ünnep. De mi itt, Törökországban azzá tesszük!

Elérkeztünk az év utolsó, de egyben legizgalmasabb bejegyzéséhez: a piros fehéreneműkhöz!

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] December 31, a piros fehéreneműk napja Törökországban[/caption]

Sokak szerint a kommunizmust ott rontották el, hogy vörös zászlót lobogtattak ahelyett, hogy a központban a vörös alsónemű (mégpedig a női) lett volna. Hiszen már ósidők óta mindenki tudja, hogy aki vörösneműt vesz fel, annak szerencséje lesz (aki pedig pedig leveszi, annak szerencséje van).

Ez a (valljuk be, nagyon izgalmas) hiedelem pedig leginkább szilveszter éjszakáján érvényes.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] December 31, a piros fehéreneműk napja Törökországban[/caption]

Azaz aki az új évbe piros alsóneműben lép át, annak szerencsés lesz a következő éve. Tehát ki kell várni az éjfélt, előtte nem szabad levenni! De hát olyankor úgymint még a tánc van. Törökországban pedig nagyon kedvelt ez a szokás. A nők titokban már hetekkel korábban készülődnek a nagy lépésre (kis lépés egy nőnek, nagy lépés egy fehérenemű gyártnak).

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] December 31, a piros fehéreneműk napja Törökországban[/caption]

Az illúziót kicsit rontja, hogy Isztambul városa ilyenkor pirosba burkolózik. Vagyis hát ahogy rontja ez az illúziót! Csak a meglepetés jellege lesz teljesen más. Ez év utolsó heteiben a várost járva mindenhol láthatjuk, amint a fehéreneműs boltok átalakultak vörössé. Ahol pedig mindent lehet venni, ami csak piros, vörös és kh... kacér.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] December 31, a piros fehéreneműk napja Törökországban[/caption]

Kezdve az olcsó (kb. 200 forintos) konténernyi mennyiségű turkálótól, ahol az egyébként szolid kinézetű és fejkendővel viselő idősebb hölgyek szoktak összeveszni egy-egy formásabb darabon. Egészen az exkluzív, egész nőt befoglaló (de nem befedő) példányokig.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Teljes alakos pirosnemű[/caption]

És természetesen vannak szolidabbak, meg kacérabbak is. No és nem maradhatnak el a Mikulásos verziók sem, mégiscsak Karácsony van. És bár a Télapót mindenki úgy ismeri,

mint szakállas öregapó, Lady Mikulás minden jel szerint a fiatal generációt képviseli.

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Lady Mikulás[/caption]

Persze vannak olyanok is, akik annyira nem rajonganak a vörös színért. Nekik sem kell aggódniuk, mert fehér színű fehérenemű is található, kifejezetten ünnepi hópelyhekkal (Tél Leánya).

[caption id="" align="aligncenter" width="375"] Tél Leánya[/caption]

De megtaláltuk a másik végletet is, ahol már hát... izé... nem sok minden maradt, ami piros lehet.

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Ultrakevés pirosnemű[/caption]

No eddig tartottak a lányok. De ez itt Isztambul, ahol mindenki megtalálja a számításait. Mármint mindenkinek el lehet adni valamit, így a török eladó megtalálja a számításait. Meg a jegyzeteit, és még a szemüvegét is. No és a pénzét! Tehát a fiúknak sem kell szomorkodniuk, mert ők is pirosba tudnak bújni. Amolyan fiús stílusban: vicces Mikulással, vigyorgó rénszarvasokkal, stb... :)

[caption id="" align="aligncenter" width="500"] Piros boxerek[/caption]